

תהפוש כפי לים לזהירו בזהר הרקיע

לימוד זוהר היומי

ספר הזוהר המחולק ל-354 ימות השנה

זוהר היומי לחודש תשרי

שבט תשס"ט - עידן"ק בית שמש טובב"א

הוצאת:

"חברה מזכ"י הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
ב"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

**CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS**

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצווה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל – לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזוכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
011-972-548-436-784

מכון 'זוהר הקדוש השנתי' — ללימוד כל ספר 'זוהר הקדוש' במעגל השנה — שעל ידי 'מפעל עולמי ללימוד ספר הזוהר הקדוש' מטרת המפעל: כמו שכתוב בזה"ק (רע"מ ח"ג קכד 6): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן כ"י ל"א תשכ"ח מפי' זרע' גלותא ברחמי ויתקיים בהון ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר. ע"ד ו'קדוש מ'ן ש"מ"א ו'חיה

בונה עולמות

לימוד זוהר בניסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללימוד ולהבין פירוש מאמר אחד, יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת, מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. (נסא מלך לחיקו"ו, תיקון מג אות ט)

לימוד הזוהר
שעה אחת יותר מלימוד פשט בשנה תמימה

לימודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם. (שם)

בן עולם הבא

אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה, אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. (שם)

מרום על כל לימוד

לימוד ספר הזוהר מרום על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שימעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה. (מורה באצבע להחיד"א זע"א, אות מד)

מביא השק לכל מיני לימודים

על ידי לימוד הזוהר נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה. (שיחות הר"ן אות קח)

אשרי הזוכה

אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה, הן בנגלה, הן בנסתר בספר זוהר הקדוש והתיקונים, וכדאי הוא רשב"י התנא האלקי זע"א לפסוד את כל העולם כולו מן הדין ולקרב את גואולה. (נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מוה"ר משה יהושע לייב זצ"ל דיסקין)

עזרי מעם ה' **לחם שבין ללם לזהיר בזהר הרקיע**

ספר הזוהר

השלם והמגן

על חמשה חמשי תורה

מהתנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זע"א

* * *

על ידי באי בשערי זוהר הקדוש לבגם ולטיל בפדרם זוהר, ותקנים מה שאמר אליהו לבר יוחאי בספר הזוהר: "ותגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגנייה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה וגו', ושבתם איש אל אחותו" וגו'.

ספר הזוהר הקדוש הזה סדר מחדש ומחלק לקטעים. כדי ללמד את הזוהר מדי יום ביומו. וכל שנה ושנה ישלים את כל ספר הזוהר הקדוש. כל נפש מישראל למגדול ועד קטן מחיב ללמוד ספר הזוהר דבר יום ביומו. ולסיום את כל ספר הזוהר הקדוש בכל שנה ושנה. חק ולא יעבר. לתקון הגאולה האמתית. ובשעה אחת יזכה להיות בן עולם הבא. (ת"ד רבני ירושלים תרפ"א — כסא מלך)

כל הזכויות של הזוהר הקדוש המגן השלם, שמורות להמחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זע"א, ומצוה גדולה לכל אחד מישראל להדפיסו ולהפיצו בהנם ולחלקם לכל אחד ואחד מישראל לזכות את הרבים, ועל ידי זה יזכה להיות "בן עולם הבא", ולהיות במחיצת הרשב"י זע"א. וכל המזכה את הרבים אין קץ לשכרו, וזוכה לבגים צדיקים, ואין חטא בא על ידו.

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובשמחות, ולכל החברים וידידים, לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הזוהר הקדוש" בכל יום, שהוא "תורה לשמה"!

דרך הבעש"ט האמיתי

הבנל עם טוב זע"א צוה לאנשי, שקודם כל תפילה [שחרית, מנחה, וערבית], ילמדו מאמר זוהר ותיקונים. (ליקוטי תורה משערוביל, הדרכה ו')

מציל ממיגפה

לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממיגפה ושערורות. (אמרי פנחס שער ו אות עג)

מבטל כל מיני פורעניות

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות קשות ורעות ומותאם וחרבא וביה מעלמא. (רבני ירושלים תרפ"א)

מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה

קול אומר קדא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר. "וכל חסדו כציון השדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים. ואפילו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים. באותו זמן ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, זה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' ביעשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב וביה והר ואלו בעולם. והוה וזוהר שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקודש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'.

(תיקוני זוהר, תיקון ל')

ל' עמי שומע ל'י. בדור הרע הזה שהמינות גובר. היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר ותיקונים להגות בה. והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו. ויתקיים. (נוצר חסד מס' אבות פ"ד)

בס"ד

הוד והדר פעלם וצדקתם עומדת לעד
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו
כל הרוצה ליטול חלק במפעל הזוהר הקדוש היומי
נא להתקשר: +972-548-436-784
או באי-מעיל: hazohar.com@gmail.com

A partner of the worldwide Zohar Hakadosh -
Is, in essence, a partner of Rabbi Shimon Bar Yochai himself. As known

לזכות לזרע של קיימא זיווג הגון ברכה והצלחה מרובה לפרנסה טובה בשפע,
לעשירות, לבריאות, לגידול צאצאים
לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

לעילוי נשמת אבי מורי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....לחודש.....שנת.....
לעילוי נשמת אמי מורתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....
לעילוי נשמת זקני.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....
לעילוי נשמת זקינתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....לחודש.....שנת.....

על ידי שתעזור לפרסם את ספר הזוהר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע,
נוכה לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל מדינה
ומדינה כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

To merit much blessing and success, finding a shidduch, abundant
parnassah, wealth, children, good health, true torah study, the raising of our
offspring to torah chupah and maasim tovim with peace of mind, and success in
settling in eretz yisrael.

הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש

מִבְּתַח "זֶהַר הַיּוֹמִי" לְחֹדֶשׁ תְּשׂרִי

3.....	סדר הלימוד ליום א תשרי [יום 1 בשנה]
10.....	סדר הלימוד ליום ב תשרי [יום 2 בשנה]
17.....	סדר הלימוד ליום ג תשרי [יום 3 בשנה]
24.....	סדר הלימוד ליום ד תשרי [יום 4 בשנה]
31.....	סדר הלימוד ליום ה תשרי [יום 5 בשנה]
39.....	סדר הלימוד ליום ו תשרי [יום 6 בשנה]
46.....	סדר הלימוד ליום ז תשרי [יום 7 בשנה]
54.....	סדר הלימוד ליום ח תשרי [יום 8 בשנה]
62.....	סדר הלימוד ליום ט תשרי [יום 9 בשנה]
70.....	סדר הלימוד ליום י תשרי [יום 10 בשנה]
77.....	סדר הלימוד ליום יא תשרי [יום 11 בשנה]
86.....	סדר הלימוד ליום יב תשרי [יום 12 בשנה]
94.....	סדר הלימוד ליום יג תשרי [יום 13 בשנה]
101.....	סדר הלימוד ליום יד תשרי [יום 14 בשנה]
109.....	סדר הלימוד ליום טו תשרי [יום 15 בשנה]

117.....	סדר הלימוד ליום טז תשרי [יום 16 בשנה]
125.....	סדר הלימוד ליום יז תשרי [יום 17 בשנה]
132.....	סדר הלימוד ליום יח תשרי [יום 18 בשנה]
140.....	סדר הלימוד ליום יט תשרי [יום 19 בשנה]
147.....	סדר הלימוד ליום כ תשרי [יום 20 בשנה]
154.....	סדר הלימוד ליום כא תשרי [יום 21 בשנה]
162.....	סדר הלימוד ליום כב תשרי [יום 22 בשנה]
169.....	סדר הלימוד ליום כג תשרי [יום 23 בשנה]
177.....	סדר הלימוד ליום כד תשרי [יום 24 בשנה]
185.....	סדר הלימוד ליום כה תשרי [יום 25 בשנה]
193.....	סדר הלימוד ליום כו תשרי [יום 26 בשנה]
201.....	סדר הלימוד ליום כז תשרי [יום 27 בשנה]
208.....	סדר הלימוד ליום כח תשרי [יום 28 בשנה]
216.....	סדר הלימוד ליום כט תשרי [יום 29 בשנה]
225.....	סדר הלימוד ליום ל תשרי [יום 30 בשנה]

תפילה קודם לימוד הזהר

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נוחה. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשותם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. פמאמר נעים זמירות ישראל ”גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך”. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. פי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

ספר הזהר הקדוש

הקדמת הזהר

סדר הלימוד ליום א תשרי [יום 1 בשנה]

הקדמת הזהר הקדוש

רבי חזקיה

דף א ע"א

(דף א ע"א) פתח, כתיב, (שיר השירים ב) (פנחס רלג, ופ' תשא קפט) כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחֹחִים. מאן שׁוֹשָׁנָה, דא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. (בגין דאית שׁוֹשָׁנָה ואית שׁוֹשָׁנָה), מה שׁוֹשָׁנָה דאיהי בֵּין הַחֹחִים אית בה סומק וחור, אוף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אית בה דין ורחמי. מה שׁוֹשָׁנָה אית בה תליסר עלין, אוף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אית בה תליסר מכילן דרחמי דסחרין לה מפל

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

סְטָרְהָא. אוּף אֱלֹהִים דְּהָכָא (נשא דף קלא ב, וקלת, וקמוז) (שמות קפו א) מְשַׁעְתָּא דְּאֲדָכְר אֲפִיק תְּלִיסַר תִּיבִין לְסַחְרָא לְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל וּלְנִטְרָא לָהּ.

וּלְבַתַּר אֲדָכְר זְמַנָּא אַחְרָא. אֲמַאי אֲדָכְר זְמַנָּא אַחְרָא. בְּגִין לְאַפְקָא חֲמִשׁ עָלִין תְּקִיפִין דְּסַחְרִין לְשׁוֹשְׁנָה. (פנחס רלג וצ"ע בקו א), וְאֲנּוּן חֲמִשׁ אֲקִרִין יְשׁוּעוֹת. וְאֲנּוּן חֲמִשׁ [חֲמִשִּׁין] תְּרַעִין. וְעַל רְזָא דָּא פְּתִיב (תהלים קטז) (תרומה קס"ט) כּוּס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא דָּא כּוּס שְׁל בְּרַכָּה. כּוּס שְׁל בְּרַכָּה אֲצִטְרִיךְ לְמַהוּי עַל חֲמִשׁ אֲצַבְעֵן וְלֹא יִתִּיר. פְּגוּוּנָא דְּשׁוֹשְׁנָה דִּיתְבָּא עַל חֲמִשׁ עָלִין תְּקִיפִין דּוּגְמָא דְּחֲמִשׁ אֲצַבְעֵן. וְשׁוֹשְׁנָה דָּא אִיהִי (תרומה קלא) כּוּס שְׁל בְּרַכָּה. מֵאֱלֹהִים תְּנִינָא עַד אֱלֹהִים תְּלִיתָאָה חֲמִשׁ תִּיבִין. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אֹר דְּאֲתַבְּרִי וְאֲתַגְּנִיז וְאֲתַפְּלִיל בְּבְרִית הַהוּא דְּעָאֵל בְּשׁוֹשְׁנָה (ס"א דא) וְאֲפִיק בַּה זְרַעָא. וְדָא אֲקִרִי עֵץ עוֹשָׂה (סב ב) פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוּ בּוֹ. וְהַהוּא זְרַע קִיּוּמָא בְּאוֹת בְּרִית מִמֶּשׁ. וְכִמָּה דְּדִיקְנָא דְּבְרִית אֲזִדְרַע בְּאַרְבַּעִין וְתִרִין זְוִיגִין הַהוּא (נ"א דההוא) זְרַעָא, כִּךְ אֲזִדְרַע שְׂמָא גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּאַרְבַּעִין וְתִרִין אֲתוּן דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית.

דף א ע"ב

בְּרָאשִׁית, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (שיר השירים ב) (צו א, לט ע"ב, ויקרא ד ב, לקמן ה) הִנְצַנְיָם נִרְאוּ בְּאַרְץ. הִנְצַנְיָם, דָּא עוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, נִרְאוּ בְּאַרְץ אִימְתִי, בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, דְּכַתִּיב וְתוֹצֵא הָאָרֶץ כְּדִין נִרְאוּ בְּאַרְץ. עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, דָּא יוֹם רְבִיעִי דְּהוּה בֵּיה זְמִיר עָרִיצִים, מְאֵרַת חֶסֶד. וְקוֹל הַתּוֹר, דָּא יוֹם חֲמִישִׁי, דְּכַתִּיב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם וְגו' לְמַעַבְד תּוֹלְדוֹת. נִשְׁמַע, דָּא יוֹם שְׁשִׁי דְּכַתִּיב נַעֲשֶׂה אָדָם. דְּהוּה עֵתִיד לְמַקְדָּם עֲשִׂיָה לְשְׁמִיעָה, דְּכַתִּיב (דף א ע"ב) הִכָּא נַעֲשֶׂה אָדָם, וְכַתִּיב הִתָּם נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע. בְּאַרְצֵנוּ, דָּא יוֹם שֶׁבֶת דְּאִיהוּ דּוּגְמַת אֲרֶץ הַחַיִּים. (שהוא עולם הבא. עולם הנשמות עולם הנחמות). (נ"א דבר אחר) הִנְצַנְיָם אֵלִין אֲנּוּן אֲבָהּן דְּעָאֵלוּ בְּמַחְשְׁבָהּ וְעָאֵלוּ בְּעֵלְמָא דְּאֲתִי וְאֲתַגְּנִיזוּ תַמְן. וּמִתַּמְן נִפְקוּ בְּגִנְזוּ וְאֲטְמִירוּ גּו (נ"א בהו) נְבִיאֵי קְשׁוּט. אֲתִילִיד יוֹסֵף וְאֲטְמִירוּ בֵּיה, עָאֵל יוֹסֵף בְּאַרְעָא קְדִישָׁא וְנִצִּיב לֹון תַמְן, וְכִדִּין נִרְאוּ בְּאַרְץ וְאֲתַגְּלוּ תַמְן. וְאִימְתִי אֲתַחְזוּן, בְּשַׁעְתָּא דְּאֲתַגְּלִי קֶשֶׁת בְּעֵלְמָא. דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּקֶשֶׁת אֲתַחְזִי כְּדִין אֲתַגְּלִין אֲנּוּן, וּבַהֲהִיא שַׁעְתָּא עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ עַדן לְקַצֵּץ חִיבִין מְעֵלְמָא. אֲמַאי אֲשַׁתְּזִיבוּ, בְּגִין דְּהִנְצַנְיָם נִרְאוּ בְּאַרְץ, וְאֲלֵמְלָא דְּנִרְאוּ לָא אֲשַׁתְּאֲרוּן בְּעֵלְמָא, וְעֵלְמָא לָא אֲתַקִּים.

וּמֵאֵן מְקִים עֵלְמָא וְגָרִים לְאַבְהֵן דְּאֲתַגְּלִין, קַל יְנוּקֵי דְּלַעְאֵן בְּאוֹרִיתָא, וּבְגִין אֲנּוּן רַבִּין דְּעֵלְמָא, עֵלְמָא אֲשַׁתְּזִיב. לְקַבְּלִיהוּן, (שיר השירים א) תּוֹרִי זָהָב נַעֲשֶׂה לְךָ, אֵלִין אֲנּוּן יְנוּקֵי רַבִּין עוֹלָמִין דְּכַתִּיב, (שמות כ"ה) וְעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרוּבִים זָהָב.

בְּרָאשִׁית רַבִּי אֲלַעְזָר פֶּתַח (ישעיה מ) שְׂאוּ (דף ל' א) מְרוֹם עֵינֵיכֶם וְרֹאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם לְאֵן אֲתֵר, לְאֲתֵר דְּכָל עֵינִין תְּלִיאֵן לִיה. וּמֵאֵן אִיהוּ, פֶּתַח עֵינִים. וְתַמְן תִּנְדְּעוּן דְּהָאֵי סְתִים עֲתִיקָא דְּקִימָא לְשַׁאֲלָה. בְּרָא אֱלֹהִים. וּמֵאֵן אִיהוּ. מ"י. הַהוּא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

(שמות ק"מ א) דַּאֲקָרִי מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא. דְּכֻלָּא קִימָא בְּרִשׁוּתֵיהּ. וְעַל דְּקִימָא לְשִׂאלָה וְאִיהוּ בְּאַרְח סְתִים וְלֹא אֲתַגְלִיא, אֲקָרִי מ"י, דְּהָא לְעֵילָא לִית תַּמָּן שְׂאֵלָה. וְהָאִי קִצֵּה הַשָּׁמַיִם אֲקָרִי מ"י.

וְאִית אַחְרָא לְתַתָּא וְאֲקָרִי מ"ה. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי, אֶלָּא קַדְמָאָה סְתִימָאָה דְּאֲקָרִי מ"י קִימָא (תְּרוּמָה קל"ח א, וַיִּקְהַל רִי"א, בַּהֲעֵלוֹתוֹךָ קמ"ח ב, וְלַהֲלֹךְ ט' א, י"ו, קס"ו א, שְׁמוֹת קנ"ו) לְשִׂאלָה, כִּיּוֹן דְּשִׂאל בְּר נֶשׁ וּמִפְשֵׁשׁ לְאַסְתַּפְלָא וּלְמַנְדַּע מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא עַד סוּף כָּל דְּרָגִין, כִּיּוֹן דְּמִטִּי תַּמָּן, מ"ה. מַה יַּדְעַת, מַה אֲסְתַּפְלָתָא, מַה פִּשְׁפִּשְׁתָּא, הָא כָּלָא סְתִים כְּדַקְדַּמִּיתָא.

וְעַל רְזָא דְנָא כְּתִיב, (איכה ב) מַה אֶעֱיֹדֶךָ מַה אֲדַמָּה לָךְ. כַּד אֲתַחְרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא נִפְקַ קָלָא וְאֹמַר מַה אֶעֱיֹדֶךָ (נ"א ומה [מה] אדמה לך, בההוא מ"ה אעידך) בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, [וְהָא] אֲסַהֲיֵדַת בְּךָ מִיּוֹמִין קַדְמָאִין דְּכְתִיב, (דברים ל) הֶעֱדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וְמַה אֲדַמָּה לָךְ בַּהֲהוּא גּוֹנָא מִמֶּשׁ עֲטָרִית לָךְ בְּעֵטְרִין קַדִּישִׁין עֲבָדִית לָךְ שְׁלֻטְנֹו עַל עֲלָמָא דְּכְתִיב, (איכה ב) הַזֹּאת" הַעִיר" שִׁיאֲמַרו" פְּלִילַת" יִפִּי" וְגו' קְרִינָא לָךְ (תהלים קכ"ב) יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוִיָה כְּעִיר שְׁחָבְרָה לָהּ. (איכה ב) מַה אֲשׁוּה לָךְ. כְּגוֹוֹנָא דְּאַנְתָּ יִתְבַּה, הַכִּי הוּא כְּבִיכּוֹל לְעֵילָא. כְּגוֹוֹנָא דְּלֹא עָאֲלִין הַשְׁתָּא בְּךָ עֲמָא קַדִּישָׁא בְּסַדְרִין קַדִּישִׁין, הַכִּי אֹמִינָא לָךְ דְּלֹא אִיעוּל אָנָּא לְעֵילָא עַד דִּיעֲלוּן בְּךָ אַכְלוּסְךָ לְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ נַחְמָה דִּילָךְ הוּאִיל דְּדַרְגָּא דָּא אֲשׁוּה לָךְ בְּכָלָא. וְהַשְׁתָּא דְּאַנְתָּ הַכָּא גְדוּל כְּפִים שְׁבַרְךָ. וְאִי תִימָא דְּלִית לָךְ קִימָא וְאַסְוֵתָא, מ"י (שמות רל"ז ב) יִרְפָּא לָךְ, וְדָאִי תְּהוּא דְּרָגָא סְתִימָאָה עֲלָאָה דְּכֻלָּא קִימָא בֵּיהּ יִרְפָּא לָךְ וְיוֹקִים לָךְ.

מ"י קִצֵּה הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא, מ"ה וְעַד קִצֵּה הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא (קצת השמים לתתא). וְדָא יִרִית יַעֲקֹב דְּאִיהוּ מְבָרִיחַ מִן הַקִּצֵּה אֶל הַקִּצֵּה, מִן הַקִּצֵּה קַדְמָאָה דְּאִיהוּ מ"י, אֶל הַקִּצֵּה בְּתַרְרָאָה דְּאִיהוּ מ"ה, בְּגִין דְּקָאִים בְּאַמְצַעִיתָא. וְעַל דָּא מִי בְּרָא אֶלָּה.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעֹזֵר בְּנֵי פְּסוּק מִילָךְ וְיִתְגַּלִּי סְתִימָא דְּרֹזָא עֲלָאָה דְּבִנֵּי עֲלָמָא לָא יַדְעִין. שְׁתִּיק ל ש אים ר ע א שעתא)

אֲמַר לִי רַבִּי מִלָּה סְתִימָא הוּוּ קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְגַלִּי בְּמַתִּיבְתָא עֲלָאָה וְדָא הוּא. בְּשַׁעֲתָא דְּסְתִימָא דְּכָל סְתִימִין בְּעָא לְאַתְגְּלִיא, עַבְד בְּרִישָׁא נְקוּדָ"ה (להלן ט"ז א, משפטים ק"ה א, ט' ב, שמות רכ"ז ב, רכ"ח א) חֲדָא, וְדָא סְלִיק לְמַהוּי מַחְשְׁבָה. צִייר בַּה כָּל צִיּוּרִין. חֲקַק בַּה כָּל גְּלִיפִין.

וְאַגְלִיף גּוֹ בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא סְתִימָא גְּלִיפּוֹ דְּחַד צִיּוּרָא סְתִימָאָה קַדְשׁ קַדִּישִׁין בְּנִינָא עֲמִיקָא דְּנִפְק מִגּוֹ מַחְשְׁבָה וְאֲקָרִי מ"י שִׁירוּתָא (נ"א ראשיתא) לְבַנְיָנָא. קִימָא וְלֹא קִימָא. עֲמִיק וְסְתִים בְּשִׁמָּא. לֹא אֲקָרִי אֶלָּא מ"י. בְּעָא לְאַתְגְּלִיא וְלֹאֲתַקְרִי בְּשִׁמָּא (דא) וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ יִקָּר דְּנַהִיר וּבְרָא אֶלָּה, וְסְלִיק אֶלָּה בְּשִׁמָּא. אֲתַחְבְּרוּן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אתון אלין באלין ואשתלים בשמא אלהים. ועד לא ברא אלה לא סליק בשמא אלהים. ואנון דחבו בעגלא (נ"א בעלמא). על רזא דנא אמרו (שמות לב) אלה אלהיך ישראל.

וכמה דאשתתף מ"י באלה, הכי הוא שמא דאשתתף תדיר. וברזא דא אתקיים עלמא. ופרח אליהו ולא חמינא ליה. ומנייה ידענא מלה (דא) דאוקימנא (וקאימנא) על רזא וסתר דילה. אתא רבי אלעזר וכלהו חברייה ואשתטחו קמיה. בכו ואמרו אלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא די.

אמר רבי שמעון על דא שמיא וחיליהון במ"ה אתבריאו, דכתיב (תהלים שם) כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך וגו' וכתיב, (תהלים שם) מ"ה אדיר שמיך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים, על השמים איהו לסלקא בשמא. בגין דברא נהורא לנהוריה ואתלבש דא בדא וסליק בשמא עלאה. ועל דא בראשית ברא אלהים, דא אלהים עלאה, דהא מ"ה לא הוי הכי ולא אתבני.

אלא בשעתא דאתמשכן אתון אלין (מאילין) אל"ה מלעילא לתתא. ואמא אוזיפת אל פני האדון יי, ודא אקרי אדון כמא דאת אמר, (יהושע ג) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. כדין נפקת ה' ואעילת י', ואתקשיטת במאני דכורא לקבליהון דכל דכר בישראל.

ואתון אחרנין משכן לון ישראל מעילא לגבי אתר דא (תהלים מב) אלה אזכרה. אדכרנא בפומאי ושפיכנא דמעאי (ברעות נפשי בגין לאמשכא אתון אלין) וכדין אדדים מעילא עד בית אלהים, למהוי אלהים כגוונא דיליה. ובמאי, (תהלים מב) בקול רנה ותודה המון חוגג.

אמר רבי אלעזר שתיקא דילי בנא מקדשא לעילא ובנא מקדשא לתתא. ובדאי מלה בסלע משתוקא בתרין. מלה בסלע מה דאמרנא ואתערנא ביה, משתוקא בשתים מה דשתיקנא דאברו ואיבנו תרין עלמין כחדא.

דף ב ע"ב

אמר רבי שמעון מכאן ולהלאה שלימו דקרא, דכתיב, (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם, תרין דרגין אנון דאיצטריך למהוי רשים כל חד מינייהו. חד דא דאתמר מ"ה. וחד מ"י. דא עלאה ודא תתאה. דא עלאה רשים ואמר (שמות קסח ב, וקלה ב) המוציא במספר צבאם, המוציא ההוא דאשתמודע ולית כוותיה. כגוונא דא המוציא לחם מן הארץ. המוציא ההוא דאשתמודע דא דרגא תתאה, וכלא חד. במספר שתין רבוא אנון דקיימין כחדא, ואפיקו חילין לזינייהו דלית לון חשבנא. (נ"א כגוונא דא) לכלם, בין אנון שתין, בין כל חילין דילהון, בשם יקרא. מאי בשם יקרא. אי תימא דקרא לון בשמהתהון, לאו הכי הוא, דאם פן בשמו מבעי ליה. אלא בזמנא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דדרגא דא לא סליק בשמא (לעילא) ואקרי מ"י, לא אוליד ולא אפיק טמירין לזיניה אף על גב דכלהו הוו טמירין ביה. פיון דברא אל"ה ואסתלק בשמיה ואקרי אלהים, כדן בחילא דשמא דא אפיק לון בשלימו, ודא הוא בשם יקרא, בההוא שם דיליה קרא ואפיק כל זינא וזינא לאתקיימא בשלימותיה. כגוונא דא (שמות לא) ראה קראתי בשם. אדכרנא שמי לאתקיימא בצלאל על קיום אשלמותיה. (ישעיה מ) מרוב אונים, מאי מרוב אונים, דא (פקודי רל"א ב) ריש דרגין, דסליקו ביה כל רעותין ואסתלקו ביה (דף ב ע"ב) בארז סתים. ואמיץ כח דא רזא דעלמא עלאה דאסתלק בשם אלהים כדקאמרן. איש לא נעדר מאנון שתין רבוא דאפיק בחילא דשמא. ובגין דאיש לא נעדר, בכל אתר דמיתו ישראל ואתענשו בחובייהו אתמנון ולא אעדר מאנון (קנ"ז א, שמות כ"ב א) שתין רבוא אפילו חד. בגין למחוי פלא דיוקנא חדא. כמה דאיש לא נעדר לעילא, אוף הכי לא נעדר לתתא.

בראשית, רב המנונא סבא אמר, אשכחן אתוון בהפוכא. בי"ת בקדמיתא ולבתר. ב' בקדמיתא היינו בראשית. ברא לבתר. אל"ף בקדמיתא ולבתר. אל"ף בקדמיתא היינו אלהים. את לבתר. אלא כד בעא קודשא בריך הוא למעבד עלמא, כל אתוון הוו סתימין, ותרין אלפין שנין עד דלא ברא עלמא הוה מסתפל קודשא בריך הוא ואשתעשע בהו.

כד בעא למברי עלמא, אתו (מקץ ר"ד א, ויגש ר"ה ב) כל אתוון קמיה מסופא ארישייהו. שריאת את למיעל ברישא, אמרה, רבון עלמין ניחא קמוך למברי בי עלמא, דאנא חותמא דגושפנקא דילך אמ"ת, ואת אתקריאת אמ"ת, יאות למלכא (אמת) למשרי באות אמ"ת ולמברי בי עלמא. אמר לה קודשא בריך הוא, יאות אנת וזכאה אנת, אלא לית אנת כדאי למברי בך עלמא, הואיל ואנת זמינא למחוי רשים על מצחין דגוברין מהימנין דקיימו אורייתא מאל"ף ועד תי"ו, וברשימו דילך ימותון. ועוד דאנת חותמא דמות. הואיל ואנת כף, לית אנת כדאי למברי בך עלמא. מיד נפקת.

עאלת את ש' קמיה, אמרה קמיה, רבון עלמין, ניחא קמוך למברי בי עלמא, דבי אתקרי שמך שד"י, ויאות למברי עלמא בשמא קדישא. אמר לה, יאות אנת, וטב אנת וקשוט אנת, אבל הואיל ואתוון דזיופא נטלין לך למחוי עמהון, לא בעינא למברי בך עלמא, דבגין דלא יתקיים שקרא, אלא אי יטלון לך

מכאן מאן דבעי למימר שקרא (ויקהל רט"ו ב) יטול יסודא דקשוט בקדמיתא ולבתר יוקים ליה שקרא, דהא את את קשוט איהו, את קשוט דאבתתן דאתייחדו בה. (פקודי רס"ד א, תרומה קמ"ח ב) אתוון דאתחזיאו על סטרא בישא אנון ובגין לאתקיימא נטלי את בגווייהו והוי קשר. פיון דחמאת הכי נפקת מקמיה.

עאלת את צ' אמרה קמיה, רבון עלמא ניחא קמך למברי בי עלמא דאנא (ס"א דבי) בי חתימין צדיקים, ואנת דאתקריאת צדיק, בי רשים דכתיב, (תהלים יא) כי צדיק יי צדקות אהב, ובי יאות למברי עלמא. אמר לה צדי, צדיק אנת, וצדיק אנת אתקריאת, אבל אנת צריך למהוי טמירא, לית אנת צריך לאתגליא כל כך בגין דלא למיהב פתחון פה לעלמא. מאי טעמא איהי, אתיא י' דשמא דברית קדישא ורכיב עלה (ואתאחד) (ואתאחד) בהדה. ורזא דא כד ברא קודשא בריך הוא לאדם הראשון דו פרצופין בראו. ובגין כך אנפוי דיו"ד מהדר לאחורא כגוונא דא ולא אתהדרו אנפין באנפין כגוונא דא, אסתכל לעילא כגוונא דא, אסתכלת לתתא כגוונא דא, אמר לה קודשא בריך הוא (תוב) (תו), דאנא זמין לנסרא לך ולמעבד לך אפין באפין אבל באתרא אחרא תסתלק. נפקת מקמיה ואזלת.

עאלת את פ' אמרה קמיה, רבון עלמין ניחא קמך למברי בי עלמא דהא פורקנא דאנת זמין למעבד בעלמא בי רשים, ודא הוא פדות. ובי יאות למברי עלמא. אמר לה יאות אנת, אבל כך אתרשים פשע בטמירו, כגוונא דחיויא דמחי ואעיל רישיה בין גופיה, הכי מאן דחב כפייה רישיה ואפיק ידוי. וכן עון, אף על גב דאמרה דאית ביה ענוה, אמר לה קודשא בריך הוא, לא איברי כך עלמא. נפקת מקמיה.

דף ג ע"א

עאלת את ס' אמרה קמיה, רבון (דף ג ע"א) עלמין, ניחא קמך למברי בי עלמא, דאית בי סמיכא לנפלין דכתיב, (תהלים קמה) סומך יי לכל הנופלים. אמר לה, על דא אנת צריך לאתרף ולא תזוזי מגיה, אי את נפיק מאתרף מה תהא עלייהו (ו' ע"א) דאנון נפילין הואיל ואנון סמיכין עלך. מיד נפקת מקמיה.

עאלת את נ' אמרה קמיה, רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא, דבי כתיב נורא תהלות ותהלה דצדיקים נאווה תהלה. אמר לה, נו"ן תוב לאתרף, דהא בגינך תבת סמ"ך לאתרף והוי סמיך עלה. מיד תבת לאתרף ונפקת מקמיה.

עאלת את מ' אמרה קמיה רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא, דבי אתקריאת מלך. אמר לה הכי הוא ודאי, אבל לא אברי כך עלמא בגין דעלמא אצטריך למלך תוב לאתרף, אנת ו ו דהא לא יאות לעלמא למיקם בלא מלך.

בההיא שעתא נחתא מן קדמוהי את מעל פורסי יקריה אנדעזעו ואמרה קמיה, רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא דאנא כבודך. וכד נחתת מעל פורסי יקריה אנדעזעו מאתן (ח ב) אלה עלמין ואנדעזעו פרסיא וכלהו עלמין אנדעזעו למנפל. אמר לה קודשא בריך הוא כ"ף כ"ף, מה את עביד הכא, דלא אברי כך עלמא. תוב לאתרף דהא כך כליה (ישעיה י) כלה ונחרצה אשתמע, תוב לכרסיך והוי תמן. בההיא שעתא נפקת מקמיה ותבת לדוכתה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

עֲאֵלֶת אֶת י' אִמְרָה קַמִּיָּה, רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא דְאֵנָא שִׁירוּתָא דְשִׁמְא קַדִּישָׁא וַיֵּאוֹת לְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא. אֱמַר לָהּ, דִּי לְךָ דְאֵנָתְּ חֶקֶק בִּי, וְאֵנָתְּ רְשִׁים בִּי, וְכָל רַעוּתָא דִּילִי בְּךָ סְלִיק, לִית אֵנָתְּ יֵאוֹת לְאִתְעַקְרָא מִן שָׁמַי.

עֲאֵלֶת אֶת ט' (תְּרוּמָה קנ"ב ע"א) אִמְרָה קַמִּיָּה רַבּוֹן עֲלֵמָא נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא דְאֵנָתְּ בִּי אִתְקַרִּיאת טוֹב וַיֵּשֶׁר. אֱמַר לָהּ לֹא אֲבִרִי בְּךָ עֲלֵמָא דְהָא טוֹבְךָ סְתִים בְּגוּוּךָ, וְצִפּוֹן בְּגוּוּךָ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (תְּהִלִּים לֵא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפַּנְתָּ לִירֵאִיךָ הוּאִיל וְגִנְזוּ בְּגוּוּךָ לִית בִּיהּ חוּלְקָא לְעֵלְמָא דָּא דְאֵנָא בְּעִי לְמַבְרִי, אֵלָא בְּעֵלְמָא (שְׁמוֹת קנ"ב א) דְאֵתִי. וְתוּ דְעַל דְטוֹבְךָ גִּנְזוּ בְּגוּוּךָ יִטְבְּעוֹן תְּרַעִי דְהִיכְלָא. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (אִיכָה ב) טְבַעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ. וְתוּ דִ לְקַבְלְךָ וְכַד תִּתְחַבְּרוּן כְּחַדָּא הָא, וְעַל דָּא אֲתוּוֹן אֶלִין לָא רְשִׁימִין בְּשַׁבְטִין קַדִּישִׁין.

מִיַּד נְפַקַת מְקַמִּיָּה. עֲאֵלֶת אֶת ז' אִמְרָה קַמִּיָּה רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְבִי נְטָרִין בְּנִיךָ שַׁבַּת דְכְתִיב, (שְׁמוֹת כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת לְקַדְּשׁוֹ. אֱמַר לָהּ לֹא אֲבִרִי בְּךָ עֲלֵמָא דְאֵנָתְּ אִית בְּךָ קַרְבָּא וְחַרְבָּא דִשְׁנָנָא וְרוּמְחָא דְקַרְבָּא פְּגוּוֹנָא דְנֹוֹן. מִיַּד נְפַקַת מְקַמִּיָּה.

עֲאֵלֶת אֶת ו' אִמְרָה קַמִּיָּה רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְאֵנָא אֶת מְשַׁמְךָ. אֱמַר לָהּ וְאוּ אֵנָתְּ וְ דִי לְכוֹן דְאֵתוֹן אֲתוּוֹן דְשָׁמַי דְאֵתוֹן בְּרֹזָא דְשָׁמַי וְחֶקֶקִין וְגַלְיִפִין בְּשָׁמַי וְלֹא אֲבִרִי בְּכוּ עֲלֵמָא.

סדר הלימוד ליום ב תשרי [יום 2 בשנה]

עֲאֵלֶת אֶת ד' וְאֵת אֲמָרוֹ אוֹף הָכִי, אֲמַר אוֹף לוֹן דִּי לְכוּן לְמַהוּי דָּא עִם דָּא דְהָא מִסְכְּנִין לָא יִתְבַטְלוּן מִן עֲלְמָא וְצָרִיכִין לְגַמּוּל עֲמַהוּן טִיבוּ. דְלִ'ת אִיהוּ מִסְכְּנָא, גִּימ'ל גַּמּוּל לָהּ טִיבוּ, לָא תִתְפָּרְשׁוּן דָּא מִן דָּא וְדִי לְכוּן לְמִיּוֹן דָּא לְדִין.

עֲאֵלֶת אֶת ב' אֲמָרָה לִיָּהּ, רְבוּן עֲלְמָא, נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִּי עֲלְמָא, דְּבִי מְבָרְכָאן לָךְ לְעֵילָא וְתַתָּא. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָא וְדָאִי בְּךָ אֲבָרִי עֲלְמָא וְאֵת תְּהָא שִׁירוּתָא לְמַבְרִי עֲלְמָא.

דף ג ע"ב

קִיַּימָא אֶת א' לָא עֲאֵלֶת. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי לְמָה לִּית אֲנִת עֲאֵלֶת קַמָּאִי כְּשָׂאָר כָּל אֲתוּוֹן. אֲמָרָה קַמִּיָּה רְבוּן עֲלְמָא בְּגִין דְּחַמִּינָא דְכָל אֲתוּוֹן נְפָקוּ מִן קַמָּךְ בְּלָא תוּעֵלְתָא מָה אֲנָא אַעֲבִיד תַּמָּן. וְתוּ דְהָא (דף ג ע"ב) יְהִיבְתָא לְאֵת בִּי'ת נְבֻזְבּוּזָא רְבֻרְבָּא דָּא, וְלָא יָאוּת לְמַלְכָּא עֲלָאָה לְאַעֲבָרָא נְבֻזְבּוּזָא דִּיהִב לְעַבְדוֹ וְלְמִיָּהִב לְאַחֲרָא. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אָף עַל גַּב דְּאֵת בִּי'ת בַּה אֲבָרִי עֲלְמָא, אֵת תְּהָא רִישׁ לְכָל אֲתוּוֹן, לִית בִּי יְחֻדָּא אֱלָא בְּךָ. בְּךָ יִשְׁרוּן כָּל חוּשְׁבַּנִין וְכָל עוֹבְדֵי דְעֲלְמָא, וְכָל יְחֻדָּא לָא הוּי אֱלָא בְּאֵת אֱלֹהֵי.

וְעַבְד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתוּוֹן עֲלָאִין רְבֻרְבּוּ, וְאֲתוּוֹן תַּתָּאִין זְעִירִין. וּבְגִין כְּךָ בִּי'ת בִּי'ת בְּרָאשִׁית בְּרָא. אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהִים אֵת. אֲתוּוֹן מְלַעֲיָלָא וְאֲתוּוֹן מַתָּתָא, וְכִלְהוּ כְּחֻדָּא הוּי מְעֲלָמָא עֲלָאָה וּמְעֲלָמָא תַּתָּאָה.

בְּרָאשִׁית רַבִּי יוּדָאִי אֲמַר מָאִי בְּרָאשִׁי'ת, בְּחַכְמָ'ה, דָּא חַכְמָ'ה, דְּעֲלְמָא קִיַּימָא עֲלָהּ, לְעֲאֵלָא גּוֹ רִזִּין סְתִימִין עֲלָאִין. (בראשית מ ע"ב) וְהָכָא אֲגִלִּיפוּ שִׁית סְטָרִין רְבֻרְבִין עֲלָאִין דְּמִנְהוֹן נְפִיק כָּלָא, דְּמִנְהוֹן אֲתַעֲבִידוּ שִׁית מְקוּרִין וְנַחֲלִין, לְעֲאֵלָא גּוֹ יִמָּא רַבָּא. וְהִינוּ בְּרָא שִׁית מְהָכָא אֲתַבְרִיאֻוּ. מָאֵן בְּרָא לוֹן, הֵהוּא דְלָא אֲדַפְרָה הֵהוּא סְתִים דְּלָא יָדִיעַ.

רַבִּי חִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזֻלִּי בְּאַרְחָא, כַּד מְטוּ לְחַד בִּי חֲקֵל, אֲמַר לִיָּהּ רַבִּי חִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי הָא דְאֲמַרִּיתוּ בְּרָא שִׁית וְדָאִי הָכִי הוּא, בְּגִין דְּשִׁית יוֹמִין עֲלָאִין גְּבִי אֲוִרִיָּתָא וְלָא יִתִּיר. אֲחַרְגִּין סְתִימִין אַנּוּן.

אֲבַל חֲמִינָן גּוֹ סְטָרִי בְּרָאשִׁית דְּאֲמַר הָכִי. גְּלִיפִי (גְּלִיפּוּ) אֲגִלִּיף הֵהוּא סְתִימָאָה קִדִּישָׁא גּוֹ מְעוּי דְּחַד טְמִירוּ דְּנִקִּיט (דְּנִקִּיד) בְּנִקְוֵדָה דְּנִעִיץ. הֵהוּא גְּלִיפִי (גְּלִיפּוּ) אֲגִלִּיף וְטְמִיר בִּיָּה כְּמָאֵן דְּגִנִּיז כָּלָא תַּחוּת מְפַתְחָא חֻדָּא, וְהֵהוּא מְפַתְחָא גְּנִיז כָּלָא בְּהִיכְלָא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

חָדָא, וְאָף עַל גַּב דְּכֻלָּא גְנִיזוּ בְּהוּא הִיכְלָא, עֲקָרָא דְּכֻלָּא בְּהוּא מִפְתָּחָא הוּי. הוּא מִפְתָּחָא סְגִיר וּפְתָח.

בְּהוּא הִיכְלָא אֵית בֵּיה גְנִיזוּן סְתִימִין סְגִיָּין אֵלִין עַל אֵלִין. בְּהוּא הִיכְלָא אֵית תְּרַעִין עוּבְד סְתִימוּ וְאֲנוּן חֲמִשִּׁין. אֲגִלִּפוּ לְאַרְבַּע סְטָרִין וְהוּוּ אַרְבַּעִין (ס"י ותשע). חַד תְּרַעָא לֵית לֵיה סְטָרָא, לֹא יִדְיעַ אֵי הוּא לְעֵילָא, אֵי הוּא לְתַתָּא (ס"י אֵיהוּ לְעֵילָא אֵיהֵי לְתַתָּא). וּבְגִין כֵּן הוּא תְּרַעָא סְתִים.

גוּ אֲנוּן תְּרַעִין אֵית מְנַעוּלָא חָדָא, וְחַד אַתְר דְּקִיק לְעֵאלָא הוּא מִפְתָּחָא בֵּיה, וְלֹא אַתְרָשִׁים אֵלָא בְּרִשִׁמוּ דְּמִפְתָּחָא, לֹא יִדְעִין בֵּיה אֵלָא הוּא מִפְתָּחָא (ס"י דְּפְתָחָא) בְּלַחֲדוּדִי. וְעַל רְזָא דְנָא בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

בְּרֵאשִׁית דָּא מִפְתָּחָא דְּכֻלָּא סְתִים בֵּיה, וְהוּא סְגִיר וּפְתָח, וְשִׁית תְּרַעִין כְּלִילִין בֵּיה. בְּהוּא מִפְתָּחָא דְּסְגִיר וּפְתָח. כַּד סְגִיר אֲנוּן תְּרַעִין וְכֻלִּיל לֹון בְּגִיָּיה (נ"א וְכֻלָּה בְּגִיָּיה) כַּדִּין וְדָאֵי כְּתִיב בְּרֵאשִׁית מְלָה גְלִיָּא בְּכֻלִּל מְלָה סְתִימָאָה. וּבְכֻל אַתְר בְּרָא מְלָא סְתִימָאָה אֵיהוּ. סְגִיר וְלֹא פְתָח.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדָאֵי הָכִי הוּא, וְשִׁמְעֵנָא לְבוּצִינָא קְדִישָׁא דְּאָמַר הָכִי, דְּמְלָה סְתִימָאָה אֵיהוּ בְּרָא סְגִיר וְלֹא פְתָח. וּבְעוּד דְּהוּה סְגִיר בְּמְלָה דְּבְרָא, עֲלָמָא לֹא הוּי וְלֹא אַתְקִיָּים, וְהוּה חֲפִי עַל כֻּלָּא תַּה"ו, וְכַד שְׁלֻטָא הָאֵי תַּה"ו, עֲלָמָא לֹא הוּה, וְלֹא אַתְקִיָּים.

אֵימְתִי הוּא מִפְתָּחָא פְתָח תְּרַעִין וְאֲזַדְמִין לְשִׁמוּשָׁא וְלְמַעְבַּד תּוּלְדִין כַּד אַתָּא אֲבָרָהָם דְּכְתִיב אֵלָה תּוּלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם וְתַנְיִנִן בְּאֲבָרָהָם. וְמָה דְּהוּה כֻּלָּא סְתִים בְּמִלַת בְּרָא, אַתְהִדְרוּ אַתּוּן לְשִׁמוּשָׁא, וְנִפְק עֲמוּדָא דְּעַבְד תּוּלְדִין, אֲבָר יְסוּדָא קְדִישָׁא דְּעֲלָמָא קִימָא עֲלֵיה.

כַּד הָאֵי אֲבָר אַתְרָשִׁים בְּמִלַת בְּרָא כַּדִּין רְשִׁים סְתִימָאָה עֵילָאָה (נ"א קְדִישָׁא לְגִלָּאָה) רְשִׁימוּ אַחְרָא לְשִׁמְיָה וְלִיקְרִיָּה. וְדָא אֵיהוּ מ"י. וּבְרָא אֵלָה וְגַם כֵּן שְׁמָא קְדִישָׁא דְּאַתְבְּרָכָא דְּאֵיהוּ מ"ה אַתְרָשִׁים. וְאַפִּיק מִן בְּרָא אֲבָר. וְהוּא רְשִׁים בְּאֵלָה מְסֻטָּרָא דָּא וְאַבְר מְסֻטָּרָא דָּא. סְתִימָאָה קְדִישָׁא. אֵלָה קִימָא. אֲבָר קִימָא. כַּד אַשְׁתְּלִים דָּא אַשְׁתְּלִים דָּא. גְּלִיף לְהָאֵי אֲבָר גְּלִיף לְהָאֵי אֵלָה.

דָּה ד ע"א

אַתְעֵרוּ אַתּוּן לְאַשְׁלָמָא לְהָאֵי סְטָרָא וְלְהָאֵי סְטָרָא, כַּדִּין אֲפִיק מ"ם. נְטִיל חַד לְהָאֵי סְטָרָא וְחַד לְהָאֵי סְטָרָא, אַשְׁתְּלִים שְׁמָא קְדִישָׁא וְאַתְעֵבִיד אֱלֹהִים גַּם כֵּן שְׁמָא (דָּה ד ע"א) דְּאַבְרָהָם. כַּד אַשְׁתְּלִים דָּא אַשְׁתְּלִים דָּא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ויש אומרים דנטל קודשא בריך הוא מי ושדי באלה ואתעביד אלהים. ונטל קודשא בריך הוא מה ושדי באבר ואתעביד אברהם. (ומלת מ"י רומז לחמשים שערי בינה ואית בה יו"ד אות קדמאה דשמא קדישא. ומלת מ"ה רומז למנינא דשמא קדישא, ואית ביה אות תניינא דשמא קדישא יהוה. כמא דאת אמר, (תהלים קמד) אשרי העם שככה לו וגו' (איוב כו) תולה ארץ על בלי מ"ה. וכדין אתקיימו תרין עלמין. ביו"ד עלמא דאתי, ובה"א עלמא דא. כלומר במ"י ברא עולם הבא ובמ"ה ברא עולם הזה. ודין הוא רמז עילא ותתא).

וכדין עביד תולדות ונפק שמא שלים מה דלא הוה קדם דנא, הדא הוא דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, כלהו הוו תליין עד דאתברי שמיא דאברהם. פיון דאשתלים שמא דא דאברהם, שמא קדישא אשתלים. הדא הוא דכתיב ביום עשות יי אלהים ארץ ושמים.

אשתטח רבי חייא בארעא ונשק לעפרא, ובכה ואמר עפרא עפרא כמה את קשי קדל, כמה את בחציפון. דכל מחמדי עינא יתבלון בך, פל עמודי נהורין דעלמא תיכול ותידוק. כמה את חציפא, בוצינא קדישא דהוה נהיר עלמא, שליטא רברבא ממנא דזכותיה מקיים עלמא אתבלי בך. רבי שמעון נהירו דבוצינא נהירו דעלמין אנת בלי בעפרא ואנת קיים ונהג עלמא. אשתומם רגעא חדא, ואמר עפרא עפרא לא תתגאי דלא יתמסרון בך עמודין דעלמא דהא רבי שמעון לא אתבלי בך.

קם רבי חייא והוה בכי. אזל ורבי יוסי עמיה. מההוא יומא אתעני ארבעין יומין למחמי לרבי שמעון. אמרו ליה לית אנת רשאי למחמי ליה. בכה ואתעני ארבעין יומין אחרינין. אחזיאו ליה בחזווא לרבי שמעון ורבי אלעזר בריה, דהוו לעאן במלה דא דאמר רבי יוסי, והוו פמה אלפין צייתין למלוליה. אדהכי חמא פמה גדפין רברבין עלאין וסליקו עליהו רבי שמעון ורבי אלעזר בריה וסליקו למתיבתא דרקייעא, וכל אלין גדפין הוו מחפאן להו. חמא דמתהדרן ומתחדשן בזיוון ונהירו יתיר מנהורא דזיוא דשמשא.

פתח רבי שמעון ואמר ייעול רבי חייא וליחמי בפמה דזמין קודשא בריך הוא לחדתא אנפי צדיקיא לזמנא דאתי. זכאה איהו מאן דעאל הכא בלא כסופא, וזכאה מאן דקאים בההוא עלמא כעמודא תקיף בכלא. וחמא דהוה עאל, והוה קם רבי אלעזר ושאר עמודין דיתבין תמן. והוא הוה כסיף ואשמיט גרמיה ועאל ויתבי לרגלוי דרבי שמעון.

קלא נפק ואמר מאיך עינך. לא תזקוף רישך, ולא תסתכל. מאיך עינוי וחמא נהורא דהוה נהיר למרחוק. קלא אהדר כמלקדמין ואמר עלאין טמירין סתימין פקיחי עינא אנון דמשטטין בכל עלמא אסתכלו וחמו. תתאין (נ"א תנאין) דמיכין סתימין בחוריכון אתערו.

מֵאֵן מִנְכוּן דִּי חֲשׂוּכָא מִהֶפְכֵן לְנִהוּרָא וְטַעֲמִין מְרִירָא לְמַתְקָא עַד לָא יִיתוּן הֶכָּא.
מֵאֵן מִנְכוּן דְּמַחְפָּאן בְּכָל יוֹמָא לְנִהוּרָא דְנִהִיר בְּשַׁעְתָּא דְּמַלְכָּא פְּקִיד (ויקהל קצ"ו ע"א)
לְאִילְתָּא וְאִתְיִיקֵר וְאִתְקַרֵי מַלְכָּא מִכָּל מַלְכִין דְּעַלְמָא. מֵאֵן דְּלֹא מִצְפָּה דָּא בְּכָל יוֹמָא
בְּהוּרָא עַלְמָא, לִית לִיהּ חוּלְקָא הֶכָּא.

דף ד ע"ב

אֲדַהְכִי חֲמָא כְּמָה מִן חֲבַרְיָא סַחְרָנִיָּה כָּל אַנּוּן עֲמוּדִין דְּקִיָּמִין. וְחֲמָא דְּסַלְיָקוּ לֹוּן
לְמַתִּיבְתָּא דְּרַקִיעָא. אֲלִין סַלְקִין וְאֲלִין נַחְתִּין, וְעִילָא דְּכוּלְהוּ חֲמָא מְאָרִי דְּגַדְפִי דְּהוּה
אֲתִי וְהוּא אֹמִי אֹמְאָה דְּשָׁמַע מְאַחֲרִי פְּרָגוּדָא דְּמַלְכָּא מִפְּקִיד בְּכָל יוֹמָא וְדְכִיר
לְאִילְתָּא דִּי שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, וּבְעֵט בְּעֵיטִין בְּהוּרָא שַׁעְתָּא בְּתַלְתָּ (שמות מ"ב) מְאָה
וְתַשְׁעִין רַקִיעִין, וְכִלְהוּ מְרַתְתִין וְזַעִין (דף ד ע"ב) קִמִּיה. וְאוּרִיד דְּמַעִין עַל דָּא, וְנַפְלִי
אַנּוּן דְּמַעִין רְתִיחִין כְּאִשָּׁא לְגוּ יִמָּא רְבָּא, וּמְאַנּוּן דְּמַעִין קָאִים הוּוּא מְמַנָּא דְּיִמָּא
וְאִתְקִיִים וְקִדִישׁ שְׁמִיה דְּמַלְכָּא קִדִישָׁא וְקַבִּיל עֲלֵיהּ לְמַבְלַע כָּל מִימּוּי דְּבְרָאשִׁית
וְיַכְנוּשׁ לְהוּ לְגוּיָה בְּשַׁעְתָּא דִּיתְפַּנְשׁוּן כָּל עַמְמִיא עַל עַמָּא קִדִישָׁא, וְיַנְגְבוּן מִיָּא,
וְיַעֲבִרוּן בְּנִגְיָבוּ.

אֲדַהְכִי שָׁמַע קָלָא דְּאִמֵּר פִּנּוּן אֲתֵר, פִּנּוּן אֲתֵר דְּהָא מַלְכָּא מְשִׁיחָא אֲתִי לְמַתִּיבְתָּא
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין דְּכָל צְדִיקִיא דְּתַמְנָן רִישֵׁי מַתִּיבְתָּא וְאַנּוּן מַתִּיבְתִי דְּתַמְנָן רִישִׁימִין
אַנּוּן. וְכָל אַנּוּן חֲבַרִין דִּי בְּכָל מַתִּיבְתָּא סַלְקִי (סַלְקִין) מִמַּתִּיבְתָּא דְּהֶכָּא לְמַתִּיבְתָּא
דְּרַקִיעָא. וּמְשִׁיחָא אֲתִי בְּכָל אַנּוּן מַתִּיבְתִי וְחַתִּים אֹרִייתָא מְפּוּמִיָּהוּ דְּרַבְּנָן. וּבְהֵהִיא
שַׁעְתָּא אֲתִי מְשִׁיחָא מִתְעַטֵּר מִן (נ"א ריש) רִיחֵי מַתִּיבְתִי בְּעַטְרִין עַלְאִין.

בְּהוּרָא שַׁעְתָּא קָמוּ כָּל אַנּוּן חֲבַרְיָא וְקָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהוּה סַלְיָק נְהוּרִיָּה עַד רוּם
רַקִיעָא, אִמֵּר לִיהּ רַבִּי זְכָאָה אַנְתְּ דְּאוּרִייתָךְ סַלְקָא בְּתַלְתָּ מְאָה וְשִׁבְעִין נְהוּרִין, וְכָל
נְהוּרָא וְנִהוּרָא אֲתַפְרֶשֶׁת לְשִׁית מְאָה וְתַלִּיסַר טַעֲמִין סַלְקִין וְאַסְתַּחֲיִין בְּנִהְרִי
אַפְרַסְמוּנָא דְּכִיא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ חַתִּים אֹרִייתָא מַמַּתִּיבְתָּךְ וּמַמַּתִּיבְתָּא
דְּחֻזְקִיָּה מְלֶךְ יְהוּדָה וּמַגּוּ מַתִּיבְתָּא דְּאַחִיָּה הַשִּׁילּוּנִי. וְאַנָּא לָא אֲתִינָא לְמַחְתָּם
מַמַּתִּיבְתָּךְ, אֲלֵא) מְאָרִי דְּגַדְפִין אֲתִי הֶכָּא, דְּהָא יְדַעְנָא דְּלֹא יִיעוּל גּוּ מַתִּיבְתִי
אַחֲרִיתִי אֲלֵא בְּמַתִּיבְתָּךְ.

בְּהֵהִיא שַׁעְתָּא סַח לִיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּוּא אֹמְאָה דְּאֹמִי מְאָרִי דְּגַדְפִין. כְּדִין
אֲזַדְעוּזַע מְשִׁיחָא וְאָרִים קָלִיָּה וְאֲזַדְעוּזַעוּ רַקִיעִין וְאֲזַדְעוּזַע יִמָּא רְבָּא וְאֲזַדְעוּזַע לְוִיתָן
וְחָשִׁיב עַלְמָא לְאַתְהֶפְכָּא. אֲדַהְכִי חֲמָא לְרַבִּי חֲיָיא לְרַגְלוּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אִמֵּר מֵאֵן
יְהִיב הֶכָּא בְּרַ נֶשׁ לְבִישׁ מְדָא דְּהוּוּא עַלְמָא. אִמֵּר (לִיהּ) רַבִּי שְׁמַעוֹן דָּא אִיהוּ רַבִּי
חֲיָיא נְהִירוּ דְּבוּצִינָא דְּאוּרִייתָא. אִמֵּר לִיהּ יְתַפְנֶשׁ הוּא וּבְנוּי וְלִיְהוּוּן מַמַּתִּיבְתָּא דִּילְךָ.
אִמֵּר רַבִּי שְׁמַעוֹן זְמַנָּא יְתִיָּהִיב לִיהּ. יְהִבוּ לִיהּ זְמַנָּא וְנַפְק מִתַּמְנָן מְזַדְעוּזַע וְזַלְגָן עֵינוּי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דמעין. אודעוץ רבי חייא ובכה ואמר זפאה חולקהון דצדיקניא בההוא עלמא, וזפאה חולקיה דבר יוחאי דזכה לכך. עליה כתיב, (משלי ח) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא.

בראשית רבי שמעון פתח (ישעיה נא) ואשים דברי בפיה. כמה אית ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא יממא וליליא, בגין דקודשא בריך הוא ציית לקלהון דאנון דמתעסקי באורייתא, ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דההוא דאשתדל באורייתא, עביד רקיעא חדא.

תנן בההיא שעתא דמלה דאורייתא אתחדשת מפומיה דבר נש, תהיא מלה סלקא ואתעתדת קמיה דקודשא בריך הוא. וקודשא בריך הוא נטיל לההיא מלה ונשיק לה ועטר לה בשבעין עטרין גליפין ומחקקן. ומלה דחכמתא דאתחדשא, סלקא ויתבא על רישא דצדיק חי עלמין. וטסא מתמן ושטא בשבעין אלף עלמין וסליקת לגבי עתיק יומין. וכל מלין דעתיק יומין מלין דחכמתא אנון ברזין סתימין עלאין.

וההיא מלה סתימא דחכמתא דאתחדשת הכא כד סלקא אתחברת באנון מלין (דרזין) דעתיק יומין וסלקא ונחתא בהדיהו ועאלת בתמניסר עלמין גנזין (ישעיה סד) דעין לא ראתה אלהים זולתך. נפקי מתמן ושטאן ואתיין מליאן ושלמין ואתעתדו קמי עתיק יומין.

דף ה ע"א

בההיא שעתא ארח עתיק יומין בהאי מלה וניחא קמיה מכלא. נטיל לההיא מלה ואעטר לה (שמות י"ד) בתלת מאה ושבעין אלף עטרין. תהיא מלה טסת וסלקא ונחתא ואתעבידא רקיעא חדא. וכן כל מלה ומלה דחכמתא (ס"א אתעבדין) (ס"א רקיעין) קנימין בקיימא שלים קמי עתיק יומין. והוא קרי לון שמים חדשים, שמים מחדשים, סתימין דרזין דחכמתא עלאה. וכל אנון שאר מלין דאורייתא דמתחדשין קנימין קמי (דף ה ע"א) קודשא בריך הוא וסלקין ואתעבידו ארצות החיים. ונחתין ומתעטרין לגבי ארץ חד, ואתחדש ואתעביד כלא ארץ חדשה מההיא מלה דאתחדש באורייתא.

ועל דא כתיב, (ישעיה יו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני וגו'. עשיתי לא כתיב אלא עושה, דעביד תדיר מאנון חדושין ורזין דאורייתא. ועל דא כתיב, (ישעיה נא) ואשים דברי בפיה ובצל ידי כסיתיך לנטע שמים וליסוד ארץ. השמים לא כתיב אלא שמים.

אמר רבי אלעזר מהו ובצל ידי כסיתיך. אמר ליה בשעתא דאתמסר אורייתא למשה, אתו כמה רבוא דמלאכי עלאין לאוקדא ליה בשלהובא דפומהון, עד דחפא עליה קודשא בריך הוא. והשתא דהאי מלה סלקא ואתעטרת וקיימא קמי קודשא בריך הוא, איהו חפי על ההיא מלה וכסי על ההוא בר נש דלא ישתמודע לגבייהו

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אלא קודשא בריך הוא. ולא יקנאון לגביה עד דאתעביד מההיא מלה שמים חדשים וארץ חדשה הדא הוא דכתיב ובצל ידי פסיתיה לנטוע שמים וליסוד ארץ. מכאן דכל מלה דסתים מעינא סלקא לתועלתא עלאה הדא הוא דכתיב, (ישעיה נא) ובצל ידי פסיתיה. ואמאי אתחפי ואתפסי מעינא, בגין לתועלתא עלאה. הדא הוא דכתיב לנטוע שמים וליסוד ארץ כמה דאתמר.

ולאמר לציון עמי אתה. ולאמר לאנן תרעין ומלין דמצויינין אלין על אלין עמי אתה. אל תקרי (בתיקון יח דף לה ב) עמי אתה, אלא עמי אתה למהוי שותפא עמי, מה אנא במלולא דיילי עבדית שמים וארץ כמה דאת אמר, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו, אוף הכי את. זכאין אנן דמשתדלי באורייתא. ואי תימא דמלה דכל בר נש דלא ידע עביד דא.

תא חזי, ההוא דלאו ארחה (יתרו פ"ז א) ברזין דאורייתא וחדש מלין דלא ידע על בורייהון פדקא יאות, ההיא מלה סלקא ונפיק לגבי ההיא מלה (משלי טז) איש תהפוכות לשון שקר, מגו נוקבא דתהומא רבא ודליג חמש מאה פרסי לקבלא לההיא מלה ונטיל לה ואזיל בההיא מלה לגו נוקביה ועביד בה רקיעא דשוא דאקרי תהו. וטס בההוא רקיעא ההוא איש תהפוכות שיתא אלפי פרסי בזמנא חדא. כיון דהאי רקיעא דשוא קאים נפקת מיד (פקודי ער"ה) אשת זנונים ואתקיה בההוא רקיעא דשוא (נ"א היא) (נ"א ואיש תהפוכות) ואשתתפת ביה ומתמן נפקת וקטלת כמה אלפין ורבוון, בגין דכד קיימת בההוא רקיעא אית לה רשו ויכלתא למהוי טס כל עלמא ברגעא חדא.

ועל דא כתיב, (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא. העון דא דכורא. וכעבות העגלה חטאה. מאן חטאה, דא נוקבא דאקרי חטאה. איהו משיך ההוא דאקרי עון באנן חבלי השוא. ולבתר כעבות העגלה חטאה, לההיא נוקבא דאקרי חטאה, דתמן אתתקפת למהוי טס לקטלא בני נשא. ועל דא (משלי ז) כי רבים חללים הפילה, מאן הפילה, דא ההיא חטאה דקטלית בני נשא. מאן גרים דא, תלמיד חכם דלא מטי להוראה ומורה, רחמנא לשזבן.

אמר רבי שמעון לחבריא במטותא מנייכו דלא תפקון מפומייכו מלה דאורייתא דלא (יתרו פ"ז א) ידעתון ולא שמעתון מאילנא רברבא פדקא יאות, בגין דלא תהוון גרמין לההוא חטאה לקטלא אכלוסין דבר נש למגנא. פתחו כלהון ואמרו רחמנא לשזבן, רחמנא לשזבן.

תא חזי, באורייתא ברא קודשא בריך הוא עלמא, והא אוקמוה דכתיב, (משלי ח) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום ויום ואיהו אסתכל בה זמנא ותרין ותלתא וארבע זמנין, ולבתר אמר לון, ולבתר עביד בה עבידתא. לאולפא לבני נשא דלא

יִיתוֹן לְמַטְעֵי בַּהּ. כִּמָּא דַּאֲתָ אָמַר, (איוב כח) אֲזִי רָאִה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְלִקְבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין אַנּוּן דְּכִתִּיב, אֲזִי רָאִה, וַיִּסְפְּרָה, הַכִּינָה, וְגַם חִקְרָה, בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַה דְּבָרָא. וְעַד לָא אִפִּיק עֲבִידְתִּיה, אַעִיל אַרְבַּע תְּבִין בְּקַדְמִיתָא דְּכִתִּיב בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֹת, הָא אַרְבַּע. וּלְבַתֵּר הַשְּׁמַיִם. אַנּוּן לִקְבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין דְּאִסְתַּכַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוֹרֵיתָא עַד לָא יִפִּיק עֲבִידְתִּיה לְאוּמָנוּתִיה.

דף ה ע"ב

רבי אלעזר הוה אזיל למחמי לרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמוי (דף ה ע"ב) ורבי אבא בהדיה, והוה טעין חד גברא אבתרייהו. אמר רבי אבא נפתח פתחין דאורייתא דהא שעטא ועדנא הוא לאתתקנא בארחה.

פתח רבי אלעזר ואמר (ויקרא יט) את שבתותי תשמורו. תא חזי, בשית יומין ברא קודשא בריך הוא עלמא. וכל יומא ויומא גלי עבידתיה ויהב חיליה בהווא יומא. אימתי גלי עבידתיה ויהב חיליה. ביומא רביעאה. בגין דאנון תלת יומין קדמאין כוליהו הוו סתימין ולא אתגלו, כיון דאתא יומא רביעאה אפיק עבידתא וחילא דכולהו. דהא אשא ומיא ורוחא אף על גב דאנון תלת יסודין עלאין, כלהו תליין, ולא אתגלי עבידתא דלהון, עד דארעא גלי לון, כדן אתידע אומנותא דכל חד מבניהו.

ואי תימא הא ביומא תליתאה הוה דכתיב תדשא הארץ דשא וכתיב ותוצא הארץ (דשא). אלא האי אף על גב דכתיב ביומא תליתאה, רביעאה הוה ואתכליל ביומא תליתאה למהוי חד בלא פירודא. ולבתר יומא רביעאה אתגלי עבידתיה לאפקא אומנא לאומנותיה דכל חד וחד. בגין דיומא רביעאה איהו רגלא רביעאה דכרסיא עלאה.

וכל עבידתיהו דכלהו בין יומין קדמאין ובין יומין בתראין הוו תליין ביומא דשבתא הדא הוא דכתיב (בראשית ב) ויכל אלהים ביום השביעי, דא שבת, ודא הוא רגלא רביעאה דכרסיא. ואי תימא אי הכי, מהו את שבתותי תשמורו תרין. אלא שבת (תרומה קל"ה ב) דמעלי שבתא ושבתא דיומא ממש לית לון פירודא.

סדר הלימוד ליום ג תשרי [יום 3 בשנה]

אמר (להו) ההוא טייעא דהוה טעין בתרייהו, ומהו ומקדשי תיראו. אמר ליה דא קדושא דשבת. אמר ליה ומהו קדושא דשבת. אמר ליה דא קדושא דאתמשכא (עליה) מלעילא. אמר ליה אי הכי עבידת לשבת דלאו איהו קדש, אלא קדושא דשריא עלוי מלעילא.

אמר רבי אבא והכי הוא (ישעיה נח) וקראת לשבת עונג לקדוש יי מכובד, אדפר שבת לחוד וקדוש ה' לחוד. אמר ליה אי הכי מאן קדוש ה'. אמר ליה קדושא דנחתא מלעילא ושריא עליה. אמר ליה אי קדושא דאתמשכא מלעילא אקרי מכובד אתחזי דשבת לאו איהו מכובד וכתוב וכבדתו.

אמר רבי אלעזר לרבי אבא אבא אנה להאי גברא דמלה (חדתא) דחכמתא אית ביה דאנן לא ידענא בה. אמרו ליה אימא אנת. פתח ואמר, (ויקרא יט) את שבתותי. את לאסגאה תחום שבת דאיהו תרין אלפין אמין לכל סטרא (ויקהל ר"ז א). ובגין כך אסגי את. שבתותי (נ"א דא) שבת עלאה ושבת תתאה דאנון תרין כלילן כחדא וסתמינן כחדא.

אשתאר שבת (יתרו צ"ב א' בר"מ) אחרא דלא אדפר והוה בכסופא. אמרה קמיה מארי דעלמא מיומא דעבדת לי שבת אתקרינא ויומא לאו איהו בלא ליליא. אמר לה ברתי שבת אנת ושבת קרינא לך, אבל הא אנא מעטר לך בעטרא עלאה יתיר. אעבר פרוזא ואמר מקדשי תיראו.

ודא שבת דמעלי שבתא דאיהי יראה, ושריא בה יראה. ומאן איהו. דקודשא בריך הוא אכליל ואמר אני ה'. ואנא שמענא מאבא דאמר הכי. ודייק את לאסגאה תחום שבת. שבתותי דא עגולא (רכ"ט א', תצוה ק"פ א', ויקהל ר"ה א) ורבווע דלגו, ואנון תרין. ולקביל אנון תרין אית תרי קדושתי דאית לנו לאדפרא, חד ויכלו, וחד קדוש.

ויכלו אית ביה תלתין וחמש תיבין. ובקדושה (ובקידושה) דאנון מקדשין תלתין וחמש תיבין. וסליק כלא לשבעין שמהן דקודשא בריך הוא וכנסת ישראל אתעטר בהו. ובגין דעגולא ורבוועא דא אנון שבתותי, כלילן תרוייהו בשמור דכתיב תשמורו. דהא שבת עלאה הכא לא אתכליל בשמור אלא בזכור, דהא מלכא עלאה בזכור אסתיים. ועל דא אקרי מלכא דשלמא דיליה, ושלמא דיליה זכור איהו. ועל דא לית מחלוקת לעילא.

דף ו' ע"א

בגין דתרין שלומות לתתא חד יעקב וחד יוסף. ובגין כף פתיב תרי זמני (ישעיה גז) שלום שלום לרחוק ולקרוב. לרחוק דא יעקב, (דף ו' ע"א) ולקרוב דא יוסף. לרחוק כמא דאת אמר, (ירמיה לא) מרחוק יי נראה לי (שמות ב) ותתצב אחותו מרחוק. ולקרוב כמא דאת אמר, (דברים לב) חדשים מקרוב באו. מרחוק דא נקודה עלאה דקיימא בהיכליה.

ועל דא פתיב תשמורו אתכליל בשמור. (ואתחנן ר"ס) ומקדשי תיראו דא נקודה דקיימא באמצעייתא דאית לדחלא מנה יתיר מפלא דענשיה מיתה. והיינו דכתיב, (שמות לא) מחלליה מות יומת. מאן מחלליה. מאן דעאל לגו חלל דעגולא ורבוועא לאתר דההוא דנקודה (נקודה) שריא (ביה) ופגים ביה מות יומת. ועל דא פתיב תיראו. וההיא נקודה אקרי אני, ועלה שריא ההוא דסתים עלאה דלא אתגליא והיינו יי וכלא חד.

נחתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקוהו. אמרו ומה כל חכמתא דא אית תחות ידך ואת טעין אבתרין. אמרו ליה מאן אנת. אמר לון לא תשא לון מאן אנא, אלא אנא ואתון ניזול ונתעסק באורייתא וכל חד יימא מלין דחכמתא לאנהרא אורחא. אמרו ליה מאן יהב לך למיזל הכא ולמהוי (ולמהוי) טעון (טעין) בחמרי, אמר לון יו"ד עבד קרבא בתרין אתון בכ"ף וסמ"ך לאתקשרא בהדאי (נ"א כחדא). כ"ף לא בעא לאסתלקא ולאשתקשרא בתר (נ"א באתר) דלא יכלא למהוי רגעא חדא אלא ביה. סמ"ך לא בעא לאסתלקא בגין לסעדא לאנון דנפלין דהא בלי סמ"ך לא יכלין למהוי.

יו"ד אתא לגבאי יחידאה נשיק לי וגפיף לי בכה עמי ואמר לי ברי מה אעביד לך, אבל הא אנא אסתלק ואנא אתמלי מפמה טבין ואתון טמירין עלאין יקירין, בתר כן איתי לגבך ואנא אחוי סעיד לך ואתן לך אחסנתא דתרין אתון עלאין יתיר מאלין דאסתלקו דאנון י"ש יו"ד עלאה ושי"ן עלאה למהוי לך אוצרין מלייא מפל. ובגין כף ברי זיל והוי טעין חמרי. ועל דא אנא אזיל בכך.

חדו רבי אלעזר ורבי אבא ובכו ואמרו זיל רכיב ואנון נטעין אבתרך. אמר לון ולא אמרית לכון דפיקודא דמלכא איהו עד דיייתי ההוא דטעין (דטעין) חמרי. אמרו ליה הא שמך לא אמרת לן, אתר בית מותבך מאי הוא. אמר לון אתר בית מותבי איהו טב ועיילא לגבאי, ואיהו (ריש תיקון כ"א דף ג"ב ע"א ובראשית ל"ו ע"ב) מגדל חד דפרח באוריא רב ויקירא. ואנון דדיירין ביה בהאי מגדלא, קודשא בריך הוא וחד מסכנא. ודא הוא אתר בית מותבי וגלינא (נ"א ועלינא) מתמן ואנא טעין חמרי. אשגחו רבי אבא ורבי אלעזר ביה ואטעים לון מלוי דהוו מתיקין כמנא ודובשא. אמרו ליה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

שְׁמַא דְּאַבוּךְ אִי תִימָא נְנָשִׁיק עֶפְרָא דְרִגְלָךְ. אֲמַר לֹון וְאַמְאִי, לָאו אֹורַח דִּילִי בְכָךְ לְאַתְגָּאָה בְּאוּרִייתָא.

אַבְל אַבָּא דִּילִי הָוָה דִּיִּוְרִיָּה בִּימָא רְבָא וְאִיהוּ הָוָה חַד נִוְנָא דְהָוָה (תְּקוּנִים ג'ב, וּבְרַאשִׁית לֹו ע"ב) אֶסְחָר יִמָּא רְבָא מְסֻטְרָא דָּא לְסֻטְרָא דָּא, וְהָוָה רַב וְיִקְרָא וְעֵתִיק יוֹמִין, עַד דְּהָוָה בִּלְע כָּל שְׁאָר נִוְנִין דִּימָא, וְלְבַתֵּר אֶפִּיק לֹון חֵיין וְקִימִין מְלִיין מִכָּל טְבִין דְּעֵלְמָא. וְשֵׁאֵט יִמָּא בְּרִגְעָא חֲדָא בְּתוֹקְפִיהָ, וְאַפִּיק לִי כְּגִירָא בִּידָא דְגִבְר תְּקִיף, וְטְמִיר לִי בְּהָוָה אֲתֵר דְּאַמְרִית לְכוּ. וְהָוָה תַּב לְאַתְרִיהָ וְאַגְנִיז בְּהָוָה יִמָּא.

אַשְׁגַּח רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמִלּוּי. אֲמַר לִיהָ אַנְתָּ הוּא בְּרִיָּה דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, אַנְתָּ הוּא בְּרִיָּה דְרַב הַמְנוּנָא סְבָא, אַנְתָּ הוּא בְּרִיָּה דְנַהֲרֵוּ דְאוּרִייתָא וְאַנְתָּ טְעִין אַבְתָּרֵן. בְּכוּ כְּחֲדָא וְנִשְׁקוּהוּ וְאִזְלוּ. אֲמָרוּ לִיהָ אִי נִיחָא קִמִּי מְאַרְנָא לְאוּדְעָא לֹן שְׁמִיָּה.

פְּתַח וְאֲמַר (שְׁמוּאֵל ב כג) וּבְנִיָּהוּ בֵּן יְהוּדָע. הָאִי קְרָא אוֹקְמוּהָ וְשְׁפִיר אִיהוּ. אַבְל הָאִי קְרָא לְאַחְזָאָה רִזִּין עֲלָאִין דְּאוּרִייתָא הוּא דְאַתָּא. וּבְנִיָּהוּ בֵּן יְהוּדָע, עַל רִזָּא דְחֻכְמָתָא קָא אַתָּא מְלָה סְתִימָא אִיהוּ, וְשְׁמָא גְרִים. בֵּן אִישׁ חֵי (וַיֵּצֵא קִס"ד א) דָּא צְדִיק חֵי עֲלָמִין.

דף ו' ע"ב

רַב פְּעֵלִים, מְאַרִי דְכָל עוֹבְדִין וְכָל חִילִין עֲלָאִין, בְּגִין דְּכֻלְהוּ נְפֻקִין מִנִּיהָ. יִי צְבָאוֹת אִיהוּ, אוֹת הוּא בְּכָל חֵיילִין דִּידֵיהָ רְשִׁים הוּא וְרַב מְכֻלָּא. רַב פְּעֵלִים אִיהוּ מְקַבְּצָאֵל הָאִי אִילְנָא רַב וְיִקְרָא, רַב מְכֻלָּא. מֵאֵן אַתְר נְפֻק, מֵאֵן דְּרָגָא אַתָּא, אַהֲדַר קְרָא וְאֲמַר מְקַבְּצִיאֵל דְּרָגָא עֲלָאָה סְתִימָאָה (דף ו' ע"ב) דְּעִין לָא רְאֵתָהּ וְגו' דְּרָגָא דְכוּלָּא בִּיהָ, וְכַנִּישׁ בְּגוּיָה מְגוּ נְהוּרָא עֲלָאָה, וּמִנִּיהָ נְפִיק כְּלָא. וְאִיהוּ הֵיכְלָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְכָל דְּרָגִין כְּנִישִׁין וְסְתִימִין בְּגוּיָה. וּבְגוּפָא דְהָאִי הֵיכְלָא (אִילְנָא) קְיִימִין, כָּל עֲלָמִין וְכָל חֵילִין קְדִישִׁין מִנִּיהָ אַתְּזִנוּ וְקִימִי עַל קְיִימִיהוּן.

הוּא הִפָּה אֶת שְׁנֵי אַרְיָאֵל מוֹאֵב. תְּרִין מְקַדְּשִׁין הָווּ קְיִימִין בְּגִינִיהָ וְאַתְּזִנוּ מִנִּיהָ מְקַדְּשֵׁי רֵאשׁוֹן וּמְקַדְּשֵׁי שְׁנִי, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ אֶסְתֵּלֵק, נְגִידוּ דְהָוָה נְגִיד מְלַעֲיֵלָא אַתְּמַנְע, כְּכִיכּוּל הוּא הִפָּה לֹון וְחֲרִיב לֹון וְשְׁצִי לֹון. וּפְרָסִיא קְדִישָׁא נְפֻלַת הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל א) וְאַנִּי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. הָהוּא דְרָגָא דְאַקְרִי אַנִּי, הוּא בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. אַמְאִי. עַל נְהַר כְּבַר. עַל נְהַר דְנְגִיד וְנְפִיק דְפָסִיק מִיּוּמִי וּמִבּוּעוּי וְלָא אַנְגִיד כַּד בְּקַדְמִיתָא (כַּדבְּקַדְמִיתָא).

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (איוב יד) וְנְהַר יַחֲרֵב וְיִבְשׁ. יַחֲרֵב בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְיִבְשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וּבְגִין כֶּךָ הוּא הִפָּה אֶת שְׁנֵי אַרְיָאֵל, מוֹאֵב. (ס"א דהא בקדמיתא) מוֹאֵב דְהָוּוּ מְאָב דְבִשְׁמִיא וְאַתְחַרְבוּ וְאַשְׁתַּצִּיאוּ בְּגִינִיהָ, וְכָל נְהוּרִין דְהָוּוּ נְהִירִין לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ אַתְחַשְׁכוּ.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ותו הוא ירד והפה את הארי. בזמנין קדמאין פד האי נהר הוה משיף מימיו לתתא, הוה קיימין ישראל בשלימו, דדבחין דבחין וקרבנין לכפרא על נפשיהו, וכדין הוה נחית מלעילא דיוקנא דחד אריה והוה חמאן ליה על גבי מדבחא רביין על טרפיה, אכיל קרבנין כגבר תקיף. וכל כלבין הוו מתטמרין מקמיה ולא נפקי לבר.

פיון דגרמו חובין איהו נחית לגו דרגין דלתתא וקטיל להווא אריה, דלא בעא למיהב ליה טרפיה פדבקדמיתא, כפיכול קטיל ליה. הוא הפה את הארי ודאי. לתוך הבור לעינהא דסטרא אחרא בישא. פיון דחמאת הכי ההוא סטרא אחרא אתתקפת (בר"מ פ' בהר ק"א) ושדרת לחד כלבא למיכל קרבנין. ומה שמייה דהווא ארי"ה אוריאל דאנפוי אנפי אריה. ומה שמייה דהווא כלבא בלאדן שמייה. דלאו איהו בכלל אדם, אלא כלבא ואנפי כלבא.

ביום השלג ביומא דגרמו חובין ודינא אתדן לעילא מעם בי דינא עלאה. ועל דא פתיב לא תירא לביתה משלג דא דינא עלאה. אמאי בגין דכל ביתה לבוש שנים ויכיל למיסבל אשא תקיפא. עד פאן רזא דקרא.

מה פתיב בתריה (שמואל ב כג) והוא הפה את איש מצרי איש מראה. הכא רזא דקרא אתא לאודעא, די בכל זמנא דישראל חבו איהו אסתלק ומנע מנייהו כל טבין וכל נהורין דהו נהירין לון. הוא הפה את איש מצרי דא נהורא דהווא נהורא דהוה נהיר לון לישראל. ומאן איהו משה. דכתיב, (שמות ב) ותאמרנה איש מצרי הצילנו וגו'. ותמן אתיליד ותמן אתרבי ותמן אסתליק לנהורא עלאה.

איש מראה פמה דאת אמר (במדבר יב) ומראה ולא בחידות. איש כמא דאת אמר, (דברים לג) איש האלהים. כפיכול בעלה דהווא מראה פבוד ה'. דזכה לאנהגא דרגא דא בכל רעותיה בארעא (כ"א ב) מה דלא זכי בר נש אחרא.

וביד המצרי חנית. דא משה האלהים דהווא אתמסר בידיה כמא דאת אמר, (שמות יז) ומשה האלהים בידי. ודא איהו משה דאתברי ערב שבת בין השמשות וחקוק ביה שמא קדישא גליפא קדישא ובהאי חב בפסלע כמא דאת אמר, (במדבר כ) ויך את הסלע במטהו פעמים. אמר ליה קודשא בריך הוא, משה לא יתבית לך מטה דיילי להאי, חייך לא יהא בידך מכאן ולהלאה.

מיד (כ"ח ב) וירד אליו בשבט בדינא קשיא (שמואל ב כג) ויגזול את החנית מיד המצרי. דמההיא שעתא אתמנע מניה ולא הוה בידיה לעלמין. ויהרגהו בחניתו. על ההוא חובא דמחא ביהווא מטה, מת ולא עאל לארעא קדישא ואתמנע נהורא דא מישראל. (שמואל ב כג) מן השלשים (ק"ה ב) הכי נכבד, אלין שלשים שנה עלאין דאיהו נטיל מנהון ואנגיד לתתא, ומנייהו איהו הוה נטיל ואתקרב.

דף ז ע”א

ואל השלשה לא בא, אנון הוּוּ אַתְיָאן לְגַבְיָה וְיַהְבִּי לִיָּה בְרַעוּתָא דְלַבָּא, וְאִיהוּ לָא הוּי אַתִּי לְגַבְיָהוּן. וְאַף עַל גַּב דְּלָא עָאֵל בְּמַנְיִנָא וְחוּשְׁבָנָא (דְּחוּשְׁבָנָא) דְּלַהוּן, (שְׂמוּאֵל ב כג) וְיִשְׁמַהוּ דוּד אֵל מְשַׁמְעָתוּ. דְּלָא אַתְפָּרֵשׁ מְלוּחָא דְלַבְיָה (דף ז ע”א) לְעַלְמִין. לִית פִּירוּדָא לְהוּן לְעַלְמִין. דוּד שָׁם לִיָּה לְבִיָּה וְאִיהוּ לָאוּ לְדוּד. בְּגִין דְּתוּשְׁבָחָן וְשִׁירִין וְרַחֲמִין דְּסִיְהָרָא עֲבִיד לְשַׁמְשָׂא, אִיְהִי מְשִׁיכַת לִיָּה לְגַבָּה לְמַהוּי דִּיּוּרִיָּה בְּהַדְּהָ. וְדָא אִיְהוּ וְיִשְׁמַהוּ דוּד אֵל מְשַׁמְעָתוּ.

נְפָלוּ רַבִּי אֲלִיעֶזֶר וְרַבִּי אַבְבָּא קַמִּיהָ. אֲדַהֲכִי וְהֲכִי לָא חָמוּ לִיָּה. קָמוּ וְאַסְתַּפְּלוּ לְכָל סַטְרִין וְלָא חָמוּ לִיָּה. יְתָבוּ וּבְכוּ וְלָא יְכִילוּ לְמַלְלָא דָּא לְדָא. לְבַתַּר שְׁעַתָּא אָמַר רַבִּי אַבְבָּא וְדָאִי הָא דְתַנְיִנָן דְּבַכָּל אַרְחָא דְצַדִּיקִיָּא אֲזִלִּין וּמִיָּלִי דְאֹרִיִּיתָא בִּינְיִיָּהוּ, דְּאֲנוּן זַכָּאִין דְּהָהוּא עֲלָמָא אַתְיָאן לְגַבְיָהוּן. וְדָאִי דָּא הוּא רַב הַמְנוּנָא סָבָא דְאֲתָא לְגַבְנָן מִהָהוּא עֲלָמָא לְגַלְגָּלָה לִן מְלִין אֲלִין, וְעַד לָא נְשַׁתְּמוּדַע בֵּיָּה אֲזִל לִיָּה וְאַתְפְּסִי מִיָּנָן. קָמוּ וְהוּוּ בְּעוּ לְמַטְעֵן לְחַמְרִי וְלָא אֲזִלוּ, בְּעוּ לְמַטְעֵן וְלָא אֲזִלוּ. דְּחִילוּ וְאַנְחוּ לִוְן לְחַמְרִי. וְעַד יוֹמָא הוּוּ קָרְאָן לְהָהוּא אַתְרָא, דְּוַךְ דְּחַמְרִי.

פְּתַח רַבִּי אֲלִיעֶזֶר (ל”א ב, מ”ז א, י”ח א) וְאָמַר (תְּהִלִּים לֵא) מַה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיָּךְ וְגו’ כַּמָּה הוּא טָבָא עֲלָאָה וְיִקְרָא דְזַמִּין קוּדְשָׁא בְרִיָּךְ הוּא לְמַעַבְדַּ גַּבִּי בְנֵי נְשָׂא לְאֲנוּן זַכָּאִין עֲלָאִין דְּחִלִּי חֲטָאָה דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִיִּיתָא פֶּד עֲאֲלִין לְהָהוּא עֲלָמָא. טוֹבָךָ לָא פְּתִיב אֲלָא רַב טוֹבָךָ. וּמָאֵן אִיְהוּ (תְּהִלִּים קַמָּה) זִכָּר רַב טוֹבָךָ יִבְיַעוּ. וְדָא אִיְהוּ עַנּוּגָא דְּחִיִּין דְּנִגְדִין מְעֲלָמָא דְאֲתִי לְגַבִּי חֵי עֲלָמִין דְאִיְהוּ זִכָּר רַב טוֹבָךָ. וְדָאִי אִיְהוּ (יִשְׁעִיָּה ס”ג) וְרַב טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְגו’.

תוּ מַה רַב טוֹבָךָ, הֲכָא אֲגַלִּיָּךְ רְזָא דְחַכְמָתָא וְכָל רִזִּין אַתְפְּלִילוּ הֲכָא, מ”ה, כַּמָּה דְאֲתַמַּר. רַב דָּא אִילָנָא ר”ב וְתַקִּיָּךְ. בְּגִין דְאִית אִילָנָא אַחְרָא זוּטָא מַנְיָה, וְדָא הוּא רַב וְאֲעִיל לִיָּה בְרוּם רְקִיעִין. טוֹב”ךָ דָּא אֹר דְאֲתַבְרִי בְיוֹמָא קַדְמָתָה. אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיָּךְ בְּגִין דְּגַבִּי לִיָּה לְצַדִּיקִיָּא בְּהָהוּא עֲלָמָא.

פְּעֻלַת דָּא גֵן עֵדֶן עֲלָאָה. דְּכַתִּיב, (שְׂמוּת טו) מְכוּן לְשַׁבְתָּךְ פְּעֻלַת י”י, וְדָא הוּא פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ. (בְּרַאשִׁית מו ע”ב) נִגְדַּב בְּנֵי אָדָם דָּא גֵן עֵדֶן דְּלַתְתָּא לְגוּ מְתִיבְתָּא דְרַקִּיעָא בְּהָהוּא גֵן עֵדֶן דְּלַעִילָא. וּפְרַחֲתִי וְאַסְתַּחֲיִין בְּטַלִּי נְהַרִי אַפְרַסְמוּנָא דְכִנְיָ וּנְחַתִּי וְשָׂרְאָן (וְשִׁירִין) לְתַתָּא. וְלִזְמַנִּין אַתְחַזוּן נִגְדַב בְּנֵי אָדָם לְמַעַבְדַּ לִוְן נְסִין כַּמְלָאכִין עֲלָאִין, כְּגוּוּנָא דְחִזְיָנָא הַשְׁתָּא נְהִירוּ דְבוּצִינָא עֲלָאָה וְלָא זַכִּינָא לְאַסְתַּפְּלָא וְלְמַנְדַּע רִזִּין דְּחַכְמָתָא יְתִיר.

פְּתַח רַבִּי אַבְבָּא וְאָמַר (שׁוֹפְטִים יג) וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֵל אֲשֶׁתּוּ מוֹת נְמוֹת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ, אַף עַל גַּב דְּמְנוּחַ לָא הוּוּ יְדַע מְאִי עֲבִידְתִּיָּה, אָמַר הוּאִיל וּכְתִיב, (שְׂמוּת לג) כִּי לָא

יְרַאֲנֵי הָאָדָם וְחֵי, וְדַאי אֲנִן חוֹזְנִין וּבִגְיִן כְּפֵךְ מוֹת נְמוּת. וְאֲנִן תְּמִינִן וְזַכִּינִן לְנַהוּרָא דָא דְהוּה אֲזִיל בְּהַדָן וְנִתְקַיִים (ואתקיימנא) בְּעֵלְמָא. דְהָא קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא שְׁדִרְיָה לְגַבְנִי לְאוּדְעָא לִן רוֹזִין דְחֻכְמָתָא דְגָלִי, וְכַפָּה חוּלְקָנָא.

אֲזִלוּ, מָטוּ לְחַד טוּרָא וְהוּה נְטִי שְׁמָשָא. שְׁרוּ עֲנַפִּין דְאִילָנָא דְטוּרָא לְאַקְשָא דָא בְּדָא וְאִמְרֵי שִׁירְתָא. עַד דְהוּו אֲזִלִי, שְׁמַעוּ חַד קְלָא תְקִיפָא דְהוּה אִמְרַ בְּנֵי אֱלֹהִין קְדִישִׁין אֲנִין דְאִתְבְּדְרוּ בִּינֵי תִיָא דְהַאי עֵלְמָא, אֲנִין בּוֹצִינֵי בְּנֵי מְתִיבְתָא, אִתְכַּנְשׁוּ לְדוּכְתִייהוּ לְאַשְׁתַּעֲשַׂע בְּמֵאֲרִיכוֹן בְּאוּרִייתָא. דְחִילוּ אֲלִין וְקֵאִימוּ בְּדוּכְתִייהוּ וְיִתְבִּי. אֲדַהֲכֵי נְפִיק קְלָא כְּמִלְקָדְמִין וְאִמְרַ טְנַרִין תְּקִיפִין פְּטִישִׁין רְמֵאִין הָא מֵאֲרֵי דְגוּוּנִין מְרַקְמָא בְּצִיּוּרִין קָאִים עַל אֲצִטוּוּנָא, עוּלוּ וְאִתְכַּנְשׁוּ.

בְּהֵיא שְׁעָתָא שְׁמַעוּ קָל עֲנַפִּי דְאִילָנִין רַב וְתְקִיף וְהוּו אִמְרֵי (תהלים כט) קוּל יִי שׁוּבֵר אֲרֻזִים. נְפִלוּ עַל אֲנַפְיָהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְדְחִילוּ סְגִיָא נְפִל עֲלֵיהוּ, קֵאִמוּ בְּבַהִילוּ וְאֲזִלוּ וְלֹא שְׁמַעוּ מִיַּדִּי. נְפִקוּ מִן טוּרָא וְאֲזִלוּ.

דף ז ע"ב

כַּד מָטוּ לְבֵי רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוּנְיָא חֲמוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי תַּמָּן. חָדוּ (דף ז ע"ב) חָדִי (חדא), רַבִּי שְׁמַעוֹן אִמְרַ לֹון וְדַאי אֲרַחָא דְנַסִּין וְאַתִּין עֲלֵאִין קָא עֲבַרְתוּן, דָּאנָא דְמִיכְנָא הַשְׁתָּא וְחֲמִינָא לְכוּ וְלְבַנְיָהוּ בֶן יְהוּדָע דְקָא מְשַׁדֵּר לְכוּ תַרִין עֲטָרִין עַל יְדָא דְחַד סְבָא לְאַעֲטָרָא לְכוּ. וְדַאי בְּאַרְחָא דָא קוּדְשָא בְרִיךְ הוּא הוּה. תוּ דְחֲמִינָא אֲנַפְיָכוּ מְשַׁנְיִין. אִמְרַ רַבִּי יוֹסִי יָאוּת אֲמַרְתוּן דְחַכְסֵי עֲדִיף מְנַבִּיא.

אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְשׁוּי רִישֵׁי בֵין בְּרַכּוּי דְאַבּוּי וְסָח (ליה) עוּבְדָא. דְחִיל רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכָה אִמְרַ (חבוקק ג) יִי שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי. הַאי קְרָא חֲבֻקִיק אִמְרַ (אמר) בְּשַׁעֲתָא דְחַמָּא מִיתְתִיָה וְאַתְקִיִים עַל יְדָא דְאַלְיָשֻׁעַ. אִמְרַי אֲקָרִי חֲבֻקִיק. בְּגִין דְכְּתִיב, (מלכים ב ד) לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חָיָה אֶת חוּבְקֵת בֶּן. וְדָא בְרִיָה (ברה) דְשׁוֹנְמִית הוּה. וְתַרִין (בשלח מ"ה ע"א) חֲבֻקִין הוּו, חַד דְאַימִיָה וְחַד דְאַלְיָשֻׁעַ. דְכְּתִיב, (מלכים ב ד) וַיִּשֶׁם פִּי עַל פִּי.

אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָכָא, שְׁמָא גְלִיפָא דְשַׁבְעִין וְתַרִין שְׁמָהן אֲגֻלְיָה עֲלוּי בְּתַבִּין. בְּגִין דְאַתּוּוֹן דְאַלְפָא בֵיתָא דְאַגְלִיָה בֵיהּ אַבּוּי בְּקְדֻמִיתָא כַּד מִית פְּרַחוּ מִנְיָה. וְהַשְׁתָּא דְאַלְיָשֻׁעַ חֲבַק לִיָה אֲגֻלְיָה בֵיהּ כָּל אֲנִין (בשלח נ"א ע"ב) אֲתוּוֹן דְשַׁבְעִין וְתַרִין שְׁמָהן. וְאַתּוּוֹן דְאַיִלִין שַׁבְעִין וְתַרִין שְׁמָהן גְלִיפִין אֲנִין מְאַתָן וְשִׁיתְסַר אֲתוּוֹן. וְכִלְהוּ אֲתוּוֹן אֲגֻלְיָה בְּרוּחִיָה (נ"א בדיבורא) אֲלִישֻׁעַ, בְּגִין לְקִיָּמָא לִיָה בְּאַתּוּוֹן דְשַׁבְעִין וְתַרִין שְׁמָהן. וְקָרָא לִיָה חֲבֻקִיק. שְׁמָא דְאַשְׁלִים לְכָל סְטָרִין. אֲשְׁלִים לְחֲבֻקִין כְּדַאֲתַמְרַ. וְאַשְׁלִים לְרִזָא דְמְאַתָן וְשִׁיתְסַר (פקודי רמ"ז ע"ב) אֲתוּוֹן דְשְׁמָא קְדִישָא. בְּתַבִּין אֲתְקִיִים לְאַהֲדָרָא רַחֲיָה, וּבְאַתּוּוֹן אֲתְקִיִים כָּל גּוּפִיָה עַל קִיּוּמִיָה. וְעַל דָא אֲקָרִי חֲבֻקִיק.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ואיהו אמר (חבוקק ג) ”שמעתי שמעך יראתי, שמענא מה דהוה לי דאטעימנא מההוא עלמא ודחילנא. שרא למתבע רחמין על נפשיה ואמר (נשא קל”ח ע”ב) ה’ פעלך דעבדת לי בקרב שנים יהון חיייהו. כמו חיי. וכל מאן דאתקשר באנון שנים קדמוניות חייך אתקשרו ביה. בקרב שנים תודיע לההוא דרגא דלית (בה) חייך כלל.

בכה רבי שמעון ואמר אוף אנא ממה דשמענא דחילנא לקודשא בריך הוא. זקיף ידוי על רישיה ואמר ומה רב המנונא סבא גהירו דאורייתא זכיתון אתון למחמי אפין באפין ולא זכינא ביה. נפל על אנפוי וחמא ליה מעקר טורין מנהיר שרגין בהיכלא דמלכא משיחא. אמר ליה רבי בההוא עלמא תהון שבבין מארי או לפנין קמי קודשא בריך הוא. מההוא יומא הוה קרי לרבי אלעזר בריה ולרבי אבא (ט’ א) פני”אל כמא דאת אמר, (בראשית לב) כי ראיתי אלהים פנים אל פנים.

בראשית רבי חייא פתח (תהלים קיא) ראשית (י”א ב) חכמה יראת יי שכל טוב לכל עושיהם תהלתו עומדת לעד. ראשית חכמה, האי קרא הכי מבעי ליה, סוף חכמה יראת ה’, בגין דיראת ה’ סוף חכמה איהי. (נ”א אלא איהי ראשית) לעאלא לגו דרגא דחכמתא עלאה הדיא הוא דכתיב, (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק. זה השער לה’ ודאי, דאי לא ייעול בהאי תרעא לא ייעול לעלמין. למלכא עלאה דאיהי (דאיהו) עלאה וטמיר וגניז ועביד ליה תרעין אלין על אלין ולסוף כל תרעין עבד תרעא חד בכמה מנעולין בכמה פתחין בכמה היכלין אלין על אלין. אמר כל מאן דבעי למיעל לגבאי תרעא דא יהא קדמאה לגבאי, מאן דיעול בהאי תרעא יעול. אוף הכי תרעא קדמאה לחכמה עלאה יראת ה’ איהי. ודא איהי ראשית

דף ח ע”א

ב, תרין אנון דמתחברין כחדא, ואנון תרין נקודין, חד גניזא וטמירא וחד קיימא באתגלגליא. ובגין דלית להו פירודא אקרון ראשית. חד ולא תרין. מאן דנטיל האי נטיל האי. וכלא חד דהא הוא (שמיה) ושמיה חד דכתיב, (תהלים פג) וידעו כי אתה שמך יי לבדך. אמאי אקרי יראת ה’, בגין דאיהו אילנא דטוב ורע, זכי בר נש הא טוב ואי לא זכי הא (הוא) רע. (דף ח ע”א) ועל דא שרי בהאי אתר יראה. ודא תרעא לעאלא לכל טובא דעלמא. שכל טוב אלין תרין תרעין דאנון כחדא.

רבי יוסי אמר שכל טוב דא אילנא דחיי דאיהו שכל טוב בלא רע כלל. ועל דלא שריא ביה רע איהו שכל טוב בלא רע. לכל עושיהם, אלין חסדי דוד (ויחי רי”ט ע”א) הנאמנים תמכין אורייתא. ואנון דתמכין אורייתא כפיכול אנון עבדין. כל אנון דלעאן באורייתא לית בהו עשיה בעוד דלעאן בה. אנון דתמכין לון אית בהו עשיה. ובחילא דא פתיב תהלתו עומדת לעד וקיימא כורסייא על קיומיה פדקא יאות.

סדר הלימוד ליום ד תשרי [יום 4 בשנה]

רבי שמעון הוה יתיב ולעי באורייתא בליליא (אמור צ"ח א) דכלה אתחברת בבבלה. דתנינן כל אנון חבריא דבני היכלא דכלה אצטריכו בההיא ליליא דכלה אודמנת למיהוי ליומא אחרא גו חופה בבבלה למיהוי עמה כל ההוא ליליא, ולמחדי עמה בתקונה דאיהי אתתקנת למלעי באורייתא מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים ובמדרשות דקראי וברזי דחכמתא. בגין דאלין אנון תיקונין דילה ותכשיטה. ואיהי ועולמתהא עאלת וקיימת על רישיהון ואתתקנת בהו וחדת בהו כל ההוא ליליא. וליומא אחרא לא עאלת לחופה אלא בהדייהו. ואלין אקרון בני חופתא. וכיון דעאלת לחופתא קודשא בריך הוא שאיל עלייהו ומברך לון ומעטר לון בעטרהא דכלה. זכאה חולקהון.

והוה רבי שמעון וכלהו חבריא (בהדיה) מרננין ברנה דאורייתא ומחדשין מלין דאורייתא כל חד וחד מנייהו. והוה חדי רבי שמעון וכל שאר חבריא. אמר לון רבי שמעון, בני זכאה חולקכון בגין דלמחר לא תיעול כלה לחופה אלא בהדיכו. בגין דכלהו דמתקנין תקונהא בהאי ליליא וחדאן בה פלהו יחון רשימין וכתבין בספרא דדכרניא וקודשא בריך הוא מברך לון בשבעין ברכאן ועטרין דעלמא עלאה.

פתח רבי שמעון ואמר (תהלים יט) (תרומה קל"ז ב) השמים מספרים כבוד אל וגו' קרא דא הא אוקימנא ליה. אבל בזמנא דא דכלה אתערא למיעל לחופה ביומא דמחר אתתקנת ואתנהירת בקישוטהא בהדי חבריא דחדאן עמה כל ההיא ליליא ואיהי חדאת עמהון. וביומא דמחר פמה אוכלוסין (כמה) חיילין ומשריין מתפנשין בהדה. ואיהי וכלהו מחכאן לכל חד וחד דתקיננו לה בהאי ליליא. כיון דמתחברן כחדא ואיהי חמאת לבבלה מה כתיב השמים מספרים כבוד אל. השמים דא חתן דעאל לחופה. מספרים, מנהרין כוזהרא דספיר, דנהיר וזהיר מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא.

כבוד אל, דא כבוד פלה דאקרי אל, דכתיב, (תהלים ז) אל זועם בכל יום. בכל יומי שתא אקרי אל, והשתא דהא עאלת לחופה אקרי כבוד, ואקרי אל. יקר על יקר. נהירו על נהירו. ושלטנו על שלטנו. כדן בההיא שעתא דשמים עאל לחופה ואתי ונהיר לה, כל אנון חבריא דאתקיננו לה פלהו אתפרישי (אתפרשו) בשמהן תמן הדא הוא דכתיב, (תהלים יט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע. מעשה ידיו, אלין אנון מארי קיימא דברית בהדי כלה, ואנון מארי קיימא דברית אקרון מעשה ידיו, כמא דאת אמר, (תהלים ז) ומעשה ידיו כוונהו דא ברית קיימא דחתים בבשרא דבר נש.

רב המנונא סבא אמר הכי (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרף, דלא יחיב בר נש פומיה למייתי להרהורא בישא, ויהא גרים למחטיי לההיא בשר קדש דחתים ביה ברית קדישא. דאילו עביד כן משכין ליה לגיהנם. וההוא דממונה על גיהנם דומ”ה שמייה. וכמה רבוא דמלאכי חבלה בהדיה. וקאים על פתחא דגיהנם, וכל אנון דנטרו ברית קדישא בהאי עלמא, לית ליה רשו למקרב בהו.

דף ה ע”ב

דוד מלכא בשעתא דאירע ליה ההוא עובדא דחיל. בההיא שעתא סליק דומ”ה קמי קודשא בריך הוא ואמר ליה מארי דעלמא (דף ה ע”ב) כתיב בתורה (ויקרא כ) ואיש אשר ינאף את אשת איש. וכתיב ואל אשת עמיתך וגו’. דוד דקלקל ברית בערוה מהו. אמר ליה קודשא בריך הוא דוד זכאה הוא, וברית קדישא על תקוניה קיימא, דהא גלי קדמי דאודמנת ליה בת שבע מיומא דאתברי עלמא.

אמר ליה אי קמך גלי קמיה לא גלי. אמר ליה ותו בהתירא הוה מה דהוה. דהא כל אנון דעאלו לקרבא לא עאל חד מנייהו עד דאפטר בגט לאנתתיה. אמר ליה אי הכי הוה ליה לאורכא תלת ירחי ולא אוריך. אמר ליה במאי אוקים מלה באתר דחיישינן דהיא מעוברת, וגלי קדמי דאורייה לא קריב בה לעלמין דהא שמי חתים בגויה לסהדותא. כתיב אורייה וכתיב אורייהו שמי חתום בהדיה (בהדייהו) דלא שמש בה לעלמין. אמר ליה, מארי דעלמא הא מה דאמרית אי קמך גלי דלא שכיב בהדה אורייה, קמיה מי גלי, הוה ליה לאורכא לה תלת ירחי. ותו אי ידע דלא שכיב בהדה לעלמין אמאי שדר לה דוד ופקיד עליה לשמשא באנתתיה דכתיב, (שמואל ב יא) רד לביתך ורחץ רגליך.

אמר ליה ודאי לא ידע, אבל יתיר מתלת ירחי אוריך דהא ארבע ירחי הוו. דהכי תנינן בחמשה ועשרים דניסן אעבר דוד פרוזא בכל ישראל, והוו עם יואב בשבעה יומין דסיון ואזלו וחבלו ארעא דבני עמון. סיון ותמוז ואב ואלול אשתהו שם. ובארבעה ועשרים באלול הוה מה דהוה מפת שבע. וביומא דכפורי מחל ליה קודשא בריך הוא, ההוא חובה. ואית דאמרי ב’ באדר אעבר פרוזא ואתכנשו בחמיסר דאייר, ובחמיסר באלול הוה מה דהוה מפת שבע, וביומא דכפורא אתבשר (שמואל ב יב) גם יי העביר חטאתך לא תמות. מאי לא תמות, לא תמות בידי דדומה.

אמר דומה מארי דעלמא הא מלה חדא אית לי גביה דאיהו אפתח פומיה ואמר (שמואל ב יב) חי יי פי בן מות האיש העושה זאת ואיהו דין לנפשיה טרונייא אית לי עליה. אמר ליה, לית לך רשו דהא אודי לגבאי ואמר חטאתי לה’ ואף על גב דלא חב. אבל במה דחטא באורייה עונשא פתבית עליה וקבל. מיד אהדר דומ”ה לאתריה בפחי נפש. ועל דא אמר דוד (תהלים צד) לולי (צ”ד א) יי עזרתה לי כמעט שכנה דומה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

נפשי. לולי ה' עזרתה לי דהוה אפוטרופא דיילי. כמעט שכנה וגו'. מהו כמעט, כחוטא דקיק כשיעורא דאית ביני ובין סטרא אחרא, כההוא שעורא הות דלא שכנה דומה נפשי.

ובגין כף בעי לאסתמרא בר נש דלא יימא מלה כדוד. בגין דלא יכיל למימר לדומה (קהלת ה) פי שגגה היא, כמה דהוה לדוד ונצח ליה קודשא בריך הוא בדינא. למה יקצוף האלהים על קולך על ההוא קול דאיהו אמר. וחבל את מעשה ידיך דא בשר קדש ברית קדישא דפגים ואתמשך בגיהנם על ידא דדומה. ובגין כף (תהלים יט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע אלין אנון חברייא דאתחברו בכלה דא ומארי קיימא דילה. מגיד ורשים כל חד וחד. מאן הרקיע. דא איהו (ל"ד א) הרקיע דביה חמה ולבנה וככביא ומזלי, ודא איהו ספר (יתרו דף ע"א) זכרון. איהו מגיד ורשים להו וכתוב להו למחוי בני היכלא ולמעבד רעותהון תדיר. (תהלים יט) יום ליום יביע אומר, יומא קדישא מאנון יומין עלאין דמלכא משבחין לון לחברייא ואמרין ההיא מלה דאמר כל חד לחבריה. יומא ליומא יביע ההוא אומר ומשבח ליה. ולילה ללילה כל דרגא דאשלים (נ"א דשליט) בליליא משבח דא לדא ההוא דעת דכל חד מחבריה, ובשלימו (ס"א וברחיו) סגי אתעבידו לון חברין ורחימין.

דף ט ע"א

אין אומר ואין דברים בשאר מילין דעלמא. דלא אשתמעו קמי מלכא קדישא ולא בעי למשמע לון. אבל הני מילי בכל הארץ יצא קום. עבדי (דף ט ע"א) משיחא אנון מלין מדורי עלאי ומדורי תתאי (לעיל דף ה' ב), מאלין אתעבידו רקיעין ומאלין ארץ מההיא תושבחתא. ואי תימא דאנון מלין באתר חד. משטטא בעלמא בקצה תבל מליהם. וכיון דאתעבידא (דאתאביד) רקיעין מנהון, מאן שריא בהון. הדר ואמר לשמש שם אהל בהם. ההוא שמשא קדישא שוי מדוריה ומשכניה בהו ואתעטר בהו.

כיון דשרי באנון רקיעין ואתעטר בהו, כדן והוא כחתן יוצא מחפתו. חדי ורהיט באנון רקיעין. נפק מנייהו ועאל ורהיט גו מגדלא חדא אחרא באתר אחרא. מקצה השמים מוצאו, ודאי מעלמא עלאה נפיק ואתיא (ואתא) דאיהו (לעיל א' ב) קצה השמים לעילא. ותקופתו (על קצותם), מאן תקופתו, דא קצה השמים לתתא דאיהי תקופת השנה דאסחרא לכל סייפין. ואתקשרת מן השמים עד רקיעא דא. ואין נסתר מחמתו דההיא תקופה דא ותקופה דשמשא דאסחר בכל סטרא.

ואין נסתר לית דאתפסי מניה מכל דרגין עלאין דהוו בלהו מסחרן ואתיין לגביה וכל חד וחד לית מאן דיתפסי מיניה. מחמתו בשעתא דאתחמם ותב (ותאיב) לגבייהו בתיובתא (בתיאובתא) שלים. כל שבחא דא וכל עלויא דא בגין אורייתא הוא דכתיב, (תהלים יט) תורת ה' תמימה. שית זמנין כתיב הכא ה', ושית קראי מן השמים מספרים

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

עד תורת יי תמימה ועל רזא דא פתיב בראשית הא שית אתון. ברא אלהים את השמים ואת הארץ, הא שית תבין. קראי אחרנין לקבל שית זמנין ה' שית קראי בגין שית אתון דהכא. שית שמהן בגין שית תבין דהכא.

עד דהוו יתבי עאלו רבי אלעזר בריה ורבי אבא. אמר לון ודאי אנפי שכינתא אתיין, ועל (ו ב) דא פניאל קרינא לכו, דהא חמיתון אנפי שכינתא אפין באפין. והשתא דקא ידעתון וגלי לכו קרא דובניהו בן יהודע, ודאי דמלה דעתיקא קדישא איהו וקרא דאפתריה. והוא דסתיים מכלא אמרו.

והאי קרא איהו באתר אחרא בגוונא דא. פתח ואמר (דבריהמים א יא) והוא הכה את האיש המצרי איש מדה חמש באמה, וכלא רזא חדא איהו, מהאי (ס"א האי) מצרי, ההוא דאשתמודע, (שמות יא) גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי וגו' רב ויקרא כמה דגלי ההוא סבא.

והאי קרא במתיבתא עלאה אתמר. איש מדה כלא חד. (שמואל ב כג) איש מראה ואיש מדה כלא חד. בגין (לעיל ה' ע"ב) דאיהו שבת ותחומא דכתיב, (במדבר לה) ומדותם מחוץ לעיר, וכתיב, (ויקרא יט) לא תעשו עול במשפט במדה. ועל דא איש מדה איהו. ואיהו ממש איש מדה איהו ארפיה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. אדם הראשון הכי הוה. ואי תימא הא פתיב חמש באמה. אנון חמש באמה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא הוה. (דברי הימים א יא) וביד המצרי חנית כמא דאת אמר כמנור אורגים, דא מטה האלהים דהוה בידיה חקיק בשמא גליפא מפרש בנהירו דצרופי אתון דהוה גליף בצלאל ומתיבתא דיליה דאקרי אורג דכתיב, (שמות לה) מלא אותם וגו' חרש וחשב ורוקם וגו'. והוא מטה הוה נהיר שמא גליפא בכל סטרין בנהירו דחכימין דהוו מגלפין שמא מפרש (פקודי ר"ס א) בארבעין ותרין גוונין. וקרא מכאן ולהלאה כמה דאמר זכאה חולקיה. תיבו יקרין תיבו ונחדש תקון דכלה בהאי ליליא. דכל מאן דאשתתף בהדה בהאי ליליא יהא נטיר עילא ותתא כל ההיא שתא ויפיק שתא בשלם. עליהו פתיב (תהלים לה) חונה מלאך יי סביב ליראיו ויחלצם טעמו וראו פי טוב יי:

פתח רבי שמעון ואמר בראשית ברא אלהים. האי קרא אית לאסתכלא ביה. דכל מאן דאמר אית אלהא אחרא אשתצי מעלמין. כמה דאתמר (ירמיה י) כדנה תמרון להום אלהא (אלהיא) די שמיא וארקא לא עבדו יאבדו מארעא ומן תחות שמיא אלה. בגין דלית אלהא אחרא בר קודשא בריך הוא בלחודוי.

דף ט ע"ב

והאי (דף ט ע"ב) קרא איהו תרגום בר ממלה דסוף קרא. אי תימא בגין דמלאכין קדישין לא נזקקין לתרגום (נ"ח ע"ה א) ולא אשתמודען ביה, מלה דא יאות היא

למימר בלישנא קדישא בגין דישמעון מלאכין קדישין ויהון נזקקין לאודאה על דא. אלא ודאי בגין כך פתיב תרגום דלא נזקקין ביה מלאכין קדישין לא (ולא) יקנאון בבר נש לאבאשא ליה, בגין דבהאי קרא בכללא אנון מלאכין קדישין, דהא אנון אלהים אקרון ובכללא דאלהים הו, ואנון לא עבדו שמיא וארקא. וארקא, וארעא מבעי ליה. אלא בגין (קכ"ו א) דארקא איהי חדא מאנון שבע ארעין דלתתא. ובההוא אתר אית בני בנוי דקין. לבתר דאתתרוך מעל אפי ארעא (כ"ד ב) נחית לתמן ועביד תולדות ואשתבש תמן דלא ידע כלום. ואיהו ארעא כפילא דאתכפל מחשוכא ונהורא.

ואית תמן תרין ממנן שליטין די שלטין דא בחשוכא ודא בנהורא. ותמן קטרוגא דא בדא. ושעתא דנחית לתמן קין, אשתתפו דא בדא ואשתלימו כחדא. וכלא חזי דאנון תולדות דקין. ועל דא אנון בתרין ראשין כתרין חיוון, בר דכד תהוא נהורא שליט נצח דיליה ונצח על אחרא. ועל דא אתכלילו די בחשוכא בנהורא והו חד. אנון תרין ממנן עפריא וקסטימון. ודיוקנא דלהון כדיוקנא דמלאכין קדישין בשית גדפין. חד דיוקנא כתור"א, וחד דיוקנא כנשר"א. וכד מתחברן אתעבידו דיוקנא דאדם.

כד אנון בחשוכא מתהפכין לדיוקנא דנחש בתרין ראשין ואזלין כחויא וטאסין גו תהומא ואסתחין בימא רבא. כד מטאן לשלשלאה דעז"א ועז"ל מרגיזין לון ומתערי לון. ואנון מדלגין גו טורי חשוכן וחשבי דקודשא בריך הוא בעי למתבע לון דינא. ואלין תרין ממנן שאטין בימא רבא ופרחין מתמן ואזלין בליליא לגבי (י"ט ב, ג"ה ב) נעמה אמהון דשדין דטעו אבתרהא דחלין קדמאין וחשבין למקרב לגבה. ואיחי דליגת שתין אלפין פרסין ואתעבידת בכמה ציורין לגבי בני נשא בגין דיטעון בני נשא אבתרהא.

ואלין תרין ממנן פרחין ומשטטן בכל עלמא ואהדרן לאתרייהו. ואנון מתערין לאנון בני בנוי דקין ברוחא דיצרין בישין למעבד תולדות. שמיא דשלטין תמן לאו כהני. ולא אולידת ארעא בחילא דלהון זרועא (שלח קע"ב א) וחצדא כהני. ולא אהדרן אלא בכמה שנין וזמנין. ואנון אלהא (אלהיא) די שמיא וארקא לא עבדו. יאבדו מארעא עילאה דתבל, דלא ישלטון בה ולא ישטטון בה ולא יהון גרמין לבני נשא לאסתאבא ממקרה ליליא. ועל דא יאבדו מארעא ומן תחות שמיא דאתעבידו (לעיל דף ג' א) בשמא דאלה כמה (ב א) דאתמר. ועל דא האי קרא תרגום דלא יחשבו מלאכי עלאי דעליהו אמרין, ולא יקטרגו לן. ועל דא רזא דאלה כמה דאתמר איהו מלה קדישא דלא אתחלף בתרגום.

דף י ע”א

אמר ליה רבי אלעזר, האי קרא דכתיב, (ירמיה י) מי (שמות צ”ה ע”ב) לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה, מאי שבחא איהו. אמר ליה אלעזר ברי, האי קרא בכמה דוכתי אתמר, אבל ודאי לאו איהו (נ”א הכי) דכתיב, (ירמיה י) כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם דהא אתא למפתח פומא דחייבין דחשבין דקודשא בריה הוא לא ידע הרהורין ומחשבין דילהון. ובגין כך אית לאודעא שטותא דלהון. דזמנא חדא אתא פילוסופא חדא דאומות העולם לגבאי, אמר לי אתון אמרין דאלהכון שליט בכל רומי שמיא. פלהון חילין ומשריין לא אדבקן ולא ידעי אתר דיליה. האי קרא לא אסגי יקריה כל כך. דכתיב כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין פמוף. מאי שיקולא דא לבני נשא די לית (דף י ע”א) לון קיומא.

ותו דאתון אמרין (דברים לה) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם. אוף הכי אנא אימא בכל חכמי הגוים אין כמוהו, אבל בחכמי ישראל אית. אי הכי אלהא דאית בחכמי ישראל פוותיה לאו איהו עלאה שליטא. אסתפל בקרא ותשפח דדייקנא פדקא יאות. אמינא ליה ודאי שפיר קא אמרת.

מאן מחיה מתים אלא קודשא בריה הוא בלחודוי, אתא אליהו ואלישע ואחיו מתייא. מאן מוריד גשמים אלא קודשא בריה הוא בלחודוי אתא אליהו ומנע לון ונחית לון בצלותיה. מאן עבד שמיא וארעא אלא קודשא בריה הוא בלחודוי, אתא אברהם אתקיימו בקיומוהי בגיניה. מאן מנהיג שמשא אלא קודשא בריה הוא, אתא יהושע ושכיף ליה ופקיד ליה דיקום על קיומיה ואשתכך וכתיב, (יהושע י) וידום השמש וירח עמד. קודשא בריה הוא גוזר גזר דין אוף הכי משה גזיר גזר דין ואתקיימו. ותו דקודשא בריה הוא גוזר גזרין וצדיקיא דישאל מבתלין לו דכתיב, (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. ותו דאיהו פקיד לון למתה באורחוי ממש לאתדמא ליה בכלא. אזל תהוא פילוסופא ואתגזיר בכפר שחלים וקרונ ליה יוסי קטינאה. ואוליף אורייתא סגיא. ואיהו בין חבימין ונכאין דההוא אתר.

השתא אית לאסתפלא בקרא והא פתיב, (ישעיה מ) כל הגוים כאין נגדו. מאי רבויא הכא. אלא מי לא יראך מלך הגוים וכי מלך הגוים איהו ולא מלך ישראל. אלא בכל אתר קודשא בריה הוא בעא לאשתבחא בישראל, ולא אתקרי אלא על ישראל בלחודוי. דכתיב, (שמות ה) אלהי ישראל אלהי העברים, וכתיב, (ישעיה מד) כה אמר יי מלך ישראל. מלך ישראל ודאי. אמרו אומות העולם פטרון אחרן אית לן בשמיא דהא מלכיכון לא שליט אלא עליכון בלחודיכון ועלנא לא שליט.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אתא קרא ואמר מי לא יראך מלך הגוים (נ"א מלכא עילאה לרדאה לון ולאקאה לון ולמעבד בהון רעותיה. כי לך יאתה לדחלא מנך לעילא ותתא. כי בכל חכמי הגוים) אלין שליטין רברבן די ממנן עלייהו. ובכל מלכותם בההוא מלכו דלעילא. דהא ארבע מלכוון שליטין אית לעילא ושליטין ברעותיה על כל שאר עמין. ועם כל דא לית בהו דיעביד אפלו מלה זעירא אלא כמה דפקיד לון דכתיב, (דניאל ד) וכמצביה עביד בחיל שמיא ודיירי ארעא. חכמי הגוים אנון ממנן ורברבן דלעילא דחכמתא דלהון מנייהו הוה. בכל מלכותם מלכותא דשליט כמה דאתמר. ודא הוא קרא בפשטיה.

אבל בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם. האי אשכחנא בספרי קדמאי, דאנון משריין וחיילין אף על גב דאתפקדן על מלין דעלמא ופקיד לכל חד למעבד עבידתא, מאן הוא (סתימא קדישא ולא כרעותיה) דיעביד שום חד מנייהו כמוך. בגין דאנת רשים בעילויא, ואת רשים בעובדך מכלהו. ודא הוא מאין כמוך יי, מאן הוא סתימאה קדישא דיעביד ולהוי כמוך עילא ותתא. ויהא דמי לך (בכל) (בכולא), עובדא דמלכא קדישא שמים וארץ, אבל אנון (ישעיה מה) תהו וחמודיהם בל יועילו. בקודשא בריך הוא כתיב בראשית ברא אלהים וגו', במלכותם כתיב והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברייא בני הלולא דא, כל חד מנכון יקשט קשוטא חד לפלה. אמר לרבי אלעזר ברית. אלעזר הב נבזבזא חד לפלה דהא למחר אסתפל (קודשא בריך הוא) (נ"א בה) כד יעול לחופה באנון שירין ושבחין דיהבו לה בני היכלא לקיימא קמיה.

סדר הלימוד ליום ה תשרי [יום 5 בשנה]

דף י ע"ב

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שיר השירים ג) מִי (קע"ז ב) זֹאת עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר וְגו', מִי זֹאת, כָּלֵלָא דְתֵרִין קְדוּשִׁין (קדישין) דְתֵרִין עֲלָמִין בְּחִבּוּרָא חֲדָא וְקְשׁוּרָא חֲדָא. עוֹלָה מִמֶּשׁ לְמַהוּי קְדֻשׁ קְדֻשִׁין. דְּהָא קְדֻשׁ קְדֻשִׁין מ"י. וְאַתְחַבְרָא בְּזַא"ת. בְּגִין לְמַהוּי (זאת) עוֹלָה דְאִיהִי קְדֻשׁ קְדֻשִׁין. מִן הַמְדַבֵּר דְּהָא מִן הַמְדַבֵּר יִרְתָּא לְמַהוּי כְּלָה וְלִמְיַעַל לְחַפְתָּ. תוּ מִן הַמְדַבֵּר אִיהִי עוֹלָה כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ד) וּמְדַבְרֵךְ נְאוּהָ בְּהֵוּא מְדַבֵּר (דף י ע"ב) דְלַחֲשׂוּ בְשִׁפּוּן אִיהִי עוֹלָה.

וְתַנִּינָן מְאִי דְכְתִיב, (שמואל א ד) הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם הָאֱלֹהִים הַמְכִּים אֶת מִצְרַיִם בְּכָל מִכָּה בַּמְדַבֵּר. וְכִי כָּל דְעֵבֵד לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בַּמְדַבֵּר הוּהוּ, וְהָא בִּישׁוּבָא הוּהוּ. אֵלָּא בַּמְדַבֵּר, בְּדַבּוּרָא, כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ד) וּמְדַבְרֵךְ נְאוּהָ. וְכְתִיב, (תהלים עה) מַמְדַבֵּר הָרִים. אוּף הֲכִי עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר, מִן הַמְדַבֵּר וְדָאִי. בְּהֵוּא מְלָה דְפּוּמָא אִיהִי סְלָקָא וְאַעֲלַת בֵּין גְּדַפֵּי דְאַמָּא, וְלִבְתֵּר בְּדַבּוּרָא נַחְתָּא וְשִׂרְיָא עַל רִישֵׁיהוּ דְעַמָּא קְדֻשָׁא.

הֵיךְ סְלָקָא בְּדַבּוּרָא. דְּהָא בְּשִׁירוּתָא כַּד בַּר נֶשׁ קָאִים בְּצַפְרָא אִית לִיה לְבָרְכָא לְמֵאֲרִיָּה. בְּשַׁעְתָּא דְפָקַח עֵינׁוּי הֵיךְ מְבַרְךְ. הֲכִי הוּוּ עֵבְדִי חֲסִידִי קְדָמָאִי, נִטְלָא דְמִיָּא הוּוּ יְהִיבִי קְמִיָּהוּ, וּבְזַמְנָא דְאַתְעֵרוּ בְּלִילְיָא אֶסְחֹן יְדִיָּהוּ. וְקִיָּמִי וְלַעֲאֵן בְּאוּרִיָּתָא וּמְבָרְכִי עַל קְרִיאָתָהּ (וכו'). תְּרַנְגוּלָא קְרִי וְכַדִּין פְּלָגוּת לִילְיָא מִמֶּשׁ, וְכַדִּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (ס"ב) אֶשְׁתַּכַּח עִם צְדִיקִיָּא בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן, וְאַסִּיר לְבָרְכָא בִּידִין מְסוּאָבוּת וּמְזוּהָמוּת. (ומברכין). וְכֵן כָּל שַׁעְתָּא.

בְּגִין דְּבִשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ נְאִים, רוּחִיָּה פְּרַחָא מְנִיָּה. וּבִשַׁעְתָּא דְּרוּחִיָּה פְּרַחָא מְנִיָּה, רוּחָא מְסֻאָבָא זְמִין וְשִׂרְיָא עַל יְדוּי וּמְסֻאָב לֹון וְאַסִּיר לְבָרְכָא בְּהוּ בְּלָא נְטִילָה. וְאִי תִימָא אִי הֲכִי הָא בִּימָמָא דְלָא נְאִים וְלָא פְּרַח רוּחִיָּה מְנִיָּה וְלָא שִׂרְיָא עֲלֵיה רוּחָא מְסֻאָבָא וְכַד עָאֵל לְבֵית הַפְּסָא לָא יְבַרְךְ וְלָא יְקָרָא בְּתוֹרָה אֶפְלוּ מְלָה חֲדָא עַד דִּיֶּסְחִי יְדוּי. וְאִי תִימָא בְּגִין דְּמְלוּכָלְכִים אַנּוּן, לָאוּ הֲכִי הוּא, בְּמָה אֶתְלַכְלְכוּ. אֵלָּא וּוִי לְבַנִּי עֲלָמָא דְלָא מְשַׁגְיַחִין וְלָא יְדַעִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּהוּן וְלָא יְדַעִי עַל מַה קְיָימָא עֲלָמָא. רוּחָא חֲדָא אִית בְּכָל בֵּית הַפְּסָא דְעֲלָמָא דְשִׂרְיָא תַּמָּן וְאַתְהֵנִי מֵהֵוּא לְכָלְכָא וְטַנּוּפָא וּמִיד שִׂרְיָא עַל אַנּוּן אֶצְבָּעֵן דִּידוּי דְּבַר נֶשׁ.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר כָּל מָאן דְּחָדִי בְּאַנּוּן מוּעַדִיא וְלָא יְהִיב חוּלְקִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הֵוּא רַע עֵין שְׁטֵן שׁוּבָא אוּתוּ וְקָא מְקַטְרַג לִיה וְסְלִיק לִיה מְעֲלָמָא וְכַמָּה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

עָקוּ עַל עָקוּ מְסַבֵּב לִיה. חוֹלְקִיה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְמַחְדֵי לְמַסְפְּנֵי כְּפוּם מַה דְיָכִיל לְמַעַבְד. בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְיוֹמֵיֵא אֵלִין אֲתֵי לְמַחְמֵי לְאַנּוּן מְאִנּוּן תְּבִירִין דִּילֵיה, וְעָאֵל עֲלֵיהוּ וְחָמֵי דְלֵא אֵית לְהוֹן לְמַחְדֵי, וּבְכֵי עֲלֵיהוּ. סְלִיק לְעֵילָא (ובעי) לְחַרְבָּא עֲלֵמָא.

אֲתָאן בְּנֵי מְתִיבְתָא קַמֵּיה וְאֲמַרֵי רַבּוֹן עֲלֵמָא, רַחוּם וְחַנוּן אֲתַקְרִיאַת יִתְגַּלְגַּלוֹן רַחֲמֵךְ עַל בְּנֵךְ. אָמַר לּוֹן וְכִי (בְּנֵי) עֲלֵמָא לֹא (יִדְעִין דְלֵא) עֲבַדִּית לִיה אֲלֵא עַל חֶסֶד דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים פֶּט) אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, וְעֲלֵמָא עַל דָּא קִיֵּימָא. אָמַרֵי קַמֵּיה מְלֵאכֵי עֲלֵאֵי, רַבּוֹן עֲלֵמָא הָא פְּלַנְיָא דְאָכִיל וְרוּי וְיָכִיל לְמַעַבְד טִיבוּ עִם מְסַפְּנֵי וְלֹא יִהִיב לּוֹן מִיַּדֵי. אֲתֵי הַהוּא מְקַטְרָגָא וְתַבַּע רְשׁוּ וְרַדְף אֲבַתְרִיָּה דֵההוּא בַר נָשׁ.

מָאן לָן בְּעֲלֵמָא גְדוֹל מְאִבְרָהֵם דְעַבְד טִיבוּ לְכָל בְּרִיִּין. בְּיוֹמָא דְעַבְד מְשַׁתְּיָא, מַה כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית כ"א) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, וַיַּעַשׂ אֲבָרָהֵם מְשֻׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֹל אֶת יִצְחָק. עַבְד אֲבָרָהֵם מְשַׁתְּיָא וְקָרָא לְכָל רַבְרָבֵי דְרָא לְהַחֵיא סְעוּדָתָא. וְתַנְיִן בְּכָל סְעוּדָתָא דְחָדוּה, הַהוּא מְקַטְרָגָא אֲזִיל וְחָמֵי אֵי הַהוּא בַר נָשׁ אֲקָדִים טִיבוּ לְמַסְפְּנֵי, וּמְסַפְּנֵי בְּבִיתָא, הַהוּא מְקַטְרָגָא אֲתַפְרֵשׁ מִהַהוּא בֵּיתָא וְלֹא עָאֵל תַּמּוֹן, וְאֵי לָאו עָאֵל תַּמּוֹן. וְחָמֵי עַרְבוּבֵיָא דְחָדוּה בְּלֹא מְסַפְּנֵי וּבְלֹא טִיבוּ דְאֲקָדִים לְמַסְפְּנֵי, סְלִיק לְעֵילָא וּמְקַטְרָגָא עֲלֵיה.

דף יא ע"א

אֲבָרָהֵם כִּיּוֹן דְזַמִּין לְרַבְרָבֵי דְרָא, נַחַת מְקַטְרָגָא וְקָם עַל פְּתַחַא כְּגוּוּנָא דְמַסְפְּנָא וְלֹא הוּוּ מָאן דְאַשְׁגַּח בֵּיה. אֲבָרָהֵם הוּוּ מְשַׁמֵּשׁ לְאַנּוּן מְלַכִּין וְרַבְרָבִין. שְׂרָה אוּנִיקַת בְּנִין לְכַלְהוּ, דְלֵא הוּוּ מִהַמְנִין כַּד אֵיהִי אוּלִידַת אֲלֵא אֲמַרוּ אֲסוּפֵי הוּא וּמִן שׁוּקָא אֵיתִיאוּ לִיה. בְּגִין כֶּךָ אֲתֵיִן בְּנֵיֵהוּ בַּהֲדֵיֵהוּ וְנִטְלַת לּוֹן שְׂרָה וְאוּנִיקַת לּוֹן קַמֵּיֵהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית כ"א) מִי מִלֵּל (דף יא ע"א) לְאֲבָרָהֵם הַנִּיקָה בְּנִים שְׂרָה, בְּנִים וְדָאֵי. וְהַהוּא מְקַטְרָגָא עַל פְּתַחַא. אָמַרְהָ (שְׂרָה) צַחוּק עֲשֵׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיַּד סְלִיק הַהוּא מְקַטְרָגָא קַמֵּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאָמַר לִיה רַבּוֹן עֲלֵמָא אֲתֵי אֲמַרְתְּ אֲבָרָהֵם אוּהֵבִי, (הָא אֲבָרָהֵם) עַבְד סְעוּדָתָא וְלֹא יִהִיב לָךְ מִיַּדֵי, וְלָאוּ לְמַסְפְּנֵי, וְלֹא קָרִיב קַדְמָךְ אֲפִילוּ יוֹנָה חַד. וְתוּ אֲמַרְתְּ שְׂרָה דְחֵיִכַת בְּה. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מָאן בְּעֲלֵמָא כְּאֲבָרָהֵם. וְלֹא זִו מִתַּמּוֹן, עַד דְּבַלְבַּל כָּל תְּהִיא חָדוּה, וּפְקִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַקְרַב לְיִצְחָק קַרְבָּנָא, וְאֲתַגְזֹר עַל שְׂרָה דְתַמּוֹת עַל צַעְרָא דְבָרָה. כָּל הַהוּא צַעְרָא גָרִים, דְלֵא יִהִיב מִיַּדֵי לְמַסְפְּנֵי.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר מֵאֵי דְכְּתִיב, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקֵּיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'. תָּא חֲזִי, כְּמָה הוּא חִילָא תַקִּיפָא דְאוּרִיִּיתָא, וְכְמָה הוּא עֲלָאָה עַל כְּלָא. דְכָל

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעילאי ומתתאי. ולא דחיל ממרעין בישין דעלמא. בגין דאיהו אחיד באילנא דחיי ויליף מיניה בכל יומא.

דהא אורייתא תוליה לבר נש למיזל בארץ קשוט. תוליה ליה עיטא היך יתוב קמי מאריה לבטלא תהיא גזרה. דאפילו אתגזר עליה דלא יתבטל האי גזרה, מיך אתבטל ואסתלק מיניה ולא שריא עליה דבר נש בהאי עלמא. ובגין כך בעי ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא יממא ולילי ולא יתעדי מינה הדא הוא דכתיב (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. ואי אתעדי מינה באורייתא או אתפרש מינה פאלו אתפרש מאילנא דחיי.

תא חזי, עיטא לבר נש, כד איהו סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא לממסר קמיה פקדונא דנפשיה (בראשית י"ט ע"ב) ומיד אשתזיב מפל מרעין בישין ומפל רוחין בישין ולא שלטין עליה. ובצפרא קם מערסיה בעי לברכא למאריה ולמיעל לביתה ולמסגד קמי היכליה בדחילו סגיא, ובתר כן יצלי צלותיה ויסב עיטא מאנון אבהן קדישין דכתיב, (תהלים ה) ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך.

הכי אוקמוה לא לבעי ליה לבר נש לעאלא לבי פנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יצחק ויעקב, בגין דאנון תקינו צלותא לקמי קודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב ואני ברוב חסדך אבוא ביתך, דא אברהם. אשתחוה אל היכל קדשך, דא יצחק. ביראתך, דא יעקב. ובעי לאכללא לון ברישא, ובתר כן ייעול לבי פנישתא ויצלי צלותיה. כדן כתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר כך אתפאר.

רבי פינחס הוה שכיח קמי דרבי רחומאי בכיף ימא דגנוסר. ובר נש רב וקשישא דיומין הוה ועינוי אסתלקו מלמחמי. אמר לרבי פינחס ודאי שמענא דיוחאי חברנא אית ליה מרגלית אבן טבא, ואסתכלית בנהורא דההיא מרגלית נפקא פנהירו דשמשא מנרתקה ונהרא כל עלמא. וההוא נהורא קאים משמיא לארעא ונהיר כל עלמא עד דיתב עתיק יומין ויתב על פרסייא כדקא יאות. וההוא נהורא כליל פלא בביתך. ומנהורא דאתכליל בביתך. נפק נהירו דקיק וזעיר ונפיק לבר ונהיר כל עלמא, זכאה חולקך. פוק ברי, פוק, זיל אבתריה דההיא מרגלית דנהיר עלמא, דהא שעטא קיימא לך.

נפק מקמיה וקאים למיעל בההיא ארבא ותרין גוברין בהדיה. חמא תרין צפרין דהוו אתיין וטסין על ימא, רמא לון קלא ואמר צפרין צפרין דאתון טאסין על ימא, חמיתון דוך דבר יוחאי תמן, אשתהי פורתא אמר, צפרין צפרין זילו ואתיבו לי. פרחו ואזילו, עאלו בימא ואזלי להון. עד דנפק, הא אנון צפרין אתיין ובפומא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דְּחָדָא מְנַיְהוּ פְּתַקָּא חָדָא וּכְתִיב בְּגִוּוּה דְּהָא בְּרַ יוּחָאֵי נַפְקָא מִן מְעַרְתָּא (הוא) וּרְבִי אֶלְעָזָר בְּרִיה. אֲזַל לְגַבְיָהּ וְאִשְׁכַּח לִיה מְשֻׁנְיָא וְגוֹפִיָּה מְלִיא חֲלוּדִין. בְּכַה (דף יא ע"ב) בְּהִדְיָה וְאָמַר ווִי דְחֻמֵּיתִךְ בְּכַךְ. אָמַר וּפָאָה חוּלְקֵי דְחֻמֵּית לִי בְּכַךְ דְּאֶלְמְלָא לָא חֻמֵּיתָא לִי בְּכַךְ לָא הוּינָא בְּכַךְ

השלמה מההשמטות (סימן כג)

תָּא חֲזִי הָאֵי הָר לִישְׁנָא דְתַקִּיפּוּ הוּא. אֵינּוּן הָרִים לְעִילָא וְאֵלִין צְדִיקִים דְּאֶחֱדִין בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וְאֶקְרוּן הָר צִיּוֹן הָרִים דְּסַחְרֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּגִין דְּאֵינּוּן מְצוּיֵינִין וְאָמַרִין הָאֵי לְהָאֵי בְּסַטְרָא דִּיחֻדָּא לְשֹׁפּוּט אֵת הָר עֲשׂוּ דְקַטְרִיגוּ מְקַטְרָגָא מְסַטְרָא דְשִׁמְאָלָא בְּהָהוּא זְמַנָּא (עובדיה א') וְחֵיתָה לִי הַמְּלוּכָה. בְּקַדְמֵיתָא אֶקְרִי מְמַלְכָּה בְּגִין דִּינְקָא לְתַרִין סַטְרִין לִימֵינָא וְלִשְׁמַאֲלָא. וְהִשְׁתָּא מְלוּכָה אֶקְרִי בְּגִין דִּינְקָא לִימֵינָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (הושע ב') וְאֶרְשָׁתִּיךְ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִין דְּגְלוּתָא לָא לְעוֹלָם הוּא דְהָא יִתְבָּא בְּגְלוּתָא.

תָּא חֲזִי דְסַמֵּיךְ לִיה (זכריה י"ד) וְהָיָה יי לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד בְּגִין דְּעַד הִשְׁתָּא כַּד יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא שְׂכִינְתָּא עִמָּהוֹן וּמְלַכָּא בְּלֵא מְטְרוּנֵיתָא לָא מְלַכָּא אִיהוּ. אֲבָל הַהוּא זְמַנָּא וְהָיָה יי לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יי אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, כַּד אֲתַדְבַּקַת שְׂכִינְתָּא בְּצַדִּיק כַּדִּין הוּא יְחֻדָּא דְהַכִּי אוּלְפִנָּא בְּרֻזָּא דְקֶרִית שְׁמַע דְּבַעֵי בְּרַ נֶשׁ לִיחֻדָּא לְמֵאֲרִיָּה וְלִקְשָׁרָא קְשָׁרִין דְמַהִימְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְלֵבָא.

וְכַד מְטִי לְאֶחָד אֲבַעֵי לִיה לְכוּנָא בְּא' סְתִימָא עֵתִיקָא (ס"א עמיקא) דְכֻלָּא וְח' תְּמַנְיָא דְרַגִין עֵלְאִין מַחְכְּמָה עֵלְאָה עַד צְדִיק. וְד' רַבְתָּא אֲתַדְבַּקוּתָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל דְאִיהִי חוּלְקֵיה דְדוּד דְאֶקְרִי עֵנִי וְאֶבִּיּוֹן כַּד אֲתַדְבַּקַת לְאֵינּוּן דְרַגִין דְלְעִילָא דְרַמִּיזִין בְּא"ח. כַּדִּין אִיהִי רַבְתָּא וְעֵלְמָא כּוּלְיָה יְנִיק מִינָהּ וְאֵינּוּן שְׂדִים דְאֵינּוּן (שיר השירים ח') כַּמְגַדְלוּת אֲזִי הֵייתִי בְּעֵינֵי כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

תָּא חֲזִי הָאֵי קְרָא עַל כַּנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַמַּר כַּד אִיהִי בְּגְלוּתָא עִם בְּנֵהָא בִּין אוּמִין דְעֵלְמָא אֶקְרִי זַעֲרָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) אַחֻת לָנוּ קִטְנָה וְעַד יִשְׂרָאֵל אֲתַדְבַּרוּ בְּאוּרֵייתָא וְאֲזַלִּין בְּאַרְחַ קְשׁוּט כַּדִּין אֲתַמְלִיָּא וְשְׁלוֹם אֲתַחְבַּר בְּהוּ. אֲתֵיבַת אִיהִי וְאָמַרְתָּ אֲנִי חוּמָה וְשָׂדֵי כַּמְגַדְלוּת.

בְּהָהוּא זְמַנָּא דְאֲתַחְבַּר עִמִּי א' וְשְׁלוֹ"ם. א' רֻזָּא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא דְכֻלָּא, ז' שְׁבַע דְרַגִין וְשְׁלוֹ"ם דְאֶקְרִי צְדִיק פִּיּוֹן דְהֵנִי דְרַגִין מִתְחַבְּרִין כַּדִּין א' וְהֵייתִי בְּעֵינֵי כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם. וּמֵאֵן עֵינֵינִי. אֵינּוּן ז' דְרַגִין דְאֶקְרוּן עֵינֵי יי, פְּנֵי יי, וְכַדִּין שְׁלֵמָא לְעֵלְמָא וְשְׂרִיָּא טִיבּוּ דְעֵתִיקָא בְּאַתַּר דְדַכְּר וְנוֹקְבָא וּבְגִין כַּךְ פְּקַד מְלָשָׁה בְּאוּרֵייתָא וְאָמַר (דברים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד. לְקְשָׁרָא כּוּלְהוּ קְשָׁרִין דְמַהִימְנוּתָא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

תא חזי, כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו. מאי טעמא בגין דאיהו אתר דכל יומין ושנין דעלמא ביה תליין ברזא דאינון דרגין דרמיזין באחד ואינון עשרה וכלהו חד ואתערו ביה חברייה ואמרו בדל'ת ושפיר. בגין דהאי אתרא דדל'ת היא ולית לה נהורא מדיליה. ובעי בר נש לארכא בה ולאמשכא לה ברכאן מאינון שית סטרין שית בנן עלאין על ידי דצדיק ואינון שית סטרין רמיזין בח' ברזא דתמנייא.

שית אלן ותרין לעילא חכמה ובינה אבא ואימא לאוספא ולאכללא להו לעילא, ולמיהב להו ברכאן מאבא ואימא עלאה. דהא לא שרייא טיבו דעתיקא אלא באתר דשלים, באתר דאשתפח דכר ונוקבא. הדא הוא דכתיב (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו' ביום חתונתו וגו'. ביום חתונתו דייקא. ועל דא אמרו ובלבד שלא יחטוף בחי'ת אלא בעי לאמשכא ברכאן מאתר עלאה דכולא. ולארכא באינון שית בנן. לבתר להאי בת דלית לה אחסנא בבית אבוה ואימא אלא האי ברא. ומכאן אוליפנא דברא ירית לאבא ולאימא וברתא לא, אלא דאית לה מזוני מן ברא אלא בעי לארכא בהאי דל'ת.

ותמן אמרי כמה בעי בר נש לארכא בה, כשיעורא דימליך יתה לעילא ולתתא ולארבע זווין דעלמא, רזא דשית סטרין עלאין דכלהו יתחברון עמה ולא יתפרשון לעלמין. וכד בר נש מאריך בהאי כל אינון יומין ושנין עלאין מוסרין ברכאן על רישיה וקודשא בריך הוא קרי ליה (ישעיה מ"ט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

תא חזי כללא דאורייתא בהאי קרא רמיזין וכללא דכל אינון אמירן דאתברי בהון עלמא באחד רמיזין הדא הוא דכתיב (איוב כ"ג) והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהון אתברי עלמא ועל דא תנינן בעשרה מאמרות נברא העולם וכו' ואוקימנא דכולהו י' וכלהו כלילן בקרא קדמא דאורייתא: (עד כאן מההשמטות)

השלמה מההשמטות (סימן כד)

בראשית רזא דחכמ'ה. ברא. עלאה סתימא דלא אתיידע (כתר) אלהים בינ'ה. א"ת כללא דחס"ד וגבור'ה. השמים תפארת וא"ת כללא דנצ"ח והו"ד. וא"ו דואת לאכללא צדי"ק. הארץ כללא דפנסת ישראל ארץ החיים ובתר פרטא דאורייתא ברזא דאינון יומין עלאין. בראשית מאמר הוא לקבל דרגא דחכמ'ה ואקרי ראשית.

ויאמר אלהים יהי אור לקבל דרגא דחס"ד דאיהו לימינא. דהא מתמן נפיק נהורא לכלהו עלמין ברזא דיום, הדא הוא דכתיב (תהלים נ"ב) חסד אל כל היום ולקבליה לתתא אברהם דאחיד בהאי חולקא. ובגין כך כתיב הכא יום אחד, והכא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

(יחזקאל לג) אחד היה אברהם וביה כתיב (ישעיה מ"א) מי העיר ממזרח ברוא דאור דנפיק ממזרח.

ותא חזי לא תשכח בכלהו ז' זכאין דאחידן לעילא ברוא דשמהתהון בשירותא אלף אלא אברהם ואהרן דאחידן בהאי חס"ד דהא כהנים מסטרא דחס"ד אתו. ואף על גב דאחיד אהרן בהוד, בחס"ד נמי אחיד ומשה אף על גב דאחיד בנצח, בתפארת נמי אחיד. לאחזאה דכולא חד ואברהם רישא לכלהו זכאין ומניה אתפרשו לתתא (רנ"ז ע"א) דאיהו לימינא דקודשא בריך הוא ואקרי כהן הדא הוא דכתיב (תהלים ק"י) אתה כהן לעולם על דברתי מלפי צדק. ואהרן בגין דאיהו כהן אחיד בהאי, אבל דרגא דיליה הו"ד איהו:

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וכו' לקבל דרגא דגבור"ה דאחיד תמן יצחק ולקבליה תפארת (ס"א לקבליה. תא חזי) מיא אולידו אשא בגין כף יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל. ובגין כף לתתא אברהם הוליד את יצחק (ובהוא יומא) וביומא ההוא אתפרי גיהנם דנפיק מההוא אשא תקיפא בההוא מחלוקת ובגין כף ההוא יומא, יומא דדינא:

ויאמר אלהים יקוו המים לקבל דא דרגא דתפארת דאקרי קו האמצעי ולקבליה דיעקב דאיהו תליתאי ונטיל תרין חולקין בההוא דאש ומים (דאש השמים) משמים ולקבליה יום תליתאי ועל דא דאקרי יעקב (בראשית כ"ה) איש תם יושב אהלים. שלים בכולא. שלים בחסד. שלים בדינא. שלים במיא שלים באשא. יושב אהלים תרין, חס"ד וגבור"ה ונטיל כלא ואתעביד בידיה רחמין:

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי וגו'. דרגא דצדיק דאקרי עץ החיים ואיהו עושה פרי, דהא לית בכלהו דיעביד פרי בר איהו. זרעו בו על הארץ דייקא. ולקבליה לתתא (בראשית מט) בן פורת יוסף בן פורת עלי עין. ואקרי ברית שלמא. ובגין כף תרי זמני בהאי יומא כי טוב, חד לקבל דרגא דתפארת וחד לקבל דרגא דצדיק דאיהו יומא דשבתא דלעילא ועבידתא אחרא לית ביה אלא זווג לאפקא פרי נשמתין לעלמא, פרי עובדוי דקודשא בריך הוא. הכי נמי לתתא דזווגא שרי ביה משבת לשבת.

תא חזי רזא עלאה דאורייתא, מאי עץ פרי עושה פרי, לקבל יומא דשבתא איהו. ומאי טעמא אתפליל ביום תליתאי, רזא עלאה איהו. בגין דתנינן רבי שמעון בן יוחאי אומר מאי טעמא כתיב באורייתא (דברים כד) כי יקח איש אשה ולא פי תלקח אשה לאיש בגין דארחיה דפר נש לאהדרא ולמתבע אנתו. מתל לפר נש דאתאביד ליה אבדתא מארי דאבדתא מחזר למתבע אבידתא דיליה, והאי צדיק איש אקרי. הדא הוא דכתיב (בראשית מ"ג) והורידו לאיש מנחה כדאוקימנא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

וכנסת ישראל דרמיזא ביום רביעאי ברוזא דמארת חסר סמכא רביעאה מלכותא דדוד. בגין כך אף על גב דאתריה דהאי צדיק יומא דשבתא אתפליל ואתרמיז ביומא תליתאי למהוי סמיך ליום רביעאי ואיהו אנתו דיליה בגין כך מאריה דאבידתא מחזר על אבדתו ובגין כך כתיב לתתא (בראשית מ"ב) ויוסף הוא השליט על הארץ.

אבל בזמנא דאתי דאיהו באחרית הימים ביום שתיתאי דאיהו אלפא שתיתאה כד ייתי משיחא, דיומא דקודשא בריך הוא אלף שנין אף על גב דכנסת ישראל חולקא דידיה יומא רביעאה, אזלא ואתרמיזא ביומא שתיתאה למהוי סמיכא לבעלה דאקרי צדיק יומא דשבתא לתקנא ליה פתורא והאי דכתיב (ירמיה ל"א) כי ברא יי חדשה בארץ נקבה תסובב גבר דא איהו בזמנא דמשיחא דאיהו ביומא שתיתאה ובגין כך כתיב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. ומאי טעמא אתוסף ה' מה דלא הוה פן בשאר יומי. אבל בכל אתרא ה' דא כנסת ישראל דאתייה לאזדווגא בבעלה יומא דשבתא, כד ייתי לבעלה (ס"א לה בעלה) לאקמא לה מעפרא. ובגין כך כתיב (ישעיה כ"ז) ובאו האובדים בארץ אשור. דא צדיק וכנסת ישראל.

דבר אחר מאי טעמא אתפליל ביום תליתאי רוזא דצדיק בגין דתלת דרגין מימינא ותלתא משמאלא ואיהו הוה אמצעיתא דגופא לאשקאה לכולא בגין למנגד שקיותיה ליום רביעאי דאיהו כנסת ישראל דלית לה נהורא מגרמה, סמיך להאי צדיק. ותא חזי האי יומא דשבתא אסיר למעבד עבידתא בגין כך אתפלילו ביה תרין ויאמר, לקבל תרין דרגין והוכפל ביה פי טוב.

ויאמר אלהים יהי מארת לקבל דרגא דצד"ק, מלכו"ת דלעילא דלית לה נהורא מדילה אלא מה דאתייהב לה על ידי דצדיק ובגין כך דוד לתתא עני ואביון אחיד בה ואצטריך לאוספא ליה יומין ושנין והא אוקימנא שבועים שנה דייקא ואקרי יום רביעאי:

ויאמר אלהים ישרצו המים. לקבל דרגא דנצ"ח דאיהו סמכא ימינא דאורייתא ולקבליה משה לתתא סמיך לעלמא באורייתא הדא הוא דכתיב (ירמיה ל"ג) אם לא בריתי יומם ולילה וגו':

ויאמר אלהים תוצא הארץ לקבל דרגא דהו"ד דאחיד אהרן ואקרי יום שתיתאי. תא חזי אהרן לתתא אף על גב דאתי מחס"ד אחיד לתתא ביום שתיתאי דאקרי הו"ד ועביד קרבנין באינון מיני בעירן דכין ואתבריאו ביומא דיליה (לקרבא) לאקרבא כנסת ישראל דאתרמיזא ביה (בצד"ק) בצד"ק לקשרא דרגין דמהימנותא ולנחתא רחמי לעלמא:

ויאמר אלהים נעשה אדם. האי אמירא לקבל דרגא עלאה דכלא סתימאה דסתימין. בעא למעבד יקרא לדיוקנא ברזא דאדם ובכלהו דרגין לתתא יהיב חילא לאפקא כל חד כדקא חזי ליה ועבד אדם דשליט בכלא בעלאי ותתאי. ותא חזי עד לא אשלימו אינון שבע דרגין יומין עלאין לא אשתלים אדם לעילא. כיון דאשתלים לעילא אדם עלאה, אשתלים לתתא אדם תתאה. וכלהו עלמין בשלימו. בגין כד שליטה לאדם תתאה על כל דאתברי בעלמא בגין דאדם עלאה שליט על כלא. ובגין כד רמו בהאי קרא שבע דרגין. דאית ביה שבע דרגין עלאין דאקרי בהו אדם דלעילא ואשתלים בהו. בגין כד נעשה אדם בצלמנו, למיהב ליה שפע מההוא אתרא דאקרי חסד.

תא חזי, מאן דהאי צולמא עליה, חסד אל לא אעדי מניה ויתבא על רישיה ואתחברת ביה שכינתא בסיפא (בסופא) דיומין בגין דהאי חס"ד יום ראשון ואיהו רישא דכל יומין דלעילא והאי צולמא דאתיא ליה מניה לא אסתלק עד דאשתלימו יומין בההוא דרגא דאקרי אחרית הימים והוא דרגא דצדק ואיהו שביעאה, שנת השמיטה בההוא דרגא אשלימו יומין דבר נש כד אשתלימו שבעין שנין לקבל שבע דרגין, עשרה לכל דרגא. הדא הוא דכתיב (תהלים ז) ימי שנתינו בהם שבעים שנה. מאן בהם, באינון יומין ושנין דלעילא. ואם בגבורות שמנים.

תא חזי, בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא. רזא דאינון שב בדרגין (לדעתי ז"ל שבע דרגין) דבהון זכות וחובא ברזא דחס"ד וגבורה. דאי הכי לא הוה ליה לבר נש למהוי חי בר משבעין. אלא במזלא עלאה עתיקא דכלא תליין. בגין כד איהו מוסיק על כל יומין דכל בר נש פרעותיה.

סדר הלימוד ליום ו תשרי [יום 6 בשנה]

ותא חזי הכי אוליפנא בספרא דשלמה מלפא, דבליליא בתראה דחגא, אי יסתפל בר נש בצולמא דיליה וחזי ליה שלים, לא אתגזר עלוי מיתה. ומאי טעמא בהאי ליליא, בגין דו' יומין דחגא לקבל שבועא יומין עלאין אינון. דכל יומין ושנין דעלמא בהו תליין, ואינון רמיזין בקרא (דברי הימים א כט) דלך יי' הגדולה וגו' שירותא דלהון חס"ד וסיומא דלהון ממ"לכה, כנסת ישראל, אחרית הימים. אשתכח שביעאה אחרית.

וכד אתיא האי ליליא דשביעי אתחזי אי אשתלימו יומי בהאי אחרית. ואי האי צולמא עלאה חזי עליה, חס"ד אל יתהדר עליה כדבקדמיתא ולא מסתפי מהאי דינא דצד"ק ואיחי בהדיה בשלימו בחדוותא ואהדרת ליה אנפין. ובגין כך אזהר לון קודשא בריך הוא לישראל לאשתזבא מדינוי דהאי צד"ק, ולחפאה סכת שלמא עלייהו ולמיתב בצלא דמהימנותא. הדא הוא דכתיב (ויקרא כ"ג) בספות תשובו שבועת ימים לאכללא להאי דרגא דלעילא ולאוספא ביה ברכה מים (ממיו) עלאין, בגין דהאי יומא שביעאה איהו כנסת ישראל אנן מקיפין להאי מזבח עלאה באינון תרין למודים דאינון ערבי נחל ועבדין בה נסוך המים ויהיב צדי"ק באינון שתין דאינון מו' ימי בראשית פלא ברזא דחכמתא.

ולבתר (במדבר כ"ט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. עבדו פנישתא לאינון שבע יומין עלאין ועבדו יומא טבא, בגין דאשתזבתון מדינוי דההוא יומא שביעאה. בגין כך כתיב בצלמנו פדמותנו לקבל יומא תנינא גבורה, חולקיה דיצחק. כדין אית לבר נש למשוי להאי דמותנו ולאדתמי בעובדוי לאינון עלאין. וכל דא למה בגין דקודשא בריך הוא יהב בידי דבר נש, דאי בעי בר נש למדמי גרמיה לאינון דלעילא אשתלים בהו ולא מסתפי מהאי מדת דינא עלאה.

וירדו בדגת הים לקבל דרגא דנצ"ח דאחיד ביה משה דגת הים בההוא דרגא אתבריא ויהיב לון סתימא דסתימין חילא למשלט עליהו, אי דמי בר נש לעלאין, ואי לא דמי לעלאין ירדו. ונוני ימא שלטין בהו בבני נשא. ובגין כך אזהירת לון אורייתא דאתיהיבת על ידי דמשה (דברים ל') ובחרת בחיים.

תא חזי משה כד אתרמי לימא לא שלטו עליה נוני ימא ולא אסתפי מנייהו בגין דאיהו הוה זמין לקרבא לעילא ולאדתבקא בקודשא בריך הוא, ולבתר כד אתדבק שליט על נוני ימא. ורמו לאהרן אחוי דימחי ית ימא וימותון נוני ואיהו לא עביד הכי, בגין דההיא דרגא דיליה שליט עלייהו וביה אתבריא ולא בעא קודשא בריך הוא דימחי איהו, בגין לאתהפכא להו לאויב. וכד בר נש אזיל בארחוי דקודשא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ברוך הוא פתיב עליה (ישעיה מ"ג) פי תעבור במים איתך אני וגו'. דהא וירדו בדגת הים ובעוף השמים לקבל דרגא דשמים. דבההוא דרגא שליט עלייהו ודא תפאר"ת.

ואף על גב דבדרגא דנצ"ח אתעבידו כל נוני ימא ועופי, לא פתיב תמן אלא עוף פנה אבל השתא קרי להו עוף השמים בגין דבר נש לא שליט עלייהו אלא מסטרא דשמים. ובבהמה שליט עלייהו ברזא דהו"ד דיהיב ליה סיועא דהא בההוא יומא אתבריאו בעירן. ובכל הארץ שליט ברזא דצדי"ק דאקרי כ"ל ואיהו שליט על הארץ ארעא עלאה. הכי נמי בר נש לתתא שליט על ארעא תתאה בגין דכולא ביה. ובכל הרמש הרומש על הארץ שליט עלייהו בר נש מסיועא דאתיהיב ליה מארץ החיים מלכות עלאה: (עד כאן מההשמטות)

פתח רבי שמעון בפקודי אורייתא. ואמר פקודי אורייתא דיהיב קודשא בריך הוא לישראל פלהו באורייתא בארץ כלל פתיבי: בראשית ברא אלהים. הדא היא פקודא קדמא"ה דכלא. ואקרי פקודא דא יראת ה' דאקרי ראשית. דכתיב, (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת יי. (משלי א) יראת יי ראשית דעת. בגין דמלה דא ראשית אקרי. ודא איהי תרעא לאעלא גו מהימנותא. ועל פקודא דא אתקיים כל עלמא.

יראה אתפרש לתלת סטרין. תרין מנייהו לית בהו עיקרא פדקא יאות, וחד עיקרא דיראה. אית בר נש דדחיל מקודשא בריך הוא בגין דייחון בנוהי ולא ימותון. או דחיל מעונשא דגופיה או דממוניה. ועל דא דחיל ליה תדיר. אשתכח יראה דאיהו דחיל לקודשא בריך הוא לא שוי לעקרא. אית בר נש דדחיל מן קודשא בריך הוא בגין דדחיל מעונשא דההוא עלמא ועונשא דגיהנם. תרין אלין לאו עיקרא דיראה אנון ושרשא דיליה.

ירא"ה דאיהי עקרא, למדחל בר נש למאריה בגין דאיהו רב ושלטי עקרא ושרשא דכל עלמין וכלא קמיה פלא חשיבין. כמה דאתמר (דניאל ד) וכל דיירי ארעא פלא חשיבין. ולשוואה רעותיה בההוא אתר דאקרי (נ"א ב) יראה.

בכה רבי שמעון ואמר ווי אי אימא ווי אי לא אימא. אי אימא ינדעון חייבין היך יפלחון למאריהון. אי לא אימא יאבדון חברייה מלה דא. באתר דיראה קדישא שרי, מלרע אית יראה רעה דלקי ומחי ומקטרג ואיהי רצועה לאלקאה חייבא. ומאן דדחיל בגין עונש דמלקיותא וקטרוגא כמה דאתמר. לא שריא עליה ההיא יראת ה' דאיקרי יראת ה' לחיים. אלא מאן שריא עליה ההיא יראה רעה. ואשתכח דשריא עליה ההיא רצועה יראה רעה ולא יראת ה'.

ובגין כך אתר דאקרי יראת ה' ראשית דעת אקרי. ועל דא אתפליל הכא פקודא דא. ודא עקרא ויסודא לכל שאר פקודין דאורייתא. מאן דנטיר יראה (דא) נטיר פלא. לא נטיר יראה לא נטיר פקודי אורייתא, דהא דא תרעא דכלא. ובגין כך

כתיב בראשית דאיהי יראה, ברא אלהים את השמים ואת הארץ. דמאן דעבר על דא עבר על פקודי דאורייתא. ועונשא דמאן דעבר על דא האי רצועה רעה אלקי ליה. והיינו והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים. הא אלן ארבע עונשין לאענשא בהון חייביא.

תהו דא חנק, דכתיב, (ישעיה לה) קו תהו (זכריה ב) חבל מדה. בהו דא סקילה, אבנין דמשוקעין גו תהומא רבא לעונשא דחייביא. וחשך דא שריפה, דכתיב, (דברים ה) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך (דברים ד) וההר בוער באש עד לב השמים חשך כו'. ודא אשא תקיפא דעל רישיהון דחייביא שרי לאוקדא לון. ורוח דא הרג בסייף. רוח סערה חרבא משננא היא מלהטא ביה. כמא דאת אמר, (בראשית ג) ואת להט החרב המתהפכת ואקרי רוח. האי עונשא למאן דיעבר על פקודי אורייתא. וכתיב לבתר יראה, ראשית, דאיהי כללא דכלא. מכאן והלאה שאר פקודין דאורייתא.

פקודא תניינא דא איהי פקודא. דפקודא דיראה אתאחדת בה ולא נפקא מינה לעלמין. ואיהי אהב"ה. למרחם בר נש למאריה רחימו שלים. ומאן איהו רחימו שלים. דא אהבה רבה דכתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים שלים ברחימותא. ודא הוא דכתיב ויאמר אלהים יהי אור דא רחימו שלימותא דאקרי (פקודי רנ"ד ב) אהבה רבה. והכא איהו פקודא למרחם בר נש למאריה כדקא יאות.

דף יב ע"א

אמר רבי אלעזר, אבא, רחימתא בשלימו אנא שמענא ביה. אמר ליה אימא ברי קמי דרבי פינחס דהא איהו בהאי דרגא קאים. אמר רבי אלעזר אהבה רבה היינו אהבה שלימתא בשלימו דתרין סטרין, ואי לא אתפליל בתרין סטרין לאו (דף יב ע"א) איהו אהבה כדקא יאות בשלימו.

ועל דא תנינן בתרין סטרין אתפרש אהבה רחימו דקודשא בריך הוא. אית מאן דרחים ליה מגו דאית ליה עותרא, אורפא דיומין, בגין סחרגיה, שליט על שנאו, ארחוי מתתקנן ליה, ומגו כף רחים ליה. ואי להאי יחא בהפוכא ויהדר עליה קודשא בריך הוא גלגולא דדינא קשיא, יחא שניא ליה ולא ירחם ליה כלל. ובגין כף רחימו דא לאו איהו אהבה דאית ליה עקרא.

רחימו דאקרי שלים ההוא דהוי בתרין סטרין בין דינא בין בטיבו. ותקונא דארחוי דרחים ליה למאריה כמה דתנינן אפלו הוא נטיל נשמתיך מינה. דא איהו רחימו שלים דהוי בתרין סטרין (ז ע"ב). ועל דא אור דמעשה בראשית נפק ולבתר אגניו. כד אגניו נפק דינא קשיא ואתכלילו תרין סטרין כחדא למחוי שלימו דא אהבה כדקא יאות.

נטליה רבי שמעון ונשקיה. אתא רבי פינחס ונשקיה וברכיה ואמר בודאי קודשא בריך הוא שדרני הכא. דא הוא (לעיל דף י”א ע”א) נהירו דקיק דאמרו לי דאתפליל בביתאי ולבתר נהיר כל עלמא. אמר רבי אלעזר ודאי לא איצטריך לאתנשי ירא”ה בכל פקודין, כל שפן בפקודא דא איצטריך יראה לאתדבקא בהאי. היך אתדבקא אהבה איהי בסטרא חד טב כמה דאתמר דיהב עותרא וטב אורכא דחיי בני מזוני, פדין איצטריך לאתערא יראה ולמדחל דלא יגרום חובא. ועל דא פתיב, (משלי כח) אשרי אדם מפחד תמיד, בגין דהא פליל ירא”ה באהב”ה.

והכי איצטריך בסטרא אחרא דדינא קשיא לאתערא ביה יראה. כד חמי דדינא קשיא שריא עלוי, פדין יתער יראה וידחל למאריה פדקא יאות ולא יקשה לביה. ועל דא פתיב, (משלי כח) ומקשה לבו יפול ברעה. בההוא סטרא אחרא דאקרי רעה. אשתכח יראה דאתאחדת בתרין סטרין ואתפלילת מנייהו. ודא איהו אהבה שלימתא פדקא יאות.

פקודא תליתאה למנדע דאית אלהא רכרבא ושליטאה בעלמא. ולייחדא ליה בכל יומא יחודא פדקא יאות באנון שית סטרין עלאין. ולמעבד לון יחודא חדא בשית תבין דשמע ישראל ולכוונא רעותא לעילא בהדייהו. ועל דא אחד איצטריך לארכא ליה (ג”א כשית) בשית תבין. ודא הוא דכתיב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. יתכנשון דרגין דתחות שמיא לאתאחדא ביה (יראה) למהוי בשלימו לשית סטרין פדקא יאות. ועם כל דא בההוא יחודא איצטריך לקשרא ביה יראה דאיצטריך לארכא בדל”ת דאחד. דדל”ת דאחד גדולה. והיינו דכתיב ותראה היבשה דתתחזי ותתקשר דל”ת דאיהו יבשה בההוא יחודא.

ולבתר דאתקשר תמן לעילא איצטריך לקשרא לה לתתא באכלוסהא בשית סטרין אחרנין דלתתא, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. דאית ביה שית תבין אחרנין דאחד. פדין מה דהות יבשה אתעבידת ארץ למעבד פירין ואיבין ולנטעא אילנין. והיינו דכתיב ויקרא אלהים ליבשה ארץ בההוא יחודא דלתתא ארעא רעוא שלים פדקא יאות. ועל דא פי טוב, פי טוב תרי זמני. חד יחודא עלאה וחד יחודא תתאה. כיון דאתאחיד בתרין סטרין מפאן ולהלאה תדשא הארץ דשא. אתתקנת למעבד פירין ואיבין פדקא יאות.

דף יב ע”ב

פקודא רביעאה למנדע דה’ הוא האלהים, כמא דאת אמר, (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך פי יי הוא האלהים. ולא תפללא שמה דאלהים בשמא דיי. למנדע דאנון חד ולית בהו פרודא. והיינו רזא דכתיב יהי מארת ברקיע השמים להאיר על הארץ. למהוי תרין שמהן חד בלא פרודא כלל. לאתפללא מארת חסר בשמא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דְּשָׁמִים (נ"א דרשים) דְּאֲנֹן חַד וְלִית בְּהוּ פְּרוּדָא. נְהוּרָא אוּכְמָא בְּנְהוּרָא חִוּוּרָא לִית בְּהוּ פְּרוּדָא וְכִלָּא חַד. (דף יב ע"ב) וְדָא הוּא עֲנָנָא חִוּוּרָא דִּימְמָא וְעֲנָנָא דְאִשְׁתָּא בְּלִילְיָא. (כמה דאמרו חברי) מְדַת יוֹם וּמְדַת לַיְלָה. וְלֹאֲתַתְקֹן דָּא בְּדָא לְאַנְהָרָא כְּמָה דֹאֲתַמְר לְהָאִיר עַל הָאָרְץ.

וְדָא חוּבָה דְּהוּא נְחַשׁ קְדַמָּאָה חֶבֶר לְתַתָּא וְאֲתַפְרֵשׁ לְעִילָא. וּבְגִין כֶּף גְּרַם מַה דְּגַרְם לְעִלְמָא. בְּגִין דְּאִצְטְרִיךְ לְאַפְרָשָׁא לְתַתָּא וְלַחֲבֵרָא לְעִילָא. וְנְהוּרָא אוּכְמָא אִצְטְרִיךְ לְאַתְאֲחַדָּא לְעִילָא בְּחִבּוּרָא חַדָּא. וְלֹאֲתַאֲחַדָּא לְבִתְרָא בְּאֲכְלוּסְהָא בִּיחּוּדְהָא וְלֹאֲפְרָשָׁא לְהַ מְסַטְרָא בִּישָׂא. וְעַם כֹּל דָּא אִצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע דְּאֵלֵהִים יִי כִּלָּא חַד בְּלָא פִּירוּדָא. ה' הוּא הָאֵלֵהִים. וְכַד יִנְדַּע בְּרַ נֶשׁ דְּכִלָּא חַד וְלֹא יִשׁוּי פִּירוּדָא, אֲפִילוּ הֵיכִי סְטְרָא אַחְרָא יִסְתַּלַּק מֵעַל עִלְמָא וְלֹא אֲתַמְשֵׁךְ לְתַתָּא.

וְהֵינּוּ רִנָּא דְּכְתִיב וְהָיוּ לְמֵאוּרוֹת. הָא קְלִיפָה בְּתַר מוּחָא סְלִקָּא. מוּחָא אוּר. סְטְרָא אַחְרָא מוּת. אוּר בְּחִבּוּר דְּאֲתוּוֹן. מוּת בְּפִירוּדָא. וְכַד הָאִי אוּר אֲסַתְלַק מִתְמָן, מִתְחַבְרָא בְּאֲתוּוֹן מוּת דְּפִירוּדָא. מְאֲלִין אֲתוּוֹן שְׂרִיאת חוּה וְגִרְמַת בִּישָׂא עַל עִלְמָא. כְּמָה דְּכְתִיב, (בראשית ג) וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב אֶהְדֶּרֶת אֲתוּוֹן לְמַפְרַע אֲשֶׁתָּאֵר מִיֹּ וְאֲנֹן אֲזָלוּ וְנִטְלוּ אוֹת תִּיֹּ בְּהַדְיָהוּ וְגִרְמַת מוּתָא עַל עִלְמָא כְּמָה דְּכְתִיב וַתֵּרָא. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, הָא אוּלִּיפְנָא מִיֹּ אֲשֶׁתָּאֵרֶת יַחֲדָאָה, וְאִי דְּאִהוּ חִיִּין תְּדִיר אֲתַתְּפַכַּת וְאֲזֻלַּת (פנחס רל"ז ע"א) וְנִטְלַת תִּיֹּ דְּכְתִיב וַתִּקַּח וַתֵּתֵן וְאֲשֶׁתֵּלִים תִּיבָה דָּא וְאֲתַחֲבְרוּ אֲתוּוֹן. אֲמַר לִיה בְּרִיךְ אֲנִתְּ בְּרִי וְהָא אוּקִימְנָא מְלָה דָּא.

פְּקוּדָא חֲמִישָׁאָה כְּתִיב, (בראשית מ"ו ע"ב) יִשְׂרָצוּ הַמִּים שָׂרִץ נֶפֶשׁ חַיָּה. בְּהָאִי קְרָא אִית תְּלַת פְּקוּדִין. חַד לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא. וְחַד לְאַתְעֶסְקָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. וְחַד לְמַגּוּר לְתַמְנִיָּא יוּמִין וְלֹאֲעֵבְרָא מִתְמָן עֶרְלַתָּא. לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא וְלֹאֲשֶׁתְּדִלָּא בְּהָ וְלֹאֲפִשָׂא לְהָ בְּכֹל יוּמָא לְתַקְנָא נֶפְשִׁיהָ וְרוּחִיהָ.

דְּכִיּוֹן דְּבַר נֶשׁ אֲתַעֲסַק בְּאוּרִייתָא (נח ס"ב ע"א) אֲתַתְקֹן (ש"כ ע"א) בְּנִשְׁמַתָּא אַחְרָא קְדִישָׁא. דְּכְתִיב שָׂרִץ נֶפֶשׁ חַיָּה. נֶפֶשׁ דְּהֵיכִי חַיָּה קְדִישָׁא. דְּכַד בְּרַ נֶשׁ לֹא אֲתַעֲסַק בְּאוּרִייתָא לִית לִיה נֶפֶשׂא קְדִישָׁא. קְדוּשָׁא דְּלְעִילָא לֹא שְׂרִיָּא עֲלוּי. וְכַד אֲשֶׁתְּדִל בְּאוּרִייתָא, בְּהֵוּא רְחִישׁוּ דְּרְחִישׁ בְּהָ זְכִי לְהֵיכִי נֶפֶשׁ חַיָּה, וְלְמַהְדֵּר כְּמִלְאָכִין קְדִישִׁין. דְּכְתִיב, (תהלים קג) בָּרְכוּ יִי מִלְּאָכִיו, אֲלִין אֲנֹן דְּמִתְעֶסְקִין בְּאוּרִייתָא דְּאֲקִרוּן מִלְּאָכִיו בְּאַרְעָא.

וְדָא הוּא דְּכְתִיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרְץ. הָאִי בְּהָאִי עִלְמָא. בְּהֵוּא עִלְמָא תְּנִינָן דְּזוּמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד לֹון גְּדִפִין כְּנִשְׂרִין וְלֹאֲשֶׁטָא בְּכֹל עִלְמָא דְּכְתִיב, (ישעיה מ) וְקוֹי יִי יַחֲלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֲבַר כְּנִשְׂרִים. וְהֵינּוּ דְּכְתִיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרְץ דָּא אוּרִייתָא דְּאֲקִרֵי מִים יִשְׂרָצוּן וְיִפְקוּן רְחִישָׁא דְּנֶפֶשׁ חַיָּה מֵאַתֵּר דְּהֵיכִי חַיָּה יִמְשְׁכוּן

לָהּ לְתַתָּא כַּמָּה דַּאֲתַמַּר. וְעַל דָּא אָמַר דְּוֹד (וישב קי”ב ע”ב) (תהלים נא) לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וּכְדִין וְרוּחַ נְכוֹן חַדֵּשׁ בְּקַרְבֵּי:

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָאָה לְאַתְעֶסְקָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. דְּכַל מָאן דַּאֲתַעֲסַק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, גְּרִים (וישב קפ”ו ע”ב) לְהֵהוּא נְהַר לְמַהוּי נְבִיעַ תְּדִיר וְלֹא יִפְסְקוֹן מִיְמוּי. וַיִּמָּא אֲתַמְלִיָּא בְּכַל סְטָרִין. (קנ”ב א) וּנְשַׁמְתִּין חֲדַתִּין מִתְחַדְּשִׁין וּנְפַקִּין מֵהֵהוּא אֵילָנָא. וְחִילִין סְגִיאִין אֲתַרְבִּיאוּ לְעֵילָא בְּהַדִּי אַנּוֹן נְשַׁמְתִּין. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית א) יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, דָּא בְרִית קַיִמָּא קַדִּישָׁא נְהַר דְּנִגִּיד וּנְפִיק, וּמֵיָא דִּילִיָּה אֲתַרְבִּיאוּ וּרְחִשִׁין רְחִשָׁא וּרְבִיָּא דְנְשַׁמְתִּיה לְהֵהִיא חַיָּה.

וּבְאַנּוֹן נְשַׁמְתִּין דְּעֵאלִין בְּהֵהִיא חַיָּה נְפַקִּי כַּמָּה עוֹפֵי דְפִרְחוּן וְטַאסֵן כָּל עֲלָמָא. וְכַד נְשַׁמְתָּא נְפַקָּא לְהֵאִי עֲלָמָא הֵהוּא עוֹפָא דְפִרְחַ וּנְפַק בְּהַדִּי הֵאִי נְשַׁמְתָּא מֵהֵהוּא אֵילָנָא נְפַק עִמִּיה. כַּמָּה נְפַקֵן בְּכַל נְשַׁמְתָּא וּנְשַׁמְתָּא. (קס”א ב, כ”א, מ”א ב) תְּרִין, חַד מִיְמִינָא וְחַד מִשְׁמַאלָא. אִי זְכִי אַנּוֹן נְטָרִין לִיָּה דְכַתִּיב, (תהלים צא) פִּי מִלְּאֲכָיו יִצְוָה לָךְ. וְאִי לָא אַנּוֹן מְקַטְרְגִי עֲלִיָּה.

דף יג ע”א

אָמַר רַבִּי פִּינְחָס (דף יג ע”א) תְּלַתָּא אַנּוֹן דְּקַיִמֵי אֲפּוּטְרוּפְסִין עֲלִיָּה דְּבַר נֶשׁ כַּד זְכִי. דְכַתִּיב, (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלַי מִלְּאָךְ מְלִיץ אַחַד מִנִּי אֵלֶךְ לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ. אִם יֵשׁ עָלַי מִלְּאָךְ הָא חַד. מְלִיץ תְּרִי. אַחַד מִנִּי אֵלֶךְ לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ הָא תְּלַת. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חַמֵּשׁ, דְכַתִּיב יִתִּיר, וַיִּחַנְנוּ וַיִּאֲמָר. וַיִּחַנְנוּ חַד. וַיִּאֲמָר תְּרִין. אָמַר לִיָּה לָאוּ הֲכִי, אֵלָא וַיִּחַנְנוּ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי, דְּהָא לִית רֶשׁוּ לְאַחֲרָא אֵלָא לִיָּה.

אָמַר לִיָּה שְׁפִיר קָא אֲמַרְתָּ. וּמָאן דַּאֲתַמְנַע מִפִּרְיָה וּרְבִיָּה כְּבִיכּוֹל אֲזַעִיר דִּיוֹקְנָא דְכְּלִיל כָּל דִּיוֹקְנִין. וְגָרִים לְהֵהוּא נְהַר דְּלֹא נִגְדִין מִיְמוּי וּפְגִים קַיִמָּא קַדִּישָׁא בְּכַל סְטָרִין. וְעֲלִיָּה כְּתִיב, (ישעיה טו) וַיִּצְאוּ וְרָאוּ בְּפַגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי. בִּי וְדָאִי דָּא לְגוּפָא. וּנְשַׁמְתִּיה לָא עֵייל לְפִרְגוּדָא (דמלכא) כָּלָל וְאַטְרִיד מֵהֵהוּא עֲלָמָא,

פְּקוּדָא שְׁבִיעָאָה לְמַגְזֹר לְתַמְנִיא יוֹמִין וְלֹאֲעֲבָרָא זוּהֵמָא דְעַרְלָתָא, בְּגִין דְּהֵהִיא חַיָּה אִיְהִי דְרָגָא תְּמִינָאָה לְכָל דְּרָגִין, וְהֵהִיא נֶפֶשׁ דְּפִרְחָא מִינָה אֲצַטְרִיכָא לְאַתְחַזָּאָה קָמָה לְתַמְנִיא יוֹמִין כַּמָּה דְאִיְהִי (בראשית ל”ג א) דְּרָגָא תְּמִינָאָה. וּכְדִין אֲתַחַזִּי וְדָאִי דְאִיְהִי נֶפֶשׁ חַיָּה. נֶפֶשׁ דְּהֵהִיא חַיָּה קַדִּישָׁא וְלֹא מְסַטְרָא אַחֲרָא. וְדָא אִיְהוּ יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם. בְּסִפְרָא דְחַנוּךְ יִתְרַשְׁמוּן מֵיָא דְזַרְעָא קַדִּישָׁא רְשִׁימוּ דְנֶפֶשׁ חַיָּה. וְדָא רְשִׁימוּ דָּאִת יו”ד דְאֲתַרְשִׁים בְּבִשְׂרָא קַדִּישָׁא מְכָל שְׂאֵר רְשׁוּמִין דְעֲלָמָא.

וְעוּפָה יְעוּפָה עַל הָאֲרִץ. דָּא אֵלִיָּהוּ דְטַאס כָּל עֲלָמָא בְּאַרְבַּע טַאסִין לְמַהוּי תַּמָּן בְּהֵהוּא גְזִירוּ דְקַיִמָּא קַדִּישָׁא. וְאַצְטְרִיךְ לְתַקְנָא לִיָּה כּוּרְסִיָּא וְלֹאֲדַכְרָא בְּפוּמִיָּה דָּא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

(לך לך צ"ג ע"א) פּרסייא דאליה"ו. ואי לאו לא שארי תמן. ויברא אלהים את התנינים הגדולים. תרין אלין ערלה ופריעה. גזירו דערלה ופריעה לבתר. ואנון דכר ונוקבא. ואת כל נפש החיה הרומשת, דא רשימו דא'ת קיימא קדישא דאיהי נפש חיה קדישא פדקאמרן. אשר שרצו המים מיין עלאין דאתמשכו לגבה דאת רשימו דא. ובגין דא אתרשימו ישראל ברשימו קדישא ודכיו לתתא, פגוונא דאנון רשימין קדישין, לאשתמודעא בין סטר קדישא לסטרא אחרא דמסאבו. אוף ישראל רשימין לאשתמודעא בין (סטר) קדושא, לעמין עובדי כוכבים ומזלות דאתיין מסטרא אחרא דמסאבא כמה דאתמר. וכמה דרשים לון הכי רשים בעירי ועופי דלהון לבעירי ועופי דעמין עובדי כוכבים ומזלות. זכאה חולקהון דישראל:

סדר הלימוד ליום ז תשרי [יום 7 בשנה]

פקודא תמינאה למרחם גיורא (על) דעאל למגור גרמיה (יתרו ע' ע"א) ולאעלא תחות גדפוי דשכינתא. ואיהי אעילא לון תחות גדפהא לאנון דמתפרשן מסטרא אחרא מסאבא ומתקרבין לגבה. דכתיב תוצא הארץ נפש חיה למינה. ואי תימא דהאי נפש חיה דכלילא בישראל לכלא היא אנדמנת. הדר ואמר למינה. כמה אכסדרין ואדרין דא לגו מן דא אית לה להאי ארץ דאיהי חיה תחות גדפהא.

דף יג ע"ב

גדפא ימינא אית לה תרין אכסדרין. ומהאי גדפא אתפרשן לתרין אומין (משפטים צ"ה ע"א) אחרנין דאנון קריבין ביחודא (נ"א ביחוסא) לישראל לאעלא לון לגו אכסדרין אלין. ותחות גדפא שמאלא אית תרין אכסדרין אחרנין ומתפרשן לתרין אומין אחרנין דאנון עמון ומואב. וכלהון אקרון נפש חיה. וכמה אדרין סתימין אחרנין והיכלין אחרנין בכל גדפא וגדפא. ומנייהו נפקו רוחין לאפרשא (שלח לך קס"ח ע"א) לכל אנון גיורין דמתגיירין. ואקרון נפש חיה, אבל למינה. וכלהו עאלין תחות גדפוי דשכינתא ולא יתיר. אבל נשמתא דישראל נפקא מגו גופא דההוא אילנא, ומתמן פרחין נשמתין לגו האי ארץ גו מעהא לגו לגו. ורזא (מלאכי ג) כי תהיו אתם ארץ חפץ. ועל דא ישראל בן יקר דהמו מעהא עליה ואקרון (ישעיה מו) העמוסים מני בטן ולא מגדפין לבר. ותו (דף יג ע"ב) גיורין לית לון חולקא באילנא עלאה כל שכן בגופא דיליה. אבל חולקא דלהון בגדפין איהו ולא יתיר. וגיורא תחות גדפי שכינתא ולא יתיר (לך לך צ"ז ע"א) גירי הצדק אנון דתמן שראן ואתאחדן ולא לגו כמה דאתמר. ובגין כך תוצא הארץ נפש חיה למינה. ולמאן, בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה כלהו שאבין נפש מההיא חיה, אבל כל חד למינה כדקא חזי לה:

פקודא תשיעאה למיחן למסכני ולמיהב לון טרפא. דכתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. נעשה אדם, משותפא כלל דכר ונוקבא. בצלמנו, עתירי. כדמותנו, מסכני. דהא מסטרא דדכורא עתירי, ומסטרא דנוקבא מסכני. כמה דאנון בשותפא חדא. וחס דא על דא, ויהיב דא לדא וגמיל ליה טיבו, הכי אצטריך בר נש לתתא למחוי עתירא ומסכנא בחבורא חדא, ולמיהב דא לדא ולגמלאה טובא דא לדא.

וידרו בדגת הים וגו' רזא דנן חמינן בספרא דשלמה מלכא, דכל מאן דחס על מסכני ברעותא דלבא, לא משתני דיוקניה לעלם מדיוקנא דאדם הראשון. וכיון דדיוקנא דאדם אתרשים ביה, שליט על כל ברין דעלמא בההוא דיוקנא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ט) ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ וגו' כלהו זעין

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

וּדְחַלִּין מֵהָהוּא דְיוֹקְנָא דְאַתְרֵישׁים בֵּיה, בְּגִין דְדָא הוּא פְּקוּדָא מְעֵלְיָא לְאַסְתְּלָקָא בְּרַ
נֶשׁ בְּדְיוֹקְנִיה דְאָדָם עַל כָּל שְׂאָר פְּקוּדִין.

מְנָא לֶן מְנַבּוּכְדַנְצַר (חֵיבָא). אִף עַל גַּב דְחַלְמֵה הָהוּא חֲלָמָא, כָּל זְמַנָּא דְהוּה מִיחֹן
לְמַסְכְּנֵי לָא שְׂרָא עֲלִיה חֲלָמִיה. פִּיּוֹן דְאַטִּיל עֵינָא בִישָׂא דְלָא לְמִיחֹן לְמַסְכְּנֵי, מַה
כְּתִיב, (דְנִיאל ד) עוֹד מְלַתָּא בְּפּוּם מְלַכָּא וְגו', מִיַּד אֲשַׁתְּנִי דְיוֹקְנִיה וְאַטְרִיד מִן בְּנֵי
נְשָׂא. וּבְגִין כִּף נַעֲשֵׂה אָדָם. כְּתִיב הֲכָא עֲשִׂיה, וְכְתִיב הֲתָם (רוּת ב) שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר
עֲשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בּוֹעֵז.

פְּקוּדָא עֲשִׂירָאָה לְאַנְחָא תְּפֻלִּין וְלֹאֲשַׁלְמָא גְרַמִּיה בְּדְיוֹקְנָא עֲלָאָה. דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית
א) וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. פֶּתַח וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) רֵאשֶׁן עֲלִיךְ כְּכַרְמֶל הָאִי
קָרָא אוֹקִימְנָא וְאַתְמַר. אֲבַל רֵאשֶׁן עֲלִיךְ כְּכַרְמֶל, דָּא רֵישָׂא עֲלָאָה תְּפֻלִּין דְרֵישָׂא,
שְׂמָא דְמְלַכָּא עֲלָאָה קְדִישָׂא יְדוּד בְּאַתּוּן רְשִׁימִין, כָּל אֶת וְאַת פְּרִשְׁתָּא חֲדָא, שְׂמָא
קְדִישָׂא גְלִיפָא בְּסִדּוּרָא דְאַתּוּן כְּדָקָא יָאוּת. וְתַנּוּ (דְבָרִים כח) כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלִיךְ
וַיִּרְאוּ מִמֶּנָּה, אֲלִין תְּפֻלִּין דְרֵישָׂא, דְאַנּוּן שְׂמָא קְדִישָׂא בְּסִדּוּרָא דְאַתּוּי.

פְּרִשְׁתָּא קְדִישָׂא (שְׁמוֹת יג) קְדֵשׁ לִי כָּל בְּכֹר. דָּא י דְאִיחֵי קְדֵשׁ. בּוֹכְרָא דְכָּל קוּדְשִׁין
עֲלָאִין. פֶּטֶר כָּל רַחֵם, בְּתַהוּא שְׁבִיל דְקִיק דְנַחַת מִן יו"ד דְאִיחֵו אֲפִתַּח רַחֲמָא (רַחֲמָה)
לְמַעַבְד פִּירִין וְאַבִּין כְּדָקָא יָאוּת. וְאִיחֵו קְדֵשׁ עֲלָאָה.

פְּרִשְׁתָּא תְּנִינָא (שְׁמוֹת יג) וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ. דָּא הַ הַיְכָלָא. דְאַתְּפַתַּח רַחֲמָא (רַחֲמָה)
דִּילָהּ מְגוּ יו"ד בְּחַמְשִׁין פֶּתַחִין אֲכַסְדָּרָאִין וְאַדְרִין סְתִימִין דְבֵיה. דְהַהוּא פֶּטֶר דְעַבִּיד
יו"ד בְּהָאִי הַיְכָלָא לְמַשְׁמַע בְּהַ קָלָא דִּי נְפָקָא מְגוּ שׁוֹפֵר דָּא. בְּגִין דְשׁוֹפֵר דָּא הוּא
סְתִימִים בְּכָל סְטְרִין, וְאַתָּא יו"ד וּפֶתַח לִיה לְאַפְקָא מִינֵיה קָלָא. וְכִיּוֹן דְאַפְתַּח לִיה תְּקַע
לִיה וְאַפִּיק מִנֵּיה קָלָא לְאַפְקָא עַבְדִּין לְחִירוֹ. וּבְתַקִּיעוֹ דְשׁוֹפֵרָא דָּא נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם. וְכִף זְמִין זִימְנָא אַחְרָא לְסוּף יוֹמִיא. וְכָל פּוֹרְקָנָא מֵהָאִי שׁוֹפֵר אֲתִיא. וּבְגִין
כִּף אִית בְּהַ יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּפִרְשָׁתָא דָּא. דְהָא מֵהָאִי שׁוֹפֵר אֲתִי בְּחִילָא דְיו"ד דְפִתַּח
רַחֲמָא דִּילָהּ וְאַפִּיק קָלִיה לְפּוֹרְקָנָא דְעַבְדִּין. וְדָא הַ אֶת תְּנִינָא דְשְׂמָא קְדִישָׂא.

דף יד ע"א

פְּרִשְׁתָּא תְּלִיתָאָה רוּזָא דִּיחֻנְדָּא (דְבָרִים ו) דְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל. דָּא וְאִוּ דְכָלִּיל כְּלָא, וּבֵיה
יְחוּדָא דְכָלָא. וּבֵיה אֲתִיחֻדָּן וְהוּא נְטִיל כְּלָא. פְּרִשְׁתָּא רְבִיעָאָה (דְבָרִים ה) וְהָיָה אִם
שְׁמוֹעַ, כְּלִילוֹ דְתִרִין סְטְרִין (דף יד ע"א) דְאַתְּאַחַדַּת בְּהוּ כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל גְּבוּרָה דְלַתְתָּא.
וְדָא הַ בְּתִרָאָה דְנְטָלָא לֹון וְאַתְּכְּלִילַת מְנַהוּן. וְתְּפֻלִּין אֲתוּן דְשְׂמָא קְדִישָׂא אַנּוּן
מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא רֵאשֶׁן עֲלִיךְ כְּכַרְמֶל אֲלִין תְּפֻלִּין (בַּא מ' ג א, וְאַתְחַנּוּן רִס' ד א) דְרֵישָׂא). (שִׁיר
הַשִּׁירִים ז) וְדַלַּת רֵאשֶׁן הָיָה תְּפֻלָּה שֶׁל יָד דְאִיחֵי מְסַכְּנָא לְגַבֵּי עֵילָא אוּף הַכִּי שְׁלִימוֹ
אִית לָהּ כְּגוּוּנָא דְלַעִילָא. (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מְלַךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים קָשִׁיר אִיחֵו וְאַחִיד בְּאַנּוּן

בְּתִי לְאַתְּחֵדָא בְּהוּא שְׁמָא קְדִישָׁא פְּדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא מָאן דְּאַתְתַּקֵּן בְּהוּ אִיהוּ הוּי בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים. מַה אֱלֹהִים אֲתִיחֵדָא בִּיה שְׁמָא קְדִישָׁא, אִף הוּא אֲתִיחֵד בִּיה שְׁמָא קְדִישָׁא פְּדָקָא יְאוּת. זְכַר וּנְקֵבָה בְּרָא אוֹתָם. תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְתַפְּלָה שְׁל יַד וְכֹלָא חֵד.

פְּקוּדָא חֲדָסָר לְעֵשְׂרָא מְעֵשְׂרָא דְאַרְעָא. הֵכָא אִית תְּרִין פְּקוּדִין. חֵד לְעֵשְׂרָא מְעֵשְׂרָא דְאַרְעָא. וְחֵד בְּכּוּרֵי דְפִירֵי אֵילָנָא. דְכְּתִיב (בראשית א) הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֹרֵעַ אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ. פְּתִיב הֵכָא הִנֵּה נָתַתִּי. וְכְּתִיב הֵתָם (במדבר יח) וּלְבַנֵּי לִוֵּי הִנֵּה נָתַתִּי אֶת כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל. וְכְּתִיב, (ויקרא כז) וְכֹל מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֵּרַע הָאָרֶץ מִפְּרֵי הָעֵץ לֵה' הוּא.

פְּקוּדָא תְּרִיסָר לְאִייתָאָה בְּכּוּרֵי דְאֵילָנָא דְכְּתִיב, (בראשית א) וְאֶת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּו פְּרֵי עֵץ זֹרֵעַ זֹרֵעַ. כָּל מָאן דְּאַתְחֵזִי לִי, לְכוּן אֲסִירָא לְמִיכָל. אֲתִיר לֹון וְיֵהב לֹון כָּל מַעֲשֵׂרָא דִילִיה וּבְכּוּרֵין דְאֵילָנִין. נָתַתִּי לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לְדָרִין דְּבִתְרִיכוּן.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר. לְמַעַבְד פּוּרְקָנָא לְבְרִיה לְקִשְׂרָא לִיה בְּחִיין. דְּתִרִין מְמַנָּן גִּינְהוּ חֵד דְּחִיין וְחֵד דְּמוּתָא וְקִימִין עֲלִיה דְּבַר נֶשׁ, וְכַד יִפְרוּק בַּר נֶשׁ לְבְרִיה, מִיָּדָא דְּתֵהוּא מוּתָא פְּרִיק לִיה, וְלֹא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה עֲלִיה. וְרוּזָא דָּא וִירָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשָׂה בְּכֹלָל. וְהִנֵּה טוֹב דָּא מְלֶאךְ חַיִּים. מֵאֵד דָּא מְלֶאךְ הַמּוּת. וְעַל דָּא בְּהוּא פּוּרְקָנָא אֲתַקִּים דָּא דְּחַיִּים וְאַתְחַלֵּשׁ הוּא דְּמוּת. בְּפּוּרְקָנָא דָּא קְנִי לִיה חַיִּים כְּמַה דְּאַתְמָר. וְהוּא סְטְרָא בִישָׁא שְׂבַק לִיה וְלֹא אַחִיד בִּיה:

פְּקוּדָא אַרְבִּיסָר לְנִטְרָא יוּמָא דְּשַׁבְּתָא, דְּאִיהוּ יוּמָא דְּנִיִּיחָא מְכָל עוּבְדֵי בְּרָאשִׁית. הֵכָא כְּלִילָן תְּרִין פְּקוּדִין. חֵד נִטְרָא דִיוֹם הַשַּׁבָּת. וְחֵד לְקַדְשָׁא הוּא יוּמָא בְּקַדוּשִׁיהָ. לְנִטְרָא יוּמָא דְּשַׁבְּתָא כְּמָא דְּאַדְכְּרָנָא וְאַתְעַרְנָא עֲלִיִּיהוּ דְּאִיהוּ יוּמָא דְּנִיִּיחָא לְעֵלְמִין. וְכָל עֵבִידֵן בִּיה אֲשַׁתְּכֹלְלוּ וְאַתְעַבִּידוּ עַד דְּאַתְקַדֵּשׁ יוּמָא. כִּיּוֹן דְּאַתְקַדֵּשׁ יוּמָא אֲשַׁתָּאָר בְּרִיאָה דְּרוּחִין דְּלֹא אֲתַבְּרִי לֹון גּוּפָא. וְכִי לֹא הוּוּ יַדַּע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעֲכָבָא לְקַדְשָׁא יוּמָא עַד דִּיתְבְּרוּן גּוּפִין לְהַנִּי רוּחִין. אֲלֹא אֵילָנָא דְּדַעַת טוֹב וְרַע אֲתַעַר הוּא סְטְרָא אַחְרָא דְּרַע וּבְעָא לְאַתְתַּקְפָּא בְּעֵלְמָא וְאַתְפְּרִשוּ כְּמַה רוּחִין בְּכְמַה זִינִין לְאַתְתַּקְפָּא בְּעֵלְמָא בְּגוּפִין.

דָּה יַד ע"ב

כִּיּוֹן דְּחַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּה, אֲתַעַר מְגוּ אֵילָנָא דְּחַיִּי נְשִׁיבָא דְּרוּחָא וּבְטֵשׁ בְּאֵילָנָא אַחְרָא וְאַתְעַר סְטְרָא אַחְרָא דְּטוֹב וְאַתְקַדֵּשׁ יוּמָא. דְּהָא בְּרִיאָו דְּגוּפִין וְאַתְעַרו דְּרוּחִין בְּסְטְרָא דְּטוֹב אִיהוּ בְּהַאי לִילִיא, וְלֹא בְּסְטְרָא אַחְרָא. וְאַלְמָלָא אַקְדִּים סְטְרָא אַחְרָא בְּהַאי לִילִיא עַד דְּלֹא יַקְדִּים סְטְרָא דְּטוֹב, לֹא יִכִּיל עֵלְמָא לְמִיקָם קַמִּיִּיהוּ אֲפִילוּ רַגְעָא חֵדָא. אֲבָל אֲסוּוּתָא אַקְדִּים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּדָלִיג קַמִּיה קַדוּשָׁא דִּיוּמָא וְאַקְדִּים קַמִּי סְטְרָא אַחְרָא וְאַתְקִיִּים עֵלְמָא. וּמַה דְּחֻשִׁיב סְטְרָא

אחרא לאתבני בעלמא לאתתקפא, אתבני בהאי ליליא סטרא דטוב ואתתקף ואתבנו גופין ורוחין קדישין בהאי ליליא מסטרא דטוב. ובגין כך עונתן דחפימין דידיעי דא משבת (דף יד ע"ב) לשבת.

דהא כדין חמאת דא סטרא אחרא דכמה דאיהי חשיבת למעבד, עבידי (עביד) סטרא דקדושה. אזלא ומשטטא בכמה חיילין וסטרין דילה וחמאת כל אנון דקא משמשי ערסייהו בגלויא דגופיהון לנהורא דבוצינא, וכל אנון בנין דנפקין מתמן הוו נכפין דשרו עלייהו רוחין מההוא סטרא אחרא. ואנון רוחין ערטילאין דחייביא דאקרין מזיקין ושריאת בהו לילי"ת וקטילת לון.

כיון דאתקדש יומא ושלטא קדושה על עלמא, ההוא סטרא אחרא אזעירת גרמה ואטמרת כל ליליא דשבתא ויומא דשבתא, בר מן אסימו"ן וכל פת דיליה דאזלי על שרגי בטמירו למחמי על גלויי דשמושא, ולבתר אטמרון גו נוקבא דתהומא רבא. כיון דנפק שבתא, כמה חיילין ומשריין פרחין ומשטטין בעלמא, ועל דא אתקן שיר של פגעים דלא ישלטון על עמא קדישא. לאן אתר משטטי בההוא ליליא. כד נפקי בבהילו וחשבין לשלטאה בעלמא על עמא קדישא וחמאן לון בצלותא ואמרין שירתא דא, ובשירותא מבדלי בצלותא ומבדלי על הכוס, פרחי מתמן ואזלי ומשטטי ומטאן לגו מדברא. רחמנא לשיובן מנייהו ומסטרן (ומסטרא) בישא.

אמרו רבותינו ז"ל תלתא אנון גרמין בישא לגרמייהו. חד מאן דלייט גרמיה. תניינא מאן דזרק נהמא או פרוורין דאית בהו פזית. תליתאה מאן דאוקיד שרגא במפקא דשבתא עד לא מטו ישראל לקדושא דסדרא דגרים לנורא דגיהנם לאדלקא בהאי נורא עד לא מטא זמנייהו. דחד דוכתא אית בגיהנם לאנון דקא מחללי שבתות, ואנון דענושין בגיהנם לייטין ליה לההוא דאוקיד שרגא עד לא מטא זמניה, ואמרי ליה (ישעיה כב) הנה יי מטלטלך טלטלה גבר וגו' (ישעיה כב) צנוף צנוף צנופה כדור אל ארץ רחבת ידים.

בגין דלאו יאות הוא לאדלקא נורא כד נפיק שבתא עד דמבדלי ישראל בצלותא ומבדלי על פסא. בגין דעד ההוא זמנא שבת הוא, וקדושה דשבת שליט עלנא. ובשעתא דמבדילין על פסא כל אנון חיילין וכל אנון משריין דאתמנן על יומי דחול, כל חד וחד יתיב לאתריה ופולחניה דאתמני עליה.

בגין דכד עאל שבתא ואתקדש יומא, קדש אתער ושלטי בעלמא, וחול אתעדי משולטנותא דיליה, עד שעתא דנפיק שבתא לא תייבין לאתרייהו. ואף על גב דנפיק שבתא לא תייבין לאתרייהו עד זמנא דאמרי ישראל ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לחול. כדין קדש אסתלק, ומשריין דאתמניאו על יומי דחול מתערין

וְתִיבִין לְאַתְרֵיהוּ כָּל חַד וְחַד עַל מִטְרִיהַ דְּאַתְפַּקֵּד עֲלֵיהּ. וְעַם כָּל דָּא לָא שְׁלֹטִין עַד דִּיהוֹן גְּהוּרִין מְרֻזָּא דְשָׂרְגָא. וְכִלְהוֹן אַקְרוּן מְאוּרֵי הָאֵשׁ בְּגִין (דְּמִנְהוּרָא דְנוּרָא דְנִגְדָא) (נ”א דְמִרְזָא דְעִמּוּדָא דְנוּרָא) וּמִיִּסּוּדָא דְנוּרָא אֲתִיָּאן כְּלָהוּ וְשְׁלֹטִין עַל עֲלָמָא תַתְּאָה. וְכָל דָּא כַּד בַּר נֶשׁ אֲדִלִיק שְׂרָגָא עַד לָא שְׁלִימוּ יִשְׂרָאֵל קְדוּשָׁא דְסִדְרָא.

אָבֵל אִי אִיהוּ מִמְתִּין עַד דִּישְׁלִימוּ קְדוּשָׁא דְסִדְרָא, אֲנּוּן חֵיבִין דְּגִיְהֵנָם מִצְדִּיקִין עֲלֵיהוּ דִּינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֲנּוּן מְקִימֵי עַל תְּהוּא בַר נֶשׁ כָּל בְּרַכָּאן דְּקָא אֲמִרֵי צְבוּרָא (בְּרֵאשִׁית כו) וְיִתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם (דְּבָרִים כח) בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בְּשָׂדֵה וְגו’ (תְּהִלִּים מא) אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דֵּל בְּיוֹם רַעָה יִמְלִטְהוּ יי. בְּיוֹם רַע מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאִי בְּיוֹם רַעָה. יוֹמָא דְשְׁלֹטָא תְּהִיא רַעָה לְמִיסָב נִשְׁמַתִּיהּ. אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דֵּל דָּא הוּא שְׂכִיב מְרַע לְאַסָּאָה לֵיהּ מִחֻבּוּבֵי גְבִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּבַר אַחַר דָּא יוֹמָא דְדִינָא שְׂרִיא עַל עֲלָמָא אֲשֶׁתִּזִּיב מִנִּיהּ כְּמָה דְאַתְמַר בְּיוֹם רַעָה יִמְלִטְהוּ יי. יוֹמָא דְאַתְמַסֵּר דִּינָא לְתְּהוּא רַעָה לְשְׁלֹטָאָה עַל עֲלָמָא (חֲסוּר ח):

הזהר הקדוש - ספר בראשית

פרשת בראשית

דף טו ע”א

(דף טו ע”א) (נ”א בראשית בחכמתא דמלכא גליף וכו) הוּרְמְנוּתָא דְמִלְכָּא, גְּלִיף גְּלוּפֵי (נ”א גליפו) בְּטְהִירוּ עֲלָאָה בּוּצִינָא דְקִרְדִּינוּתָא, וְנִפְיָק גּוּ סְתִים דְסִתִּימוּ מְרִישָׁא (נ”א מרזא) דְאִי”ן סו”ף קוּטְרָא (פִּירוּשׁ עֶשׂוּ) בְּגוּלְמָא, נְעִיץ בְּעוֹקָא לָא חוּוּר וְלָא אוּכְם וְלָא סוּמְק וְלָא יְרוּק וְלָא גּוּוֹן כְּלָל, כַּד (נ”א הדר) מְדִיד מְשִׁיחָא עֵבִיד גּוּוּנִין לְאַנְהָרָא, לְגוּ בְּגוּ בּוּצִינָא נְפִיק (נ”א ונפיק) חַד נְבִיעוּ דְמִנִּיהּ אֲצִטְבְּעוּ גּוּוּנִין לְתַתָּא. סְתִים גּוּ סְתִימִין דְרֻזָּא דְאִי”ן סו”ף בְּקַע וְלָא בְּקַע אוּרָא דִילִיָּה לָא אֲתִידַע כְּלָל, עַד דְמַגּוּ דְחִיקוּ דְבְּקִיעוּתִיהּ נְהִיר (כ”א) נְקוּדָה חֲדָא סְתִימָא עֲלָאָה, בְּתַר תְּהִיא נְקוּדָה לָא אֲתִידַע כְּלָל, וּבְגִין כֶּף אַקְרִי רֵאשִׁית מְאֹמֵר קְדַמָּה דְכִלְאָ:

השלמה מההשמטות (סימן א)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים ”אֵת הַשָּׁמַיִם” וְאֵת ”הָאָרֶץ” רֵאשִׁי תִיבִין אַהוּ”ה דְבֵיהּ אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא א”ה בֵּיהּ אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיא ו”ה בֵּיהּ אֲתַבְּרִיאַת (אֲתַבְּרִיאוּ) אֲרַעָא וְכָל מָה דְאִית בָּהּ וְהוּא יְהִיב תִּיאוּבְתָא בְּכָל אֵילָנִין וְעֶשְׂבִין דִּי בְּאַרְעָא וְהוּא מָה שְׁאֲמָרוּ אִין לָךְ כָּל עֶשְׂב וְעֶשְׂב מִלְמַטָּה שְׁאִין מְמוּנָה עֲלִיו מִלְמַעְלָה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ישומר אותו שמפה אותו ואומר לו גדל שנאמר (איוב ל"ח) הידעת חוקות שמים אם תשים משטרו בארץ: (עד כאן מההשמטות):

(דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד. זהר סתימא דסתימין, בטש אוירא דיליה (דמטי ולא מטי) (נ"א ואנהיר) בהאי נקודה (ס"א נהורא) וכדין אתפשט האי ראשית ועביד ליה היכלא ליקריה ולתושבחתיה (יקרא להיכליה ולתושבחתא). (נ"א וליקריה ולהיכליה ולתושבחתיה). תמן זרע זרעא דקודשא לאולדא לתועלתא דעלמא, ורזא דא (ישעיה ו) זרע קדש מצבבתה. זהר דזרע זרעא ליקריה, בהאי זרעא דמשי דארגוון טב דאתחפי לגו ועביד ליה היכלא דאיהו תושבחתא דיליה ותועלתא דכלא. בהאי ראשית ברא ההוא סתימא דלא אתיידע להיכלא דא. היכלא דא אקרי אלהים, ורזא דא בראשית ברא אלהים.

זהר דמניה פלהו מאמרות אתבריאוו ברזא דאתפשטותא דנקודה דזהר סתימא דא. אי בהאי פתיב ברא, לית תוהא דכתיב, (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו, זהר רזא דא בראשית קדמאה דכלא שמיא אהיה שמא קדישא גליפא בסטרוי (נ"א נהיר ונ"א בגלפא נהיר) אלהים. גליפא בעיטרא (נ"א בגלופא דעיטרא) אש"ר היכלא טמיר וגניז, שריאותא דרזא דראשית. אש"ר רא"ש דנפיק מראשית.

דף טו ע"ב

וכד (דף טו ע"ב) אתתקן לבתר נקודה והיכלא (בסדרא) (כסדרא) כחדא, כדין בראשית כליל (ראשית) ראשיתא עלאה בחכמתא. לבתר אתחלף גיון ההוא היכלא ואקרי בית. (נ"א ומיניה אתחדש היכלא) נקודה עלאה אקרי רא"ש. כליל דא בדא ברזא בראשית, כד איהו פלא כחדא בכללא חדא עד לא הוי ישובא בביתא, כיון דאזדרע לתקונא דישובא כדין אקרי אלהים טמירא סתימא:

זהר סתימא וגניז כד בנין (ס"א עד דבנין) בגויה לאולדא וביתא קיימא בפשיטו דתקונא דאנון זרע קדש. ועד לא אתעדיאת ולא אתפשט פשיטו דישובא לא אקרי אלהים, אלא פלא בכללא בראשית, לבתר דאתתקן בשמא (בלק ר"ב) דאלהים אפיק אנון תולדין מההוא זרעא דאזדרע ביה. מאן ההוא זרעא, אנון אתוון גליפן רזא דאורייתא דנפקו מההיא נקודה.

ההיא נקודה זרע בגו ההוא היכלא רזא (נ"א זרעא) דתלת נקודין חל"ם, שור"ק, חיר"ק. ואתפלילו דא בדא ואתעבידו רזא חדא. קו"ל דנפיק בחבורא חדא. בשעתא דנפק, נפקת בת זוגיה בהדיה דכליל כל אתוון. דכתיב א"ת

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

השמיים, קול ובת זוגו. האי קול דאיהו שמים איהו אהייה בתראת. זהר דכליל כל אתון וגוונין, כגוונא (נ”א זרעא) דא.

עד הכא יהוה אלהינו יהוה, אלין תלתא דרגין לקבל רזא דא עלאה בראשית ברא אלהים. בראשית רזא קדמאה. ברא רזא סתימא לאתפשטא מתמן כלא. אלהים רזא לקיימא כלא לתתא. את השמים, דלא לאפרשא לון דכר ונוקבא כחדא.

א”ת כד נטיל אתון כלהון כללא (פקודי רל”ד) דכלהו אתון אנון רישא וסופא. לבתר אתוסף ה”א לאתחברא כלהו אתון בה”א ואתקרי את”ה. ועל דא (נחמיה ט) ואת”ה מחיה את כלם. (כ”ח א) את רזא אדני והכי אקרי. השמים דא יהו”ה רזא עלאה.

וא”ת תקוונא דכר ונוקבא. וא”ת רזא ויהו”ה, וכלא חד. הארץ דא אלהים כגוונא עלאה למעבד פירין ואיבין. שמא דא כלילא בתלת דוכתי, ומתמן אתפרש שמא דא לכמה סטרין. עד הכא רזא דסתרא דסתרין דגליד ובני וקיים בארץ סתים בסתרא דחד קרא. מכאן ולהלאה

השלמה מההשמטות (סימן ב)

מתניתין קטורי רמאי הורמני דבורירי קריבו שמעו מאן מנכון דסליק ונחית מאן כנש רוחא בידוי יקום וינדע בשעתא דסליק ברעותא דרישא חורא למעבד יקרא ליקריה סליק חד טהירו סתימו ברישא דכלא נשב בה ואפיק קומרין טהירין מתחברן כחדא כלא וסליקו ונחתו ואתעביד כלא חד וההוא טהירו סתימו כד נשיב בה ואנהיר אקרי אהייה ההוא טהירו סלקא ונחתא וזריק זיקין נציצין ואנשיב בה (ואפיק בה) ואפיק חד חילא טמירא ואיקרי שמיא אשר אהייה בגליפו טמיר וסתים אינון קומרין טהירין דאתחברו מגו חד טינרא סתים נפקי (נפקו) בגלופא בחילא דההוא טהירו עלאה ואיקרי יהו”ה.

תו נשיב בה ואפיק זיקין נציצין ורקין לכל עיבר ואפיק חד חילא טמירא נציץ לכל סטר ואיקרי א”ל (חסד). תו ההוא טמירא טהירו סתים נשב בה וסלקא ונחתא וסליק באלף ומאתן קיטורין דנורא ואפיק חד חילא טמירא ואיקרי אלהים ודא גבורה. מהאי מתפשטן חילין טמירין להטין לכל סטר מנהון די מתקנן בתיקוני יאות ומנהון די מתקנן בתיקוני אחרא.

תו נשיב בה ואפיק חד חילא טמירא דאיתקרי יהו”ה מדת רחמים ואקרי שמים (תפארת), וקיימא בין תרין חילין דאיקרון צבאו”ת מהאי נפקן (נפקו) כל חילין וכל משיירין עילאין כל חד וחד לזניה לקיימא ולהנהגא עלמין עליה כתיב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

(תהלים פ"ד) יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: (עד כאן מההשמטות) בראשית, ברא
שי"ת, מקצה השמים ועד קצה השמים, שית סטרין דמתפשטן מרזא עלאה
באתפשטותא (נ"א משלש נקודות) דברא מגו נקודה קדמאה. ברא אתפשטותא דחד
(נ"א מגו) נקודה דלעילא. והכא אגליף רזא שמא דארבעין ותריין אתוון: (דניאל יב)
והמשכילים יזהירו, פגוונא דתנועי (נ"א טעמי) דמנגני, ובנגוונא דילהון אזלין
אבתרייהו אתוון ונקודי, ומתנענען אבתרייהו פחיילין בתר מלכיהון. (תקונים כ"ד)
גופא אתוון, ורוחא נקודי. פלהו נטלו במטלגיהון בתר תנועי (נ"א טעמי) וקיימי
בקיומיהו. פד נגוונא דטעמי נטיל, נטלי אתוון ונקודי אבתרייהו. פד איהו פסיק
אנון לא נטלין וקיימי בקיומיהו.

סדר הלימוד ליום ה תשרי [יום 8 בשנה]

והמשפילים יזהירו, אתוון ונקודי. כזהר נגונא דטעמי. הרקיע אתפשטותא דנגונא כגון אנון דמתפשטי בפשיטו ואזלו בנגונא. ומצדיקי הרבים אנון פסוקי דטעמי דפסקי במטלניהון דבגין כך אשתמע מלה. יזהירו אתוון ונקודי ונהרין כחדא במטלנין (במטלניהון) ברזא דסתימו במטלנותא (נ"א באנון) כאנון שבילין סתימין. מהאי אתפשט כלא. והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע אנון קיימין וסמכין דהווא אפריון. המשפילים אנון קיימין וסמכין עלאין דאנון מסתפלי בסכלתנו בכל מה דאצטריך הווא (כט א) אפריון וסמכין (נ"א דביה) דיליה. סתרא דא כמא דאת אמר, (תהלים מא) אשרי משפיל אל דל. יזהירו, דאי לא יזהירו ולא נהרין לא יכלין לעיינא ולאסתכלא בהווא אפריון בכל מה דאצטריך.

דף טז ע"א

כזהר הרקיע הווא דקיימא (דף טז ע"א) על גבי אנון משפילים דכתיב ביה (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא. זחר דהווא (דהווא) נהיר לאורייתא. זחר דנהיר לאנון ראשי דההיא חיה, ואנון ראשי אנון משפילים דנהרין תדיר ומסתכלן להווא רקיע להווא נהירו דנפיק מתמן, ודא איהו נהירו דאורייתא דנהיר תדיר ולא פסיק.

השלמה מההשמטות (סימן ל)

ספר הבהיר אמר רבי ברכיה מאי דכתיב והארץ היתה תהו, מאי משמע היתה, שכבר היתה. ומאי תהו, דבר המתהא את בני אדם. ומאי בהו, דבר שיש בו ממש, דכתיב בהו, בו הוא. על שם מאי דכתיב (קהלת ז) גם את זה לעמת זה עשה האלהים. ברא בהו ושם מקומו בשלום. ברא תהו ושם מקומו ברע. בהו בשלום דכתיב (איוב כה) עושה שלום במרומי. מלמד שמכאל שר ימינו של הקדוש ברוך הוא, מים וברד. וגבריאל שר שמאלו, אש. ושר שלום ביניהם מכריע ותינו דכתיב עושה שלום במרומי. ומנלן דבהו שלום, דכתיב (ישעיה מה) עושה שלום ובורא רע, הא כיצד רע מתהו ושלום מבהו, ברא תהו ושם מקומו ברע, שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא בהו ושם מקומו בשלום שנאמר עושה שלום במרומי. ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

והארץ היתה תהו ובהו וגו', היתה (ל"ט ב) דייקא מקדמת דנא, תלגא גו מייא. נפקא מנה זוהמא בהווא חילא דתלגא במייא, ואקיש בה אשא תקיפא והוה בה פסולת, ואתעדיאת ואתעבידת תהו ו מאתר (נ"א מדורא) דזוהמא. קינא דפסולת. ובהו ברירו דאתבריר מגו פסולת ואתיישב בה חשך, רזא דאשא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

תקיפא. והוא חש'ך דחפי (חפי) על גבי ההוא תה'ו על גבי ההוא פסולת ואתתקנת מיניה.

ורוח אלהים, רוח קודשא דנפיק מאלהים חיים ודא מרחפת על פני המים. בתר דהאי רוח נשיב אבריר דקיקו חד מגו ההוא פסולת פטיסא דוזהמא. פד אבריר ואצניף ואצריף זמנא ותרין עד דישתאר ההוא וזהמא דלית ביה וזהמא כלל, פד האי תהו אבריר ואצריף נפק מיניה (מלכים א יט) רוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים (צו ל' ע"א) תהו דחמא אליהו. אבריר בהו ואצריף ונפק מיניה רעש דכתיב, (מלכים א יט) ואחר הרוח רעש. ואבריר חש'ך ואכליל ברזא דיליה אש דכתיב ואחר הרעש אש. אבריר רוח ואתפליל ברזא דיליה (יתרו פ"א ב ותיקון ל"ח) קול דממה דקה.

תה'ו אתר דלית ביה גוון ולא דיוקנא ולא אתפליל ברזא דדיוקנא. השתא איהו בדיוקנא פד מסתפלן ביה לית ליה דיוקנא כלל. לכלא אית לבושא לאתלבשא בר האי. (דאתחזי ביה וליתיה כלל ולא הוי).

בה'ו להאי אית ליה ציורא ודיוקנא אבנין משקעין גו גליפא (נ"א קליפה) דתהו נפקי גו גליפא דמשקען תמן. ומתמן משכי תועלתא לעלמא בציורא דלבושא, משכי תועלתא מעילא לתתא וסלקא מתתא לעילא. ועל דא נקובין ומפולמין, הני תליין באיורא. לזמנין תליין באיורא דסלקי מתמן לעילא. לזמנין מטמרין ביומא דעיבא ומפיקי מיין מגו תהומא לאתזנא תה'ו מתמן דהא פדין חדוה ושטותא (נ"א ושעתא) דקא (נ"א דלא) אתפשט תהו בעלמא.

חש'ך הוא אשא אוכמא תקיף בגוון. אשא סומקא תקיף בחיזו. אשא ירוקא תקיף בציור. (פקודי רמ"ג ותרומה קכ"ח) אשא חיוורא גוון דכליל כלא. חש'ך תקיף בכל אשין ודא אתקיף לתה'ו. חש'ך הוא אשא ולא איהו אשא חשוכא בר פד אתקיף לתהו, ורזא דא (בראשית כז) ותכהינה עיניו מראות ויקרא את עשו וגו'. חש'ך פני רע דאסבר אנפין לרע, וכדין אקרי חש'ך דשרי עליה לאתקפא ליה. ורזא דא וחש'ך על פני תהום.

רו"ח הוא קול דשארי על בהו ואתקיף ליה ואנהיג ליה בכל מה דאצטריף. ורזא דא (תהלים כט) קול יי על המים. וכן רוח אלהים מרחפת על פני המים. אבנין משקען גו תהומי דנפקי מייא מנהון. ועל דא אקרין פני המים. רוח אנהיג ואתקיף לאנני פנים פני תהום, דא פמה דאצטריף ליה ודא פמה דאצטריף ליה. תה'ו עליה שריא שם שד"י. בה'ו עליה שריא שם צבאו"ת. חש'ך עליה שריא שם אלהים. רוח עליה שריא שם ידו"ד.

רוח חזק מפרק הרים לא ברוח יי וגו' שמא דא לא הוי ביה, דהא שד"י שלטא עליה ברזא (דסתרא) דתהו.

דף טז ע"ב

ואחר הרוח רעש לא ברעש יי דהא שם צבאות שלטא ביה ברזא דבהו. ועל דא אקרי בהו רעש דלאו איהו בלא רעש. ואחר הרעש אש לא באש יי דהא שמא דאלהים שלטא ביה מסטרא דחשך. ואחר האש קול דממה דקה הכא אשתכח שם ידו"ד. ארבע פרקין הכא דאנון פרקי גופא ואברין ידיען דאנון ארבעה ואנון תריסר והכא שמא גליפא

השלמה מההשמטות (סימן כו)

רבי בנימן לוי, מצאתי כתוב שם בן י"ב אותיות ית ויה ויה ויה ויה: תה"ו במספר קטן עם ג' אותיות גימטריא ש' ש"ד שד"י. בהו במספר קטן גימטריא צבאות פזה ב' ב"ה בהו. חשך במספר קטן עם הכולל גימטריא אלהים. רוח במספר קטן עם הכולל בגימטריא יהו"ה במספר קטן. רעש במספר קטן עם הכולל גימטריא בהו. קול דממה דקה במספר קטן עם הכולל יהו"ה וי"ב יותר כנגד שם י"ב הנמסר לאלהו במערה. וכן דקה במספר קטן עם השלשה אותיות גימטריא יב"ק נלעד"ן: (עד כאן מההשמטות) דתריסר אתוון דאתמסר לאלהו במערה (מה שנדפס כאן בדפוס מנטובה קרימונה לובלין וכתוב אפריון וכו' עד סתימין דלא אתגליין, לפנינו הוא לקמן בדף כט ע"א ודף ל' ע"ב) (דף טז ע"ב), (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. מהכא איהו שירותא לאשכחא גניזין היך אתברי עלמא בפרט. דעד הכא הוה בכלל. ובתר אתהדר כלל. למהוי כלל ופרט וכלל. עד הכא הוה כלל תלייא באוירא מרזא דאין סוף, כיון דאתפשט חילא בהיכלא עלאה רזא דאלהים, כתיב ביה אמירה (דכתיב) ויאמר אלהים. דהא לעילא לא כתיב ביה אמירה בפרט. ואף על גב דבראשית מאמר הוא, אבל לא כתיב ביה ויאמר.

דא ויאמר איהו קיימא למשאל ולמנדע. ויאמר חילא דאתרם וארמותא בחשאי (ויחי רל"ד ב) מרזא דאין סוף ברזא (נ"א ברישא) דמחשבה. ויאמר אלהים השתא (לעיל ט"ו ע"ב) אוליד ההוא היכלא ממה דאתעדיאת מורעא דקדש, ואוליד בחשאי. וההוא דאתילד (דאתייליד) אשתמע לבר. מאן דאוליד ליה אוליד בחשאי דלא אשתמע כלל, כיון דנפק מניה, מאן דנפק, אתעביד קול דאשתמע לבר.

יהי אור. כל מה דנפק ברזא דא נפק. (רל"ב) יהי על רזא דאבא ואמא דאיהו י"ה. ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה, למהוי שירותא לאתפשטא למלה אחרא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אור. ויהי אור, אור דכבר הוה. אור דא רזא סתימא אתפשטותא דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאור עלאה סתימא. בקע בקדמיתא ואפיק חד נקודה סתימא מרזא דיליה. דהא אין סוף בקע מאורא דיליה וגלי האי נקודה י. כיון דהאי י אתפשט, מה דאשתאר אשתכח אור מההוא רזא דההוא אור סתימא.

כד אשתכח מניה נקודה קדמא י, אתגלי לבתר עליה (נח ס"ה ע"א) מטי ולא מטי. כיון דאתפשט נפק ואיהו הוא אור דאשתאר מאור. והינו אור דכבר הוה, והא קיימא. נפק ואסתלק ואתגניז ואתאר חד נקודה מניה למהוי מטי תדיר באורח גניזו בהיא נקודה מטי ולא מטי. נהיר ביה באורח נקודה קדמא דנפק מניה. ובגין כך כלא אחיד דא בדא. נהיר בהאי ובהאי.

כד סליק כלא סלקין ואתאחדן ביה ואיהו מטי ואגניז באתר דאי"ן סו"ף וכלא חד אתעביד. ההוא נקודה דאור, אור איהו. ואתפשט ונהירו ביה שבע אתון דאלפא ביתא ולא אקרישו ולחים הוו. נפק חשך לבתר ונפקו ביה שבע אתון אחרן דאלפא ביתא ולא אקרישו וקיימו לחים. נפק רקיע דאפריש מחלוקת דתרין סטרין ונפקו ביה תמניא אתון אחרנין. כדין כ"ב. דלגו שבע אתון דהאי סטרא ושבע דהאי סטרא, ואתגליפו פלהו בההוא רקיע והוו קיימי לחים. אקריש ההוא רקיע ואקרישו אתון ואגלימו ואתצירו בצירייהו. ואגליף תמן אורייתא לאנהרא לבר.

יהי אור דהוא אל גדול רזא דנפיק מאור קדמא. ויהי רזא דחשך דאקרי אלהים אור דאתפליל שמאלא בימינא. וכדין מרזא דאל הוי אלהים, אתפליל ימינא בשמאלא (ל"א ע"א) ושמאלא בימינא

וירא אלהים את האור כי טוב דא עמודא דאמצעיתא פי טוב אנהיר עילא ותתא ולכל שאר סטרין ברזא ידו"ד שמא דאחיד לכל סטרין. ויבדל אלהים וגו' אפריש מחלוקת למהוי כלא שלים.

השלמה מההשמטות (סימן ג)

פתיב (בראשית א') ויקרא אלהים לאור יום וכתוב וירא אלהים את האור כי טוב. תא חזי האי אור דלתתא כד נהיר מחילא דאתייהיב ליה מטוב דלעילא ובגין כך מנין ימות החמה שס"ה מ"ט שבועים, מנהון לקבל האי דרגא דצדיק דאיקרי טוב ואיהו שביעי, ויניק מניה האי שמשא דלתתא. שבעה שבועים שבעה זמנין לקבל שבעה שבועין ו' זמנין דאיהו יניק מאימא עלאה דאקרי יובלא, ולקבלה שני יובל דלתתא אשתארו משס"ה כ"ב יומין לקבל כ"ב אתון דאורייתא דעלמא תתא אתקיים עלייהו.

דהא צדיק דלעילא תורה שבכתב איקרי וכד אשתלימו אינון שס"ה יומין תייבין תניינות לקבלא מהאי דרגא דטוב דהאי דרגא וכל אינון שבע דרגין עלאין תייבין תניינות לקבלא מאימא עילאה והאי דרגא דסיהרא דשלטא בליילא ינקא מהאי דרגא דאקרי שכינתא תתאה דינקא מההוא צדיק ובגין דההוא (צדיק) אמלי לה מהנהו תפנוקין עלאין וינקא מניה (איקרי) סיהרא.

דכמה דהאי סיהרא תתאה לית לה נהורא מגרמה אלא מאי דאתייהב לה מן שמשא, הכי נמי ההוא דרגא דלעילא והאי דרגא איקרי ימא דחכמתא לעילא וקיימי תריסר שבטין עלאין קדישין תלתא לצפונא ותלתא לדרומא ותלתא למערבא ותלתא למדינחא, והאי ימא דחכמתא עלייהו.

ולקבליהון לתתא י"ב שבטין קיימין סחרגי מדבחא כהאי גוונא. ולקבל האי דרגא עבד שלמה ימא לתתא עומד על שנים עשר בקר. והאי ימא לעילא איקרי י"ם מאי טעמא אקרי ים אלא בגין ההוא דרגא דצדיק דאמלי להאי ים אקרי יום דכתיב (בראשית א') ויקרא אלהים לאור יום וכתיב (תהלים צ"ו) אור זרוע לצדיק, והאי נהיר ברזא דשמא קדישא דביה אמלי להאי ים דאקרי ה"א תתאה (בתראה דשמא קדישא). הדא הוא דכתיב (קהלת א') כל הנחלים הולכים אל הים כ"ל דא דרגא דצדיק דאיקרי כל בגין דכל תפנוקין נפקין מניה הנחלים אלן חמש דרגין דעמיה הולכים אל הים לאמלי (לממלי) לה והאי דרגא אקרי בת שבע וכד נהיר האי צדיק להאי דרגא ברזא דשבעה שבועין שבע זמנין שמשא תתאה נהיר ברזא דשבע שבועין שבע זמנין לסיהרא.

בגין כך שנת הלבנה שנ"ה יומין, מ"ט שבועין מנהון לקבל האי דרגא שביעאה ימא עילאה דנהרא מצדיק במ"ט שבועין נהורין עלאין אשתארו תריסר יומין לחושבון שנ"ה לקבלי י"ב שבטין דסחרגי האי ימא למיטר מטרת משכנא בתריסר תרעין עלאין דאית בירושלים עילאה (ומאורחא) ואורחא דאינון תרעין עלאין ינקין אינון שבטין מאימא תתאה כל חד לסטריה כדקא חזי ליה הדא הוא דכתיב (יחזקאל מ"ח) שער יהודה אחד ועל דא כתיב (ישעיה מ"ג) כל הנקרא בשמי דא דרגא דצדיק דנהיר בחילא דשמי ולכבודי בראתיו לאנהרא לההוא אתר דאקרי כבודי בראתיו, ודא ימא דחכמתא דאקרי כבוד ה' דאתגלי במשכנא.

יצרתיו דא רזא דיום דלתתא דאיהו לקבל כ"ל דלעילא ועל דא כתיב (ישעיה מ"ה) יוצר אור והאי צדיק דלעילא לא כתיב ביה יצירה עד דיתגלי עבידתיה לתתא ונהיר עלמא תתאה מניה. אף עשיתיו דא סיהרא לתתא הדא הוא דכתיב ובורא חשך כד אתחברו כדין עושה שלום שלמא לעלמא, הדא הוא דכתיב

(בראשית א') ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. כִּדִּין יְחֻדָּא לְעֵילָא יְחֻדָּא לְתַתָּא שְׁלָמָא לְעֵילָא שְׁלָמָא לְתַתָּא.

כְּגֻוּנָא דָּא יוֹסֵף לְתַתָּא דְהָא אֶחִיד בְּצַדִּיק דְלְעֵילָא, וְכַד אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא אוֹסִיף שְׁלָמָא בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין וּבְכֻל יוֹמִין עֲלָאִין. כְּתִיב הִכָּא (בראשית ט"ל) וַיְהִי כַּדְבָּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וּכְתִיב הַתֵּם (תהלים ס"ח) בְּרוּךְ יי יוֹם יוֹם יַעֲמוֹס לָנוּ בְּגִין דְּלָא (כד לא) שְׁמַע לָהּ לְאִשְׁת פּוֹטִיפֶר יוֹם יוֹם, כִּדִּין יוֹמִין עֲלָאִין בְּשְׁלָמָא וּבִרְכַתָּא בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין. (בראשית א') וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם תִּמְן תִּנְיָן אָמַר רַבִּי יִצְחָק מְאִי דְכְּתִיב (שיר השירים ד') כִּלְךָ יִפֶּה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ תָּא חַזִּי כְּשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת עוֹלָמוֹ עֲשָׂאוֹ מְאוֹתוֹ הָאוֹר הַנֶּאֱצַל לְמַעְלָה וּבְרָא אֵת הַשָּׁמַיִם מְאוֹתוֹ רְקִיעַ (האוֹר) הָרֵאשׁוֹן שֶׁהֵכִינוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְרָאוּ בְּתַחֲלֵלָהּ וְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל שְׂאָר הַשָּׁמַיִם (נ"א הרקיעים) שְׁנַתְהוּ מִמֶּנּוּ.

וְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב אוֹתוֹ הַרְקִיעַ הוֹלִיד כָּל הַמְּאֹרֹת מְאוֹתוֹ הָאוֹר שְׁמֻקְבֵּל (מלמעלה) לְמַעְלָה וּכְשִׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ רְקִיעַ נִטְל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הַמְּאֹרֹת וְהַנִּיחָם בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ הַנִּקְרָא רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאוֹתוֹ רְקִיעַ נִתְהוּוּה מִן הַשָּׁמַיִם דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַב הַרְקִיעַ הַעֲלִיּוֹן הוֹלִיד אֵת הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר תַּחְתָּיו, וְהַשָּׁמַיִם הוֹלִידוּ הָאֵי רְקִיעַ וּנְקִרָא רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְנִטְל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵנִי מְאֹרֹת וּנְתַנָּם בּוֹ. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א') וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵנִי מְאֹרֹת וְהַנִּיחָם בִּיד (נ"א בזה) הַרְקִיעַ לְהִיּוֹת מְמַשְׁלָה עַל הָאָרֶץ וּלְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם הַפְּרִיּוֹת וּשְׁנִיחָם נִתְנוּ אוֹרָם בְּשׁוּהָ. אָמַרְהָ הַלְבְּנָה אֵין נָאָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ וּלְהַתְנַהֵג בְּשְׁנֵי כְּתָרִים בְּשׁוּהָ. מַה עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַמַּעֲיֵט אוֹתָהּ וְהֵינּוּ הַכְּפָרָה שֶׁל שְׁעִיר רֹאשׁ חוֹדֶשׁ שְׁנֵאמַר בּוֹ (במדבר כ"ח) חֲטָאת לַיי.

אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב וּבְכַמָּה אֶתְר תִּנְיָן דָּא וְלָא אֶתִּישְׁבָּא בְּלְבָאֵי עֲנִינָא, כִּד אֶתָּא רַב נַחְמָן אֶתּוֹ וּשְׁיִלוּהוּ, מִשְׁמַעֵן אָמַר (נ"א כמשמעו). אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יַעֲקֹב כְּלוּם אֶתָּה רוּצָה לְעַבּוֹר עַל דְּבָרֵי חֲבִירֶיךָ, אֲשַׁתִּיק.

רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוּנְיָא אֶתָּא לְמַחְמֵי לְרַבִּי אֶלְעָזָר חֲתַנְיָה (שם ע"ד) נִפְקַת בְּרַתְיָהּ וּשְׁקַלַת יְדוּהֵי לְנִשְׁקָא לְהוֹן, וְאָמַר לָהּ לְכִי וּמַעֲטִי אֵת עֲצַמְךָ מִקְּמִיָּה בְּעֵלְיֵךְ דְּאִיְהוּ קְדִישָׁא. שְׁמַע רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר, כַּעַן יִדְעָנָא אֲנָא מִדְּכַרְנָא מְלָה חַד דְּאִיְהִי מְרַגְלָא יְקִירָא דְּאֶתְמַר עַל סִיְהָרָא כְּדִתְנִינָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לְסִיְהָרָא לְכִי וּמַעֲטִי אֵת עֲצַמְךָ דְּחֻשְׁבָּה סִיְהָרָא דְּלָא אֶתִּיְהִיב שׁוּלְטָנָא לָהּ, אָמַר

ליה חמוהי, אנא כף שמענא וכף הוה מסודר בלבאי ובגין דלא אעבר על דעתוהי דחבראי שתקתי.

פתח רבי אלעזר ואמר (דברים ל"ג) אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי מגן עזרך ואשר חרב גאותך, אמר רבי אלעזר וכי גאותן של ישראל בחרב הוא, לאו הכי, דהא חרב לעשו אתיהיבת דכתיב (בראשית כ"ו) ועל חרבך תחיה אלא הכי שמענא מאבוי דאלין תלמידי חכמים דכד שמעין מלה ולא אתיישבא בלבהון ואינן מגיחי קרבא דין עם דין פאינן מגיחי קרבא בחרבא ובעיין לקטלא דין לדין עלה. ומלה דא דקא אמרי חברנא כף היא וכף גזרנא ברזא דמתניתין דילן.

דכד ברא קודשא בריך הוא לשמשא ולסיהרא גזר על שמשא למהוי שולטנא דעשו ועל סיהרא למהוי בעלמא דין שולטנא דיעקב ומגי עליהון תקיפין רברבין עד דייטון תרין אומיאי אלין וההוא רברבא דאתמני על סיהרא בגין אומה דיעקב בעא מן קודשא בריך הוא דיתייב שולטנא לסיהרא בעלמא דין כלומר אומה דיעקב. אמר קודשא בריך הוא, וכי מה אנא בעי אומה דיעקב (חסר כאן). אלא בעלמא דאתי לשלטאה בהו על כל אומיאי אבל בעלמא דין לכי ומעטי את עצמך והשתעבדי בגלותא למזכי לך בעלמא דאתי.

וכד אתו אומה דיעקב ואתרעמו קמיה דקודשא בריך הוא, על דאתנטל מנהון שולטנא ואתייב לעשו. אמר לון קודשא בריך הוא, וכי מה אתון בעאן שולטנא בעלמא דין דהא אנא ערבנא לשלטאה לכו לעלמא דאתי על כל אומיאי ובגין כף הביאו כפרה עלי פלומר על אותה הבטחה שאני ערב לכו והביאו כפרה והתעסקו בתורה ועלי לתת לכם שכר טוב ועלי להשליט אתכם על כל העמים שעל מנת פן מיפטתי את הירח בעולם אתא רבי יוסי ונשקיה ברישיה וקרא לברתיה ואמר לה קוטפיזא דנהוריתא ובוצינא דאתפרשא בטבוון אית גבר, זכאה אנת וזכאה חולקיך וזכאה חולקי דזכינא למחמי כף.

רבי יונתן אמר זכו ישראל דנהיר לון קודשא בריך הוא ולית אנן צריכים לבוצינא אחרא דכתיב (ישעיה ס) והיה לך יי לאור עולם. אמר רבי אבהו, פיון שנתחלה להו שולטנא אינן מונין חושבנא לסיהרא דבה מנהגת נוהג כצאן יוסף ומום אין כף דלא אשתכח בה גרעונה בגין מועדין וזמנין ע"כ: (עד כאן

מההשמטות)

ויקרא אלהים וגו', מהו ויקרא, קרא וזמין לאפקא מהאי אור שלים דקיימא באמצעייתא, חד נהירו דאיהו יסודא דעלמא דעליה קיימין עלמין. ומההוא אור שלים עמודא דאמצעייתא אתפשט יסודא חי עלמין דאיהו יום מסטרא דימינא.

ולחשך קרא לילה, קרא וזמין ואפיק מסטרא דחשך חד נוקבא סיהרא דשלטא בליליא ואקרי לילה רזא דאדנ"י אדון כל הארץ. עאל ימינא בההוא עמודא שלים דבאמצעיתא כליל ברזא דשמאלא, וסליק לעילא עד נקודה קדמאה ונטיל ואחיד (דף יז ע"א) תמן מלה (נ"א חילא) דתלת נקודין חל"ם שור"ק חיר"ק זרע קדש. דהא לית זרעא דאזרע בר ברזא דא, ואתחבר כלא בעמודא דאמצעיתא. ואפיק יסודא דעלמא, ובגין כך אקרי כל דאחיד לכלא בנהירו דתיאובתא.

שמאלא להיט בתוקפא וארת, בכולהו דרגין ארח ריחא. ומההוא להיטו דאשא אפיק תהיא נוקבא סיהרא. וההוא להיטו הוה חשך בגין דהוה מחשך. ותרין סטרין אלין אפיקו תרין דרגין אלין חד דכר וחד נוקבא. יסודא אחיד בעמודא דאמצעיתא מההוא תוספת נהורא דהוה ביה, דכיון דההוא עמודא דאמצעיתא אשתלים ועביד שלם לכל סטרין, כדן אתוסף ביה נהירו מעילא ומכל סטרין בחדוה דכלא ביה. ומההוא תוספת דחדוה נפיק יסודא דעלמין ואקרי מוסף. מהכא נפקין כל חיילין לתתא ורוחין ונשמתין קדישין ברזא ידו"ד צבאו"ת, אל אלהי הרוחות.

לילה אדון כל הארץ, מסטרא דשמאלא מההוא חשך. ובגין דההוא חשך תיאובתיה לאתפללא בימינא וחלש תוקפיה, אתפשט מניה האי לילה. כד שארי להתפשטא האי לילה עד לא אסתיים, ההוא חשך עאל ואתפלליל בימינא וימינא אחיד ליה, ואשתאר בגריעו האי לילה. וכמה דחשך תיאובתיה לאתפללא באור הכי לילה תיאובתיה לאתפללא ביום. חשך גרע נהוריה, ובגין כך אפיק דרגא בגריעו ולא בנהירו. חשך לא נהיר אלא כד אתפלליל באור. לילה דנפק מניה לא נהיר אלא כד אתפלליל ביום. גריעו דלילה לא אשתלים אלא במוסף. מה דאתוסף הכא גרע הכא.

במוסף הוה ביה רזא דנקודה עלאה ורזא דעמודא דאמצעיתא בכל סטרין, ובגין כך אתוסף ביה תרין אתוון. בליליא גריעו ביה אלין תרין. כדן קרא כתיב ויקרא וגרע מניה (וי"ו) וכתוב קרא לילה. הכא רזא דשמא דשבעין ותרין אתוון גליפא דכתרא עלאה:

סדר הלימוד ליום ט תשרי [יום 9 בשנה]

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו', הֲכֵא בְּפֶרֶט רָזָא לְאַפְרָשָׁא (בין) (תרומה קמ"ט ע"ב) מִיַּיִן עֲלֵאִין לְתַתְּאִי (לתתאין) בְּרֹזָא דְשִׁמְאָלָא. (נ"א ואתברי) הֲכֵא מַחְלוּקַת בְּרֹזָא דְשִׁמְאָלָא. דְּעַד הֲכֵא רָזָא דִּימִינָא הוּא, וְהֲכֵא הוּא רָזָא דְשִׁמְאָלָא, וּבְגִין כַּךְ אֲסַגִּיאוּ מַחְלוּקַת (נ"א בין) בְּגִין דָּא לִימִינָא. יְמִינָא אִיהוּ שְׁלִימָא דְכָלָא, וּבְגִין כַּךְ בְּיְמִינָא כְּתִיב כֹּלָא דְהָא בֵּיה תְּלִיָא כֹּל שְׁלִימוֹ. כֹּד אַתְעַר שְׁמַאלָא אַתְעַר מַחְלוּקַת. וּבִהְהוּא מַחְלוּקַת אַתְתַּקַּף אֲשָׁא דְרוּגְזָא וְנִפְיק מְגִיָּה מִהְהוּא מַחְלוּקַת גִּיהֶנֶם. וְגִיְהֶנֶם בְּשִׁמְאָלָא אַתְעַר וְאַתְדַּבֵּק.

חֲכַמְתָּא דְמִשָּׁה בְּהָא אֲסַתְּפַל וּבְעוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית אֲשַׁגַּת. בְּעוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית הוּא מַחְלוּקַת שְׁמַאלָא בְּיְמִינָא, וּבִהְהוּא מַחְלוּקַת דְאַתְעַר בֵּיה שְׁמַאלָא נִפְק בֵּיה גִּיהֶנֶם וְאַתְדַּבֵּק בֵּיה. עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאִיהוּ יוֹם תְּלִיתָאִי עָאל בִּינְיָהוּ וְאַפְרִישׁ מַחְלוּקַת וְאַסְפִּים לְתַרִּין סְטָרִין. וְגִיְהֶנֶם נְחִית לְתַתָּא. וְשְׁמַאלָא אַתְכְּלִיל בְּיְמִינָא וְהוּא שְׁלֵמָא בְּכָלָא.

כְּגוּוּנָא דָּא מַחְלוּקַת קַרְחָא בְּאַהֲרֹן שְׁמַאלָא בְּיְמִינָא. אֲסַתְּפַל מִשָּׁה בְּעוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית. אָמַר לִי אַתְחֲזִי לְאַפְרָשָׁא מַחְלוּקַת בֵּין יְמִינָא לְשְׁמַאלָא. אֲשַׁתְּדַל לְאַסְכְּמָא בִּינְיָהוּ. וְלֹא בְּעֵי שְׁמַאלָא וְאַתְקַף קַרְחָא בְּתוֹקְפִיהָ. אָמַר וְדָאִי גִיְהֶנֶם בְּתוֹקְפָא דְמַחְלוּקַת שְׁמַאלָא אֲצַטְרִיךְ לְאַתְדַּבְּקָא (ס"א לעילא ולא תכללא בימינא) הוּא לֹא בְּעֵי לְאַתְדַּבְּקָא לְעִילָא וְלֹא תְּכַלֵּלָא בְּיְמִינָא, וְדָאִי יַחוּת לְתַתָּא בְּתוֹקְפָא דְרוּגְזָא דִּילֵיהָ.

וְעַל דָּא לֹא בְּעֵי קַרְחָא לְאַסְכְּמָא הָאִי מַחְלוּקַת בִּידָא דְמִשָּׁה בְּגִין דְלָא הוּא (ל"ג ע"א) לְשֵׁם שְׁמַיִם וְלֹא חַיִּישׁ לִיקְרָא דְלְעִילָא וְאַפְחִישׁ עוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית. כִּיּוֹן דְחֲמָא מִשָּׁה דְהוּא מְכַחִישׁ עוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית וְאַתְדַּחָא אִיהוּ לְבַר, כְּדִין וַיַּחַר לְמִשָּׁה מְאֹד.

דף יז ע"ב

וַיַּחַר לְמִשָּׁה עַל דְאַפְחִישׁוּ לֵיה דְלֹא אֲסַפִּים הוּא מַחְלוּקַת. מְאֹד עַל דְאַפְחִישׁוּ עוּבְדָא דְבְּרַאשִׁית. וּבְכָלָא אֲפַחִישׁ (דף יז ע"ב) קַרְחָא בְּעִילָא וּבְתַתָּא. דְכְּתִיב, (במדבר כו) בְּהַצוֹתֶם עַל יְיָ, הָא תַתָּא וְעִילָא. וְעַל דָּא אַתְדַּבֵּק כְּמָה (במה) דְאַתְחֲזִי לֵיהָ. מַחְלוּקַת דְאַתְתַּקֵּן כְּגוּוּנָא דְלְעִילָא וְסְלִיק וְלֹא נְחִית וְאַתְקִיִּים בְּאַרְחַ מִישָׁר, דָּא מַחְלוּקַת דְשִׁמְאִי וְהִלֵּל. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲפַרִישׁ בִּינְיָהוּ וְאַסְפִּים לוֹן. וְדָא הוּא

מחלוקת לשם שמים. ושמים אפריש מחלוקת. ועל דא אתקיים (עלמא). ודא הוה כגוונא דעובדא דבראשית. וקרח בעובדא דבראשית אפחיש בכלא. ופלוגתא דשמים הוה. ובעא לאפחשא מלי דאורייתא. ודאי באתדבקותא דגיהנם הוה. ועל דא אתדבק בהדיה.

ורזא דא בספרא דאדם. חשך כד אתער אתער בתוקפיה וברא ביה גיהנם ואתדבק בהדיה בהווא מחלוקת. כיון דשכיך רוגזא ותוקפא, אתער מחלוקת כגוונא אחרא, מחלוקת דרחימו. ותרין מחלוקת הוה. חד שירותא וחד סיומא. ודא איהו ארחון דצדיקיא שירותא דלהון בקשיו וסופא דלהון בנייחא. קרח הוה שירותא דמחלוקת כפום רוגזא ותוקפא ואתדבק בגיהנם. שמאי סופא דמחלוקת כד רוגזא בנייחא אצטריך לאתערא מחלוקת דרחימו ולאסכמא על ידא דשמים.

ורזא דא יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל, דא מחלוקת קדמאה אתערו דרוגזא ותוקפא בעא לאפרשא ואתער גיהנם עד דרוגזא ותוקפא אצטנו. וכדין יעש אלהים את הרקיע וגו' אתער מחלוקת דרחימו וחביבו וקיומא דעלמא. וברזא דא מחלוקת שמאי והלל. דתורה שבעל פה עאלת ברחימו גפי תורה שבכתב והוה בקיומא שלים.

הבדלה איהו ודאי בשמאלא. פתיב הכא הבדלה, ויהי מבדיל וכתוב ויבדל, וכתוב התם (במדבר טז) המעט מכם כי הבדיל וגו', וכתוב (דברים ו) בעת ההיא הבדיל יי את שבט הלוי. דהא ודאי לית הבדלה אלא בשני באתר שמאלא. ואי תימא הבדלה בשני איהו ודאי אמאי הבדלה בלוי דאיהו תליתאה. הבדלה בשמעון אצטריך דאיהו שני. אלא, אף על גב דלוי איהו תליתאה. לדעתא דיעקב שני הוה. ולעולם בשני הוה, וכלא בארץ מישר בארץ שלים כדקא יאות.

הבדלה במוצאי שבת בין אנון דשליטין ביומי חול לשבת. וכד נפיק שבת סלקא מגיהנם חד סטרא מעינא בישא (ס"א טסירא ממנא בישא) דבעא לשלטאה בשעתא דאמרין ישראל (תהלים ז) ומעשה ידינו כוננה עלינו ונפיק מהווא דרגא דאקרי שמאלא (נ"א שאולה) ובעי לאתערבא בזרעא דישראל ולשלטאה עלייהו ישראל.

וישראל עבדי עובדא בהדס ובזין ואמרי הבדלה, ואתפרש מנייהו, ומאיך ההוא סטרא ועאל לדוכתיה בשאול אתר דקרח וסיעתיה תמן דכתיב, (במדבר יט) וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה. ואנון לא נחתי תמן עד דעבדי ישראל הבדלה מנהון דכתיב, (במדבר יט) הבדלו מתוך העדה וגו'.

ולעולם הבדלה בשני דאיהו שמאלא בשירותא ותוקפא ורוגזא דאתער שמאלא במחלוקת עד לא שכיך בנייחא ואתברי ביה גיהנם. (יה ב) פדין אתבריאו כל אנון מלאכים דקטרגי למאריהון לעילא ואכיל לון גורא ואתוקדו. וכן כל שאר אנון דמתבטלי ולית לון קיומא ואתאכלו בגורא. כגוונא דא קרח לתתא. וכלא כגוונא דא.

יהי רקיע אתפשט פשיטו דא מן דא. א”ל קטפא ימינא א”ל גדול אתפשט פשיטו מן גו מייא לאשתלמא שמא דא א”ל ולא תפללא בהווא פשיטו דא בדא, ואתפשט מאל אלהים הי”ם אלין אתפשטו ואתהפכו למהוי מיין תתאין ימ”ה ההוא פשיטו דאתפשט בשני, מיין עלאין הי”ם זה הי”ם גדול. הי”ם מיין עלאין, הפוכא דאלין אתוון ימ”ה מיין תתאין. כיון דאתתקנו אתעבידו כללא כללא חדא ואתפשט שמא דא בכמה דוכתי.

דף יח ע”א

מיין עלאין דכורין. ומיין תתאין נוקבי. בקדמיתא הוו מים במים, עד דאתפרשו לאשתמודעא מיין עלאין ותתאין, דא אלהים (נ”א מיין עלאין). ודא אדנ”י (נ”א מיין תתאין). ודא ה’ עילאה וה’ תתאה. מה פתיב ויעש אלהים את הרקיע. אתפשטותא דא נטל שמא דא אלהים מיין עלאין. ומיין (דף יח ע”א) תתאין אדנ”י. ועם כל דא כיון דאשתלימו מיין דכורין במיין נוקבין, שמא דאלהים אתפשט בכלא.

ואף על גב דאפריש בין מיין עלאין לתתאין, מחלוקת לא אתבטל עד יום תליתאי ואסכים מחלוקת ואתישב כללא בדוכתיה כדקא יאות. ובגין מחלוקת דא אף על פי דאיהו קיומא דעלמא לא פתיב פי טוב בשני, דלא אשתלים עובדא. מיין עלאין ומיין תתאין הוו כחדא ולא הוו תולדין בעלמא עד דאתפרשו ואשתמודעו. ובגין כך עבדו תולדין.

ועם כל דא אף על גב דהבדלה הוי בשני ומחלוקת ביה הוה, יום תליתאי אסכים בכלא דהוא שמא דאיגלה בגליפוי (ס”א יהוה) הוה לאסתכמא מיין עלאין ומיין תתאין ה’ עילאה, ה’ תתאה, ו’ בינייהו. לאשלמא בתרין סטרין. וסימנא דא מי תירדן מיין עלאין קמו גו אחד. מיין תתאין נחתו לימא. וישראל אזלי באמצעיתא.

חמש רקיעין פתיבי הכא וחי העולמים אזיל בהו ואנהיג בהו וכלהו פלילן דא בדא. ואלמלא האי מחלוקת דאסתכם על ידי דאמצעיתא לא אתפלילו ולא אשתירו (נ”א אתישרו). חמש מאה שנין אנון דאילנא דחיי דביק בהו למעבד

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אבין ותולדין לעלמא וכל מימיו דבראשית דנגדין ואתמשכון מבראשית אתפלגו תחותוי על ידיה. ודוד מלכא נקיט כלא ואיהו פליג לבתר דכתיב, (שמואל ב ו) ויחלק לכל העם לכל המון וגו' וכתיב, (תהלים קד) תתן להם ילקוטון וכתיב, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף וגו'.

בשעתא דאתער מחלוקת בתוקפא דשמאלא, אסגי ואתקה הורפילא דטיפסא ונפקו מתמן ססירין ואקרשו מיד בלא לחותא כלל והווי דכר ונוקבא. ומנהון אתפרשו זיינין בישינ לזנייהו, והכא תקיפו דרוח מסאבא בכל אנון תוקפין ססירין. ואנון רזא דערלה. אלין אתקפו בזיינין תקיפין, חד אפע"ה וחד נח"ש ותרווייהו חד. אפע"ה אוליד (ס"א לשבעין) לשבעא שנין בחבורא חדא, אתהדר כלא לשבע שנין דנחש.

הכא איהו רזא דגיהנם דאקרי בשבע שמהן. יצר הרע בשבע שמהן אקרי. ובכמה דרגין אתפשט מסאבו מהכא לעלמא וכלא מרזא דשמאלא, טב וביש ואיהו ישובא דעלמא. הכא שמא גליפא דתמני סרי אתוון ממנא על גשמי רצון נדבה וברכה ישובא דעלמא:

(ר"ת יהו"ה) ויאמר אל'קים י'קווי ה'מים וגו' בארז קו למחוי בארז מישר. דהא מרזא דההיא נקודה קדמאה נפק כלא בסתימו. עד דמטי ואתכניש להיכלא עלאה ומתמן נפיק בקו מישר לשאר דרגין. עד דמטי לההוא אתר חד דכניש כלא בכלל דכר ונוקבא. ומאן איהו חי עלמין.

המים דנפקי מלעיל מאת ה' עלאה. מתחת השמים ו' זעירא. ועל דא ו' חד שמים וחד מתחת השמים. כדין ותראה היבשה דא ה' תתאה. דא אתגלי. וכל שאר אתכפסי. ומגו האי בתראה אשתמע בסוכלתנו ההוא דאתכפסי.

אל מקום אחד בגין דהכא הוא קשורא דיחודא דעלמא עלאה יהו"ה אחד ושמו אחד (תרומה קלד ע"א) תרין יחודין חד דעלמא עלאה לאתיחדא בדרגוי, וחד דעלמא תתאה לאתיחדא בדרגוי. קשורא דיחודא דעלמא עלאה עד הכא איהו. חי עלמין תמן אתבסים ואתקשר עלמא עלאה ביחודא דיליה. ובגין כך אקרי מקום אחד. כל דרגין וכל שייפין מתכנשין תמן והווי פלהו ביה חד בלא פירודא כלל. ולית דרגא דאתיחדן תמן ביחודא חד אלא האי, וביה אתכפסין פלהו בארז סתים בתיאובתא חד. עד הכא בדרגא דא אתיחד עלמא דאתגלייא בעלמא דאתכפסייא.

דף יח ע"ב

עֲלָמָא דְאַתְגְּלִיָּא אַתְיַחַד אוֹף הָכִי לְתַתָּא, וְעֲלָמָא דְאַתְגְּלִיָּא אִיהוּ עֲלָמָא דְתַתָּא"ה. (ישעיה ו) וְאַרְאֶה אֶת יְיָ (שמות כד) וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר יד) וְכַבֹּוד יְיָ נִרְאָה (במדבר יז) וַיֵּרָא כְבוֹד יְיָ (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת וְגו' כֵּן מִרְאֵה הַנֶּגֶה סָבִיב הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְבוֹד יְיָ. וְדָא אִיהוּ רִזָּא וְתַרְאֵה הַיְבִשָּׁה. (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת זֶה חַי עֲלָמִין. וְזִהוּ אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְעֵנִן דָּא מְלָכוּת. נִתְתִּי מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלָמָא. בְיוֹמָא (דף יח ע"ב) דְעֵיבָא דְאַתְחַזִּי קִשְׁתִּי (דאתער שמאלא לאתתקפא). מִרְאֵה דְמוּת כְבוֹד ה' אַתְעַר שְׂמַאלָא לְאַתְתַּקְפָּא. נִפְקַת רַחַל וְתַקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ. מִיכָא"ל בְּסִטְרָא דָא, רְפָא"ל בְּסִטְרָא דָא, גְּבִרְיָא"ל בְּסִטְרָא דָא. וְאַנּוּן גְּוֹנִין דְאַתְחַזִּין בְּהוּא דְמוּת חִיּוֹר וְסוּמְק וְיִרוּק.

כֵּן מִרְאֵה הַנֶּגֶה סָבִיב. נִהִירוּ דְאַתְכַּסְיָא בְּגִלְגוּלָא דְחִיּוֹר דְעֵיבָא. הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְבוֹד יְיָ. גְּוֹנִין דְאַתְיַחַד יַחְוּדָא תַתָּא לְפִיּוֹם יַחְוּדָא דְאַתְיַחַד יַחְוּדָא דְלַעֲיָלָא. יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ. גְּוֹנִין סְתִימִין דְלֹא אַתְחַזִּין וְאַתְקַשְׁרִין אֶל מְקוּם אַחַד יַחְוּדָא חָדָא בְעֵלְאָה. גְּוֹנִין בְּקִשְׁתִּי לְתַתָּא לְאַתְיַחַד בְּהוּ. חִיּוֹר סוּמְק וְיִרוּק כְּגוֹנִין סְתִימִין. וְאַנּוּן יַחְוּדָא אַחְרָא רִזָּא וְשָׂמוּ אַחַד. בְּרוּךְ שֵׁם כְבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד יַחְוּדָא דְלַתַּתָּא. יַחְוּדָא עֲלָאָה (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אַחַד. דָּא לְקַבֵּיל דָּא. יְקוּוּ מְדִידוֹ דְקוּ וּמְשַׁחְתָּא. הָכָא שִׁית תִּיבִין. וְהָכָא שִׁית תִּיבִין.

מְשַׁחְתָּא בּוֹצִינָא דְקַרְדִּינּוּתָא דְכְּתִיב, (ישעיה מ) מִי מִדְּד בְשַׁעְלוּ מַיִם. וְדָא אִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. הָכָא שְׁעוּרָא דִּיּוֹצֵר עֲלָמִין (בראשית כג ע"א) יו"ד ה"א וא"ו ה"א, קְדוּ"ש קְדוּ"ש קְדוּ"ש דָּא אִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. יְיָ צְבָאוֹת. דָּא אִיהוּ אֶל מְקוּם אַחַד בְּרִזָּא דְשָׂמָא דָּא. מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְבוֹדוֹ. דָּא וְתַרְאֵה הַיְבִשָּׁה. רִזָּא גְּלִיפָא שְׂמָא דְיַחְוּדָא כּוּז'וֹ בּוּכְס'וֹ כּוּז'וֹ.

תַּדְשָׂא הָאָרֶץ דְשָׂא עֵשֶׂב וְגו' הַשְׁתָּא אַפִּיקַת חֵילָא בְּאַנּוּן מִיַּין דְאַתְכַּנְשׁוּ לְאַתְרֵי חַד וְנִגְדִין בְּגוּוִיָּה גּוֹ טְמִירוֹ סְתִימָאָה. וְנִפְקִין בְּגוּוִיָּה טְמִירִין עֲלָאִין וְחִיָּלִין קְדִישִׁין. דִּי כָל אַנּוּן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא מְתַקְנִין לֹון בְּתַקּוּנָא דְמְהִימְנוּתָא בְּהִיא פּוֹלְחָנָא דְמְאַרְיָהוֹן.

וְרִזָּא דָּא (תהלים קד) מְצַמִּיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה וְגו' דָּא בְּהִמָּה דְרַבִּיעָאָה עַל אֶלְפָּה טוּרִין וּמְגַדְלִין לָהּ בְּכָל יוֹמָא הִיא חֲצִיר. וְחֲצִיר דָּא אַנּוּן מְלֹאכִין שְׁלִיטִין לְפִיּוֹם שְׁעָתָא דְאַתְבְּרִיאוּ בְּשָׁנֵי וְקִימִין לְמִיכָלָא דְהָאִי בְּהִמָּה. בְּגִין דְאִית אֲשָׁא אַכְלָא אֲשָׁא.

ועֵשָׁב לְעִבּוּדַת הָאָדָם עֵשָׁב דָּא אֱלִין אוֹפְנִין וְחַיּוֹת וְכְרוּבִים. דְּכִלְהוּ מִתְקַנָּן גּוֹ תְקוּנַיְיהוּ וְקַיִּמִין לְאַתְתְּקָנָא בְּשַׁעְתָּא דְּבְנֵי נִשְׂא אֲתִיִּין לְפּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיהוֹן בְּקֶרְבְּנִיהוֹן וּבְצִלוֹתָא דְּדָא אִיהוּ עִבּוּדַת הָאָדָם. וְעֵשָׁב דָּא אַנְדְּמָן וְאַתְעַתְד לְעִבּוּדַת הָאָדָם לְאַתְתְּקָנָא בְּתַקּוּנִיהָ כְּדָקָא יְאוּת. וְכַד אַנּוּן מִתְתְּקַנָּן בְּהַהִיא עִבּוּדַת הָאָדָם, לְבַתֵּר מִנְיֵיהוּ נְפֻקֵי מְזוּנֵי וְטֶרְפִין לְעֵלְמָא דְּכְתִיב (תהלים קד) לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. וְדָא אִיהוּ עֵשָׁב מְזוּרִיעַ זֵרַע, דְּהָא חֲצִיר לָא מְזוּרִיעַ זֵרַע אִיהוּ אֱלָא אַנְדְּמָן לְמִיכְלָא דְּאִשָּׁא קְדִישָׁא. וְעֵשָׁב לְתַקּוּנָא דְּעֵלְמָא.

וְכַל דָּא לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. כָּל תְּקוּנֵי דְּבְנֵי נִשְׂא דְּקָא מִתְקַנָּא לְהַאי עֵשָׁב אָרֶץ. דְּפּוֹלְחָנָא דְּלֵהוֹן לְמֵאֲרִיהוֹן לְסַפְקָא עַל יְדִיהוֹן מֵהַהִיא אָרֶץ טֶרְפִי וּמְזוּנֵי לְהַאי עֵלְמָא וְלְאַתְבְּרָכָא בְּנֵי נִשְׂא מְבָרְכֵן דְּלַעִיל (דלעילא). עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי. דְּרָגָא עַל דְּרָגָא דְּכֹר וְנוֹקְבָא. (בראשית לג ע"א) כְּמָה דְּעֵץ פְּרִי אֲפִיק חִילָא דְּעֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי, אוּף הֵכָא אֲפִיק אִיהוּ. וּמֵאֵן אִיהוּ אֱלִין אַנּוּן כְּרוּבִים וְתַמְרוֹת. מֵאֵי תַמְרוֹת. אֱלִין אַנּוּן דְּסַלְקֵי בְּתַנְנָא דְּקֶרְבְּנָא, וּמִתְתְּקַנֵּי בְּהַדְיָה וְאַקְמָן (נ"א ואקרון) תַמְרוֹת עֵשׂוֹן. וְכִלְהוּ קַיִּמִין בְּתַקּוּנַיְיהוּ לְעִבּוּדַת הָאָדָם, מַה דְּלָא קַיִּמָּא כֵּן חֲצִיר דְּהָא אֲתַעַתְד לְמִיכְל דְּכְתִיב, (איוב מ) הִנֵּה נָא בְּהַמּוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ חֲצִיר כְּבִקֵּר יֹאכֵל. עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי דִּיוֹקְנָא דְּכֹר וְנוֹקְבָא. וְדַמּוּת פְּנִיָּהּ פְּנֵי אָדָם. אֱלִין לָאו אַנּוּן כְּאֵנּוּן כְּרוּבִים. אֱלִין אֲפִי רַבְרָבֵן בְּדִיקְנָא חֲתִימָא. כְּרוּבִים אֲפִי זוּטְרֵי כְּרַבִּיִּין. פְּנֵי אָדָם כָּל (דיון) דִּיוֹקְנֵי כְּלִילֵן בְּהוּ. בְּגִין דְּאַנּוּן אֲפִין רַבְרָבִין וּמְצַטְיִירִין בְּהוּ צִיּוּרִין גְּלִיפִין כְּגִלּוּפֵי שְׂמָא מְפָרֵשׁ בְּאַרְבַּע סְטְרֵי דְּעֵלְמָא מְזוּרִיחַ מְעַרְבֵי צְפוֹן וְדָרוֹם.

מִיכְאֵל רְשִׁים רְשִׁמוֹ לְצַד דְּרוֹם. וְכַל אַנְפִין מְסַתְּפִלִין לְגַבִּיהָ. פְּנֵי אָדָם פְּנֵי אַרְיֵה פְּנֵי שׁוֹר פְּנֵי נֶשֶׁר. אָדָם אִיהוּ דְּכֹר וְנוֹקְבָא, וְלָא אֲקַרֵי אָדָם בַּר הַנִּי וּמַנִּיָּה אֲצַטְיִירִין צִיּוּרִין דְּרַכְבֵי אֱלֹהִים רַבּוּתִים דְּכְתִיב, (תהלים סח) רַכְבֵי אֱלֹהִים רַבּוּתִים אֲלֵפֵי שְׁנָאן.

דָּה יֵט ע"א

שְׁנָאן כְּלָלָא דְּכִלְהוּ צִיּוּרִין שׁוֹר נֶשֶׁר אַרְיֵה. וְ דָא אִיהוּ אָדָם (דָּה יֵט ע"א) פְּשִׁיטוֹ דְּאַתְפְּלִיל כְּחֻדָּא (עקב רעד ע"א) בְּרֻזָּא דְּכֹר וְנוֹקְבָא, וְכִלְהוּ אֲלֵפִין וְרַבְבֵּן כְּלָהוּ. נְפֻקֵי מֵהַנִּי רֻזָּא שְׁנָאן. וּמֵהַנִּי דִּיוֹקְנֵי מִתְפָּרְשִׁין כָּל חַד וְחַד בְּסִטְרֵיהוּ כְּמָה דְּאַתְחִזִי לֹון.

ואלין אנון דקא משלבן חד בחד וכליל חד בחד למהוי כל חד וחד כלילן
בחבריה, שו”ר נש”ר אר”ה אדם אתנהגן (כא מג ע”ב) ברזא דארבע שמהן
גליפאן סלקין לאתנהגא ולאסתפלא.

סליק לאתנהגא ולאסתפלא שור לאנפי אדם. סליק שמא חד מתעטרא
מחקקא ברזא דתרין גוונין ואיהו א”ל. כדין אתהדר לאחורא וכורסיה חקיק וגליף
ליה. ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

סליק לאתנהגא ולאסתפלא (יתרו פ ע”ב, תצא רפא ע”ב) נש”ר לאנפי אדם. סליק
שמא אחרא מתעטרא מחקקא ברזא דתרין אנפין גוונין לאתנהגא ולאסתלקא
בסליקו בעטורא דלעילא ואיהו גדול. כדין אתהדר לאחורא וכורסיה חקיק וגליף
ליה ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא דא.

סליק לאתנהגא ולאסתפלא אריה לאנפי אדם. סליק שמא אחרא מתעטרא
מתחקקא ברזא דתרין אנפין גוונין לאתתקפא ולאטישרא בתוקפא ואיהו גבור.
כדין אתהדר לאחורא וכורסיה חקיק וגליף ליה ואתרשים לאתנהגא ברזא דשמא
דא.

אד”ם אסתכל בכלהו וכלהו סלקין ומסתכלין ביה. כדין כלהו אצטיירו
בגלופייהו בציורא דא ברזא דשמא חד דאקרי נורא. וכדין כתיב עלייהו (יחזקאל
א) ודמות פניהם פני אדם, כלהו כלילן בהאי דיוקנא. והאי דיוקנא כליל לון.

ועל רזא דא אקרי קודשא בריך הוא (נחמיה ט) האל הגדול הגבור והנורא.
דהא שמהן אלין גליפין אנון לעיל (לעילא) ברזא דרתיכא עלאה, כלילא בארבע
אתוון ידו”ד דאיהו שמא דכליל כלא. דיוקנאן אלין מחקקן גליפן בכורסייא.
וכורסייא גליפא מרקמא בהו חד לימינא וחד לשמאלא וחד לקמא וחד לאחורא
רשימא בארבע סטרין דעלמא.

כרסייא כד סלקא רשימא בארבע דיוקנאן אלין, אלין ארבע שמהן עלאין
נטלין להאי כרסייא, וכרסייא אתכליל בהו עד דנקטא ולקטא נפשין וענוגין
דכסופין. כיון דנקטא ולקטא אנון ענוגין וכסופין, נחתא מלייא, כאילנא דמלייא
ענפין לכל סטר ומלי אבין (איבין). כיון דנחתתי (דנחתא) נפקי אלין ארבע דיוקנאן
מצטיירין בציורייהו גליפן מנהרין נציצין מלהטין. ואנון זרעין זרעא על עלמא,
כדין אתקרי, עשב מזריע זרע, עשב דאנון זרעין זרעא על עלמא.

דף יט ע"ב

נפקא (כיון) דיוקנא דאדם דכליל כל דיוקנין. כדין כתיב עין פרי עושה פרי למינו. אשר זרעו בו על הארץ. לא אפיק זרעא אלא לתועלתא. על הארץ אשר זרעו בו דייקא. מפאן דלית רשו לבר נש לאפקא זרעא מניה לבטלא. חציר (נ"א דשא) (רזא) דהכא לאו איהו מזריע זרע. ובגין כך אתבטל ולא קיימא בקיומא (י"ט ב, מ"א) כהני אחרנין, דלית ליה דיוקנא לאצטיירא ולא תגלפא בדיוקנא וצירא כלל. אלא אתחזון ולא אתחזון. כל אנון דלא אצטיירו בצירא ודיוקנא לית לון קיומא. קיימי לפום שעתא ואתאכילו באשא דאכלא אשא ומהדרין כמדלקדמין וכן בכל יומא. (ויחי רט"ז) בר נש לתתא אית ליה דיוקנא וצירא, ולא איהו בקיומא כגוונא דהני דלעילא. צירא ודיוקנא דלעיל (דלעלא). מצטיירין בציריהון כמה דהויין בלא מלבושא אחרא לאצטיירא. ובגין כך אנון בקיומא תדיר. צירא דאדם לתתא מצטיירין בציריהו במלבושא ולא כגוונא (כגוונא) אחרא, ובגין כך קיימין בקיומא זמן ועדן. ובכל ליליא וליליא מתפשט רוחא מהאי מלבושא וסלקא (לעלא). והוא אשא דאכלא אכיל ליה. ובתר אתהדר כמדלקדמין ומצטיירין בלבושיהו. ובגין כך לית לון קיומא כאנון דיוקנין דלעיל. ועל דא כתיב, (איכה ג) חדשים לבקרים. בני נשא דאנון חדשים בכל יומא ויומא. (דף יט ע"ב) מאי טעמא, רבה אמונתך, רבה איהו ולא זעירא.

רבה אמונתך ודאי רבה דיכלא לנטלא כל בני עלמא ולאכללא לון כגוונה עלאה ותתאה. אתר רב וסגי איהו דכליל כלא ולא אתמלייא יתיר. ורזא דא (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא וגו' אזלי לגבי ימא וימא נטיל לון ואכיל לון כגוניה ולא אתמלייא. ובתר אפיק לון כמדלקדמין ואזלי. ובגין דא רבה אמונתך.

ביומא דא כתיב פי טוב פי טוב תרי זמני. בגין דיומא דא אחיד לתרין סטרין ואפריש מחלוקת. אמר להאי סטרא פי טוב ולהאי סטרא פי טוב ואסכים ביניהו. ובגין כך אית ביה תרין זמנין ויאמר ויאמר. הכא רזא דשמא דארבע אתוון גליפא מחקא סליק לתריסר אתוון בארבע דיוקנין בארבע סטרין רשים על כורסייא קדישא:

סדר הלימוד ליום י תשרי [יום 10 בשנה]

ויאמר אלהים יהי מאורות וכו'. מארת חסר. דאתברי אספרה לרביי. דבתר דאתגניז נהירו אור קדמאה. אתברי קליפה למוחא, וההיא קליפה אתפשט ואפיק קליפה אחרא. כיון דנפקת סלקא ונחתא מטת לגבי אנפי זוטרי, בעאת לאתדבקה בהו ולאצטיירא בגווייהו ולא בעאת לאפרשא מנייהו, אפרש לה קודשא בריך הוא מתמן ונחית לה לתתא, כד ברא אדם בגין לאתקנא האי בהאי עלמא.

כיון דחמת לחוה דקא מתדבקה בסטרוי דאדם דשפירו דלעילא וחמאת דיוקנא שלים, פרחא מתמן, ובעאת כמלקדמין לאתדבקה באנפוי זוטרי. אנון נטרי תרעין דלעיל לא שבקו לה. נוף קודשא בריך הוא בה ואטיל לה בשפולי ימא. ויתבת תמן עד דחטא אדם ואנתתיה. כדן אפיק לה קודשא בריך הוא משפולי ימא, ושלטא על כל אנון רביי אפי זוטרא דבני נשא דאתחזון לאענשא בחובי דאבוהון. ואיהי אזלא משטטא בעלמא. קריבת לתרעי גן עדן דארעא וחמת כרובים נטרי תרעי דגן עדן ויתבא תמן לגבי ההוא להט החרב בגין דהיא נפקת מסטרא דההוא להט.

בשעתא דההוא להט אתהפך ערקת ומשטטת בעלמא ואשתכחת רביי דאתחזון לאתענשא וחיכת בהו וקטילת לון. ודא איהו (פקודי רמח ע"ב) בגריעו דסיהרא דאזעירת נהורא ודא מארת כד אתיליד קין לא יכלא לאתדבקה ביה. לבתר אתקריבת בהדיה ואולידת רוחין וטיסין.

אדם מאה ותלתין שנין שמש ברוחין נוקבין, עד דאתת נעמה ומגו שפירו דילה טעו בני האלהים בתרה עז"א ועז"ל ואולידת מנייהו. ומנה אתפשטו רוחין בישין ושדין בעלמא, דאיהי אזלת ומשוטטת בליליא (נ"א בלילית) ואזלת בעלמא וחיכת (נ"א וחיכו) בבני נשא ועבדי לון דאושדון קרי. ובכל אתר דאשכחן בני נשא ניימין יחידאין בביתא שרן עלייהו ואחידן לון ומתדבקן בהו ונטלי מנייהו תאובתא ואולידן מנייהו. ותו (יא ע"א) פגעין ביה במרעין ולא ידע. וכל דא בגריעו דסיהרא.

מארת כד אתתקנת סהרא, אתהפכן אתון (תהלים יח) אמרת יי צרופה. מגן הוא לכל החוסים בו. מגן הוא על כל אנון רוחין בישין וקסטירין דמשוטטי בעלמא בגריעו דילה לכל אנון דאחידן ביה בהימנותיה דקודשא בריך הוא.

שְׁלֹמֹה מִלְכָּה כַּד נִחִית לְעִמְקָא דְאַגוּזָא דְכְּתִיב, (שיר השירים ו) אֵל גִּנַּת אַגוּז יִרְדְּתִי, נִטַּל קְלִיפָּה דְאַגוּזָא וְאַסְתַּפֵּל בְּכָל אַנּוּן קְלִיפִין וַיִּדַע (נ"א ואסתכל דכל אנון לא נבראו אלא מעינוגא) דְכָל אַנּוּן עֲנוּגִין דְהִנְהוּ רִוְחִין קְלִיפִין דְאַגוּזָא לָאו אִיהוּ אֵלָּא לְאַתְדַּבְּקָא בְּבִנֵי נֶשְׂאָה (נ"א ולאסטאה) וְלְאַסְתַּאב לִוְן דְכְּתִיב, (קהלת ב) וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי אָדָם שָׂדֵה וְשָׂדוֹת.

דף כ ע"א

תו תַּעֲנוּגֵי בְּנֵי אָדָם דְּמַתְּעַנְגִי בְּשִׁינְתָּא דְלִילֵיא, נִפְקָא מִנֵּיהוּ שָׂדֵה וְשָׂדוֹת. וְכֹלָא אֲצִטְרִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי בְּעֵלְמָא וְלְאַתְקֵנָא עֵלְמָא בְּהוּ. וְכֹלָא מוּחָא לְגוּ וְכַמְּהָ קְלִיפִין חֲפִיא לְמוּחָא. וְכֹל עֵלְמָא פְּהֵאי גּוּוּנָא עֵילָא וְתַתָּא מִרִישׁ רְזָא דְנִקּוּדָה עֵלְאָה עַד סוּפָא דְכָל דְרָגִין. פְּלֵהוּ (דף כ ע"א) אִיהוּ דָּא לְבוּשָׁא לְדָא, וְדָא לְדָא. דָּא מוּחָא לְגוּ מוּחָא וְקְלִיפָּה (ס"א מוחא) רִוְחָא. דָּא לְגוּ מִן דָּא. וְדָא לְגוּ מִן דָּא. עַד דְּאַשְׁתַּכַּח דְּהֵאי קְלִיפָּה לְהֵאי וְהֵאי לְהֵאי.

נְקוּדָה קַדְמָאָה הָוָה נְהִירוּ פְּנִימָאָה דְלִית לֵיהּ שְׁעוּרָא לְמַנְדַּע זְכִיכוּ וְדִקְיָא וְנִקְיוּ דִילֵיהּ. עַד דְּאַתְפִּשֵׁט פְּשִׁיטוּ. וְהָוָה פְּשִׁיטוּ דְהֵיכָא נְקוּדָה אַתְעֵבִיד חַד הֵיכְלָא לְאַתְלַבֵּשָׁא הֵיכָא נְקוּדָה נְהִירוּ דְלָא יַדִּיעַ לְסִגְיָאוּ זְכוּכָא דִילֵיהּ.

הֵיכְלָא דְאִיהוּ לְבוּשָׁא לְהָוָה נְקוּדָה סְתִימָא אִיהוּ נְהִירוּ דְלִית לֵיהּ שְׁעוּרָא. וְעַם כָּל דָּא לָאו דְקִיק וְזָכִיךְ אִיהוּ כְּהֵיכָא נְקוּדָה קַדְמָאָה טְמִיר וְגִנִּיזוּ. הָוָה הֵיכְלָא אַתְפִּשֵׁט פְּשִׁיטוּ אִוֵּר קַדְמָאָה. וְהָוָה פְּשִׁיטוּ אִיהוּ לְבוּשָׁא לְהָוָה הֵיכְלָא דְקִיק וְזָכִיךְ פְּנִימָאָה יִתִיר.

מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אַתְפִּשֵׁט דָּא בְּדָא וְאַתְלַבֵּשׁ דָּא בְּדָא. עַד דְּאַשְׁתַּכַּח דָּא לְבוּשָׁא לְדָא וְדָא לְדָא. דָּא מוּחָא וְדָא קְלִיפָּה. וְאַף עַל גַּב דְּדָא לְבוּשָׁא. אַתְעֵבִיד אִיהוּ מוּחָא לְדְרָגָא אַחְרָא. וְכֹלָא כְּגוּוּנָא דָּא אַתְעֵבִיד הַכִּי לְתַתָּא. עַד כִּי בְּצֵלָם דָּא אִיהוּ בַר נֶשׁ בְּהֵאי עֵלְמָא מוּחָא וְקְלִיפָּה רִוְחָא וְגוּפָא. וְכֹלָא אִיהוּ תְקוּנָא דְעֵלְמָא.

כַּד הוּת סִיְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא בְּדִבְקוּתָא חֲדָא, הוּת סִיְהָרָא בְּנְהִירוּ. פִּיּוּן דְּאַתְפִּרְשָׁא מִן שִׁמְשָׁא וְאַתְפַּקְדַּת עַל (כל) חִילָהָא, אֲזַעֲרַת גְּרָמָה, אֲזַעֲרַת נְהוּרָא. וְאַתְבְּרוּן קְלִיפִין עַל קְלִיפִין לְגִנִּיזוּ דְמוּחָא. וְכֹלָא תְקוּנָא דְמוּחָא. וְעַל דָּא יְהִי מְאֲרַת חֶסֶד (כתיב). וְכֹל דָּא לְתְקוּנָא דְעֵלְמָא. וְדָא הוּא דְכְּתִיב לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ:

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים וַיַּעַשׂ רְבוּיָא וְתְקוּנָא דְכֹלָא כְּדָקָא יְאוּת. אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים בְּקַדְמִיתָא בְּחִבּוּרָא חֲדָא. רְזָא דָּא שְׁמָא שְׁלִים כְּחֲדָא יְהוּ"ה אֱלֹהִים אֵף עַל גַּב דְּלָא אִיהוּ בְּאַתְגְּלִיא אֵלָּא בְּאַרְחַ סְתִים. הַגְּדוֹלִים דְּאַתְבְּרִיאוּ (נ"א דאתרביאו) בְּשִׁמְא דָּא כְּדָא לְאַתְקִרִי בְּהוּ שְׁמָא דְכֹלָא. מִצְפֵּץ מִצְפֵּץ

אלין שמֵהֶן עֲלֵאין דְתִלְסֵר מִפִּילֵן דְרַחֲמֵי. הַגְּדוֹלִים, אֵלִין אֲתֵרְבִּיאֻ וְסִלְקִין לְעֵילָא. בְּגִין דְאֲנֹן עֲלֵאין מְרֻזָּא עֲלָאָה וְסִלְקִין לְתוֹעֲלֵתָא דְעֵלְמָא דְאֲתִקְיָמָא בְּהוֹן עֲלֵמִין. כְּגוֹנָא דָּא שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת תְּרוּוּיָהוּ כְּחֻדָּא סִלְקוּ בְּרַבּוּתָא חֻדָּא.

לָא אֲתֵיִשֵּׁב סִיְהָרָא לְגַבֵּי שְׁמֵשָׁא. דָּא אַכְסִיף מִקְמֵי דָּא. סִיְהָרָא אֲמָרָה (שיר השירים א) אֵיכָה תִרְעָה. שְׁמֵשָׁא אֲמָרָה (שם) אֵיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהְרִים. שְׂרָגָא זְעִירָא אֵיכְדִין צִהִיר בְּצִהְרִים. (שם) שְׁלֵמָה אֶהֱיָה כְּעוֹטָיָה אֵיכְדִין בְּכַסּוּפָא. כְּדִין אֲזַעִירָת גְּרָמָה לְמַהוּי רִישָׁא לְתַתָּאי. דְכָתִיב צָאי לָךְ בְּעֵקְבֵי הַצֹּאן. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זִילִי וְאֲזַעִירִי גְרַמְךָ.

וּמִתְמָן יֵית לָהּ נְהוּרָא בְּרַ מְשֻׁמְשָׁא. דְבְקַדְמִיתָא הוּוּ יִתְבִּי כְּחֻדָּא בְּשִׁקוּלָא. לְבַתֵּר אֲזַעִירָת גְּרָמָה בְּכָל אֲנֹן דְרַגִּין דִּילָהּ, אֲפֵּי עַל גַּב דְאֵיְהִי רִישָׁא עֲלִיָּהוּ. דְהָא יֵית אֲתַתָּא בְּרַבּוּיָא בְּרַ בְּבַעֲלָהּ כְּחֻדָּא. אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל יְהוּ״ה. וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן אֱלֹהִים׳׳ סוּף כָּל דְרַגִּין סוּפָא דְמַחְשָׁבָה. בְּקַדְמִיתָא אֲתֵרְשִׁים אֵיְהוּ לְעֵילָא בְּאֲתוּון דְשְׁמָא קְדִישָׁא, אֵת רַבִּיעָאָה דִּילָהּ. וְלְבַתֵּר אֲזַעִירָת גְּרָמָה לְאֲתִקְרִי בְּשְׁמָא דְאֱלֹהִים.

וְעַם כָּל דָּא סִלְקָא לְכָל סְטֵרִין לְעֵיל בְּאֵת ה' בְּחַבּוּרָא דְאֲתוּון דְשְׁמָא קְדִישָׁא. לְבַתֵּר אֲתַפְּשׁוּ דְרַגִּין מְסֻטָּרָא דָּא וּמְסֻטָּרָא דָּא. דְרַגִּין דְאֲתַפְּשׁוּ מְסֻטָּרָא דְלַעִיל (דְלַעִלָא) אֲקֵרוּן מְמֻשְׁלָת הַיּוֹם. דְרַגִּין דְאֲתַפְּשׁוּן מְסֻטָּרָא דְתַתָּא (דְלַתַתָּא) אֲקֵרוּן מְמֻשְׁלָת הַלֵּילָהּ. וְאֵת הַכּוֹכָבִים שְׂאָר חֵילִין (חֵילִין) וּמְשִׁירִין דְלִית לוֹן חוּשְׁבְּנָא דְכָלְהוּ תַלְיִין בְּהוּוּא רְקִיעַ הַשְּׁמַיִם חֵי הַעוֹלָמִים. דְכָתִיב וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשְּׁמַיִם. לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ. דָּא אֲרִץ עֲלָאָה לְתַתָּא כְּדוּגְמָא דָּא חֵי הַעוֹלָמִים. וְדָא לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ דָּא אֲרִץ תַּתָּאָה כְּדוּגְמָא דְלַעִיל.

דף כ ע"ב

מְלַכּוּתָא דְדוּד. אֲתַתְקֵן בְּיוֹמָא דָּא (וְדָא הוּא) רְגֵלָא וְסַמְכָא רַבִּיעָאָה דְכוּרְסִיָּא, אֲתַתְקֵנוּ אֲתוּון וְאֲתֵיִשְׁרוּ עַל דּוּכְתִיָּהוּ. וְעַם כָּל דָּא, עַד יוֹם שְׁתִּיתָאָה דְאֲתַתְקֵן דְיֻקְנָא דְאָדָם תְּקוּנָא כְּדָקָא יְאוּת לָא אֲתֵיִשֵּׁב בְּדוּכְתִיָּהּ. וּכְדִין אֲתַתְקֵן כּוּרְסִיָּא עֲלָאָה וְכוּרְסִיָּא תַתָּאָה. וְעֲלֵמִין כְּלָהוּ אֲתֵיִשְׁבוּ בְּדוּכְתִיָּהוּ. וְאֲתוּון כְּלָהוּ אֲתַתְקֵנוּ (דף כ ע"ב) עַל גְּלַגְלוּי בְּפִשְׁטוּ דְטוּפְסִירָא דְקוּטְרָא.

וְיוֹמָא רַבִּיעָאָה אֵיְהוּ יוֹמָא מְאִיס מְבוּנִים כְּמָא דְאֵת אֲמַר (תְּהִלִּים קיח) אֲבָן מְאִסוּ הַבוּנִים. הַדָּא הוּא דְכָתִיב, (שיר השירים א) בְּנֵי אֲמִי גָּחְרוּ בִּי. דְהָא נְהוּרָא דָּא אֲזַעִירָת גְּרָמָה וּנְהִירוּ דִּילָהּ. וּקְלִיפִין אֲתַתְקֵנוּ עַל דּוּכְתִיָּהוּ. כָּל אֲנֹן נְהוּרִין דְנְהָרוּ כְּלָהוּ תַלְיִין בְּהַאי רְקִיעַ הַשְּׁמַיִם לְאֲתַקְנָא בְּהוּ כּוּרְסִיָּא דְדוּד.

אלין גהורין מציירין ציורא דלתתא לאתקנא ציורא דכלהו דאנון בכללא דאדם ציורא פנימאה. דכל ציורא פנימאה אקרי הכי. ומהכא כל ציורא דאתפליל באתפשטו דא אקרי אדם. הדיא הוא דכתיב, (יחזקאל לה) אדם אתם. אתם קרוין אדם ולא שאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות.

וכל רוחא אקרי אדם. רוחא דסטר קדישא גופא דיליה לבושא (דאדם) איהו. ועל דא כתיב, (איוב י) (יתרו סוף עה, וריש עו) עור ובשר תלבישני וגו' בשרא דאדם לבושא איהו. ובכל אתר כתיב בשר אדם, אדם לגו. בשר לבושא דאדם גופא דיליה. טסירין דלתתא דאתהתך בהתוכא דרוחא דא. אצטיירו מניה ציורין דאתלבשן בלושא אחרא. כגון ציורא דבעירי דכיין (דברים יד) שור שה כשבים ושה עזים איל וצבי ויחמור וגו' אנון דבעיין לאתפללא בלושא דאדם ההוא רוחא פנימאה דאנון סטרין (ס"א ציורין), סליק בההוא שמא דאתקרי בה גופא דיליה לבושא דההוא שמא בשר שור. שור איהו פנימאה דההוא גופא. בשר דיליה לבושא. וכן פלהו.

כגוונא דא בסטרא אחרא מסאבא, רוחא דאתפשט בשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות נפקא מסטרא דמסאבו לאו איהו אדם. ובגין כך לא סליק בשמא דא. שמא דההוא רוחא טמא לא סליק בשמא דאדם ולית ביה חולקא. גופא דיליה לבושא דההוא טמא בשר טמא יטמא לגו בשר לבושא דיליה, בגין כך בעוד דשרי ההוא רוחא בההוא גופא אתקרי טמא. נפק רוחא מההוא לבושא לאו אקרי טמא ולא סליק ההוא לבושא בשמא.

טסירין לתתא דאתהתך בהתוכא דרוחא דא. אצטיירין מניה ציורין דאתלבשן בלושא אחרא כגון ציורי בעירי מסאבי. ואורייתא פתח בהו (ויקרא יא) וזה לכם הטמא. כגון חזיר ועופי ובעירי דההוא סטרא רוחא סליק בההוא שמא גופא לבושא דיליה. וגופא בשר חזיר אקרי. חזיר לגו בשרא לבושא דיליה. ובגין כך אלין תרין סטרין מתפרשן. אלין אתפלילו ברזא דאדם. ואלין אתפלילו ברזא דטמא. כל זינא אזיל לזיניה ואתהדר לזיניה.

גהורין עלאין דקא מנהרין גהרין בההוא רקיע השמים וכו' לאצטיירא לתתא ציורין כדקא חזי. דכתיב ויתן אותם אלהים ברקיע השמים וגו'. ולמשול ביום ובלילה. שלטנו דתריין גהורין דא איהו שלטנו כדקא חזי.

מאור גדול שלטנו ביממא. מאור קטן שלטנו בליליא. ורזא דא מהכא שלטנותא דדכורא ביממא למנאה (נ"א למלאה) ביתיה דאצטרך ולאעלא ביה טרפא ומזונא. פיון דעאל ליליא ונוקבא נקיט כלא לית שולטנו דביתא בר

בְּנוֹקְבָא, דְּהָא כְּדִין שְׁלֹטְנוּ דִּילָהּ (ולא דכּוּרָא) דְּכְתִיב, (משלי לא) וְתָקַם בְּעוֹד לִילָהּ וְתָתֵן טָרְף לְבֵיתָהּ. הִיא וְלֹא הוּא. מִמְשַׁלֵּת הַיּוֹם דְּדְכּוּרָא. מִמְשַׁלֵּת הַלֵּילָהּ דְּנוֹקְבָא. (מאור גדול דא הוא שמשא ואית ביה תרין עשר פתחין. אית ביה תרי עשר שעתי. ושמשא שליט על יומא. מאור קטן אית ביה תרי עשר פתחין ודא סיהרא ושלטא על ליליא. וליליא אית ביה תריסר שעתי. ועל דא ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד. שמשא ותריסר פתחין אתעבידן י”ג מכילן דרחמי. ליל סיהרא ותריסר פתחין ואתעבידו י”ג ואתעבידו שמשא וסיהרא חד. ויום ולילה אחד. הדא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד ורזא דא לעילא). וְאֵת הַכּוֹכְבִים. כִּיּוֹן דְּנוֹקְבָא פְּקִידַת בֵּיתָא וְאִתְּפְּנִיסַת לְבַעֲלָהּ לִית שׁוֹלְטְנוּ לְבֵיתָא אֲלֵא לְעוֹלְמָתָן דְּאַשְׁתָּאָרְן בְּבֵיתָא לְאַתְּקְנָא כָּל תְּקוּנַי בֵּיתָא. וּבִתְרַת אֲתֵהֲדֵר בֵּיתָא לְשִׁלְטְנוּ דְּדְכּוּרָא בִּימָמָא כְּלָא כְּדָקָא חֲזִי:

דף כא ע”א

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת. דָּא מְאֹר וְדָא מְאֹר. בְּגִין כֶּף אַנּוּן נְהוּרִין דְּסִלְקֵי לְעֵילָא אֲקֶרֶן מְאֹרֵי אֹר. וְאַנּוּן נְהוּרִין דְּנִחְתּוּ לְתַתָּא אֲקֶרֶן מְאֹרֵי אֲשׁ דְּאַנּוּן דְּרָגִין לְתַתָּא וְשִׁלְטֵי כָּל יוֹמוֹי דְּחוּל. וְעַל דָּא כַּד נִפְיֵק שְׁבַתָּא מְבָרְכִין עַל שְׂרָגָא דְּהָא אֲתִיְהִיב לֹן רְשׁוּ לְשִׁלְטָאָה. אֲצַבְעֵן דְּבֵר נֶשׁ אַנּוּן סִתְרָא דְּדִרְגִין וְרִזִין דְּלְעֵילָא, וְאִית בְּהוּ פְּנִימָאִין וְאַחֹרִים. אַחֹרִים אַנּוּן לְבֵר וְאַנּוּן רְמִזוּ לְטוֹפְרִין דְּאַצְבְּעֵן. וּבְגִין כֶּף אִית (דף כא ע”א) רְשׁוּ לְאַסְתְּכֵלָא בְּטוֹפְרִין בְּמוֹצָאֵי שְׁבַת דְּהָא נְהָרִין מִהֵהוּא שְׂרָגָא וְנְהָרִין מִהֵהוּא אֲשׁ לְשִׁלְטָאָה.

אַלִּין אֲתַחֲזִיין, אֲצַבְעֵן לְגוּ לֹא אִית רְשׁוּ לְאַתְחֲזִיין בְּהֵהוּא שְׂרָגָא דְּהָא מְלַעֲיָלָא נְהָרִין וְאַקְרוּן פְּנִים פְּנִימָאִין. וְרִזָּא דָּא וְרִאִית אֶת אַחֹרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ. דְּלֹא יִסְתַּכֵּל בֵּר נֶשׁ בְּמוֹצָאֵי שְׁבַת בְּאַצְבְּעֵן לְגוּ בְּשַׁעֲתָא דְּאֵמֵר בּוֹרָא מְאֹרֵי הָאֲשׁ. (שבת ל”ג) וְרִאִית אֶת אַחֹרֵי אֲלִין פְּנִים דְּלְבֵר דְּאַתְרִמִּיזוּ בְּטוֹפְרֵי. (שם) וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ אֲלִין אֲצַבְעֵן לְגוּ. אֲלִין שְׁלִטֵי בְּשַׁבְתָּא וְאַלִּין שְׁלִטֵי בְּחוּל.

וּבְיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט בְּלַחֲדוּי בְּאַנּוּן פְּנִים פְּנִימָאִין עַל כּוּרְסֵי (ה) יְקָרִיָּה וְכִלְהוּ אֲתַפְּלִילֵן בֵּיהּ וְשִׁלְטְנוּתָא דִּילֵיהּ אִיהוּ. וּבְגִין כֶּף אַחְסִין נִיחָא לְכָל עֲלָמִין. וְיִרְתִּין יְרוּתָא דְּיוֹמָא דָּא עֲמָא קְדִישָׁא דְּאַקְרוּן עֲמָא חַד בְּאַרְעָא. מְאֹרֵי אֹר מְסִטְרָא דִּימִינָא דְּאִיהוּ אֹר קְדִמָּאָה דְּהוּהּ בְּיוֹמָא קְדִמָּאָה. דְּבְיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא נְהָרִין אַנּוּן מְאֹרֵי אֹר בְּלַחֲדוּיָהּ וְשִׁלְטִין. וּמִנִּיְהוּ נְהָרִין כְּלָהוּ לְתַתָּא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

וכד נפיק שבִּתָּא גְּנִיזִין (אנון) מאורי אור דלא אתגליין. ומאורי האש שלטין כל חד וחד על דוכתייהו. אימתי שלטין במוצאי שבת עד מעלי יומא דשבִּתָּא. ועל דא אצטריכו לאתנהרא מההוא שרגא במוצאי שבת.

והחיות רצוא ושוב. דלא יכיל עינא למשלט בהו בגין דאנון רצוא ושוב. חיות דאתגליין אנון דההוא אופן קאים בגווייהו, ומאן איהו דא מטטרון דאיהו רב ויקיר משאר אלין (נ"א חיילין), ועלאה חמש מאה פרסי. חיות דמטמרן אנון (רביעאן) תחות תרין אתוון עלאין דאתכסיין. י"ה אתוון שליטין על ו"ה. אלין רתיבא לאלין. וההוא טמירא לכל טמירין דלא אתידע כלל שליט על פלא ורכיב על פלא. חיות דאתגליין אנון לתתא תחות אלין עלאין דמטמרן, ואתנהרן מנבייהו, ונטלין בגינבייהו.

חיות עלאין פלהו פלילן (בראשית לג ע"ב) ברקיע השמים. ועלייהו פתיב יהי מארת ברקיע השמים והיו למאורות ברקיע השמים. פלהו תליין בההוא רקיע השמים. רקיע שעל גבי החיות דא ההוא דכתיב, (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח דא ההוא קדמון (נ"א ה' קדמאה).

דהא מתמן ולהלאה לית מאן דיכיל לאסתפלא ולמנדע. מאי טעמא משום דאיהו סתים במחשבה. ומחשבה דקודשא בריך הוא טמירא סתימא עלאה. מחשבה דבר נש בכל עלמא (ס"א לא יכיל) לאתדבקא ולמנדע לה. מלין דתליין במחשבה עלאה לית מאן דיכיל לאתדבקא לון. מחשבה (עלאה) ממש על אחת פמה וכמה. לגו מן מחשבה מאן איהו דעביד רעיוני. דהא לית סוכלתנו למשאל כל שפן למנדע.

איין סוף לית ביה רשומא כלל ולא תליא שאלתא ביה ולא רעיונא לאסתכלותא דמחשבה כלל. מגו סתימא דסתימא, מריש נחיתו דאין סוף, נהיר נהירו דקיק ולא ידיע. סתים בסתימו (נ"א ברשימו) פחדודא דמחטא. רזא סתימא דמחשבה לא ידיע עד דאתפשט נהירו מניה. באתר דאית ביה רשימין דאתוון פלהו. מתמן נפקן.

בריש פלא. א רישא וסופא דכל דרגין. רשימו דאתרשים ביה דרגין פלהו. ולא אקרי אלא אחד. לאחזאה דאף על גב דאית ביה דיוקנין סגיאיין לאו איהו אלא חד. ודאי איהו את דעלאין ותתאין תליין ביה. ראשיתא דאל"ף טמירו דרזא דמחשבה עלאה. וההוא אתפשטו דההוא רקיע עלאה כלל סתים בההוא רישא. בגין דכד נפיק א' מהאי רקיע בדיוקנא דרזא דרישא דמחשבה נפקא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

בְּהוּא אֲמַצְעִיתָא דְאֵלֵיָּה שִׁית דְּרַגִּין פְּלִילֵן בֵּיה רְזָא דְכִלְהוּ חִיּוֹת טְמִירִין עֲלֵאִין
(ס"א דסליקן) (ס"א דתליין) מִגּוּ מַחֲשָׁבֶה.

חַד נְהִירוּ דְנְהִיר וְאֲתַגְּבִיז. דְּהָא נְהִירוּ דְאֵת (ט) דְּבְרָא שִׁית (ס"א ב' דבראשית). חוּם
חִיּוֹם דְּהוּא אֲבֵרָהֶם יְתִיב פֶּתַח הָאֵהָל דְּאֵיהִי פֶתַח מִתְתָּא לְעֵילָא. וְחוּם חִיּוֹם נְהִיר
עַל הוּא פֶתַח וְנְהִירָא מִתְמָן.

סדר הלימוד ליום יא תשרי [יום 11 בשנה]

תנינא נהירו דאזיל לאתחשכא לעת פנות ערב. רוא דצלותא דיצחק לאתקנא האי דרגא דכתיב, (בראשית כד) ויצא יצחק לשוב בשדה לפנות ערב. אסתפלותא דערב וחשוכן פלהו לגביה. בהאי פנות ערב ואסתפל נ”א אסתחן יעקב בהוא ממנא דעשו.

דף כא ע”ב

תליתאה נהירו דכליל תרין (דף כא ע”ב) אלן. נהירו דנהיר באסוותא. רוא דכתיב ביעקב (בראשית לז) ויזרח לו השמש וגו’. ודאי פד אתכליל בהוא פנות ערב. מכאן ולהלאה והוא צולע על ירכו. דא איהו נצח ישראל. על ירכו ירכו כתיב ולא ירכיו, דא דרגא רביעאה. דלא (קעא א) אתנבי בר נש מתמן עד דאתא שמואל, ועליה כתיב, (שמואל א טו) וגם נצח ישראל וגו’, כדין אתקן דהוה חלשא מפד אסתפן יעקב אבינו בממנא דעשו. (תקונים כ”ה) ויגע בכף ירכו פד אתא לגבי דיעקב נטל תוקפא מההוא פנות ערב בדינא תקיפא. ויעקב הוה אתכליל ביה ולא יכיל ליה. וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו. נטל תוקפא דדינא מתמן. בגין (קמו א, קסו א, קעא א) דירכא איהו לבר מגופא. דיעקב גופא הוה, וגופיה הוה כליל ברוא דתרין דרגין ברוא דאקרי אדם. פיון דנטל תוקפא לבר מגופא, מיד ותקע כף ירך יעקב.

ולא אתנבי בר נש מתמן עד דאתא שמואל. ועל דא נצח ישראל כתיב ביה כי לא אדם הוא. יהושע אתנבי מהודו של משה דכתיב (במדבר כז) ונתת מהודך עליו. הוד. ודא דרגא חמישאה. נצח ירכא שמאלא דיעקב. ובגין כף אתא דוד וכליל ליה בימינא דכתיב, (תהלים יז) נעימות בימינך נצח. ימינך לא כתיב אלא בימינך. מאי טעמא אתחלש ירכא דיעקב, בגין דאתקרב ביה סטר מסאבא ונקיט תוקפא מניה ואתעכב עד שמואל, ועל דא (שמות קיא ע”א) אתא לאדפרא דדא איהו ירכא דישראל דכתיב וגם נצח ישראל. ועל דא כל מילוי הוה בדינא בשירותא ובסופא.

ותו קודשא בריך הוא כליל ליה לבתר בהוד. אימתי לבתר דמשח מלכין. ועל דא שקיל איהו (תרומה קמח ע”א) כמשה ואהרן. מה משה ואהרן בתרין סטרין דלעילא, אף הוא לתתא כגוונא דאנון תרין סטרי. ומאן אנון. נצח והוד. כגוונא דמשה ואהרן דלעילא. וכלהו דרגין אחידן דא בדא דכתיב, (תהלים צט) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו. דהא שית סטרין אתכלילו ואחידן דא בדא.

כמה דאלין אחידן משה ואהרן ושמואל, אוף הכי אחידן (ס”א דא בדא) יעקב משה ויוסף. יעקב מאריה דביתא. מית יעקב נטל משה ביתא ומני לה בחייו. יוסף על ידי דיעקב ומשה הוה צדיק. (ותרווייהו לא שמשו ביתא אלא ביוסף בגין דהוה צהק).

יעקב ביוסף נטל ביתא דכתיב, (בראשית לו) אלה תולדות יעקב יוסף. משה לא שמש בה עד דנטל ליה ליוסף. כד נפקת שכנינתא מן גלותא לא יכיל לאזדווגא בה אלא ביוסף דכתיב, (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף עמו. אמאי כתיב עמו. אלא גופא לא אזדווג בנוקבא עד דאזדווג בהדי ברית. ועל דא משה נטל ליה ליוסף עמיה. כיון דהוה עמיה שמש בנוקבא כדקא יאות. ובגין כף יעקב משה ויוסף פחדא אזלי.

יעקב מית וגופיה אעלו ליה בארעא קדישא. יוסף מית גופיה לא אתקבר בארעא קדישא אלא גרמוי. משה (מית) לא האי ולא האי. אמאי. אלא יעקב בעלה קדמאה דמטרוניתא הוה. מית יעקב אזדווגא ביה במשה. ובעוד דהוה משה בהאי עלמא מני לה כדקא יאות ואיהו הוה בעלה תניינא. יעקב אעילו ליה לארעא קדישא גופיה שלים בגין דאיהו גופא. יוסף גרמוי ולא גופיה בגין דגרמין אנון חיילין ומשריין דלעילא וכלהו נפקי מההוא צדיק. וצדיק צבאות אקרי. מאי טעמא, בגין דכל צבאות ומשריין עלאין מניה נפקין. ועל דא גרמוי דאנון צבאות אעלו בארעא.

משה הוה לבר ולא עאל תמן לא גופיה ולא גרמוי אלא אעלת שכנינתא בארעא. בתר דמית משה ואתהדרת לבעלה קדמאה ודאי איהו יעקב. מכאן נוקבא דאתנסיבת בתרין, בההוא עלמא אהדרת לקדמאה. משה הוה לבר כיון דבעלה קדמאה הוה בארעא.

דף כב ע”א

משה זכה בחייו מה דלא זכה ביה יעקב. יעקב שמש בה בההוא עלמא, משה בהאי עלמא. ואי תימא דגריעו דמשה הוה. לאו הכי. אלא כד נפקי ישראל ממצרים מסטרא דיובלא הוה. וכל אנון שתין רברבן מעלמא עלאה הוו. (דף כב ע”א) ובההוא דיוקנא אזלו במדברא וחד מנהון לא עאלו בארעא. אלא בניהון תולדין דלהון כדקא חזי דאנון תקונא דסיהרא. וכל עובדי ארעא תקונא דסיהרא הוה.

משה שמש בסיהרא בעוד דאיהו בגופא ומני לה לרעותיה. כד אתפטר מהאי עלמא סליק בסליקו עלאה ברוחא קדישא ואתהדר ברוחא ליובלא עלאה ותמן

אתדבקו באנון שיתין רבוא דהו דיליה. מה דלא הוה פן ליעקב דהוא אתהדר ברוחא לגו שמטה מה דלא הוה פן בחיי (בגין) כיון דביתא אחרא הוה ליה.

וארעא קדישא בתקונא (דעלמא נ”א דלתתא) אתתקנת בחילא דלעילא. ועל דא לא אתחזון למהוי פלהו כחדא. אנון דעלמא עלאה הוה בלחודייהו פלהו ברוחא. ואנון דעלמא תתאה הוה בלחודייהו פלהו בגופא. ולא אתחזון למהוי אלין ואלין גו סיהרא. אלא אלין גו סיהרא. ואלין לבר. לנהרא אלין מגו אלין. וכלהו דעאלו בארעא דיוקנא דקדמאי הוה. ולא הוה בסליקו עלאה פוטייהו. בגין דלא יהא דרא ולא הוה מקדמת דנא כאנון קדמאי דאתחזיא להון זיו יקרא דמאריהון אפין באפין.

יעקב שמש בנשוי בגופא. לבתר אתדבק רוחא ברוחא. משה אתפרש מאתתיה ושמש כד איהו בגופא בההוא רוחא קדישא. לבתר אתדבק רוחא ברוחא עלאה טמירא דלעילא. וכל דרגין הוה מתדבקן פלהו כחדא. רוחא דמשה דיובלא איהו גופיה דשמטה. רוחא דיעקב לאתדבקא בשמטה, גופיה דנשוי הוה בהאי עלמא. כל אנון נהורין עלאין בדיוקנא דלהון לתתא בארעא (נ”א בדיוקנא דלהון לתתא מנהון בדיוקנא דלהון לתתא בארעא) וכלהו תליין ברקיע השמים. הכא רזא דתרין שמהן כלילן כחדא ושכלולא דלהון תלתא ואתהדרן לחד דא לקבל דא. ואיהו שמה גליפא מחקקא כלילן בהאי ברזא דמהימנותא:

ויאמר אלהים נעשה אדם (תהלים כה) סוד יי ליראיו וגו' פתח ההוא סבא דסבין ואמר, שמעון שמעון מאן הוא דאמר ויאמר אלהים נעשה אדם. (ויאמר אלהים) מאי ניהו הכא האי אלהים. אדהכי פרח ההוא סבא דסבין ולא חמא ליה. וכמה דשמע רבי שמעון דהוה קרי ליה שמעון ולא רבי שמעון, אמר לחברוי ודאי האי הוא קודשא בריך הוא דאתמר ביה (דניאל ז) ועתיק יומין יתיב. הא פען איהו שעתיא למפתח בהאי רזא. דודאי הכא אית רזא דלא אתיהיב רשו לאתגליא. וכען משמע דרשותא אתיהיב לאתגליא.

פתח ואמר למלכא דהוה ליה כמה בניינין למבני. והוה ליה אומנא. ויהוה אומנא לא הוה עבד מדעם אלא מרשו דמלכא כמא דאת אמר, (משלי ח) ואהיה אצלו אמן. מלכא ודאי איהו חכמה עלאה לעילא. ועמודא דאמצעיתא (איהו) מלכא לתתא. אלהים אומנא לעילא ודא אימא עלאה. אלהים אומנא לתתא ודא שכונתא (תקונים ע”ב דף צ”ז א) דלתתא.

ואתתא לית לה רשו למעבד מדעם בלא רשות בעלה. וכל בניינין דהוה בארץ אצילותא הוה אמר אב”א באמירה לגבי אב”א יהא פדין וכדין, ומיד הוה. כמא

דַּאת אָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. וַיֹּאמֶר הוּא אָמַר לְאֱלֹהִים, יְהִי אֹר. מֵאֲרִי דְבִנְיָנָא אִיהוּ אֹמַר וְאֹמְנָא עֲבִיד מִיַּד. וְהָכִי כָּל בְּנֵינִין בְּאַרְח אַצִּילוּתָא הוּא אָמַר יְהִי רְקִיעַ, יְהִי מְאֲרַת, וְכֹלָא אֲתַעְבִּיד מִיַּד. כַּד מְטָא לְעֵלְמָא דְפְרוּדָא דְאִיהוּ עוֹלָם הַנְּבִדְלִים, אָמַר אֹמְנָא לְמֵאֲרִי בְנֵינָא נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ. אָמַר מֵאֲרִי בְנֵינָא וְדָאִי טַב הוּא לְמַעְבַּד לֵיהּ. אֲבָל עֲתִיד הוּא לְמַחְטִי קַמְךָ בְּגִין דְאִיהוּ כְּפִסִּיל הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (מְשַׁלִּי י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אֲב וּבֵן כְּפִסִּיל תּוֹגַת אָמוּ.

דף כב ע"ב

אִיהִי אָמְרָה בְּתַר דְּחֻבִּיָּה תְּלִיא בְּאִמָּ"א וְלֹא בְּאִבָּ"א אֲנָא בְּעֵינָא לְמַבְרִי לֵיהּ בְּדִיּוּקְנָא דִּילִי. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ וְלֹא בְּעַא לְאַשְׁתַּתְּפָא בֵּיהּ אִבָּ"א. בְּזִמְנָא דְחָב מַה כְּתִיב (דף כב ע"ב) (ישעיה נ) וּבְפִשְׁעֵכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם. אָמַר מְלַכָּא לְאִמָּ"א וְלֹא אִמְרִית לָךְ דְּעֲתִיד הוּא לְמַחְטִי. בַּהֲהוּא זְמַנָּא תְּרִיךְ לֵיהּ וְתִרְיךְ אִמָּא עִמִּיהּ. וּבְגִין דָּא כְּתִיב, (מְשַׁלִּי י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אֲב וּבֵן כְּפִסִּיל תּוֹגַת אָמוּ. בֵּן חָכָם, דָּא אָדָם דְאִיהוּ בְּאַרְח אַצִּילוּת. וּבֵן כְּפִסִּיל, דָּא אָדָם דְּבְרִיאָה.

קָמוּ כְּלָהוּ חֲבַרְיָא וְאָמְרוּ רַבִּי רַבִּי, וְכִי אֵית פִּירוּדָא בֵּין אִבָּ"א וְאִמָּ"א דְּמִסְטָרָא דְאִבָּ"א אִיהוּ בְּאַרְח אַצִּילוּת וּמִסְטָרָא דְאִמָּ"א בְּבְרִיאָה. אָמַר לוֹן חֲבַרְיָא חֲבַרְיָא לָאו הָכִי הוּא, דְּהָא אָדָם דְאִצִּילוּתָא דְכַר וְנוֹקְבָא הוּא מִסְטָרָא דְאִבָּא וְאִמָּ"א. וְדָא אִיהוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. יְהִי אֹר מִסְטָרָא דְאִבָּא, וַיְהִי אֹר מִסְטָרָא דְאִמָּ"א. וְדָא אִיהוּ אָדָם דוּ פְרָצוּפִין.

אֲבָל לְהָאִי לִית בֵּיהּ צַלְם וּדְמוּת. אֲלֹא אִמָּא עֵלְאָה הוּא לֵיהּ חַד כְּנֻזִי דְסָלִיק לְחוּשְׁבֵן אֱלֹהִים. וְהָהוּא כְּנֻזִי אִיהוּ אֹר וְחֻשְׁךָ. וּבְגִין הָהוּא חֻשְׁךָ דְהוּא בְּהָהוּא כְּנֻזִי, אָמַר אֲבָא דְעֲתִיד לְמַחְטִי לְאָדָם דְאִצִּילוּת (נ"א דְבְרִיאָה) דְאִיהוּ אֹר לְבוּשׁ עֵלְאָ"ה (נ"א עֵלְיוֹן).

וְהָאִי אִיהוּ אֹר דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹם רֵאשׁוֹן דְּגִנְזוּ לְצַדִּיקָיָא. וְהָהוּא חֻשְׁךָ דְאִתְבְּרִי בְּיוֹמָא קַדְמָאָה לְרִשְׁיַעֲיָא כְּמָא דְאִתְ אָמַר, (שְׁמוּאֵל א ב) וְרִשְׁעִים בְּחֻשְׁךָ יִדְמוּ, וּבְגִין הָהוּא חֻשְׁךָ דְהוּא עֲתִיד לְמַחְטִי לְהָהוּא אֹר, לֹא בְּעַא אֲבָא לְאַשְׁתַּתְּפָא בֵּיהּ. וּבְגִין דָּא אָמַר נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ הָהוּא אֹר. כְּדִמוּתֵנוּ הָהוּא חֻשְׁךָ דְאִיהוּ לְבוּשָׁא לְאֹר. כְּגוּוּנָא דְגוּפָא דְאִיהוּ לְבוּשָׁא לְנִשְׁמַתָּא הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (אִיּוֹב י) עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבַּשְׁנִי. חַדוּ כְּלָהוּ וְאָמְרוּ זְכָאָה חוּלְקָנָא דְזֻכִּינָא לְמִשְׁמַע מְלִין דְלֹא אֲשַׁתְּמַעוּ עַד כְּעַן.

פתח עוד רבי שמעון ואמר (דברים לב) ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי וגו'. אמר חברי'א שמעו מלין עתיקין דבעינא לגלאה בתר דאתיהיב רשו עלאה למימר. מאי ניהו דאמר ראו עתה כי אני אני הוא. אלא דא הוא עילת על כל עלאין. ההוא דאתקרי עלת העלות עלת מאלין עלות. דלא יעביד חד מאלין עלות שום עובדא עד דנטיל רשות מההוא דעליה. כמה דאוקימנא לעילא בנעשה אדם.

נעשה ודאי. על תרין אתמר. דאמר דא לההוא דלעילא מיניה נעשה. ולא עביד מדעם אלא ברשו ואמירה מההוא דלעילא מיניה. וההוא דלעילא מיניה לא עביד מדעם עד דנטיל עצה מחבריה. אבל ההוא דאתקרי עלת על כל עלות דלית לעילא מיניה ולא לתתא שוה ליה. כמה דאת אמר, (ישעיה מ) ואל מי תדמוני ואשוה יאמר קדוש. אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, דנטיל עצה מיניה. כגוונא דההוא דאמר ויאמר אלהים נעשה אדם.

קמו פלהו חברי'א ואמרו רבי הב לנא רשו למלא בהאי אתר. אמרו והא לא אוקמת לעילא דעלות העלות אמר לכת'ר נעשה אדם. אמר לון הו שמעין אודניכו מה דפומכון ממל'ן. והא לא אמרית לכו השתא דאית דאתקרי עלת העלות ולא איהו ההוא דאתקרי עלת על כל עלות. דלעלת על כל עלות לית ליה תניינא דנטיל עצה מיניה דאיהו יחיד קדם פלא ולית ליה שותפא.

ובגין דא אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי דנטיל עצה מיניה, דלא אית ליה תניינא ולא שותפא ולא חושבנא. דאית אחד בשתוף כגון דכר ונוקבא ואתמר בהון (ישעיה נא) כי אחד קראתיו אבל איהו חד בלא חושבן ולא שתוף. ובגין דא אמר ואין אלהים עמדי. קמו פלהו ואשתטחו קמיה ואמרו זכאה בר נש דמאריה אסתפם עמיה לגלאה רזין טמירין דלא הו מתגליין למלאכייא קדישי'א.

דף כג ע"א

אמר לון חברי'א, אית לן לאשלמא קרא, דכמה רזין טמירין אית בהאי קרא. (דברים לב) אני אמית ואחיה וגו' אני אמית ואחיה בספירן. אחיה מסטרא דימינא חיי. ומסטרא דשמאלא מותא. ואי לא אסתפמן תרוייהו בעמודא דאמצעיתא לא אתקיים דינא. דאנון במותב תלתא פחדא. ולזמנין (דף כג ע"א) אסתפמו תלתא למעבד דינא, וייתי י"ד (ימינא) דאיהי פשוטה לקבל שבים דאיהו ידו"ד יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ודא שכונתא אתקרי יד ימין מסטרא דחס"ד. יד שמאל מסטרא

דגבורה. יד ידו"ד מסטרא דעמודא דאמצעיתא. כד בר נש תב בתיובתא האי יד שזיב ליה מן דינא. אבל כד דן עלת על כל העלות אתמר ביה ואין מידי מציל. ועוד תלת זמנין אתמר בהאי קרא אני אני אני. דאית בהון א' א' א' י' י' י'. דאתרמיזו ביו"ד ה"י וא"ו ה"י, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואית בהון ג' ווין ו' ו' ו' ו' אחיה ואני ואין דאתרמיזו באלין שמהן. ועם כל דא דהאי קרא הא אוקמוה חבריאי לגבי אלהים אחרים. כמא דאת אמר ראו עתה פי אני אני הוא, דא קודשא בריך הוא ושכינתיה דאתמר בהו אני וה'. ואין אלהים עמדי דא סמאל ונח"ש. אני אמית ואחיה, אני אמית בשכינתי למאן דאיהו חייב. ואני אחיה בה למאן דאיהו זכאי. ואין מידי מציל דא י"ד ידו"ד דאיהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א ואיהו כוז"ו במוכס"ז כוז"ו וכלא קשוט. אבל מה דאתמר לעילא עלת עלאה דאיהו עלת על כל העלות. והאי רזא לא אתמסר לכל חכימא ונביאה (נ"א אבל מה דאתמר לעילא על עלאה דאיהו על העלות האי רזא לא אתמסר אלא לכל חכימא ונביאה).

תא חזי כמה עלות אנון סתימין דאנון מתלבשין ואנון מורכבין בספירן, וספירן מורכב לנגביהו, דאנון טמירין ממחשבתא דבני נשא, ועלייהו אתמר (קהלת ה) פי גבוה מעל גבוה שומר וגו'. נהורין מצוחצחין אלין על אלין. ואלין דמקבלין אנון חשוכין מאחרנין דעלייהו דמקבלין מנייהו. ועלת (על כל) העלות לית נהורא קיימא קמיה דכל נהורין מתחשכן קמיה.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ג)

זי"ן מאי עבידתיה, כמנין ימי השבוע. ללמדך שכל יום יש לו פת. ומאי עבידתיה תכא ללמדך שפשם שיש חכמה גדולה באוון לאין תכלית, כך יש הפח שהוא בכל האברים, ומאי אברים, שבע שיש באדם. דכתיב פי בצלם אלהים עשה את האדם. ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

רעיא מהימנא השלמה מההשמטות (סימן ד) אמר ליה בוצינא קדישא בתר דאמר (בראשית א) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו מאי ניהו דאמר לבתר ויברא אלהים את האדם בצלמו, אמר ליה מה דאוקמוה על דא מארי מתגיתין דמנהון אמרו (הוא) נברא ומנהון (אמרו) לא נברא וקודשא בריך הוא ברא ליה, דכתיב (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו. אמר ליה אי הכי איהו לא יהיב חלקא ביד חד מנייהו ולא אתעביד בדיוקנא דילהון אלא באיקונין דמלכא בצלמו כדמותו דאיהו צלם ודמות תבניתו. אמר הכי אשתמודע. אמר חס ושלום. אלא אנא אימא דאתברי בכלא ואשליטיה על כלא. דאי הוה יהיב כל חד חולקיה בזמנא דהוה כעסיה עליה כל חד הוה נטיל חולקיה מניה, פי במה נחשב הוא. אלא קודשא בריך הוא ברא ליה כל חד בדיוקניה,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דא מלכות קדישא דאיהי תמונת כל, דבה אסתכל קודשא בריך הוא וברא עלמא וכל בריין דברא בעלמא וכלל בה עלאין ותתאין בלא פירוודא כלל וכלל בה עשר ספירן וכל שמחן וכנויין והויין ועלת כל בלא דאיהו אדון על בלא ולית אלהא בר מניה ולא אשתכח בכל עלאין ותתאין פחות מיניה. בגין דאיהו קשר דכלהו שלימו דכלהו לקיימא ביה ומלכותו בכל משלה. ובגין דלא אשתכח עלת על בלא בעלאין ותתאין פחות מיניה אפילו בחד מנייהו (אתקריאת) אתקריבת אמונת ישראל. ומסטרטא דעלת על בלא אתמר בה (דברים ד') כי לא ראיתם כל תמונה. אבל מסטרטא דשאר עמין אתמר בהו (בה) (במדבר י"ב) ותמונת יי יפיט. אתא בוצינא קדישא ושאר חברייא ואשתטחו קמיה ואמרו כען לית מאן דיכיל למיטל מיניה חולקיה דלא יהיב ליה חד מעלמא אלא בורא עלמין עלת על בלא, וביה תלייא עונשיה או אגריה ולא במלאך ושרף ולא בשום בריה דעלמא ובגין דא אוקמיה רבנן דמתניתין המשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם. ע"כ:

(עד כאן מההשמטות)

דבר אחר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, הא אוקמוהו חברייא על מלאכי השרת דאנון אמרי האי קרא. אמר להו בתר דהו ידעין מה דהו ומה דעתיד למהוי ואנון הו ידעין דעתיד למחטי אמאי בעו למעבד ליה. ולא עוד אלא דעזא ועזאל הו מקטרגי עליה בזמנא דאמר שכינתא לקודשא בריך הוא נעשה אדם, אמרו מה אדם ותדעהו. מה את בעי למברי אדם, ותדעהו דעתיד למחטי קמך באתתא דיליה דאיהי חשך. דאור (מ"י דף כ"ח) איהו דכורא וחשך נוקבא שמאלא חשך דבריאה. בההוא זמנא שכינתא אמרת לון בהאי דאתון מקטרגין אתון עתידים למנפל. כדכתיב ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טובות הנה וגו' (חשקו בהון) וטעו בהון ואפיל לון שכינתא מקדושה דלהון. אמרו חברייא רבי רבי, אדהכי (נ"א אי הכי) עזא ועזאל לא הו משקרין במלוליהו. דודאי בנוקבא עתיד אדם למחטי. אמר להו הכי אמרה שכינתא אתון אזדמנתון לקטרגא קדמי יתיר מחילא דמרומא, אי אתון הויתון שפירין מאדם בעובדיכו יאות לכו לקטרגא עליה. אבל איהו עתיד למחטי באתתא חדא, אתון בנשין סגיאיין. חפתיכון יתיר מבני נשא כמה כתיב ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו', את בת האדם לא נאמר, אלא את בנות האדם. ולא עוד אלא אם אדם חב הא אקדים ליה תשובה לאהדרא למאריה לאתקנא במה דחב. אמרו ליה חברייא (רבי רבי) אי הכי אמאי פולי האי. אמר רבי שמעון לחברייא אי לא דהו הכי דברא קודשא בריך הוא יצרא טבא ובישא דאנון אור וחשך לא הוה זכו וחובה לאדם דבריאה. אלא (בגין) דאתברי מתרווייהו, ובגין דא (דברים ל) ראה נתתי לפניך היום את החיים וגו'. אמרו ליה פולי האי אמאי. ולא הוה שפיר דלא אתברי דלא למיחב ולגרמא כל מה דגרים לעילא ולא הוה ליה לא עונש ולא שכר.

דף כג ע"ב

אמר לון מן הדין הוה ליה למבריייה כף. בגין דאורייתא בגיניה אתבריאת דכתיב בה עונשא לרשיעייא ואגרא לצדיקייא ולא הוה אגרא לצדיקייא ועונשא לרשיעייא אלא בגין אדם דבריאה (ישעיה מה) לא תהו בראה לשבת יצרה. אמרו ודאי כען שמענא מה דלא שמענא עד השתא, דודאי לא ברא קודשא בריך הוא מלתא דלאו איהו צריך. ולא עוד אלא אורייתא דבריאה (דף כג ע"ב) איהו לבושא דשכינתא. ואי אדם לא הוה עתיד למברי (למחטי) הות שכינתא בלא כסוייא פגוונא דעני. ובגין דא כל מאן דחב פאלו אפשיט לשכינתא מלבושהא. והאי איהו עונשא דאדם.

וכל מאן דמקיים פקודין דאורייתא פאלו הוא לביש לשכינתא בלבושהא. ובגין דא אוקמוה בכסויא דציצית (ותפלין) (שמות כב) פי היא כסותו לבדה היא שמלתו לעורו במה ישכב בגלותא והא אוקמוה. תא חזי, חשך איהו אונכמו דאורייתא אור חירו דאורייתא.

השלמה מההשמטות (סימן ה)

חורו דאורייתא וכד איהו אור מתלבש בחשך אתמר באורייתא (שיר השירים א) שחורה אני ונאווה וכד אסתלק מתמן אור דאיהו חורו אמרה אל תראוני שאני שחרחרת ואורייתא פגוונא דבת עינא דאיהי אונכמא ושפירא באור דנהיר בה ובגין דא בת עינא ואור דנהיר בה אמרה (תהלים כז) "אורי וישעי ממי אירא אורי אור י" דאיהי בת עין ותרין גוין אית ליה אור מלגאו וחשך מלבר למהוי שלטאה בהו על כל קלוסין (קליפין) הדיא הוא דכתיב (תהלים ק"ג) ומלכותו בכל משלה. בלבושא דאור איהי שליטת על כל אינון דאתמר בהון (שמות י) ולכל בני ישראל היה אור במושבותם ובלבושא אונכמא שליטת על חייביא דאתמר בהון (שמואל א' ב') ורשעים בחשך ידמו.

ועוד אור איהו מסטרא דימינא דאיהו אור יום קדמאה דאתמר ביה (בראשית א) "יהי אור דא אברהם ויקרא אלהים לאור יום. חשך מסטרא דשמאלא דאתמר ביה ביצחק (בראשית כ"ז) ותכהין עיניו מראות ולחשך קרא לילה יעקב דאתלבש מתרויהו באור דימינא ובחשך דשמאלא ובתרויהו עמודא דאמצעיתא איהו עמוד. (שמות י"ג) עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם. ענן מסטרא דילה מיא, חשך מסטרא דילה אשא עמוד איהו שלום ביניהו. הדיא הוא דכתיב (איוב כ"ה) עושה שלום במרומי וכד איהו באמצעיתא (שמות יד) ולא קרב זה אל זה כל הלילה, לא קריב מיא לאשא ולא אשא למיא דאיהו אפריש ביניהו. ודיא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אִיהוּ מַחְלוּקַת בַּיִת הַלֵּל וּבֵית שְׂמַאי שֶׁהֵיא לְשֵׁם שָׁמַיִם וּלְקַבְלֵיהוּ תְרִין אַמּוּרָאֵי
דְרַקִיעָא מִיכָאל וְגַבְרִיאֵל וְשָׂר שְׁלוֹם מְכַרְיַע בִּינֵיהֶם דְאִיהוּ נוּרִיא'ל, אֹרִיאֵל
אֲתַקְרִי מְסֻרָא דִימִנָא נוּרִיאֵל מְסֻרָא דְשְׂמַאֲלָא וְאִיהוּ אָדָם דְלִתְתָא מְטַטְרוּן
שְׁמִיָה שְׁלִיט עַל כָּל מְאָרֵי מִתְנִיתִין הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית א') וַיְרֹדוּ בְדִגַת הַיָּם
אֵלֶיךָ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים דְמִתְרַבֵּין בִּימָא דְאֹרִיִּיתָא דִירְתִי מְתַמְן נֶפֶשׁ חַיָּה.

סדר הלימוד ליום יב תשרי [יום 12 בשנה]

ובעוף השמים אליו מארי דזכוון דבזכותהון פרחין לעילא וירתינ מתמן רוחא דאיהו עוף יעופף בגדפין בפקודין דעשה. ובבהמה אליו עמי הארץ דאתמר בהון (במדבר י"ד) אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם. (עד כאן מההשמטות) ואי צלותא לאו איהי שלימא כמה מלאכי חבלה רדפין אבתרה כמא דאת אמרו, (איכה א) כל רודפיה השיגוה וגו'. ובגין דא מצלין (תהלים עח) והוא רחום יכפר עון דא סמאל דאיהו נחש. ולא ישחית דא משחית. והרבה להשיב אפו דא אף. ולא יעיר כל חמתו דא חמה. בגין דלא ירדפון בתר צלותא. וכמה מלאכי חבלה תליין מנייהו. שבעה ממנן אנון ותליין מנייהו שבעין. ובכל רקיעא ורקיעא אנון מקטרגין ותליין מנייהו עשרה אלף רבוא. ואי צלותא סלקא שלימא בעטופא דמצוה ותפלין על רישא ודרועא' אתמר בהו (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ידו'ד נקרא עליך ויראו ממך. שם יי אוקמוה דאיהי תפלין דרישא. ומאן דחזי שם ידו'ד על רישא' בצלותא דאיהי (ידו'ד) אדנ'י' מיד כלהון ברחין. הדא הוא דכתיב' (תהלים צא) יפול מצדך אלף וגו'.

השלמה מההשמטות (המשך)

כך נהורא איהו (תהלים ל"ג) רננו צדיקים ביי ודא דרגא דצדיק חי עלמין ומתמן רנה וביה פורקנא הדא הוא דכתיב (ירמיה כ"ג) צמח צדיק ודאי דאיהו עשיראה וצדיק נטיל משמאלא ועמודא דאמצעיתא מימינא הדא הוא דכתיב (דברים ל"ג) מימינו אש דת למו.

תא חזי כל אתוון אינון מסטרא דאתוון דאורייתא דכלילן בשכינתא וצדיק איהו נטיל לשמאלא קץ חי דאיהו יצחק בהפוך חי עלמין קשיר בשמאלא ושכינתא תתאה מסטרא דשמאלא אתמר בה והארץ היתה מסטרא דימינא תוהו ובהו בו הוא מסטרא דעמודא דאמצעיתא וחשך על פני תהום דא שכינתא תתאה ומאן גרים ליה (לה) האי אלא קודשא בריך הוא קודם דברא עלמא הוה סתים יהו'ה לבתר אתפשטת ה' לתתא ואתמר בה והארץ היתה תוהו ובהו ורזא דמלה אלה "תולדות השמים" והארץ בהבראם בה' בראם הרי לך דהוה לבושהא תוהו.

ובגין דא פי לא המטיר יי אלהים עד לא הוה נחית נביעו עלה בגין דאדם אין דהוה בעלה לעילא סתים באין עד דאתפשט ה' מן יה'ו דאיהו בינה דאיהו מקורא דנביעו דאיהי נקודה סתימא ומתמן והשקה את כל פני האדמה וקודם דנחתת הוה קודשא בריך הוא בונה עולמות ומחריבן, בגין דא הוה נביעו נחית בהוהא זמנא הוא שירותא מחסד הדא הוא דכתיב (תהלים פ"ט) אמרתי עולם חסד

יבנה ובגין דא לא תוהו בראה לשבת יצרה ואתמר בה לא טוב היות האדם לבדו דלא תוהו בראה.

ובזמנא דהוה תוהו אמר אלהים לנח קח כל בשר בא לפני וגו' קח דיצחק דאתמר ביה כי אותך ראיתי צדיק לפני דאי אנת הוית בעי רחמי עליהו לא אתחרבו ואיהו הוה אמר ליה ברמו בגין דיבעי רחמי עליהו ולא ימות משיח דאיהו מסטרא דשמאלא.

אמר ליה והא בונה עולמות ומחריבן קודם דאתברי עלמא הוה אלא מגיד מראשית אחרית דקודשא בריך הוא הוה במחשבתיה כל דרין דהוה בונה ואתחרבו קודם דאתבראו חזא דהוה עבדין עובדין דיתחרבו וכיון דברא חשב כאילו חריב לון ודא ממלל עד סוף יומין דאלין תולדין בישינ והוה גרמין דנהר יחרב ויבש יחרב בבית ראשון ויבש בבית שני נביעו דיליה בתרין עלמין שכונתא עלאה ושכונתא תתאה ולנח אתגלייא מה דהוה ומה דעתיד למחוי ולא בעא רחמי עליהו עד דאתא משה ובעא רחמי דעתידין הוה ישראל דלא יפקון אלא חד מעיר ושנים ממשפחה מסטרא דגבורה דהוי דינין ויתחר עלמא לתהו.

ובגין דבעא משה רחמין עליהו שמאל דוחה ולא יפקון ביה ישראל וימין מקרבא דאיהי ימינא מטי כלפי חסד ומשה בגין דיהב גרמיה עליהו יחב תוקפא לדרגיה דאיהו עמודא דאמצעיתא דאיהי אורייתא דאתיהיבת בימינא הדא הוא דכתיב (דברים ל"ג) מימינו אש דת למו ובגין דא פורקנא ביה תלמיא הדא הוא דכתיב (בראשית מ"ט) לא יסור שבט מיהודה עד פי יבא שילה דאיהו משה בחושבנא.

יסוד צדיק ביה סו"ד תהא שמאל דוחה אף על גב דאוקימנא ביה (בראשית מו) כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ושש בגין דאתקשר בשמאלא וימין מקרבת בגין דתלמיא מניה עמודא דאמצעיתא דס"ו אינון ששים מסכתות ושיתא סדרי משנה דאתיהיבו מגבורה דאיהי שמאלא ששים גבורים אתקריאו דנטלן מגבורה דתמן אורייתא דבעל פה דאיהי שכונתא תתאה כללא דס' מסכתות ושיתא סדרי משנה דתורה שבכתב לפומא לא גלי בגין דעתידה שמאל דאיהי פומא לאדחייא.

ובגין כך איהו סתים הכי פורקנא בלבא ופומא דאיהו גלייא לא אתגלי פורקנא ובגין דכלא תלמיא בימינא אמר הנביא (ישעיה נ"ג) וזרוע יי על מי נגלתה על מי ודאי דאתמר ביה (איכה ב) מי ירפא לך הדא הוא דכתיב (איכה ב) מ"ה אעידך מ"ה אדמה לך (שמות ג) ואמרו לי מה שמו במ"ה ייתי זמנא ובמ"ה

אסוותא הדא הוא דכתיב (איכה ב) מה אשׁוה לך ואנחמך וגו' מי ירפא לך, דמשה איהו מה שמו וביה תהא נחמתך ובגין דא כפל קודשא בריך הוא שׁמיה משה משה חד על פורקנא קדמאה וחד על בתרייתא ובגין דא (שמות יד) אז ישיר משה אז שר לא נאמר אלא אז ישיר.

עשיראה בתפלה ודא שכׁינתא עלה אתמר (תהלים י"ז) תפלה לדוד שמעה יי צדק ודוד ברוח קודשא אמר באחרית יומין דגלותא, אמר על ישראל (תהלים י"ז) בחנת לבי פקדת לילה. ולית לילה אלא גלות ואיוב מה דאמר כולא הוא משל על ישראל דאמר (איוב ז) כלה ענן וילך, ושטן בעא לקטרגא ליה ואמר קודשא בריך הוא (איוב לה) איוב לא בדעת ידבר אוף בייעקב בגין דחזא ברוחא דקודשא דוחקא דגלותא (עד כאן מההשמטות)

ויעקב בגין דחמא ברוחא דקודשא דוחקא דגלותא בתראה בסוף יומייה (אמר (בראשית כח) ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ובא ליליא דגלותא ואמר) (בראשית לב) ויירא יעקב מאד ויצר לו. ופליג עמא קדישא בגלותא לג' סטריין. פמא דאת אמר, (בראשית לג) וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשונה ברישא בגלותא דאדום, ואת לאה וילדיה אחרונים. ואת רחל ואת יוסף אחרונים. ובגין דחמא בתר פן ענייתא וצערא דלהון אמר (בראשית כח) ושבתי בשלום אל בית אבי ואמר ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש.

ודוד בגין גלותא אמר (שמואל ב ז) רעב ועיף וצמא במדבר, בגין דחמא שכׁינתא חרבה יבשה הוה נטיל צערא בגינהא. לבתר דחמא דהדרין ישראל (בתשובה) בחדוה, תקין עשר מיני נגוניין. ובסוף פלהו אמר (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטוף (נ"א תקין י' מיני תילים, ובסוף כלהו תפלה לדוד הטה יי אונך ענני. חדא דכלהו צלותין דבגיניהו מתעטפין קדם מלכא. ולא הוו עאלין עד דייעול צלותא דעני אמר תפלה לעני כי יעטוף) והיא צלותא דעטיף כל צלותין קדמאה עד דייעול צלותא דיליה. בגין דא אקדים עני לכלהו.

מאן צלותא דעני. דא צלותא דערבית דאיהי רשות בפני עצמה בלא בעלה. ובגין דאיהי בלא בעלה איהי ענייה יבשה (ברשות כל אינש) וצדיק עני יבש דא זרעא דיעקב דאיהו ברשות כל אומין דעלמא ודמא לצלותא דערבית דאיהי ליליא דגלותא.

וצלותא דשבת איהי צדקה לעני פמה דאוקמוה מארי מתניתין שמש בשבת צדקה לעניים (דעניים מתנחמי בארץ דשמשא (בשבתא) דשבתא). ובגין דא צריך בר נש למחוי איהו פעני לתרעא דמלכא בצלותא דעמידה בכל שית יומין דחול בגין

שְׁכִינְתָּא. וּמִתְעַטְפָּה לָהּ בְּעֵטוּפָא דְמִצּוּה דְצִיצִית כְּעֵנִי. וְיֵהָא בְּתַפְּלִין כְּאֲבִיוֹן לְגַבֵּי תַרְעָא דְאִיהוּ אֲדָנִי. דְהִכֵּי סְלִיק לְחוּשְׁבִין הֵיכָל. וְדָא אִיהוּ אֲדָנִי שְׁפַתֵי תַפְתָּח. וְכַד אֲפַתַח פּוּמִיָּה בְּצִלוֹתָא דְעֶרְבִית נִשְׂרָא קָא נְחִית בְּיוֹמִין דְּחוּלָא לְקַבְלָא בְּגַדְפָּהָא צִלוֹתָא דְלִילִיא. וְדָא נוֹרִיא לְאַתְקָרִי אוֹרִיא לְמַסְטְרָא דְחֶסֶד, וְנוֹרִיא לְמַסְטְרָא דְגְבוּרָה דְאִיהוּ נוֹר דְלִיק, דְאַתְמַר בֵּיה (דְנִיאל ז) נְהַר דִּינּוֹר וְגו'.

וּבְצִלוֹתָא דְשַׁחֲרִית אַרְיָה נְחִית לְקַבְלָא צִלוֹתָא בְּדְרוּעוּי וְגַדְפוּי דְאַרְבַּע גְּדַפִּין (ס"א אית) לְכָל חַיָּה דָּא מִיכָאֵל. וּבְצִלוֹתָא דְמִנְחָה שׁוֹר נְחִית לְקַבְלָא (נ"א צלוֹתָא) בְּקֶרְנוּי וְגַדְפוּי וְדָא גְבוּרִיאֵל. וּבְשֵׁבֶת נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּג' אַבְהֵן לְקַבְלָא בְּתַיִחִידָא דִּילִיָּה בְּהוֹן. וְדָא רְזָא דְשֵׁבֶת ש' בִּת יַחִידָא דִּילִיָּה. בְּהוּא זְמַנָּא חִיוּן עֲלָאִין דְאַתְקָרִיאוּ בְּשֵׁמָא דִּי פְתַחִין וְאַמְרִין (תהלים כד) שְׂאוּ שְׁעָרִים רַאשֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם.

דף כד ע"א

בְּהוּא זְמַנָּא מִתְפַּתְחִין שְׁבַעַה הֵיכְלִין. הֵיכַל קְדָמָאָה הֵיכְלָא דְאַהֲבָה. תְּנִינָא הֵיכְלָא דִירָאָה. תְּלִיתָאָה הֵיכְלָא דְרַחֲמִי. (תקונים כב). רְבִיעָאָה הֵיכְלָא דְנְבוּאָה דְאַסְפַּקְלָרִיאָה דְנְהָרָא. (דף כד ע"א) חֲמִישָׁאָה הֵיכְלָא דְנְבוּאָה דְאַסְפַּקְלָרִיאָה דְלָא נְהָרָא. שְׁתִּיתָאָה הֵיכְלָא דְצַדִּיק. שְׁבִיעָאָה הֵיכְלָא דְדִי'ן.

וְעֲלִיָּיהוּ אֲתַמַּר בְּרֵאשִׁית בְּרָא שְׁמֵי. אֱלֹהִים הֵיכְלָא שְׁבִיעָאָה. וְהִכֵּי אַנּוּן ז' הֵיכְלִין לְתַתָּא וְלְקַבְלִיָּיהוּ שְׁבַעַה קְלִין דְּהָבוּ לִי. וְי"ח אֲזַכְּרוֹת דְּבֵיָּה, דְּבְהוֹן שְׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּי"ח עֲלָמִין (תהלים סח) בְּרַכְבֵּי אֱלֹהִים רַבּוּתִים אֲלִפֵּי שְׁנָאן דְאַנּוּן י"ח רַבּוּן עֲלָמִין וְכִמְה גְטוּרֵי תַרְעִין אִית לְהֵיכְלִין דְּמַקְבְּלִין צִלוֹתִין, וְכָל צִלוֹתָא לָא תִיעוּל אֲלָא בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל. וְלִית מָאן דְקָאִים קָמִי תַרְעָא דְצִלוֹתָא. וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (תהלים קכז) לָא יְבוּשׁוּ כִי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר. דְּאִיָּה תַרְעָא דְמַלְכָּא. בְּגִין דְצִלוֹתָא אִיָּה מִצּוּה וְדָא שְׁכִינְתָּא. וְאוֹרִיָּתָא דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לָא צְרִיךְ הַפְּסָקָה בִּינֵיהוּ. וְצְרִיךְ לְסַלְקָא תּוֹרָה וּמִצּוּה בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוֹ.

דְּכָל פְּקוּדִין דְעֵשָׂה וְלָא תַעֲשֵׂה כְּלָהוּ תְלִין מִן שֵׁם יְדוּ'ד. כְּמָה דְאוּקִימָנָא רְזָא דָּא שְׁמֵי עִם י"ה שֵׁם מִצּוֹת לָא תַעֲשֵׂה. וְזֵה זְכָרֵי עִם ו"ה רַמ"ח מִצּוֹת עֵשָׂה. וְהָא חֲכָא שֵׁם וְרַמ"ח. וְאַנּוּן רַמ"ח תִּיבִין בְּקָרִיאָת שְׁמַע וְאַתִּיָּהִבוּ מְרַחֲמֵי (דאֵת י) וּדְחִילוֹ דָּאֵת ה'. וּבְגִין דָּא תְקִינּוּ הַבוּחַר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה וְאַנּוּן כְּלִילִין בְּאַבְרָהָם דְאַתְמַר בֵּיה זֵרַע אַבְרָהָם אוֹהֵבֵי.

השלמה מההשמטות (סימן ו)

זרע אברהם אוהבי. לית מאן דקאים קמיה תרעא דצלותא ועליה אתמר (תהלים קכ”ז) לא יבושו פי ידברו את אויבים בשער דאיהו תרעא דמלכא בגין דצלותא איהי מצוה ודא שכינתא ואורייתא דא קודשא בריך הוא ולא צריך הפסקה ביניהו וצריך לסלקא תורה ומצוה בדחילו ורחימו דכל פקודין דעשה ולא תעשה פלהו תליין מן שם יהו”ה כמה דאוקימנא רזא דא שמ”י עם י”ה שס”ה מצות לא תעשה וזה זכ”רי עם ו”ה רמ”ח מצות עשה והא הכא רמ”ח ושס”ה ואינון רמ”ח תיבין בקרית שמע ואתייהבו מרחימו ודחילו דאות ה’ ובגין דא תקינו הבוחר בעמו ישראל באהבה ואינון כלילן באברהם דאתמר ביה (ישעיה מ”א) זרע אברהם אוהבי.

תפילין אינון עוז דאתייהבו מיראה דאיהו לשמאלא ודא פחד יצחק דתמן כל מקטרגין סלקין למתבע כל דינין ובגין דא (ישעיה סב) ובזרוע עוזו, דא תפילין י”ה ביראה ו”ה באהבה הדא הוא דכתיב (תהלים ל”א) אהבו את יי כל חסידיו תא חזי (ס”א ת”ת) יהו”ה כליל כללא ובגין דא אתמר ביעקב (בראשית כט) והנה יהו”ה נצב עליו דאיהו עמודא דאמצעייתא לבתר דאתקם. (כתוב בדפוס עד בדיוקנא דמאהה ודאי) דכד צלותא דיליה סלקא לעילא פרוזא נפיק מרקיעין ויימא הבו יקרא לדיוקנא דמלכא ולית תרעא דקאים קמיה האי צלותא, (תהלים נ”א) אדני שפתי תפתח לאפקא מזונא לבגין קדישין דבהאי היכלא תמן מזונא.

בני חיי ומזוני מסטרא דעמודא דאמצעייתא דאיהו (שמות ה) בני בכורי ישראל ואיהו עץ החיים דנפיק מחיים דלעילא ואיהו אילנא דמזון לכולא ביה ובגין דשכינה אינון ישראל לתתא, חיים דילה אורייתא, מזונא דילה צלותא דחשיבא לקרבנא. ובגלותא אתמר לגבי ישראל (בראשית לט) הבה לי בנים ושכינתא איהי קרבנא לקודשא בריך הוא דמקבל לה בימינא ושמאלא וגופא ויחודא דיליה עמה בצדיק דאיהו אות תפילין ושבת וימים טובים.

ואית למשאל למה מצלאן לקודשא בריך הוא בכמה דרגין, זמנין מצלין ליה בספירה ידיעא ובמדה ידיעא לזמנין צלותא לימינא הדא הוא דאתמר הרוצה להחכים ידרים. לזמנין לשמאלא, הדא הוא דאתמר הרוצה להעשיר יצפין, לזמנין דאבא ואימא לימינא ולשמאלא אינון לזמנין לעמודא דאמצעייתא לזמנין לצדיק כל צלותא סלקא לדרגא ידיעא אלא ודאי יהו”ה איהו בכל ספירה וספירה וצלותא איהי שכינתא.

בזמנא דבעי לרחמא על עלמא סליקת בימינא ובזמנא דבעי למעבד דינא בעלמא סליקת בשמאלא וכולא לגבי יהו”ה דאיהו בכל אתר ובגין דא זאת

תורת העולה עולה ליי ודא צלותא דאיהי שכונתא קרבן ליי ודא צלותא דאיהי קרבנא דיליה וכד סלקא לגביה צריך לאכללא עמה כל ספירן דלית קדושה פחות מעשרה. (עד כאן מההשמטות)

ישראל דסליק ביו”ד ה”א וא”ו ה”א. ורוא דמלה ישראל עלה במחשבה להבראות. מחשבה חש”ב מ”ה, וביה תשפח שמא קדישא. ובגין יעקב דאיהו ישראל אתמר ויברא אלהים את האדם בצלמו בדיקנא דמאריה.

בני חיי ומזוני מסטרא דעמודא דאמצעיתא. דאיהו בני בכורי ישראל. ואיהו עץ החיים, ואיהו אילנא דמזו”ן לכלא ביה. ובגין דא אנון ישראל מזונא דיליה צלותא דחשיבא לקרבנא. ובגלותא אתמר (בראשית ל) הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי. ושכונתא איהי קרבנא דקודשא בריך הוא מיניה בימינא ושמאלא וגופא. וכד סלקא לגביה צריך לאכללא עמיה כל עשר ספירן. דלית קדושה פחות מעשרה דאיהו קדושה דיליה. ובגין דא פד בר נש בעי לסלקא צלותיה בכל תנועיה. (או) (אי) חיויא בעי לקטרגא לצלותא, צריך למעבד ליה קירטא, ורוא דמלה זרקא מקף שופר הולך סגולתא:

פתח רבי שמעון ואמר עלאין שמעו. תתאין אתפנשו. אלין מארי מתיבתא דלעילא ותתא. אליהו באומאה עלך טול רשו ונחית הכא, דהא קרבא סגיאה אודמן. חנו”ך ממנא נחית הכא, אנת וכל מארי מתיבתא דתחות ידך. דלא ליקרא דילי עבידנא, אלא ליקרא דשכונתא.

פתח כמלקדמין ואמר. זרקא ודאי במיתך לסלקא צלותא להווא אתר ידיע, כמה דההיא אבנא דקירטא דאזדריקת לאתר ידיע, הכי צריך לסלקא מחשבתיה בצלותיה בההיא תגא אבן מוכללת ומעוטרת. דאתמר בה כל הזוקף זוקף בשם דצריך לסלקא לה תמן.

ובההוא (אתר דסליק) לה לגבי בעלה אפילו נחש פרוך על עקבו לא יפסיק. אף על גב דאתמר ביה ואתה תשופנו עקב. תהיא אבן דאיהי י’ דיעקב דאתמר בה (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל לא יפסיק. וצריך לסלקא (נ”א לה) עד אין סוף. וכד נחית לה אתמר ביה כל הכורע כורע בברוך, דצריך לנחתא (נ”א לה) עד אין תכלית, ולא יפסיק (נ”א לה) מיניה לא לעילא לא לתתא.

לזמנין איהו בעלה ו’ בצדיק בשית פרקין דתרין שוקין נחת לגבה בתרין שוקין. לזמנא איהו בעלה ו’ בתרין (נ”א דרועין) שית פרקין דסליקת לגבה בתרין דרועין. לזמנין איהו בן אבא ואמא בן י”ה צריך לסלקא. (ס”א לה לעילא וכד)

לְעֵילָא לְה'. וְכַד סִלְקַת תַּמָּן לְזַמְנִין אִיהִי בְּהַפּוּכָא ו' וּבִין י' י' פְּגוּוּנָא דָא א צְרִיף
לְסִלְקָא לְגַבִּיָּה דְאַתְמָר בְּה (תהלים קיח) אֲבָן מְאָסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

דף כד ע"ב

וְכַד אִיהִי סִלְיַקַת לְעֵילָא, בְּרִישָׁא דְכָל רִישֵׁין סִלְקָא. וּבְגִינָה מְלֹאכְיָא אֲמַרִין
(דף כד ע"ב) אִי"ה מְקוּם פְּבוּדוֹ. וְכַד סִלְיַקַת לָא' (לעילא) פְּגוּוּנָא דָא א, אִיהִי תַגָּא
בְּרִישָׁא דָא' עֵטְרָה עַל רִישִׁיָּה פְתִ"ר. וְכַד נַחְתָּא נְקוּדָא לְתַתָּא וְאַתְעֵטְרַת נַחֲתַת
בִּיה פְּגוּוּנָא דָא (נ"א קמץ). וְכַד סִלְיַקַת אֲתַקְרִי תַגָּא בְּרֹזָא דְטַעְמִי. וְכַד נַחֲתַת
אֲתַקְרִיָּאת נְקוּדָה. וְכַד מְתִיחַד עֵמָה אִיהִי (אתקריאת אות) ז' כְּלִילָא מְנִיָּה אֹת
בְּרִי"ת דְאִיהוּ שְׁבִיעָאָה דְכָלָא.

וּבּוּדָאִי הָאִי אֲבָנָא הִיא בְּנִיָּא דְכָל עֲלָמִין. וּבְגִין דָּא (דברים כה) אֲבָן שְׁלִימָה
וְצַדִּיק יִהְיֶה לָּהּ. אִיהִי מְדָה בִין כָּל סְפִירָה. וְסְפִירָה דְכָל סְפִירָה. (נ"א וכל ספירה) בְּה
סִלְיַקַת לְעֵשֶׂר. שִׁיעוּר דִּילָהּ וּבְה (נ"א ו' בה) אֲתַעֲבִידַת אֲמָה עֵשֶׂר אֲמוֹת אוּרְךָ בִין
כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה. וְרֹזָא דְמְלָה עֵשֶׂר אֲמוֹת אוּרְךָ הַקָּרֶשׁ וּבִין כָּלָא מְאָה. אִיהוּ י'
בִין פֶּרֶק וּפְרָק עֵשֶׂר זַמְנִין סִלְקָא לְמִדָּה. (מארי) דְמְאָה אֲמָה.

כָּל מְדָה וּמְדָה אֲתַקְרִי עוֹלָם. וְאַנּוּן י"ו שִׁיעוּר וּמְדָה. ו' שְׁקַל י' מְדָה דִּילָיָה.
וְשִׁיעוּרָא דְמְדָה חֲמֵשׁ אֲמוֹת אוּרְךָ וְחֲמֵשׁ אֲמוֹת רַחֲב. וְאַנּוּן לְקַבֵּל שִׁיעוּרָא דְכָל
רְקִיעַ דְמַהֲלָךְ ת"ק אוּרְפִיָּה וְת"ק פּוּתִיָּיָה. וְאַנּוּן ה"ה. הָרִי לָךְ שִׁיעוּר קוּמָה בְּאַתּוּן
יְדוּ"ד. דָּאת ו' אִיהוּ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. חֲמֵשׁ רְקִיעִין דִּילָיָה ה' אֲלִין אֲתַקְרִיָּאוּ ה'
שָׁמַיִם ה' חֲמֵשׁ רְקִיעִין דְכָלִילָן בְּשָׁמַיִם. חֲמֵשׁ עֲלָאִין שָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם. וְאַנּוּן ה"ה חֲמֵשׁ
בְּחֲמֵשׁ. ו' רְקִיעַ שְׁתִּיתָאָה לוֹן. י' שְׁבִיעָאָה לוֹן י' שְׁבַעָה בְּשַׁבְעָה וְסִלְקִין י"ד. וְהָכִי
אַנּוּן אַרְעִין שְׁבַעָה עַל גְּבִי שְׁבַעָה פְּגִלְדִי בְּצִלָּים. וְכָלָהּ רְמִיזוֹן בְּתִרִין עֵינִין. י'
אֲתַקְרִי עוֹלָם קָטָן. ו' עוֹלָם אַרְיָה, וְכָל מָאן דְּבַעִי לְמִשְׁאָל שְׁאַלְתִּין לְגַבִּי עוֹלָם
אַרְיָה צְרִיף לְאַרְכָּא בִּיה. וְכָל מָאן דְּשָׂאִיל בְּעוֹלָם קָצֵר צְרִיף לְקַצְרָא. וְעַל דָּא
אוּקְמוּהּ בְּמְקוּם שְׁאַמְרוּ לְקַצֵּר אִין אָדָם רִשְׁאִי לְהָאַרְיָה.

לְקַצֵּר בְּצִלּוֹתִין (במדבר יב) אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ. בְּנְקוּדָה דִּי'. לְהָאַרְיָה (מסטרא
דאות ו). וְלְהַתְנַפֵּל (דברים ט) (באת פ' וכולא פ"ו). וְאַתְנַפֵּל לְפָנֵי יי פְּרָאשׁוּנָה מ' יום
וּמ' לִילָה כְּלָא (חד). מ"ם י' נְקוּדָה בְּאַמְצַע אֲתַעֲבִיד מִי"ם מְסִטְרָא דְחֶסֶד צְרִיף
לְאַרְכָּא בְּצִלּוֹתָא וּבְשִׁמָּא קְדִישָׁא וְסִלְיַק יְדוּ"ד בְּרַבִּיעַ (וצריף) לְאַרְכָּא בְּתַנּוּעָה דָּא
דְאִיהוּ רֹזָא דְתַקִּיעָה. לְקַצֵּר מְסִטְרָא דְשְׁבָרִים בִּינוּנִי, לָא בְּקַצִּירוֹ וְלָא בְּאַרְיָכוּ.
בְּתַרּוּעָה דְעַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא דְאִיהִי שְׁלִשְׁלַת דְתַרּוּוּיָיָהוּ שְׁקַל הַקְדָּשׁ.

לְקַבֵּיל רְבִיעַ דְּסֻלִּיק אִיהוּ חוּלָם, שְׁבָרִים לְקַבֵּיל שְׂבָא. דָּא בְּעָא לְסֻלְקָא קְלָא
וְדָא בְּעָא לְנַחְתָּא לָהּ. וּבְגִין דָּא אַנּוּן שְׁבָרִים בְּחֻשָּׁי שְׂכִינְתָּא תַתְּאָה וְקְלָא לָא
יִשְׁתַּמַּע כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (שמואל א א) וְקוּלָּה לֹא יִשְׁמַע. תְּרוּעָה דָּא שְׁלִשְׁתָּא אַחִיד
בְּתַרוּוּיָהּ. וְאִית כְּגוּוּנָא דְרַקִּיעַ הַמְּאָרִיךְ בֵּיהּ תִּיבָה וְאִיהִי נְקוּדָה חִירִיק כְּגוּוּנָא
דְּחָלָם. לִית נְקוּדָה דְלִית כְּגוּוּנָא דִילָּהּ בְּטַעְמִי. סְגוּל לְגַבֵּי סְגוּלָתָּא. שְׂבָא לְגַבֵּי
זְקָף גְּדוּל. כְּלָהּ תִשְׁכַּח לֹון נְקוּדֵי לְגַבֵּי טַעְמִי לְמַאן דִּידַע רְזִין טְמִירִין. פִּתַּח וְאָמַר
זְרְקָא מְקַף שׁוּפְר הוּלְךְ סְגוּלָתָּא. (פתח נקודת ימין יי מלך. נקודת סגול שמאלא יי מלך.
באמצעיתא יי ימלוך לתתא. רבי אחא אמר יי מלך דא עלמא עלאה. יי מלך דא תפארת. יי
ימלוך דא ארון הברית):

סדר הלימוד ליום יג תשרי [יום 13 בשנה]

השלמה מההשמטות (סימן מא)

תֵּאֲנֵן עֲמוּד אֶחָד מִן הָאָרֶץ עַד לְרִקְיעַ וְצַדִּיק שָׂמוּ עַל שֵׁם הַצַּדִּיקִים
וּכְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל צַדִּיקִים מִתְגַּבֵּר וְאִם לֹא מִתְחַלֵּשׁ וְהוּא סוּבֵל כָּל הָעוֹלָם דְּכַתִּיב (משלי
'ו) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם. וְאִם חָלַשׁ לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם. עַד כֵּאֵן: (עד כאן
מההשמטות)

השלמה מההשמטות (סימן ז)

מִדְרַשׁ רוֹת: הַצַּדִּיק אֲבָד כָּל זְמַן שֶׁלֹּא יָבֵא הַשְּׁפַע אֲבָד וְעָלִיו נֹאמֵר (ישעיה י"ט)
וְנָהַר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ וַיִּבְעַת הַבְּרָכָה נֹאמֵר (תהלים ה') כִּי אַתָּה תְּבַרֵךְ צַדִּיק בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ
צַדִּיק:

השלמה מההשמטות (סימן ח)

סֵפֶר הַבְּהִיר: תֵּנֵן עֲמוּד אֶחָד מִן הָאָרֶץ עַד לְרִקְיעַ וְצַדִּיק שָׂמוּ עַל שֵׁם הַצַּדִּיקִים
וּכְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל מִתְגַּבֵּר וְאִם לֹא מִתְחַלֵּשׁ וְהוּא סוּבֵל כָּל הָעוֹלָם דְּכַתִּיב (משלי י'
וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם וְאִם חָלַשׁ לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ (ר"ת תה"ו) הָאֵל אוֹקְמוּהָ כָּל אֶתֶר דְּכַתִּיב אֱלֹהֵי
פֶּסֶל אֵת הָרֵאשׁוֹנִים וְאֵלֵיךְ תוֹלְדֵיךְ דִּתְהוּ דְאִתְרַמְיִזוּ בְּקִרְאָתוֹ תְּנִינָא וְהָאָרֶץ הִיִּתְהַ
תְּהוּ. וְאֵלֵיךְ אֲנֹן דְאִתְמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא עֲלְמִין וּמְחַרְיָבָן. וּבְגִין דָּא
אֲרַעָא הוּא תוֹהָה וּבוֹהָה. אֵיךְ בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלְמִין לְחַרְבָּא לֹון. שְׁפִיר
הוּא דְלֹא לְבְרִי לֹון. אֱלֹהֵי וְדָאֵי הָכָא אֵיכָא רְזָא. מָאֵי אִיהוּ וּמְחַרְיָבָן. דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לֹא יִשְׁצִי עוֹבְדֵי יְדוּי. וְלֹא עוֹד אֱלֹהֵי דָא שְׁמִיָּא אִתְמַר בְּהוּ (ישעיה נא)
כִּי שָׁמַיִם כְּעֶשֶׂן נִמְלְחוּ וְגו'. אִם כֵּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד וּמְחִי.

אֱלֹהֵי רְזָא דְמִלְהָ כְּדִין הוּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא עֲלְמָא וּבְרִיָּה בְּאוּרִיָּתָא
כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ בְּרֵאשִׁית, דְאִתְמַר בְּהָ (משלי ח) "קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוּ. וּבְהָאֵי
רֵאשִׁית בְּרָא יְת שְׁמִיָּא וְיֵת אֲרַעָא וְאִיהִי סְמִיךְ לֹון בֵּיה. בְּגִין דְּבְרִית כְּתִיב בֵּיה
בְּבִרְא' שִׁית. וְאִתְמַר בֵּיה (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו'. וְאֵלֵיךְ אֲנֹן
דְאִתְמַר בְּהוּן (תהלים קטו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִי וְגו'. וְאִיהִי אֲרֶץ חַיִּים כְּלִילָא מְשֻׁבַע
אֲרַעִין דְעֲלִיָּהוּ אֲמַר דְּוֹד מְלָכָא (תהלים קיו) אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת חַיִּים.

דף כה ע"א

וּבְרָא שְׁמִיָּא וְאַרְעָא (דף כה ע"א) בְּתַרְיָה עַל תַּה"ו, וְלִית תַּמָּן יְסוּדָא דְאִיהוּ בְּרִי'ת דְסַמְיָה לֹון. בְּגִין דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְמִיתָן אֹרִייתָא לְאוּמִין דְעֵלְמָא עוּבְדֵי כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת דְאִיהוּ בְּרִית מִיְלָה מִמֶּשׁ, וְלֹא בְּעוּ לְקַבְּלָא לִיה, וְאַשְׁתְּאַרְת אַרְעָא חֲרַבָּה וַיִּבְשָׁה.

וְדָא אִיהוּ יְקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאָה הַיְבֻשָּׁה. יְקוּוּ הַמִּים דָּא אֹרִייתָא. אֶל מְקוֹם אֶחָד אֲלִין יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְנִשְׁמַתִּיהוּ תַלְיִין מִתְּהוּא אֲתֵר דְאַתְמֵר בֵּיה בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְקוּמוֹ. כְּבוֹד יי שְׁכִינְתָּא תַתָּא. מִמְקוּמוֹ שְׁכִינְתָּא עֲלָא. וְכִיוֹן דְאַנּוֹן נִשְׁמַתִּיהוּ מִתַּמָּן, שְׂרִיא עֲלִייהוּ וְדָאי יְדו"ד וְאַתְמֵר בְּהוֹן (דְּבַרִּים ל"ב) כִּי חָלַק יי עַמּוֹ. וְדָא אִיהוּ יְקוּוּ הַמִּים אֶל מְקוֹם אֶחָד.

וְאֹרִייתָא אִיהִי יִשׁוּבָא דְעֵלְמָא. וְאוּמִין דְעֵלְמָא עוּבְדֵי כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת דְלָא קַבִּילוּ לָהּ אֲשְׁתְּאַרוּ חֲרַבִּין וַיִּבְשִׁין. וְדָא אִיהוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא עֲלִמִין וּמְחַרְיָבֵן אֲלִין דְלָא נְטְרֵי פְקוּדֵי אֹרִייתָא, לָא דִישְׁצִי אִיהוּ עוּבְדוּי כְּמָה דְחֻשְׁבִּין בְּנֵי נִשָּׂא. וְלָמָּה יִשְׁצִי לֹון לְבַנּוּי דְאַתְמֵר בְּהוֹן בְּהַבְּרָאם בְּה' בְּרָאם. וְאֲלִין אַנּוֹן דְמִתְגִּירִין מִאוּמִין דְעֵלְמָא. בְּגִינִייהוּ נִפְלַת ה' זְעִירָא דְאַבְרָהָם בְּאַלְפָּה חֲמִישָׁאָה דְהוּא ה'. דְאִיהוּ חֲרַב וַיִּבְשָׁה. חֲרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן וַיִּבֶשׂ בְּבֵית שְׁנֵי.

וּמִשָּׁה בְּגִין דְבְּעָא לְאַעְלָא גִיּוּרִין תַּחוּת גְּדַפּוּי דְשְׁכִינְתָּא וְחֻשְׁיב דְהוּוּ מֵאֲלִין דְאַתְבְּרִיאוּ בְּה' וְהֵב בְּהוֹן אֶת ה' דְאַבְרָהָם, גְּרַמּוּ לִיה יְרִידָה כְּמָא דְאַתְ אַמֵּר, (שְׁמוֹת ל"ב) לֵךְ רֵד כִּי שַׁחַת עַמִּי. בְּגִין דְלָא קַבִּילוּ לָאֶת ה' בְּדַחִילוּ דִיּו"ד וּבְרַחֲמֵי דְה'. נַחֲתִית אִיהִי מִדְּרָגִיָּה דְאִיהוּ ו'.

וְאַת ו' נַחֲתַת עַמִּיָּה בְּגִין דְלָא יִתְאַבִּיד בִּינִייהוּ דְעֵתִיד אִיהוּ בְּרֹזָא דְגִלְגּוּלָא לְאַתְעַרְבָּא בִּינִייהוּ בְּגִלּוּתָא בִּין עַרְבֵי רַב דְאַנּוֹן נִשְׁמַתִּיהוּ מִסְטְרָא דְאַלִּין דְאַתְמֵר בְּהוֹן (יִשְׁעִיָּה נ"א) כִּי שָׁמַיִם כְּעֵשֶׂן נִמְלְחוּ וְגו'. וְאַלִּין אַנּוֹן דְלָא בְּעָא נַח רַחֲמֵי עֲלִייהוּ. וְאַתְמֵר בְּהוֹן וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ בְּגִין דְהוּוּ מֵאֲלִין דְאַתְמֵר בְּהוֹן (דְּבַרִּים כ"ה) תִּמְחָה אֶת זְכַר עַמְלֶק. וּמִשָּׁה לָא אֲסַתְמֵר מִנִּייהוּ וְאַפִּיל ה' בִּינִייהוּ. וּבְגִין דָּא אִיהוּ לָא יַעוּל לְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל עַד דִּיתוּב ה' לְאַתְרָהּ. וּבְגִין דָּא נַחֲת אִיהוּ מִדְּרָגִיָּה, וְנַחֲתִית בֵּיה ו'. וּבְגִין דָּא ה' נִפְלַת, ו' יוֹקִים לָהּ, ו' דְמִשָּׁה.

וּבְגִין דְה' א זְעִירָא ה' דְאַבְרָהָם דְאִיהִי דְהַבְּרָאם אֲתַעֲזֵר אִיהוּ בְּגִינָה, וְאַתְמֵר בֵּיה (יִשְׁעִיָּה ס"ג) מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה וְגו' וְאַפִּיק לָהּ מִתַּמָּן בְּחִילָא דְו' וְאַיִתִּי לָהּ עַמִּיָּה. מִיַּד שְׂרִיא עֲלִיהָ י"ה וְאַשְׁתְּלִים אוּמָאָה (דְאַתְמֵר) (שְׁמוֹת י"ז) כִּי יָד עַל פֶּס יָה מִלְחָמָה לִי וְגו'. מֵאִי מִדְּרֵי דֵר. דָּא מִשָּׁה דְאַתְמֵר בֵּיה (קַהֲלַת א) דוּר הוֹלִיךְ וְדוּר בָּא.

והא אוקמונה דלית דור פחות מס' רבוא. ודא משה דאתמר ביה דאנתתא חדא ילדה ס' רבוא בכרס אחת. (במדבר קנ"ט) וחמש מינין אנון בערב רב ואנון (סי' נג"ע ר"ע) נפילים גבורים ענקים רפאים עמלקים. ובגינייהו נפלת ה' זעירא מאתרהא. בלעם ובלק מסטרא דעמלק הוו. טול ע"ם מן בלעם ל"ק מן בלק אשתאר בבל (בראשית יא) כי שם בלל ה' שפת כל הארץ. ואלין אנון דאשתארו מאלין דאתמר בהון (בראשית ז) וימח את כל היקום, ומאלין דאשתארו מנהון בגלותא רביעאה אנון רישין בקיומא סגי. ואנון קיימין על ישראל כלי חמס. ועלייהו אתמר (בראשית ו) כי מלאה הארץ חמס מפניהם, אלין אנון עמלקים.

נפילים עלייהו אתמר (בראשית ו) ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טובות הנה. ואלין אנון מינא תניינא מאלין נפילים מלעילא. דכד בעא קודשא בריך הוא למעבד אדם דאמר נעשה אדם בצלמנו וגו'. בעא למעבד ליה רישא על עלאין למהוי איהו פקיד על פלהו. ולמהוי אנון פקידין על ידוי. כגוונא דיוסף דאתמר ביה (בראשית מא) ויפקד פקידים על הארץ. אנון (לעיל כ"ג א) בעו לקטרגא ליה ואמרו (תהלים ה) מה אנוש כי תזכרנו וגו' דעתיד למחטי קמוך. אמר לון קודשא בריך הוא אי אתון הויתון לתתא פוותיה, יתיר הויתון חבין מניה. מיד ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו' חשקו בהון וקודשא בריך הוא אפיל לון לתתא בשלשלאן.

דף כה ע"ב

ואנון (דף כה ע"ב) עז"א ועז"ל דמנייהו נשמתהון דערב רב דאנון נפילים דאפילו גרמייהו לזנות בתר נשיא דאנון טבאן. ובגין דא אפיל לון קודשא בריך הוא מעלמא דאתי דלא יהא לון חולקא תמן ויהיב לון אגרייהו בהאי עלמא כמא דאת אמר, (דברים ז) ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו וגו'.

גבורים מינא תליתאה עלייהו אתמר המה הגבורים וגו' אנשי השם. ואנון מסטרא דאלין דאתמר בהון (בראשית יא) הבה נבנה לנו עיר ונעשה לנו שם. ובנין בתי כנסיות ומדרשות ושוין בהון ספר תורה ועטרה על רישוי, ולא לשמא די, אלא למעבד לון שם. הדא הוא דכתיב ונעשה לנו שם, וסטרא אחרא מתגברין על ישראל דאנון כעפרא דארעא. וגזלין לון ואתברת עבידתא ועלייהו אתמר (בראשית ז) והמים גברו מאד מאד על הארץ.

רפאים מינא רביעאה. אם יחזון לישראל בדוחקא מתרפין מנייהו. ואית לון רשו לשזבא לון ולא בעאן. ומתרפין מאורייתא ומאלין דמשתדלין בה למעבד

טב עם עובדי כוכבים ומזלות. עלייהו אתמר (ישעיה כו) רפאים בל יקומו, בזמנא דייתי פקידה לישראל אתמר בהון (ישעיה כו) ותאבד כל זכר למו.

ענקים מינא חמישאה דאנון מזולזלין לאלין דאתמר בהון (משלי א) וענקים לגרורותיה. ועלייהו אתמר (דברים ב) רפאים יחשבו אף הם פענקים שקילין דא לדא. אלין אנון דאהדרו עלמא לתהו ובהו. ורזא דמלה (דבגינייהו) חרב בי מקדשא והארץ היתה תהו ובהו דאיהי עקרא וישובא דעלמא. מיד דייתי אור דאיהו קודשא בריך הוא יתמחון מן עלמא ויתאבדון. אבל פורקנא לאו איהי תליא אלא בעמלק עד דיתמחי דביה אומאה והא אוקמוה.

דבר אחר אלה תולדות השמים וגו' אלין אנון דאתמר בהון (שמות לב) אלה אלהיך ישראל. ביומא דיתמחין אלין פאלו ההוא יומא עביד קודשא בריך הוא שמיא וארעא הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ביום עשות יי אלהים ארץ ושמים. בההוא זמנא יהא קודשא בריך הוא עם שכנינתיה ויתחדש עלמא הדא הוא דכתיב, (ישעיה יו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה וגו' דא איהו ביום עשות.

בההוא זמנא ויצמח יי אלהים מן האדמה כל עץ נחמד וגו'. אבל בקדמיתא עד דיתמחון אלין לא נחית מטרא דאורייתא. וישראל דדמיין לעשבים ולאילנין לא יצמחון. ורזא דמלה וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה וגו', בגין דאדם אין דאנון ישראל בבי מקדשא לעבוד את האדמה בקרבנין.

דבר אחר וכל שיח השדה, דא משיח ראשון טרם יהיה בארעא. וכל עשב השדה טרם יצמח דא משיח שני. ולמה בגין דלית תמן משה למפלה לשכינתא דעליה אתמר ואדם אין לעבוד את האדמה. ורזא דמלה (בראשית מט) לא יסור ישבט מיהודה דא משיח בן דוד. ומחוקק מבין רגליו דא משיח בן יוסף. עד כי יבוא שיל"ה דא משה חשבן דא כדא. ול"ו יקה"ת עמים, אתוון ול"ו קה"ת.

דבר אחר וכל שיח השדה אלין צדיקייא דאנון מסטרא דצדיק ח"י עלמין. שיח ש' ח"י. ש תלת ענפין דאילנא ואנון ג' אבהן ומן ח"י עלמין. לשון אחר וכל עשב השדה ע"ב שי"ן. תלת עלין דאנון ש' יאהדונה". ואנון ע"ב ענפין דתליין בהון בחושבן ע"ב. פלהו לא אתאחדין באתרא דאיהי שכנינתא עד דייתי ההוא דאקרי אד"ם דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ודא איהו ואד"ם אין לעבוד את האדמה.

דף כו ע"א

ובגין דא אתמר ביה וכל עשב השדה טרם יצמח עד דיצמח צדי"ק. ומניה (תהלים פה) אמת מארץ תצמח דאתמר ביה (דניאל ח) ותשלך אמת ארצה. ותלמידי חכמים דאנון דשאין לא צמחין בגלותא עד דאמת מארץ תצמח, ודא משה דאתמר ביה (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו דלא יהא מאן דדריש לשכינתא כותיה. ובגין דא ואדם אין לעבוד. ומיד דאיהו ייתי, מיד וא"ד יעלה מן (דף כו ע"א) הארץ א"ד מן אדנ"י סליק ליה ו' ואתעביד בה אדון כל הארץ. מיד והשקה את כל פני האדמה מניה אתשקיין ישראל לתתא בע' אנפין דאורייתא. דבר אחר ואד יעלה מן הארץ תרגומו ועננא יסתלק מן ארעא. והיא דאתמר בה (שמות מ) כי ענן יי על המשכן וגו' וביה מתשקיין תלמידי חכמים בארעא בההוא זמנא:

וייצר יי אלהים את האדם אליו ישראל. בההוא זמנא קודשא בריך הוא צייר לון בציוירין דעלמא דין ועלמא דאתי. וייצר בההוא זמנא קודשא בריך הוא עייל לון בשמיה בציורא דב' יודין י' ו' בינייהו דאנון סלקין לחשבון יהו"ה. ויהון מצוירין באנפוי באנפין דילהון בתרין יודין בחוטמא דילהון באת ו'. ובגין דא אמר קרא (במדבר כג) כי מראש צורים אראנו. אליו אנון ציוירין דשמא קדישא. ויהון מצוירין באנפיהו בתרין לוחין יקירין דאנון י' דאיהו ו' חרות עלייהו. ועוד צייר לון לכל דור בבית זוגיה עלאה דא י"ה ואנון ו' יחודא דתרווייהו. וצייר לון באנון דציורא דלעילא דאיהו ישראל עמודא דאמצעיתא כליל שכינתא עלאה ותתאה דאנון קריאת שמע ערבית וקריאת שמע שחרית ועלייהו אתמר עצם מעצמי ובשר מבשרי.

ומיד בההוא זמנא נטע לון לישראל בגנתא דעדן קדישא הדא הוא דכתיב ויטע יי (כ"ח א) אלהים אב"א ואמ"א. ג"ן דא שכינתא תתאה. עד"ן דא אמא עלאה. את האדם דא עמודא דאמצעיתא. איהי תהא נטע דיליה, בת זוגיה ולא תזון מניה לעלם. ותהא עדוונא דיליה. וישראל קודשא בריך הוא נטע לון בההוא זמנא נטעא קדישא בעלמא כמא דאת אמר, (ישעיה ס) נצר מטעי מעשי ידי להתפאר:

ויצמח יהו"ה אלהים. אבא ואמא. כל עץ נחמד דא צדי"ק. וטוב למאכל דא עמודא דאמצעיתא דביה הוא זמין (נ"א זמינא) מזון לכלא דכלא ביה. ולא אתפרנס צדיק אלא מניה ושכינתא מניה, ולא צריכין לתתאין (דילהון). אלא כולהו נזונין לתתא על ידיה. דבגלותא לא הוה לשכינתא ולח"י עלמין מזוונא אלא בח"י ברכאן דצלותא. אבל בההוא זמנא איהו יהא מזוונא לכלא.

ועץ החיים שהוא אילנא דחיי יהא נטיע בגו גנתא דאתמר ביה (בראשית ג) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם. ושכינתא לא שלטא עלה אילנא דסטרסא אחרא דאנון ערב רב דאנון (סוף תצא) עץ הדעת טוב ורע. ולא תקבל בה עוד טמא הדא הוא דכתיב, (דברים לב) יי בדרך ינחנו ואין עמו אל נכר. ובגין דא לא מקבלין גרים לימות המשיח. ותהא שכינתא כגפנא דלא מקבלא נטעא ממינא אחרא.

וישראל יהון כל עץ נחמד למראה. ויתחזר עלייהו שופרא דאתמר ביה (איכה ב) השליך משמים ארץ תפארת ישראל. ועץ הדעת טוב ורע אדחין מנייהו ולא מתדבקין ולא מתערבין בהון. דהא אתמר בישראל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו דאנון ערב רב. וגלי לון קודשא בריך הוא דביום אכלו ממנו גרמו דאבדו ב' אבדין דאנון בית ראשון ובית שני. דא איהו כי ביום אכלה ממנו מות תמות ב' פעמים. ואנון גרימו דצדיק יחרב ויבש בבית ראשון דאיהי שכינתא עלאה, ובבית שני דאיהי שכינתא תתאה. דא איהו (ישעיה יט) ונהר יחרב ויבש. ונהר דא (נ"א ו) יחרב בה' תתאה בגין דאסתלק מניה נביעו די' לאין סוף.

דף כו ע"ב

ומיד דיפקון ישראל מן גלותא עמא קדישא לחוד, מיד נהר דהוה חרב ויבש אתמר ביה ונהר יוצא מעדן דא ו' להשקות את הגן. ונהר דא עמודא דאמצעיתא. יוצא מעדן דא אמא עלאה, להשקות את הגן דא שכינתא תתאה. דבההוא זמנא אתמר במשה ובישראל (ישעיה נח) אז תתענג על יי בענג דאיהו ע' עדן נ' נהר ג' גן. ואתקיים קרא (שמות טו) אז ישיר משה וגו' (דף כו ע"ב) שר לא נאמר אלא ישיר. ואתהפך לערב רב ענ"ג לנג"ע ולאומין דעלמא עובדי כוכבים ומזלות כגוונא דפרעה ומצראי דפרח בהון שחין אבעבועות. אבל לישראל יהא ענ"ג.

ודא איהו ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. דאנון חס"ד דרועא מינא. ובההוא זמנא הרוצה להחכים ידרים. ומחנה מיכאל'ל אתשקין מניה ועמיה מטה יהודה ותרין שבטין. גבור"ה דרועא שמאלא. ובההוא זמנא הרוצה להעשיר יצפין. ומחנה גבריא'ל אתשקין מניה ועמיה מטה דן ותרין שבטין. נצ"ח שוקא מינא ומנה אתשקין משרייא דנוריא'ל ועמיה מטה ראובן ותרין שבטין עמיה. הו"ד שוקא שמאלא דעלה אתמר ליעקב (בראשית לב) והוא צולע על ירכו ומניה אתשקין משרייא דרפאל דאיהו ממנא על אסוותא דגלותא ועמיה מטה אפרים וב' שבטין.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דבר אחר ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אליו אנון ארבעה דנכנסו לפרדס. חד עאל בפישוין דאיהו פי שונה הלכות. תניינא עאל בגיחוין. ותמן הוא קבור ההוא דאתמר ביה (ויקרא יא) כל הולך על גחון, גבריא ל גבר אל עליה אתמר (איוב ג) לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו. ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין דאתגלייא תמן. ודא איהו רמו ולחכימא ברמיזא. תליתאה עאל בחדק”ל חד קל ודא לישנא חדידא קלא לדרשא. רביעאה עאל בפר”ת דאיהו מוחא דביה פריה ורביה. בן זומא ובן עזאי דעאלו בקליפין דאורייתא הוו לקאן בהון. רבי עקיבא (פקודי רנ”ד ע”א) דעאל במוחא אתמר ביה דעאל בשלם ונפק בשלם.

(אמר רבי אלעזר, אבא, יומא חד הוינא בבי מדרשא, ושאלו חברייא מאי ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתכנון גרמייכו דכתיב, (תהלים קא) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. אדהכי הא סבא דסבין קא נחית אמר לון רבנן, במאי קא תשתדלון. אמרו ליה ודאי בהא דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש וכו’. אמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא. והא אוקמוה במתיבתא עלאה. ובגין דלא תטעון נחיתנא לכו ובגין (דאתגליא) רזא דא בינייכו דאיהי רזא עלאה טמירא מבני דרא.

בודאי אבני שיש טהור אנון דמנהון מיין דכיין נפקין. ואנון רמיזין באת א רישא וסופא. ו’ דאיהו נטוי בינייהו איהו עץ החיים. מאן דאכיל מניה וחי לעלם. ואלין ב’ יודיין אנון רמיזין בוויצר. ואנון תרין יצירות. יצירה דעלאין ויצירה דתתאין. ואנון חכמה בראש וחכמה בסוף. תעלומות חכמה. ודאי אנון תעלומות מחכמה עלאה דתחות כתר עלאה.

ואנון לקבל ב’ עיינין דבהון (שמות יח א) תרין דמעין נחתו בימא רבא. ואמאי נחתו. בגין דאורייתא מתרין לוחין אליו הוה משה נחית לישראל. ולא זכו בהון ואתברו ונפלו. ודא גרים אבודא דבית ראשון ושני. ואמאי נפלו בגין דפרח ו’ מנייהו דאיהו ו’ דויצר. ויהיב לון אחרנין מסטרא דעץ הדעת טוב ורע דמתמן אתייהיבת אורייתא באסור והתר מימינא חיי ומשמאלא מותא.

דף כז ע”א

ובגין דא אמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים. לא תהוו שקילין אבני שיש טהור (נ”א דאנון ב’ יודין דויצר חכמה עלאה וחכמה תתאה) לאבנין אחרנין דאנון חיי ומותא דמתמן (קהלת י) לב חכם לימינו. ולב כסיל לשמאלו. ולא עוד אלא אתון תסתכנון גרמייכו. בגין דאלין דעץ הדעת טוב ורע אנון בפרודא. ואבני שיש טהור אנון ביחודא בלא פירודא כלל. ואי תימרון דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית פירודא בינייהו. דובר שקרים לא יכון לנגד עיני דהא לית תמן פירודא לעילא. דאלין דאתברו מאנון הוו. אתו לנשקא (דף כז ע”א) ליה פרח ואסתלק מנייהו).

סדר הלימוד ליום יד תשרי [יום 14 בשנה]

דבר אחר ונהר יוצא מעדן. בודאי לעילא בעץ חיים תמן לית קליפין נוכראין
הדא הוא דכתיב, (תהלים ה) לא יגורך רע. אבל בעץ דלתתא אית קליפין נוכראין
ודאי. ואיהו נטוע בגנתא דעדן דזעיר אפין. דאיהו חנוך מטטרון דגן עדן
דלעילא. דקודשא בריך הוא לית תמן ערטומא, למיהוי תמן נפתל ועקש. ובגין
דא ונהר יוצא וגו' ויכלנא למימר במטטרון יוצא מעדן מעדון דיליה. להשקות
את הגן גן דיליה פרדס (תיקון כ"ד) דיליה דתמן עאלו בן עזאי וכן זומא ואלישע.
וקליפין דיליה מסטרא דא טו"ב ומסטרא דא רע. ודא אסור והתר כשר ופסול
טומאה וטהרה.

קם חד סבא ואמר רבי רבי הכי הוא ודאי. אבל עץ חיים לא אתקרי איהו.
אלא הכי הוא רזא דמלה וייצר חד יצירה דטוב וחד יצירה דרע. דא איהו עץ
הדעת טוב ורע. עץ דא אדם זעירא מסטרא דחיים מניה ומסטרא דמותא מניה.
תמן ב' יצירות דיליה דאנן אסור והתר, ועליה אתמר וייצר יי אלהים את האדם
עפר מן האדמה.

ויפח באפיו נשמת חיים. דא שכונתא עלאה. עדן תיובתא. ועלה אתמר ועץ
החיים בתוך הגן דא עמודא דאמצעיתא. הגין שכונתא תתאה. תלת קטירין אנן
נשמטא רוחא נפשא לגביה. ובהון ויהי האדם לנפש חיה. דאיהו מפיו ממש
אתקרי לשכונתא דאיהי נשמת חיים. מיד דאמר מלין אלין סליק לעילא. אמר
רבי שמעון חברייא בודאי מלאכא הוה. ובודאי סמיך אית לנא מכל אתר.

פתח קרא אבתריה: ויקח יי אלהים את האדם ויניחהו בגן עדן וגו'. ויקח מאן
נטיל ליה. אלא נטיל ליה מד' יסודין דאתמר בהון ומשם יפרד והיה לארבעה
ראשים. אפריש ליה מנהון ושוי ליה בגנתא דעדן.

כגוונא דא יעבד קודשא בריך הוא לבר נש דאתברי מד' יסודין. בזמנא דתב
בתיובתא ומתעסק באורייתא. קודשא בריך הוא נטיל ליה מתמן. ועליהו אתמר
ומשם יפרד. אפריש נפשיה מתאווה דילהון ושוי ליה בגנתא דיליה דאיהי
שכונתא. לעבדה בפקודין דעשה. ולשמרה בפקודין דלא תעשה. אי זכה לנטרא
לה איהו יהא רישא על ד' יסודין. ואתעביד נהר דאתשקיין על ידיה ולא על ידא
אחרא ואשתמודעין ביה דאיהו רבון ושליט עלייהו.

ואי עבר על אורייתא אתשקיין ממרירו דאילנא דרע דאיהו יצר הרע. וכל
אברין דאנן מד' יסודין אתמר בהון (שמות א) וימררו את חיהם וגו' וימררו

במרירו דמרה. ולגבי אברין קדישין דגופא דאנון מסטרא דטוב עלייהו אתמר (שמות טו) ויבואו מרתה ולא יכלו לשותות מים ממרה וגו'. כגוונא דא אמרו מארי מתניתין וימררו את חיייהם בעבודה קשה בקושיא. בחומר בקל וחומר. ובלבנים בלבון הלכתא. ובכל עבודה בשדה דא ברייתא. את כל עבודתם וגו' דא משנה.

אם תייבין בתיובתא אתמר בהון (שמות טו) ויזרהו ה' עץ. ודא עץ חיים וביה וימתקו המים. ודא משה משיח דאתמר ביה (שמות יז) ומטה האלהים בידו. מט"ה דא מטטרון מסטריה חיים ומסטריה מיתה. כד אתהפך למטה איהו עזר מסטרא דטוב. כד אתהפך לחויא איהו כנגדו. מיד (שמות ד) וינס משה מפניו.

דף כז ע"ב

וקודשא בריך הוא מסר ליה בידא דמשה ואיהו אורייתא דבעל פה דביה אסור והתר. מיד (לעיל ו ע"ב) דמחא ביה בטינרא נטל ליה קודשא בריך הוא בידיה. ואתמר ביה (שמואל ב כג) וירד אליו בשבט למחאה ליה ביה. ושב"ט איהו יצר הרע חויא. וכלא איהו בגלותא מחמת דיליה. ועוד ומשם יפרד. זכאה איהו בר נש דאשתדל באורייתא. דבזמנא דנטיל ליה קודשא בריך הוא מהאי גופא מד' יסודין, אתפרש מתמן ואזיל למהוי רישא בד' (דף כז ע"ב) חיוון ואתמר בהון על כפים ישאונך וגו':

ויצו יי אלהים וגו' הא אוקמוה לית צו אלא עבודה זרה דמתמן אלהים אחרים ואיהי בכבד. דמינה תכבד העבודה דאיהי עבודה זרה ליה והכבד פועס. והא אוקמוה כל הכועס כאלו עובד עבודה זרה דא איהו ויצו. על האדם דא שפיכות דמים כמא דאת אמר, (בראשית) באדם דמו ישפך. ודא מרה חרבא דמלאך המות כמא דאת אמר, (משלי ה) ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות. לאמר דא גלוי עריות ודא טחול עליה אתמר (משלי ל) אכלה ומחתה פיה וגו' דטחול לית ליה פומא וערקין ואתשקיא מעכירו דדמא אוכמא דכבד ולא אשכחנא ליה פומא. ודא איהו אכלה ומחתה פיה וגו'. כל שופכי דמים ממרה אנון. דערקין דדמא דלבא מיד דחזאן מרה כלהון ברחין קדמה.

וערין פלהו אתפסיין בחשוכא בדם אוכמא דטחול. מאן דעבר על שפיכת דמא ועבודה זרה וגלוי עריות גליא נשמתייה בכבד מרה טחול ודיינין ליה בגיהנם ותלת ממנן עלייהו משחית אף וחימה. ט"ו ערין אנון כחשבון י"ה. ושית אחרנין כחשבון ו'. קדם דגלו ישראל בגלותא ושכינתא עמהון. מני קודשא בריך הוא לישראל (ויקרא יח) ערות אמך לא תגלה. ודא גלותא איהו גלוי ערותה דשכינתא הדא הוא דכתיב, (ישעיה ג) ובפשעיהם שלחה אמהם. ועל גלוי עריות

גלו ישראל ושכינתא בגלותא. ודא איהי ערוה דשכינתא. והאי ערוה איהי לילית אמא דערב רב. וערב רב אנון עריות דילה ועריות דישראל דלעילא דעליה אתמר (ויקרא יח) ערות אביך לא תגלה.

ואנון אפרישין בין ה' ה' דלא אתקריב ו' בינייהו הדא הוא דכתיב, (אחרי מות ע"ד) ערות אשה ובתה לא תגלה. ואנון שכינתא עלאה ותתאה. דבזמנא דערב רב דאנון (סי' נג"ע ר"ע) נ'פילים ג'בורים ע'מלקים ר'פאים ע'נקים בין ה' ה', לית רשו לקודשא בריך הוא לקרבא בינייהו. ורזא דמלה (ישעיה יט) ונהר יחרב ויבש יחרב בה' עלאה ויבש בה' תתאה. ובגין דלא יתפרנסון ערב רב מן ו' דאיהו עין החיים. ובגין דא לית קריבו לו' בין ה' ה' בזמנא דערב רב בינייהו.

ולית רשו לאת י' לקרבא בה' תניינא הדא הוא דכתיב ערות פלתך לא תגלה. ואנון אפרישו בין ו' לה' עלאה הדא הוא דכתיב ערות אשת אביך לא תגלה. די' איהו אב. ה' אם. ו' בן. ה' בת. ובגין דא מני לגביה ה' עלאה. ערות אשת אביך לא תגלה. ערות אחותך בת אביך דא ה' תתאה. את בת בנה ואת בת בתה אנון ה"א ה"א דאנון תולדין דה'. ערות אחי אביך דא יו"ד דאיהו תולדה דאת י' ואיהו אח לו"ו.

סוף סוף בזמנא דערב רב מעורבין בישראל לית קריבו ויחודא באתון שם ידו"ד, ומיד דיתמחון מעלמא אתמר באתון דקודשא בריך הוא (זכריה יד) ביום ההוא יהיה ידו"ד אחד ושמו אחד. ובגין דא אדם דאנון ישראל אית לון יחודא באורייתא דאתמר בה (משלי ג) עין חיים היא למחזיקים בה. ואיהי מטרונייתא מלכו"ת. דמסטרעהא אתקריאו ישראל בני מלכים. ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו דא משנה אתתא דההוא נער ואיהו (נ"א ואיהי) שפחה דשכינתא. ואי זכו ישראל איהי עזר לון בגלותא מסטרא דהתר טהור פשר. ואי לאו איהי כנגדו מסטרא דטמא פסול אסור. טהור התר פשר איהו יצר הטוב. פסול טמא אסור איהו יצר הרע.

דף כח ע"א

ואתתא דאית לה דם טוהר ודם נדה מסטרא דמשנה איהי שויא ליה ולא איהי בת זוגיה יחודא דיליה. דלית יחודא עד דערב רב יתמחון מעלמא. ובגין דא (לעיל כו ע"ב) אתקבר משה לבר מארעא קדישא. וקבורתא דיליה משנה איהי ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין. קבורתא דיליה משנה דשלטא על מטרונייתא דאיהי קבלה למשה. ומלכא ומטרונייתא (דף כח ע"א) מתפרשא מבעלה.

בגין דא (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ וכו' תחת עבד כי ימלוך דא איהו עבדא ידיעא. ושפחה דא משנה. ונבל כי ישבע לחם דא ערב רב, עם נבל ולא חכם. עוד פתח ואמר. ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה וכל עוף השמים. ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עייגין דלא מסתכלין ברזי דאורייתא ולא ידעין. דודאי חית השדה ועוף השמים אנון עמי הארץ. ואפילו באלין דאנון נפש חיה לא אשתכח עזר בהון (בגלותא) לשכינתא בגלותא ולא למשה דאיהו עמה. דבכל זמנא דגלת שכינתא לא זו מנה.

אמר רבי אלעזר והא מאן יהיב עובדא דאדם בישראל ובמשה. אמר ליה ברי ואנת אמרת הכי וכי לא אוליפת (ישעיהו מו) מגיד מראשית אחרית. אמר ליה הכי הוא ודאי. ובגין דא משה לא מית ואדם אתקרי איהו. ובגיניה אתמר בגלותא בתראה ולאדם לא מצא עזר אלא פלהו כנגדו. וכן עמודא דאמצעיתא אתמר ביה ולאדם לא מצא עזר דאפיק שכינתיה מן גלותא הדא הוא דכתיב (שמות ב) ויפן פה וכה וירא כי אין איש. ומשה איהו בדיוקניה ממש דאתמר ביה לא מצא עזר כנגדו.

בההוא זמנא ויפל יי אלהים תרדמה על האדם. יי אלהים אבא ואמא. תרדמה דא גלותא דאתמר ביה (בראשית טו) ותרדמה נפלה על אברם. ארמי ליה על משה וישן. לית שינה אלא גלותא. ויקח אחת מצלעותיו. מצלעותיו דמאן. אלא מאלין עולמין דמטרוניתא נטלו אבא ואמא חד מנייהו ואיהו סטרא חוורא. יפה כלבנה. ויסגור בשר תחתנה, דא בשר דאתמר ביה בשגם הוא בשר בשר דמשה סומק. ועליה אתמר פני משה כפני חמה. ובגין דא (שיר השירים ו) יפה כלבנה ברה כחמה.

דבר אחר ויסגר בשר בעאן לאגנא בה עליה הדא הוא דכתיב ויסגר ה' בעדו. דבר אחר ויסגר כמא דאת אמר, (לא ע"א) (שמות כה) לעומת המסגרת, מסגרת מתקימת, דבה מטרוניתא (יחזקאל מו) יהיה סגור ששת ימי המעשה:

ויבן יי אלהים את הצלע, הכא (תצא רפ ע"ב) אתרמיז רזא דיבום דאמרו ביה פיון שלא בנה שוב לא יבנה, הדא הוא דכתיב, (דברים כה) אשר לא יבנה את בית אחיו. אבל לגבי קודשא בריך הוא, אתמר ביה ויבן יי אלהים אבא ואמא בני לה לגביה הדא הוא דכתיב בונה ירושלים ה'. ו' דאיהו בן י"ה אבא ואמא. עלייהו אתמר ויבן יי אלהים את הצלע. אשר לקח מן האדם דא עמודא דאמצעיתא. וביאה אל האדם אייתי ליה לגבי צלע דנטיל מן ה' עולימא דילה.

ועלה אתמר (זכריה ב) ואני אהיה לה נאם יי חומת אש סביב. ובגין דא בטורא דא אתבני בי מקדשא. על ידא דקודשא בריך הוא יהא קיימא (מ”י דף קי”ט) לדרי דרין. ועליה אתמר (חגי ב) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון. דקדמאה אתבני על ידא דבר נש והאי על ידא דקודשא בריך הוא. ובגין דא (תהלים קכו) אם ה’ לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו.

וכן אתמר במשה ויבן ה’ אלהים את הצלע. כמא דאת אמר, (שמות כו) ולצלע המשכן השנית. צלע ודאי מסטרא דחסד חוור מתמן אתקריאת סיהרא. ויסגר בשר תחתנה (תיקון כ”א וכ’ ע”ב) בשר דאיהו סומק מסטרא דגבורה ואתפליל בתרווייהו. בההוא זמנא (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי דא שכנתא נערה המאורסה לגבי עמודא דאמצעיתא אתמר בה זאת הפעם וגו’ אנא ידענא דאיהי עצם מעצמי ובשר מבשרי. לזאת ודאי יקרא אשה מסטרא עלאה דאיהי אמ”א. כי מאיש לקחה זאת, מסטרא דאב”א דאיהו י’. וכן משה בדיוקנא דיליה לתתא.

דף כח ע”ב

בההוא זמנא יזפו ישראל כל חד וחד לבת זוגיה. ודא איהו דכתיב, (יחזקאל לו) ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם וכתיב, (יואל ג) ונבאו בניכם ובנותיכם וגו’ ואלין (דף כח ע”ב) אנון נשמתין חדתין דעתידין למהוי על ישראל. כמה דאוקמוה אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף ואז החדשות יבואו.

בההוא זמנא מתעברין ערב רב מעלמא, ואתמר בישראל ובמשה כל חד בבת זוגיהו ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. דאתעבר ערוה מעלמא דאלין אנון דגרמו גלותא, ערב רב ודאי.

ועלייהו אתמר. והנחש היו ערום מפל חית השדה וגו’ ערום לרע מפל חיון דאומין דעלמא עובדי כוכבים ומזלות. ואנון בנוי דנחש הקדמוני דפתי לחוה. וערב רב ודאי אנון הוה זוהמא דאטיל נחש בחוה. ומההיא זוהמא נפק קין וקטל להבל רועה צאן דאתמר ביה בשגם הוא בשר בשגם זה הבל. בשג”ם ודאי איהו מש”ה וקטיל ליה ואיהו הוה ברא בוכרא דאדם.

ועם כל דא משה בגין לכסאה על ערייתא דאבוהי נטל בת יתרו דאתמר ביה (שופטים א) ובני קיני חותן משה, והא אוקמוה אמאי אתקרי קיני שנפרד מקין. כמא דאת אמר, (שופטים ד) וחבר הקיני נפרד מקין. ולבתר בעא לאהדרא ערב רב בתיובתא לכסאה ערייתא דאבוהי. דקודשא בריך הוא מחשבה טובה מצרפה למעשה, ואמר ליה קודשא בריך הוא מגזעא בישא אנון, תסתמר מנייהו. אלין

אנון חובה דאדם דאמר ליה ומעין הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו. אלן אנון חובה דמשה וישראל.

ובגינייהו גלו ישראל בגלותא ואתתרכו מתמן הדא הוא דכתיב ויגרש את האדם. ואדם ישראל ודאי. ומשה בגינייהו אתתרך מאתריה ולא זכה למיעל בארעא דישראל. ובגינייהו עבר מאמר דקודשא בריך הוא וחב בפלע דמחא ביה דלא אמר ליה אלא (במדבר כ) ודברתם אל הפלע ואנון גרמו. ועם כל דא מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה דאיהו לא קביל לון ויהיב בהון אות ברית אלא לכסאה ערייתא דאבוה. וקודשא בריך הוא אמר ליה (במדבר יד) ואעשה אותך לגוי גדול ועצום ממנו. ובגינייהו אמר (שמות לב) מי אשר חטא לי אמחננו מספרי, דאנון מזרעא דעמלק דאתמר ביה (דברים כה) תמחה את זכר עמלק ואנון גרמא לתברא תרין לוחין דאורייתא. ומיד.

ותפקחנה עיני שניהם וידעו ישראל כי ערומים הם בטונא דמצרים דהווי בלא אורייתא ואתמר בהו (יחזקאל טז) ואת ערום ועריה. ואיוב בגין דא אמר ב' זמני (איוב א) ערום יצאתי מבטן אמי וערום אשוב שמה. מה דהוה מש"ה אתהפך לערב רב לשמ"ה ולשנינה. אשוב שמה הכא רמיז דעתיד לאתחזרא בגינייהו בגלותא בתראה ואזיל בגינייהו לשמ"ה ואיהו אמר (איוב א) ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך.

ובזמנא דאתברו תרין לוחין דאורייתא. ואורייתא דעל פה אתמר בהון ויתפרו עליה תאנה. אתכספו בכמה קליפין מערב רב בגין פי ערומים הם דלא יתגלי עריתיהו. וכסוייא דילהון כנפי ציצית ורצועין דתפילין. עלייהו אתמר. ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם. אבל לגבי ציציות ויתפרו עליה תאנה. ויעשו להם חגורות דא איהו (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור. ודא קריאת שמע דאתמר ביה (תהלים קמט) רוממות אל בגרונם וגו'. דא הוא ויעשו להם חגורות:

וישמעו את קול ה' אלהים וגו' כד קריבו לטורא דסיני. הדא הוא דכתיב (דברים ד) השמע עם קול אלהים מדבר מתוך האש וגו' וערב רב מיתו. ואנון הווי דאמרו למשה (שמות כ) ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות ואשכחו אורייתא. ואלין אנון עמי הארץ דאתמר בהון (דברים כז) ארור שוכב עם כל בהמה בגין דאנון מסטרא דההוא חויא דאתמר ביה ארור אתה מפל הבהמה.

דף כט ע"א

והא כמה ערבוּבין אנון בישין בעירן וחיוון. אבל אית ערבוּבא מסטרא דנחש. ואית ערבוּבא מסטרא דאומי עובדי כוכבים ומזלות דדמו לחיוון ובעירן דחקלא. ואית ערבוּבא מסטרא דמזיקין דנשמתן (דף כט ע"א) דחייבא אנון מזיקין דעלמא ממש. ואית ערבוּבא דשדים ורוחין ולילין וכלא מעורבבין בישראל. ולא אית בכלהו לטייא כעמלק דאיהו חיויא בישא אל אחר. איהו גלוי לכל עריין דעלמא רוצח איהו ובת זוגיה סם מות עבודה זרה. וכלא סמא"ל. ואית סמא"ל ואית סמא"ל, ולא פלהו שויין. אבל ההוא סטרא דחיויא איהו לטייא על פלא.

ויקרא יי אלהים אל האדם ויאמר לו איכה. הכא רמיז ליה דעתיד לחרבא בי מקדשא ולמבפי בה איכה. הדא הוא דכתיב, (איכה א) איכה ישבה בדד א"י כ"ה. ולזמנא דאתי עתיד קודשא בריך הוא לבערא כל זיגין בישין מעלמא כדכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לגצת. פדין תב כלא לאתריה כדכתיב, (זכריה יד) ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: בראשית

תנינן כל שלמה דאתמר בשיר השירים במלכא דשלמא דיליה. במלך (ס"א בנוקבי מלכא) סתם בנוקבא. מלה (נ"א מלך) תתאה בעלאה. ורוא דמלה דירתא תתאה לעלאה תרווייהו כחד. והיגו בי"ת דכתיב, (האזינו רצא א) (משלי כד) בחכמה יבנה בית. וכתיב (שיר השירים ג) אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון. אפריון דא תקונא דעלמא תתאה מעלמא עלאה.

דעד לא ברא קודשא בריך הוא עלמא הוה סתים שמיא ביה ולא (נ"א הוה) הוא שמיא סתים בגויה חד ולא קיימא מלה (והוא הוה בלחודוי) עד דסליק ברעותא (דמחשבה לקיימא כלא במטון דסמיטרא) למברי עלמא ותוה רשים ובני ולא קיימא, עד דאתעטף בעטופא חד דזיהרא (עלאה דמחשבה) וברא עלמא (נ"א ימינא דעלמא קדמאה) (נ"א שמים). ואפיק (אילנין) ארזין עלאין רברבין מההוא נהורא (נ"א וזיא רבא) זיהרא עלאה (נ"א חד דזהר ימינא עלאה), ושוי רתיכו על תרין ועשרין אתוון רשימין אתגליפו בעשר אמירן ואתיישבו. הדא הוא דכתיב מעצי הלבנון. וכתיב, (ויצא קסב ב) (תהלים קד) ארזי לבנון אשר נטע (דהא מאלין עביד ההוא אפריון).

עשה לו המלך שלמה, לו לגרמיה, לו לתקוניה, לו לאחזאה יקרא עלאה. לו לאודעא דאיהו חד ושמיא חד כמה דאת אמר, (זכריה יד) (יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד וכתיב) (תהלים פג) וידעו כי אתה שמוך יי לבדך.

במטון דקלפוי. קסטורין ידיעא. נטיף לסטרא דא לעילא. נטיף לימינא. סטא לשמאלא. נחית לתתא. וכן לארבע זויין. מלכו אתפרש לעילא ותתא ולארבע

זָוִיין לְמַהוּי חַד. נִהְרָא עֲלָאָה נְחִית לְתַתָּא. וְעֵבִיד לִיה יִמָּא רַבָּא. כְּמַה דָּאֵת אָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מָלֵא. דְּהָא הוּא כְּנִישׁ כְּלָא וְשָׂאִיב לִיה בְּגוּיָה. כְּמַא דָּאֵת אָמַר (שיר השירים ב) אֲנִי חֲבַצְלֵת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשְׁנַת הָעֲמָקִים. וְאִין שָׁרוֹן אֱלָא אֵתֵר יִמָּא רַבָּא דְשָׂאִיב כָּל מִימִין דְּעֲלָמָא דְאִפִּיק וְשָׂאִיב וְנִהִיר (ועאלין ביה. בגיני כך דא אפיק ודא שאיב, נהיר) דָּא בְּדָא בְּאוֹרְחִין יְדִיעֵן (נחלייא כפן עלויה). וְכִדִּין עֲלִיּהוּ כְּתִיב, (משלי כד) בְּחִכְמָה יִבְנֶה בַּיִת. וְעַל דָּא בַּיִת בְּרָאשִׁית. (נ"א ועל דא בית דעלמא מלך סתם) (בית עלאה אתבני בחכמה. וכן תתאה אוף הכי). אֲבַל בַּיִתָּא עֲלָאָה רַבְרָבָא יִשׁוּבָא דְעֲלָמָא. מֶלֶךְ סְתָם בַּיִתָּא תַתָּאָה. (תהלים סג) וְהַמֶּלֶךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהֵימ, (כד אתער גבורה) עֲלָאָה לְאַחְדָּא בַּיִת תַּחֲוֹת רִישִׁיה וּלְקַרְבָּא לִיה בְּחֻדוֹה לְמַהוּי כְּלָא חַד. וְהַמֶּלֶךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהֵימ חַדוֹ נִהוּרָא דְאִפִּיק (נ"א בנהורא) (דנהרא) דְנִפִּיק בְּחַד שְׁבִילָא טְמִיר וְגִנִּיז וְעִיִּל בַּיִת (ב, תרין) דְאֲנוּן חַד וְעַל דָּא עֲלָמָא אֲשַׁתְּכַלֵּל בְּקִיּוּמָא שְׁלִים.

סדר הלימוד ליום טו תשרי [יום 15 בשנה]

דף כט ע"ב

והַמֶּלֶךְ יִשְׁמַח בְּאַלְהֵיִם עֲלֵמָא (נ"א נהרא עלאה) תְּתַאָּה חֲדֵי בְּעֵלְמָא עֲלָאָה (נ"א סתימא ההוא דשדר) עֲמִיקָא (חדו דנגיד ונפיק באן אתר חדי. באלהים. ביה חדי. ביה שדר) חַיִּים לְכֻלָּא. חַיִּי מְלָכָא אֲקָרוּן. דָּא עֲקָרָא (דף כט ע"ב) דְּבִיתָא. בֵּיתָא דָּא בְּנֵי בֵּיתָא דְּעֵלְמָא. וּבְנֵי עֲלֵמָא. וְדָא הוּא בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים ב' רֵאשִׁית. רֵאשִׁית חֲכֻמָּה כַּד כְּנִישׁ כְּלָא לְגוּיָה וְאֲתַעְבֵּיד יִמָּא רַבָּא לְשִׁאבָא כְּלָא.

יִמָּא דְּקַאפוּ מִימּוּי. שְׂאִיב כָּל מִימִין דְּעֵלְמָא. וְכְנִישׁ לֹון לְגוּיָה. וּמִיין אֲזֻלִין וְשִׁאטִין וְאֲשִׁתְּאבֵן בֵּיה. וְדָא נְפִיק מְגוּ עֲלָאָה. וְסִימְנִיה דְּרִזָּא דָּא (איוב לח) מְבֻטָן מִי יִצָּא הַקֶּרַח דְּמִימּוּי גְּלִידִין בֵּיה לְשִׁאבָא אַחֲרֵינִין.

הָאֵי קֶרַח (לקמן נב א) יִמָּא דְּקַפָּא לָא נְגִדִין מִימּוּי. אֲלָא בְּשַׁעֲתָא דְּתוּקָפָא דְּדִרוּם מְטִי לְגַבִּיהָ וּמְקַרִיב לִיה בְּהֵדִיה. כְּדִין מִיָּא דְּהוּוּ גְּלִידִין בְּסִטְרָא דְּצָפוֹן מְשַׁתְּרִין וְנְגִדִין. דְּהָא מְסִטְרָא דְּצָפוֹן גְּלִידֵי מִיָּא וּמְסִטְרָא דְּדִרוּם מְשַׁתְּרִין. וְנְגִדִין לְאֲשַׁקָּאָה כָּל אַנּוּן חַיּוֹת בְּרָא כְּמָא דָּאֵת אֲמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שְׂדֵי וְגו' וְאֲלִין אֲקָרוּן הָרִי בְּתַר טוּרִין דְּפִירוּדָא. דְּכֻלְהוּ מְשַׁתְּקִיין כַּד סִטְרָא דְּדִרוּם שְׂאֲרֵי לְקַרְבָּא בְּהֵדִיה. וְכְדִין מִיָּא נְגִדִין. וּבְחִילָא דָּא עֲלָאָה דְּנְגִיד כְּלָא הוּוּ בְּרַבּוּ בְּחֵדוּ.

כַּד מְחַשְׁבָּה סְלִיק בְּרַעוּ (דחווה) מְטַמִּירָא דְּכָל טְמִירִין. מְטִי (ואתנגיד) מְגוּיָה חַד נְהַר. (כתרא טמירא) וְכַד מְתַקְרַבִין דָּא בְּדָא בְּחַד שְׁבִיל דְּלָא יִדְיעַ לְעֵילָא וְתַתָּא וְהִכָּא הוּא רֵאשִׁיתָא דְּכֻלָּא. וּב' מְלֶךְ סֵתָם מֵהָאֵי רֵאשִׁיתָא אֲשִׁתְּכֻלֵּל וְדָמִי דָּא לְדָא. (ובחילא דא) בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם, (סתמא נקודה סתימא דנגדין מימיו ונפקין ברא) (נ"א בתר דנפקין ברא) (ונ"א נהרא דנפיק בה"א עלאה) (ונ"א נהורא דנגיד ואפיק ברא) וְאֲפִיק קוּל מְגוּיָה. וְדָא אֲקָרִי קוּל הַשּׁוֹפָר. וְהֵינּוּ בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם (ואיהו) דְּאִיהוּ קוּל הַשּׁוֹפָר (נ"א ואיהו השופר). וְשָׁמַיִם שְׁלִיטִין בְּחַיִּי הַמֶּלֶךְ עֲלָאָה עַל אַרְעָא. וְסִימְנִיה בֶּן יִשְׂרָאֵל עַל הָאֲדָמָה. דְּחַיִּים תְּלִיין בְּבֵן יִשְׂרָאֵל. (ובוא"ו נגדין ליה). וּבְהוּ שְׁלִיט בְּכֻלָּא. וְאַרְעָא מִינֵיהָ אֲתוּנָת. הַדָּא הוּא דְּכָתִיב וְאֵת הָאָרֶץ. וְא"ו דְּאֲתוּסָף לְשִׁלְטָאָה בְּמִזוּנֵי עַל אַרְעָא.

א"ת לְעֵילָא וְהוּא חֵילָא דְּכֻלָּא דְּעֲשָׂרִין וְתֵרִין אֲתוּוֹן דְּאֲפִיק א"ת א' ת' אֱלֹהִים דָּא וְיֵהִיב לְשָׁמַיִם כְּמָא דָּאֵת אֲמַר, (שיר השירים ג) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לֹו אָמוּ בְּיּוֹם חֲתוּנָתוֹ. וְהֵינּוּ אֵת הַשָּׁמַיִם לְאֲכַלְלָא דָּא בְּדָא וּלְחַבְרָא לֹון דָּא בְּדָא

לְאַתְקַיִמָא כְּחָדָא בְּאַנּוּן חַיִּי מְלָכָא מְלִךְ סִתָּם לְאַתְזַנָּא מִיְנִיָּה שְׁמַיִם. וְאַתְ הָאָרְצִי
חַבּוּרָא דְדָכַר וְנוֹקְבָא דְאַתְגְּלִיפּוּ בְּאַתּוּן רְשִׁימִין. וְחַיִּי מְלָכָא דְאַתְנַגִּידוּ מִן שְׁמַיָּא
דְשָׁמַיִם נְגִדִין לֹוּן לְקַיִמָא אַרְעָא וְכָל אַכְלוּסִין דִּילָהּ.

וְרֹזָא דְאַלְהִים עֲלָאָה עֶבֶד שְׁמַיִם וְאַרְצִי לְקַיִמָא. וְאַפִּיק לֹוּן כְּחָדָא בְּחִילָא
דְלַעֲיִלָא רְאִשִׁיתָא דְכָלָא. כְּגֹוּנָא דָא רֹזָא עֲלָאָה נְחִית לְתַתָּא. וְהָאִי בְּתַרְאָה עֶבֶד
שְׁמַיִם וְאַרְצִי לְתַתָּא.

וְרֹזָא דְכָלָא ב' תְּרִין עֲלָמִין נִינְהוּ וּבְרָאוּ עֲלָמִין. דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה וְדָא עֲלָמָא
תַּתָּאָה. דָּא כְּגֹוּנָא דְדָא. דָּא בְּרָא שְׁמַיִם וְאַרְצִי. וְדָא בְּרָא שְׁמַיִם וְאַרְצִי. וְעַל דָּא ב'
תְּרִין עֲלָמִין נִינְהוּ. דָּא אִפִּיק תְּרִין עֲלָמִין. וְדָא אִפִּיק תְּרִין עֲלָמִין, וְכָלָא בְּחִילָא
דְרְאִשִׁיתָא עֲלָאָה.

נְחִית עֲלָאָה בְּתַתָּאָה וְאַתְמַלִּיָּא בְּאַרְחָ דְחַד דְרָגָא דְשָׁרִי עֲלָהּ. כְּגֹוּנָא דְהָהוּא
שְׁבִיל סִתָּים וְטָמִיר וְגַנִּיזוּ לְעִילָא. בַּר דְחַד שְׁבִיל דְקִיק. וְחַד אַרְח. הָהוּא דְלְתַתָּא
אַרְח כְּמָא דָּאֵת אִמְר, (מְשַׁלִּי ד) וְאַרְח צְדִיקִים כְּאוּר נֹוּגָה. וְהָהוּא דְלַעֲיִלָא שְׁבִיל
דְקִיק כְּדְכְתִיב, (אִיּוֹב כח) נְתִיב לָא יִדְעוּ עֵיט. וְרֹזָא דְכָלָא (יִשְׁעִיָּה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם
דְרָךְ וּבַמַּיִם עֲזִים נְתִיבָהּ. וְכְתִיב, (תְּהִלִּים עז) בַּיָּם דְרָכָךְ וּשְׁבִילָךְ בַּמַּיִם רַבִּים. עֲלָמָא
עֲלָאָה כַּד אַתְמַלִּיָּא וְאַתְעַבְרָא כְּנוֹקְבָא דְמַתְעַבְרָא מִן דְכּוּרָא אִפִּיקַת תְּרִין בְּנִין
כְּחַד, דְכַר וְנוֹקְבָא, וְאַנּוּן שְׁמַיִם וְאַרְצִי כְּגֹוּנָא עֲלָאָה.

מִמִּיּוּי דְשְׁמַיָּא אַתּוּן אַרְעָא וּמִיּוּי אֲשַׁתְּדֵן בְּגֹוּהָ, אֵלָא דְעֲלָאִי דְכַר וְתַתָּאִי
נוֹקְבָא. וְתַתָּאִי מִן דְכּוּרָא אַתּוּן. וּמִיּוּן תַּתָּאִין קְרָאן לְעֲלָאִין כְּנוֹקְבָא דְפִתִּיחָא
לְדְכּוּרָא וְשַׁדַּת מִיָּא לְקַבֵּל מִיָּא דְדְכּוּרָא לְמַעַבְד זִרְעָא. וְנוֹקְבָא מִן דְכּוּרָא אַתּוּן.
הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאַתְ הָאָרְצִי בְּתוֹסַפֶּת ו'ו' כְּמָה דְאַתְמַר.

דף ל ע"א

כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה מ) שְׁאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֵלֶּה וְגו'. אַתּוּן אַתְחַקְקוּ (דף
ל ע"א) בְּעוֹבְדָא דְכָלָא. בְּעוֹבְדָא דְעֲלָאָה וּבְעוֹבְדָא דְתַתָּאָה. לְבַתַּר אַתְרִשִׁימוּ אַתּוּן
וְאַתְחַקְקוּ בְּקָרָא. ב' בְּרְאִשִׁית בְּרָא. א' אֵלֶּהִים אַתְ. ב' רְאִשִׁית בְּרָא וְדָאִי. כְּמָה
דְאַתְמַר בִּי"ת בְּרָא וְדָאִי בְּחִילָא עֲלָאָה (בְּתַקִּיפּוּ דְרֹזָא דְאַנּוּן אַתּוּן). ב' נוֹקְבָא. א'
דְכַר. כְּמָה דְב' בְּרָא וְדָאִי בְּחִילָא דְלַעֲיִלָא. הָכִי א' אִפִּיק אַתּוּן הַשְׁמַיִם כְּלָלָא
דְעֲשָׂרִין וְתַרְתִּין אַתּוּן. ה' אִפִּיק שְׁמַיִם לְמִיָּהֵב לִיָּה חֵיִין (נ"א וְלֹאֲשַׁקָּאָה) וְלֹאֲשַׁרְשָׁא
לִיָּה.

וְאַתְ הָאָרְצִי. ו' אִפִּיק הָאָרְצִי לְמִיָּהֵב לָהּ מְזוּנָא וְלֹאֲתַקְנָא לָהּ וְלְמִיָּהֵב לָהּ סְפוּקָא
דְאַתְחַזִּי לָהּ. וְאַתְ הָאָרְצִי, דְנִטִּיל וְא'ו' א"ת כְּלָלָא דְעֲשָׂרִין וְתַרְתִּין אַתּוּן וּמַתּוּן

ארעא. וארעא כליל לון לגווה כמא דאת אמר, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים. והיינו רזא ואת הארץ. דכניש כלא לגווה וקבלית לון הארץ נטלא הארץ. וא”ת דא שמים וארץ כחדא. א”ת השמים רזא דשמים וארץ כחדא (הארץ נטלית).⁽¹⁾

וקבלית לון לאתזנא. מטון מלה בקולפוי שכחי. קוסטרא דקוטרא בארעא שכח. כד אשא דמלהטא נגיד ואתער משמאלא אחיד בה וסלקא תננא כמא דאת אמר (שמות יט) והר סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו ה' באש. דא אשא ודא תננא. וכתוב, (שמות יט) ואת ההר עשן. מגו דאשא כד נחית אחידן דא בדא תננא באשא. וכדין בסטר שמאלא קיימא כלא. והיינו רזא (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ. וימיני טפחה שמים. בחילא דימינא לעילא. פי האי גוונא אתעבידו שמיא דאיהו דכר. ודכר מסטרא דימינא קא אתי ונוקבא מסטרא דשמאלא. (לעיל א ע”ב). (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. עד הכא אסתלקו מלין דלא לשאלא כדלעילא. דחכמה אשתכליל מאין ולא קיימא לשאלא דסתים ועמיק לית דיקום ביה. כיון דאתפשט נהורא עמיקא נהוריה קיימא בשאלתא אף על גב דאיהו סתים מכלא דלתתא. וקראן ליה על פום שאילתא מ”י. מי ברא אלה.

והיינו רזא דקאמרן (לקמן פה ע”ב) (איוב לח) מבטן מי יצא הקרח. מבטן מי ודאי (יצא הקרח) ההוא דקיימא לשאלתא. ולית לשאלא מה לעילא מה לתתא. אלא לשאלא אתר דנפקן למנדע. ולא למנדע ליה. דהא לא יכלין. אלא קיימא לשאלתא ולא למנדע ביה.

בראשית ב’ ראשית. ראשית מאמר הוא. או נימא דבראשית איהו מאמר. אלא עד לא נפיק ואתפשט חיליה (לעיל טו ע”ב) וכלא סתים ביה. בראשית איהו ומאמר איהו. כיון דנפיק ואתפשט מניה חילין, ראשית אקרי והוא מאמר בלחודוי. מ”י שאילתא ההוא דברא אלה. לבתר כד אתפשט ואשתכלל אתעביד י”ם וברא לתתא. וכלא עביד כההוא גוונא ממש דלעילא. דא לקבל דא ודא כגוונא דדא. ותרווייהו ב’.

כתיב, (שיר השירים א) עד שהמלך במסבו. במסבו לאתיישבא במלכו תתאה. ברזא דההוא חברותא ותפנוקא דההוא חביבותא דבעדן עלאה בההוא שביל דסתים וגניזו ולא אתידע ואתמלייא מניה ונפקא בנחלין ידיען. גרדי נתן ריחו דא מלכא תתאה. דברא עלמא לתתא כגוונא דלעילא וסליק ריחא טבא עלאה לשלטאה ולמעבד ויכיל ושלטי ונהיר בנהורא עלאה.

בתרין גוונין אתברי עלמא, בימינא ובשמאלא בשיתא יומין עלאין. שיתא יומין אתעבידו לאנהרא כמה דאת אמר (שמות לא) כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ. ואלין פרון ארחין ועבדו שיתין נוקבין לתהומא רבא. ואנון שיתין נוקבין לאעלאה מיא דנחלי גו תהומא. ועל דא (הא תנינן) השיתין מששת ימי בראשית נבראו ואנון הווי שלמא דעלמא:

דף ל ע"ב

והארץ היתה תהו ובהו סוספיתא דקמרי גו קולטוי דהוה בקדמיתא ולא אתקיימת. היתה כבר ולבתר אתקיימת. בארבעין ותרין אתוון אתגליף עלמא ואתקיימת. וכלהו עטורא דשמא קדישא. כד מצטרפין סלקין (דף ל ע"ב) אתוון לעילא ונחתין לתתא מתעטרן בעטרין בארבע סטרי עלמא ויכיל עלמא לאתקיימא. ואלין אתקיימין בעובדוי דעלמא (נ"א דמלכא). טופסרא דקילטא בהני שכיחי (כחותמא) דגושפנקא. עאלו ונפקו את ואת ואתברי עלמא. עאלו גו חותמא ואצטרפו ואתקייים עלמא.

בקולפי דחויא רברבא מחו ועאלו תחות נוקבי דעפרא אלף וחמש מאה אמין. לבתר תהומא רבא הוה סליק בחשוכא וחשוכא חפי כלא. עד דנפק נהורא (לעיל טו א) ובקע בחשוכא ונפק ואתנהיר דכתיב, (איוב יב) מגלה עמוקות מני חשך ויוצא לאור צלמות.

מיא אתקלו בתיקלא אלף וחמש מאה באצבעאן. תלת נטיפו גו תיקלא. פלגו מנייהו לקיומא ופלגו דעאלו לתתא. אלין סלקין ואלין נחתין. פיון דסליקו בסליקו דידא. קאים תיקלא באורח מישר ולא סטא לימינא ולשמאלא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ) מי מדד בשעלו מים וגו'.

כלא הוה ביה בארעא סתים ולא אתגלייא. וחילא ותקפא ומיא גלידין בגווה ולא נגידו ולא אתפשטו. עד דאנהיר עלה נהורא דלעילא ונהורא מחאת בקולטוי ואשתריאו חילה. הדא הוא דכתיב ויאמר אלהים יהי אור. ויהי אור. דא הוא אור קדמאה עלאה דהוה מקדמת דנא.

ומהכא נפקו כל חילין ותוקפין. וארעא אתבסמת ואפיקת חילהא לבתר. פיון דנהיר (ונחית) הוה אסתלק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא. כד אסתפל בחייבי עלמא אתגניז ואתטמיר ולא נפיק אלא בשבילוי סתימין דלא אתגליין: וירא אלהים את האור כי טוב. תנן כל חלמא דקיימא בקיימא דכי טוב שלמא הוא לעילא ותתא. חמי אתוון כפום ארחוי כל חד וחד. חמא ט' טב ליה טב

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

לחלמיה דהא אורייתא פתח ביה כי טוב. נהיר מסייפי עלמא לסייפי עלמא. ט' טב. טוב הוא, טב נהירו באשלמותא.

ט' תשיעאה דכלא. את דאתנהיר מעלאה ראשיתא ואתפליל ביה ואתעביד בסתימו דנקודה רזא די' דהיא נקודה חדא. ו' מחיליה נפיק. ביה אתעביד שמים. כד אסתיים בנקודה חד ואתגניז גו, אתנהרא ב'. מניה נפקו עלאה ותתאה. עלאה טמירא. תתאה אתגלייא ברזא דתריין. וקיימא בחילא דלעילא.

ודא הוא טו"ב. אלין תלת אתוון טו"ב אתפלילו לבתר לצדיקא דעלמא דכליל כלא לעילא ותתא כמא דאת אמר, (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. בגין דנהירו עלאה פלילא ביה דכתיב, (תהלים קמה) טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו. לכל כתיב דא סתמא דמלה בגין לאנהרא יומא חד דנהיר לכלא. עלאה על כלא. עד כאן סתמא דמלין.

השלמה מההשמטות (סימן ד"ך)

למה בי"ת דומה לאדם שנוצר בחכמה שסתום מפל צד ופתוח מלפניו והאלף פתוחה מאחוריו רוצה לומר כי היא פתוחה לקבל מן הפתר ויש לה פתח להשפיע לאחרים. (עד כאן מההשמטות)

בראשית ברא אלהים. רזא דראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה. דא חכמה עלאה דאיהי ראשית. ב' ביתא דעלמא לאתשקאה מההוא נהר דעייל ביה. רזא דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ונהר דאכניש כלא מעומקא עלאה ולא פסיקו מימיו לעלמין לאשקאה לגנתא.

וההוא עמקא עלאה בית ראשון בראשית אסתיימו ביה אתוון בחד שביל דקיק דגניז בגויה. ומגו ההוא עומקא נפקו תריין חילין דכתיב את השמים. שמים לא כתיב אלא השמים. מגו ההוא עומקא דסתים מפלא. ואת הארץ סתימא דא אפיק להאי ארץ.

דף לא ע"א

אבל בכללא דשמים הוה. ונפקו כחדא מתדבקא בסטרוי דא בדא. כד אתנהיר ראשיתא דכלא, שמים נטלו לה ואותיבו לה באתרה, דכתיב ואת הארץ. ואת מפללא דאתוון דאנון א"ת. כד אתהדרת ארעא למיתב באתרה ואתפרש (דף לא ע"א) מסטרוי דשמים, הות תוהה ובוהה לאתדבקא בשמים כחדא (נ"א כקדמיתא) בקדמיתא. בגין דחמת לשמים נהירין והיא אתחשכת. עד דנהורא עלאה נפק עלה ונהיר לה ותבת באתרה לאסתפללא בשמיא אפין באפין. וכדין אתתקנת ארעא ואתבסמת.

נפק נהורא בסטר ימינא (לעיל יז) וחשוכא בסטר שמאלא. ואפריש לון לבתר בגין לאתפללא דא בדא. הדא הוא דכתיב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. ואי תימא הוה הבדלה ממש. לא. אלא יום אתי מסטרא דנהורא דאיהו ימינא. ולילה מסטרא דחשוכא דאיהו שמאלא. וכד נפקו כחדא אפריש לון. והבדלה הוה מסטרוי לאסתכלא אפין באפין ולא תדבקא דא בדא למהווי פלא חד.

ואיהו אקרי יום וקרי ליה יום. ואיהי קרי לילה כמא דאת אמר ויקרא אלהים לאור יום וגו'. מהו ולחשך. דא חשך דאחיד ללילה דלית לה נהורא מגרמה (ס"א) והיא אתקרי לילה דכתיב ולחשך קרא לילה בגין דאחיד בה חשך ולית לה נהורא מגרמה) ואף על גב דאתא מסטרא דאשא דאיהי חשך. אבל חשך עד דאתנהיר מסטרא דיום, יום נהיר ללילה, ולילה לא נהיר עד זמנא דכתיב, (תהלים קלט) ולילה פיום יאיר כחשכה כאורה.

רבי אלעזר קפץ בקדמיתא ודרש (שם כט) קול יי על המים אל הכבוד הרעים יי על מים רבים. קול יי דא קול עלאה דממנא על המים דנגדין מדרגא לדרגא עד דמתכנשי לאתר חד בכנופיא חדא. ההוא קול עלאה משדר לאנון מיין בארחייהו כל חד וחד כפום ארחייה. כהאי גננא דממנא על מיא לשדר לון לכל אתר ואתר כדחזי ליה. כך קול יי ממנא על מיא.

אל הכבוד הרעים כמא דאת אמר, (איוב כו) ורעם גבורותיו מי יתבונן. דא סטרא דאתיא מן גבורה ונפקא מיניה. דבר אחר א"ל הכבוד הרעים דא ימינא דנפקא מיניה שמאלא. ה' על מים רבים. ה' דא חכמ"ה עלאה דאקרי יו"ד (עדן דקיימא) על מים רבים על ההוא עומקא סתימאה דנפיק מיניה כמא דאת אמר (תהלים עז) ושבילך במים רבים.

רבי שמעון פריש פלוגתא ואמר. פתח קרא ואמר כתיב, (שמות כה) לעמת המסגרת תהיינה הטבעות בתים לבדים. מאן ההוא מסגרת, דא הוא אתר סגיר דלא פתיחא בר בשביל חד דקיק דאתיידע בגניזו לגביה. ובגיניה אתמלי ורשים תרעין לאדלקא בוצינין. ובגין דאיהו אתר גניזו וסתים אקרי מסגרת ודא הוא עלמא דאתי. וההוא עלמא דאתי אתקרי מסגרת.

תהיינה הטבעות אלן עזקאן עלאין דאתאחדן דא בדא מיא מרוחא ורוחא מאשא ואשא ממיא. כלהון אתאחדן דא בדא ונפקן דא מן דא בהני (ס"א כהני) עזקאן, וכלהון מסתכלן לגבי ההוא מסגרת. דביה מתאחד ליההוא נהרא עלאה לאשקאה לון ואתאחדן ביה.

בתים לבדים. הגי עזקאן מלאין (עילאין) אנון בתים ואתרין לבדים דאנון רתיכין דלתתא. בגין דדא אתי מסטרא דאשא. ודא מסטרא דמיא. ודא מסטרא דרוחא וכן פלהו בגין למתוי רתיכא לארונא. ועל דא מאן דמקרב יקרב באלין בדים ולא במה דלגו. לך לך אמרין נזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב. בר אנון דאתחזון לשמשא לגו. לון אתיהיב רשותא לאעלאה לשמשא ולקרבא. ועל דא פתיב, (במדבר א) והזר הקרב יומת. בית דבראשית רברבא. רבי יוסי שאיל ליה. ואמר האי שיתא יומי בראשית דקא תנינן מאן אנון. אמר ליה היינו דכתיב (תהלים קד) ארזי לבנון אשר נטע. כמה דאלין ארוזין נפקין מן לבנון. הכי נמי אנון שיתא יומין נפקין מן בראשית.

דף לא ע"ב

ואלין שיתא יומין עלאין קרא פריש לון דכתיב, (דברי הימים א כט) לך יי הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. פי כל דא צדיק. בשמים דא תפארת. ובארץ דא כנסת ישראל. כתרגומו די אחיד בשמיא ובארעא. כלומר דיסודא דעלמא דאקרי כל, איהו אחיד בתפארת דאקרי שמים, ובארץ (דף לא ע"ב) דאקרי כנסת ישראל.

ועל דא בראשית, ב' ראשית היא (חכמה, כמה דתרגם יונתן בראשית בחכמתא) בגין דאיהי תניינא לחושבנא ואקרי ראשית. בגין דהאי כתרא עלאה טמירא היא קדמא. ועל דלא עייל בחושבנא, תניינא הוי ראשית. בגין דא ב' ראשית. ועוד כמה דחכמה עלאה איהי ראשית. חכמה תתאה ראשית נמי הויא. ועל דא לית לאפרשא ב' מן ראשית.

בראשית מאמר קרינן ליה והכי הוא. ושיתא יומין נפקין מינה ואתפלילן ביה. ואלין אקרון כגוונא דאלין אחרנין. ברא אלהים. הדא הוא דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. מאי להשקות את הגן לאשקאה ולקיימא ליה ולאסתכלא ביה בכל מה דאצטריך. אלהים אלהים חיים, דמשמע בראשית ברא אלהים ודאי על ידא דההוא נהרא בגין לאפקא כלא ולאשקאה כלא.

את השמים חבורא דכר ונוקבא בדקא חזי. לבתר האי. ביה אתברי עלמא לתתא. ביה יהיב חילא לכלא.

השלמה מההשמטות (סימן כ"ח)

ומנא לן דשמים הוי קודשא בריך הוא, דכתיב (מלכים א' ח) ואתה תשמע השמים. אטו שלמה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו, אלא שנקרא שמן על שמו. ולמה נקרא שמים אלא שהוא עגול כמו ראש ומלמד שמים מימינו ואש משמאלו והוא באמצע שא מים, מאש וממים ומכנים ביניהם שלום, בא האש

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ומצא מצדו מדת האש. בא מים ומצא מצדו מדת המים והיינו (איוב כ"ה) עושה שלום במרומי, מאי שמים מלמד שגבל הקדוש ברוך הוא אש ומים וטפחן זה בזה ועשה מהן ראש לדבריו שנאמר (תהלים קי"ט) ראש דברך אמת. ע"כ. (עד כאן

מההשמטות)

א"ת השמים דמשמע דשמים אפיקו את בחילא דרזא דאלהים חיים בתר דראשית אפיק ליה.

פיון דהאי אפיק כלא וכלא אתיישב בדוכתיה פחד. עזקא דא בתרייתא אתעבידת ראשית. ובהאי ראשית אפיק נהורין עלאין ושרי נהרא ושרי מיא לנגדא לקבלא לתתא. ועל דא בראשית ודאי ברא אלהים. ביה ברא עלמא תתאה. ביה אפיק נהורין. ביה יהיב חילא לכלא.

רבי יהודה אמר על דא פתיב, (ישעיה י) היתפאר הגרון על החוצב בו. שבחא דמאן, לאו דאומנא הוא. כך בהאי ראשית ברא אלהים עלאה את השמים. שבחא דמאן דאלהים הוא. אמר רבי יוסי האי דכתיב, (דברים ד) אשר לו אלהים קרובים אליו. קרובים. קרוב מבעי ליה. אלא אלהים עלאה. אלהים דפחד יצחק. אלהים בתראה. ובגיני כך קרובים (לקמן קלה א) וגבורות סגיאין אנון דנפקין מחד וכלהו חד.

סדר הלימוד ליום טז תשרי [יום 16 בשנה]

השלמה מההשמטות (סימן כ"ט)

והארץ היתה תהו. בזמנא דקודשא בריך הוא הוה באלין קליפין תהו בונה עלמין ומחריבן והא אוקמוה דלית השפעה בכל עלמין, ונהר דאיהו צדיק יחרב ויבש בתרין עלמין, בעלמא דין ובעלמא דאתי. ואית מאן דאמר דסליק במחשבתיה למבני עלמין ולהחריבן. ואמר דין מהננין לי ודין לא מהננין לי. אלין דאתמר בהון את השמים ואת הארץ מהננין לי. ואחרנין דאתמר בהון והארץ היתה תהו ובהו דאחזי על עלמין דסליק ברעותיה למבני לון ולא עביד לון עליהו אתמר תהו ובהו. ובזמנא דקודשא בריך הוא באלין קליפין אתמר ביה (איכה ג') ספותה בענן לך מעבור תפלה.

תהו וחשך עליהו אתמר (שמות י"ד) ויהי הענן והחשך ואלין קליפין דאגוזא, מוחא מלגאו דתליא (דתלת) לד' סטרין דא יהו"ה דאיהו לא קביל מסאבו, כמה דאת אמר (ירמיה כ"ג) הלא כה דברי פאש נאם יי. מה אשא לא מקבל טומאה הכי שמיה לא מקבל טומאה. ובזמנא דמתגברין אלין קליפין ואתברון מאגוזא, צלותא דאיהי שכינתא אדנ"י, סלקא לגבי בעלה דאיהו יהו"ה וסליקת כולה, דבזמנא דאיהו מתכסי מינה באלין קליפין, איהי אתקריאת עניה יבשה ולית לה אלא מה דיהבין עבדין בחשאי.

ובהו זמנא דקודשא בריך הוא אתפשט מאלין קליפין אתמר (ישעיה ל') ולא יפנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך. ומה דהוה יבשה אתמר בה, מלא כל הארץ כבודו. ואתקריאת ברכה דיליה, קרבנא דיליה, עולה דיליה, דאוקיד כל אלין קליפין. וסליקת לגביה קטרת. קשורא דיליה, עולה דיליה, דכתיב (ויקרא ו') זאת תורת העולה, היא העולה בצלותא דשחרית, היא העולה לגביה בצלותא דמנחה בכמה ריחין ובוסמין דגן עדן דאיהי גן דאורייתא. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ד) גן נעיל אחותי כלה, סתימא דלא אתפתחת אלא לגבי בעלה.

וכד ייתי בעלה (תהלים נ"א) אדני שפתי תפתח דאיהי בבא עלאה אתפתחת לגביה בתרין (בתרין) סמכין קשוט וקבילת ליה בתרין דרועין, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. יהו"ה נחית לגבה ודא הוא דא אמ"ן (דאמ"ן) גימטריא יאהדונה"י דאיהו חבורא דתרין שמהן באתוון. ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך בזמנא דאינון תרין ברישא דצדיקיא.

אבל כד אינון ברישא דחייבייא כנסת ישראל אמרת לגבייהו (שיר השירים א') אל תראוני שאני שחרחרת מאלין דשריין לפתאה לבני נשא כמה דהו מפתין לישראל בעגלא בשית שעתין, הדא הוא דכתיב (שמות ל"ב) וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר. ואוקמוה מאי כי בשש, אלא בשית שעתין עבדו ית עגלא בגין לאפרשא לון משבע. הדא הוא דכתיב (שמות י"ב) אך ביום הראשון תשביתו שאר, אך חלק בין שש לשבע.

ובגין דא אמרה כנסת לישראל ששזפתני השמש גרמו דאסתלק מגי ו' דאיהו השש ואור השש דהו נהיר בסתרא דשית תיבין דאינון (דברים ו') שמע ישראל יי אלהינו יי אחד, בני אמי נחרו בי, ניחר גרונם דבטילו קרית שמע דאתמר ביה (תהלים קמ"ט) רוממות אל בגרונם, ובגין דא שמוני נוטרה את הכרמים, דאינון שאר אומין ערב רב. ובגין דא פרמי שלי לא נטרתי ובגין דא אינון ערב רב מצליחין בכלא.

כתנות עור חשוכין דעיינין דאתמר בהון (בראשית כ"ז) ותכהין עיני מראות, לאסתכלא לאלין דאתמר בהון (יחזקאל א') נפתחו השמים ואראה מראות אלהים דאינון חמש אור דעובדא דבראשית כתנות אור אינון. והארץ היתה תהו. והארץ הוא חד. תהו תרין. בהו תלת. חשך ארבע. תהום חמש. וארבע אינון דכלילין בגופא ואינון ארבע יסודין דאינון קליפין דאגוזא, ובגין דא והארץ היתה תהו. ואוקמוה היתה מקדמת דנא, דהכי ארחא דקליפין דמקדמין למוחא.

ורוח אלהים דא רוחא דמשיחא, דמיד דיהא מרחפת על אנפי מיא דאורייתא מיד יהא פורקנא, הדא הוא דכתיב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור. וישלחהו יי אלהים, מיד (למשיחא) משיחא דהוא בגנתא דעדן במה דאתמר ביה וישלחהו מגן עדן מעדון דיליה. ואמאי לעבוד את האדמה דאיהי שכנתא בגין דא וישלחהו מיד, דיפוק מתמן.

וישפן מקדם לגן עדן את הפרובים דאינון משיח בן דוד ומשיח בן יוסף דמשכא רוחא דמשיחא דאתמר ביה, ורוח אלהים דא שיל'ה ההוא דאתמר ביה ואצלתי מן הרוח, דהכי סליק שילה משה בחושבנא. וישפן מקדם, דאקדים שילה לתרוויהו בגין דיהא מרחפת על אנפוי דאורייתא ופורקנא ביה תלייא והא אוקמוה.

ואת להט החרב המתהפכת מיד יהא בידיה. ומאי ניהו, מטה מטט'רון דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. ועוד מטה דא שכנתא תתאה ואם זכו ישראל כלפי חסד לימינא ויפקון ברחמי. ואם לאו מטה כלפי חובה לסטרא דגבור'ה דתמן

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

נחש, אל אחר. דתבע לשפוך דמא ואתקטיל משיח וסגיאין מישראל. ובגין דא אתמר (רות ג') שכבי עד הבקר דאיהו בקר דאברהם דיהא מטה כלפי חסד ובגין דא ואת להט תחרב המתהפכת וכלא לשמור את דרך עץ החיים דאיהי אורייתא דאתמר בה עץ חיים היא ואיהי אורייתא דבעל פה. אם זכה בר נש, איהי סם חיים דיליה. ואם לאו, היא מתהפכת ליה לסם המות. והא אוקמוה מארי מתניתין הכי, כגוונא דמטה דאתהפך לנחש ומנחש למטה. ובזמנא ההוא יתמחון מן עלמא כל אינון דאתמר בהון (שמות ז') ויעשו פן חרטומי מצרים בלטיהם: (עד כאן מההשמטות)

השלמה מההשמטות (סימן ל)

אמר רבי ברכיה מאי דכתיב והארץ היתה תהו, מאי משמע היתה, שפבר היתה. ומאי תהו, דבר המתהא את בני אדם. ומאי בהו, דבר שיש בו ממש, דכתיב בהו, בו הוא. על שם מאי דכתיב (קהלת ז') גם את זה לעמת זה עשה האלהים. ברא בהו ושם מקומו בשלום. ברא תהו ושם מקומו ברע. בהו בשלום דכתיב (איוב כה) עושה שלום במרומו. מלמד שמכאל שר ימינו של הקדוש ברוך הוא, מים וברד. וגבריאל שר שמאלו, אש. ושר שלום ביניהם מכריע והיינו דכתיב עושה שלום במרומו. ומנלן דבהו שלום, דכתיב (ישעיה מה) עושה שלום ובורא רע, הא כיצד רע מתהו ושלום מבהו, ברא תהו ושם מקומו ברע, שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא בהו ושם מקומו בשלום שנאמר עושה שלום במרומו ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

תוספתא בראשית בר"א רמז לכת"ר חכמ"ה. אלהים רומז לבינ"ה. א"ת רומז לגדול"ה וגבור"ה. השמים דא הוא תפארת. וא"ת רומז לנצ"ח הו"ד יסו"ד. הארץ רומז למלכו"ת: (עד כאן תוספתא)

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. (ויאמר אלהים למי הוא אומר אינו אומר אלא לאחרים. יהי (לעיל כב) אור לעולם הזה. ויהי אור לעולם הבא). ודא (דא) איהו נהורא דברא קודשא בריך הוא בקדמיתא. והוא נהורא דעינא. והוא נהורא דאחזי קודשא בריך הוא לאדם קדמאה והוי חזי ביה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. והוא נהורא דאחזי קודשא בריך הוא לדוד והוה משבח ואמר (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. והוא נהורא דאחזי קודשא בריך הוא למשה וחמא ביה מגלעד ועד דן.

ובשעתא דחמא קודשא בריך הוא דיקומו תלתא דרין חייבין. ואנון דרא דאנוש ודרא דטופנא ודרא דפלגה (נ"א גניז ליה) בגין דלא ישתמשון ביה, ויהב

יתיה קודשא בריה הוא למשה ואשתמש ביה תלת ירחין דאשתארוך ליה מיומי
עבורא דיליה. כמא דאת אמר, (שמות ב) ותצפנהו שלשה ירחים.

ובתר תלת ירחין עאל קמי פרעה נטיל ליה קודשא בריה הוא מניה. עד
דקאים על טורא דסיני לקבלא אורייתא והדר ליה ההוא נהורא ואשתמש ביה כל
יומי. ולא יכלו בני ישראל למקרב בהדיה עד דיהב מסוה על אנפוי כמא דאת
אמר, (שמות לה) וייראו מגשת אליו. ואתעטף ביה כטלית. הדא הוא דכתיב,
(תהלים קד) עוטה אור כשלמה.

יהי אור ויהי אור. כל מה דאתמר ביה ויהי הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי.
אמר רבי יצחק אור דברא קודשא בריה הוא בעובדא דבראשית הוה סליק
נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא ואתגניז.

דף לב ע"א

מאי טעמא אתגניז. בגין דלא יתהנון מניה חייבי עלמא. ועלמין לא יתהנון
בגנייהון. והוא טמיר לצדיקיא, לצדיק דיקא (דף לב ע"א) דכתיב, (תהלים צז) אור
זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה וכדין יתבסמון עלמין ויהון כלא חד. ועד יומא
דיהא עלמא דאתי הוא טמיר וגניז.

ההוא נהורא נפק מגו חשוכא דאתגלפא בקלפוי דטמירא דכלא. עד דמההוא
נהורא דאתגניז אתגליף בשביל חד טמירא לחשוכא דלתתא ונהורא שארי ביה.
מאן חשוכא דלתתא. ההוא דאקרי לילה דכתיב ביה ולחשך קרא לילה.

ועל דא תנינן מאי דכתיב, (איוב יב) מגלה עמוקות מני חשך. רבי יוסי אומר
אי תימא מחשך סתים אתגליין. הא חזינן דטמירין אנון כל אנון כתרין עלאין
וקרינן עמוקות. מהו מגלה. אלא כל אנון טמירין עלאין לא אתגליין אלא מגו
ההוא חשוכא דאיהו ברזא דליליא. (ויהא כלא חד ברזא דוהיה אור הלבנה כאור החמה
בדרגא חדא ועד יומא דייתי הוא גנוז וטמיר (שיך לעיל בשטה ב)) תא חזי, כל אנון
עמיקין סתימין דנפקי מגו מחשבה וקלא נטיל לון לא אתגליין עד דמלה מגלה
לון. מאן מלה היינו דבור.

והאי דבור אקרי שבת. ובגין דשבת אקרי דבור, דבור דחול אסור בשבת.
(גליון מהרש"ב וכך הוה עביד רבי שמעון כד חמי לאמיה דהות משתעיא הוה אמר לה, אמא,
שתוקי, שבת הוא ואסיר). בגין דדבור דא בעיא לשלטאה ולא אחרא. והאי דבור
דאיהו אתי מסטרא דחשך מגלה עמוקות מגויה. ומשמע מני חשך. ההוא דאתי
מסטרא דחשך דכתיב מני דייקא.

השלמה מההשמטות (סימן ל"א)

יָשַׁב רַבִּי בּוֹן וְדָרַשׁ מֵהוּ דְכָתִיב (ישעיה מה) יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חֲשָׁךְ. אֵלֶּא אוֹר שְׁיֵשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ כְּתִיב בּוֹ יִצְרָה. חֲשָׁךְ שְׁאִין בּוֹ מִמֶּשׁ כְּתִיב בּוֹ בְּרִיאָה כְּמָה דְאֵת אָמַר (עמוס ד') יוֹצֵר הָרִים וּבוֹרָא רִיחַ. אִי בְעֵית אֵימָא אוֹר שְׁיֵשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ, כְּתִיב בּוֹ עֲשִׂיהָ. דְכָתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. וְאִין הוּיָה אֵלֶּא עֲשִׂיהָ וְקָרִי בֵּיהּ יִצְרָה. חֲשָׁךְ דְלֵא הוּהּ בֵּיהּ עֲשִׂיהָ אֵלֶּא הַבְּדֵלָה וְהַפְּרָשָׁה קָרִי בֵּיהּ בְּרִיאָה כְּמָה דְאֵת אָמַר הַבְּרִיא פְּלוֹנִי וְכוּ'. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה מֵהוּ דְכָתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר וְלֵא אָמַר וְהָיָה. מְשַׁל לְמַלְךְ שְׁהָיָה לוֹ חֲפִץ נָאָה וְהַקְּצָהוּ עַד שְׁזִימָן לוֹ מְקוֹם וְשִׁמְהוּ שֵׁם הַדָּא הוּא דְכָתִיב יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר שְׁכַבְרָה הָיָה. ע'כ': (עד כאן מההשמטות)

אָמַר רַבִּי יִצְחָק אִי הָכִי מֵאִי דְכָתִיב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֲשָׁךְ. אָמַר לֵיהּ, אוֹר אֶפִּיק יוֹם וְחֲשָׁךְ אֶפִּיק לַיְלָה. לְבַתֵּר חֶבֶר לֹון כְּחֵדָא וְהוּוּ חַד דְכָתִיב וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. דְלֵילָה וַיּוֹם אֶקְרוּן חַד. וְהָאִי דְכָתִיב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֲשָׁךְ (דאפריש מחלוקת) דָּא בְּזִמְנָא דְגְלוּתָא דְאִשְׁתַּכַּח פְּרוּדָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק עַד הָכָא דְכוּרָא בְּאוֹר וּבְחֹשֶׁךְ. לְבַתֵּר מִתְחַבְּרֵן כְּחֵדָא לְמַהוּי חַד. בְּמֵאִי אֶתְפְּרָשָׁן לְאִשְׁתְּמוּדְעָא בֵּין נְהוּרָא וּבֵין חֲשׂוּכָא. מִתְפְּרָשֵׁן דְרַגִּין וְתַרְוֵיהוּ כְּחַד הוּוּ. דְהָא לִית נְהוּרָא אֵלֶּא בְּחֲשׂוּכָא וְלִית חֲשׂוּכָא אֵלֶּא בְּנְהוּרָא. וְאִף עַל גַּב דְאֲנוּן חַד אֶתְפְּרָשֵׁן בְּגוּוּנִין וְעַם כָּל דָּא אֲנוּן חַד דְכָתִיב יוֹם אֶחָד.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר עַל בְּרִית עֲלֵמָא אֶתְבְּרִי וְאֶתְקַיֵּים דְכָתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. מֵאֵן בְּרִית דָּא צְדִיק יְסוּדָא דְעֲלֵמָא דְאִיהוּ רְזָא דְזִכּוֹר. וְעַל דָּא עֲלֵמָא קַיֵּימָא בְּבְרִית יוֹמָם וְלַיְלָה כְּחֵדָא דְכָתִיב אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. חֲקוֹת שָׁמַיִם דְנִגְדִין וְנִפְקִין מֵעֵדֵן עֲלָאָה.

פְּתַח וְאָמַר, (שופטים ה) מְקוּל מְחַצְצִים בֵּין מְשֻׁאֲבִים שֵׁם יִתְנּוּ צְדָקוֹת ה' וְגו'. מְקוּל מְחַצְצִים דָּא קוּל יַעֲקֹב. מְחַצְצִים כְּמָא דְאֵת אָמַר, (שמואל א יז) אִישׁ הַבִּינִים. בֵּין מְשֻׁאֲבִים דְאִיהוּ יִתִּיב בֵּין אֲנוּן דְשֻׁאֲבִין מֵיָא מְלַעֲיָלָא וְהוּא נְטִיל בְּתַרִּין סְטְרִין וְכִלִּיל לְהוֹן בְּגוּיָהּ.

שֵׁם יִתְנּוּ צְדָקוֹת יי. תַּמָּן הוּא אֶתֵר מְהִימְנוּתָא לְאֶתְדַבְּקָא. שֵׁם יִתְנּוּ צְדָקוֹת יי. תַּמָּן יִנְקִין צְדָקוֹת יי וְשֻׁאֲבִין. צְדָקוֹת פְּרוּזוֹנוֹ (בישראל) דָּא צְדִיק דְעֲלֵמָא דְאִיהוּ קַיֵּים וְקַדִּישׁ, וְאִיהוּ שְׁאִיב וְנְטִיל כְּלָא וּמִפְּוֹר לְגַבִּי יִמָּא רַבָּא אֲנוּן מִיָּן עֲלָאִין. בְּיִשְׂרָאֵל, דְיִשְׂרָאֵל יִרְתּוּ קַיֵּים דָּא. וַיְהִיבֵיהּ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרוּתָת עֲלָמִין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

תוספתא תנינן מל ולא פרע את המילה כאילו לא מל. בגין דתרין דרגין אנון מילה ופריעה. זכור ושמור. צדיק וצדק. דכר ונוקבא. אות ברית דא יוסף וברית דא רחל. ואצטרף לחברא לון. ובמה מחבר לון. כד איהו גזיר ופריע. ומאן דגזיר ולא פריע פאלו עבדו בינייהו פרודא, (עד כאן תוספתא)

פיון דישראל שבקו ליה דהו גזרין ולא פרעין. מה פתיב, (שופטים ה) אז ירדו לשערים עם יי. ירדו לשערים, אנון שערי צדק הו יתבין לתרעי ולא עאלין לגו. ובההוא זמנא (דף לב ע"ב) פתיב, (שופטים ב) ויעזבו בני ישראל את יי וגו'. עד דאתת דבורה ונדבית לון בהאי כמה דכתיב, (שופטים ה) בפרוע פרוע בישראל וגו'.

ועל דא פתיב חדלו פרזון בישראל. חדלו פרזון, דא הוא פרזונו דקא אמרן. חדלו פרזון, קיים קדישא דלא אתפרעון. (שופטים ה) עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל. מאי אם. אלא אנא נחתית מיין עלאין מעילא לקיימא עלמין, בישראל סתם לעילא ותתא, לאחזאה דעלמא לא אתקיים אלא על קיימא דא. ורזא דכלא (משלי י) וצדיק יסוד עולם פתיב, (לך לך עז ע"א).

תלת נפקי מחד. חד בתלת קיימא עאל בין תרין. תרין ינקין לחד, חד יניק לכמה סטרין. פדין פלא חד. הדא הוא דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד יום דערב ובקר פליל כחדא. הינו רזא דברית יומם ולילה וביה פלא חד:

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. רבי יהודה אמר שבעה רקיעים אנון לעילא. וכלהו קיימא בקדושתא עלאה. ושמא קדישא בהו אשתכלל. ודא רקיעא הוא באמצעות מיא.

דא רקיע קיימא על גבי חיוותא אחרנין. ואיהו אפריש בין מיין עלאין למיין תתאין. ומיין תתאין קראין לעלאין. ומהאי רקיע שתאן לון. דא הוא דמפריש בינייהו. בגין דכלהו מיא ביה פלילן. ולבתר נחית לון להני חיוותא ושאבין מתמן.

פתיב, (שיר השירים ד) גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום. גן נעול, דכלא אסתים ביה. דכלא אתפליל ביה. גל נעול, דההוא נהר נגיד ונפיק ועייל ביה וכליל ולא אפיק וקרשי מיא ביה וקיימי. מאי טעמא בגין דרוח צפון נשיב באנון מיא ואתקרישו ולא נפקי לבר עד דאתעביד ק"רח (לעיל כט ב) ואלמלא סטרא דדרום דאקיש תקפיה דהאי קרח לא נפקי מניה מיא לעלמין.

וחיזו דההוא רקיעא עלאה פחיזו דהאי קרח דמתקרישא ומכנים בגויה פל אנון מיין. כך ההוא עלאה דעליה פניש פל אנון מיין ואפריש בין מיין עלאין למיין

תתאין. והאי דאמרן יהי רקיע בתוך המים. במציעות. לאו הכי. אלא יהי כתיב. ההוא דהוי מניה במציעות מיא הוי. ואיהו לעיל דקיימא על רישא דחיותא. אמר רבי יצחק אית קרומא במציעות מעוי דבר נש דאיהו פסיק מתתא לעילא ושאיב מעילא ויהיב לתתא. כך גוונא דא רקיע איהו באמצעיתא וקיימא על אנון חיותא דלתתא. ואיהו פריש בין מיין עלאין לתתאין. תא חזי, אנון מין אעדו ואולידי חשוכא. ועל רזא דא כתיב, (שמות כו) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים.

רבי אבא פתח (תהלים קד) המקרה במים עליותיו וגו' במים אלין מיין עלאין דכלא דבהו תקין ביתא כמא דאת אמר, (משלי כד) בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן.

השם עבים רכובו. רבי ייסא סבא פליג עבים ע"ב י"ם. עב דאיהו חשך שמאלא דקיימא על ים דא. המהלך על פנפי רוח דא רוחא דמקדשא עלאה. ורזא דא (שמות כה) שנים פרובים זהב. כתיב (תהלים יח) וירכב על פרוב ועוף וידא על פנפי רוח. וירכב על פרוב חד לבתר איגלי על פנפי רוח ועד דהאי אתער לא אתגלי בהאי.

רבי יוסי אמר כתיב, (איוב כה) ומים תפן במדה. במדה ממש אתקין להו כד מטון לגווה. ואנון תקונא דעלמא כד מטו מסטרא דגבורה. אמר רבי אבא כך הו קדמאי אמרי כד הו מטאן להאי אתר מרחשן שפון דחפימין ולא אמרין מדי בגין דלא יתענשון.

דף לג ע"א

רבי אלעזר אמר את קדמאה דאתון הוה שטיא על אנפוי דקיטרא דכיא ואתעטר מלרע מלעילא וסליק (דף לג ע"א) ונחית ומיא מתגלפי בגלופייהו ומתיישבן בדוכתייהו ואתפלילו חד בחד. וכן אתון פלהו פלילן דא בדא ומתעטרן דא בדא עד דאתבני עליהו בניינא ויסודא.

וכד אתבניאו פלהו ואתעטרו. הו מיין עלאין מתערבין במיין תתאין ואפיקו ביתא דעלמא (ועל דא אפיקו תרין נהורין חד דאקרי ארץ ונהורא דאקרי שמים) ועל דא ב' אתחוי ברישא ומיין סלקין ונחתין עד דהאי רקיע הוה ואפריש לון. ומחלוקת הוה בשני דביה אתברי גיהנם דאיהו נורא דדליק כמא דאת אמר, (דברים ד) אש אוכלה הוא. וזמין לאשראה על רישייהו דחייביא.

אמר רבי יהודה מהכא כל מחלוקת דאיהו לשם שמים סופה להתקיים. דהא הכא מחלוקת דאיהו לשם שמים הוה ושמים בהאי אתקיים. לבתר דא דכתיב ויקרא אלהים לרקיע שמים וגו'. בקטפירא דעיליתא בקטטיהו שכחי ואתקיימו. דהא תנינן פתיב, (שמות כו) והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין הקדשים דייקא, דהא איהו רקיע דמפרש בגו באמצעיתא.

תא חזי, פתיב לבתר יקווי המים מתחת השמים אל מקום אחד. מתחת השמים ממש. אל מקום אחד. לאתר דאקרי אחד. ואיהו ים תתאה דהא איהו אשלים לאחד. ובלא איהו לא אקרי אחד. ומשמע דכתיב יקווי דביה מתפנשין פלהו מיא כמא דאת אמר, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים וגו'.

רבי ייסא אמר אל מקום אחד, דא איהו אתר דכתיב ביה (ישעיה נד) וברית שלומי לא תמוט. דהא איהו נטיל כלא ושדי בימא וביה אתתקנת ארעא דכתיב ותראה היבשה דא הוא ארץ. כמא דאת אמר ויקרא אלהים ליבשה ארץ.

אמאי אקרי יבשה. אמר רבי יצחק היינו דכתיב (דברים טז) לחם עוני לחם עני פתיב. ובגין דאיהו לחם עני אקרי יבשה. ושאיב בגווה כל מימין דעלמא ואיהי יבשא הוי. עד דאתר דא אמלי לה וכדין נגדין מיא אורח דאנון מקורות.

ולמקוה המים קרא ימים דא הוא בית פנישות מיין דלעילא דתמן מתפנשין כל מיא ומתמן נגדין ונפקין.

סדר הלימוד ליום יז תשרי [יום 17 בשנה]

השלמה מההשמטות (סימן ל"ב)

שביעי הוי במזרחו של עולם ומשם בא זרעם של ישראל כי חוט השדרה משונך מן המוח של אדם ובא לאמה ומשם הוא הזרע דכתיב (ישעיה מ"ג) ממזרח אביא זרעך, כשישראל טובים מזה המקום אביא זרעך יתחדש לה זרע חדש, וכשישראל רעים מן הזרע שכבר בא לעולם דכתיב (קהלת א) הולך ודור בא. דור שכבר בא. ומאי ממערב אקבצך, מאותה מדה שנוטה תמיד למערב. ולמה איקרי מערב, מפני ששם מתערב כל הזרע. משל למה הדבר דומה, לבן מלך שהיה לו כלה נאה וצנועה בחדרו, והיה לוקח מבית אביו עושר ומביא לה תמיד ולוקחת הכל ומצנעת אותו תמיד ומערבת הכל. לסוף ימים ביקש לראות מה אסף ומה קיבץ היינו דכתיב וממערב אקבצך. ומאי ניהו בית אביו דכתיב ממזרח אביא זרעך מלמד שממזרח מביא וזרע במערב ואחר כך הוא מקבץ מה שזרע. ע"כ:

(עד כאן מההשמטות)

אמר רבי חייא מקנה המים דא צדיק. דכד מטא למקנה המים פתיב וירא אלהים כי טוב וכתיב, (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב. (וכן אור קדמאה טוב אקרי. וכן כלהו כתיב בהו כי טוב. בר יומא תניינא דלא כתיב ביה כי טוב). רבי יוסי אמר ישראל מקנה איהו. דכתיב, (ירמיה יז) מקנה ישראל יי.

רבי חייא אמר דא צדיק. הינו דכתיב קרא ימים. בגין דנחלין ומבועין ונהרין כלהו נטיל לון ואיהו מקורא דכלא ואיהו נטיל כלא בגיני כך ימים. ועל דא וירא אלהים כי טוב וכתיב, (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב.

ובגין דאתרשים איהו אפריש בין יומא קדמאה לתליתאה ולא אתמר כי טוב בגיניהו. דהא ביומא תליתאה עבדת ארעא איבין מחילא דהאי צדיק. דכתיב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי. מאי עץ פרי. דא עץ הדעת טוב ורע דאיהו עביד איבין ופרין. עושה פרי דא צדיק יסוד דעלמא.

למינו דכל בני נשא דאית לון רוחא קדישא. דאיהו איבא דההוא אילנא רשים בהו רשימא למינו. ומאי איהו, ברית קדש ברית שלום. ובני מהימנותא למינו, למינו עאלין ולא מתפרשן מניה. וצדיק עושה פרי הוא. וההוא אילנא אתעברת ואפיקת ההוא פרי למינו. למינו דההוא עושה פרי דיהוי פותיה.

זכאה חולקיה מאן דדמי לאמיה ולאבוי. ועל כן רשימא קדישא ביומא תמינאה בגין דידמי לאמיה. (בגין דהיא דרגא תמינאה וההיא נפשא דפרח מנה אצטריכת

לאתחזאה קמה לתמניא יומין) וכד אתפרעת ואתגלייא רשימא קדישא בגין דידימי לאבוי. ועל דא עץ פרי דא אמא. עושה פרי דא ברית קדש אבוי. למינו דידימי ליה ואתרשים ביה.

דף לג ע"ב

אשר זרעו בו על הארץ. זרעו בו. זרע בו מבעי ליה. מאי זרעו בו. אלא זרע וא"ו בו. על הארץ הכי הוא ודאי. דהא ההוא זרעא אשדי על ארעא. זכאא חולקיהון דישראל דאנון קדישין ודמין לקדישין. ועל דא ודאי פתיב, (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים. כלם צדיקים ודאי. דהא מהני נפקו ולהני דמין. זכאין אנון בעלמא דין ובעלמא דאתי. (דף לג ע"ב)

אמר רבי תיבא פתיב, (ירמיה י ונא) עושה ארץ בכחו. מאי עושה ארץ (בכחו). עשה ארץ מבעי ליה. אלא עושה ודאי תדיר ומתקן קודשא בריך הוא להאי ארץ) דא קודשא בריך הוא לעילא. בכחו דא צדי"ק. מכין תבל בחכמתו. תבל דא ארץ דלתתא. בחכמתו דא צדק דכתיב והוא (תהלים ט) ישפוט תבל בצדק. עושה ארץ דא קודשא בריך הוא, דהוא מתקין ארעא ומתקין ארחוי. ובמה. בכחו פדקאמרן.

רבי יהודה אמר באתון גליפן דרבי אלעזר אית קוטרין דאתון כ"ב קטרין פחדא. תרין אתון דא סליק ודא נחית ודסליק נחית ודנחית סליק. וסימן דא (ישעיה מה) א"ף ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר טיפסא דשיקלא באמצעיתא קיימא. וסימן (ויקרא יט) במדה במשקל וגו'. משקל לישן דקיימא באמצעיתא. ורזא דא (שמות ל) שקל הקדש פתיב. ומאזנים ביה קיימן ואתקלו. מאן מאזנים כמא דאת אמר, (ויקרא יט) מאזני צדק. וכלהו קיימין במשקל בשקל הקדש. רבי יהודה אמר בשקל הקדש דא רוח הקדש.

אמר רבי יצחק פתיב, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. בדבר יי שמים נעשו. אלין שמיא דלתתא דאתעבידו בדבר שמים דלעילא. ברוח. דאפיק קלא עד דמטי לההוא נהר דנגיד ונפיק ולא פסקין מימיו לעלמין. וברוח פיו כל צבאם. פלהו תתאי קיימין ברוח דאיהו דכר. (תהלים קד) משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיך תשבע הארץ. משקה הרים מעליותיו. מאן עליותיו פדקאמרן. דכתיב, (תהלים קד) המקרה במים עליותיו. מפרי מעשיך תשבע הארץ. רזא דההוא נהר דנגיד ונפיק לתתא דא הוא דכתיב עושה פרי אשר זרעו בו וגו' והא אתמר:

יהי מארת ברקיע השמים להאיר על הארץ. יהי מארת חסר. רבי חזקיה אומר מאורת דשריא ביה תוקפא דדינא. קילטא דדינא. רבי יוסי אומר יהי מארת לתתא איהי סיהרא דבה תליא אספרה לרביי עלמא. ובה תליא מארת. בגין דאיהי נהורא זוטרא מפל נהורין. וזמנין דאתחשכא ולא מקבלא נהורא.

ברקיע השמים. דא הוא רקיעא דאיהו פללא דכלהו. בגין דנטיל פל נהורין והוא נהיר להאי נהורא דלא נהרא (והיא תליא ביה בגין דאתדבק בה ההוא מארה וביה תליין לתתא כל אנון זיינין אחרנין בגין זעירו דנהורא).

רבי יצחק אומר ואפיק (נ"א ואפילו) האי רקיעא דלא נהיר. וקרנין ליה מלכות שמים וארץ ישראל וארץ החיים. השמים איהו (דנהיר) האי רקיע. בגיני כך יהי מארת חסר ו'. מאי טעמא דהא בלא וא"ו מותא הוא בעלמא.

יהי מארת פלא ביה תליא לאכללא לילית בעלמא. פתיב, (איוב ג) קטן וגדול שם הוא. וכתיב, (ישעיה לג) פי אם שם אדיר יי לנו. ועל דא פתיב, (ישעיה לה) אך שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנות.

רבי אלעזר אומר יהי מארת. אספקלריאה דלא נהרא מגרמה. אלא על ידא דנהורין עלאין דנהרין לה כעששיתא דלקטא נהורא דנהיר. פתיב, (יהושע ג) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. הנה ארון דא אספקלריאה דלא נהרא. הברית אספקלריאה דנהרא. הנה ארון דא היא מארת. ארון תיבותא לאעלאה בגויה תורה שבכתב. הברית דא שמשא דנהיר לה. ואיהי ברית בהדיה ארון הברית דייקא. אדון כל הארץ. הברית דאיהו אדון כל הארץ.

דף לד ע"א

ובגין דהאי ארון איהו אדון. בגין שמשא דנהיר לה ונהיר לכל עלמא. הכי אתקרי (דף לד ע"א) ומניה נקטא שמא. ואתקרי האי ארון אדון ברזא דאל"ף דל"ת נו"ן יו"ד. כמה דאמרינן צדיק וצדק כף אדון"ן אדנ"י דא בדא תליין.

תא חזי, ככבים ומזלות בברית קיימין דאיהו (שמשא דקאמרו ודא) רקיע השמים דרשימין ביה וגליפין ביה ככבים ומזלות וביה תליין לאנהרא. רבי ייסא סבא הוה אומר הכי יהי מארת דתלייא ברקיע השמים ודא סיהרא דתלייא ביה. פיון דכתיב והיו למאורות הא שמשא (כאן חסר) ולמועדים דהא זמנייא וחסין ירחין ושבתי בהו תליאן והו.

וכלא בעבידתא קדמאה עלאה. דשמייה קדישא אתאחיד ביה. ואיהו הוא פלא. שבעה ככבי אנון לקבל שבעה רקיעין וכלהו מדברי עלמא. ועלמא עלאה

עליהו. ותרין עלמין גינהו עלמא עלאה ועלמא תתאה. תתאה כגוונא דלעילא דכתיב, (דבה הימים א טז) מן העולם ועד העולם. מלך עלאה. ומלך תתאה. (תנינן) כתיב ” מלך ” מלך ” ימלוך לעולם ועד. ” מלך לעילא. ” מלך באמצעיתא. ה’ ימלוך לתתא. רבי אחא אמר ” (נ”א דא חכמה עילאה) מלך דא עלמא עלאה דאיהו עלמא דאתי. ” מלך דא תפארת ישראל. ” ימלוך דא ארון הברית (נ”א רבי אחא אמרו ” מלך דא חכמה עלאה. ” מלך דא עלמא עלאה דאתי. ” ימלוך דא תפארת ישראל).

אתא זמנא אחרא דוד ואהדר לון מתתא לעילא. ואמר (תהלים י) ” מלך עולם ועד. ” מלך לתתא. עולם באמצעיתא. ועד לעילא. דתמן ויעודא וקיומא ואשלימותא דכלא. מלך לעילא ימלוך לתתא.

רבי אבא אמר כל הני מאורות פלהו מתחברן ברקיע השמים. להאיר על הארץ לאנהרא על ארעא. מאן הוא רקיעא דנהיר על ארעא. הוי אימא דא נהר דנגיד ונפיק מעדן דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן.

תא חזי, כיון דסיהרא שלטא ואתנהיר מההוא נהרא דנגיד ונפיק. כל אנון שמיא דלתתא וחיליהון פלהון אתוספן נהורא. וככביא דממנן על ארעא פלהו שלטין ומגדלין צמחים ואילנין. ועלמא אתרבי בכלהו. ואפילו מיא ונוני ימא פלהו ברבו יתיר. וכמה גרדיני נימוסין שאטן בעלמא. בגין דכלהו בחדוה ברבו חילא. כד חדוה הוא בבי מלכא אפילו אנון מבי תרעי. ואפילו אנון מדבי טרנשי (נ”א טרטשי). פלהו חדן ושטאן בעלמא. ורבי דעלמא בעיין לאסתמרא.

רבי אחא אמר. ויתן אותם אלהים ברקיע השמים. וכד פלהון קיימין ביה כדין חדוותא דא עם דא, כדין סיהרא אזעירת נהורא מקמי שמשא. כל מה דנטיל בגין לאנהרא לה תדא הוא דכתיב להאיר על הארץ.

רב יצחק אמר פתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים. מאן שבעת הימים. אלין אנון שבעת יומין דבראשית. רבי יהודה אמר אלין אנון שבעת ימי המלואים. מלואים ודאי. בגין דההוא זמנא אתבסם עלמא ואתהדר באשלמותיה ולא אתפגים סיהרא בגין חויא בישא דכתיב ביה (משלי טז) ונרגן מפריד אלופ. ואימתי יהא דא בזמנא דכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח. וכדין פתיב, (זכריה יד) ביום ההוא יהיה ” אחד ושמו אחד:

דף לד ע"ב

יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֵלֶיךָ מִיֵּינִי תִתְּאֵינִי דְרַחֲשִׁין וְיִינֵינִי כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא. אֲנֹן עֲלָאִי וְאֲנֹן תִּתְּאֵי. רַבִּי חֵיִיא אָמַר עֲלָאִי אֶפִּיקוּ נֶפֶשׁ חַיָּה. וּמַאי נִיהוּ. דָּא נֶפֶשׁ דְּאָדָם קַדְמָאָה כְּמָה דְּאֵת אָמַר וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ אֵלֶיךָ שְׁלִיחֵי עֲלָאִין דְּאִתְחַזֵּון לְבְנֵי נֶשָׂא בְּחִיזוּ דְּבַר נֶשׂ. מִשְׁמַע דְּכְתִיב יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ. בְּגִין דְּאֵת אֲחֲרֵינִי דְּלֹא אִתְחַזֵּון אֶלָּא בְּרוּחָא מִמֶּשׁ לְפָנֵי סְכֻלְתָּנוּ דְּבְנֵי נֶשָׂא. (דף לד ע"ב)

בְּגִינֵי כֶּךָ לֹא כְּתִיב בְּאֵלֶיךָ לְמִינָהּ כְּאֲנֹן אֲחֲרֵינִי דְּכְתִיב בְּהוּ וְאֵת כֹּל עוֹף כְּנֶפֶף לְמִינָהּ, בְּגִין דְּאֵלֶיךָ לֹא מִשְׁנֵינִי מִמִּינֵיהוּ לְעֵלְמִין כְּהֵנִי אֲחֲרֵינִי דְּלֹא כְּתִיב בְּהוּ לְמִינָהּ. וְאִי תִימָא אֵת בְּהוּ דְּמִשְׁנֵינִי דָּא מִן דָּא. הֵכִי הוּא וְדָאִי דְּהָא אֵת בְּהוּ דְּמִשְׁנֵינִי אֵלֶיךָ מִאֵלֶיךָ בְּגִינֵי כֶּךָ כְּתִיב וּמִשְׁם יִפְרֹד:

וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדוֹלִים. אֵלֶיךָ לְוִיתֵן וּבֵת זֹגוּ. אֵת כֹּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרוֹמֶשֶׁת. דָּא נֶפֶשׁ דְּתַהִיא חַיָּה דְּאִיהִי רוֹמֶשֶׁת לְד' סְטְרֵי עֲלֵמָא. וּמֵאֵן אִיהִי חַיָּה דְּאִיהִי רוֹמֶשֶׁת. הוּי אִימָא דָּא לִילִית. אֲשֶׁר שְׂרָצוּ הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם. דְּמִיֵּינִי מְגַדְּלִין לֹון. דְּכַד אֲתִי סְטְרָא דְּדְרוּם שְׂרָאן מִיֵּינִי וְנִגְדִין לְכֹל סְטְרִין וְאֶרְבֵּי יֵמָא אֲזֵלִין וְעֵבְרִין כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (תהלים קד) שֵׁם אֲנִיּוֹת יִהְלֹכוּן לְוִיתֵן זֶה יִצְרֵת לְשַׁחֵק בּוּ.

וְאֵת כֹּל עוֹף כְּנֶפֶף לְמִינָהּ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֵת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם יִגִּיד דְּבַר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר כְּלָהוֹן מִשִּׁית גְּדַפִּין וְלֹא מִשְׁנֵינִי לְעֵלְמִין. וּבְגִינֵי כֶּךָ כְּתִיב לְמִינָהּ. מַאי לְמִינָהּ. לְזֵינָא דְּלַעִילָא. וְאֵלֶיךָ טָאֶסֶן וְשָׂאֶטֶן עֲלֵמָא בְּשִׁית וְחֵמָאן עוֹבְדִין דְּבְנֵי נֶשָׂא וְסֻלְקִין לֹון לַעִילָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (קהלת י) גַּם בְּמַדְעָה מֶלֶךְ אֵל תִּקְלָל וְגו'.

רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר הַרוֹמֶשֶׁת, הַשּׁוֹרְצָת מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא כְּדָא מְרִינֵן רְמֵשׁ לִילָא. וְעַל דָּא (תהלים קד) בּוּ תִרְמוֹשׁ כֹּל חֵיתוֹ יֵעַר. דְּכִלְהוּ שְׁלֵטָאן בְּשַׁעֲתָא דְּאִיהִי שְׁלֵטָא. וּפְתַחִין שִׁירְתָּא בְּתֵלֶת סְטְרִין דְּפִלְגּוּ לִילָא. וְזִמְרֵי שִׁירְתָּא וְלֹא מִשְׁתַּכְּכִי. וְעַל אֵלֶיךָ כְּתִיב, (ישעיה סב) הַמְזַכֵּרִים אֶת ה' אֵל דְּמֵי לָכֶם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן קָם וְאָמַר מִסְתַּכֵּל הוּינָא, דְּכַד בַּעַא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי אָדָם, אֲזַדְעִזְעוּ כֹל עֲלָאִין וְתִתְּאֵינִי. וַיּוֹמַר שְׁתִּיתָאָה הוּא סְלִיק בְּדִרְגוּי עַד דְּסֻלְקָא רַעוּתָא עֲלָאָה וְנִהִיר שִׁירוּתָא דְּכֹל נְהוּרִין. וּפְתַח תְּרַעָא דְּמִזְרַח דְּהָא מִתְּמָן נְהוּרָא נְפִיק. וְדְרוּם אֲחֵמִי תוֹקְפֵי דְּנְהוּרָא דְּיִרִית מְרִישָׁא וְאִתְתַּקַּף בְּמִזְרַח. מִזְרַח אֲתַקַּף לְצַפּוֹן וְצַפּוֹן אֲתַעַר וְאִתְפִּשֵׁט וְקָרִי בְּחִיל סְגִי לְמַעְרַב לְמַקְרַב וְלֹא שְׁתַּתְּפָא בְּהִדְיָה. כְּדִין מַעְרַב סֻלְקָא בְּצַפּוֹן וְאִתְקַשַׁר בֵּיהּ. לְבַתֵּר דְּרוּם אֲתֵיא וְאֲחִיד בְּמַעְרַב. וְסַחֲרִין לֵיהּ

דרום וצפון דאזלין גדרין גנתא. כדן מזרח קריב במערב ומערב שריא בחדוה ובעאת מפלהו ואמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. דלהוי כגוונא דא בארבע סטרין ועילא ותתא. ומזרח אתדבק במערב ואפיק ליה. ועל דא תנינן אדם מאתר דבית המקדש נפק.

תו נעשה אדם. קודשא בריך הוא אמר לאלין תתאי דאתו מסטרא דלעילא. רזא דשמא דא דסליק אדם. אדם מרזא סתימא עלאה. אדם רזא דאתון. דהא אדם כליל לעילא וכליל לתתא. אדם אחד לעילא לעילא. ם סתימא דאיהי ם מלמרה המשרה. ד' תתאה דסתימא במערב. ודא כללא דלעילא ותתא. אתתקן לעילא אתתקן לתתא.

אלין אתון כד נחתא לתתא פלהו כחדא באשלמותיה אשתכח דכר ונוקבא. ונוקבא בסטרוי אתדבקת. עד דאפיל עלויה שנתא ודמוף. והוה רמי באתר דבי מקדשא לתתא.

ונסר ליה קודשא בריך הוא ותקין לה כמה דמתקנין לכלה ואעלא ליה. הדא הוא דכתיב ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה. ויקח אחת דייקא. בספרי קדמאי אשכחנא (ויקרא יט ע"א) דא לילית קדמיתא דהות עמיה ואתעפרת מגיה ולא הות לקיבליה עזר כמה דכתיב ולאדם לא מצא עזר כנגדו. מאי עזר סמך. עד ההיא שעתא דכתיב לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו. תא חזי אדם בתראה דכלא הוה. הכי אתחזי למיתי על עלמא שלים.

דף לה ע"א

תו אמר רבי שמעון כתיב וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח פי לא המטיר יי אלהים על הארץ וגו'. וכל שיח השדה אלין (דף לה ע"א) אילנין רברבין לנטיעו לבתר והווי זהירין.

תא חזי, אדם וחוה דא בסטרא דדא אתפריאו. מאי טעמא לא אתפריאו אנפין באנפין. בגין דכתיב פי לא המטיר יי אלהים על הארץ וזווגא לא אשתכח בתקוניה כדקא יאות. וכד אתתקנו האי דלתתא ואתהדרו אנפין באנפין כדן אשתכח לעילא.

מנלן מן המשפן דכתיב, (שמות מ) הוקם המשפן בגין דמשפן אחרא אתקם עמיה. ועד לא אתקם לתתא לא אתקם לעילא. אוף הכא כד אתתקם לתתא אתתקם לעילא. ובגין דעד כען לא אתתקן לעילא לא אתפריאו אנפין באנפין. וקרא אוכח דכתיב פי לא המטיר יי אלהים על הארץ. ובגיני כך ואדם אין דלא הוה בתקוניה.

וְכַד אֲשַׁתְּלִימַת חוּה אֲשַׁתְּלִים אָדָם. וְקֹדֶם לָכֵן לֹא אֲשַׁתְּלִים. וְרוּא דָא דְעַד כְּעַן
לֹא אִית אֵת סִמְך בְּפִרְשֵׁתָא. וְאָף עַל גַּב דְּחִבְרִיָּא אֲמָרוּ. אֲבָל סִמְך דָּא עֶזְרָא. וְדָא
עֶזְרָא דְלְעִילָא דְאִתְהַדְרַר לְעִילָא אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין דְּכַר וְנוֹקְבָא. אֲסַתְּמַך דָּא לְקַבֵּל דָּא
וְדָאִי. (תהלים קיא) סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִים בְּאֵמֶת וְיִשָּׁר. סְמוּכִים, דָּא דְכַר
וְנוֹקְבָא דְאֲנוּן סְמוּכִים כְּחֻדָּא (נ״א דָּאנוּן סְמוּכִים עוֹלָם תַּתְּאָה בְּעוֹלָם עֲלֵאָה דְעַד לֹא
אֲתַתְּקֵן עוֹלָם תַּתְּאָה לֹא אֲתַתְּקֵן הוּוּא עוֹלָם דְקָאמְרוּן) (הָאִי עוֹלָם דְקָא אֲמָרוּן תְּלִיא בְּעוֹלָם דְלַתְּתָא
וְכַד לֹא אֲתַתְּקֵן עוֹלָם דְלַתְּתָא לֹא אֲתַתְּקֵן הוּוּא עוֹלָם דְקָא אֲמָרוּן).

כִּי לֹא הַמְטִיר יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ. דְּהָא דָּא בְּדָא סְמִיך. עוֹלָם דָּא תַּתְּאָה כַּד
אֲתַתְּקֵן וְאִתְהַדְרֵר אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין וְאִתְתְּקֵנוּ אֲשַׁתְּכַח סִמְך לְעִילָא. דְּהָא מְקַדְּמַת דְּנָא
לֹא הוּוּא עוֹבְדָא בְּתַקוּנָא (נ״א עוֹלָם בְּתִיקוּנָה) בְּגִין דְּלֹא הַמְטִיר יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ
וְדָא בְּדָא תְּלִיא.

מִה כְּתִיב בְּתִרְיָה וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ דָּא תַּקוּנָא דְלַתְּתָא לְבִתְרָה וְהַשְׁקָה אֵת כָּל
פְּנֵי הָאָדָמָה. וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ דָּא תִּיאוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא. דְּכַר אַחַר
מֵאִי טַעְמָא לֹא הַמְטִיר בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח תַּקוּנָא דִּיעֲלֶה מִן הָאָרֶץ. וְעַל דָּא מִן
אַרְעָא תַּתְּאָה אֲתַעַר עוֹבְדָא לְעִילָא.

תָּא חֲזִי, תַּנְנָא סְלִיק מִן אַרְעָא בְּקַדְמִיתָא. וְעַנְנָא אֲתַעַר. וְכֹלָא אֲתַחְבַּר לְבִתְרָה
דָּא בְּדָא. כְּגוּוּנָא דָּא תַּנְנָא דְקַרְבְּנָא אֲתַעַר מִתְּתָא וְעַבִּיד שְׁלִימוּ לְעִילָא וְאִתְחַבַּר
כְּלָא דָּא בְּדָא וְאֲשַׁתְּלִימוּ כְּגוּוּנָא דָּא לְעִילָא. אֲתַעַרוּתָא שְׁרִי מִתְּתָא וְלְבִתְרָה
אֲשַׁתְּלִים כְּלָא. וְאֵלְמָלָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁרִיא בְּאִתְעַרוּתָא בְּקַדְמִיתָא, לֹא אֲתַעַר
לְקַבֵּלָהּ הוּוּא דְלְעִילָא. וְבִתִּיאוּבְתָא דְלַתְּתָא אֲשַׁתְּלִים לְעִילָא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר אֲמָאי כְּתִיב וְעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. עַץ
הַחַיִּים הָא תַּנְיֵנוּן דְּמַהֲלֵךְ חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין הוּוּא. וְכֹל מִיּוּמֵי דְבְּרָאשִׁית מִתְּפַלְגִין
תַּחֲתוּי. עַץ הַחַיִּים בְּמִצִּיעוֹת דְּגַנְתָּא מִמֶּשׁ וְהוּוּא נְטִיל כָּל מִיּוּמֵי דְבְּרָאשִׁית
וּמִתְּפַלְגִין תַּחֲתוּי.

דְּהָא הוּוּא נְהַר דְּנִגִּיד וְנִפְיָק הוּוּא שְׁרִיא עַל הוּוּא גַנְתָּא וְעִילָא בֵּיה וּמִתְּמָן
מִתְּפַלְגִין מִיָּא לְכַמָּה סְטָרִין. וְנְטִיל כְּלָא הוּוּא גַנְתָּא. וְלְבִתְרָה נְפָקִי מִיָּנָה וּמִתְּפַלְגִין
לְכַמָּה נְחָלִין לְתַתָּא כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי. כְּמָה דְנִפְקִין
מִהוּוּא עֲלֵמָא עֲלֵאָה וְאֲשַׁקִּי לְאֲנוּן טוּרִין עֲלֵאִין דְּאַפְרִסְמוּנָא דְכִיא. לְבִתְרָה כַּד
מָטָאן לְעַץ הַחַיִּים מִתְּפַלְגִין תַּחֲתוּי בְּכֹל סְטָר כְּפּוּם אַרְחוּי.

סדר הלימוד ליום יח תשרי [יום 18 בשנה]

ועץ הדעת טוב ורע אמאי אקרי הכי. דהא עץ דא לאו איהו באמצעיתא. אבל עץ הדעת טוב ורע מאי הוא. אלא בגין דינקא מתרין סטרין וידע לון כמאן דיניק מתקא ומריא. ובגין דינקא מתרין סטרין וידע לון ושריא בגווייהו אקרי הכי טוב ורע. וכל אנון נטיעין שריין עלייהו.

דף לה ע"ב

וביה אחידן נטיעין אחרנין עלאין ואנון אקרון ארזי לבנון. מאן אנון (לעיל לא א) ארזי לבנון. אנון שית יומין עלאין ששת ימי בראשית דקאמרן. ארזי לבנון אשר נטע. נטיעות ודאי דאתקיימו לבתר. מכאן ולהלאה סמך מאי היא ויסגור בשור תחתנה. בסטרוי הוה. והוה דא בסטרוי דדא. ודאי עקרון קודשא בריך הוא ושתיל (דף לה ע"ב) לון באתר אחרא ואתהדרו אנפין באנפין לקיומא. כגוונא דא סמיכן עלמין. עקרון קודשא בריך הוא ושתיל לון באתר אחרא ואתקיימו בקיומא שלים.

ואמר רבי אבא מנלן דאדם וחוה נטיעין הוו. דכתיב, (ישעיה ס) נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. מעשה ידי דייקא. דלא אשתדלו בהון בריין אחרנין. וכתיב, (ישעיה יז) ביום נטעך תשגשגי דבההוא יומא דאתנטעו בעלמא סרחו. תנו הנטיעות כקרני חגבים הוו ונהורא דלהון דקיק ולא הוו נהרין. כיון דאתנטעו ואתתקנו. אתרביאו בנהורא ואקרון ארזי לבנון. ואדם וחוה עד דאתנטעו לא אתרביאו בנהורא ולא סליקו ריחא ודאי. אתעקרו ואשתילו ואתתקנו כדקא יאות:

ויצו יי אלהים. הא תנינן לית צו אלא עבודה זרה. יי זו ברכת השם. אלהים אלו הדיינין. על האדם זו שפיכת דמים. לאמר זו גלוי עריות. מפל עץ הגן ולא גזל. אכל תאכל ולא אבר מן החי ושפיר.

מפל עץ הגן אכל תאכל. דשריא ליה פלא דליכלינהו ביחודא. דהא חזינן אברהם אכל, יצחק ויעקב וכל נביאים אכלו וחיו. אבל אילנא דא אילנא דמותא איהו (כמה דכתיב ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו) מאן דנטיל ליה בלחודוי מייית. דהא סמא דמותא נטיל (בגין דאיהו מפריש ליה מן חיינן). ועל דא פי ביום אכלך ממנו מות תמות בגין דקא פריש נטיעין.

רבי יהודה שאיל לרבי שמעון, הא דתנינן אדם הראשון מושף בערלתו הוה, מאי הוא. אמר ליה דפריש ברית קדש מאתריה ומחולקיה. ודאי מושף בערלה הוה. ושבק ברית קדש ודבק בערלה ואתפתה במלה דנחש. ומפרי העץ דא אתתא. לא תאכל ממנו בגין דכתיב, (משלי ה) רגליה יורדות מות שאול צעדיה יתמוכו. ובהאי הוי פרי, דהא באחרא לא הוי פרי. כי ביום אכלך ממנו מות תמות. בגין דא אילנא דמותא הוי פדקאמרן. דכתיב רגליה יורדות מות: (והנחש היה ערום מכל חית השדה) רבי יוסי אמר האי אילנא דקא אמרן הוה מתשקי מלעילא ואתרבי והוה חדי כמא דאת אמר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. הגן דא אתתא. ונהר דא הוה עייל ביה ואשקי ליה והוה כלא חד (וכדין יי אחד ושמו אחד). דהא מתמן ולתתא איהו פירוודא דכתיב ומשם יפרד.

והנחש. רבי יצחק אמר דא יצר הרע. רבי יהודה אמר נחש ממש. אתו לקמיה דרבי שמעון. אמר לון ודאי כלא חד. וסמאל הוה ואתחזי על נחש וצולמיה. דנחש דא איהו שטן וכלא חד.

תנינא בההיא שעתיא נחת סמאל ל מן שמיא רכיב על נחש דא וצולמיה הוה חמאן כל בריין וערקן מניה. ומטו לגבי אתתא במלין וגרימו מותא לעלמא. ודאי בחכמה אייתי סמאל ל לוטין על עלמא וחבל אילנא קדמאה דברא קודשא בריך הוא בעלמא. ומלה דא הוי תלי על סמאל עד דאתא אילנא אחרא קדישא דאיהו יעקב ונטל מניה ברכאן דלא יתברך סמאל ל לעילא ועשו לתתא. דהא יעקב דוגמא דאדם הראשון הוה (ושופריה) דיעקב שופריה דאדם הראשון הוה. ועל דא כמה דמנע סמאל ל ברכאן מאילנא קדמאה. הכי נמי מנע יעקב דאיהו אילנא דוגמא דאדם מסמאל ל ברכאן מלעילא ומתתא. ויעקב דידיה נטיל בכלא. ועל דא (בראשית לב) ויאבק איש עמו.

כתיב והנחש היה ערום דא יצר הרע דא מלאך המות. ובגין דנחש איהו מלאך המות גרם מותא לכל עלמא. ודא הוא רזא דכתיב, (בראשית ו) קץ כל בשר בא לפני. דא הוא קצא דכל בשרא דנטיל נשמתא לכל בשרא ואקרי הכי.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ד)

נשמת הזכר, מן הזכר. ונשמת הנקבה, מן הנקבה. והיינו דקא אזיל נחש בתרה דחיה. אמר, הואיל ונשמתה מן הצפון אסיתנה מהרה. ומאי הסתה הוה, משום דבא עליה. שאלו תלמידוי, עובדא היכי הוה. אמר להם, סמאל הרשע קשר עם כל צבאות מעלה על רבו. משום דאמר קודשא בריך הוא, ורדו בדגת הים ובעוף השמים. אמר, היאך אוכל להחטיאו ולגרשו מלפניו. ירד עם כל

חַיִּילוֹתַי וּבִיקֶשׁ לּוֹ בְּאַרְצֵי חֶבֶר כְּמוֹתוֹ וּמְנוֹ נַחֵשׁ, וְהָיָה לוֹ דְמוּת גִּמְלָה. רָכַב עָלַי וּבָא לּוֹ אֶצֶל הָאִשָּׁה. אָמַר לָהּ, אַף כִּי אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן. אָמַר אֲבִיקֶשׁ יוֹתֵר וְאוֹסִיף, כִּדֵּי שֶׁתִּגָּרַע הַיָּא. אָמְרָהּ, לֹא מִנְעֵנוּ אֶלָּא מֵעֵץ הַדַּעַת אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֶּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בּוֹ פֶּן תִּמּוֹתוּן. וְהוֹסִיפָה בְּדְבָרִים, אָמְרָהּ מִפְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֶּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ, וְלֹא נֹאמַר לָהּ אֶלָּא מֵעֵץ הַדַּעַת. וְאָמְרָהּ, לֹא תִגְעוּ פֶּן תִּמּוֹתוּן.

מָה עָשָׂה סַמ"אל הַרְשָׁע הַלֵּךְ וּנְגַע בְּאֵילָן וְהָיָה הָאֵילָן צוֹחַ וְאָמַר (תהלים ל"ז) אֵל תְּבוֹאֲנֵי רֶגֶל גְּאוּה וְיַד רִשְׁעִים אֵל תִּנְיַדְנִי, אֵל תִּגְעַב בִּי. שְׁנֵאמַר וְיַד רִשְׁעִים אֵל תִּנְיַדְנִי. הַלֵּךְ וְאָמַר לְאִשָּׁה, הֲרֵי נִגְעַתִּי בְּאֵילָן וְלֹא מָתִי, אַף אֶת תִּגְעֵי בְּאֵילָן וְלֹא תִמּוֹתִי. הַלֵּכָה הָאִשָּׁה וּנְגַעָה בְּאֵילָן וְרָאֲתָה מִלְּאֶף הַמּוֹת בָּא כְּנִגְדָּהּ, אָמְרָהּ אוֹלֵי עֲכָשְׁיוֹ אֲנִי מִתָּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לּוֹ אִשָּׁה אַחֲרַת וְנוֹתְנָה לְאָדָם הַרִיבִי גוֹרְמַת לּוֹ שִׁיאֲכַל עָמִי אִם נִמּוֹת, נִמּוֹת שְׁנִינּוּ. וְאִם נִחְיָה, נִחְיָה שְׁנִינּוּ. וְלִקְחָה מִפְּרִי וְנִתְּנָה גַם לְבַעֲלָהּ, נִתְּפַקְחוּ עֵינַי שְׁנִינְהֶם וְקָהוּ שְׁנִינּוּ. אָמַר לָהּ מַהוּ זֶה שֶׁהֵאֲכַלְתִּנִּי שִׁקְהוּ שְׁנִינִי, כִּף קָהוּ שְׁנִינִי כָּל הַבְּרִיּוֹת. יֵשֵׁב לּוֹ בְּדִין אֲמַת שְׁנֵאמַר (תהלים ט') יֵשֵׁב לְכֶסֶף שׁוֹפֵט צָדִק. קָרָא לְאָדָם וְאָמַר לּוֹ, לְמָה בְּרַחַת מִפְּנֵי. אָמַר לּוֹ, אֶת קוֹלְךָ שִׁמְעַתִּי בְּגֶן וְרַעְדוּ עֲצוֹמוֹתַי וְאִירָא כִּי עִירוֹם אֲנִכִּי וְאֲחָבָא. כִּי עִירוֹם אֲנִכִּי, מִפְּעִלִי. כִּי עִירוֹם אֲנִכִּי, מִצּוּוִי. כִּי עִירוֹם אֲנִכִּי, מִמְעָשִׁי וְאֲחָבָא.

מָה הָיָה לְבוֹשׁוֹ שֶׁל אָדָם עוֹר שֶׁל צִפּוֹרֵן, וְהַפְּשִׁיטוֹ מֵעָלָיו. רָאָה עֲצָמוֹ עִירוֹם, שְׁנֵאמַר מִי הִגִּיד לָךְ כִּי עִירוֹם אַתָּה. אָמַר אָדָם לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּשְׁהֵייתִי לְבִדֵּי שְׁמָא חֲטָאתִי לָךְ, אֶלָּא הָאִשָּׁה שֶׁהִבְאֵתָ לִּי הִיא הַדִּיחָה אוֹתִי מִדְּבָרֶיךָ. שְׁנֵאמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי הִיא נִתְּנָה לִּי מִן הָעֵץ. אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא דִיִּיךְ שֶׁחֲטָאת אֶלָּא שֶׁחֲטָאת לְאָדָם. אָמְרָהּ לְפָנָיו רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִנְחֵשׁ הַשִּׁיאֲנִי לְחַטּוֹא לְפָנֶיךָ. הִבִּיא שְׁלִשְׁתָּן וְגִזַּר עָלֵיהֶן גְּזוֹרוֹת דִּין ט' קָלּוֹת וּמּוֹת וְהַפִּיל סַמ"אל וְאֵת הַפֶּת שֶׁל מִמְקוֹם קְדוּשָׁתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, וְקִצֵּץ רִגְלָיו שֶׁל נַחֵשׁ וְאִירָרוּ מִכָּל חַיָּה וּמִכָּל בְּהֵמָה וּפְקַד עָלָיו שִׁיחֵיהּ מִפְּשִׁיט אֶת עוֹרוֹ אַחֲרֵי שֶׁבַע שָׁנִים. ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

דף לו ע"א

וַיֹּאמֶר אֵל הָאִשָּׁה אַף. רַבִּי יוֹסִי אָמַר. בְּאֶף פָּתַח וְאֶף אֵטִיל בְּעֵלְמָא. אָמַר לָהּ (דף לו ע"א) לְאִתְתָּא בְּאֵילָנָא דָּא בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵלְמָא וְדָאִי. אֲכָלוּ מִגְּנִיה וְהֵייתֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרַע. דָּהָא אִיהוּ חֵכִי הוּי אֱלֹהִים שְׁמִיָּה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְעַל דָּא וְהֵייתֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי וְגו'.

אמר רבי יהודה לא אמר הכי. דאלו אמר באילנא דא ברא קודשא בריך הוא עלמא, יאות הוה. פי הוא פגרון ביד החוצב בו. אבל לא אמר אלא מאילנא דא אכל קודשא בריך הוא וכדין ברא עלמא, וכל אומן סני לחבריה, אכלו מניה ואתון תהון בראן עלמין. ועל דא פי יודע אלהים פי ביום אכלכם ממנו וגו' ובגין דאיהו ידע דא אפקיד לכו עליה דלא תיכלו מניה.

אמר רבי יצחק בכלא מלילו שקרא. בשירותא דאמרו שקרא הוה. דכתיב אף פי אמר אלהים לא תאכל מפל עץ הגן. ולא הכי. דהא כתיב מפל עץ הגן אכל תאכל וכלהו שרא ליה.

אמר רבי יוסי הא תנינן דפקיד ליה קודשא בריך הוא על עבודה זרה דכתיב ויצו. יי על ברכת השם. אלהים על הדינין. על האדם על שפיכת דמים. לאמר על גלוי עריות. וכי כמה אינשי הוו בעלמא דאיהו אצטריך דא. אלא ודאי פלא על האי אילנא הוה.

בגין דביה אחידן כל אלין פקודין. דכל מאן דנטיל ליה בלחודוי עביד פרישו. ונטיל ליה באוכלוסין דלתתא דאחידן ביה. ונטיל עבודה זרה ושפיכות דמים וגלוי עריות. עבודה זרה באנון רברבי ממנו. שפיכות דמים בהאי אילנא תליין דאיהו בסטר גבורה. וסמאל אתפקד על דא. גלוי עריות אשה היא ואנתתא אקרי. ואסיר לזמנא לאנתתא בלחודהא אלא עם בעלה דלא יהא חשיד בגלוי עריות. ועל דא בכלהו אתפקד בהאי אילנא. כיון דאכל מניה בכלהו עבר, דהא פלא אחיד ביה.

רבי יהודה אמר ודאי מלה דא הכי הוא. דאסיר לאתיחדא עם אנתתא בלחודהא אלא אם פן בעלה עמה. מה עבד ההוא רשע. אמר הא מטיתי להאי אילנא ולא מתי אוף את קריב ומטי בינדך ביה ולא תמות. ומלה דא הוא אוסיף לה מגרמיה.

מיד ותרא האשה פי טוב וגו'. במה חמאת. אמר רבי יצחק ההוא אילנא (שדה) סליק ריחין כמא דאת אמר, (בראשיתכו) כריח שדה אשר ברכו יי. ובגין ההוא ריח דהוה סליק חמדת ליה למיכל מניה. רבי יוסי אמר ראיה הוה. אמר ליה רבי יהודה והא כתיב ותפקחנה עיני שניהם. אמר ליה האי ראיה בשיעורא דאילנא נקטת ליה (נ"א שיעורא דלבה הוה) דכתיב ותרא האשה דייקא:

ותרא האשה פי טוב. חמאת ולא חמאת. פי טוב. חמאת פי טוב ולא אתיישבת ביה. מה כתיב לבתר ותקח מפריו ולא כתיב ותקח ממנו. והיא אתדבוקת באתר דמותא. וגרימת לכל עלמא מותא. ואפרישת חיי מן מותא. ובחובא דא גרים

פְּרִישׁוּתָא לְאַפְרָשָׁא אֶתְתָּא מִבְּעֵלָה. דְּהָא קוּ״ל מְדַבּוּר לָא מִתְפָּרְשָׁן לְעֵלְמִין. וּמָאן דְּמִפְרִישׁ קוּל מְדַבּוּר אֶתְאֲלֵם וְלֹא יְכִיל לְמַלְלָא. וְכִיּוֹן דְּאִשְׁתַּקֵּל מִנִּיהּ מְלוּלָא אֶתְיִיחֵיב לְעִפְרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתִיב, (תהלים לט) נְאֻלְמַתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב וְכֹאבִי נְעַפְר. נְאֻלְמַתִּי דוּמְיָה. הָאִי קָרָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ בְּגִלּוּתָא. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּקוּל מְדַבֵּר לִיָּה לְדַבּוּר. כִּיּוֹן דְּאִיְהִי בְּגִלּוּתָא קוּל אֶתְפָּרֵשׁ מִנִּיהּ וּמְלָה לָא אִשְׁתַּמַּע וְעַל דָּא נְאֻלְמַתִּי דוּמְיָה וְגו'. מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּהַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּלֹא אֲזִיל קוּל בְּהַדְּהָא. וְיִשְׂרָאֵל אָמְרִי (תהלים סה) לָךְ דוּמְיָה תַּהֲלֵה. מָאִי דוּמְיָה, דָּא תַּהֲלֵה לְדוּד. דְּאִיְהִי דוּמְיָה בְּגִלּוּתָא וְשִׁתִּיקָא בְּלֹא קוּל. אָמַר רַבִּי יִצְחָק מָאִי לָךְ. בְּגִינָךְ אִיְהִי דוּמְיָה וְשִׁתִּיקָא דְּאִסְתַּלְקָא מִנִּיהּ קוּל.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ה)

(ישעיה נ"ה) וּבְלֹא מַחִיר יִין וְחֶלֶב, מָה עֲנִין זֶה אֶצֶל זֶה. אֶלָּא מְלַמֵּד שְׁתֵּינָן הוּא פָּחַד וְחֶלֶב הוּא חֶסֶד. וּמִפְּנֵי מָה הַזְכִּיר יִין תַּחֲלִילָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָרוֹב אֵלֵינוּ יוֹתֵר, יִין וְחֶלֶב סֻלְקָא דְּעֵתָךְ, אֶלָּא אִימָא דְּמוֹת יִין וְחֶלֶב. ע"כ. (עד כאן מההשמטות)

דף לו ע"ב

וּתְקַח מִפְּרִיּוֹ הָא תְּנִינָן סַחְטָה עֲנָבִים וְיַהֲבֵת לִיָּה וּגְרִימוֹ מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. דְּהָא אֵילָנָא דָּא בִּיה שְׂרִיָּא מוֹתָא. וְהוּא אֵילָנָא דְּשִׁלְטָא בְּלִילְיָא. (דף לו ע"ב) וְכַד אִיְהִי שְׁלִטָּא כָּל בְּנֵי עֲלָמָא טַעְמוֹ טַעְמָא דְּמוֹתָא. אֶלָּא אֲנּוּן בְּנֵי מַהִימְנוּתָא מְקַדְמִי וְיַהֲבוּ לִיָּה נְפִשְׁיָהּ בְּפִקְדוֹנָא. וּבְגִין דְּאִיְהוּ בְּפִקְדוֹנָא. אֶתְהַדְרוּ נְפִשָׁן לְאַתְרֵיהוּ. וְעַל דָּא (תהלים צב) וְאִמּוֹנְתָךְ בְּלִילוֹת, פְּתִיב. וְתַפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם. רַבִּי חֵיִיא אָמַר דְּהָא אֶתְפַּקְחוּ לְמַנְדַּע בִּישִׁין דְּעֲלָמָא מָה דְּלֹא יָדְעוּ עַד הַשְׁתָּא. כִּיּוֹן דִּידְעוּ וְאֶתְפַּקְחוּ לְמַנְדַּע בִּישׁ. כְּדִין יָדְעוּ כִּי עֲרוּמִים הֵם. דְּאֲבָדוּ זַהְרָא עֲלָאָה דְּהוּא חֲפִי עֲלֵיהוּ וְאִסְתַּלַּק מִנֵּיהוּ. וְאִשְׁתָּאֲרוּ עֲרוּמִים מִנִּיהּ. וְיִתְפָּרוּ עֲלֵה תַּאֲנָה. אֶתְדַבְּקוּ לְאַתְחַפָּאָה בְּאֲנּוּן צוּלְמִין דְּהוּא אֵילָנָא דְּאֶכְלוּ מִנִּיהּ דְּאֶקְרוּן טְרַפִּי דְּאֵילָנָא. וְיַעֲשׂוּ לָהֶם חֲגוּרוֹת. רַבִּי יוֹסִי אָמַר כִּיּוֹן דִּידְעוּ מַהִי עֲלָמָא וְאֶתְדַבְּקוּ בִּיה. חֲמוּ דְּהָאִי עֲלָמָא מִתְדַבֵּר עַל יָדָא דְּאֲנּוּן טְרַפִּין דְּאֵילָנָא. וְעַבְדוּ לְהוֹן תּוּקְפָא לְאַתְתַּקְפָּא בְּהוּ בְּהָאִי עֲלָמָא. וְכְדִין יָדְעוּ כָּל זַיְיָנֵי חֲרָשִׁין דְּעֲלָמָא. וּבְעוּ לְמַחְגַּר זַיְיָנִין בְּאֲנּוּן טְרַפִּי אֵילָנָא בְּגִין לְאַגְנָא עֲלֵיהוּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר כְּדִין תִּלְתַּת עָאֲלוּ בְּדִינָא וְאֶתְדַּנּוּ. וְעֲלָמָא תַּתָּאָה אֶתְלַטֵּיָּא. וְלֹא קָיִימָא בְּקִיּוּמִיהּ בְּגִין זַהְמָא דְּנַחֲשׁ עַד דְּקִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְּסִינֵי. לְבַתֵּר אֲלִבִּישׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלְבוּשֵׁין דְּמַשְׁכָּא אֶתְהַנִּי מִנֵּיהוּ הָדָא הוּא דְּכַתִּיב

פְּתוּנוֹת עוֹר. בְּקִדְמִיתָא הוּוּ פְּתוּנוֹת אוֹר דְּהוּוּ מִשְׁתַּמְשִׁין בְּהוּ בְּעֵלְאִין דְּלְעֵילָא. בְּגִין דְּמִלְאֲכֵי עֵלְאִין הוּוּ אֲתִיִּין לְאַתְהֵנָא מִהֵוּא נְהוּרָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ח) וּתְחַסְרֵהוּ מְעַט מֵאַלְהִים וְכְבוֹד וְהִדְר תַּעֲטְרֵהוּ. וְהִשְׁתָּא דְחָבוּ פְּתוּנוֹת עוֹר. דְּעוֹר אֲתַהֲנִי מִנְיֵיהוּ וְלֹא נִפְשָׁא.

לְבַתַּר אוֹלִידוּ בְּרָא קִדְמָאָה בְּרָא דְזוּהֵמָא הוּוּ. תְּרִין אֲתוּ עֲלָה דְחוּוּה וְאַתְעַבְרַת מִנְיֵיהוּ וְאוֹלִידַת תְּרִין. דָּא נִפְק לְזִינְיָה וְדָא נִפְק לְזִינְיָה. וְרוּחַ דִּילְהוֹן אֲתַפְרְשׁוּ, דָּא לְסִטְרָא דָּא וְדָא לְסִטְרָא דָּא. דָּא דְמִי לְסִטְרוּי וְדָא דְמִי לְסִטְרוּי. מִסְטְרָא דְקִין כָּל מְדוּרִין דְּסִטְרָא דְזִינְיִין בִּישִׁין וְרוּחִין וְשִׁדִּין וְחַרְשִׁין אֲתִיִּין. מִסְטְרָא דְהַבֵּל סִטְרָא דְרַחֲמֵי יִתִּיר וְלֹא בְּשִׁלְיָמוּ. חֲמַר טַב בְּחַמְרָא בִּישׁ. וְלֹא אֲתַתְקַן בְּהַדְיָה עַד דְּאַתָּא שִׁת וְאַתִּיחְסוּ מִנְיָה כָּל אַנוּן דְּרִין דְּזֻכְאֵי עֲלֵמָא וּבִיָּה אֲשִׁתִּיל עֲלֵמָא. וּמִקִּין אֲתִיִּין כָּל אַנוּן חֲצִיפִין וְרִשְׁעִים וְחַיִּיבֵי עֲלֵמָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּשַׁעֲתָא דְחָב קִין הוּוּ מִסְתַּפִּי. בְּגִין דְּחֵמָא קָמִיָּה זִינֵי מִשְׁרִיִּין מְזִינִין וְאַתִּיִּין לְקִטְלָא לִיָּה. וְכַד אֲהַדְרַר בְּתַשׁוּבָה מֵאִי קָאֻמַר הֵן גְּרִשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵי אֲסִתְרָא. מֵאִי מִפְּנֵי אֲסִתְרָא. אֶלָּא אֵהָא סִתִּיר מִבְּנֵינָא דִּילִי. רַבִּי אַבָּא אָמַר כֵּמָא דְאַתָּא אָמַר, (תהלים כב) וְלֹא הִסְתִּיר פְּנֵיו מִמֶּנּוּ (שמות ג) וַיִּסְתֵּר מִשֵּׁה פְּנֵיו. וְעַל דָּא וּמִפְּנֵי אֲסִתְרָא מֵאַנוּן פְּנִים דִּילָךְ אֵהָא נְסִתְרָא דְלָא יִשְׁגַּחוּן בִּי. וְעַל דָּא וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי:

וַיִּשֶׁם ה' לְקִין אוֹת לְבַלְתִּי וְגו'. מֵאִי אוֹת. אוֹת אֶחָד מֵעֲשָׂרִין וְתִרִין אֲתוּוֹן דְּאוֹרִיִּיתָא יְהִיב עֲלֵיהּ לְאַגְנָא עֲלֵיהּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאִי דְכְּתִיב וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֵה. מֵאִי בְּשָׂדֵה. דָּא אֲתַתָּא. וְעַל דָּא קָם וּקְטִיל לִיָּה. דְּהָא מִסְטְרָא דָּא יְרִית לְקִטְלָא מִסְטְרָא דְסַמְא"ל דְּגָרִים מוֹתָא לְכָל עֲלֵמָא. וְקִנֵּי קִין לְהַבֵּל עַל נוֹקְבֵיָה. רַבִּי חִיָּיא אָמַר הָא חֲזִינָן דְכְּתִיב וַיַּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְלוּ פְּנֵיו עַל דְּלָא אֲתַקְבִּיל קַרְבְּנֵיהּ. אָמַר לִיָּה הֵכִי הוּא וְכֵלָא הוּוּ לְקַבְלֵיהּ.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאִי דְכְּתִיב הֲלֹא אִם תִּיטִיב שְׂאת וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ. אֶלָּא הֵכִי קָאֻמַר הֲלֹא אִם תִּיטִיב עוֹבְדֵךְ שְׂאת. מֵאִי שְׂאת. כְּדְכְּתִיב (בראשית מט) יָתֵר שְׂאת דְּהָא בּוֹכְרָא שְׁבַחָא אִית לִיָּה בְּכֵלָא תְּדִיר. וְתִלְיָיא בְּעוֹבְדוּהִי. וְעַל דָּא אִם תִּיטִיב שְׂאת. וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חֲטָאת רֹבֵץ.

דף לו ע"א

מֵאִי לִפְתַּח. דָּא פְּתַחָא (דף לו ע"א) דְּלְעֵילָא דְּמִנְיָה נִפְקִין דִּינִין עַל עוֹבְדִין בִּישִׁין דְּעֲלֵמָא. פְּתַח כֵּמָא דְאַתָּא אָמַר (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק. וְלִתְהוּוּא פְּתַח, חֲטָאת רֹבֵץ דָּא מִלְּאֲךְ הַמּוֹת. וְהוּא זְמִין לְאַתְפְּרַעָא מִינְךָ.

תא חזי, בראש השנה אתיליד אדם. בראש השנה ודאי רזא לעילא ותתא. ראש השנה לעילא. ראש השנה לתתא. (סוף כי תצא) בראש השנה עקרות נפקדות. מנלן דבראש השנה הוה. דכתיב, (בראשית כא) ויפקד את שרה ויידייקא דא ראש השנה. ובגין דנפיק אדם מראש השנה (ד”א ונפיק) נפיק בדינא ועלמא קיימא בדינא. ובגין כן לפתח ודאי. חטאת רובין בגין לאתפרעא מינה. ואליך תשוקתו עד דתשתצי.

ואתה תמשול בו. רזא הוא דכתיב, (נחמיה ט) ואתה מחיה את כלם. מכאן אמרו לא שליט קודשא בריך הוא אלא בזמנא דישתצון חייבי עלמא. ועל דא כיון דמלאך המות ישצי לון. כדן קודשא בריך הוא שליט עלוי דלא יפוק לאבאשא עלמא דכתיב ואתה תמשל בו (בתויבתא) ואתה דייקא.

אמר רבי יצחק בקוטרא דפלגא קפסירא (קסטירא) שכית. רבי יהודה אמר ואתה תמשל בו בתויבתא. רבי יוסי אמר כד הוו אנון דרין דקין אזלין בעלמא הוו מטרטשי ארעא והוו דמיין לעלאי ותתאי. אמר רבי יצחק עז”א ועזא”ל כד נפלו מאתר קדושתיהו מלעילא, חמו בנת בני נשא וחטאו ואולידו בנין, ואלין הוו נפילים דכתיב הנפילים היו בארץ.

רבי חייא אמר בנוי דקין הוו בני אלהים. דהא כד אתא סמא”ל על חוה אטיל בה זוהמא ואתעברת ואולידת לקין. וחזו דיליה לא הות דמי לשאר בני נשא. וכל אנון דאתיין מסטרא דיליה לא הוו אקרונ אלא בני האלהים.

רבי יהודה אמר ואפילו אנון (בני) נפילים הכי אקרונ. המה הגבורים. שתין הוה בארעא כחושבן דלעילא. כתיב הכא המה הגבורים אשר מעולם וכתוב התם (שיר השירים ג) ששים גבורים סביב לה. רבי יוסי אומר המה הגבורים אשר מעולם ממש. מעולם דייקא. אנשי השם, מאי שם דא הוא עולם דקאמרן. אנשי השם דייקא. כתיב הכא אנשי השם וכתוב התם (ויקרא כד) בנקבו שם, וכתוב, (ויקרא כד) ויקוב בן האשה הישראלית את השם.

השלמה מההשמטות (סימן ל”ו)

רבי חייא אמר מעולם דא הוה, וגוברין גברין דסטרא בישא הוה, דכתיב אנשי השם. אנשי שם לא כתיב, אלא אנשי השם כגוונא דא כתיב, זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה, מעולם ודאי נטל לון קודשא בריך הוא, ואינון אבהן קדמאי למהוי רתיכא קדישא לעילא. אמר רבי יצחק מעולם דא איהו מטתו שלשלמה דכתיב וכו’: (עד כאן מההשמטות)

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

רבי חייא אמר מעולם ממש הווי. ומעולם דלתתא נטיל לון קודשא בריך הוא כמא דאת אמר (דא הווי וגוברין גברן דסטרא בישא הווי דכתיב אנשי שם אנשי השם לא כתיב אלא אנשי שם כגוונא דא כתיב) (תהלים כה) זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה. מעולם ודאי. ומעולם דלתתא נטיל לון קודשא בריך הוא. ואנון אבהן קדמאי למיהוי רתיכא קדישא לעילא. אוף הכא המה הגבורים אשר מעולם. מעולם ודאי נטיל לון קודשא בריך הוא. רבי יצחק אמר מעולם (ומאי הוא) דא מטתו שלשלמה דכתיב, (שיר השירים ג) ששים גבורים סביב לה. רבי אחא אמר פלהו בני האלהים אקרין (ד"א ל"ג דהא עד לא אתבסמת). (חסר כאן עיין סוף הספר):

סדר הלימוד ליום יט תשרי [יום 19 בשנה]

דף לו ע"ב

תוספתא אמרו רבותינו ז"ל בשעתא דברא קודשא בריך הוא לאדם ברא ליה בגינתא דעדן וצוהו על שבע מצוות. חב ואתגרש מגינתא דעדן. ותרי מלאכי שמיא עזא ועזאל אמרו קמי קודשא בריך הוא, אלו הוינא אנן בארעא הוינא זכאין. אמר להו קודשא בריך הוא, וכי אתון יכלין על יצרא בישא, אמרו קמיה יכלין. מיד אפיל לון קודשא בריך הוא כמא דאת אמר הנפילים היו בארץ וכתוב הגבורים וגו'. ובשעתא דנחתו לארעא עאל בהו יצרא בישא שנאמר ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו, חבו ואתעקרו מקדושתיהו, (עד כאן התוספתא)

תא חזי, פלהון נטיען הוו סתימין רשימין דקיקין באתרא חד. לבתר עקרון קודשא בריך הוא ואשתיל לון באתר אחרא ואתקיימו. רבי ייסא שאל מאי דכתיב זה ספר תולדות אדם ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אותם זכר ונקבה בראם ויברך אותם. אמר ליה רבי אבא רזא עלאה הוא. תנינן תלת ספרין פתיחן בראש השנה חד דצדיקים גמורים (דף לו ע"ב) וכו' ספר עלאה דהא מניה נפק כלא. נפיק מניה כתיבה. ספר אמצעיתא פללא דעילא ותתא (ס"א ספר דאיהו כללא דלעילא ותתא ואחיד לכל סטרין רזא וכו') (כפי זה התקון נמצא בשני ספרי היד) (ואחיד לכל סטרין רזא דאדם קדמאה, ספר תליתאה דאקרי (נ"א ואקרי) תורה) דתורה לשבכתב אדם קדמאה. ספר (ס"א תליתאה) דאקרי תולדות אדם ודא איהו דצדיקים גמורים. הדיא הוא דכתיב זה ספר תולדות אדם דא צדיק ודאי דעביד תולדות.

ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים. דהא ודאי פדין אתתקן פלא לעילא ותתא ואתקיימו בדוגמא חדא. זכר ונקבה בראם סתם חד אתכליל בחד. מתניתין (ד"א וכו') כתיב, (משלי יח) מגדל עוז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב. דא הוא ספר תולדות אדם דרהיט בההוא מגדל (צו ב). האי מגדל מאי עבידתיה. אלא דא הוא מגדל דוד. ודא הוא מגדל עז שם יי. וכלא חד. הכא ידיעא לבני מהימנותא דא הוא ודאי ספר תולדות. (אית דלא גרסי) (אדם לבני מהימנותא סודו מגדל עוז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב יהו"ה צדיק) (אדם לבני מהימנותא). ואמר רבי אבא (לקמן נה ב) ספר ודאי (נחתו) (נחית) ליה לאדם הראשון. וביה הוה ידע חכמתא עלאה. וספרא דא מטא לבני אלהין חפמי דרא. ומאן דזכי לאשגחא ביה ידע ביה חכמה עלאה. ומשגיחין ביה וידעין ביה. וספרא דא נחית ליה מארי דרוזין. ותלת שליחן ממנן קמיה. ובשעתא דנפק אדם מגנתא דעדן אחיד בההוא ספרא. פד נפיק (מיניה)

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

טאס מניה (לתרעא) צלי ובכי קמי מאריה ואתיבו ליה כמלקדמין. בגין דלא תתנשי חכמתא מבני נשא וישתדלון למנדע למאריהון.

וכן תנינן ספר הוה ליה לחנוף. ודא ספר מאתר דספרא דתולדות אדם הוה. ודא הוא רזא דחכמתא. דהא מארעא אתנטיל הדא הוא דכתיב ואיננו פי לקח אותו אלהים. והוא הנער. כדכתיב, (משלי כ"ב) חנוף לנער על פי דרכו.

וכל גנזי עלאי אתמסרן בידיה. ודא מסיר ויהיב ועביד שליחותא. ואלף (לקמן נו) מפתחן אתמסרן בידיה. ומאה ברכאן נטיל בכל יומא וקשיר קשירין למאריה. מעלמא נטיל ליה קודשא בריך הוא לשמושיה הדא הוא דכתיב פי לקח אותו אלהים.

ומן דא אתמסר ספרא דאקרי ספרא דחנוף. בשעתא דאחיד ליה קודשא בריך הוא אחמי ליה כל גנזי עלאי. אחמי ליה אילנא דחיי בגו מציעות גנתא וטרפוי וענפוי. וכלא חמינן בספריה. זכאין אנון חסידי עלאין דחכמתא עלאה אתגלי להו ולא אתנשי מנייהו לעלמין כמא דאת אמר, (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם:

ויאמר יי לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר וגו'. (חסר) רבי אחא אמר בההוא זמנא הוה ההוא נהרא דנגיד ונפיק, אפיק רוחא עלאה מאילנא דחיי ואריק באילנא (דשריית ביה מותא) (מאילנא דמותא) ואתמשכן רוחין בגווייהו דבני נשא יומין (זמנין) סגיאין. עד דסלקו בישין ואתעתדו לפתת. כדין אסתלק רוחא עלאה מההוא אילנא בשעתא דפרח נשמתין בבני (מבני) נשא הדא הוא דכתיב לא ידון רוחי באדם לעולם. למיהב לעולם בשעתא דפרחו נשמתין בבני נשא.

בשגם הוא בשר רבי אלעזר אמר (דבי רבי אלעזר אמה) (לקמן צ"ח ע"א) בשגם דא משה. דאיהו נהיר לסיהרא. ומחילא דא קיימין בני נשא בעלמא יומין (זמנין) סגיאין. והיו ימיו מאה ועשרים שנה, רמוז למשה דעל ידיה תורה אתיהיבת. וכדין יריק (ס"א זריק) חיינ לבני נשא מההוא אילנא דחיינ. וכך הוה. אלמלא דחבו ישראל הדא הוא דכתיב (שמות לב) חרות על הלחות, חרות ממלאך המות. דהא אילנא דחיי הוה משיך לתתא.

דף לח ע"א

ועל דא בשגם דאיהו בשר קיימא מלה לארקא (לאתרחקא) רוחא דחיי. בשגם אחיד לתתא אחיד לעילא. ועל דא תנינן משה לא מית אלא אתכניש (דף לח ע"א) מעלמא והוה נהיר לסיהרא. דהא שמשא אף על גב דאתכניש מעלמא לא מית אלא עאל ואנהיר לסיהרא. כך משה. דבר אחר בשגם הוא בשר במשיכו

דרוחא בבני נשא זמנא רבה אתהדר למהוי בשר לאתמשכא בתר גופא ולאשתדלא בעובדין דהאי עלמא.

אמר רבי יצחק כל (לקמן נה ב דרין דאשתכללו משת כלהו צדיקי וחסידני. לבתר אתפשטו ואולידו ואוליפו אומנותא (וחכמתא)) דעלמא לשצאה ברומחין וסייפין. עד דאתא נח ואתקין לון תקונא דעלמא ולמפלח ולא תקנא ארעא. דהא בקדמיתא לא הוו זרעין וחדדין. לבתר אצטריכו להאי דכתיב עוד כל מי הארץ וגו'.

רבי אלעזר אמר זמין קודשא בריך הוא לתקנא עלמא ולא תקנא רוחא בבני נשא בגין דיורכוון יומין לעלמין הדא הוא דכתיב, (ישעיה סה) כי פימי העץ ימי עמי וגו' וכתיב, (שם כה) בלע המות לנצח ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יי דבר: עד כאן אשתכללו מילין מכאן ולהלאה תקונא דפרשתא: בראשית

אמר רבי שמעון, הא תנינן דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא גליף בגילופי דרזא דמהימנותא גו טהירין ברזין עלאין. וגליף לעילא וגליף לתתא וכלא ברזא חדא. ועביד עלמא תתאה פגוונא דעלמא עלאה. ודא קאים לקביל דא. למהוי כלא חד ביחודא חדא. ובגין כך קודשא בריך הוא גליף גליפי דאתוון עילא ותתא. ובהו ברא עלמין.

ותא חזי, פגוונא דעבד קודשא בריך הוא עלמא הכי נמי ברא ליה לאדם קדמאה. פתח ואמר, (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית וגו'. דהא קודשא בריך הוא אעטר ליה בעטרין עלאין. וברא ליה בשית סטרין דעלמא. למהוי שלים בכלא. וכלא זעאן ודחלן מקמיה. דהא כד אתברי אדם אתברי בדיוקנא עלאה. והוו מסתכלן בהווא דיוקנא וזעאן ודחלן מקמיה. ולבתר אעיל ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדן לאתעדנא תמן בעדוניה עלאין. והוו מלאכין עלאין סחרין ליה ומשמשין קמיה. ורזין דמריהון הוו אודעין ליה.

תא חזי, בשעתא דאעיל ליה קודשא בריך הוא לגנתא דעדן, הוה חמי ואסתכל מתמן כל רזין עלאין וכל חכמתא. בגין למנדע ולאסתכלא ביקרא דמריה.

שבעה היכלין מדורין אנון לעילא דאנון רזא דמהימנותא עלאה. ושבעה היכלין אנון לתתא (כגוונא דלהון חד לקביל חד. שבעה מדורין דהיכלין אנון לתתא) פגוונא דלעילא. ואנון שית פגוונא עלאה וחד טמיר וגניז איהו לעילא. וכל אלן אנון ברזא עלאה. בגין דכל הני היכלין אית בהו פגוונא דלעילא. ואית בהו פגוונא

דלתתא. למהוי כליל בדיוקנא דרזא דלעילא ובדיוקנא דרזא דלתתא, ובהו הוה דיוריה דאדם.

דף לח ע”ב

ולבתר דאתתרך מגנתא דעדן אתקין לון קודשא בריך הוא לנשמתהון דצדיקיא לאשתעשעא בהו כדקא חזי מזיוא דיקרא עלאה. וכל חד וחד אתתקן כגוונא דלעילא וכגוונא דלתתא כמה דאוקימנא. היכלא קדמאה. אתר דאיהו מתתקן לתתא למהוי כגוונא דלעילא. והא אתערו חבריאי נמוסי דגנתא דעדן כמה דאיהו ברזא עלאה (דאיהו מתקן לגו, גו טמירא דרזא דלתתא גניז וסתים מכל) (נ”א ואיהו מתקן לגו וסתים מכולא) ולא שלטא ביה עינא. בר נשמתהון דצדיקיא. למהוי (דף לח ע”ב) גליפן לעילא ותתא. ולאסתכלא מתמן ברזא דמריהון ובענוגא דלעילא.

ואלין אנון צדיקיא דלא אחלפו יקרא דמריהון בגין דחלא אחרא. כתיב, (משלי יב) אשת חיל עטרת בעלה, רזא דמהימנותא לאתדבקא בר נש במריה וידחלא מניה תדיר ולא יסטי לימינא ושמאלא. והא אוקימנא דלא יהו בר נש בתר דחלא אחרא דאקרי אש”ת זנוני”ם. ובגין כך כתיב, (משלי ז) לשמרך מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה.

היכלא דא קאים בדיוקנא דרזא עלאה. בגין דכד נשמתין דצדיקיא נפקי מהאי עלמא, עאלין גו אלין היכלין די בגנתא דעדן דלתתא. ותמן (עאלין) יתבין כל חד וחד כל ההוא זמנא דאצטריכא נשמתא למיתב תמן.

ובכל היכלא והיכלא אית דיוקנין כגוונא (עלאה) דלעילא ודיוקנין כגוונא (תתאה) דלתתא. ותמן אתלבשת נשמתא בלבושין כגוונא דהאי עלמא. ואתעדנת תמן כל ההוא זמנא דאצטריכת עד דמטי זמנא לסלקא לאתר עלאה כמה דאצטריך. ומגו ההוא זמנא דאתלבשת ביה חמאת דיוקנין עלאין לאסתכלא ביקרא דמריהון.

בהאי היכלא אית נהורין עלאין לאסתכלא. בנשמתהון דאנון גיורין דאתגיירו קיימין תמן ועאלין תמן לאסתכלא ביקרא עלאה ומתלבשין תמן בלבושא חדא דנהורא דנהיר ולא נהיר. וההוא היכלא מקפא מאבן טבא ודהבא.

ותמן איהו פתחא חדא דנחית לקבל פתחא דגיהנם. מתמן מסתכלן בכל אנון חייבי (דישראל) (נ”א דעובדי עבודה זרה) דלא עאלו בברית קיימא קדישא ואתתרכו באנון מלאכי חבלה דטרדי לון בנורא דדליק. ואנון חמאן וחדאן על דאתגיירו.

ותלת זמנין ביומא נהרין מגו נהירו עלאה ומשתעשען תמן. ועילא מנהון עובדיה ואנקלוס גיורא ושאר גיורין דאתגידו. כגוונא דא לעילא פד זכאן לסלקא נשמתהון לאתעטרא תמן:

היכלא תניינא. היכלא דא קיימא לגו מהאי היכלא קדמאה, והאי (פתחא איהו סמיך לגו מערתא) (נ”א היכלא סמיך למערתא) דאבהן. והאי היכלא נהיר מקדמאה. הכא אית כל אבנין יקירין דמקפן ליה.

בגו דהאי היכלא, אית נהירו חד פליל מכל גוונין ואיהו נהיר מעילא לתתא. בהאי היכלא קיימין (כל) אנון דסבלו יסורין ומרעין בהאי עלמא בגין לאתתקנא. והו מודן ומשבחן למריהון כל יומא. ולא הו מבטלין צלותיהו לעלמין.

לגו מהאי היכלא קיימין כל אנון דמקדשין (בכל יומא) בכל חילא שמא דמריהון ואתיבו אמן יהא שמייה רבא מברך בכל חילא. ואלין אנון קיימין לגו בגו האי היכלא. וההוא נהורא דכליל כל גוונין נהיר לון. משהוא נהירו קיימין וחמאן נהורין אחרנין דאתאחדן ולא אתאחדן בגווייהו. ועילא מנהון משיח דאיהו עאל וקאים בינייהו ונחית לון.

איהו נטיל מהאי היכלא ועאל בהיכלא תליתאה ותמן כל אנון בני מרעין וכאבין יתיר וכל אנון דרדקי דבי רבן דלא אשלימו יומין. וכל אנון דעצבין על חרוב פי מקדשא (ואושידו) והו אושדין דמעין. פלהון קיימין בההוא היכלא, ואיהו מנחם לון.

ונטיל מהאי היכלא ועאל בהיכלא רביעאה, ותמן כל אנון אבלי ציון וירושלם ם וכל אנון קטולי דשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ואיהו שרי ובכי. (דף לט ע”א) וכדין כל אנון נשיאין דזרעא דדוד פלהו אחידן ביה ומנחמין ליה.

שארי תניינות ובכי עד דקלא נפיק ומתאחד בההוא קלא וסליק לעילא ואשתהי תמן עד ריש ירחא. וכד נחית נחתין עמיה פמה נהורין וזיוין מנהרין לכל אנון היכלין ואסוותא ונהורא לכל אנון קטולין ובני מרעין ומכאובין דסבילו עמיה דמשיח.

וכדין פורפירא לביש. ותמן חקיקין ורשימין כל אנון קטולי דשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות בההוא פורפירא. וסליק ההוא פורפירא לעילא ואתחקק תמן גו פורפירא עלאה דמלכא. וקודשא בריך הוא זמין לאלבשא ההוא פורפירא ולמידן עמין דכתיב, (תהלים קי) ידין בגוים מלא גויות. עד די אתא ונחיים לון ונחתין עמיה (כמה) נהורין ועדינין לאתעדנא וכמה מלאכין ורתיכין עמיה. כל חד

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

וְחַד בְּמַלְבוּשָׁא (נ"א ובידא דכל חד וחד מלבושא) לְאַתְלַבְּשָׁא בְּהוּ כָּל אַנּוּן נְשַׁמְתִּין דְּקִטּוּלִין וְתַמָּן מִתְעַדְנִין כָּל הַהוּא זְמַנָּא דְּאִיהוּ סְלִיק וְנַחֲתָא.

לְגוּ מֵהַאי הֵיכְלָא קַיְימִי גּוּ דְרַגָּא עֲלָאָה אַנּוּן עֲשֶׂרָה רַבְרַבִּין מִמֶּנּוּ (כגון) רַבִּי עֲקִיבָא וְחִבְרוּי. וְכִלְהוּ סְלִיקִי בְּסִלְקִי. גּוּ אֶסְפֵּקְלִרְיָאָה דְלַעֲיִלָּא, וְנַהֲרִין בּוּזִי יִקְרָא עֲלָאָה. עֲלִייהוּ כְּתִיב (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלֹתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לּוּ:

בְּהֵיכְלָא חֲמִישָׁאָה קַיְימִין כָּל אַנּוּן מְאַרְיֵהוּן דְּתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא דְּתִבוּ מַחְטְאֵיהוּן וְאַתְנַחְמוּ בְּהוּ וְנַפְקַת נְשַׁמְתִּייהוּ בְּדַכְיוּ (וכל אנון מאריהון דתיובתא) וְכָל אַנּוּן דְּקַדִּישׁוּ שְׁמָא דְּמַרְיֵהוּן וְקַבִּילוּ עֲלִייהוּ מוֹתָא. וּבִתְרַעָא דְּהַאי הֵיכְלָא (פתחא) קָאִים מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ יְהוּדָה דְּקַבִּיל לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּתִיּוּבְתָא שְׁלִימְתָא וְחֵתֵר לִיָּה חֲתִירָא לְקַבִּלָּא לִיָּה.

וְלְגוּ מֵהַאי הֵיכְלָא קַיְימִין כָּל אַנּוּן מְאַרְיֵהוּן דְּתִיּוּבְתָא תְּקִיפָא. דְּנְשַׁמְתֵּהוּן נַפְקַת בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְמַרְמְרוּ עַל עוּבְדֵיהוּן. וְאַלִּין מִתְעַדְנִין בְּעַדוּנָא עֲלָאָה בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא. וְתַלְתַּת זְמַנִּין בְּיוּמָא נַהֲירוּ עַאל בְּהַהוּא הֵיכְלָא דְּמִתְעַדְנִין בֵּיהּ כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה. וְכָל חַד נְכוּה מְנַהֲירוּ דְּחוּפָה דְּחִבְרִיָּה בֵּין לְתַתָּא בֵּין לַעֲיִלָּא. הַאי הֵיכְלָא קַיְימָא עַל אַנּוּן הֵיכְלִי תַתָּאִי. וְאַפִּילוּ צְדִיקִים גְּמוּרִין לֹא יִכְלִין לְאַעֲלָאָה בְּגוּ (ההוא) הַאי הֵיכְלָא וּלְמִיקָם בֵּיהּ. וְהַאי אִיהוּ דְּרַגָּא עֲלָאָה עַל כִּלָּא (ביה) בְּרַגָּא דְּחִסְיָדִי דְּאִיהוּ דְּרַגָּא עֲלָאָה עַל כִּלָּא:

הֵיכְלָא שְׁתִּיתָאָה הֵיכְלָא דָּא הֵיכְלָא דְּחִסְיָדִי. הֵיכְלָא דָּא הֵיכְלָא עֲלָאָה עַל כִּלָּא. וְהַאי הוּא הֵיכְלָא דְּקַיְימָא עַל כִּלָּא. הֵיכְלָא דְּיִמִּינָא לִית מְאֵן דְּיָקִים בֵּיהּ. אֵלָּא אַנּוּן חִסְיָדִים קַדִּישִׁין וְכָל אַנּוּן דְּמַרְחֲמִי לְמַרְיֵהוּן בְּרַחֲמֵי סְגִי. וּלְפַתְחָא דְּהַאי הֵיכְלָא קַיְימָא כָּל אַנּוּן דְּמִיחְדִּי יְחוּדָא דְּמַרְיֵהוּן בְּכָל יוּמָא. וְאַלִּין עַאלִין בְּהַאי הֵיכְלָא וּזְמִינִין לְסַלְקָא בְּקַדְמִיתָא.

וְעִילָּא מֵהַאי פְּתַחָא אַבְרָהָם יְמִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּלְפַתְחָא אַחֲרָא קַיְימָא יְצַחַק דְּאַתְעַקַּד עַל גְּבִי מְדַבְּחָא וְהוּהוּ קַרְבְּנָא שְׁלִים קַמִּיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּלְפַתְחָא אַחֲרָא לְגוּ קַיְימָא יַעֲקֹב שְׁלִימָא וְתַרִּיסַר שְׁבַטִין סַחְרֻנִיָּה וּשְׁכִינְתָּא עַל רִישֵׁיהוּ.

וְכַד יִשְׂרָאֵל בְּעַקּוּ אַתְעֵרוּ תַלְתַּת אַבְהֵן וּמִתְעַרְי לָהּ לְשְׁכִינְתָּא לְאַגְנָא עֲלִייהוּ. וְכַדִּין אִיהִי סְלִקָּא וְאַתְעַטְרָא לְעִילָּא וְאַגְנָא עֲלִייהוּ דִּישְׂרָאֵל. וְכַמְּה דְּאִית הֵיכְלִין לְתַתָּא בְּגַנְתָּא דְּעַדוּן, הַכִּי נְמִי לְעִילָּא אִית הֵיכְלִין מִתְקַנְנֵן דְּאַנּוּן רְזָא דְּמַהִימְנוּתָא. וְכָל (אנון) הַנִּי הֵיכְלִין כִּלְהוּ מִתְקַשְׁרֵן וּמִתְעַטְרֵן בְּחַד הֵיכְלָא דְּאִיהוּ

דף לט ע"ב

היכלא שביעאה והאי היכלא איהו גניז וסתים מפל שאר היכלין. באמצעיתא דהאי היכלא קאים חד עמודא (דף לט ע"ב) דאיהו בגוונין סגיאין ירוק חוור סומק אוכם. וכד נשמתינ סלקין אנון עאלין גו האי היכלא. מאן דאתחזי להאי גוון סליק ביה. ומאן דאתחזי להאי גוון סליק ביה. כל חד וחד כדקא חזי ליה.

ואלין שית היכלין אנון למדורא פדאמרן. ושביעאה לאו איהו למדורא. ושית כלא ברזא דשת. ועל דא פתיב ברא שית. שית דרגין לעילא שית דרגין לתתא וכלא רזא חדא.

תא חזי, בראשית. רבי יהודה אמר תרין בתין הוו, בית ראשון ובית שני. דא עלאה ודא תתאה. תרין ההי"ן אנון, דא עלאה ודא תתאה וכלהו חד. ב' עלאה פתחא תרעין לכל סטרא. דהכי הוא דכליל דא בדא. ראשית. כדן הוא ראשית לאעלא בחושבנא דבנינא.

רבי יצחק אמר רבי אלעזר בראשית דא כללא דיוקנא (ד"א דדיוקנא) דכל דיוקנין כלילין ביה. דא רזא דכתיב, (יחזקאל א) הוא מראה דמות כבוד יי, חזו דאתחזון ביה שית אחרנין. ודא הוא בראשית ברא שית.

תא חזי, כד עאלין בהאי חזו שית גוונין, היא אתקינת גרמא לאחזאה לון ולמפעל בהו אומנותא דעלמא. ואי תימא דהאי אומנותא דעלמא מדרגא דא הוא. פתיב ברא שית. שבחא דשית איהו דעבדי אומנותא בהאי.

סדר הלימוד ליום כ תשרי [יום 20 בשנה]

רבי יוסי פתח (שיר השירים ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. הנצנים (נראו בארץ) דא הוא רזא דשית דרגין (גליון הרש"ב) עלה ואיהי שביעאה. ואלין אנון שית דרגין דרגא דאברהם ודרגא דיצחק ודרגא דיעקב ויכין ובוע"ז ויוס"ף פלהו אתחזו בארעא דכתיב נראו בארץ. בארץ דא היא קרתא קדישא דארץ ישראל. נראו בארץ, בגין דאנון דיוקנין לאתחזאה בהאי דרגא. עת הזמיר הגיע, דהא כדן משבח ומתדר כמה דאת אמר (תהלים ל) למען יזמרך כבוד ולא ידום. ובגין כך אקרי מזמור כמה דתנינן דכתיב מזמור לדוד דשארית עליה שכינתא ברישא. ודא הוא עת הזמיר הגיע. רבי חייא אמר דהא כדן מטא זמנא לשבחה.

רבי אבא אמר עלמא עלאה סתים וכל מלוי סתימין. בגין דקיימא ברוזא עלאה יומא דכל יומין (רומא דכל רומין). וכד ברא ואפיק, אפיק אלין שית. ובגין דאיהו סתים דכל מלוי סתימין, אמר בראשית ברא שית יומין עלאין. ולא אמר מאן ברא להון. בגין דאיהו עלמא עלאה סתימא.

ולבתר גלי ואמר לן עבידתא תתאה. ואמר מאן ברא ליה, בגין דאיהו עלמא דקיימא באתגלייא. ואמר ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ולא פתיב ברא סתים (ד"א בארע סתים) ברא את השמים. בגין דאיהו עלמא באתגלייא ואמר ברא אלהים, אלהים ודאי שמא באתגלייא. קדמאה בסתימא דאיהו עלאה. תתאה באתגלייא. למהוי תדיר עובדא דקודשא בריך הוא סתים וגלייא. ורזא דשמא קדישא הכי הוא סתים וגלייא. את השמים לאסגאה שמים תתאי לתתא. ואת הארץ לאכללא ארץ דלתתא. ולאסגאה (לה) כל עובדהא כגוונא דלעילא:

והארץ היתה תהו ובהו כדקאמרן. והארץ דא ארץ עלאה דלית לה נהורא מגרמה. היתה. בקדמיתא כבר הות כדקא יאות. והשתא תהו ובהו וחשך. היתה דייקא. לבתר אזעירת גרמה ואזעירת נהורא. תהו ובהו וחשך ורוח ארבע יסודי עלמא דאשתכללו בה.

דף מ ע"א

דבר אחר ואת הארץ כדקאמרן לאסגאה ארעא דלתתא דאיהי אתעבידת בכמה מדורין (נהורין) כלא כגוונא עלאה. ודא הוא והארץ היתה תהו ובהו וחשך

ורוח. אלן אנון מדורי ארעא. ארץ. אדמה. גיא. נשיה. ציה. ארקא. תבל. וגדול
שפכולם תבל דכתיב, (תהלים ט) והוא (דף מ ע”א) ישפוט תבל בצדק.

אמר רבי יוסי מאן הוא ציה. אמר ליה דא הוא אתר דגיהנם כמא דאת אמר
ציה וצלמות. ורזא דא פתיב, (ד”א דכתיב) (במלת) וחשך על פני תהום. דא רזא
אתר דגיהנם. דא הוא ציה אתר דמלאך המות כדקאמרן דאיהו מחשיך אנפיהו
דברייתא. ודא הוא אתר דחשך עלאה.

תה”ו דא נשי”ה דלא אתחזיין בה חיזו פלל עד דאתנשי מפלא. ועל דא
אתקרי נשיה. ובהו דא ארקא אתר דלא אתנשי. רבי חייא אמר דא גיא. ורוח
אלהים מרחפת דא לקבל תבל דאתון מרוח אלהים, וכלא כחד הוא.

כגוונא דא אית לארץ עלאה. שבעה מדורין אנון לעילא דרגא על דרגא
ובכלהו מדורין מלאכי עלאי אלן על אלן. הכי נמי לתתא. וכלא אחיד דא בדא
למהוי פלא חד. שבעה מדורין אנון לעילא. והא ארץ עלאה אחידת לון וכלהו
קיימין בה. ובכלהון קיימא תושבחתא דקודשא בריך הוא. דרגין פרישן דא מן
דא. ואתרין פרישן דא מן דא:

מדורא קדמאה לתתא הוא אתר בי חשוף דלא נהיר. והוא מתתקן למדורי רוחי
וקסטירי ועלעולי תקיפין דלא אתחזיין. ולא אית ביה נהורא ולא חשוכא ולא
דיוקנא פלל. ותמן לא ידעין ביה ידיעא פלל דלאו ביה צורה גו פלל פורסייא
(סורטא).

ועל ההוא אתר ממנא חד מלאכא טהריאל שמייה. ועמיה שבעין ממנן
מעופפין. ואתמחון מזיקי שביבין (דעליהו) ולא קיימין ולא אתחזון ולא משתפחי.
וכד אתי צפרא פלהו (יט א) מתחדשן ולא קיימי. כד מטאן לגבי ההוא (דהאי) אתר
אבדין ולא משתפחין ועאלין בחד נוקבא דתהומא ולא אתחזון. כד אתרמיש
ליליא אתמחון מאנון שביבין עד דמטי צפרא:

מדורא תניינא הוא אתר דנהיר יתיר ואיהו חשוף. אבל לא חשוף כההוא
קדמאה. והוא מתתקן למדורי מלאכין עלאין די ממנן על עובדיהון דבני נשא
ולמסטי (ד”א למסטי) להון בההוא ארץ בישא דאנון אזלין. וההוא אתר אתחזי יתיר
מן קדמאה. ואלין מלאכין אית להון קרבא (קורבא) עם בני נשא ומתזנן (ומתהגן)
מריחא ובוסמא דלתתא לסלקא בתועלתא ולאנהרא יתיר.

ועלייהו חד ממנא קדומיאל שמייה. ואלין פתחין שירתא ומשתפכי ואזלין לון.
ולא אתחזון עד דישראל לתתא פתחי ואמרי שירתא. כדין קיימן בדוכתייהו
ואתחזון נהירין יתיר. תלת זמנין ביומא מקדשי קדושתא. וכד ישראל עסקי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

באורייתא פלהון טאסין וסהדי (אנו) סהדותא לעילא. וקודשא בריך הוא חיים עלייהו:

מדורא תליתאה הוא אתר דשביבין וקטורין. ותמן נגידו דנהר דינור דנגיד ונפיק דאיהו בי מוקדא דנפשיתהו דרשיעיא. דמתמן נחית אשא על רישייהו דרשיעיא, ותמן מלאכי חבלה דטרדי להו.

ותמן אשתכח דלטוריא עלייהו דישראל לזמנין ולאסטאה לון. בר בזמנא דנסבי אסוותא לדחייא ליה. וחד ממנא עלייהו מסטרא דשמאלא פלהו מסטרא דחשך כמה דאת אמר וחשך על פני תהום. וסמאל חייבא אשתכח תמן:

דף מ ע"ב

מדורא רביעאה הוא אתר דנהיר. ותמן הוא נהירו למלאכי עלאי די בסטר מינא. ופתחו שירתא וסיימי ולא אזלין לאעברא כהני קדמאי (דף מ ע"ב) דפתחין שירתא ומתוקדן ומתעברן בנור דליק ותבין ומתחדשין כמלקדמין. והני קיימין בדוכתיהו ולא מתעברן. והני מלאכי דרחמי דלא משניין לעלמין.

ועלייהו כתיב, (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות וגו' ואלין עבדין שליחותיהו בעלמא ולא אתחזון לבני נשא בר בחזווא או בסטרא אחרא (ל"ד א) בסכלתנו סגי. וחד מלאכא ממנא עלייהו פדאל שמיה. וביה פתיחין מפתחן דרחמי לאנון דתייבין לגביה דמאריהון. ופתחין תרעין לאעברא צלותהון ובעותהון:

מדורא חמישאה הוא מדורא דנהיר בנהירו יתיר מפלהו קדמאי. ואית ביה מלאכין מנהון אשא ומנהון מיא. לזמנין אשתכחו ברחמי ולזמנין אשתכחו בדינא. אלין בסטרא דא ואלין בסטרא דא. לזמנין נהרין אלין וחשכין אלין. ואלין ממנן לזמרא למאריהון. אלין בפלגות ליליא. ואלין כד סליק נהורא. וחד ממנא עלייהו קדשיאל שמיה.

כד אתפלג ליליא ואתער רוח צפון וקודשא בריך הוא אתי (ס ע"ב) לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן. כדין רוח צפון אקיש ומטא לאנון דממנן בפלגות ליליא לזמרא. וכלהו מזמרין ופתחין שירתא. וכד אתי צפרא ומתחבר קדרותא דצפרא בנהורא. כדין פלהו אחרנין אמרין שירתא. וכל ככבי רקיעא וכל שאר מלאכין (דלתתא) מסייעין לון כמה דכתיב, (איוב לח) ברוך יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים. עד דישראל נטלי שירתא ותושבחתא אבתרייהו:

מדורא שתיתאה הוא מדורא עלאה קריב למלכו שמיא. וביה ארבין ונהרין ונחלין דמתפלגין מן ימא וכמה נונין אנון דמרחשן לארבע סטרי עלמא. ועילא

מנהון סרכין ממנן. וחד ממנא עלייהו ואוריאל שמיה. והוא ממנא על כל אלין תתאין.

וכלהו נטלי בשעתי ורגעי כד נטלי ארבי לסטרא דא ולסטרא דא. כד נטלי ארבי לסטר (דרום) מזרח ממנא דקיימא עלייהו לההוא סטרא הוא מיכא”ל דאתא מימינא. וכד נטלי ארבי לסטר צפון ממנא דקיימא עלייהו לההוא סטרא הוא גבריאל דאתי מסטרא דשמאלא. וכד נטלי ארבי לסטר (מזרח) דרום הא תמן איהו ממנא דקיימא עלייהו לההוא סטרא רפאל (נ”א אוריאל) שמיה והוא לימינא. וכד נטלי ארבי לסטר מערב ממנא דקיימא עלייהו לההוא סטרא הוא אוריאל (נ”א רפאל) ואיהו לבתראה:

מדורא שביעאה הוא מדורא עלאה על כלא. ותמן לא אשתכחו בר נשמתהון דצדיקייא דתמן מתעדנין בההוא זיהרא עלאה. ומתעדנין בעדונין ותפנוקין (עלאה) עלאין. ותמן לא אשתכחו בר אנון זכאין. וגנזי שלום וברכה ונדבה. כלא הוא כגוונא עלאה והא אמרו חברייא.

כדין הוא לארץ דלתתא בשבעה מדורין. וכלהו כגוונא דלעילא. ובכלהו אית זינין כחיוזו בני נשא. וכלהו מודן ומשבחן לקודשא בריך הוא. ולית מאן דיידע יקריה כאנון דאנון במדורא עלאה. ואלין חזאן יקריה כדקא יאות למפלח ליה ולשבחא ליה ולאשתמודע יקריה.

דף מא ע”א

ועלמא דא עלאה דאיהו תבל לא קיימא בקיימיה אלא בגיניהון דצדיקייא דאנון גופין קדישין. (דף מא ע”א) כגוונא דלעילא לא קיימא ההוא מדורא שביעאה אלא לנשמתהון דצדיקייא. הכי נמי האי מדורא שביעאה לתתא לא קיימא אלא לגופיהון דצדיקייא. למתוי כלא חד דא כגוונא דדא. (בוהר גדול דפוס מנטובה קרימונה לובלין מתחיל כאן ויאמר אלקים כו’ אמרו רבי יצחק שהוא בוהר קטן לקמן בדף מה ע”ב)

תא חזי, אמר רבי שמעון שבעה מדורין אנון דקאמרן. ובגו אנון אית ז’ היכלין מאנון רזי מהימנותא לקבל ז’ רקיעין עלאין. ובכל היכלא והיכלא אית רוחין עלאין. היכלא קדמאה הכא אית רוחא דאתמנא על נשמתהון דגרין דאתגירון. ורחמיאל שמיה. ואיהו נטיל לון ואתהבון מזיו יקרא דלעילא. היכלא תניינא אית רוחא חדא אהינאל שמיה. ודא קיימא על כל אנון נשמתין דרביי דלא זכו בהאי עלמא למלעי באורייתא. ואיהו קיימא עלייהו ואוליה לון. היכלא תליתאה בהאי אית רוחא חדא אדרהינאל שמיה. ואיהו קיימא על נשמתהון

דאנון דאהדרו בתיובתא ולא אהדרו. כגון דחשיבו ועד לא אהדרו בהו מיתו. אלן טרדין לון בגיהנם. ולבתר עאלין לון להאי רוחא ממנא ונטיל לון. וחמדן לאתהנאה מזיו יקרא דמאריהון ולא אתהנון. ואלין אקרין בני בשר. ועלייהו כתיב, (ישעיה סו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר יי: היפלא רביעאה הכא קיימא חד רוחא גדריהאל (נ"א גהדה"אל) שמיה. דא קיימא על כל אנון נשמתינ דקטולי דשאר עמין (עובדי כוכבים ומזלות) לעאלא לון גו פורפירא דמלכא. ואתרשימו תמן עד יומא דינקום לון קודשא בריך הוא דכתיב, (תהלים קי) ידני בגוים מלא גויות מחץ ראש על ארץ רבה: היפלא חמישאה הכא קיימא חד רוחא דאקרי אדיריאל ודא קיימא על כל אלן נשמתינ (חסר) (היכלא שתיתאה צדקיאל היכלא שביעאה מיכאל"ל) (נ"א דחסידי) (דאחידן בתיובתא) דאתקיימו בההוא סטרא. ואלין אנון לעילא מפלהו די במדורא דא עלאה על פלא ומיכאל"ל (שמיה) רב ממנא (עליהו) על פלהו קיימא (דקיימין) ביה. וכמה אלף ורבבן פלהו קיימין תחותיה בההוא סטרא. ותמן מתעדנין אנון נשמתינ דחסידי בההוא נהורא עלאה דנגדא מעלמא דאתי.

תא חזי (חסר כאן היכל ו' ז): אמר רבי שמעון מאן הוא דידע לסדרא צלותא (קמיה) דמריה כמשה. בשעתא דאצטריך ליה לסדרא צלותיה באריכות סדר. ובשעתא דאצטריך ליה לקצרא הכי נמי.

אמר רבי שמעון הא אשכחנא בספרי קדמאי סדורא דרזי דרזין בקשורא חדא. זמנין דאצטריך לסדרא צלותיה כדקא יאות. ולקשרא קשרין לבסומי למאריה כדקא יאות. ולמנדע ליחדא יחודא שלימתא למקרע רקיעין ולאפתחא תרעין ופתחין דלא יהא מאן דימחי בידיה.

זכאין אנון צדיקיא דאנון ידעי למפתי למאריהון ולבטולי גזרין ולאשראה שכינתא בעלמא ולנחתא ברכאן ולמעדי מאריהון דדינין דלא ישלטון בעלמא. קם רבי שמעון ואמר (תהלים קו) מי ימלל גבורות יי וגו'. מאן יגלי עפרא מעינך אברהם חסידא ימינא דקודשא בריך הוא. דגלי לך רזא דרזין. ושריאת צלותין בעלמא. ואתגליין לך היכלי דמלכא עלאה.

דף מא ע"ב

שבעה היכלין קדישין אנון. ואנון קיימין בתרעין בקיומא. ובכל חד וחד עאל (דף מא ע"ב) צלותא דחודא (ד"א ל"ג דמריה) דמאן דידע לבסומי למאריה וליחדא יחודא בשלימו. דידע לאעלא בכלהו ולקשרא קשרין אלן באלין רוחא ברוחא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

רוחא תתאה ברוחא עלאה כתיב, (ישעיה כו) "בצר פקדון צקון לחש מוסרף למו: (עיין בפרס בשער היכלות הקדושות והיכלותהמורות).

היכלא קדמאה כתיב, (שמות כד) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר. רזא דרזין (ד"א אית) רוח דאקרי ספירא. כספירו דאבן טבא נציץ לתרין סטרין. נהורא חד סליק ונחית. והוא נהורא חוור נציץ לכל סטר עילא ותתא ולא רבע סטרי עלמא. נהוריה תליין סתים וגלייא.

מנהורא דא מתפרשין ד' נהורין לד' סטרין. וכלהו נהורין חד נהורא. כבוצינא דשרגא דדליק ונציץ נהורין לחיוז דעינין דבני נשא. ואנון נהורין דשרגא סלקין ונחתין אזלין ותייבין מגו ההוא אשא דנהורא דשרגא דדליק וכלהו חד נהורא. הכי נמי אלין. ונציצין פלהו נהורין כחיוז דנחשא בטישא בסומקא כמה דאתמר (יחזקאל א) ונוצצים כעין נחשת קלל. דא הוא לימינא.

לשמאלא אית רוחא דאקרי לבנה. ודא אתפליל ברוחא קדמאה ועאל דא בדא. נהוריה סומק וחור כחדא. בגין דנפקא מאנון נהורין קדמאין. כד אתו נהורין דדא מוטו בנהורין קדמאין ואתפלילו ביה ואנון חד. ואתחזון נהורי קדמאי בלחודדיהו. ולא אתגליין אנון אחרגין ולא אתידעו דעאלו בגווייהו ואתטמרו ביה. כמה דאת אמר (בראשית מא) ולא נודע פי באו אל קרבנה וגו'. ודא הוא רוחא ברוחא דאנון חד. נהורין בנהורין דאנון חד. והכא אנון תרין תרעין (רקיעין) תתאין מאנון רקיעין דאקרון (ס"א שמים) שמי השמים (רקיע).

מתרין רוחין אלין מנצצין אתבריאו אנון אופנין דאנון קדישין. דדינייהו פדינא דחיות כדכתיב, (יחזקאל א) מראה האופנים ומעשיהם וגו'. ודא הוא דכתיב ודמות החיות מראהן כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות. מאן היא, דא רוחא קדישא אתר דנפקו מניה ואיהי נהיר לון. דכתיב ונוגה לאש ומן האש יוצא ברק.

כד אתפליל רוחא ברוחא נפיק מנייהו נהירו דחד חיוותא רמיז (נ"א רמיא) על ד' אופנין. והא דיוקנא דיליה כאריה שליט על אלה ותלת מאה רבוא דאופנין אחרגין. גדפהא דנשרא האי אתמנא על (כל) אנון אופנים. בד' גלגלים נטלין כל חד וחד מאנון ארבע. בכל גלגלא וגלגלא תלת סמכין. ואנון תריסר סמכין בד' גלגלין. רוחא דא שלטא על כלא. מהכא נפקו. ודא רוחא קיימא לכלהו. (ד"א והא) מינה אתנוו.

אלין ד' (ד"א ל"ג אופנים) ד' אנפין לכל חד וחד. וכל אנון אנפין אסתכין לארבע סטרין דההוא חיוותא דקיימא עלייהו. כד נטלין אלין ארבע תחות ההוא

חיותא. עאלו דא בדא ומשלבן דא בדא כמא דאת אמר, (שמות כז ולו) מקבילות הלולאות אשה אל אחותה. לאתכללא חדא בחדא ולאעלא דא בדא. פד נטלין אנון גלגלין אשתמע קל נעימותא בכל אנון חילין דלתתא לזינייהו.

תחות היכלא דא מתפרשין חילין לבר לכמה סטרין דרקיעין דלתתא עד דמטו לככבא דשבתאי. פלהו אסתכין להיכלא דא. מתמן אתזנו. כל אלין די בהיכלא דא פלהו אסתכו לההוא רוחא דכתיב, (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה רוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן. ודא הוא היכלא דאקרי לבנת הספיר.

דף מב ע"א

רוחא דא דכליל רוחא אחרא תניינא סלקא ונחתא נהוריה דלא שכיף (שבק) לעלמין פנורא דשמשא גו מיא. לית מאן דקאים עליה. בר רעותיה דבר נש זכאה, בההוא צלותא דעאלת בההוא היכלא וסלקא לקשרא קשרין בשלימו בשירותא (דף מב ע"א) דרוח (נ"א דנהורא) דא פדקא חזי. פדין נהורא אתעטף ביה וחדי בה וסלקא עמה לאתקשרא בקשורא דהיכלא תניינא. לאתכללא רוחא דכליל ברוחא אחרא עלאה דעליה.

ורוחא דא דכליל פליל ביה ההיא חיותא וכל אנון אופנין וגלגלין ואתאחדן ביה פגוונא דאתאחדא אשא במיא, ומיא באשא. דרום בצפון, צפון בדרום. מזרח במערב, ומערב במזרח. הכי אתאחדן פלהו דא בדא ואתקשרן דא בדא. ההוא רוחא סלקא לאתקשרא. וההיא חיותא אסתכייא לעילא לגבי היכלא תניינא ואסתכין דא בדא.

באמצעיתא דהיכלא דא נעיץ חד עמודא דסלקא עד אמצעיתא דהיכלא אחרא. ואיהו נקיב ונעיץ (נ"א נתיב נעיץ) מתתא לעילא לאתדבקה רוחא ברוחא וכן עד לעילא מפלהו. למהוי פלהו רוחא חדא כמא דאת אמר, (קהלת ג) ורוח אחד לכל:

סדר הלימוד ליום כא תשרי [יום 21 בשנה]

היכלא תניינא פתיב, (שמות כד) וכעצם השמים לטוהר. הכא איהו ההוא רוחא דאקרי זהר. וקיימא בחוורתא תדיר. דלא אתערבו גווניו באחרא. ואיהו עצם דלא אשתני לעלמין. דא לאו איהו באתגלגלא הכי לאתנצצא באחרא. דא קשי לאתגלייא. כסתימו דעינא דכד מתגלגלא אודהר ונציץ בגלגולא. ודא אופה הכי. בגין דכד ההוא רוחא קדמאה סלקא מגלגל בגלגולא וגלי ליה, ואתקשר בהדיה בקשורא דחוורתא דעינא גו גוון אחרא דאיהו דקיק מיניה דשאר עילוי.

מתגלגלא רוחא דא מגו רוחא דלתתא. נהורא דלתתא אסחר לגלגלא (נ"א וגלגל) נהורא דא ואתנהיר. ולא יכיל לאתנהרא עד דאחיד תתאה ביה ואתקשר בהדיה וכדין אנהיר. ואחיד בנהורא דלתתא (ד"א ל"ג דהוה נהיר) דהוא פליל ולא אשתני כלל. אלא אתגליא בגיניה בגלגולא דיליה. וכד נהורא דא מתגלגלא נטיל נהורא אחרא לסטר שמאלא ואתגלגלא בהדיה ואסתחר עמיה. ורזא דא פתיב, (שיר השירים ז) חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן. זכאה איהו מאן דינדע לגלאה (נ"א לגלגלא) נהורין. רוחא אחרא אתפליל בהדיה ואסתחר (ואנהיר) ונהיר סחרניה בגוון תכלא וחור. ההוא חור אתקשר בחור דא. וההוא תכלא אתקשר בסומקא דנהורא תתאה דלסטר שמאלא. ואתכלילו דא בדא והווי חד. ואקרוו עצם השמים. וכל מה דלתתא וההוא היכלא דלתתא פלא אתפליל הכא. ובגין דכלא אתפליל הכא אתקרי עצם השמים.

מכללא דנהורין אלין אתבריאו אנון שרפים דשית גדפין כמא דאת אמר (ישעיה ו) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד. פלהו בשש. בגין דכלהו מעצם השמים. אלין אנון דאוקידו לאנון דלא חיישי על יקרא דמאריהון. ורזא דאשתמש בתגא חלה. מאן דקארי ותני שית סדרי משנה דא הוא מאן דינדע לסדרא ולקשרא קשורא יחודא דמאריה בדקא יאות. אלין אנון דמקדשין שמא קדישא דמאריהון בכל יומא תדיר.

כד מתגלגלן נהורין נפק מנייהו נהירו דחד חיותא. דאיהי קיימא ורמיא על ד' חיוון שליטין על קמאי דכלילו לון בגווייהו. ובאלין כד נטלין אתכפיין שרפים תתאי נחשים דנפקי מגו ההוא נחש שרף דגרים מותא לכל עלמא.

אלין חיוון אנפי נשר מסתכלן לגבי ההוא חיותא נשרא עלאה דעלייהו, כמא דאת אמר, (משלי ל) דרף הנשר בשמים. רוחא דא שלטא על פלא. ההיא חיותא דרמיז (נ"א דרמיא) על פלהו אסתכפייא לעילא וכלהו לגביה (ד"א לגבה).

פֿלֶהוּ פֿד נְטִלִין מוֹדְעוֹזְעִין כַּמָּה חַיִּילִין. מְנַהוֹן נְהִירִין. מְנַהוֹן מִתְתַּבְּרִי (נ״א מסתכרי מקמיהון) מְקִימִיהוֹן (מימיהון) וְאוֹקִידוֹן לֹון בְּנוֹרָא וְאַתִּינְ וּמִתְחַדְּשׁוֹן כַּמְלַקְדְּמִין. פֿלֶהוּ עָאֲלִין תַּחוֹת הַהוּא חִיּוֹתָא מְסַתְרִין תַּחוֹת גְּדַפְהָא לְאַכְלָלָא לֹון לְעִילָא.

דף מב ע״ב

אַנוֹן ד׳ חִיוּן (דף מב ע״ב) סְלָקִין פֿד רוּחָא אֲזִדְהַר בְּגוּ הַהוּא חִיּוֹתָא. אַרְבַּע גִּלְגָּלִין לְכָל חַד וְחַד. גִּלְגָּלָא חֲדָא אֲסַתְכִי לְסִטְר מְזֻרְחָ. תַּלְת סְמִכִין נְטִלִין לִיָּה וְאַסְתְּכִינְ לְאַמְצְעִיתָא. וְגִלְגָּלָא חֲדָא אֲסַתְכִי לְסִטְר מְעָרְבָ, וְתַלְת סְמִכִין נְטִלִין לִיָּה וְאַסְתְּכִינְ לְאַמְצְעִיתָא. וְגִלְגָּלָא חֲדָא אֲסַתְכִי לְסִטְר דְּרוּם. וְתַלְת סְמִכִין נְטִלִין לִיָּה וְאַסְתְּכִינְ לְאַמְצְעִיתָא. וְגִלְגָּלָא אַחְרָא אֲסַתְכִי לְסִטְר צְפוֹן וְתַלְת סְמִכִין נְטִלִין לִיָּה וְאַסְתְּכִינְ לְאַמְצְעִיתָא. וְכִלְהוּ סְמִכִין תְּרִיסַר נְטִלִין מְגוּ אַמְצְעִיתָא. וְהַהוּא אַמְצְעִיתָא סְגִיר וּפְתַח. וְכֵל גִּלְגָּלָא וְגִלְגָּלָא פֿד נְטִלָא קָלָא אֲשַׁתְּמַע בְּכִלְהוּ רְקִיעִין.

אַלִין אַרְבַּע חִיוּן (ד״א דלעילא) פֿלֶהוּ (מתלבשן) (ס״א אשתלבן) דָּא בְּדָא. וְעָאֲלִין אַנוֹן אוּפְנִים דְּלִתְתָא בְּגוּ אַלִין חִיוּן דְּלְעִילָא פֿלִילִין אַלִין בְּאַלִין, רוּחָא דָּא דְּאַתְכִלִיל בְּאַנוֹן רוּחִין מְלַהֲטָא וְסִלְקָא לְאַתְאַחְדָּא לְעִילָא וְקִימָא לְאַתְאַחְדָּא וְלְאַתְקִשְׂרָא בְּרַעוּתָא דְּבַר נֶשׁ זַכָּאָה בְּהֵיא צְלוֹתָא דְּצִלִי. דְּכַד סְלָקָא וְעָאֲלַת בְּהַהוּא הִיכְלָא נְטִיל פֿלָא וְכִלְהוּ נְטִלִין בְּהַדָּה וְאַתְכִלִילוּ דָּא בְּדָא עַד דְּאַתְכִלִילוּ בְּהַהוּא רוּחָא. וְהַהוּא רוּחָא נְטִלָא בְּרַעוּתָא דְּקִשׁוּרָא דִּיחֻדָּא דְּצְלוֹתָא דְּמִיחְדָּא פֿלָא עַד דְּמָטוּ פֿלֶהוּ לְהִיכְלָא תְּלִיתָאָה פֿלִילִין דָּא בְּדָא פֿדְקְדְּמָא, אֲשָׁא בְּמִיא, וּמִיא בְּאַשָׁא. רוּחָא בְּעַפְרָא, וְעַפְרָא בְּרוּחָא. מְזֻרְחָ בְּמְעָרְבָ, מְעָרְבָ בְּמְזֻרְחָ. צְפוֹן בְּדְרוּם, דְּרוּם בְּצְפוֹן. וְהַכִּי הֵנִי פֿלֶהוּ מִתְקִשְׂרִין דָּא בְּדָא וּמִתְאַחְדִין דָּא בְּדָא וּמְשִׁלְבִין דָּא עִם דָּא. וְכֵן כַּמָּה חַיִּילִין וּמְשֻׁרְיִין דְּאַתְאַחְדוּ (נ״א דנחתי) לְתַתָּא וְאַתְעָרְבוּ בְּאַנוֹן תַּתָּאי עַד דְּמָטוּ לְכַכְבָּא דְּצִדִק וְתַמָן פֿמָה מְמַנָן עַל עֲלָמָא.

וְכַד רוּחָא דָּא דְּאַתְכִלִיל (ד״א אתכליל) מְפֿלְהוּ וְכִלְהוּ פֿלִילִין בֵּיהּ. סְלִיק וְאַתְאַחְד וְעָאֲל בְּגוּ הִיכְלָא תְּלִיתָאָה עַד דְּאַתְאַחְד בְּרוּחָא דְּתַמָן בְּגוּ הַהוּא עֲמוּדָא דְּקָאִים בְּאַמְצְעִיתָא. וְכַדִּין פֿלָא אֲשַׁתְּלִים עַד הַכָּא פֿדְקָא יָאוּת. וְכִלְהוּ רוּחָא חֲדָא פֿלִילִ מְפֿלָא וְשְׁלִים מְפֿלָא פֿמָא דָּאֵת אֲמַר רוּחַ אַחַד לְהַנָּה. הַכָּא הַפְּרַעָה לְאַתְדִּבְקָא בְּמִאֲרִיָּה:

הִיכְלָא תְּלִיתָאָה. הִיכְלָא דָּא אִיהוּ הִיכְלָא דְּהַהוּא רוּחָא דְּאַקְרִי נְגַה, רוּחָא דָּא אִיהוּ דְּכִיָּא בְּרִיר מְפֿלְהוּ. לִית לִיָּה גְּוִון דְּאַתְחִיזִי בֵּיהּ לָאו חוּר וְלָאו יְרוֹק וְלָאו

אוכם ולא סומק. ובגין כך אקרי טוהר. דכייא בריא מפל אלין תתאין. ואף על גב דאיהו דכייא מפלא, לא אתחזי עד דאלין תתאי מתגלגלן ואחידן (נ”א וכראן) ביה ועאלין בגויה (נ”א ביה). פיון דעאלין בגויה פדין אחזי נהוריה ולא גוון חד מפלהו.

כד אשתלים האי רוחא מפלהו תתאי, אפיק מניה נהורא דכליל בתלת נהורין. אנון תרין נהורין סלקין ונחתין ונצצין. בההוא נצוצא אתחזון עשרין ותריין נהורין משניין דא מן דא וכלהו חד נהורא. ועאלין בגו ההוא חד נהורא. וההוא נהורא פליל לון.

ולא נהיר, בר בזמנא דאלין נהורין דלתתא סלקין וההוא רעותא דצלותא נטיל לכלהו. פדין ההוא נהורא נפיק מגו ההוא רוחא. אתנהיר ההוא נהורא ואפיק אלין תרין נהורין נצצין ואתחזון פחושפן כ”ב אתוון דאורייתא. לבתר מתהדרין וכלילן בההוא נהורא.

כל אנון נהורין תתאי (באנון נהורין) פלהון פלילן בהני נהורין (תתאין) וכלהו בנהורא דא. האי נהורא איהו פליל בגו ההוא רוחא. וההוא רוחא קיימא בהיכלא תליתאה דא. ולא קאים לאתישבא אלא בגו היכלא רביעאה דתאובתיה לסלקא לגויה.

דף מג ע”א

אלין נהורין דנפקו מגו ההוא רוחא כד מנצצין מתחברן פלהו נהורין דנצצן. בשעתא דנפקי מגו ההוא נהורא חדא ודחקין (נ”א ודחין) לאתנצצא. נפקי מנייהו חד חיותא קדישא רברבא דיוקנהא פחיוזו דכל אנון (דף מג ע”א) שאר חיותא דיוקנא דאריה ודיוקנא דנשר פלילן פחדא ואתעבידו בה חד דיוקנא מנייהו.

תחות האי חיותא אית ד’ אופנין עלאין (חיוזו דלהו) פחיוזו דתרשיש מרקמן בכלילו דכל גוויין. ושית מאה אלף רבוא (רברבן) פלהו בגווייהו. ואלין ד’ אופנים בתמניא גדפין פלהו. וכלהו נפקין מגו נהירו דההוא חיותא דשלטא עלייהו. בשעתא דנצין ההוא נהורא מפקא חיילין חיילין אלין.

ואלין ד’ דתחותה קיימין בד’ סטרין דעלמא בד’ אנפין כל חד וחד. תרין אנפין מסתכלן לגבי ההוא חיותא. ותריין אנפין מחפין בגדפייהו מאנון נהורין דנצצן דלא יכלין לאסתכלא.

בכל זמנא דנטלי אלין בד' גלגלין (ד"א ותריסר) (ותרין) סמכין פקדמאי אתעביד מההוא זיעא דלהון כמה חיילין ומשריין דכלהו משבחין ומזמרי דלא משתככי לעלמין. ולאלין לית לון שעורא.

ארבע פתחין אית להיכלא דא לארבע סטרין דעלמא. עשר ממנן בכל פתחא ופתחא. ובזמנא דכלהו די בגו היכלין דלתתא. ואנון היכלין סלקין ברעו דצלותא דכייא. כלהו פתחין פתחין. עד דכלילן כלהו אלין באלין. ומשלבין אלין באלין. ועאלין כלהו ממנן גו ממנן. משריין גו משריין. אופנים בחיות וחיות באופנים. באלין אופנים, גהורין בנהורין רוחא ברוחא. עד דעאלו ברוחא דא.

בהיכלא דא אית דוכתא חדא פחיוו דדהבא דנציץ. ותמן גניזין כמה חיילין ומשריין דלא סלקין ולא מתעטרין לעילא אלא בשעתא דכל אלין קשרין קשרין והיכל נטיל לאתעטרא כלהון נפקין מליין בדינא. ואקרון מארי תריסין. שליחן בעלמא מגו מארי דינן די בהיכלא רביעאה. בהאי דוכתא תליין בארבע סטרין שית מאה אלה רבוון מגינים דדהבא לכל סטר וסטר. וכן לתתא מנייהו שורין מקפן ואנון שתיין.

וכל הני מגינים כלהו מגיחין קרבין סייפין ורומחין לבר בכל אנון שליחי דינן דעלמא עד דמטו דרגין בדרגין לככבא דמאדים. וכדין היכלא סלקא ואתעטרת בההוא רוחא בכל אנון חיילין ואשתאר ההוא דוכתא באתריה. וההוא דוכתא אקרי תא הרצים. אנון שליחין מרהטי לאשלמא דינן ופרענין בכל סטרי עלמא.

כד סלקא צלותא נטיל כל הני גהורין ומשריין וקשר קשרין ואתפלילו כלהו כחדא. עד דאתקשר רוחא ברוחא ואנון חד. ועאלו גו ההוא עמודא לאתפללא ברוחא דהיכלא רביעאה. זכאה חולקיה מאן דידע רזא דמאריה וארים דגליה באתר דאצטריך.

ותא חזי כלא אצטריך דא לדא ודא לדא לאשלמא דא עם דא ולאנתהרא דא בדא עד דסליק כלא לאתר דאצטריך שלימו. מתתא פקדמיתא ומלעילא לבתר. וכדין איהו שלימו בכל סטרין ואשתלים כלא פדקא יאות. מאן דידע רזין אלין ועביד שלימו. דא איהו מתדבק במאריה ובטיל כל גזרין קשין. ואיהו אעטר למאריה ומשיך ברכאן על עלמא. ודא איהו בר נש דאקרי צדיקא עמודא דעלמא וצלותיה לא אהדר ריקנייא וחולקיה בעלמא דאתי, ואיהו בחושבן בני מהימנותא.

תא חזי כל הני היכלין וכל הני חיותא וכל הני חילין וכל הני גהורין וכל הני רוחין פלהו אצטריכו דא לדא. בגין לאשתלמא מתתא. ולאשתלמא לבתר מלעילא. אלין היכלין אנון מתדבקין דא בדא.

דף מג ע"ב

וכלהו בגוונין דלעילא (נ"א דענא) מתדבקין דא עם דא. כל מה די בגווייהו אנון פההוא חיזו דמתחזיא (צו א, סב) בסתימו פד מתגלגלא עינא ואתחזי ההוא זהרא נציין. וההוא מה דלא אתחזי (ביה) בההוא גלגולא. איהו ההוא רוחא דשלטא על פלא. ובגין כך קיימא דא בדא דרגין על דרגין (ודרגין על דרגין) עד דאתעטר פלא (דף מג ע"ב) פדקא יאות.

ותא חזי אלמלא כל אנון גוונין דעינא דאתחזין, פד אסתים עינא ואתגלגלא בגלגלא לא אתחזין אנון גוונין דזהרין. ואלמלא אנון גוונין, לא אתדבק ההוא דסתים דשלטא עלייהו. אשתכח דכלא תלייא דא בדא ואתקשר דא בדא פד אתפליל פלא פחדא בהיכלא תליתאה. ורעותא דצלותא סלקא לאתעטרא בהיכלא רביעאה. פדין פלא חד. ורעותא חדא וקשורא חדא. הכא השתחואה לאתרצאה במאריה:

היכלא רביעאה, היכלא דא איהו משניא מפלהו. ארבע היכלין לדא. דא לגו מן דא וכלהו חד היכלא. הכא איהו רוחא דאקרי זפות, באתר דא מתהפך זכות דכל בני עלמא. רוחא דא נטיל פלא. מניה נפקו שבעין גהורין פלהו מנצצן. וכלהו בעגולא דלא מתפשטי פאלין אחרגין. מתדבקין דא בדא ונהירין דא בדא אחידן דא בדא. כל זכין דעלמא קמי אלין גהורין קיימין. מפלהו נפקי תרין גהורין שקולין פחדא דקיימי קמייהו תדירא.

לקבל אלין אנון שבעין רברבן ממנן לבר דסחרין כל (הני) (ד"א אנון) ארבע היכלין. שבעין גהורין אלין ותרי גהורין דקיימין קמייהו פלהו פנימאין גו לגו. ורזא דא דכתיב, (שיר השירים ז) בטנף ערמת חטים סוגה בשושנים.

לקמי גהורין אלין עאלין כל זכו. וכל עובדין דעלמא לאתדנא. תרין גהורין אלין אנון סהדי סהדותא. בגין (דאנון) דאית שבעה עיני יי דמשטטי בכל ארעא (ס"א כן כל) פל מה דאתעביד בעלמא אתרשים בההוא עובדא ממש וההוא זכותא ממש וקיימי בקיימיהו. ואלין תרין גהורין חמאן בהו ומסתכלן וסהדי קמי אלין ע' גהורין. אלין ע' גזרי גזרין ודייני דיגין הן לטב הן לביש. והכא איהו אתר דזכותא.

רוחא דא ביה אתרשימו אתון תלת דאנון (קנט ע"א) יה"ו, דכד אלן אתון מתדבקן בהאי אתר באתדבקותא דדכורא ונוקבא פדין אתרשימו ביה ולא אתעדון מתמן. לבתר נפק חד נהורא נהיר לארבע סטרין. האי נהורא אפיק תלת אחרנין דאנון תלת בתי דינא דדיינין דינין אחרנין במלין דעלמא בעותרא במסכנו במרעין בשלימו בכל אנון שאר מלין דעלמא אתדן בהו. חד היכלא לאנון ע' קדמאי לגו. תלתא לאלין תלתא אחרנין.

סלקא האי רוחא וכליל כל אנון דלתתא. ואפיק חד חיותא קדישא מתלהטא ועיילין לה פעיני אינשא לאשגחא באלף אלפין ורבוא רבוון חיילין מאריהון דדינא. פלהו נטלין פתקין ופתחין וסגרין בעלמא ואשלימו דינא.

תחות האי חיותא ד' שרפים מלהטן פלהו כחזור ושושן ושביבי דאשא. סלקין ע"ב גלגלין לכל חד מלהטן באשא. כד נטלין אתעביד נהר חד די נורא. אלף אלפין משמשין להווא נורא, מתמן נפקי כמה חיילין. כד גלגלין נטלין. כמה אנון רבוא רבוון דיקומון מנייהו בגו ההוא נורא. תחות היכלא תניינא נפקי חיילין דמזמרין ואתיין לקרבא הכא ואתוקדון פלהו.

כל אנון (סט א) ממנן דעלמא דאתמנון לשלטאה מהכא נפיק דינהון לשלטאה מגו ההוא רוחא דאתרשיים בתלת אתון. ומהכא מעברין קיומיהו מעלמא ואתדנו בהאי נורא דנגיד ונפיק. דלא אתמסר בהאי היכלא. בגין דאתרשימו בתלת (ד"א תלת) אתון הכא האי רוחא אתכליל בהו. התיא חיותא אפיק חיילין ומשריין דלית להון חושבנא.

דף מד ע"א

כל דינין דעלמא מהאי היכלא נפקי הן לטב הן לביש. בר (קפא ע"א) תלת בניי חיי ומזוני. דלא אתייהב רשו באתר דא. דהא בההוא נהר עלאה דכל נהורין נגדין מניה קיימא מלה. באמצעיתא (דף מד ע"א) דהיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבל רוחא דלעילא בגו רוחא דא ודא סלקא בהו.

תרין עשר פתחין אנון להיכלא דא. בכל פתחא ופתחא כל אנון סרכין וממנן דאנון מכוזי לאודעא לתתא כל אנון דינין דזמינין לנחתא לתתא. כמה דאת אמר, (דניאל ד) קרא בחיל וכן אמר גודו אילנא וגו'.

ומגו כרוזי אלן נטלי מלה כל מריהון דגדפין עד דאודעי מלה לרקיע (קכה א) דחמה. ומתמן כד נפיק שמשא נפיק מלה ואתשטייא בעלמא עד דמטי לההוא חיויא דרקיעא (קכ"ה א) דכל ככבי דרקיעא גלידו ביה דאיהו באמצעיתא דרקיעא.

ושמעין מלה ונקטין לה אנון סרכין דתחות (שמיא) (ד"א שמשא) ואנון דממנו על
ההוא חיויא ומתמן אתפשט לעלמא. ואפילו רוחין ושדין ואפילו עופי שמיא
מודעי ליה בעלמא. פרוזין תבין וסתמין פתחין. לא סלקא (לאסתלקא) רוחא ברוחא
עד דכלהו רוחין תתאי כלהו חד בהדי (רוחא בתר) האי רוחא וכלהו אתכלילן
ועאלין דא בדא עד דאתעביד כלא חד.

בר נש כד איהו בבי מרעיה הכא אתדן הן לחיים הן למות. חיינ תלייא לעילא
אי אתדן הכא לחיים יהבי חיינ מלעילא ואי לא, לא יהבין. זכאה חולקיה מאן
דאתדבק במאריה ויעול ונפיק. הכא קידה באנפין בארעא לאתגברא על דינא.
על האי היכלא אתמר (דברים לכ) אל אמונה ואין עול וגו': היכלא חמישאה.
היכלא דא היכלא דברקא זהיר. דאיהו רוחא דמוזהיר נהיר לאנון תתאי. רוחא דא
איהו כליל ופתח וסגיר נהיר ונציץ לכל סטרין. מנציצו דא נהיר חד נהורא פעין
ארגוונא. נהורא דא כליל כל (ד"א כלל) גוונין דנהרין. נהורא חוור ואוכם סומק
וירוק. אתכלילן אלין באלין. אתרקים חוור בסומק. אוכם בירוק. לבתר חוור
באוכם ואתעביד חד חיותא מרקמא ואתכליל בה ירוק וסומק. דיוקנהא כדיוקנא
דבר נש דכליל כל דיוקנין.

מינה נפקו ד' סמכין דאנון חיוון רברבן על אלין דלתתא. חד אקרי אופן
דאיהו תרין. בגין דכד אתחוי האי אתנהיר אחרא בגווייה. דביק דא בדא. עאל
דא בדא. לבתר עאל אחרא דא בדא ואתחזון ד' רישין לד' סטרין דעלמא וכלהו
חד גופא. ואלין אנון דכתיב בהו (יחזקאל א) פאשר יהיה האופן בתוך האופן,
וכלהו אלין קשירין דא בדא. כחיוו (נ"א דחיוון) דחיוון עלאין דלא מתפרשן
לעלמין. האי חיותא דארבע גוונין מרקמן אחידן אלין באלין לד' סטרין. מהכא
כד נטלא חיותא דא נטלא לתרין סטרין.

האי רוחא דברקא אתכליל בתרין רוחין. רוחא דא דברקא אפיק חד חיותא וכל
אנון נהורין. רוחא אחרא אתנהיר מינה דאקרי רוחא מלהטא נהרין מינה תרין
נהורין דאנון ארבע. ואלין נהורין מתהפכין בגוונין. והכא איהו (בראשית ג) להט
החרב המתהפכת. אלין אנון נהורין דמתהפכן שגנא דחרבא (ואלין גליף) ואלין
קיימי על היכלא דלתתא. בגין דהאי להט החרב קיימא על אנון ע' נהורין דבי
דינא. מהכא כל אנון דיינין דדייני דינא חרבא תלייא על רישיהו מלעילא.

האי להט החרב דאלין אנון נהורין דלסטר שמאלא אפיקו חד חיותא אחרא
דקיימא על ד' דלא קיימי בקיומיהו תרי מימינא ותרי משמאלא. כד רוחא
דחיותא האי עאל באלין. נציץ מנייהו תרי ניצוצין מלהטן. ונפקי מהאי היכלא

לבר ומתהפכי תדיר. אלין ניצוצין (נג ב) מלהטן לזמנין נוקבי לזמנין גוברי לזמנין רוחין לזמנין עירין קדישין.

מאי טעמא בגין דכד אתפליל האי חיותא בחיותא קדמאה, מגו תקיפו דאתפלילן דא בדא, נפקא חד נצוצא מלהטא תדיר דלא אתדעף לעלמין, ושאטא ואזלא אבתרייהו דאינון תרין ניצוצין.

דף מד ע"ב

והשתא אינון גוברין ועבדין שליחותא בעלמא, ועד לא מסיימי מתדעכי (כדין) וההוא ניצוצא בטש בהו (דף מד ע"ב) ונהיר לון ואתחדשון כמלקדמין ואינון נוקבי ואזלי ושאטן ועד לא מסיימי מתדעכי. והאי ניצוצא בטש בהו ונהיר לון ואתהדרן כמלקדמין, בגין דההוא ניצוצא כליל מכלא כליל מד' גוונין ובגין דא אינון מתהפכין לכל הני גווני.

רוחא דא אתפליל ברוחא אחרא כדקאמרן ואתחזון תרין כחדא, ולא כאחרנין קדמאין דכד אתפליל דא בדא לא אתחזי בר חד. והכא אתחזון תרין וקימי בחביבותא כלילן מכלהו תתאי, ואף על גב דאנון תרין אנון חד. כד אתפשט (נ"א בר דאתפשט) רוחא ברוחא ואתחזון בחביבותא כלילן מכלהו תתאי, ודא (ד"א דא) הוא רזא דכתיב, (שיר השירים ד) שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה הרועים בשושנים.

וכד תרין רוחין מתפשטן דא בדא בחביבותא כדין אתהדר האי היכלא ואקרי היכל אהבה היכלא דרחימותא, היכלא דא קאים תדיר בקיומיה, אתגניז ברזא דרזין למאן דאצטריך לאתדבקא ביה. והכא כתיב, (שיר השירים ז) אתן את דודי לך. לבתר כד נהרין תרין רוחין דאנון חד נפקי כמה חיילין לכמה סטרין אלפין ורבוון דלית לון שיעורא, מנהון אקרון דינדאים. מנהון גפנים. מנהון רמונים. עד דמטו כמה חיילין לבר עד ההוא ככבא דאקרי נגה וכלהו בחביבו דלא מתפרשין לעלמין, בהכא כתיב, (שיר השירים ח) אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. הכא (ד"א כתיב) השתחואה ופרישו דידין לאתדבקא ברחימו דמאריה:

סדר הלימוד ליום כב תשרי [יום 22 בשנה]

היכלא שתיתאה הכא הוא רוחא דאקרי חו"ט השני, רוא דכתיב, (שיר השירים ד) פחות השני שפתותיה, האי היכלא (היכלא דאקרי) אקרי היכל הרצון, הכא רוחא דאיהו רעוא דכל הני רוחין תתאין רהטין אבתריה לאתדבקא ביה בנשיקה ברחימותא.

האי רוחא אתפליל בשית. וקיימא בשית. אתפליל בשית דלתתא בהדיה. וקיימא בשית עלאין. ובגין כך האי רוחא אפיק תריסר נהורין פלילין פלהו מתתא ומלעילא, הני תריסר נהורין אנון חדון לסלקא לעילא ולקבלא כל אנון דלתתא.

היכלא דא דאיהו רצון רעוא דכלא, מאן דקשר קשרין, וסליק לון הכא, דא הוא דאפיק רצון מיי בחביבותא. בגו היכלא דא אתכניש משה ברחימו דנשיק נשיקי רחימותא. האי הוא היכלא דמשה. רוחא דא רוחא דרחימותא, רוחא דיהודא דאמשיך רחימו לכל סטריין.

ואנון (ד"א אנון) תריסר נהורין סלקין ולהטין. מנציצו דלהון נפקי ארבע חיוון קדישין רחימי דאתבה, אלין אקרון חיות גדולות לאתחברא אנון זוטי לאתפללא בהו, דכתיב, (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות.

אלין אחידן דא בדא לד' סטריין, פאגוזא דמתחברא לד' סטריין, ובגין כך אקרי היכלא דא, גנת אגוז דכתיב, (שיר השירים ו) אל גנת אגוז ירדתי, מאי אל גנת אגוז, בגיניה דגנת אגוז ירדתי דאיהו היכלא דרחימו לאתדבקא דכורא בנוקבא.

אלין ארבע מתפרשן לתריסר, תלת תלת לכל סטר. כל אנון תתאי פלילין בהו. ובהו קיימין רוחין ברוחין נהורין בנהורין, פלהו אלין באלין עד דאתעבידו חד. וכדין האי רוחא דכליל מפלהו סלקא לאתעטרא (נ"א לאתערא) ברוחא דלעילא ההוא דאקרי שמי"ם וזמין ליה לאתחברא בהדיה, פיון דאתקשרו פלהו דלתתא בהדיה אמר (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו, וכדין איהו חדוה לאתקשרא רוחא ברוחא ולאשתלמא דא בדא, כדין איהו שלימו בחבורא חדא.

דף מה ע"א

פיון דהאי רוחא אתחבר בהדיה ואשתלים דא בדא ואתנהירו דא בדא בכל שלימו פדקא חזי בהאי רעוהא דצלי בר נש זכאה דסליק פולא פדקא חזי, (דף מה ע"א) עד ההוא אתר לחברא רחימו דא בדא, כדין (ד"א שמיא אתחבר ברוחא דא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ברחימו בשלימו באנהרותא מתדבקן דא בדא, כדון) כל אנון היכלין וכל אנון רוחין דאתכלילו בהאי כל חד וחד מאנון רוחין והיכלין דאנון בכללא דשמים כל חד וחד נטיל ההוא היכלא וההוא רוחא (באתר) דאתחני ליה לאתחברא בהדיה ולאשתלמא בהדיה כדקא יאות. (ד"א בגין דההוא רוחא שתיתאה דאקרי שמיא רוחא קדישא לעילא נטיל היכלא דא רוחא דא דאקרי רצון סליק לון לגביהו בההוא יחודא. והכי אתחברן רצון לאתנשקא) (כן צ"ל הרש"ב) (נ"א בגין דההוא רוחא שתיתאה דאקרי רצון סליק לון לגביהו בההוא יחודא והכי אתחברן שמים דאיהו רוחא קדישא לעילא נטיל היכלא דא רוחא דא דאקרי רצון לאתנשקא) דא בדא. לאתחברא דא בדא לאשתלמא דא בדא. ורזא דא (בראשית כט) וישק יעקב לרחל וגו'.

אברהם דאיהו ימינא לעילא נטיל (ד"א ל"ג היכלא דקאמרן) (היכל אהבה) רוחא דאקרי אהב"ה לאתקשרא דא בדא לאתחברא דא בדא למהוי חד וסימנך (בראשית יב) הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את. ושפירו דאתתא באנון שדים.

יצחק דאיהו שמאלא נטיל ההוא היכלא (פקודי רנ"ז א דבי דינא דכל דינן מתערין מתמן רוחא דאקרי זכותא לאתחברא דא בדא ולאשתלמא דא בדא למהוי כלא חד כדקא יאות. שאר נביאים נטלין תרין היכלין (ד"א דלתתא)), תרין רוחין נוג"ה וזה"ר, ברזא דכתיב, (שיר השירים ז) חמוקי ירכיך וגו' לאתקשרא אלין באלין למהוי חד.

יוסף הצדיק עמודא דעלמא (פקודי רנח א) נטיל היכלא דספיר רוחא דאקרי לבנת הספיר, ואף על גב דכתיב, (שמות כד) ותחת רגליו, בגין יקרא דמלפא, והכי הוא ודאי. ולבתר עמודא דא נטיל יתיר דאיהו רזא דרזין באתר דהיכלא שביעאה. עד הכא מתחברן דרגין ומתחברן דא בדא לאשתלמא דא עם דא למהוי פלהו חד. פלא כדקא חזי. וכדין (מלכים א יח) יי הוא האלהים וגו'. זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי מאן דידע לקשרא לון ולא תדבקא במאריה. הפא הפרעה (ד"א ל"ג בהכרעה הכא ומוסיף הווי"ן) והשתחואה, וקידה, ופרישו דכפין, ונפילה דאפין לאמשכא רעותא דרוחא עלאה נשמתא דכל נשמתין דאיהו תליא לעילא עד אין סוף. (ד"א ל"ג סוף) דמניה נפקי נהירו וברכאן לאשלמא פלא מלעילא כדקא יאות. ולמהוי פלא בשלימו מתתא ומלעילא וכל אנפין נהירין בכל סטרין כדקא יאות. כדין כל גזרי דינן מתבטלין וכל רעותא אתעביד לעילא ותתא. ועל דא כתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. וכתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי אלהיו: היפלא שביעאה היכלא דא לאו ביה דיוקנא ממש, פלא איהו בסתימו וגו' (ד"א גו) רזא דרזין, פרוכתא דפריסא (ד"א פריסא) קיימין פלהו היכלין דלא לאתחזאה תרין כרובים (ד"א ל"ג דא מן דא קיימין), לגו מן דא קיימא כפורתא דיוקנא דקדש

קודשין, בגין כך היכלא דא אקרי קדש הקדשים. האי קדש הקדשים אתר מתתקנא להווא נשמתא עלאה כללא דכלא עלמא דאתי לגבי האי (נ”א עלמא) עלאי.

דהא פד מתחברן פלהו רוחי דא בדא ואשתלימו דא עם דא פדקא חזי, פדין אתער רוחא עלאה נשמתא דכלא לגבי עילא סתימא דכל סתימין, לאתערא על פלא לאנהרא לון מעילא לתתא. ולאשלמא לון לאדלקא בוצינין.

דף מה ע”ב

וכד פלא (נ”א איהו) בשלימו בנהירו דכלא ונחית נהירו עלאה, פדין האי היכלא שביעאה איהו היכלא סתימא בסתימו דכלא לקבלא ההוא קדש הקדשים נהירו הנחית ולא תמלייא מתמן פנוקבא דמתעברא מן דכורא ואתמלייא, ולא אתמלייא אלא מהאי היכלא דמתתקנא לקבלא ההוא נהירו עלאה, ורוא דא היכלא שביעאה איהו אתר דחבורא דזווגא, לאתחברא שביעאה בשביעאה למיהוי (דף מה ע”ב) פלא חד שלימו (ד”א חד) פדקא חזי.

ומאן דידע לקשרא יחודא דא זכאה חולקיה רחים לעילא רחים לתתא קודשא בריה הוא (איהו) גזיר ואיהו מביטל. סלקא דעתין דאיהו מקטרגא במאריה, לאו הכי, אלא בגין דכד איהו קשיר קשירין וידע ליחדא יחודא וכל אנפין נהירין וכל שלימו אשתכח וכלא אתברכא פדקא יאות, כל דינין מתעברין ומתבטלין ולא אשתכח דינא בעלמא. זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי. דא הוא לתתא דכתיב ביה (משלי י) וצדיק יסוד עולם דא הוא קיומא דעלמא. בכל יומא קארי עלוי פרוזא (ישעיה מא) ואתה תגיל ביי בקדוש ישראל תתהלל.

פגוונא דא קרבנא (ד”א ל”ג דא) סלקא תננא ומסתפקין (ד”א ביה) פל חד וחד פדקחזי ליה, וכהני ברעותא ולואי בבסימו דשירתא. דא אתפליל בדא, ועיילי היכלא בהיכלא רוחא פרוזא עד דמתחברן בדוכתייהו פדקא חזי ליה שייפא בשייפא ואשתלימו דא בדא ואתיחדו דא בדא עד דאנון חד (ד”א ל”ג) (ואתנהרין) ונהרין דא בדא.

פדין נשמתא עלאה דכלא אתיא מלעילא ונהיר לון, והוו נהירין פלהו בוצינין בשלימו פדקא חזי, עד דההוא נהורא עלאה אתער וכלא אעיל לגבי קדש הקדשים, ואתברכא ואתמלייא פבירא דמיין נבעין ולא פסקין, וכלהו. מתברכאן לעילא ותתא.

הכא רוא דרזין, ההוא דלא אתיידע ולא אעיל בחושבנא. רעותא דלא אתפס לעלמין בסיים לגו בגווייהו, ולא אתיידע ההוא רעותא ולא אתפס למנדע

(ד"א ל"ג) (לן) וכדין כלא רעותא חדא עד אין סוף וכלא איהו בשלימו מתתא ומלעילא ומגו לגו. עד דאתעביד כלא חד. האי רעותא לא אעיל לגו אף על גב דלא אתיידע עד דכלא אשתלים ואתנהיר בקדמיתא בכלהו סטריין. כדין בסים ההוא רעותא (ד"א ל"ג) (לכלא) ולא (ד"א דלא) אתפס לגו בגו בסתימו, וכדין זכאה חולקיה מאן דיתדבק במאריה בההיא שעתא, זכאה איהו לעילא זכאה איהו לתתא עליה פתיב, (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך.

תא חזי, כיון דכלהו אשתלימו דא בדא ואתקשרו דא בדא בקשורא חדא ונשמטא עלאה נהיר לון מסטרא דלעילא, וכלהו נהורין אנון בוצינא חדא בשלימו, כדין רעוא חדא דמחשבה (ד"א במחשבה) אתפס (ד"א לגו לגו דנהירו דסליק על כלא ובגו לגו בההוא רעותא במחשבה אתפס) נהירו דלא אתפס ולא אתיידע בר ההוא רעו דמחשבה תפס ולא ידע מה תפס אלא דאתנהיר ואתבסם ההוא רעו דמחשבה ואתמלייא כלא ואשתלים כלא ואתנהיר ואתבסם כלא כדקא יאות. ועל דא פתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו וגו'.

מאן דזכי לאתדבקא במאריה פהאי גוונא, ירית עלמין פלהו, רחימא לעילא רחימא לתתא, צלותיה לא אהדרא ריקניא, דא אתחטי קמי מאריה פברא קמי אבוי ועביד ליה רעותא בכל מה דאצטריך, ואימתייה שליט על כל בריין איהו גזיר וקודשא בריך הוא עביד. עליה פתיב, (איוב כב) ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור:

(נדפס בריש זהר חדש) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור וגו'. אמר רבי יצחק מכאן דעקרן קודשא בריך הוא להני נטיעין (ד"א ושתיל לון משמע דכתיב יהי. רבי יהודה אומר אור שכבר היה תנו, משמע דכתיב ויהי אור, והיה לא כתיב אלא ויהי. וכד אסתכל קודשא בריך הוא באנון דרין דרשיעייא. גניז ליה לצדיקייא הדא הוא דכתיב, (תהלים צו) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה והא אתמר, ויאמר אלהים יהי אור, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מא) מי העיר ממזרח וגו'.

דף מו ע"א

וירא אלהים את האור כי טוב. מאי ראה, אמר רבי חייא כדקאמרן חמא בעובדיהו דרשיעייא וגניז ליה. רבי אבא אמר וירא אלהים את האור כי טוב לגנוז אותו. וירא אלהים את האור, (נ"א ושתיל לון דכתיב ויהי אור מאי משמע אור שכבר היה אור. רבי יהודה אומר אור לא נאמר אלא ויהי לומר שכבר היה וכתוב אור זרוע לצדיק וגו' והאי הוא דכתיב מי העיר ממזרח וגו'. וירא אלהים את האור ויבדל אמר רבי יצחק כדאמרן דחמא בעובדיהו דרשיעייא וגניז ליה. רבי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אבא אמר חמא) דסליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, וכי טוב הוא (דף מו ע"א) לאגנא ליה דלא יהנון מניה חייבי עלמא.

אמר רבי שמעון וירא אלהים את האור כי טוב דלא ישתכח ביה רתחא, כתיב הָכֵא כִּי טוֹב וּכְתִיב הָתֵם (במדבר כד) כִּי טוֹב בְּעֵינַי יי לְבָרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְסוּפָא דְקָרָא (ד"א אוכח) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וּבִגִּין כֶּךָ לָא אִשְׁתַּכַּח בֵּיה רְתַחָא וְאָף עַל גַּב דְּשִׁיתָף לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּחָדָא.

תא חזי, נהירו עלאה למהוי נהיר האי אור. ומתהוא נהירו חדו לכלא ביה. והוא ימינא לאתעטרא גולפוי (נ"א גליפי) גליפין בהדיה והא אתמר. כתיב, (תהלים לא) מֶה רַב טוֹבָךָ אֲשֶׁר צִפְנַתָּ לִירְאִיךָ פְּעֻלַת לְחוּסִים בָּךְ. מֶה רַב טוֹבָךָ דָּא אֹר קוּדְמָאָה דַּגְנִיזוּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לִירְאִיךָ לְצַדִּיקִים לְאֲנוּן דְּחִלִּי חֲטָאָה כְּדַקְאֲמָרֵן.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ז)

ויאמר אלהים יהי אור, ואמר רבי יוחנן שני אורים הגדולים היו, דכתיב ויהי אור. ועליו נאמר כי טוב. ולקח הקדוש ברוך הוא האחד וגנזו לצדיקים לעתיד לבא דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם. מלמד שאור הראשון אין כל בריה יכולה להסתכל בו דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. ראה הקדוש ברוך הוא את כל אשר עשה, ראה טוב מאד, מזהיר ובהיר.

ולקח מאורו הטוב וכלל שלשים ושתים נתיבות החכמה ונתנו לעולם הזה. והיינו דכתיב (משלי ד) כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִּי אֵל תַּעֲזוּבוּ. הוּא אֹמֵר אוצרה של תורה שבעל פה. ואמר הקדוש ברוך הוא, אם ישמרו זאת המדה בעולם הזה שזאת המדה נחשבת בכלל העולם הזה, והיא תורה שבעל פה. יזכו לחיי העולם הבא שהוא הטוב הגנוז.

ומאי ניהו עוזו של הקדוש ברוך הוא, דכתיב (חבקוק ג) וַנִּגַּה כְּאֹר תַּהִיָּה. עֲתִיד הַנִּגַּה שְׁנִלְקַח מֵהָאֹר הָרֵאשׁוֹן לְהִיּוֹת כְּאֹר, אִם יִקְיִמוּ בְּנֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כְּתִיב לְהוֹרוֹתָם. וּכְתִיב (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיךָ וְאֵל תִּישׁוּשׁ תּוֹרַת אֲמִיךָ. וּכְתִיב (חבקוק ג) קִרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשֵׁם חֲבִיּוֹן עֲזָה, וּמְאִי חֲבִיּוֹן עֲזוֹ. אֵלָא אוֹתוֹ הָאֹר שְׁגַנְזוּ וְהַחֲבִיֵּא שְׁנֵאמֵר (תהלים ל"ד) צִפְנַתָּ לִירְאִיךָ, וְזֶה שְׁנֵשְׂאֵר לְנוּ. (תהלים ל"ד) פְּעֻלַת לְחוּסִים בָּךְ, אוֹתָם שְׁחוּסִים בְּצִלְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְשׁוֹמְרִים תּוֹרַתְךָ וּמְקִיִּימִים מִצְוֹתֶיךָ וּמְקַדְּשִׁים שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וּמְיִיחָדִים בְּסִתְרֵךָ וּבְגִלּוֹי, שְׁנֵאמֵר, נֶגֶד בְּנֵי אָדָם.

אמר רבי רחומאי, מלמד שהיא אורה לישראל ותורה אורה. שנאמר, (משלי ו) כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אֹר, וְאֵמֵר נֵר זֶה מִצְוָה. וּמִצְוָה זֶה תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. אֹר, זֶה

תורה שבכתב. אלא מתוך שכבר נתקיים האור קרי לה אור. משל למה הדבר דומה לאדם צנוע בסיפי הבית אף על פי שיום הוא ואור גדול בעולם, אין אדם רואה בתוך ביתו אלא אם כן הכניס בו נר. נר תורה שבעל פה, אף על פי שהיא נר, צריכה לה תורה לפרק קושיותיה ולבאר סודותיה. ומאי ניהו יראת יי, זה האור הראשון.

דאמר ר' מאיר מהו דכתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור ולא אמר ליה ויהי כן. מלמד שהאור ההוא גדול ואין כל בריה יכולה להסתכל בו. גנזו הקדוש ברוך הוא לצדיקים לעתיד לבא והיא מדת כל סחורה שבעולם והוא כח אבן יקרה שקורין סוחרת. ודר ועל מה היא מדת דר, אלא מלמד שלקח הקדוש ברוך הוא מזיוה אחת מאלפים, ובנה ממנה אבן יקרה נאה ומקושטת וכלל בה כל המצות.

בא אברהם וביקש כחו לתת לו, נתנו לו אבן יקרה זו ולא רצה אותה, זכה ונטל מדתו שנאמר (מיכה ז) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. בא יצחק וביקש כחו ונתנו לו, ולא רצה בה. זכה ונטל מדתו שהיא מדת הגבורה דהיינו הפח"ד. דכתיב (בראשית ל"א) וישבע יעקב בפחד אביו יצחק.

בא יעקב ורצה בה ולא נתנוהו לו, אמר ליה הואיל ואברהם מלמעלה ויצחק למטה, אתה תהיה באמצע ותכלול שלשתם דכתיב תתן אמת ליעקב. ומאי אמצע, היינו שלום. והא פתיב תתן אמת ליעקב, אמת ושלום חד הוי. כמה דאת אמר (אסתר ט') דברי שלום ואמת (ישעיה ט"ל) פי שלום ואמת יהיה בימי והיינו דכתיב (ישעיה נ"ח) והאכלתיך נחלת יעקב אביך. דהיינו נחלה גמורה דאית ליה החס"ד והפחד והאמת והשלום. ולפיכך אמר (תהלים קי"ח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה.

אבן מאסו אברהם ויצחק שבנו את העולם, היתה עתה לראש פינה. ולמה מאסו בה והלא נאמר (בראשית כ"ו) יעקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרתני מצותי חקותי ותורותי. מאי משמרתני, אמר מדת חס"ד. כל ימי היות אברהם בעולם לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי, שהרי אברהם עמד שם במקומי. וישמור משמרתני, במדה זו היתה מלאכתי שאני מזכה את העולם כלו ואפילו נתחייבו, אני מזכה אותם. ועוד משיבם ומביא בלבבם לעשות רצון אביהם. כל זה עשה אברהם וכתיב (בראשית כ"א) וישע אשל בבאר שבע. סידר לחמו ומימיו לכל באי עולם והיה מזכה ומדבר על לבם, למי אתם עובדים, עבדו את יי אלהי השמים והארץ. והיה דורש להם, עד שהיו באים ושבים.

ומנלן שאף החיבים היה מזוהה, שנאמר המכסה אני מאברהם ואברהם היה יהיה וגו'. אלא אזוההו שיבקש עליהם רחמים ויזכה. וכי אפשר לומר שלא ידע הקדוש ברוך הוא שלא יכלו להנצל. אלא זכותו קאמר. מכאן אמרו בא ליטהר מסייעין אותו. בא ליטמא פותחין לו מאי פותחין לו, אותן הפתוחים תמיד. מצותי חקותי ותורותי, אמר, הואיל ולא חפצתי בה אשמור מצותיה. מאי תורותי, אלא אפילו הוראות ופולפולים שמורים למעלה, הוא ידעם ופלפל וקיימם.

ומאי משם רועה אבן ישראל, הוי אומר צדק העליון. ומאי האור הגדול הצפון, היינו סוחרת. והאבן שדרה למטה הימנה נקראת דר, ומאי הוא מידו לו, היינו חמש אצבעות של יד ימין: (עד כאן מההשמטות)

ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. ויהי ערב מסטרא דחשך, ויהי בקר מסטרא דאור, ומגו דאנון משתתפי כחדא פתיב יום אחד. רבי יהודה אמר מאי טעמא בכל יומא ויומא פתיב ויהי ערב ויהי בקר. למנדע דהא לית יום בלא לילה ולית לילה בלא יום ולא אבעון לאתפרשא.

אמר רבי יוסי ההוא יום דנפק אור קדמאה אתפשט בכלהו יומי, דכתיב בכלהו יום. אמר רבי אלעזר משמע דכתיב בכלהו בקר, ולא בקר אלא מסטרא דאור קדמאה. רבי שמעון אמר יומא קדמאה אזיל עם פלהו וכלהו ביה, בגין לאחזאה דלאו בהו פירוודא וכלא חד.

ויאמר אלהים יהי אור, יהי (ד"א ל"גאור) אתפשטותא דהאי אור לתתא, ואלין אנון מלאכין דאתבריאוו ביומא קדמאה אית לון קיומא לאתקיימא לסטר ימינא. וירא אלהים את האור כי טוב. את לאתכללא אספקלריאה דלא נהרא עם אספקלריאה דנהרא דאתמר (ד"א ביה) כי טוב. אמר רבי אלעזר את לאתכללא (ד"א לאכללא) ולאסגאה פלהו מלאכין דאתיין מסטרא דאור דא, וכלהון נהרין פקדמיתא בקיומא שלים:

יהי רקיע בתוך המים, אמר רבי יהודה בהאי אתפרשו (בראשית לב ב, יז ב) מיין עלאין ממזין תתאין. רקיע פשיטותא דמיין והא אתמר. ויהי מבדיל בין מיין עלאין לתתאין:

סדר הלימוד ליום כג תשרי [יום 23 בשנה]

ויעש אלהים את הרקיע. בסגיאן עלאה. ויהי רקיע לא כתיב, אלא ויעש, דאסגי ליה ברבו סגיא. אמר רבי יצחק בשני אתברי גיהנם לחייבי עלמא, בשני אתברי מחלוקת. בשני לא אשתלים ביה עבידתא, ובגין כך לא כתיב ביה כי טוב, עד דאתא יום תליתאה ואשתלים ביה עבידתא, בגין כך כי טוב תרי זמני, חד על אשלמות עבידתא דיום שני, וחד לגרמיה. ביום תליתאי אתתקן יום שני ואתפרש ביה מחלוקת. וביה אשתלימו רחמי על חייבי גיהנם. ביומא תליתאה משתכחין שביבין דגיהנם. בגיני כך אתפליל ביה יום שני ואשתלים ביה.

רבי חייא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, אמר ליה האי אור ביום ראשון וחשך ביום שני ואתפרשו מיא ומחלוקת הוה ביה, אמאי לא אשתלים ביום ראשון דהאי ימינא כליל לשמאלא, אמר ליה על דא הוה מחלוקת, ותליתאה בעי למיעל בינייהו לאכרעא ולאסגאה בהו שלם:

תדשא הארץ דשא, אתחברותא דמיין עלאין בתתאין למעבד פירין. מיין עלאין (ד"א פירין ורבינן) ועבדי איבין, ותתאי קראן לון לעלאין פנוקבא לגבי דכורא, בגין דמיין עלאין דכורין ותתאי נוקבין.

רבי שמעון אמר כל דא הוא לעילא והוא לתתא. אמר רבי יוסי אי הכי אלהים דקא אמרן (ד"א אמר) מאן אלהים, (ד"א ל"ג אלא אלהים סתם) אלהים חיים לעילא, ואי תימא לתתא אלהים סתם. אלא לתתא איהו תולדות, (דף מו ע"ב) כמה דאת אמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ואמרינן בה' בראם, והוא (ס"א דלעילא) לעילא אבהן דכלא הוא איהי עבידתא, ועל דא ארעא עבדת תולדות, דהא היא מתעברא פנוקבא מן דכורא.

רבי אלעזר אמר כל חילין הוו בארעא ולא אפיקת חילהא ואנון תולדותיה עד יום (חמישי) הששי דכתיב תוצא הארץ נפש חיה, ואי תימא והא כתיב ותוצא הארץ דשא. אלא אפיקת תקון חילהא לאתיישבא כדקא יאות וכלא הוה גניו בה עד דאצטרף. דהא בקדמיתא כתיב צדייא וריקניא פתרגומו, ולבתר אתתקנת ואתיישבת וקבילת זרעא ודשאין ועשבין ואילנין כדקא יאות, ואפיקת לון לבתר. ומאורות הכי נמי לא שמשו נהורא דלהון עד דאצטרף:

יהי מארת ברקיע השמים (ד"א מארת כתיב חסר), לאכללא חויא בישא דאטיל וזהמא ועבד פירודא דלא משמש שמשא בסיהרא. מארת לווטין, ועל דא גרים דאתלטייא ארעא דכתיב ארוהה האדמה, ובגין כך מארת כתיב, (חד), יהי מארת

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דא סיהרא. רקיע השמים דא שמשא, ותרווייהו בכללא חדא לאודווגא לאנהרא עלמין לעילא ותתא. משמע דכתיב על הארץ ולא כתיב בארץ דמשמע לעילא ותתא, חושבן דכלא בסיהרא הוא.

רבי שמעון אמר גימטריאות וחשבון תקופות ועבורין כללא הוא בסיהרא, דהא לעילא לאו איהו. אמר ליה רבי אלעזר ולא והא כמה חושבנן ושיעורין קעבדי חבריא. אמר ליה לאו הכי, אלא חושבנא קיימא בסיהרא ומתמן יעול בר נש למנדע לעילא. אמר ליה והא כתיב והיו לאותות ולמועדים. אמר ליה לאתת כתיב חסר. אמר ליה הא כתיב והיו, אמר ליה הויין פלהון דיהוון ביה, כאספוקא דא דאתמלייא מפלא, אבל חושבנא דכלא בסיהרא הוא.

תא חזי, נקודה חד אית ומתמן שירותא לממני, דהא מה דלגו דהיא נקודה לא אתידע ולא אתייהב לממני, ואית נקודה לעילא סתים דלא אתגליא כלל ולא אתידע ומתמן שירותא לממני כל סתים ועומקא. הכי נמי אית נקודה לתתא דאתגליא, ומתמן הוא שירותא לכל חושבנא ולכל מנין, ועל דא הכא הוא אתר לכל תקופות וגימטריאות ועבורין וזמנין וחגי ושבת. וישראל דדבקי בקודשא בריך הוא עבדי חושבן לסיהרא ואנון דבקין ביה וסלקין ליה לעילא, דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלקיכם וגו':

ישרצו המים שרץ נפש חיה, אמר רבי אלעזר הא אוקמוה דאנון מיין רחישו ואולידו כגוונא דלעילא והא אתמר. ועוף יעופף על הארץ. יעוף מבעי ליה, מהו יעופף.

אמר רבי שמעון רזא הוא. ועוף דא מיכאל דכתיב, (ישעיה ו) ויעף אלי אחד מן השרפים. יעופף (ד"א ל"ג יעוף מבעי ליה אלא) דא גבריאל דכתיב, (דניאל ט) והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה מועף ביעף. (ד"א ל"ג ודא הוא יעופף), על הארץ (נ"א דא אליהו דאשתכח תדיר בארעא ולא מסטרא דאבא ואמא אשתכח דאיהו (ס"א ואיהו טאס עלמא) בד' טאסין דכתיב, (מלכים א יח) ורוח ה' ישאך על אשר לא אדע. ורוח ה' חד. ישאך תרין. על אשר תלת, לא אדע ארבע. על פני דא מלאך המות) דהוא (אית דלא גרסי) (חשוך ארעא. על פני) (נ"א אחשיך פני עלמא וכתוב ביה וחשך על פני תהום), רקיע השמים. כדאמרן עולה ומסטין וכו'.

אמר רבי אבא והא מלאך המות בשני אתברי. אלא על הארץ דא רפאל דאיהו ממנא לאסוותא דארעא דבגיניה אתרפיאת ארעא וקיים בר נש עלה ורפי לכל חיליה. על פני רקיע השמים דא אוריאל, וכלא הוא בקרא.

דף מז ע"א

ובגין כך פתיב בתריה ויברא אלהים את התנינים הגדולים. אמר רבי אלעזר (ד"א הא אוקימנא אלין לויתן ובת זוגו). אלין אנון שבעין ממנן רברבן על שבעין עמין, ובגין כך אתבריאו פלהו למהוי שליטאן על ארעא. ואת כל נפש החיה הרומשת אלין אנון ישראל דאנון (דף מז ע"א) נפש ודאי דההוא חיה ואקרונ גוי אחד בארץ. אשר שרצו המים למיניהם דאנון משתדלין באורייתא. ואת כל עוף כנף למיניהו אלין צדיקייא דבהון ובגין כך אנון נפש חיה. דבר אחר ואת כל עוף כנף פדקא אתמר אלין אנון (לעיל לד א) שלוחי עלמא.

אמר רבי אבא נפש חיה דאנון (ד"א אנון) ישראל, בגין דאנון בני דקודשא בריך הוא (ד"א בנין לקודשא בריך הוא) ונשמתהון קדישין מניה אתיין. נפשאן דשאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות מאן אתר הוא. אמר רבי אלעזר מאנון סטרי שמאלא דמסאבי לון אית לון נשמתין. ובגין כך פלהו מסאבין, ומסאבין למאן דקרב בהדייהו:

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו' פלהון שאר חיוון אחרנין כל חד וחד פפום זיניה, ואמר רבי אלעזר האי מסייע למה דאמרן נפש חיה אלין ישראל דאנון נפש חיה קדישא עלאה. בהמה ורמש וחיתו ארץ אלין שאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות דלאו אנון נפש חיה אלא (ד"א ערלה) פדקאמרן:

השלמה מההשמטות (סימן כה)

ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זורע זרע לקבל דרגא דבינ"ה דאקרי אלהים דכיון דאימא עלאה חמאת לון שלמין יהיב לון תפנוקין מלעילא לאתקיימא בעלמא. תא חזי, אדם קדמאה קודשא בריך הוא יהב ליה כל עשב זורע זרע ולא יהב ליה רשו למיכל בעירי ועופי שמיא, בגין דגלי קמיה דהוא זמין לאתפתאה בההוא נחש דאיהו ערום מכל חית השדה אמר הקדוש ברוך הוא ארחקניה מניה ולא יהא ליה עסק ביה ולא בבעירי ולא בעופי בגין דקודשא בריך הוא ארים ליה לבר נש מכשול מקמיה, מאים יתקיים בעלמא.

אבל פד אתא נח דאקרי צדיק מה פתיב ביה (בראשית ח) ויבן נח מזבח ליי והא אוקימנא ההוא מזבח דאקריב ביה אדם הראשון. ומאי טעמא ויבן בגין דחייבי עלמא עבדי בה פגימו. אתא נח וקריב ההוא מזבח בבעלה הדא הוא דכתיב ויעל עלת במזבח חסר, פד חמא קודשא בריך הוא דאתקריב ההוא מזבח וקריב הנהו בעירי דכיי יהב ליה רשו למיכל פלהו בעירי. מאי טעמא, בגין דאתקיה בההוא ברית עץ החיים, וקריב ליה בעץ הדעת ועבד חודא בקדמיתא אלא דלבתר

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אתפתא דבעא למבדק בהוא חובה ולא לאתדבק ביה ואפילו הכי לא אשתזיב מניה ונציב ההוא פרמא.

תא חזי, אדם דזמין לאתפתאה באילני לא יחב ליה אילני וארחקינהו מניה דהא לא אדכר לון אלא דאיהו עבד גרמיה חול ונציב ההוא פרמא דאקרי בית ישראל. בקדמיתא אשתלים ביה וחפיא עליה (ואשתזיב) אשתזיב בה. ומאן איהי בית ישראל דא תיבה דאקרי ארון הברית. והשתא פד בעא למבדק, מה פתיב (בראשית ט) וישת מן היין, כמה דאת אמר, ותקח מפריו. לבתר ויתגל בתוך אהלה. גלי ההוא פרצה בקדמיתא בגו משכניה בגו לגו. ואי לאו ההוא מדבחא דאגינת עליה משום דאתדבק בה בקדמיתא הוה נתפס מיד. ועם כל דא פד לא עבד ליה אלא למבדק, פסי עליה אורייתא ולא פרסמיה כמה דפרסם לאדם. וההוא מדבחא הוא כפרה עליה.

תא חזי, מזבח של בית עולמים הוא תלתין ותריין על תלתין ותריין אמה (והיא) היא רמיזא בתריין ותלתין גתיבות פליאות חכמה. דהא חכמה תתאה אקרי, עלה אמה וכנס אמה, זהו יסוד לקבל (צדיק) צד"ק דלעילא דהא פגוונא דכולהו דרגין אית בה וכלהו אתחזיין בה דהא מראה אקרי.

עלה חמש וכנס אמה, זהו סובב לקבל ההוא דרגא דאתדבק בה דאיהו סובב לההוא מזבח הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ב) וימינו תחבקני דהא מיסוד עד ההוא דרגא חמשה דרגין אינון.

עלה שלש וכנס אמה, אלו קרנות לקבל אינון תלתא דרגין דאתיין לה מנייהו תקיפו עלאה ושפע. ובגין כך דוד שנמשח בקרן נמשכה מלכותו בגין דאיהו באינון קרנות המזבח תקיפו דמדבחא עלאה.

תא חזי, ארבע קרנות, אמה על אמה אית ביה במזבח, בגין דאיהו כסא דוד יום רביעאי לתת לה שפע מאינון שלש אמות לאינון ארבע קרנות. וכד הוו מקריבין כהני מסטרא דחס"ד עלת התמיד לגבי מזבח הוו מקריבין ליה ההוא אתרא דאקרי מזבח. וכד הוו עבדין מתנות מדמא דעולה הוו סלקין והוו אזלין בההוא סובב דאיהו דרגא דידהו וחולקיה דאבוהון דיהבין שתי מתנות שהן ארבע לקבל ההוא אתרא דאקרי עולה.

ולקבל שתי מתנות דההוא בוכרא דנטיל תריין חולקין הדא הוא דכתיב (בראשית כה) ויעקב איש תם יושב אהלים רחמי ודינא ונסיב ההוא צדיק תריין חולקין דידיה הדא הוא דכתיב (דברי הימים א ה) נתנה בכרתו ליוסף ותריין חולקין

דאבוי ונסיב פלא האי פ"ל ואמלי להווא אתרא דאקרי ים. הדא הוא דכתיב, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים.

האי מזבח העולה הוה גביה, הא (האי) ט' אמות לקבל ט' דרגין דאיכא עד צדיק תשיעאה דכולא טו"ב ודאי. ואיהו כבגין אוצר רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה הדא הוא דכתיב ויבן יי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והאי מזבח עלאה היא אשתו דאדם דלעילא ובגין כך אקרי מזבח עולה כמה דאת אמר (יהושע ג) ארון הברית ודא כנסת ישראל ואקרי מזבח מאי טעמא אקרי הכי בגין דכד בני עלמא לא מכשרן עובדיהו איהי דבחא לון הדא הוא דכתיב (ויקרא כ"ו) והכתי אתכם אף אני. דהא כל מאני קרבא דמלכא בידיה אתמסרו הדא הוא דכתיב (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה. ובגין כך אורייתא שלימתא קודשא בריך הוא יתבה לון לישראל למזכי בה לחיי עלמא לאשתזבא מדינוי דהווא מזבח. מה דלית רשו לגברא אחרא לקרבא לגבה.

וכי תימא הא חמינא משה קריב לגבה שבועה יומין בקדמיתא, תא חזי פתיב (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. האי קרא על (רנ"ח ע"ב) כנסת ישראל אתמר כד איהי שרייא בארעא בכל אינון שבועה יומין פלהו בשלימו הדא הוא דכתיב (ויקרא ה') שבעת ימים ימלא את ידכם ובגין כך אקרון שבעת ימי המלואים דייקא.

ומשה דאיהו לוי מסטרא דא קריב בקדמיתא לגבי האי מזבח. הדא הוא דכתיב שמאלו תחת לראשי מאי ראשי אלא ברישא כד אתדבקת האי מזבח בהווא עולה שמאלו אתקרי בקדמיתא, ועם כל דא אתערו חברייא בחלוק לבן שאין בו אימרא שימש. הדא הוא דכתיב, (בראשית ל') מחשוף הלבן אשר על המקלות. בגין דאף על גב דאיהו מסטרא דדינא אתלפש בחס"ד וקריב לגבה ואתער חס"ד עלאה בעלמא.

ומאי קריב פר ברישא תמיד של שחר עולה ודאי. ולבתר קריב פר חטאת למיהב שלמא בין ההוא פר חטאת ואהרן דחב לגבה כד עבד עגלא (ס"א עולה) ודא כנסת ישראל והחטאת לקבלה איהו. ודא פר כהן משיח כד איהו חב לגבי מזבח מה דלא אית בגבר אחרא אלא נוקבתא לחטאת ולבתר קריב עולה לגבה. פיון דאתקריב עולה לגבי האי מזבח פדן מלואים הוא. מלואים לעילא מלואים לתתא וכלהו עלמין בחדוה, דהא מטרונייתא אתחברת בבעלה וכדין קריב לגבי ההוא מזבח איל המלואים.

ויהיב מההוא דמא על תנוף אודנא דאהרן בגין דתהוי רכיכא למשמע ברכיכו ולא בקשיו. ויקבל מלי דאורייתא דלא לאפרדא תורה שבעל פה מתורה שבכתב ולא שלמא עלמין פלהו וכן לבנוי. ופקיד לון דיתבון בההוא תרעא דההוא אהל למיטר ההוא אתרא דלא יתקרב ערל וטמא וישתלמון (כלהו) פלהון שבעה יומין עלאין ויסתלקון בההוא דרגא דחס"ד דאיהו מתתא לעילא שביעאה דהא אינון בקדמיתא אתדבקו בההוא פתח אהל מועד ולבתר אסתלקו לעילא. ולבתר מה פתיב וימינו תחבקני הדא הוא דכתיב (ויקרא ט') ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ופקיד ליה למיסב ההוא עגל דחב ביה ויקרביניה לגביה ההוא מזבח ואיהו הוה פסיף לקרבא לגביה דדחיל משלהובוי.

אמר ליה משה (שם) קרב אל המזבח ועשה את חטאתך בקדמיתא והב מההוא דמא באינון קרנות בגין דחב בקדמיתא לגבייהו ומנע מנהון ברכאן ולבתר (שם) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח לאצקא בה ההוא יסוד. מאי יצק פמה דאת אמר (מלכים א' ז') ויעש את הים מוצק.

ולבתר קריב לההוא מזבח ההוא עולה ועבד בקדמיתא ראש ולבתר רגל. ולבתר על ישראל קריב שעיר עזים דהא מההוא סטרא דיצר הרע אתדבקו בעבודה זרה ולבתר עגל וכבש לעולה. תא חזי בקדמיתא עגל לחטאת פיון דקריב ליה בשלימו לגביה אמה לבתר קריב ליה לגבי אבוי. הדא הוא דכתיב לעולה, ולבתר שור ואיל לשלמים דהא שלמא בכלהו עלמין והאי שור דסטרא דשמאלא.

ואילו דיצחק לא עבדין דינא אלא לשלמים שלמא לעילא שלמא לתתא וכדין קודשא בריך הוא פתח עלייהו (תהלים קל"ג) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת שבת אחים ימינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לכנסת ישראל יחד. צדי"ק פלא ביחודא (שלימא) שלימתא פדין מה פתיב פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן פיון דאתחברו דכר ונוקבא שלים בגין כך פשמן הטוב על הראש בקדמיתא עתיקא דכולא רישא דכל רישין.

יורד על הזקן דא חס"ד וגבור"ה ותפארת דכולהו אקרונ זקן. (בראשית כ"ד) ואברהם זקן. (שם כ"ז) ויהי פי זקן יצחק. (שם מ"ח) ועיני ישראל פכדו מזקן. על פי מדותיו. דא צדיק ואיהי פי מדותיו. ולבתר כטל חרמון שיורד על הררי ציון. אלין שבע הרים דאקרונ הררי ציון. פי שם צוה יי את הפרכה. פיון דאתחברו. חיים עד העולם דא עץ חיים בההוא עולם. וכל דא בגין הנהו קרבנין דמתערין טיבו לעילא ותתא.

ולבתר הכי פהני דמסטרא דחס”ד קרבין לגביה דההוא מזבח מה דלית רשו לגבר אחרא לקרבא. ונכסין נכסת קודשין בצפונא דמזבח, בגין דבסטור צפונא דאית בה, פד קריב גבורה לגבה עבדא אינון נוקמין, בגין כך עבדין פהני שלמא בעלמא דלא יתוקד עלמא בשלהובי דמזבח. וכדין חיים נחתין לעלמא הדא הוא דכתיב (מלאכי ב) בריתי היתה אתו החיים והשלום. מאי טעמא חיים בגין דהוא עבד שלום.

וכהני עבדין שלום בקרבנא מאי קרבנא לבן ואדום. חלב ודם. חלב לקבל ההוא דרגא שופרא דכולא. חלב הארץ מתרגמין שופרא דארעא. דם לקבל ההוא דרגא דאקרי נפש דכתיב (ירמיה נ”א) נשבע יי צבאות בנפשו (עמוס ו’ נשבע יי בנפשו). ובר נש פד קריב האי דמא פאילו מקריב נפשיה הדא הוא דכתיב (ויקרא יז) כי הדם הוא בנפש יכפר.

ובגין כך אזהר לון אורייתא, מאן דייכול מההוא חלב ודם דמקרבין מגיה למדבחא ישתצי מההוא מדבחא, האי דכתיב ונכרתה הנפש ההיא מעמיה. מאי טעמא בגין דהוה ליה למקריב לההוא חלב על מדבחא וההוא דם ביסוד לאכללא מדת יום בלילה ומדת לילה ביום.

ובעולת התמיד דאיהי פללא דכולא לכפרא על כל ישראל על עשה ועל לא תעשה הניתק לעשה. מאי טעמא בגין דהא ארבא (ס”ת אתרא) דרגא דעולה עשה איהו. ועבדין ליה מתנות לאכללא לההוא אתרא דאקרי כ”ל ולישראל.

ולאן אתרא יהבין אינון מתנות. חדא בקרן מזרחית צפונית לאתערא מזרח דאיהו רחמי ולא אתערא צפון בחדוה לגביה דההוא מזבח. ולבתר בקרן מערבית דרומית לאכללא ההוא מזבח דאקרי מערב בדרום דאיהו חס”ד. ובגין כך פלא חדא מתנה הדא הוא דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. שמאלו דמזרח דאיהו צפון תחת לראשי בקדמיתא. והדר וימינו תחבקני דאיהו חס”ד.

דבר אחר מאי טעמא דלא יהבין מתנה בקרן דרומית מזרחית, צפונית מערבית. דהא ההוא קרן דרומית מזרחית איהו בקדמיתא פד סלקין פהניא בההוא פבש דבדרום סטרא וחולקא דידהו דאיהו חס”ד. ואמרין כל פניות שאתה פונה איהו אלא דרך ימין למזבח בגין לחברן סטרא דמזרח בההוא מזבח והוה ליה לכהנא למיהב מתנה בקדמיתא בההוא קרן דרומית מזרחית דהאי איהו קדמאה לאינון דרגין ולא עוד אלא דאתער לגבה חס”ד בקדמיתא. הא אתערו חברייא ואמרין בגין דכתיב (ויקרא ד’) אל יסוד מזבח העולה מן יסוד למזבח של עולם

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

(ס"א עולה) כלומר קרב יסוד דאיהו צדיק לגבה, וקנן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד.

תא חזי, פתיב ביה ביהודה (בראשית ל"ז) לכו ונמפרנו לישמעאלים. ובגין דאיהו חב לגבי ההוא יסוד ואפרשיה מההוא ארץ עלאה ויהב עצה למזבן יתיה. בגין כך בההוא חולקא דידיה לא הוה ליה יסוד. והכי תנינן מה הוה חולקיה דיהודה הר הבית ולשכניו בעזרות. ומה היה חולקיה דבנימן דאיהו צדיק לתתא אולם והיכל ובית קדש הקדשים ורצועה נפקא מחולקיה דיהודה דאיהי כלפי מזרח דהא דגלו נמי ממזרח הוה ונכנסה בחולקיה דבנימן. ועלה אתבני מדבחא דהא מדבחא חולקיה דיהודה הוה כדאוקימנא (בראשית ל') ותעמד מלדת דקיימא כורסייא על סמכוהי והוא סמכא רביעאה לקבל כנסת ישראל דאיהי רביעאה וכתוב בה (תהלים קי"ח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

ודוד בריה אחיד ביה בההוא מזבח כדאוקימנא ברזא דמהימנותא ובנימן הצדיק מצטער עליה לקרבה יתה לגביה, הדא הוא דכתיב (דברים ל"ג) חופף עלי כל היום. בגין כך זכה בנימן הצדיק לתתא ונעשה אושפיזא לגבור"ה הדא הוא דכתיב (דברים ל"ג) ובין כתפיו שכן דאיהו חולקיה במערב והשתא שכינתא בין תרין צדיקים. צדיק לעילא יוסף הצדיק. לתתא בנימן. האי בעלה דמטרוניתא והאי אושפיזא. בגין כך פתיב (תהלים קי"ג) מושבי עקרת הבית דא עלמא דאתכליא (ס"א דאתגלייא) דא שכינתא תתאה דאיהי עקרת הבית. עיקרא דהאי עלמא רחל בין תרין צדיקים לעילא ותתא.

בגין כך אתקרי בי מקדשא בית עולמים. מזבח של בית עולמים הוה באחסנתיה דבנימן. אבל כד שרייא שכינתא באחסנתיה דיוסף בשילה לא קארי לה בית עולמים דהא עולם הו"ד לעילא ותתא אם הפנים שמחה דא שכינתא בגין כך הללויה.

סדר הלימוד ליום כד תשרי [יום 24 בשנה]

תא חזי כד אנדבן ההוא צדיק למצרים בנימן אחוהי הוה צדיק לתתא ונטל אתריה דלא לאתפגמא ולאינון עשרה בנין דהווי ליה קרא לון על שמייה דההוא צדיק כדאוקמוה חברייא בלע על שם שנבלע בין האומות בגין כך תנינן היסוד היה מהלך על פני כל המערב ועל פני כל הצפון אוכל במזרח חצי אמה ובדרום חצי אמה בגין דחולקיה דבנימן הוה מערב בגין כך אית ליה יסוד דהא הוא שליט הוה לגבי ההוא צדיק יסוד עולם אבל בחולקיה דיהודה דאיהו מזרח לא הוה ליה יסוד דהא איהו ארחיקיה מניה דיהב עצה למזבניה למצרים.

תא חזי סדרא דדגלים הרי הוא סחרני ההוא מדבחא דעולה דאקרי משכנא. יהודה ודסמיכין ליה במזרח. ומאן סמיכין יששכר דאגין עליה בחילא דאורייתא. ולבתר זבלון דסמיה ליששכר דיהב לון מלאי וחילא לאתעסקא באורייתא. אפרים ומנשה ובנימן למערב. ראובן ודסמיכין ליה בדרום דן ודסמיכין ליה בצפון.

ותא חזי פתיב ביה בההוא צדיק (בראשית ל"ז) והוא נער את בני בלהה וכתיב בבני לאה (שם) וישנאו אותו בגין כך תנינן האי יסוד היה מהלך על פני כל המערב דהא חולקיה דאחוי דנטר ההוא אתרא ודבנוי הוה. ועל פני כל הצפון בגין דהנהו דהווי שראן בצפון לא הווי שנאין ליה. אוכל במזרח חצי אמה. בגין דעבד יהודה פלגו הצלה ואמר מה בצע ולא שבק (לון) למקטליה. ובדרום חצי אמה בגין דראובן אמר (בראשית ל"ז) להציל אותו מידם וגד נמי דהוה שרי תמן לא הוה סני ליה.

תא חזי כמה עקימין אינון בני נשא דלא בעאן לאשתדלי בארחא דחיי דאורית לון קודשא בריך הוא לבנוי ואזהר לון עלה ואמר (יהושע א') והגית בו יומם ולילה דלית לך רשו לאפרשא יום מלילה. ובגין כך יהודה אף על גב דחולקיה ועדביה הוה מערב דאיהו לילה כד הוה שארי סחרניה ההוא משכנא אתדבק במזרח דאיהו יום וקודשא בריך הוא רמוז ליה ואמר ליה (דברים ל') ובחרת בחיים דלא לאפרשא יום מלילה ומאן דפריש לון גרים מותא. ובההוא חובה מיתו בנוי בגין דחבילו אורחיהון ולא דביקו יום בלילה בגין דלא אשתדלו כדקא חזי לחברא חורא בסמקא בגין לכפרא ההוא חובה דיליה דאפריש לון בקדמיתא.

כד זבין להווא צדיק דאקרי יום דאפרשיה מכנסת ישראל דאקרי לילה. ורמוז ליה קודשא בריך הוא לקרבא מזרח במערב ואמר ליה (במדבר ב) והחונים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה לקרבא מזרח למערב למיהב ליה שפע ברכאן מלעילא.

ובני יוסף ובנימן אף על גב דבנימן הוה מתדבק במזרח, רמוז ליה קודשא בריך הוא למשרי במערב לקרבא פנסת ישראל לגבי צדיק כלא בארץ מישר הדיא הוא דכתיב (הושע י"ד) כי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם. וראובן דאתדבק בסטרא דחס"ד ישרי בדרומא. ודן בגין לכפרא הווא חובא דעגלא דיקבלון בנוי ואיהו מסטרא דצפונא ישרי לצפונא לכפרא הווא חובה.

בגין כך כתיב בים שעשה שלמה עשרה על עשרה (מלכים א' ז) וקו שלשים באמה יסוב. כלא ברזא דחכמתא. כתיב ביה עומד על שנים עשר בקר שלשה פונים צפונה ושלשה פונים ימה ושלשה פונים נגבה ושלשה פונים מזרחה והים עליהם מלמעלה הווא ימא דחכמתא אתתקן בהו.

תא חזי כד הווי עבדין כהניא הווא חטאת לכפרה חובין דלא תעשה הוה דאית בהו פרת. ועולה לכפרה על מאן דלא עביד מצות עשה אתי ומהווא סטרא אתי עולה דאיהו זכר. וכתיב (שמות כ) זכור את יום השבת מצות עשה ובגין כך אנו מקריבין בשבת תרין אמרין דמוסף עולה בגין דבהווא דימינא אתוסף להווא צדיק נהירו דעתיקא קדישא.

כד אתדבק בכנסת ישראל דאיהי שמור לא תעשה בגין כך אית ביה בשבת עשה ולא תעשה דאית ביה פרת דהא מאן דעביד פגימו בהווא אתרא דאקרי לא תעשה ואפריש זויגא דילהון אשתצי מתמן נפשא דיליה. ומאן איהו, מאן דעביד עובדין דחול בשבתא בקדש דאתדבק בשבת בשבתון וכלהו עלמין בחדוה בנהירו אבל מאן דלא עביד אלא בשגגה מקריב חטאת לקבל הווא דרגא דמזבח.

ובראש חודש דאיהו חדתותא דסיהרא אנן מקריבין (במדבר כ"ח) פרים בני בקר שנים דהא מסטרא דפרה אדומה תמימה אתו ואינון לעילא לאשלמא פגימו דילה ולמיהב לה שפע על חד תרין מהווא אתר דאקרי עולה ואתוסף בהווא זמנא נהירו לסיהרא איל אחד לקרבא לה אילו דיצחק (שיר השירים ב') שמאלו תחת לראשי כבשים בני שנה שבעה לחבקא לה ימינא ושבעא דכרין אתקרבין בה תמימים שלמין בכלא ואנן מקרבינן שעיר עזים אחד לחטאת דהאי חטאת מהאי סטרא דפר חטאת אתי דכתיב שמור. ושמור לא תעשה איהו ואנן מקרבינן שעיר חטאת דאתי על לא תעשה.

במוסף ידיה בראש חודש דאָש דאָתִי לְכַפֵּרָה עַל טוּמְאָת מִקְדָּשׁ וּקְדָשׁוֹ דְכְּתִיב (יחזקאלמ"ג) וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל שֵׁם קְדָשִׁי דְלֹא יִתְקַרֵּב בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל עָרֵל וְטָמֵא. אָבֵל מוֹסֵף דְשֶׁבֶת לִיכָא לְקַרְבָּא בְּגִין דְהָא אֲתַגְלִי עֲתִיקָא קְדִישָׁא וְנִחִיר בְּהוּא רְצוֹן לְכַלְהוּ עֲלָמִין וְכֹלָא אֲשַׁתְּכַח בְּנִהִירוֹ, דְהָא שֶׁבֶת בְּלֹא דִינָא כְּלָל אִיהוּ וְלֹא שְׁלִיט חוּיָא עֲקִימָא וְכַהֲנֵי מִסְטָרָא דְחֶסֶד נְכַסִּין יִתִּיה בְּצַפּוֹנָא דְמִזְבֵּחַ וְאִפִּילוּ יִשְׂרָאֵל יִכְלִין לְמַעְבָּד, בַּר דְלִית לוֹן רְשׁוֹ לְמַקְרַב לְהוּא לְמִזְבֵּחַ לְקַרְבָּא אָבֵל לְמִיכַס שְׂרִי.

וּבְצַפּוֹנָא אִיהוּ אֲתַרִּיה דְהוּא שְׁעִיר דְהָא שְׁעִיר מְצַפּוֹנָא יְנִיק וְאֲנָן מְקַרְבִּין דְמָא לְמַדְבַּחָא וְעַבְדִּין ד' מְתַנּוֹת עַל ד' קְרַנּוֹת בְּגִין לְאַקְפָּא לָהּ מִכָּל סְטָרִין דְלֹא יִתְקַרֵּב מֵאֵן דְלֹא חֲזִי לְקַרְבָּא לְקָדָשׁ הַקְדָּשִׁים וְהָא חֲטָאת דְעַבְדִּינָן מְנִיה קְדָשׁ הַקְדָּשִׁים, אִיהוּ דְלֹא יִתְעַר סְטָרָא דְמִסְאָבָא מְנִיה בְּעֵלְמָא.

וְתָא חֲזִי בְּעוֹלָה ב' מְתַנּוֹת שְׁהֵן אַרְבַּע רְוֵא דִיחֻדָּא דְמִתִּיחַד עוֹלָה בְּמִזְבֵּחַ. אָבֵל חֲטָאת אַרְבַּע מְתַנּוֹת דְלֹאוּ אִינּוֹן אֲלֵא לְנִטְרָא וְלֹאקְפָּא אִינּוֹן גְּבוּרִין דְאִינּוֹן מִסְטָרָא דְגְבוּרָה לְהוּא מְטָה כּוּרְסִיָּא קְדִישָׁא וְלֹאשְׁלֵמָא הוּא פְּגִימוֹ דְעַבְדוּ בָּהּ. וּמֵאֵן דְגָרִים לוֹן לְבְנֵי נְשָׂא לְמַעְבָּד הוּא חוּבָה מִסְטָרָא דְשְׁעִיר אֲתִי, בְּגִין כֶּךָ חֲטָאת יְחִיד שְׁעִירָה וְחֲטָאת נְשִׂיא שְׁעִיר, וְחֲטָאת כְּהֵן מְשִׁיחַ פֶּר, כּוּלְהוּ מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא.

וְלִזְמִינִין קָרִיב יְחִיד כְּשֶׁבֶה לְקַבֵּל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְכֹלְהוּ שְׁאָר מְצוֹת. אֲלֵא בְּעַבּוּדָה זָרָה דְצַבוּר מְקַרְבִּין פֶּר לְעוֹלָה וְשְׁעִיר לְחֲטָאת וְהוּא חֲטָאת חֶסֶר אִיהוּ בְּלֹא אֲלָהּ. בְּגִין דְאִיהוּ גְרִיעוֹת סְגִיָּאָה דְהָא חֲטָאת לִישְׁנָא דְגְרִיעָא הוּא דְכְּתִיב (מלכים א' א') וְהִיִּיתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חֲטָאִים. וְכָל חַד עֵז בַּת שְׁנָתוֹ מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא. וְהוּא פֶּר דוֹרוֹן לְעֵילָא אִיהוּ לְצַדִּיק דְאִפְרִידוּ הוּא אֲרוֹן מֵהוּא בְרִית. וְשְׁעִיר לְחֲטָאת לְקַבֵּל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְמִנְעוּ מִינָהּ בְּרַכָּאָן. וְעַם כָּל דָּא יְחִיד כֶּד חָב בְּכַלְהוּ מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה דְאִית בְּהוּ כְּרַת. שְׁעִירַת עֲזִים בְּעִי לְקַרְבָּא לְכַתְּחֵלְהָ, אֲלֵא כֶּד לִית לִיָּה דִיקָרִיב כְּשֶׁבֶה.

וְתָא חֲזִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל רְבִיעִית הִיא לְיוֹמֵי וּבְגִין כֶּךָ ד' מְתַנּוֹת בְּעֵיא, וְסָלִיק הוּא רִיחַ נִיחַח מֵאִינּוֹן אֲמַרִּין. וְכַדִּין נִיִּיחָא לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עַבְדַּת נְוִקְמִין דְהָא בְּשׁוֹגֵג הוּא. (במדבר כ"ח) וּבַחֻדָּשׁ הָרִאשׁוֹן דְאִיהוּ אַרְבַּעָה עַל עֶשֶׂר עַבְדִּינָן פֶּסַח בְּגִין דִּיהוּי דְכִיר לָן לְעֵלָם הוּא פֶּסַח דְעַבְד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, דְקָטַל הוּא טָלָה וְאִפִּיק שְׁכִינְתָא וְיִשְׂרָאֵל מֵאֲתַרָא מִסְאָבָא וְאֲתַחְבַּר אַרְבַּעָה

בְּעֶשׂוֹר כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְחַבְּרָא בְּעֶשׂוֹר דְּאִיהוּ צְדִיק וְרִמְיָו אֶתְרִיָּה בְּעֶשׂוֹר. וְכַדִּין פֶּסַח לִי,

וּבְגִין כֶּךָ מֵאֵן דְּאִיהוּ טְהוֹר וְיִסְתַּלַּק מִנִּיָּה הֵהוּא עָרְלָה וְיִתְחַזֵּי רְשִׁימָא קְדִישָׁא דְצְדִיק דְּאִיהוּ י' בֵּיה וְלֹא קָרִיב פֶּסַח לִי (דאיהו) כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְצְדִיק דְּהוּא חֲזִי לְקָרְבָא לְמִקְדָּשָׁא וְלֹא עָרַל וְטָמֵא, דְּאִי לֹא קָרִיב אִית בֵּיה כְּרַת. וּמֵאִי טַעְמָא דְּהָא כָּל אֹרִייתָא לֹא אִית בֵּיה כְּרַת אֱלֹא עַל מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. מֵאִי (וּמֵאִי) טַעְמָא בְּפֶסַח וּמִלָּה דְּאִינוּן מִצּוֹת עֲשֶׂה כְּרַת. אֱלֹא בְּגִין דְּדַרְגָּא קָא גְרִים דְּאִיהִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי פֶּסַח, וְאֶקְרִי (אֶקְרִי) מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בְּעִיָּא לְאֶתְחַבְּרָא בְּעֲשֶׂה וְלֹא תִפְלֵלָא בֵּיה מִדַּת לֵילָה בְּיוֹם.

וּמֵאֵן אִיהוּ דָא צְדִיק, דְּאִיהוּ מִלָּה וּמִצּוֹת עֲשֶׂה וְאֶתְכַלִּיל בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִדַּת יוֹם בְּלֵילָה. וְאִי לֹא אֶתְגַּזֵּר בְּר נֶש לֹא אֶתְחַזֵּי לְקָרְבָא לֹוֹן, בְּגִין כֶּךָ קְרִימָא מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה עָלֶיהָ וְדִיִּינַת לִיה בְּכְרַת, דְּלֹא יִיעוּל נְפִשִׁיהָ לְמִקְדָּשָׁא. וְכֵן בְּפֶסַח בְּעִיָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְאֶתְחַבְּרָא בְּבַעֲלָה וְאִי לֹא עֲבִיד בְּר נֶש וְלֹא קָרִיב פֶּסַח לִי, קְרִימָא עָלֶיהָ וְדִיִּינַת לִיה וְלֹא אֶפִּיקַת יִתִּיה מִתְחוּת יְדָא דְּפָרְעָה וְאֶשְׁתַּצִּיאת נְפִשִׁיהָ מֵאֶתְרָא קְדִישָׁא, וְאֶשְׁתַּאֲרַת בְּאֶתְרָא מְסֻבָּא בְּמִצְרַיִם. דְּהָא יִשְׂרָאֵל אִי לֹא עֲבִידוּ הֵנִי תְרִין פְּקוּדִין לֹא נְפָקוּ מִתְמָן.

וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב (דְּבִהֵם י"ז) שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשִׂיתָ פֶּסַח לִי אֱלֹהֶיךָ. שְׁמֹר, כְּלָלָא דְּנוֹקְבָא לֹא תַעֲשֶׂה. אֶת, כְּלָלָא דְּכוּלָּא. חֹדֶשׁ הָאָבִיב דְּהָא בְּהוּא שְׁעֵתָא שְׁעוּרָה אָבִיב וּמְקָרְבִין מִנִּיָּה עוֹמֵר עֲשִׂירִית הָאִיפָה מִמְּחַרְתַּת הַשַּׁבָּת אִיהוּ, וְסַפְרִין שְׁבַע שְׁבוּעִין שְׁלֵמִין לְאֶסְתַּלְקָא לְעֵילָא וְלְקַבְלָא מֵאִינוּן חֲמִשִּׁין יוֹמִין עֲלָיִן דְּאִימָא עֲלָאָה אֹרִייתָא. דְּאֶקְרִי לְחַם דְּכְתִיב (מְשֻׁלִי ט') לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי.

וְאִינוּן מְקָרְבִין בְּיוֹמָא דְּחֲמִשִּׁין דְּאֶתִּיִּהִיב בֵּיה אֹרִייתָא שְׁתֵּי הַלְחָם, תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה. וְנַחֲתִית טִיבוּ דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא דְּאִימָא עֲלָאָה בְּאִינוּן שְׁבַע שְׁבוּעִין שְׁלֵמִין בְּכוּלָּא. וְכֵל חַד מֵאִינוּן שְׁבַע דְּרַגִּין כְּלִיל בְּשַׁבְעָה כְּדְּאֹקִימָנָא בְּרוּזָא דְּמֵהִימְנוּתָא. בְּגִין כֶּךָ (דְּבִרִים ט"ז) שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֲשִׂיתָ פֶּסַח לִי, קָרִיב לֹוֹן בִּיחֻדָּא. דְּהָא בֵּיה אֶפְקָךְ מִמִּצְרַיִם לֵילָה, וְתִשְׁלִים לְהֵאִי דְּרַגָּא דְּאֶקְרִי לֵיל שְׁמוֹרִים, וְתִקְרִיב דְּכוּרָא לְגַבְהָ וְתִתְקַרֵּי לֵילָה שְׁלִימָא.

וְתָא חֲזִי נְעֵרָה בְּתוּלָה עַד לֹא אֶתְקָרִיב דְּכוּרָא לְגַבְהָ אֶקְרִי נְעֵר, לְבַתָּר אֶקְרִי נְעֵרָה. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב (דְּבִרִים כ"ב) וְנָתַנּוּ לְאָבִי הַנְּעֵרָה, שְׁלִימָא דִּיִּיקָא. וְדָא אִיהוּ כְּדֵ אֶשְׁתַּכַּחַת שְׁלִימָא וְלֹא אֶתְקָרִיב מֵאֵן (ס"א לְמֵאֵן) דְּלֹא אֶתְחַזֵּי. אוּף הָכָא

בְּקִדְמִיתָא לִיל שְׁמוּרִים לְבִתְרָא, הַלִּילָה הַזֶּה לִי, כִּד אֲתַקְרִיב זֶה לְזֹאת. בְּגִין כִּד
לֹא אֲתַחְזִי לְאֲתַקְרַבָּא בְּהֵוּא פֶּסַח עֶרְל וְטָמֵא.

וְדַמָּה טַעוֹן מִתְנַה אַחַת דְּיִיקָא, כְּמָה דָּא אָמַר (שיר השירים ו') אַחַת הִיא יוֹנְתִי
תַּמְתִּי אַחַת הִיא לְאֵמָה. הִיא נְטֻרַת בְּנֵהָא דְלֹא יִסְתַּאבּוֹן בְּנִמוּסֵיהּוּ יִשְׂרָאֵל, בְּגִין
כִּד שְׁבִטִי יֵה נִפְקוּ מִתְמָן וְאֲתַחְבֵּרַת יו”ד בְּה”א וְלֹא בְּאַתְרַא אַחְרָא כְּמָה דְעֵבְדוּ
אִינוּן. אֲבָל כִּד נִפְקוּ מִבְּבֵל דְאַסְתַּאבּוּ תְמָן, סְאִיבּוּ מְקַדְשָׁא. בְּגִין כִּד חוֹיִיא שְׁלִיט
בְּהוּ וְלֹא אֲשַׁתְּכַח שׁוּלְטָנוּתָא לְיִשְׂרָאֵל בְּהֵוּא זְמַנָּא, בְּגִין דְסְאִיבּוּ מְקַדְשָׁא בְּנָשִׁים
נְכַרְיֹות. מִכָּאֵן מָאן דְמִסְאֵב גְרַמְיָה לְתַתָּא, מִסְאֵב לְעִילָא. וּמָאן דְקַדִּישׁ גְרַמְיָה
לְתַתָּא מְקַדֵּשׁ לְעִילָא. וְעַל דָּא רְאוּיִין הוּוּ דִיתְעַבַּד לְהוּ נִיסָא בְּהֵוּא שְׁעֵתָא דְנִפְקוּ
מִבְּבֵל כְּשְׁעֵתָא דְנִפְקוּ מִמְצָרִים. אֲלֵא דְגָרִים חוּבָא.

וּבְחַמְשָׁה עָשָׂר לְיִרְחָא קְדַמָּאָה חוּלְקָא דְאַבְרָהָם דְאִיְהוּ קְדַמָּאָה וְאַחִיד בְּדַרְגָּא
דְחֶסֶד. אֲנָן מְקַרִיבִין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְרִין פְּרִים לְאוּסְפָּא תְרִין חוּלְקִין לְדַרְגָּא
דְחֶסֶד מְעַתִּיקָא קְדִישָׁא. אִיל אַחַד לְקַבֵּל דַּרְגָּא דִיצְחָק וּבְעֵינָן אִיל לִישְׁנָא
דְתַקִּיפּוּ, בְּגִין דְחוּלְקָא דִינִדְיָה תַקִּיפּוּ מִיָּא. וּבְעֵינָן דִיִּסְתַּכְּם הֵוּא דַּרְגָּא דְגַבּוּרָה
בְּחֶסֶד עֲלָאָה לְמַעַבַּד טִיבּוּ עִם כָּל יִשְׂרָאֵל. וְלֵאֲתַפְרַעָא מְאִינוּן דְעֵאקִין לֹון
וְלֵאֲסַחְרָא לִיָּה סְטָרָא דְמִיָּין, הֵאִי דְכְתִיב (בראשית ל') מִחֲשׁוֹף הִלְבָּן.

שְׁבַעַה כְּבָשִׁים תְּמִימִים. לְקַבֵּל כְּלֵהוּ דַּרְגִין דִישְׁתַּלְמוּן בֵּיה. וְכֵן בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
שְׁבַעַה אֲמַרִין בְּיוֹמָא קְדַמָּאָה דְכוּלְהוּ שְׁבַעַה יוֹמִין עֲלֵאִין כָּל חַד אֲשַׁתְּלִים בְּרֹזָא
דְשְׁבַע וְיֵהוּן שְׁבַע שְׁבִתוֹת תְּמִימוֹת לְקַבֵּלָא נְהִירוּ עֲלָאָה דְאוּרִייתָא. שְׁעִיר חֲטָאָת
לְכַפֵּרָה עַל סְאִיבּוּ דְמְקַדְשָׁא וְלֹא יֵהָא לִיָּה רְשׁוּ לְהֵוּא שְׁעִיר לְעַרְבָבָא וְלֹא
לְאַסְטָנָא עַל יִשְׂרָאֵל. (במדבר כ”ח) וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה. לְקַבֵּל
דַּרְגָּא דִיעֶקֶב דְהָא כְּדִין אֲשַׁתְּלִים עֲלֵמָא וְאֲתַחְדֵּשׁ. וְאַנָּן מְנִינָן שְׁבַע שְׁבוּעִין בְּגִין
לְחַפְרָא כְּלָא בְּיוּבֵלָא עֲלָאָה דִיִּהְבָא לְהֵאִי בְרָא בּוּכְרָא עֲטָרָה דְאוּרִייתָא
דְאַתְכַּלִּילַת בְּמִ”ט אֲנַפִּין וְנִפְקָא מִחַמְכָּמָה עֲלָאָה בְּאִינוּן חֲמִשִּׁין שְׁעִרֵי בֵינָה.
וְאַתִּיִּהִיבַת לְהֵאִי בְרָא בּוּכְרָא עַל יְדֵי דְמִשָּׁה דְאַחִיד נְמִי בְּהֵאִי דַּרְגָּא הֵדָּא הוּא
דְכְתִיב (שיר השירים ג') צְאִינָה וְרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֵמָה, בְּמִלְכָּא דְשְׁלֵמָא
כְּלָא דִילִיָּה. (והא) דְהָא אוּקִימְנָא דְהֵאִי דַּרְגָּא שְׁלִים מְכָל סְטָרִין וּשְׁלִים אַקְרִי
בְּרֹזָא דְמֵהִימְנוּתָא דְכְתִיב (בראשית כ”ה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. בְּיּוֹם חֲתוּנָתוֹ. דָּא כִּד
אַתִּיִּהִיבַת (אוּרִייתָא). וּבִיּוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ. כִּד אֲתַבְּנִי בִי מְקַדְשָׁא:

תָּא חֲזִי כְּתִיב בְּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי דְאַתְחַבֵּר הֵאִי דַּרְגָּא דְאַקְרִי שְׁלִישִׁי בְּחֲדָשׁ וְהִיא
חֲתוּנָתוֹ, עַל דָּא כְּתִיב (שמות י”ט) וַיַּחַן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. הֵאִי דַּרְגָּא בְרָא

בוכרא. נגד החר לקבל ההוא הר דאתיידע דאיהו זעיר מכל טוריא דלעילא דאיהו רם ונשא פד אתחבר לעילא ואקרי הר סיני דהא ז' טורין וז' יומין וז' ארצות ברא קודשא בריך הוא בעלמא דאינון לקבל שבעה יומין עלאין ולא בחר מפלהו למיהב אורייתא אלא בהר סיני דאיהו רזא דפנסת ישראל, וביום פנת נמי דאתי מתמן תכלת דדמי לפסא הכבוד. פנסת ישראל. פנת דא צדי"ק והאי ים דפנת הוא פדאוקמוה חברי"א.

פנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד, ובשעה שרוח צפונית מנשבת בו מנגן מאליו. ודוד קם למלעי באורייתא חצות לילה לאתחברא בפנסת ישראל. ובארץ ישראל שביעאה דכולא נקודה אמצעיתא דארעא תתאה, בחר קודשא בריך הוא דאיהו לקבל נקודה עלאה.

מאי טעמא ביה בהר סיני דלעילא למיהב ביה אורייתא שבכתב וסימניה בהאי ארון למיהב ביה ברית, בגין דבהאי ארון מונחין כל גניזין טבין, ותורה שבכתב דאקרי ברית ביה מונחא. וכל מאני קרבא דמלכא בידיה אתמסרו, וכלהו עלמין דלתתא מינה ינקין. וכו' ישראל למיטר אורייתא פדין יתבת לון כל טיבו דעלמא. ואי לא פדין יסרת לון, הדא הוא דכתיב (ויקרא כ"ז) ויסרתי אתכם אף אני, דא פנסת ישראל. וכד תחבר באנ"י דל"ת דילה אקרי אדנ"י ודיינא לעלמא. בגין פך פתיב (דברים ד') וזאת התורה אשר שם משה. בזאת אתייהיבת אורייתא.

תא חזי אורייתא שבכתב צדי"ק אקרי, ומונח בזאת דהאי ברית מנחא ביה, דכתיב ארון הברית בגין דמונח ביה ברית דאיהו צדי"ק בגין פך וזאת התורה אתחבר וא"ו בזאת וכדין אשר שם משה סם חין לעלמא. דהא אילנא דחיי אתדבק בה. וכד לא מכשרין בני נשא עובדייהו, אסתלק וא"ו מזאת. וכדין פתיב (ויקרא י"ד) זאת תהיה תורת המצורע, וזהו חשוב כמת.

וכתיב (במדבר י"ט) זאת התורה אדם כי ימות באהל אסתלק ו' מזאת ועביד האי אהל נוקמין, היינו דכתיב (שם) זאת חקת התורה אשר צוה יי. ובגין דלא אתחבר ו' בה, גרמו דסאיבו מקדשא וגרימו לון מותא. דהא מאן דאפריש לון, גרים מותא לנפשיה, עד דאתת פרה וכפרה על בנה. ועבדין מינה הנאה על טמאי מתים.

זאת התורה דלא אתחבר בה וא"ו עד דעבדו הנאה לאינון כלי מדין. ולבתר (דברים ד') וזאת התורה אשר שם וגו' חיים אתדבק בה. (דברים ל"ג) וזאת הברכה, ברכה אתדבק בה בהאי זאת. אבל כל אתר דתשכח באורייתא זאת התורה בלא וא"ו, בגין חובה (ויקרא י"ג) זאת תורת נגע צרעת. (ויקרא י"ד) זאת התורה לכל

נגע הצרעת (במדבר ה) זאת תורת הקנאות. בגין דסאיבו גרמיהון וסאיבו מקדשא. (ויקרא ו) זאת תורת העולה, לא פתיב ביה וא”ו עד דיעבדו לה שלימו בני אהרן לחברא לזאת בבעלה. (ויקרא ו) וזאת תורת המנחה, לא אתייא על חטא, דהא נדבה היא. או דאתייא עם עולה והא עבדא עולה שלימו. (ויקרא ו) זאת תורת החטאת אתייא על חטא דסאיבו להאי זאת.

וזאת תורת האשם בגין דלא עבדו כל כך פגימו, ובגין כך אתייא דכורא ולא נוקבא (ויקרא ז) וזאת תורת זבח השלמים בגין דאתיין לשלמא אתחבר בה וא”ו. (שם) זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת, בגין חטאת דאית בקרא, וחוטא אחד יאבד טובה הרבה. דא אוקימנא (רס”א ע”א) בכל אתרא וא”ו מוסיף על ענין ראשון.

וזאת התורה אשר שם וגו’ מאי טעמא וא”ו, הא לא אמר זאת בקדמיתא, אמאי פתיב וזאת, בגין סם חיים דאתדבק בה. (דברים ל”ג) וזאת הברכה, בגין ברכה אף על גב דלא פתיב זאת בקדמיתא, או מלה על מה דייתי. אבל בכולהו מאי טעמא לא פתיב וזאת. בגין דלא אתדבק וא”ו. והאי דכתיב וזאת תורת האשם בגין דכתיב לעיל זאת תורת החטאת, וא”ו מוסיף על ענין ראשון. בגין כך אתייהיבת אורייתא בהאי זאת.

ובגין כך פתיב (ויקרא כ”ו) אף אני אעשה זאת, אסלק מינה וא”ו ותעביד בהו נוקמין וכולהו קרבנין אתיין לקרבא להאי זאת לעילא בהאי שלישי. ואנן מקרבין בהאי יומא תרין פרים במוסף, לאוספא ליה תרין חולקין. איל אחד, לאתחברא ליה אילא דגבור”ה. שבועה אמרין לקבל כולהו דרגין דיחדון בהאי הלולא. שעיר עזים, לכפרא על דסאיבו מקדשא חייבין דלתתא. (במדבר כ”ט) בחדש השביעי, לקבל דרגא דיצחק דיתחבר ביה כנסת ישראל בתרין פרים. האי דכתיב (בראשית ח) ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר, דאתוספא כנסת ישראל דאיהי שביעית על עשר סמיכא לעשרה. בגין כך פר אחד לאוספא ליה חילא דאימא עלאה למידן עלמא. אבל תרין לא, בגין דלא יכיל עלמא למסבל דינא תקיפא.

איל אחד, גבורה דיליה לישנא דתקיפו, (תהלים כ”א) אילותי לעזרתי חושה. והאי איל תשכח בכולהו מוספין, דמוסיפין חילא דגבורה עלייהו. בר משבתא דאית ביה גיחא, ולית ביה דינא כלל. דאתגלייא עתיקא קדישא חידו וטבאן לכולהו עלאין (ס”א עלמין). (במדבר כ”ח) כבשים בני שנה, למיהב חילא לכולהו

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

**דרגין. שעיר עזים דלא יתחזי סאיבו במקדשא ביומא דדינא ובהאי יומא אתחבר
גבורה עלאה בדינא תתאה דראש חודש למידן עלמא.**

בהאי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי - [דף 184]

סדר הלימוד ליום כה תשרי [יום 25 בשנה]

תא חזי גבורה דינא קשיא, כנסת ישראל דינא רפיא. אף חובת היום פר אחד, בגין דיכיל עלמא למסבל. ובגין כך בריש ירחא תרין פרים דהיא כפרה. בעשרה לירחא לקבל דרגא דמשה, במוסף דיליה פר בן בקר אחד, דלא אתוסף ביה דינא כל כך בגין דהוא יומא דכפרה. איל אחד תקיף, לתברא רשיעי עלמא, ובעינן למעבד נייחא לשככא רגזא. כבשים שבעה, לאוספא לכולהו דרגין. שעיר עזים אחד, אתוסף הכא בחובת היום לכפרא על סואבת מקדשא, בגין דקודשא בריך הוא מלעילא מכפר כלא. ולא ישתאר סאיבו בעלמא.

בגין כך, חד ביומא, לכפרא קדש הקדשים חד זמנא בשתא, בגין דלא אשתכח כל כך סאיבו תמן. וחד לברא, למזבח החיצון, דלא ישתכח סאיבו בעלמא. בחמשה עשר לירחא לקבל דרגא דאהרן דאחיד בהו”ד ואסתלק נמי בחס”ד.

ובגין כך בהאי זמנא אפילו עם כל אומין דעלמא עביד קודשא בריך הוא טיבו. בגין דאתוסף חס”ד דאהרן עם חס”ד דאברהם ואינון מקרבין ביה בשבעה יומין קרבנין עלוון, בגין דיחדו פוליה עלמא בחדוותא דישראל. ע’ פרים לקבל ע’ אומין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא, וביומא קדמאה פרים שלשה עשר. לאחזאה דלאו אינון פדאי לאתקיימא בעלמא, אלא בטיבו דקודשא בריך הוא, דאית ביה תליסר מכילן דרחמי.

אלים שנים למהוי תקיפו לההוא דרגא דחס”ד עלאה על חד תרין ממה דמקרבין בכולהו מוספין בגין דהאי חגא איהו לקבל דרגא דאהרן דאחיד בדרגא שתיתאי. ואקרי יום שתיתאי. יומא דקודשא בריך הוא אלף שנין. ובההוא יומא זמין קודשא בריך הוא לאוספא על חד תרין טיבו לעמיה. הדא הוא דכתיב (שמות ט”ו) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו, אז והיה משנה על אשר ילקטו יום יום, ובכלהו דרגין דלעילא אתוסף ברכאן.

ובההוא יומא ייתי מלכא משיחא ויתקרי חג האסיף דיכניש קודשא בריך הוא ביה גלותא דעמיה, הדא הוא דכתיב (ישעיה י”א) והיה ביום ההוא יוסיף יי שנית ידו לקנות את שאר עמו. ויתקרי חג הספות, דכלהו שבעה דרגין חפין על ישראל כסופה ובגין כך פוליה ענני כבוד אזלין עם ישראל במדברא בזכותא דאהרן בגין כך י”ד אמרין בכל יומא.

ובשבעה יומין הא שבועתים וינהיר שבועתים נהירו דשמשא. וקודשא בריך הוא ירחם על עלמא ושעיר עזים אחד חטאת לכפרא על סאיבו מקדשא דסאיבו אומי עלמא עובדי כוכבים ומזלות ביומא תנינא לקבל דרגא דיצחק. ביומא תליתאה לקבל דרגא דיעקב. ביומא רביעאה לקבל דרגא דיוסף. ביומא חמישאה לקבל דרגא דמשה. ביומא שתיתאה לקבל דרגא דאהרן:

ותא חזי בהאי חגא ובחגא דפטירו, שבעה יומי דכלילן כולהו יומין דלעילא בהו. מה דלית פן בשאר חגין דמקרבין בהו מוסף, אלא היינו דאוקימנא ברזא דמהימנותא (בראשית ל') מחשוף הלבן אשר על המקלות, די לכל אינון שבעה שבעה דרגין אסחר לון בסטר דחס"ד חגא דפטירא, לקבל אברהם דאתי מחס"ד בגין כך כולהו דרגין תמן. דהא לכולהו דרגין אסחר יעקב שלימא לסטרא דחס"ד. האי חגא לקבל דרגא דאהרן דאחיד בחד, כולהו עמיה.

דבר אחר, בגין דכולהו דרגין וכולהו זכאין, פד נפקו ישראל ממצרים קודשא בריך הוא אתגלי תמן בכתרוי וזמין למעבד פן ביומי דייתי משיחא. בגין כך כולהו פתרין רמיזין הכא והכא ונטלין על חד תרין שבע ברכאן הכא מהתם. והתם על חד שבעה משאר מוספין, הדא הוא דכתיב (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. כיום צאתך הוה ליה למימר. מאי כימי. דכולהו יומין עלאין אזדמנו התם ואזדמנו הכא. בגין כך נפלאות נ' פלאות, חמשין פלאות. דהא נ' תרעין דבינ"ה פתח קודשא בריך הוא לאפקא לון מתמן. ובגיני כך באורייתא אדכר יציאת מצרים נ' זמנין לקבל נ' תרעין פדין יעביד ליומי משיחא. ומאי אראנו. אלא אראנו להווא סבא דחזא בקדמיתא דכתיב (שמות י"ד) וירא ישראל את היד הגדולה. פדין זמין למחזי פורענותא דאדום.

דבר אחר, דבגינתון דשבעה צדיקייא, זמין קודשא בריך הוא לאעברא לכל אומין דעלמא ולא ישתאר בעלמא אלא קודשא בריך הוא בלחודוי וישראל גוי אחד בגין כך הכא שבעה יומין. תא חזי, דבגין כך מתמעטין והולכין. וביומא תמינאה שלטין ישראל לחודייהו בעלמא ומקריבין פר אחד איל אחד, רזא דיחודא. שבעה כבשים לקבל שבעה דרגין. שעיר עזים, אף על גב דבההוא זמנא יעבריניה קודשא בריך הוא מעלמא, עם כל דא ישתאר מגיה דלא יתבטלון מפריה ורביה. ובההוא זמנא יפקון מים חיים מחכמה עלאה (זכריה י"ד) חצים אל הים הקדמוני דא חסד עלאה וחצים אל הים האחרון דא גבור"ה תתאה וגבור"ה עלאה. בקיץ ובחורף בסטרא דאשא ובסטרא דמיא. דלא ישתאר דינא בעלמא אלא כלא רחמי וחיים וחירו בעלמא:

ותא חזי בהאי חגא עבדין נסוד המים. נביע דחסד באינון שתין מששת ימי בראשית, וכולהו שבועה יומין עלאין מקבלין מאינון מים חיים דנפקין מירושלים עלאה טמירא. ובאן אתר רמיז לאינון מים חיים, באינון שיתין. וחסדי וצדיקי חדאן בהאי הלולא, בגין דרמיזא להווא טיבו דזמין קודשא בריך הוא למעבד פד יעבר קודשא בריך הוא סאיבו מארעא דיתתון אינון מים חיים טהורים באינון שיתין, בהווא מזבח עלאה ההוא ים האחרון. ואינון תלתא לוגין מים י"ח בצים לקבל צדיק דאקרי ח"י העולמים, ועל ידיה מים נחתין באינון שיתין.

ותא חזי הלל הזקן פד הוה חדי בהאי הלולא אמר אם אני כאן הכל כאן. ואם אין אני כאן מי כאן. הוא רמיז ואמר אי שכונתא דאקרי אני שרייא כאן. הכל כאן ההוא אתרא דאקרי כל דאתי לאזדווגא בה. ואם אין אני כאן מי כאן. דהא לא חשיבא טיבו שלימא בגין דשכונתא לא שרייא בארעא קדישא. אבל פד ישתלמו אינון פרים כדין כתיב (ישעיה י"ב) ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה. מאן אינון. שית מעייני דאינון מריקין בהאי ישועה וכדין עלמא כוליה בחדוה בגין דנפקא שכונתא מבין ההוא סאיבו דשאר עמין, בגין כך (במדבר כ"ט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם.

תא חזי עשר נטיעות ערבה ונסוד המים הלכה למשה מסיני. שאר מלי דאורייתא תורה. והכא הלכה. מאי טעמא, אלא בגין דהאי אתרא דאקרי הר סיני, תורה שבעל פה אוליפת ליה למשה לקשרא קשרין דמהימנותא. אינון עשר נטיעות דנצב קודשא בריך הוא, דהא אחיד לון בהווא אתרא דאקרי ערב שביעית ויעבדון פרי בהווא בית סאה, בגין דאייתי מזונא לעלמא בהאי שביעית. דלית לון מזונא אלא מההוא שתא שתיתאה דזרעין בה זרעין, הדא הוא דכתיב (הושע י') זרעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד, מה דזרעין יהא להווא אתרא דאקרי צדקה שלימה, וכדין וקצרו לפי חסד כדין יהא טיבו עלאה. ומאן איהו לפי (פי) חסד דא אברהם.

ותא חזי לתתא שבועה עבידן אית ביניהון. זריע'ה לקבל אימא עלאה, הדא הוא דכתיב (בראשית מ"ז) הא לכם זרע. קציר'ה לקבל דרגא דאברהם הדא הוא דכתיב וקצרו לפי חסד. דיש'ה בחרוץ לקבל דרגיה דיצחק דעביד דינא ואפריש תכן מההוא בר. דינא אפריש מניה ועבד דינא ברשיעי עלמא וכדין אינהו כמוץ לפני רוח. והאי רוח דא דרגא דיעקב דכתיב (בראשית מ"ה) ותחי רוח יעקב, ולקבליה זור'ה והוא מוץ לאשא אתייהב למיכל. טוח'ן לקבל דרגא דמשה. ל'ש לקבל דרגא דאהרן. אופ'ה לקבל דרגא דצדי'ק ואתעביד לח'ם בידו

דְּצַדִּי"ק בַּהוּא אֹר דְּאִית בְּצִיּוֹן, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים קל"ז) נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר. בְּקִדְמִיתָא לְכ"ל וּלְבִתְרָא לְהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי בָּשָׂר וּמָאִי לֶחֶם דָּא קִיּוּמָא. וּבַהֲאִי שְׂתָא שְׂבִיעֵתָא לֹא עֵבְדִין עֵבִידְתָּא, אֲלֵא אֲכַלִּין הוּא לֶחֶם דְּאֲתִיִּיחֵב לְהוּ מִשְׂתָּא שְׂתִיתָּא. וְכוּלְהוּ עֲלִמִין בְּחֻדוּהָ גִיחִין וְכוּלְהוּ מִסְכְּנֵי וְעֵתִירֵי כּוּלְהוּ שׁוּין בַּהֲאִי אֲתֵר, דְּהָא כּוּלְהוּ תַתָּאִי מִהֲאִי שְׂתָא שְׂבִיעֵתָא מִתְּנַנִּין. וְאִי בַר נֶשׁ עֵבִיד בְּאִינוֹן פִּירִין סְחוּרְתָּא. הָאִי דְאֲתֵרָא דְעֵנִיּוּתָא מְנַע מִנִּיהָ בְּרַכָּאן, בְּגִין כֶּךָ מְנַע מִנִּיהָ בְּרַכָּאן. וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְאַחֲזָאָה דְהָאִי אֲרַעָא קְדִישָׁא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִית לָה גִיחָא בְּבַעֲלָהּ וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֶחֶם לְהָאִי כ"ל. וְכ"ל לְהוּ אֲתֵרָא דְאֶקְרִי בְּש"ר מִבְּשָׂרִי, וְלִית לָה גְהוּרָא מְדִילָה אֲלֵא הִנְהוּ סְפִיחֵי דְשְׂתִיתָּא דְאֲזַדְרְעוּ בַּהּ מִמִּילָא.

וּבְעֵי בַר נֶשׁ בַּהוּא עֲרַב שְׂבִיעֵת לְמַעַבְד עֵבִידְתָּא דְאֲרַעָא בְּאִינוֹן עֲשָׂר גִּטְעִין אֲשְׁתַּלִּימוּ בַּהּ דְתַתִּיחַד הָאִי אֲרַעָא בְּהוּ, וְלֹא תַתְּפָרֶשׁ מִנִּיּוּהוּ וְתַתְּקִרֵי אֲפָּה הִיא גִּטְעֵהָ, נְצִיבוּ דְנֻצֵב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין דְלֹא יִתְמַנַּע מִנִּיהָ הוּא טִיבוּ דְאִית לָה עִם בְּעֵלָהּ, גִּיחָא בְּשְׂבִיעֵת. בְּגִין כֶּךָ אָדָם בִּיּוּמָא שְׂתִיתָּא אֲתַבְרִי וְאֲזַדְוּגַת עֲמִיהָ בַת זִגְיָה לְאַתְעֲנַגָּא בְּשַׁבְתָּא, וְהִשְׂתָּא אֲזַדְוּגַת צַד"ק בְּשְׂתִיתָּא לְמִיחָב גְּהִירוּ לְהָאִי הַר סִינִי.

וְתָא חֲזִי, הַר חוֹרֵב אֲתַקְרִי כַּד אֲזַדְוּג עֲמִיהָ וְא"ו. וְאִי בְּנֵי נֶשׂא מְפָרִישִׁין וְא"ו מִנִּיהָ, אֶקְרִי חֲרֵב לִי, דְּהָא חֲרֵב כְּתִיב, וְעֵבְדָא נּוֹקְמִין. בְּגִין כֶּךָ הִלְכָה לְמִשָּׁה מִסִּינֵי תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה דִּיכְלָלוֹן יְתָה בְּאִינוֹן עֲשָׂר גִּטְעִין עֲרַב שְׂבִיעֵת, וְיִיתֵי מְזוּנָא לְעֲלָמָא בְּשְׂבִיעֵת. דְּהוּא אֲתֵרָא דְלִית לָה גְהוּרָא אֲלֵא מַה דְּאֲתִיִּיחֵב לָה מִהוּא וְא"ו.

וְתָא חֲזִי יִשְׂרָאֵל כַּד עֵבְדוּ עֲגָלָא וְאֲפָרִישׁוּ בְּרַכָּאן מִהֲאִי הַר חוֹרֵב דְּאֲפָרִישׁוּ מִנִּיהָ וְא"ו וְקִצִּיצוּ בְּנִטְעוֹת בְּאִינוֹן גִּטְעִין, מַה כְּתִיב (שמות ל"ג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מִהַר חוֹרֵב. הוּא עֲדֵי עֲלָאָה, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְדְרוּעָא דְשׁוּוּיִין בְּיַד כְּהָה אֲעֲדִיאוּ מִנְהוֹן. וּמָאן אֲתֵר אֲתִיִּיחֵב לוֹן, מִהַר חוֹרֵב כַּד אֲזַדְוּג בַּהּ וְא"ו. וְהִשְׂתָּא (משלי ט"ז) וְנִרְגַן מִפְרִיד אֲלוֹף וְאֲתַעְרוּ עֲלֵיהוֹן חֲרֵב.

בְּגִין כֶּךָ בְּנֵי לׁוֹי דְעֵבְדוּ לׁוֹיָהּ לְהָאִי אֲתֵרָא, אֲתַפְרְעוּ מִנְהוֹן. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שמות ל"ב) וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לִי אֵלֵי וַיֹּאסְפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי לׁוֹי, דְּהָא לֹא עֵבְדוּ פְרוּדָא אֲלֵא לׁוֹיָהּ. וְאֵמַר לוֹן מֹשֶׁה (שמות ל"ב) כַּה אָמַר יי עֲבְרוּ וְשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לְשַׁעַר בְּמַחֲנֶה, בְּגִין דְּהָאִי כ"ה יְהִבַת לוֹן רְשׁוּתָא לְמַעַבְד דִּינִין וּמָאן אִיְהוּ כ"ה, דָּא הַר חוֹרֵב וּבְגִין כֶּךָ קִטְלוּ מִנְהוֹן כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפֵי אִישׁ, שְׁלֹשַׁת

לא אתמר, אלא בשלשת לקבל הנהו תלתא דרגין דהוו מליין להאי באר. הדא הוא דכתיב (בראשית כ"ט) והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה. בגין דאינון גרמו דיסתלקון מינה והא אוקמוה.

בגין כף פקידת ליה האי תורה שבעל פה למשה על אינון עשר נטיען וערבה דיקיפון להאי מזבח באינון ערבי נחל לקבל תרין דרגין דמקיפין לעילא דאינון נצ"ח הו"ד. וכדין יעבדון נסוד המים מאינון מים חיים דאתיין על ידי דצדיק ולא ימנעון מהאי מזבח טיבו עלאה.

ותא חזי כל שאר יומי דשתא בהאי מזבח עבדין נסוד היין, רמיז לדינא דעייל בה למידן עלמא. אבל בחג עבדין אוף במים חיים. דהא חיים ונהירו אתוסף בההוא זמנא (ישעיה י"א) כי מלאה הארץ דעה את יי כמים לים מכסים.

עשרה פעמים נמנו ישראל, אחת בירידתן למצרים דכתיב (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה וכו' (וגו). ואחת בעלייתן דכתיב (שמות י"ב) כשש מאות אלף. ושנים בחומש הפקודים ושנים בימי שאול, א' בבזק וא' בטלאים, וא' בימי דוד (שמואל ב' כ"ג) ויתן יואב את מספר העם אל המלך. וא' בימי עזרא (עזרא ב') כל הקהל כאחד. וא' לעתיד לבא (ירמיה ל"ג) עוד תעבורנה הצאן על ידי מונה.

אשרי אדם מצא חכמה, דא אדם עלאה דאשרי עלוי טיבו דעתיקא. אימתי, כד מטא חכמה כמה דאת אמר (משלי י"ח) מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מיי. דא רעוא דעתיקא ומאי איהו האי חכמה, דא חכמה זעירא דהיא רברבא באתחברותא לעילא. מצא, מאי מצא כגון דאשתכחת בכלא. ואדם יפיק תבונה דבעי לעיינא ולאסתכלא ולאפקא מעומקא עלאה תבונה, לאנהרא להאי חכמה. ועל ידי דמאן אתנהירת על ידי עלאה דמפיק רצון מלעילא לאנהרא לה:

השלמה מההשמטות (סימן לח)

שבע צורות קדושות יש לו להקדוש ברוך הוא וכולן כנגדן באדם, שנאמר בצלם אלהים ברא אותו ונקה ברא אותם. ואלו הן שוק ימין ושמאל. יד ימין ושמאל גוף וברית הרי שש. והא אמרת שבעה. שבע הוי באשתו והיו לבשר אחד.

משל למה הדבר דומה, למלך שעלה בלבו ליטע בגנו תשעה אילנין זכרים והיו כלם דקלים, אמר כשיהיו כלם מין אחד, אי אפשר להתקיים. מה עשה, נטע אתרוג ביניהם והוא אחד מאותן התשעה שעלה בלבו להיות זכרים ואתרוג מאי הוי, נקבה והיינו דכתיב (ויקרא כ"ג) פרי עץ הדר כפת תמרים (ע"כ).

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

זכר ונקבה בראם. אפשר לומר פן והא פתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו וגו' ואחר כך אעשה לו עזר כנגדו. ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה. אלא אימא, דכתיב יצירה וכתיב בהן עשיה וכתיב בהן בריאה. עשיה דכתיב זכר ונקבה ברא אותם, בעת הרביב הנשמה על הגוף ואסף הכל. ומנלן דהאי יצירה לישנא דאסופי הוא דכתיב, וייצר יי אלהים כל חית השדה וכל עוף השמים ויבא אל האדם, והיינו דכתיב על האדם זכר ונקבה בראם ויברך אותם (ע"כ).

בצלם אלהים ברא אותו בכל אבריו וכל חלקיו, והא אמרינן וא"ו ולמה הוא דומה לעוטה אור כשלמה והאי וא"ו אינה אלא שש קצוות. אמר ליה, ברית מילה וזווגו של האדם חשבינן אחד. שתי ידיו ג'. ראשו וגופו ה'. שתי שוקיו ו'. ופנגדם כמותם בשמים דכתיב (קהלת ז') גם את זה לעמת זה עשה האלהים. והיינו ימים (שמות ל"א) כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ ולא אמר בששת ימים מלמד שכל יום ויום יש לו כחו (ע"כ): (עד כאן מההשמטות) השלמה מההשמטות המשרו הנ"ל

ויאמר אלהים פרו ורבו וגו'. פקודא דא לאתעסקא בהאי עלמא בפריה ורביה ולמעבד תולדין לאתפשטא שמא קדישא לכל סטרין ולמלקט רוחין ונשמתיין למחוי יקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא. דכל מאן דלא אתעסק בפריה ורביה אזעיר דינקנא דמריה דלא אשתכח בהאי עלמא. וגרים דלא שרייא שכינתא בהאי עלמא דכמה דאתוספן רוחין ונשמתיין, הכי אתוסף לנחתא (נ"א דוגמתא) בהאי עלמא זיו יקרא דמלכא דכתיב (משלי י"ד) ברב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון.

הדרת מלך דא זיו יקרא דמלכא דאתוסף לנחתא בהאי עלמא, מחתת רזון דא זעירו דדינקנא דמלכא דאזעיר מהאי עלמא, הכי אזעיר מעילא. דהא ההוא זיוא לא נחית, ואתחשב על ההוא בר נש כאלו אושד דמין דגרע דינקנא דלתתא כגוונא דלעילא דכתיב כי בצלם אלהים עשה את האדם, ואיהו אזעיר צלם אלהים לתתא, ודמות ודינקנא לעילא. ועל דא אצטריך בר נש לאתעסקא בפריה ורביה ולמעבד צלם אלהים לאסגאה יקרא דיי בכל סטריין: (עד כאן מההשמטות)

רעיא מהימנא השלמה מההשמטות (סימן לח) פקודא דא לקיים פריה ורביה לקיים בן ובת. בגין דאב תמן י', ואם תמן ה', בן תמן ו', בת תמן ה'. ואב ואם דלית לון בן ובת, גם יי לא שריא עליהו, וכגוונא דא בעובדא דבראשית אמר פרו ורבו. פרו מסטרא דימינא ורבו מסטרא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דְּשָׂמָלָא דְּבִיּה בְּרָא אֱלֹקִים כְּלָא, וּבְרָא דָא עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא. אֵת הָאָרֶץ דָּא שְׂכִינְתָּא. וְאִמְרֵי צְרִיךְ ד', בָּאָב וְאִם בֵּן וּבֵת. בְּגִין דְּהָא אֲתַקְדָּשׁוּ וְאֲתַבְרְכוּ בְּשִׁלְשׁ קְדוּשׁוֹת וְשִׁבַע בְּרַכָּאן דְּאִינוּן י', צְרִיכִין לְמַהוּי ד' אֲתוּון דְּשִׁרְיִין עֲלֵיהוּ עֲשֵׂרָה, לְמַהוּי בְּרַ נְשׁ רְשׁוֹת הִיחִיד לְמַאֲרִיָּה, דְּרַחְבּוּ ד' וּגְבִהּוּ י'. וּמָאן דְּמַתְעַסֵּק בְּאוֹרֵייתָא וּבְמִצְוָה בְּדַחֲלוּ וּבְרַחֲמֵי דְּמַאֲרִיָּה בְּאַתְר דְּיִרְאָה שְׂרִיא תִּמְן י', בְּאַתְר דְּאֶהְבֵּה שְׂרִיא תִּמְן ה'. בְּאַתְר דְּתוֹרָה שְׂרִיא ו', וּבְאַתְר דְּמִצְוָה שְׂרִיא ה'. בְּאַתְר דְּמַחְשְׁבָה דְּאַתְמָר בַּהּ (שְׂמוּאֵל ב ז) וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם, כְּלִיל מְכֻלָּא. שְׂרִיא בֵּיה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. (תְּהִלִּים קכ"ז) אִם י" לא יִבְנֶה בֵּית שׁוּא עֲמֵלוּ בּוֹנֵי בּוּ, מְאִי שׁוּא עֲמֵלוּ בּוֹנֵי בּוּ, אִינוּן סְמַא"ל וְנַחֲשׁ ע"כ:

(עד כאן מההשמטות)

נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, דְּאַתְכְּלִיל בְּשִׁית סְטָרִין כְּלִיל מְכֻלָּא כְּגוּוּנָא דְּלַעֲיָלָא, בְּשִׁיפֵי מַתְקָנָן בְּרוּזָא דְּחַכְמָתָא כְּדָקָא יָאוּת כְּלָא תְּקוּנָא עֲלָאָה. נַעֲשֵׂה אָדָם רוּזָא דְּכָר וְנוֹקְבָא כְּלָא בְּחַכְמָתָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ לְאַשְׁתַּכְּלָלָא דָּא בְּדָא לְמַהוּי (ד"א ל"ג חד) הוּא יְחִידָאֵי בְּעֲלָמָא שְׁלִיט עַל כְּלָא:

וְיִרְא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה (ד"א כלל) וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, הֵכָא אֲתַתְּקֵן מַה דְּלָא אֲתַמְר כִּי טוֹב בְּשַׁנֵּי בְּגִין דְּאַתְבְּרִי בֵּיה מוֹתָא, וְהֵכָא אֲתַמְר וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. וְאִזְלָא כְּמַה דְּאִמְרֵי חֲבֵרִיאָא וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד זֶה מוֹת.

וְיִרְא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, וְכִי לָא חָמָא לִיָּה קוּדָם. אֵלָא כְּלָא חָמָא לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמָאן דְּאִמְר אֵת כָּל, לְאַסְגָּאָה כָּל דְּרִין דְּיִיתוּן לְבַתֵּר כֵּן, וְכֵן כָּל מַה דְּיִתְחַדֵּשׁ בְּעֲלָמָא בְּכָל דְּרָא וְדָרָא עַד לָא יִיתוּן לְעֲלָמָא. אֲשֶׁר עָשָׂה, דָּא כָּל עוֹבְדֵין דְּבְרָאֲשִׁית, דְּתִמְן אֲתַבְּרִי יְסוּדָא וְעִקְרָא לְכָל מַה דְּיִיתִי וְיִתְחַדֵּשׁ בְּעֲלָמָא לְבַתֵּר כֵּן. וּבְגִין כֵּךְ חָמָא לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד לָא הוּוּ וְשׁוּי כְּלָא בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאֲשִׁית. יוֹם הַשְּׁשִׁי, מְאִי שְׁנָא בְּכֻלְהוּ יוֹמֵי דְּלָא אֲתַמְר בְּהוּ ה"א, אֵלָא הֵכָא כֵּד אֲשְׁתַּכְּלָל עֲלָמָא אֲתַחְבַּרַת נּוֹקְבָא בְּדְכוּרָא בְּחַבּוּרָא חַד, ה' בְּשִׁשִּׁי (ד"א דִּאִהוּ ס"א יְסוּד) לְמַהוּי כְּלָא חַד. וְיִכְלוּ, אֲשְׁתַּכְּלָלוּ כְּלָא חַד (ד"א כַּחַד). אֲשְׁתַּכְּלָלוּ מְכֻלָּא וְאֲשְׁתַּלִּימוּ בְּכָלָא:

וְיִכְלוּ הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח (תְּהִלִּים לא) מַה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צְפַנְתָּ לִירְאִיךָ פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ נִגְדַת בְּנֵי אָדָם. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לְבַר נֶשׁ בְּעֲלָמָא, וְאֲתַקִּין לִיָּה לְמַהוּי שְׁלִים בְּפּוֹלְחָנִיה וְלְאַתְתַּקְנָא אֲרַחוּי, בְּגִין דְּיִזְכִּי לְנַהוּרָא עֲלָאָה דְּגִנְיוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקֵיא כְּמָא דְּאַתְ אִמְר, (יִשְׁעִיָּה סד) עֵין לָא רְאֵתָה אֱלֹהִים זּוֹלַתְךָ יַעֲשֵׂה לְמַחְפָּה לוּ.

השלמה מההשמטות (סימן ט"ל)

יָשַׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ מֵאִי הָאֵי דְקָא אֲמַרִּינָן כּל יוֹמָא הַעוֹלָם הֵבֵא, וְלֹא יִדְעִינָן מֵאִי קָאמַר, הַעוֹלָם הֵבֵא מִתְּרַגְּם עֲלֵמָא דְאֵתִי מְלַמֵּד שְׁקוּדָם שְׁנַבְרָא הַעוֹלָם עָלָה בְּמַחְשְׁבָה לְבְרוּא אֹר גְּדוּל לְהַאִיר וְנִבְרָא אֹר גְּדוּל שְׁאִין כּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְשַׁלוּט בּוּ, צָפָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁאִינָן יְכוּלִין לְסוּבְלוּ לְקַח שְׁבִיעֵי וְשֵׁם לְהֵם בְּמִקוּמוֹ וְהַשָּׂאָר גָּנְזוּ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבֵא. אֲמַר אִם יִזְכוּ בְּזֶה הַשְּׁבִיעֵי וְיִשְׁמְרוּהוּ, אֲתָן לְהֵם זֶה לְעוֹלָם אַחֲרוֹן. וְהֵינּוּ דְכַתִּיב, הַעוֹלָם הֵבֵא. שְׁכַבְרָא בֵּא מִקּוּדָם שְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (שם ל"א) מָה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנַתְּ לִירְאִיךָ פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ נֶגְדַת בְּנֵי אָדָם: (עד כאן מההשמטות)

וּבַמָּה (ס"א זכי בר נש) יִזְכִּי לִיה לְבַר נֶשׁ לְהַהוּא נְהוּרָא, בְּאוּרִייתָא. דְכַל מֵאֵן דְאֶשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא בְּכַל יוֹמָא יִזְכִּי לְמַהוּי לִיה חוּלְקָא בְּעֲלֵמָא דְאֵתִי, וְיִתְחַשֵּׁב לִיה כְּאֵלוּ בְּאֵנִי עֲלֵמִין, דְהָא בְּאוּרִייתָא אֲתַבְּנִי עֲלֵמָא וְאֶשְׁתַּכְּלַל הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (משלי ג) "בְּחַכְמָה יִסַּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, וְכַתִּיב, (משלי ח) וְאֶהְיֶה אֲצִלּוֹ אֱמוּן וְאֶהְיֶה שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם יוֹם וְכַל דְאֶשְׁתַּדַּל בָּהּ שְׁכַלִּיל עֲלֵמִין וְקִיִּים לִיה.

דף מז ע"ב

וְתֵא חֲזִי, בְּרוּחָא עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, וּבְרוּחָא מִתְקַיֵּימָא, רוּחָא דְאֲנוּן דְלַעֲאֵן בְּאוּרִייתָא, וְכַל שְׁפֵן רוּחָא דְהֵבֵל דְרַבִּי דְבִי רַב. מָה רַב טוֹבָךְ דָּא טוֹבָא דְאֶתְגַּנִּיז. לִירְאִיךָ לְאֲנוּן דְחֲלִי חֲטָאָה. פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ. מֵאִי פְּעֻלַת דָּא עוּבְדָא דְבְּרֵאשִׁית. רַבִּי אַבָּא אָמַר דָּא גַן עֵדֵן, דְהָא בְּאוּמְנוּתָא עֲבִיד לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא כְּגוּוּנָא דְלַעֲיֵלָא. לְאֶתְתַּקְפָּא בֵּיה צַדִּיקֵי (דף מז ע"ב) הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים לא) פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ, נֶגְדַת בְּנֵי אָדָם, דְהָא הוּא נֶגְדַת (בני) אָדָם. וְאַחֲרָא נֶגְדַת עֲלֵאִין קְדִישִׁין. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן גַּן עֵדֵן לַעֲיֵלָא וְנֶגְדַת בְּנֵי אָדָם הוּי (ואפילו אחרא נגד בני אדם הוי) לְאֶתְכַנְשָׁא בֵּיה צַדִּיקֵי דְעֲבָדִי רְעוּתָא דְמֵאֲרִיחוּן.

וְיַכְלוּ, דְכַלוּ עוּבְדִין דְלַעֲיֵלָא וְעוּבְדִין דְלַתְתָּא. הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ לַעֲיֵלָא וְתַתָּא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר עוּבְדָא וְאוּמְנוּתָא דְאוּרִייתָא שְׁבַכְתְּב וְעוּבְדָא וְאוּמְנוּתָא דְתוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה. וְכַל צְבָאָם אֵלִין פְּרִטֵי דְאוּרִייתָא אֲפִין דְאוּרִייתָא שְׁבַעֲלָ פְּנִים לְתוֹרָה. וְיַכְלוּ, דְאֶתְקַיֵּימוּ וְאֶשְׁתַּכְּלָלוּ דָּא בְּדָא. שָׁמַיִם וְאֶרֶץ פְּרִט וְכַלָּל. וְכַל צְבָאָם, רַזִּי דְאוּרִייתָא דְכֵיאֵן דְאוּרִייתָא מְסַבְּנָן דְאוּרִייתָא.

סדר הלימוד ליום כו תשרי [יום 26 בשנה]

השלמה מההשמטות (סימן מ')

שמיני מאי הוי, יש לו להקדוש ברוך הוא צדיק אחד בעולם וחביב לו מפני שמקיים כל העולם כלו והוא יסודו והוא מכלכלו ומצמיחו ומגדלו ומשמחו. אהוב וחביב למעלה, נורא ואדיר למטה. מתוקן ומקובל למעלה, מתוקן ומקובל למטה. והוא יסוד הנפשות כלם.

אמרת שמיני ואמרת יסוד הנפשות כלם, והא כתיב וביום השביעי שבת וינפש. אין שביעי הוי, אלא משום דמכריע בינייהו, ויש אינון תלת לרע ותלת לעיל, והוא דאכרע בינייהו. ומאי טעמא אקרי שביעי, וכי הוא בשביעי, לא. אלא מפני שהקדוש ברוך הוא שבת בשבת באותה המדה. דכתיב (שמות ל"א) כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש. מלמד שכל יום ויום יש לו מאמר אחד שהוא אדון לו, לא מפני שהוא נברא בו, אלא מפני שהוא פועל בעולם פעולה המסורה לו בידו.

פעלו כלם פעולתם וקיימו מעשיהם לבד, בא יום השביעי ופעל פעולתו. שמחו כלם ואף הקדוש ברוך הוא. ולא עוד אלא שגדלה נשמתו, דכתיב וביום השביעי שבת וינפש. ומאי הוי שביתה זו דלא הוי בה מלאכה, והוי הנחה. דכתיב שבת. משל למה הדבר דומה, למלך שהיו לו שבעה גנות, ובגן האמצעי מעין נאה נובע ממקור מים חיים, ג' מימינו וג' משמאלו. ומיד שפועל בעולם, אז מתמלא ושמחים כלם. ואומרים לצרכנו הוא מתמלא והוא משקה אותם ומגדלם והם ממתנין ושובתין והוא משקה את השבעה. והא כתיב (ישעיה מ"ג) ממזרח אביא זרעך והוי חד מנהון ומשקה ליה. אלא אימא הוא משקה את הלב והלב משקה אחר כן כלם. ומאי ניהו מדה שביעית הוי אומר זו מדת טובו של הקדוש ברוך הוא.

מאי טעמא אמר את שבתותי, ולא אמר את שפתי. משל למה הדבר דומה, למלך שהיה לו כלה נאה וכל שבוע ושבוע מזמינה יום אחד להיות עמו. והמלך יש לו בנים נאים ואהובים אמר להם הואיל וכן שמחו אתם גם כן ביום שמחתי כי אני בשלכם אני משתדל ואתם גם כן תדרו אותו. ומאי זכור ושמור זכור לזכר ושמור לנקבה. מאי טעמא (ויקרא י"ט) ומקדשי תיראו. שמרו עצמכם מהרהור, כי מקדשי קדוש הוא למה (ויקרא כ) כי אני יי מקדשכם, אני בכל צד. ע"כ: (עד כאן

מההשמטות)

ויכל אלהים ביום השביעי דא תורה שבעל פה דאיהו יום שביעי, וביה אשתכלל עלמא דאיהו קיומא דכלא. מלאכתו אשר עשה ולא כל מלאכתו, דהא תורה שבכתב אפיק כלא בתוקפא דכתב דנפיק מחכמתא. תלת זמנין הכא ביום השביעי. ויכל אלהים ביום השביעי. וישבות ביום השביעי. ויברך אלהים את יום השביעי. הא תלת. ויכל אלהים ביום השביעי, דא תורה שבעל פה, דעם יום השביעי דא אשתכלל עלמא כדקא אמרן.

וישבות ביום השביעי, דא יסודא דעלמא. בספרא דרב ייבא סבא דא יובלא ועל כף כתיב הכא מפ"ל מלאכתו דכלא נפיק מניה. ואנן דא יסודא כדקאמרן דהא נייחא ביה הוה יתיר מכלא.

ויברך אלהים את יום השביעי. דא כהן גדול דמברך לכלא והוא נוטיל ברישא דתנן כהן נוטיל בראש, וברכאן ביה שריין לברכא ואקרי שביעי. רבי ייסא סבא אמר הני תרי חד ביסודא דעלמא איהו, וחד בעמודא דאמצעייתא. (ד"א ל"ג) (אבל הני תלת חד במעלי שבתא דליליא וחד דיומא וחד דעלמא דאתי דאיהו שבת הגדול).

וכן (ד"א ל"ג ויקדש) אותו, למאן, לההוא אתר דאת קיימא ביה שריא כמא דאת אמר, (שמואל ב טו) והראני אותו ואת נוהו. ובהאי אתר שריין כל קדושין לעילא (ד"א דלעילא), ונפקי מניה לכנסת ישראל למיהב לה תפנוקא לחם פנג, ואזלא הא כמה דכתיב, (בראשית מט) מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך, מאשר דא קיים שלים דהוה (ד"א ל"ג) (ליה) לחם עוני אתהדר למהוי לחם פנג. והוא יתן מעדני מלך. מאן מלך, דא כנסת ישראל. הוא יהיב (ד"א לה) כל תפנוקין דעלמין, וכל קדושין דנפקין מלעילא מהאי אתר נפקין. ועל דא ויקדש אותו, ההוא את קיימא.

כי בו שבת. ביה נייחא דכלא, (ד"א ביה נייחא) דעלאין ותתאין. ביה שבתא (ד"א אתייא) לנייחא. אשר ברא אלהים מפללא דזכור נפקא שמור לאתקנא עבידתא דעלמא. לעשות דא אומנא דעלמא. למעבד עבידתא דכלא. (ס"א אשר ברא אומנא אצטריך לעלמא וכל עבידתא דכלא).

תו פריש רבי שמעון מלה ואמר, כתיב, (דברים ז) שומר הברית והחסד. שומר דא כנסת ישראל. הברית דא יסודא דעלמא. והחסד דא אברהם, דכנסת ישראל היא שומר הברית והחסד, ואקרי שומר ישראל, דא הוא נטיר פתחא דכלא, ביה תליין כל עבידן דעלמא ודאי, אשר ברא אלהים לעשות, לשכללא לאתקנא כלא כל יומא ויומא ולאפקא רוחין ונשמתין (קדישין לעלמא), ואפילו רוחין ושדין.

ואי תימא דלאו אנון תקוּנא דעלמא. לאו הכי. דהא אנון לתקוּנא דעלמא הוּוּ
ולאלקאה בהו לחייבי עלמא דאנון אזלין לקבלייהו לאוכחא להו. ומאי דאזיל
לשמאלא אתאחיד בסטרא שמאלא לקבלייהו (ס”א לקי בהו) בגיני כך לתקוּנא
הוּוּ.

דף מח ע”א

תא חזי, מה פתיב בשלמה (שמואל ב ז) והוכחתי בשבט אנשים ובנגעי בני
אדם. מאן (קסט ע”ב) נגעי בני אדם. אלין אנון מזיקין. תא חזי, בשעתא
דאתבריין אתקדש יומא ואשתארו רוחא בלא גופא. ואלין אנון בריין דלא (דף
מח ע”א) אשתכללו (ד”א ל”ג) (ולא אתייסדו) ומסטר שמאלא אנון זוהמא דדהבא,
ועל דא בגין דלא אשתכללו ואנון פגימין, שמא קדישא לא שריא בהו ולא
אתדבקו ביה, ודחילו דלהון משמא קדישא איהו וזעין ודחלין מניה, ושמא
קדישא לא שריא באתר פגים.

ותא חזי האי בר נש דאתפגים דלא שבק בר בהאי עלמא, כד נפק מניה לא
אתדבק בשמא קדישא (לעיל יג א) ולא עאלין ליה בפרגודא, בגין דאיהו פגים
ולא אשתלים, ואילנא דאתעקר בעיא נטיעא זמנא אחרא, בגין דשמא קדישא
אשתלים בכל סטריין. ופגימו לא אתדבק ביה לעלמין.

ותא חזי הני בריין פגימין אנון מעילא ומתתא, ובגיני כך לא מתדבקן לעילא
ולא מתדבקן לתתא. ואלין דכתיב בהו אשר ברא אלהים לעשות דלא אשתלימו
עילא ותתא. ואי תימא הא רוחין אנון אמאי לאו (ד”א אשתלימו) לעילא, אלא
פיון דלא אשתלימו לתתא בארעא לא אשתלימו לעילא. וכלהו מסטר שמאלא
קא אתיין ומתכסיין מעינא דבני נשא וקיימי לקבלייהו לאבאשא לון. תלת לון
פמלאכי השרת. ותלת לון פבני נשא. (לעיל כה א) והא אוקמוה.

בתר דאתבריין רוחין (ד”א ל”ג אטרו) אשתארו אנון רוחין בתר רחייא דנוקבא
דתהומא רבא ליליא דשבתא ויומא דשבתא, פיון דנפק קדושתא דיומא ולא
אשתלימו, נפקו לעלמא ושטאן לכל סטריין, ובעיא עלמא לאתנטרא מנייהו.
דהא פדין כל סטר שמאלא אתער, ואשא דגיהנם מלהטא, וכל אנון דבסטר
שמאלא אזלין ושטאן בעלמא. ובעאן לאתלבשא בגופא ולא יכלין. פדין בעינא
לאסתמרא מנייהו, ואתקינו שיר דפגעים בכל שעתא דדחילו דלהון שריא
בעלמא.

תא חזי, כד אתקדש יומא במעלי שבתא סופת שלום שריא ואתפריסת
בעלמא. מאן סופת שלום, דא שבתא, וכל רוחין ועלעולין ושדין וכל סטרא

דמסאבי פלהו טמירין ועאלין בעינא דריחייא דנוקבא דתהומא רבא. דהא פיון דאתער קדושתא על עלמא, רוח מסאבא לא אתער בהדיה. ודא עריק מקמיה דדא.

וכדין עלמא בנטירו עלאה ולא בעינן לצלאה על נטירו כגון שומר את עמו ישראל לעד אמן. דהא דא ביומא דחול אתתקן דעלמא בעיא נטירו. אבל בשבת סוכת שלום אתפריסא על עלמא ואתנטיר בכל סטריין. ואפילו חייבי גיהנם נטירין אנון, וכלא בשלמא אשתכחא עלאין ותתאין, ובגין כך בקדושא דיומא מברכינן הפורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלם. אמאי על ירושלם, אלא דא היא מדורא דההיא סכה. ובעינא לזמנא לההיא סכה דאתפרסת עלנא ולמשרא עמנא ולמהוי (ד”א מגינא) עלנא כאמא דשרייא על בנין, ובגין דא לא דחלין מכל סטריין, ועל דא הפורס סוכת שלום עלינו.

תא חזי, בשעתא דישראל מברכיין ומזמנין להאי סכת שלום אושפיזא קדישא ואמרי הפורס סכת שלום, כדין קדושתא עלאה נחתא ופריסת גדפהא עליהו דישראל ומכסיא לון כאמא על בנין, וכל זנינן בישין אתכנישו מעלמא, ויתבי ישראל תחות קדושתא דמאריהון, וכדין דא סכת שלום יהיב נשמתין חדתין לבנהא, מאי טעמא בגין דביה נשמתין שריין (ס”א דכדין זמן זווגא ונטלת נשמתין ובה שריין) ומניה נפקין. וכיון דשריא ופריסת גדפהא על בנהא. אריקת נשמתין חדתין לכל חד וחד.

דף מח ע”ב

תו אמר רבי שמעון על דא תנינן שבת דוגמא דעלמא דאתי איהו, הכי הוא ודאי, ועל דא שמיטה ויובל דוגמא דא בדא. ושבת ועלמא דאתי הכי הוא. וההוא תוספת דנשמתא מרזא דזכור קא אתיא על האי סכת שלום דנטיל (דף מח ע”ב) מעלמא דאתי ודא תוספת יהבת לעלמא קדישא. ובההוא תוספת חדאן ויתנשי מנייהו כל מלין דחול וכל צערין וכל עאקין כמא דאת אמר (ישעיה יד) ביום הניח יי לך מעצבך ומרגנך ומן העבדה הקשה וגו’.

ובליליא דשבתא בעי בר נש לאטעמא מפלא, בגין לאחזאה דהאי סכת שלום מפלא אתפלילת, ובלבד דלא יפגים מיכלא חדא ליומא, ואית דאמרי תריין, לתריין סעודתי אחרנין דיומא, ושפיר. וכל שכן אי סליק יתיר ליומא ויכיל למטעם ממילין אחרנין ולזעירי בתרי תבשילין סגיא, ואוקמוה חבריא.

גר של שבת לנשי עמא קדישא אתיהיבת לאדלקא, וחברייא הא אמרו דאיהי כבתה בוצינא דעלמא ואחשיכת ליה כו’ ושפיר. אבל רזא דמלה. האי סכת שלום

מטרוניתא דעלמא היא ונשמתינ דאנון בוצינא עלאה בה שריין. ועל דא מטרוניתא בעיא לאדלקא, דהא בדוכתהא אתאחדת ועבדת עובדא.

ואתתא בעיא בחדוה דלבא ורעותא לאדלקא בוצינא דשבת, דהא יקרא עלאה היא לה וזכו רב לגרמה למזפי לבנין קדישין דיהון בוצינא דעלמא באורייתא ובדחלתא, ויסגון שלמא בארעא, ויהיבת לבעלה אורפא דחיין, בגין כך בעיא לאודהרא בה.

תא חזי, שבת ליליא ויומא זכור ושמור איהו כחדא, ועל דא פתיב זכור את יום השבת לקדשו וכתוב שמור את יום השבת, זכור לדכורא שמור לנוקבא וכלא חד. זכאין אנון ישראל חולקיה דקודשא בריך הוא עדביה ואחסנתיה עלייהו פתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי אלקיו.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ב)

רבי חנינא פריש כל חד על קיומא. ששון חד. שמחה תריין. חתן תלת. כלה ארבע. גילה דיצה אהבה אחוה שלום וריעות י' כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם. ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

ויבן יי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם וגו'. אמר רבי שמעון פתיב, (איוב כח) אלהים הבין דרפה והוא ידע את מקומה. האי קרא גוונין סגי אין אית ביה. אלא מהו אלהים הבין דרפה. כמא דאת אמר ויבן יי אלהים את הצלע דא תורה שבעל פה דאית בה דרך, כמא דאת אמר, (ישעיה מג) הנותן בים דרך, בגיני כך אלהים הבין דרפה.

והוא ידע את מקומה. מאן מקומה, דא תורה שבכתב דאית בה דעת. (דעת ותבונה כחד אזלו) יי אלהים שם מלא לאתקנא לה בכלא. ועל דא אתקריאת חכמה ואתקריאת בינה. בגין דהוה בשם מלא יי אלהים בכלא בשלימו בתרי שמחן.

את הצלע דא אספקלריאה דלא נהרא כמא דאת אמר, (תהלים לה) ובצלעי שמחו ונאספו. אשר לקח מן האדם, בגין דהא מתורה שבכתב נפקת. לאשה, לאתקשרא בשלהובא דסטר שמאלא, דהא אורייתא מסטרא דגבורה אתיהיבת. לאשה, למהוי (נח ע' א) אש ה' קטיר כחדא.

ויבאה אל האדם. בגין דלא בעיא לאשתכחא בלחודהא אלא לאתכללא ולא תחברא בתורה שבכתב. פיון דאתחברת בהדיה הוא יזון לה ויתקן לה ויתן לה מה דאצטריך היינו דכתיב ואת הארץ והא אוקימנא. מכאן אוליפנא מאן דאנסיב ברתיה עד לא תיעול לבעלה, אבוה ואמה מתקנין לה ויהיבין לה כל מה דאצטריך, פיון דאתחברת בבעלה הוא יזון לה והוא יתן לה מה דבעיא.

תא חזי, בקדמיתא פתיב ויבן יי אלהים את הצלע. דאבא ואמא אתקיננו לה (בכ”ד קשוטין. ויבאה בגי’ כ”ד) ולבתר ויביאה אל האדם (ועאלא ליה בחמש קלין (ירמיה כה) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול מצהלות חתנים) לאתקשרא כלא פחדא ולא תחברא חד בחד. והוא יהיב (ליה) מה דאצטריך.

דף מט ע”א

דבר אחר אלהים הבין דרפה, פד ברתיא בבי אמא, היא אסתכלא בכל יומא בכל מה דבעיא ברתיא דכתיב, (איוב כח) אלהים הבין דרפה, פיון דחברת לה בבעלה הוא יהיב לה כל מה דבעיא ויתקן עובדהא, הדא הוא דכתיב והוא ידע את מקומה (והאי קרא ברזין עלאין אתקשר) (דף מט ע”א) (ד”א האי קרא על חכמתא עלאה אתמר ואתקשר ברזין עלאין, דהא נקודה קדמאה לית מאן דידע בה כלל, אבל אלהים הבין דרכה דא עלמא דאתי, והו”א דא טמירא דכל טמירין סתימא דאקרי הו”א ולא ידיע בשמא).

פתיב וייצר יי אלהים את האדם. הכא אשתכלל בכלא בימינא ובשמאלא, והא אוקימנא דאתכליל ביצר הטוב, אבל וייצר יי אלהים ביצר טוב וביצר רע.

השלמה מההשמטות (סימן מ”ג)

ס”א יצר טוב וייצר רע דאיהו חדוה ואייתי לה לגביה, ולעילא סטרא דצפון ממש דאיהו חדוה בלא זוהמא דיצר הרע אחיד ביה (נ”א בה). בקדמיתא דכתיב שמאלו תחת לראשי ולבתר וימינו תחבקני ואתייהיבת בין ימינא לשמאלא (נ”א ושמאלא) (לאתזנא) ועל דא וייצר (יי אלהים שם מלא לגבי תרין סטרין אלין. את האדם וכו’) (עד כאן מההשמטות)

אמאי, אלא יצר טוב ליה לגרמיה. יצר הרע לאתערא לגבי נוקביה. (ס”א ומסטר שמאלא אתער תדיר לגבי נוקבא), רזא דמלה מכאן אוליפנא דצפון אתער תדיר לגבי נוקבא ואתקשר בהדה ובגין כך אתקריאת אשה.

ותא חזי, יצר טוב וייצר הרע בגין דאתייהבת נוקבא בינייהו (נ”א דנוקבא אתכלילת בהו) ואתקשרא בהדייהו, ולא מתקשרא עד דיצר הרע אתער לגבה ומתקשרן דא בדא. וכיון דמתקשרן דא בדא, פדין אתער יצר טוב דאיהו חדוה ואייתי לה לגביה (וכדין אתייהבת בינייהו לאתקנא, ועל דא וייצר יי אלהים שם מלא לגביה יצר טוב ויצר רע) (ד”א ולעילא סטרא דצפון ממש דאיהו חדוה בלא זוהמא דיצר הרע אחיד בה בקדמיתא, דכתיב, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי ולבתר וימינו תחבקני, ואתייהבת בין ימינא ושמאלא לאתזנא, ועל דא וייצר יי אלהים שם מלא לגבי תרין סטרין אלין).

את האדם הא אוקימנא. אבל דכר ונוקבא פחדא (ד”א ולא הוו) מתפרשן למהוי אפין באפין. מה פתיב עפר מן האדמה השתא קיימא לאתקנא. תא חזי אתתא פד

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

אתחברת בבעלה, אתקריאת על שם בעלה, איש אשה, צדי"ק צד"ק, איהו עופר ואיהי עפר. (ד"א ל"ג) (וכדין) איהו צבי ואיהי צביה (ד"א כמא דאת אמר) (יחזקאל כ) צבי היא לכל הארצות.

פתיב, (דברים טז) לא תטע לך אשה כל עץ אצל מזבח יי אלהיך אשר תעשה לך. אצל מזבח, וכי לעילא מניה או באתר אחרא מאן שרייה. אלא הא אוקימנא (קפ"ב ע"ב) אשר דא בעלה דאתתא (ד"א ה"א) אתקריאת על שום בעלה אשה. (נ"א הה הם אשר ה"א) ועל דא פתיב, (מלכים ב כג) לבעל ולאשרה. בגין כך פתיב לא תטע לך אשה כל עץ אצל מזבח יי אלקיך. לקבל (נ"א אשרה) אתר דההוא מזבח יי, דהא מזבח יי איהו קיימא על דא, ועל דא לקבלה לא תטע לך אשה אחרא.

תא חזי, בכל אתר כל אנון פלחי שמשא אקרון עובדין לבעל, ואנון דפלחין לסיהרא איקרון עובדי אשה, ועל דא לבעל ולאשרה, ואשרה אתקרי על שום בעלה אש"ר. אי הכי אמאי אתעבר שמה דא. אלא אשרה על שום דכתיב (בראשית ל) באשרי פי אשרוני בנות והוא (ד"א הא) דלא אשרוה שאר עמין וקיימא אחרא תחותה, ולא עוד אלא דכתיב (איכה א) כל מכבדיה הזילוה, ובגין כך (נ"א אתעביד) אתעבר שמה דא, ובגין דלא יתתקפון אנון דעבדי שאר עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, וקרינן מזבח דאיהו מאדמה, דכתיב, (שמות כ) מזבח אדמה וגו' בגיני כך עפר מן האדמה.

ויפח באפיו נשמת חיים. (מלה אתכליל אבל ויפח באפיו) אתכליל נשמת חיים בההוא עפר, כנוקבא דמתעברא מן דכורא דהא מתחברן ואתמלייא האי עפר מפלא, ומאי איהו, רוחין ונשמתין. ויהי האדם לנפש חיה, השתא אתתקן וקיימא אדם לאתקנא ולמיון לנפש חיה.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ד)

אמר ליה (שיר השירים ז) לכה דודי נצא השדה לכו להקדוש ברוך הוא לטייל ואל אשב תמיד במקום אחד ומאי ל"ב אמר ליה, אם כן בן זומא מבחויך ואתה עמו ל"ב הוא (והוא) שלשים ושתים והיו סתומים ובהם נברא העולם. ומאי שלשים ושתים אמר ליה ל"ב נתיבות משל למלך שהיה יושב בחדרי חדרים ומנין החדרים ל"ב. ולכל אחד מן החדרים יש נתיב נאה למלך זה להפנס (הכל) בחדרו על דרך נתיבות. אמר, לא נאה לו שלא לגלות פניו ומשכנותיו וגניזו וחמודותיו. אמרת לא. מה עשה, נגע בבת ופלל בה כל הנתיבות ומלבושיה והרוצה להפנס (ס"א להסתכל בעיניה) בפנים, יסתכל הנה. ונשאה למלך.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

גם נתנה לו במתנה. ולפעמים קורא אותה באהבתו, (בת) אחותי פי ממקום אחד היו ולפעמים קורא אותה בתי, פי בתו היא. ולפעמים קורא אותה אמי. ועוד פי אין דין אם אין חכמה, שהרי נאמר (מלכים א' ה') ויי נתן חכמה לשלמה. ואחר כך דן את הדין על מתכונתו דכתיב (מלכים ג') וישמעו כל ישראל את המשפט וגו' פי ראו פי חכמה אלהים בקרבו וגו'.

ומה חכמה נתן הקדוש ברוך הוא לשלמה. שלמה נשא שמו של הקדוש ברוך הוא כדאמרין, כל שלמה שבשיר השירים קדש, לבד מאחד. אמר הקדוש ברוך הוא הוא הואיל ושמך כשמי, אשיא לך בתי. והא נשואה היא, אמר ליה, במתנה נתנה לו השם. ויי נתן חכמה לשלמה ולא פירש. והיכן פירש, להלן. פי ראו פי חכמת אלהים בקרבו לעשות משפט (נ"א ומאי משפט אלא כל זמן שאדם עושה משפט חכמת אלהים בקרבו) ומאי לעשות משפט, הוי אומר שאותה חכמה שנתנה אלהים ושהיא עמו בחדרו, היא בקרבו. זאת עוזרתו ומקרבתו ואם לאו מרחקתו ולא עוד אלא מיסרתו דכתיב (ויקרא כ"ו) ויסרתי אתכם אף אני: (עד כאן מההשמטות)

סדר הלימוד ליום כז תשרי [יום 27 בשנה]

וַיְבִן יי אֱלֹהִים, אוֹף הָכִי נְמִי בְשֵׁם מְלֵא, דְהָא אָבָא וְאִמָּא אֲתַקִּינוּ לָהּ עַד לָא אֲתַת לְבַעְלָהּ. אֵת הִצְלַע כְּמָא דְאֵת אֲמַר, (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאוּה בְנוֹת יְרוּשָׁלַם, אֲסַפְקִלְרִיָאָה דְלָא נְהָרָא, אָבָל אָבָא וְאִמָּא אֲתַקִּינוּ לָהּ לְאֲתַפְיִסָא בַעְלָהּ בַּהֲדָה.

וַיְבָאָה אֶל הָאָדָם. מֵהֶכָא אוֹלִיפְנָא דְבַעָאן אָבָא וְאִמָּא דְכָלָה לְאֲעֵלָה בְרִשׁוּתִיהָ דְחָתָן. כְּמָא דְאֵת אֲמַר, (דברים כב) אֵת בְּתִי נִתְתִי לְאִישׁ הַזֶּה וְגו'. מִכָּאן וְאִילָךְ בַּעְלָה יִיתִי לְגַבְהָ, דְהָא בֵיתָא דִילָהּ הוּא דְכְתִיב, (בראשית כט) וַיָּבֵא אֶלֶיהָ. וַיְבֵא גַם אֶל רְחֵל, בְּקִדְמִיתָא וַיְבָאָה אֶל הָאָדָם דְעַד הֶכָא אֵית לְאָבָא וְלְאִמָּא לְמַעַבְד, לְבַתָּר אִיהוּ יִיתִי לְגַבְהָ וְכֹל בֵּיתָא דִילָהּ הוּא, וַיְטוּל רְשׁוּת מִיְנָה.

דף מט ע"ב

וְעַל דָּא אֲתַעֲרְנָא דְכְתִיב, (בראשית כח) וַיַּפְגַע בְּמָקוֹם וַיִּלֶן שָׁם, דְנָטִיל רְשׁוּ בְקִדְמִיתָא. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא דְמָאן דְמִתְחַבֵּר (דף מט ע"ב) בְּאַנְתְּתִיהָ בְעֵי לְמַפְגַע לָהּ וְלְבַסְמָא לָהּ בְּמַלְיָן, וְאִי לָאוּ לָא (קמח ב) יְבִית לְגַבְהָ. בְּגִין דִּיהָא רְעוּתָא דְלַהוֹן כְּחֻדָא בְדִלָא אֲנִיסוּ.

וַיִּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, לְאַחֲזָאָה דְאִסִּיר לִיהּ לְבַר נָשׁ לְשִׁמְשָׁא עֲרִסִיהּ בִּימָמָא. וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מֵרֵאשׁוֹתָיו, הֶכָא אוֹלִיפְנָא דְאִפִּילוּ יְהוֹן לְמַלְכָא עֲרִסִי דְדַהֲבָא וְלְבוּשֵׁי יְקָר לְמִיבֵת בְּהוּ וּמְטְרוֹנִיתָא תְתַקִּין לִיהּ עֲרִסָא מִתְתַקֵּן בְּאֲבְנִין, יְשׁוּבֹק דִילִיהּ וַיְבִית בְּמָה דְאִיהִי תְתַקִּין דְכְתִיב וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב הֶכָא וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם וְגו'. הָא בְּסִימוּ דְמַלְיָן לְאִמְשָׁכָא עֲמָה חֲבִיבוּתָא, וְלְאִמְשָׁכָא לָהּ (עמה) לְרְעוּתִיהָ לְאֲתַעֲרָא עֲמָה רְחִימוּתָא. חָמִי כְּמָה בְּסִימִין אֲנֹן מַלְיָן, כְּמָה מְלִי דְרְחִימוּתָא אֲנֹן, עֲצָם מְעַצְמִי וּבִשְׂר מְבִשְׂרִי, בְּגִין לְאַחֲזָאָה לָהּ דְאֲנֹן חֵד וְלָא אֵית פִּירוּדָא בִּינִיָּהּ בְּכִלָּא.

הַשְׁתָּא שְׂרִי לְשַׁבְחָא לָהּ. לְזֹאת יְקָרָא אֲשֶׁה דָּא הִיא דְלָא יִשְׁתַּכַּח פְּוֹתָהּ. דָּא הִיא יְקָרָא דְבֵיתָא כְּלַהוֹן נְשִׁין גַּבְהָ כְּקוּפָא בְּפָנֵי בְנֵי נְשָׂא. אָבָל לְזֹאת יְקָרָא אֲשֶׁה שְׁלִימוּ דְכִלָּא לְזֹאת וְלָא לְאַחֲרָא. כְּלָא הוּא מְלִי רְחִימוּתָא כְּמָא דְאֵת אֲמַר, (משלי לא) רְבוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל פְּלָנָה: עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אֲבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד, כְּלָא לְאִמְשָׁכָא לָהּ בְּרְחִימוּ וְלְאֲתַדְבָּקָא בַּהֲדָה, כִּיּוֹן דְאֲתַעֲר לְגַבְהָ כֹּל מַלְיָן אֶלֶיָּן, מַה כְּתִיב וְהִנְחַשׁ הָיָה עֲרוֹם וְגו'. הָא

אתער יצר הרע לאחדא בה בגין לקשרא לה בתיאובתא דגופא ולא תערא לגבה מלין אחרנין דיצר הרע אתענג בהו.

עד לבתר מה פתיב ותרא האשה פי טוב העין למאכל וכי תאוה הוא לעינים ותקח מפריו ותאכל, קבילת ליה ברעותא ותתן גם לאישה עמה (ויאכל) הא פדין היא אתערא לגביה בתיאובתא (נ”א בתאובתא) לאתערא (נ”א למיהב) ליה רעותא ורחימו, דא מלה לאחזאה עובדא לבני נשא כגוונא דלעילא.

אמר רבי אלעזר אי הכי במאי נוקים ליה לעילא יצר הרע דאחיד בה בנוקבא, אמר ליה, הא אתערא אלין לעילא ואלין לתתא יצר טוב ויצר רע. יצר טוב מימינא ויצר רע משמאלא, ושמאלא לעילא אחיד בנוקבא לקשרא לה כחדא (נ”א לאתקשרא ביה) בגופא כמא דאת אמר, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וגו', ועל דא מלין אתפרשן לעילא ותתא עד הכא, מכאן ולהלאה מלין בזוטרא (נ”א בזוטא) דזיפתא לזעיריה דטינקין לפרשא מלה, והא אתערו ביה חברייא.

רבי שמעון הוה אזיל לטבריה, והוו עמיה רבי יוסי ורבי יהודה ורבי חייא. אדהכי חמו ליה לרבי פנחס דהוה אתי. פיון דאתחברו כחדא, נחתו ויתבו תחות אילנא חד מאילני טורא. אמר רבי פנחס הא יתיבנא, מאלין מלי מעלייתא דאת אמר בכל יומא בעינא למשמע.

פתח רבי שמעון ואמר (בראשית יג) וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי. וילך למסעיו, למסעו מבעי ליה. מאי למסעיו. אלא תרין מטלנין אנון. חד דידיה וחד דשכינתא. דהא כל בר נש בעי לאשתכחא דכר ונוקבא בגין לאתקפא מהימנותא. וכדין שכינתא לא אתפרשא מניה לעלמין.

ואי תימא מאן דנפיק לאורחא דלא אשתכח דכר ונוקבא, שכינתא אתפרשא מניה. תא חזי, האי מאן דנפיק לארחה (קסח א) יסדר צלותא קמי קודשא בריך הוא. בגין לאמשכא עליה שכינתא דמריה עד לא יפוק לארחה בזמנא דאשתכח דכר ונוקבא. פיון דסדר צלותיה ושכינתא שרייא עליה יפוק. דהא שכינתא אזדווגת בהדיה. בגין דישתכח דכר ונוקבא. דכר ונוקבא במתא. דכר ונוקבא בחקלא. הדא הוא דכתיב, (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

דף נ ע”א

תא חזי, כל (דף נ ע”א) זמנא דבר נש אתעכב באורחא (בכל חיליה) בעי לנטרא עובדוי. בגין דזווגא עלאה לא יתפרש מניה וישתכח פגים בלא דכר ונוקבא.

במתא אצטריך כד נוקביה עמיה, כל שכן הכא דזווגא עלאה אתקשרת ביה. ולא עוד אלא דהא זווגא עלאה נטיר ליה בארחא ולא מתפרשא מניה עד דיתוב לביתה.

בשעתא דעאל לביתה בעא לחדתא דביתהו (ביתה). בגין דדביתהו גרמא ליה ההוא זווגא עלאה. כיון דאתא לגבה בעי לחדתא לה בגין תרין גוויני. חד בגין חדותא דהיא זווגא חדותא דמצוה היא וחדותא דמצוה חדותא דשכינתא איהו.

ולא עוד אלא דאסגי שלום סתם (לתתא) (נ"א לאתתא) הדא הוא דכתיב, (איוב ה) וידעת כי שלום אהלך, ופקדת נוך ולא תחטא. וכי אי לא פקיד לאתתיה חטא איהו. הכי הוא ודאי. בגין דגרע יקר זווגא עלאה דאזדווגת ביה ודביתהו גרמא ליה. וחד דאי מתעברא אתתיה זווגא עלאה אריקת בה נשמתא קדישא דהאי ברית אקרי ברית דקודשא בריך הוא. ועל דא בעי לכוונא בחדותא דא כמה דבעי בחדותא דשבת (דאנון חכימין) דאיהו זווגא דחכימין. ועל דא וידעת כי שלום אהלך דהא שכינתא אתיא עמך ושריא בביתך. ועל דא (איוב ה) ופקדת נוך ולא תחטא. מאי ולא תחטא. לשמשא קמי שכינתא חדותא דמצוה.

כגוונא דא תלמידי חכמים דמתפרשן מנשייהו כל אנון יומין דשבתא בגין לאתעסקא באורייתא. זווגא עלאה אזדווג בהו ולא מתפרשא מנייהו בגין דישתכח דכר ונוקבא. כיון דעאל שבת בעיין תלמידי חכמים לחדתא לדביתהו בגין יקר זווגא עלאה. ולכוונא לבייהו ברעותא דמאריהון כמה דאתמר.

כגוונא דא, האי מאן דאתתיה ביומי מסאבו דילה ונטיר לה כדקא יאות. כל אנון יומין זווגא עלאה אזדווג בהדיה דישתכח דכר ונוקבא. כיון דאתדכיא אתתיה בעי לחדתא לה חדוה דמצוה חדוה עלאה. וכלהו טעמי דקא אמרן בחד דרגא סלקין. סתמא דמלה כל אנון בני מהימנותא בעיין לכוונא לבא ורעותא בהאי.

ואי תימא אי הכי שבחא הוא דבר נש כד נפיק לארחא יתיר מן ביתיה בגין זווגא עלאה דאזדווגת בהדיה. תא חזי, בזמנא דבר נש הוא בביתה, עקרא דביתא דביתהו. בגין דשכינתא לא אתעדי מן ביתא בגין דביתהו. כמה דתנינן דכתיב, (בראשית כד) ויביאה יצחק האהלה שרה אמו, דשרגא אתדלקת, מאי טעמא בגין דשכינתא אתת לביתה.

רזא דמלה אמא עלאה לא אשתכחת גבי דכורא אלא בזמנא דאתקנת ביתא ואתחברו דכר ונוקבא, כדן אמא עלאה אריקת ברכאן לברופי לון. כגוונא דא

אמא תתא לא אשתפחת לגבי דכורא אלא בזמנא דאתקנת ביתא ואתי דכר לגבה דנוקביה ואתחברו פחדא פדין אמא תתא אריקת ברכאן לברכא לון.

ועל דא בתרי נוקבין אתעטר דכורא בביתיה פגוונא דלעילא. והיינו רזא דכתיב, (בראשית מט) עד תאות גבעות עולם. האי ע”ד תיאובתא דגבעות עולם ביה. נוקבא עלאה לאתקנא ליה ולאעטרא ליה ולברכא ליה. נוקבא תתא לאתחברא ביה ולאזנא מניה.

וכגוונא דא לתתא פד דכורא אינסיב, תאות גבעות עולם לגביה ואתעטר בתרי נוקבי חד עלאה וחד תתא. עלאה לארקא עליה ברכאן. תתא לאזנא מניה ולאחברא בהדיה. ובר נש בביתיה תאות גבעות עולם לגביה ואתעטר בהו.

דף נ ע”ב

כד נפיק בארחא לאו הכי. אימא עלאה אתחברת בהדיה ותתא אשתאר. כד תב לביתיה בעי לאתעטרא בתרי נוקבי פדקאמרן. אמר רבי פנחס אפילו בקליפי ספורי קטרא לא פתחי (דף נ ע”ב) עטרא קמד.

אמר רבי שמעון פגוונא דא אורייתא קאים בין תרי בתים, כמה דכתיב, (ישעיה ח) לשני בתי ישראל וגו’. חד סתימא עלאה. וחד אתגליא יתיר. (סתימא) עלאה (דא) קול גדול דכתיב, (דברים ה) קול גדול ולא יסף. והאי קול פנימא איהו דלא אשתמע ולא אתגליא. ודא הוא פד נביע בי גרון אפיק (ביה) ה’ בחשאי ונביע תדיר ולא פסק. ואיהו דקה פנימא דלא אשתמע לעלמין.

ומהכא נפקא אורייתא דאיהו קול יעקב. והאי אשתמע (ד”א דאשתמע) דנפקא (ד”א נפקא) מההיא דלא אשתמע. ולבתר אתאחיד דבור בהדיה ונפק לבר מחיליה ומתקפיה. וקול דיעקב דאיהו אורייתא אחיד בין תרי נקבי. אחיד בהאי פנימא דלא אשתמע. ואחיד בהאי דלבר דאשתמע.

תרינ אנון דלא אשתמעו ותרינ אנון דאשתמעו. תרינ דלא אשתמעו, דא הוא חכמה עלאה סתימא דקיימא במחשבה דלא אתגליא ולא אשתמע. לבתר נפקא ואתגליא זעיר בחשאי דלא אשתמע ההוא דאקרי קול גדול דהוא דק ונפיק בחשאי.

תרינ אנון דאשתמעו, אנון דנפקי מהכא קול דיעקב ודבור דאתאחיד בהדיה. האי קול גדול דאיהו בחשאי ולא אשתמע. איהי בי”ת לחכמה עלאה. וכל נוקבא בי”ת אקרי. והאי דבור בתראה איהו בית לקול דיעקב דאיהו אורייתא. ועל דא אורייתא שריא בבי”ת. בי”ת ראשית.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

פתח ואמר בראשית ברא אלהים, היינו דכתיב ויבן יי אלהים את הצלע. את השמים היינו דכתיב ויביאה אל האדם. ואת הארץ כמא דאת אמר ועצם מעצמי. ודאי האי איהי ארץ החיים.

תו פתח רבי שמעון ואמר (תהלים ק) נאם יי לאדוני שב לימיני עד אשית אויביך הדום לרגליך. נאם יי לאדוני, דרגא עלאה לדרגא תתאה קאמר שב לימיני, לאתקשרא מערבית בדרומית שמאלא בימינא. בגין לתברא חיליהון דשאר עמין עובדי פוכבים ומזלות. נאם יי לאדוני, נאם יי דא יעקב. לאדוני דא (יהושע ג) ארון הברית אדון כל הארץ. דבר אחר נאם יי דא יובלא. לאדוני דא שמיטה. דכתיב בה (שמות כא) אהבתי את אדוני. שב לימיני דהא ימינא ביובלא שריא. ושמיטה בעי לאתקשרא בימינא.

תא חזי, שמיטה דא לא אתקשר בקיומא שלים בימינא ובשמאלא מיומא דאשתפחת, פד בעיא לאתקשרא אושיט דרועא שמאלא לקבלה וברא עלמא דין. ובגין דהוא מסטרא דשמאלא לית ביה קיומא עד זמנא דאלף שביעאה. דבההוא יומא לחוד אתקשר כדין בימינא. וכדין תהוי בין ימינא ושמאלא בקיומא שלים וישתפחון שמים חדשים וארץ חדשה וכדין לא תעדי מתמן לעלמין.

אי הכי במאי נוקים שב לימיני. אלא עד זמנא ידיעא דכתיב עד אשית אויביך הדום לרגליך ולא תדיר. אבל בההוא זמנא לא תעדי מתמן לעלמין דכתיב, (ישעיה נד) פי ימין ושמאל תפרוצי למהוי כלא חד.

תא חזי, את השמים דא שכינתא עלאה. ואת הארץ דא שכינתא דלתתא באתחברותא דדכר ונוקבא כחדא. והא אתמר כמה דאתערו ביה חברייא עד כען.

בעו (ד"א בעא) למיזל. קמו. אמר רבי שמעון מלה הכא גבן. פתח רבי שמעון ואמר, תרי קראי פתיבי, (דברים ד) פי יי אלהיך אש אוכלה הוא. וכתיב התם (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום. הני קראי אוקימנא להו בכמה אתר ואתערו בהו חברייא. תא חזי, פי יי אלהיך אש אוכלה הוא, הא אתמר מלה דא בגו חברייא דאית אשא אכלא אשא (ואיתאשא) ואכיל לה ושצי לה. בגין דאית אשא תקיפא מאשא ואוקמוה.

אבל תא חזי, מאן דבעי למנדע חכמתא דיחודא קדישא. יסתכל בשלהובא דסלקא מגו גחלתא. או מגו בוצינא דדליק. דהא שלהובא לא סלקא אלא (דף נא ע"א) פד אתאחיד במלה גסה (נ"א אחרא).

תא חזי, בשלהובא דסלקא אית תרין נהורין. חד נהורא חוורא דנהיר. וחד נהורא דאתאחיד בה אוכמא או תכלא. תהוא נהורא חוורא איהו לעילא וסלקא באורח מישור. ותחותיה תהוא נהורא תכלא או אוכמא דאיהו פרסיא לתהוא חוורא.

וההוא נהורא חוורא שארי עלויה ואתאחידו דא בדא למהוי כלא חד. ותהוא נהורא אוכמא או גוון תכלא דאיהו לתתא הוא פרסיא דיקר לתהוא חוורא. ועל דא רזא דתכלתא. והאי פרסיא תכלא (או) אוכמא אתאחד במלה אחרא לאתדלקא דהוא מתתא ותהוא אתער ליה לאתאחדא בנהורא חוורא (ס"א עלאה).

ודא תכלא אוכמא לזמנין אתהדר סומקא. ותהוא נהורא חוורא דעליה לא אשתני לעלמין דהא חוורא הוא תדיר. אבל האי תכלא אשתני לגוונין אלין. לזמנין תכלא או אוכמא. ולזמנין סומקא. והאי אתאחיד לתרין סטרין. אתאחיד לעילא בההוא נהורא (ס"א עילאה) חוורא. אתאחיד לתתא בההוא מלה דתחותוי דמתקנא ביה לאנהרא (מלין דשוין ליה לאדלקא) ולא אתאחדא ביה.

ודא אכלא תדיר ושצי לתהוא מלה דשוין ליה. דהא בכל מה דאתדבק ביה לתתא ושריא עלוי תהוא נהורא תכלא שצי ליה ואכיל ליה. בגין דאורחוי הוא לשיצאה ולמהוי אכיל. דהא ביה תליא שצו דכלא מותא דכלא. ובגיני כך איהו אכיל כל מה דאתדבק ביה לתתא.

וההוא נהורא חוורא דשריא עלוי לא אכיל ולא שצי לעלמין ולא אשתני נהוריה. ועל דא אמר משה פי יי אלהיך אש אוכלה הוא. אוכלה ודאי. אכיל ושצי כל מה דשריא תחותוי. ועל דא אמר יי אלהיך ולא אלהינו. בגין דמשה בההוא נהורא חוורא דלעילא הוה דלא שצי ולא אכיל.

תא חזי, לית ליה אתערותא לאתדלקא האי נהורא תכלא לאתאחדא בנהורא חוורא, אלא על ידי ישראל דאנון מתדבקן ביה תחותוי.

ותא חזי, אף על גב דארחיה דהאי נהורא תכלא אוכמא לשיצאה כל מה דאתדבק ביה תחותוי. ישראל מתדבקן ביה תחותוי וקיימן בקיימא דהא הוא דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים. ביי אלהיכם ולא אלהינו (אלא ביי אלהיכם). בההוא נהורא תכלא אוכמא דאכיל ושצי כל מה דאתדבק ביה תחותיה. ואתון מתדבקן ביה וקיימי. דכתיב חיים פלכם היום.

ועל נהורא חוורא, שרייא לעילא נהורא סתימא דאקיף ליה. ורזא עלאה הכא. וכלא תשפח בשלהובא דסליק וחכמתין דעליונין ביה. אתא רבי פנחס ונשקיה. אמר בריך רחמנא דאיערענא הכא. אזלו עמיה דרבי פנחס תלת מילין.

אָהָדְרוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְחַבְרִיאִי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הָא דְאִמְרֵן רְזָא דְחַכְמָתָא אִיהוּ בִּיחודָא קַדִּישָׁא. דְּבִגִּין כִּךְ ה”א בְּתַרְאָה דְשִׁמְא קַדִּישָׁא אִיהוּ נְהוּרָא תְּכֵלָא אוּכְמָא דְאִתְאַחֵד בִּיה”ו דְּהוּא נְהוּרָא חוּרָא דְנְהִיר.

תָּא חֲזִי, לְזַמְנִין הָאֵי נְהוּרָא תְּכֵלָא ד’. וְלְזַמְנִין ה’. אֶלָּא בְּזַמְנָא דְלֹא מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא לְאֲדַלְקָא לִיהּ לְאִתְאַחֵדָא בְּנְהוּרָא חוּרָא, אִיהוּ ד’. וְלְזַמְנָא דְמִתְעַרֵי לִיהּ לְאִתְחַבְּרָא עִם נְהוּרָא חוּרָא פְּדִין אֶקְרִי ה’. מְנַלְן דְכְּתִיב, (דְּבוֹרִים כב) כִּי יִהְיֶה נְעִרָה בְּתוֹלָה, נְעַר כְּתִיב בְּלֹא ה’. מֵאֵי טַעְמָא בְּגִין דְלֹא אִתְחַבְּרַת בְּדְכוּרָא. וּבְכָל אֲתַר דְלֹא אִשְׁתַּכְּחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא, ה”א לֹא אִשְׁתַּכַּח וְסֻלְקָא מִתַּמָּן וְאִשְׁתַּאֲר ד’.

דף נא ע”ב

דְּהָא אִיהִי כָּל זַמְנָא דְאִתְחַבְּר בְּנְהוּרָא חוּרָא דְנְהִיר אֶקְרִי ה’. דְּהָא פְּדִין כְּלָא אִתְחַבְּר כְּחֵדָא. אִיהִי אִתְדַבְּקַת בְּנְהוּרָא חוּרָא, וְיִשְׂרָאֵל מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ (ד”א ל”ג לַתַּתָּא) וְקִיַּיְמָא תְּחוּתָהּ לְאֲדַלְקָא לָהּ. וְכַדִּין כְּלָא חֵד. וְדָא הוּא רְזָא דְקַרְבְּנָא. דְתַנְבָּא דְסֻלְקֵי אֲתַעַר לִיהּ לְהָאֵי נְהוּרָא תְּכֵלָא לְאֲדַלְקָא. וְכַד אִתְדַלַּק אִתְחַבְּר (דף נא ע”ב) בְּנְהוּרָא חוּרָא וְשַׂרְגָּא דְלִיק בִּיחודָא חֵד.

וּבְגִין דְאַרְחִיָּה דְהָאֵי נְהוּרָא תְּכֵלָא לְשִׁיצָאָה וְלְמַהוּי אֶכִּיל כָּל מַה דְאִתְדַבְּק בֵּיהּ תְּחוּתִיהּ. כַּד רַעוּא אִשְׁתַּכַּח וְשַׂרְגָּא דְלִיק בְּחַבְּוּרָא חֵד פְּדִין כְּתִיב, (מְלָכִים א יח) וְתַפּוּל אִשׁ ה’ וְתֹאכַל אֶת הָעוֹלָה וְגו’. וְכַדִּין אִתִּידַע דְהִתִּיא שַׂרְגָּא דְלִיק בְּחַבְּוּרָא חֵד וְקַשׁוּרָא חֵד. נְהוּרָא תְּכֵלָא אִתְדַבְּק בְּנְהוּרָא חוּרָא וְאִיהוּ חֵד. אֶכִּיל תְּחוּתִיהּ תְּרַבִּין וְעַלְוֹן. דְמִשְׁמַע דְהָא לֹא אֶכִּיל (נ”א וְאִיהוּ וְעַלְוֹן דְהָא לֹא אֶכִּיל) תְּחוּתִיהּ, אֶלָּא בְּזַמְנָא דְאִיהוּ סֻלְקֵי (נ”א דְלִיק) וְכֵלָא אִתְקַשַׁר וְאִתְחַבְּר בְּנְהוּרָא חוּרָא. וְכַדִּין שְׁלַמָּא דְעַלְמִין כְּלָהוּ, וְכוּלָא אִתְקַשַׁר בִּיחודָא חֵד.

וּלְבַתַּר דְּסִיִּים לְשִׁיצָאָה תְּחוּתִיהּ הָאֵי נְהוּרָא תְּכֵלָא, מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ תְּחוּתִיהּ כְּהִנֵּי וְלִיּוּאֵי וְיִשְׂרָאֵל. אֵלִין בְּחֵדוּהּ דְשִׁיר. וְאֵלִין בְּרַעוּתָא דְלְבָא וְאֵלִין בְּצַלּוּתָא. וְשַׂרְגָּא דְלִיק עֲלִיָּהּ. וְאִתְדַבְּקוּ נְהוּרִין כְּחֵד וְנְהִירִין עַלְמִין וּמִתְבְּרַכִּין עַלְאִין וְתַתְּאִין.

סדר הלימוד ליום כח תשרי [יום 28 בשנה]

וּכְדִין וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיַי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. וְאַתֶּם, אַתֶּם מִבְּעֵי לֵיהּ. אֵלָּא וְ לְאוֹסְפָא עַל תְּרַבִּין וְעַלְוִין דְּאַנּוֹן מִתְּדַבְּקִין בֵּיהּ וְאַכְלִין וְשִׂצְאֵן. וְאַתּוֹן מִתְּדַבְּקוֹן בֵּיהּ בְּהֵוּא נְהוּרָא תְּכָלָא אוּכְמָא דְאַכְלָא וְאַתּוֹן קִימִין הִדָּא הוּא דְכַתִּיב חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. (ס"א ותכלת וארגמן), כָּל גְּוּוּנִין טְבִין לְחַלְמָא, בַּר מִתְּכָלָא דְאִיהוּ אֲכִיל וְשִׂצֵי תְדִיר. וְאִיהוּ אֵילָנָא דְבִיהּ מוּתָא וְשִׂרְיָא עַל עֲלָמָא תַתְּאָה. וּבְגִין דְכָלָא שִׂרְיָא תַחֲוִתִּיהּ אִיהוּ אֲכִיל וְשִׂצֵי.

וְאִי תִימָא הָכִי נְמִי שִׂרְיָא בְּשִׂמְיָא לְעֵילָא וְכֻמָּה חִילִין אַנּוֹן לְעֵילָא וְכֻלְהוּ (שִׂצֵי וְאֲכִיל) קִימִי. תָּא חֲזִי, כָּל אַנּוֹן דְלְעֵילָא בְּהֵוּא נְהוּרָא תְּכָלָא אֲתַפְּלָלֵן. אֲבַל תַתְּאִי לְאוֹ הָכִי דְאַנּוֹן מְלָה גְסָה עֲלָמָא (נ"א אחרא לתתא על מה) דְקִימָא וְשִׂרְיָא עֲלֵיהּ. וּבְגִין כְּדָא אֲכִיל וְשִׂצֵי לִוְן. וְלִית לָהּ מְלָה אַחְרָא לְתַתָּא בְּעֲלָמָא דְלָא אֲשַׁתְּצִי. בְּגִין דְנְהוּרָא תְּכָלָא שִׂצֵי לְכָל מַה דְקִימָא עֲלֵיהּ.

בְּאַרְבַּעִין וְחֲמִשׁ גְּוּוּנִי זִינִי נְהוּרִין אֲתַפְּלִיג עֲלָמָא. שְׁבַעַה מִתְּפַלְגִין לְשַׁבְעָה תְּהוּמִין. כָּל חַד בְּטַש בְּתְהוּמָא דִילֵיהּ וְאַבְנִין מִתְּגַלְגְּלִין בְּגוֹ תְּהוּמָא. וְעֵיל תְּהוּא נְהוּרָא בְּאַנּוֹן אַבְנִין וְנִקְבִין לִוְן. וּמִיָּא נְפָקוּ בְּהוּ וְשִׁקְעִין כָּל חַד וְחַד עַל תְּהוּמָא וְחַפִּיָּא לְתַרִין סְטָרִין.

נְפָקוּ מִיָּא בְּאַנּוֹן נוֹקְבִין וְעָאל נְהוּרָא וּבְטַש לְאַרְבַּע סְטָרֵי תְּהוּמָא. מִתְּגַלְגְּלָא נְהוּרָא בְּחִבְרָתָהּ וְאַעֲרָעוּ בְּחַד וּפְלַגִין מִיָּין וְאַחֲיָדֵן כָּל אַנּוֹן שְׁבַעַה בְּשַׁבְעָה תְּהוּמִי. וְכִרְאֵן (ס"א שראן) בְּחִשׁוּכֵי תְּהוּמָא. וְחִשׁוּכֵי אַנּוֹן אֲתַעֲרְבִי בְּהוֹן. וְסַלְקִין מִיָּא וְנַחֲתִין וּמִתְּגַלְגְּלִין בְּאַנּוֹן נְהוּרִין. וְאַתַּעֲרְבוּ כְּחַדָּא נְהוּרִין וְחִשׁוּכִין וּמִיָּין וְאַתַּעֲבִידוּ מִנִּיָּיהוּ נְהוּרִין דְלָא אֲתַחֲזָאן חִשׁוּכָאן.

בְּטַש כָּל חַד בְּחִבְרִיהּ. וּמִתְּפַלְגִין לְשַׁבְעִין וְחֲמִשׁ צְנוּרֵי תְּהוּמָא וּבְהוּ נִגְדֵן מִיָּא. כָּל צְנוּרָא וְצְנוּרָא סְלִיק בְּקִלְיָהּ (וְאַתְּוִעִין) וְאַזְדַּעֲזַעֵן תְּהוּמִין. וְכַד הוּא קָלָא אֲשַׁתְּמַע, כָּל תְּהוּמָא קָרִי לְחִבְרִיהּ וְאִמַר פְּלִיג מִימְךָ וְאַעוּל בְּךָ. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים מב) תְּהוּם אֵל תְּהוּם קוּרָא לְקוּל צְנוּרִיךָ.

תַּחֲוֹת אֵלִין תְּלַת מָאָה (נ"א ושתין) וְתַמְנִין (וְחַמְשָׁה) גִידִין. מְנַהוֹן חוּרִין מְנַהוֹן אוּכְמִין מְנַהוֹן סוּמְקִין. אֲתַפְּלִילוּ דָּא בְּדָא וְאַתַּעֲבִידוּ גְוִין חַד. אַנּוֹן גִידִין אֲתַרְקִימוּ בְּשַׁבַּע עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת. וְכָל חַד רִשְׁתָּ גִידִין אֲקָרִי (אַתְקִימוּ) אֲתַרְקִימוּ דָּא בְּדָא וְנַחֲתִין בְּשַׁפּוּלֵי תְּהוּמִי. תַּחֲוֹת אֵלִין. תַרִין רִשְׁתִין קִימִין כְּחִינוּ דְפְרוּזָא. וְתַרִין רִשְׁתִין אַחְרַנִין כְּחִינוּ דְנַחֲשָׂא.

תִּרִין פְּרָסוּן קִימִי עֲלֵיהוּ חֵד מִימִנָּא וְחֵד מִשְׁמַאלָא. כָּל אַנּוּן רִשְׁתִּין מִתְחַבְּרִין כְּחֵדָא וּמִיִּין נְחַתִּין מֵאַנּוּן צְנוּרִין וְעַלִּין בְּאַלִּין רִשְׁתִּין. אַנּוּן תִּרִי פְּרָסוּן חֵד פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא אוּכְמָא, וְחֵד פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא סִסְגוּנָא. אֵלִין תִּרִין פְּרָסוּן כַּד אַנּוּן סִלְקִין סִלְקִין (בַּחַד) בְּתַהוּא פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא אוּכְמָא. וְכַד נְחַתִּין נְחַתִּין בְּתַהוּא פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא סִסְגוּנָא.

דף נב ע"א

אַלִּין תִּרִין פְּרָסוּן חֵד מִימִנָּא וְחֵד מִשְׁמַאלָא. וְתַהוּא פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא אוּכְמָא מִימִנָּא. וְתַהוּא פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא סִסְגוּנָא מִשְׁמַאלָא. (דף נב ע"א) כַּד סִלְקִין בְּפְרָסִיָּא דְרִקִיעָא אוּכְמָא, מֵאַיִךְ פְּרָסִיָּא דְרִקִיעָא שְׁמַאלָא וְנְחַתִּין בֵּיתָא.

מִתְגַּלְגְּלִין פְּרָסוּן חֵד בְּחֵד (ס"א נחתי ונקטין) נְקֻטִין כָּל אַנּוּן רִשְׁתִּין בְּגוּוֹיֵיהוּ וְעַלִּין לֹון בְּשְׁפוּלָא דְתַהוּמָא תַתְּאָה. קָאִים חֵד פְּרָסִיָּא וְסִלִּיק לְעֵילָא מְכָל אַנּוּן תַהוּמִי. וְקָאִים פְּרָסִיָּא אַחְרָא לְתַתָּא דְכָל תַהוּמִי. בֵּין תִּרִין פְּרָסוּן אֵלִין מִתְגַּלְגְּלִין כָּל אַנּוּן תַהוּמִי. וְכָל אַנּוּן צְנוּרִין אֲתַנְעֲצוּ בֵּין תִּרִין פְּרָסוּן אֵלִין.

שְׁבַעִין וְחֲמִשׁ (ד"א ל"ג נהורין) צְנוּרִין אַנּוּן. שְׁבַעִה אַנּוּן עֲלָאי דְכֻלָּא. וְכָל אַנּוּן אַחְרֵינִין אַחֲדִין בְּהוּ. וְכֻלְהוּ נְעִיצִי בְּגַלְגְּלוֹי דְהָאי פְּרָסִיָּא בְּסִטְרָא דָא. וְנְעִיצִין בְּגַלְגְּלוֹי דְהָאי פְּרָסִיָּא בְּסִטְרָא דָא.

בְּהוּן מִיִּין (נ"א בתהומיא) סִלְקִין וְנְחַתִּין. אַנּוּן דְנְחַתִּין פְּרָאן בְּתַהוּמִי וּבְקַעֲי לֹון. אַנּוּן דְסִלְקִין עֲלָיִן בְּאַנּוּן נוֹקְבֵי אַבְנִין וְסִלְקִין וּמְלִיִין לְשַׁבַּע יְמִין. עַד כַּאן שְׁבַעִה גְּוֹוֵי נְהוּרִין בְּרֹזָא עֲלָאָה.

שְׁבַעִה נְהוּרִין אַחְרֵינִין מִתְפַּלְגִין לְשַׁבַּעִה יְמִים. וַיִּמָּא חֵד כְּלִיל לֹון. תַהוּא יִמָּא חֵד, אִיהוּ יִמָּא עֲלָאָה דְכֻלְהוּ שְׁבַע יְמִין כְּלִילִין בֵּיתָא. שְׁבַעִה נְהוּרִין אֵלִין עֲלִין לְגוּ תַהוּא יִמָּא וּמְחָאן לִיה לִימָא (לשבעין) לְשַׁבַּעִה סִטְרִין. וְכָל סִטְרָא וְסִטְרָא אֲתַפְּלַג לְשַׁבַּעִה נְחִלִין. כְּדַכְּתִיב, (ישעיה יא) וְהִכְהוּ (שמות רמב ב) לְשַׁבַּעִה נְחִלִים וְגו' וְכָל נְחִלָּא וְנְחִלָּא אֲתַפְּלַג לְשַׁבַּעִה נְהוּרִין. וְכָל נְהוּרָא וְנְהוּרָא אֲתַפְּלַג לְשַׁבַּעִה אֲרַחֲיִין. וְכָל אֲוִרְחָא וְאֲוִרְחָא אֲתַפְּלַג לְשַׁבַּעִה שְׁבִילִין. וְכָל מִימּוֹי דִימָּא כְּלַהוּן עֲלִין לְגוּוֹיֵהוּ.

שְׁבַעִה נְהוּרִין סִלְקִין וְנְחַתִּין לְשַׁבַּעִה סִטְרִין. שְׁבַעִה נְהוּרִין עֲלִין עֲלִין לְגוּ יִמָּא. שְׁתָּא אַנּוּן וּמְחַד עֲלָאָה נְפִקִי. כְּמָה דְנִטִּיל יִמָּא הָכִי פְּלִיג מִימּוֹי לְכָל אַנּוּן יְמִין. לְכָל אַנּוּן נְהוּרִין. חֵד תְּנִינָא לְתַתָּא בְּסִטְרָא שְׁמַאלָא שְׁאֵט בְּכָל אַנּוּן נְהוּרִין אֲתִי בְּסִטְרָא קִשְׁקִשׁוֹי כְּלַהוּן תְּקִיפִין כְּפַרְזוּלָא וּמְטִי לְשִׁאבָא וְשִׁאִיב אֲתַרְהָ. וְכָל אַנּוּן נְהוּרִין אֲתַחְשְׁכֹון קַמִּיהָ. פּוּמִיָּה וְלִישְׁנִיָּה מְלַהֲטָא אֲשָׂא (חדוד דלישניה) חֲדוּד לִישְׁנִיָּה כְּחַרְבָּא תְּקִיפָא.

עד דמטי למיעל למקדשא גו ימא וכדין סאיב מקדשא ואתחשכן גהורין. ונהורין עלאין סלקין מן ימא. כדין ימא מתפלגין מימוי בסטר שמאלא וימא קאפי ולא נגדין מימוי. ועל דא רזא דמלה כמה דכתיב והנחש היה ערום מפל חית השדה אשר עשה יי אלהים. רזא דחויא בישא נחית מתתא לעילא (ס"י מעילא לתתא) והוא שאט על אפי מיין מרירן. ונחית לאפתי לתתא עד דיפלון גו רשותי.

האי חויא היא מותא דעלמא. והוא עאל במעוי דסתים דבר נש, הוא לסטר שמאלא. ואית חויא אתרא דחיי בסטר ימינא. תרווייהו אזלי עמיה דבר נש. כמה דאוקמוה.

מכל חית השדה דהא כל שאר חיון דחקלא לית בהו חפים לאבאשא כהאי. בגין דאיהו זוהמא דדהבא. ווי למאן דאתמשיך אבתריה. דאיהו גרים ליה מותא ולכל דאתיין אבתריה. והא אוקמוה. אדם אתמשיך אבתריה לתתא ונחית למנדע בכל מה דלתתא. כמה דנחית, הכי אתמשיך רעותיה וארחוי אבתרייהו עד דמטין להאי חויא וחמו תיאובתיה דעלמא ושטו ארחוי באתר דא. כדין קם ואתמשיך איהו אבתרייהו דאדם ואתתיה ואתדבק בהו וגרים להו מותא ובכל דרי דאתו אבתריה. עד דמטו ישראל לטורא דסיני לא פסק זוהמא דיליה מעלמא. והא אתמר. כיון דחטו ואתדבקו באילנא דשריא ביה מותא לתתא. מה כתיב וישמעו את קול יי אלהים מתהלך בגן. מהלך אין כתיב פאן. אלא מתהלך.

דף נב ע"ב

תא חזי, עד לא חטא אדם, הוה סליק וקאים בחכמה דנהירו עלאה. ולא הוה מתפרש מאילנא דחיי. כיון דאסגי תיאובתא למנדע ולנחתא לתתא, אתמשיך אבתרייהו, עד דאתפרש מאילנא דחיי. וידע רע ושבק טוב. ועל דא כתיב (תהלים ה) כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך (דף נב ע"ב) רע. מאן דאתמשיך בתר רע, לית ליה דירה עם אילנא דחיי.

ועד לא חטאו הוו שמעין קלא מלעילא והוו ידעי חכמתא עלאה וקיימי בקיומא דזיהרא עלאה ולא דחלי. כיון דחטאו אפילו קלא דלתתא לא הוי יכלין למיקם ביה. כגוונא דא עד לא חבו ישראל בשעתא דקיימו ישראל על טורא דסיני אתעבר מנייהו זוהמא דהאי חויא. דהא כדין בטול יצר הרע הוה מעלמא ודחו ליה מנייהו. וכדין אתאחידו באילנא דחיי וסלקו לעילא ולא נחתו לתתא.

כדין הוו ידעין וחמאן אספקלריאן עלאין ואתנהרין עינייהו וחדאן למנדע ולמשמע. וכדין חגר לון קודשא בריך הוא חגורין דאתוון דשמיה קדישא דלא ייכול לשלטאה עלייהו האי חויא ולא יסאב לון כקדמיתא. כיון דחטאו בעגל

אתעבר מנייהו כל אנון דרגין ונהורין עלאין. ואתעברו מנייהו אנון חגירו מזינין דאתעטרו משמא עלאה קדישא. ואמשיכו עלייהו חויה בישא כמלקדמין וגרמו מותא לכל עלמא. ולבתר מה פתיב (שמות לג) וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו ויראו מגשת אליו.

תא חזי, מה פתיב בקדמיתא (שמות יד) וירא ישראל את היד הגדולה וכלהו חמאן זהרין עלאין ומתנהרין באספקלריא דנהרא דכתיב, (שמות כ) וכל העם רואים את הקולות. ועל ימא הוו חמאן ולא דחלין דכתיב, (שמות טו) זה אלי ואנוהו. לבתר דחטו, פני הסרסור לא הוו יכלין למחמי דכתיב (שמות לה) ויראו מגשת אליו.

תא חזי, מה פתיב בהו (שמות לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב. דאתעבר מנייהו אנון מזינין (דאתחברו בהו ד”א דאתחגרו בהון) בטורא דסיני בגין דלא ישלוט בהו ההוא חויה בישא. פיון דאתעבר מנייהו מה פתיב, (שמות לג) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה.

אמר רבי אלעזר מאי האי קרא לגבי האי. אלא פיון דינע משה דאתעברו מנייהו דישראל אנון זינין עלאין, אמר הא ודאי מכאן ולהלאה חויה בישא ייתי לדיירא בינייהו, ואי יקום מקדשא הכא בינייהו, יסתאב. מיד ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה. בגין דחמא משה דהא כדין ישלוט חויה בישא מה דלא הוה מקדמת דנא.

וקרא לו אהל מועד, וכי לא הוה בקדמיתא אהל מועד. אלא בקדמיתא אהל סתם, השתא אהל מועד. מאי מועד. רבי אלעזר אמר לטב. ורבי אבא אמר לביש. רבי אלעזר אמר לטב מה מועד דאיהו יום חדוה דסיהרא דאתוספא ביה קדושה (מה מועד) לא שלטא ביה פגימותא. אוף הכא קרא לה בשמא דא לאחזאה דהא אתרחיק (חויא) אהל מבינייהו ולא אתפגים ועל דא וקרא לו אהל מועד פתיב.

ורבי אבא אמר לביש דהא בקדמיתא הוה אהל סתם כמא דאת אמר, (ישעיה לג) אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח. והשתא אהל מועד. בקדמיתא למיהב חיון ארופין לעלמין דלא ישלוט בהו מותא. מכאן ולהלאה אהל מועד כמא דאת אמר, (איוב ל) ובית מועד לכל חי. השתא אתייהב ביה זמנא וחיין קצובין לעלמא. בקדמיתא לא אתפגים, והשתא אתפגים. בקדמיתא חברותא וזווגא דסיהרא בשמשא דלא יעדון. השתא אוהל מועד זווגא דלהון מזמן לזמן. ובגיני כן וקרא לו אהל מועד מה דלא הוה קודם.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

השלמה מההשמטות (בין סימן מד – מה)

תוספתא תוספתא אמר ליה רבי אלעאי השייך לרף נ”ב ע”ב שורה ל”ב דרבי שמעון הוה יתיב תמצא בחלק השלישי דף קס”ב ע”ב
והאדם ידע וכו’ וכי לא אשתמודע עד מאמר ותוסף ללדת השייך לרף נ”ד ע”א קודם מאמר והאדם ידע וכו’ תמצא בתקונים תקון ס”ט מהף קי”ד ע”א עד קי”ז ע”ב.
מן ותוסף ללדת עם המאמרים הנמשכים אחריו עד מאמר ותוסף וכו’ תא חזי הבל איהו הלב בתקון הנזכר לעיל מדף ק”ג ע”א עד קי”ד ע”ב.
מן ותוסף וכו’ תא חזי הבל הנזכר לעיל עם מאמרים אחרים עד זה ספר תולדות אדם שם מדף קי”ז ע”א עד קי”ח ע”ב.

דף נג ע”א

מן זה ספר הנזכר לעיל עד תיבות בשערא בגוונין דשערא וכו’ סוף תקון ע’ בהגהה דף קל”ז ע”ב (עד כאן מההשמטות)

רבי שמעון הוה יתיב ליליא חד ולעי באורייתא. והווי יתבי קמיה רבי יהודה ורבי יצחק ורבי יוסי. אמר רבי יהודה הא כתיב, (שמות לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב, וקאמרינן דגרמו מותא עליהו מההוא זמנא ולעילא, ושלטיט בהו ההוא חויה בישא דאעדו ליה מנייהו בקדמיתא. ישראל תינת. יהושע דלא חטא, אעדי (ד”א אתעדי) מניה ההוא זינא עלאה דקביל עמהון בטורא דסיני או לא. (דף נג ע”א)

אי תימא דלא אעדי (ד”א אתעדי) מניה, אי הכי אמאי מית כשאר בני נשא. אי תימא דאתעדי מניה, אמאי. והא לא חטא. דהא איהו עם משה הוה בשעתא דחבו ישראל. ואי תימא (ד”א ל”ג דהא) דלא קביל ההוא עטרא בטורא דסיני כמה דקבילו ישראל, אמאי.

פתח ואמר, (תהלים יא) פי צדיק יי צדקות אהב ישר יחזו פנימו. האי קרא אמרו ביה חברייא מאי דקאמרו. אבל פי צדיק יי, צדיק הוא ושמיה צדיק, ובגני כף צדקות אהב. ישר, איהו ישר. כמא דאת אמר צדיק וישר. ועל דא יחזו פנימו כל בני עלמא ויתקנו ארתייהו למיהך בארץ מישר כדקא יאות. תא חזי, כד דאין קודשא בריך הוא עלמא לא דן ליה אלא לפום רובן דבני נשא.

ותא חזי, כד חב אדם באילנא דאכל מניה, גרם לתהוא אילנא דשרי ביה מותא לכל עלמא. וגרים פגימו לאפרשא אתתא מבעלה. וקאים חובה דפגימו דא

בְּסִיְהָרָא עַד דְּקַיְימוּ יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְּסִינֵי. פִּיּוֹן דְּקַיְימוּ יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְּסִינֵי אֲתַעְבֵּר הֵוּא פְּגִימוּ דְּסִיְהָרָא וְקַיְימָא לְאַנְהָרָא תְּדִיר.

פִּיּוֹן דְּחִבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא, תַּבְת כַּמְלָקְדִּמִּין סִיְהָרָא לְאַתְפַּגְמָא. וְשִׁלְטָא חוּיָא בִישָׂא וְאַחִיד בֵּהּ וּמְשִׁיךְ לָהּ לְגַבִּיּהּ. וְכַד יַדַּע מִשָּׁה דְּחִבּוּ יִשְׂרָאֵל וְאַתְעַבֵּר מִנִּיּהוּ אַנּוּן זַיִינִין קְדִישִׁין עֲלָאִין, יַדַּע וְדָאִי דְּהָא חוּיָא אַחִיד בֵּיהּ בְּסִיְהָרָא לְאַמְשַׁכָּא לָהּ לְגַבִּיּהּ וְאַתְפַּגִּימַת. כַּדִּין אֲפִיק לָהּ לְבַר.

וּכְיוּן דְּקַיְימָא לְאַתְפַּגְמָא אַף עַל גַּב דִּיהוּשַׁע קָאִים בְּעַטְרָא דְּזַיִינִין דִּילִיָּהּ, פִּיּוֹן דְּפַגִּימֵי שְׂרִיָּא בֵּהּ וְאַתְהַדְרַת כַּמָּה דְּאַתְפַּגִּימַת בְּחוּבָא דְּאָדָם, לָא יְכִיל בַּר נִשְׁ לְאַתְקַיְימָא. בַּר מִשָּׁה דְּהוּוּ שְׁלִיט בֵּהּ וּמוֹתִיָּה הוּוּ בְּסִטְרָא אַחְרָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא לָא הוּוּ רְשׁוּ בֵּהּ לְקַיְימָא לִיהוּשַׁע תְּדִיר וְלֹא לְאַחְרָא. וְעַל כֶּף אַהֲל מוּעַד קָרִי לִיָּהּ. אַהֲל דְּהָא שְׂרִיָּא בֵּיהּ זְמַן קָצִיב לְכָל עֲלָמָא.

וְעַל דָּא רְזָא דְּמִלָּה, אִית יְמִינָא לְעִילָא וְאִית יְמִינָא לְתַתָּא. אִית שְׂמָאֲלָא לְעִילָא וְאִית שְׂמָאֲלָא לְתַתָּא דְּאִיְהוּ בְּסִטְרָא אַחְרָא. אִית שְׂמָאֲלָא לְעִילָא בְּקַדְשָׁה עֲלָאָה. וְאִית יְמִינָא רְחִימוּתָא לְאַתְקַשְׂרָא סִיְהָרָא בְּאַתֵּר קְדִישָׁא לְעִילָא לְאַתְנַהָרָא. וְאִית שְׂמָאֲלָא לְתַתָּא דְּאַפְרִיש רְחִימוּתָא דְּלְעִילָא וְאַפְרִיש לָהּ מְלֹאנְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא וְלְאַתְקַרְבָּא בְּהַדִּיָּה. וְדָא הוּוּ סִטְרָא דְּחוּיָא בִישָׂא.

דְּכַד שְׂמָאֲלָא דָּא דְּלְתַתָּא אֲתַעֲרַת כַּדִּין מְשִׁיךְ לָהּ לְסִיְהָרָא וְאַפְרִיש לָהּ מְלְעִילָא וְאַתְחַשְׁכַּת נְהוּרָאָה וְאַתְדַּבְּקַת בְּחוּיָא בִישָׂא. וְכַדִּין שְׂאִיבַת מוּתָא לְתַתָּא לְכַלָּא וְאַתְדַּבְּקַת בְּחוּיָא וְאַתְרַחַקַת מְאִילָנָא דְּחַיָּא.

וְעַל דָּא גְרִים מוּתָא לְכָל עֲלָמָא. וְדָא הוּוּ דְּכַדִּין אֲסַתְּאַבַּת מְקַדְשָׁא עַד זְמַן קָצִיב דְּאַתְקַנַּת סִיְהָרָא וְתַבַּת לְאַנְהָרָא וְדָא הוּוּ אַהֲל מוּעַד. וְעַל דָּא יְהוּשַׁע לָא מִית אֲלָא בְּעִיטָא שֶׁל נַחַש דָּא דְּקָרִיב וּפְגִים מְשַׁכְּנָא כַּדְקַדְמִיתָא. וְדָא הוּוּ רְזָא דְּכַתִּיב, (שמות לג) וַיְהוּשַׁע בֶּן נּוּן נִעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל. דָּאָף עַל גַּב דְּאִיְהוּ נִעַר לְתַתָּא לְקַבְלָא נְהוּרָא, לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל. כַּמָּה דְּאַתְפַּגִּים דָּא הֲכִי נְמִי אֲתַפְּגִים דָּא. אַף עַל גַּב דְּזַיִינָא קְדִישָׁא הוּוּ לִיָּהּ. פִּיּוֹן דְּאַתְפַּגִּים סִיְהָרָא הֲכִי הוּוּ וְדָאִי לֹא אֲשַׁתְּזִיב בְּלַחוּדוּי מַנִּיָּה מִהֵוּא גּוּוּנָא מִמֶּשׁ.

דף נג ע"ב

תָּא חַזִּי, כַּגּוּוּנָא דָּא פִּיּוֹן דְּחִבּ אָדָם נִטְל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ מַנִּיָּה אַנּוּן זַיִינֵי אַתּוּוֹן נְהִירִין קְדִישִׁין דְּאַעֲטַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ. וְכַדִּין דְּחִלוּ וַיַּדְעוּ דְּהָא אֲתַפְּשְׁטוּ מַנִּיָּהוּ הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב וַיַּדְעוּ כִּי עֲרוּמִים הֵם. בְּקַדְמִיתָא הוּוּ מִתְלַבְּשִׁין

בִּאֲנוֹן כְּתָרֵי יָקָר מְזִינִין דְּאֲנוֹן חִירוֹ מְכֻלָּא. פִּיּוֹן דְּחָבוּ אֲתַפְּשִׁטּוּ מִנֵּייהוּ. וּכְדִין יָדַע דְּהָא מוֹתָא קָרִי לֹון. וַיִּדְעוּ דְּאֲתַפְּשִׁטּוּ מִחִירוֹ דְּכֻלָּא. וְגֵרְמוּ מוֹתָא לֹון וְלִכְל עֲלָמָא (דף נג ע"ב), וַיִּתְּפְרוּ עֲלֵה תֵאֵנָה הָא (לו ב) אוֹקִימְנָא דְּאוֹלִיפּוּ כָּל זַיְינֵי חֲרָשִׁין וְקוֹסְמִין וְאֲחִידוּ בְּהָאֵי דְּלִתְתָא כְּמָה דְּאֲתַמְר. וְהָיָא שְׁעֵתָא אֲתַגְרַע זְקִיפּוּ וְקוֹמָה דְּאָדָם מָאָה אֲמִין. וּכְדִין אֲתַעֲבִיד פְּרוּדָא וְקָאִים אָדָם בְּדִינָא וְאֲתַלְטִיא אֲרַעָא וְהָא אוֹקִימְנָא:

וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֹא יִדְעָנָא מָאָן עֲבִיד תְּרוּכִין לְמָאָן. אִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִד תְּרוּכִין לְאָדָם אִי לֹא. אֲבָל מְלָה אֲתַהֲפִיף וַיִּגְרַשׁ אֶת, אִי דְּיִיקָא. וּמָאָן גֵּרַשׁ אֶת, הָאָדָם. הָאָדָם וְדָאֵי גֵרַשׁ אֶת. וּבְגִין דָּא פְּתִיב וַיִּשְׁלַחְהוּ יְיָ אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן. אֲמַאי וַיִּשְׁלַחְהוּ, בְּגִין דְּגֵרַשׁ אָדָם אֶת כְּדִקְאֲמֵרֵן. וַיִּשְׁכֹּן, אִיהוּ אֲשֶׁרִי לֹון בְּאַתֵּר דָּא דְּאִיהוּ גְרִים וְסִתִּים אֲוֹרְחִין וְשְׁבִילִין וְאֲשֶׁרִי דִינִין עַל עֲלָמָא וְאֲמִשִּׁף לְוֹטִין מֵהָהוּא יוֹמָא וְלַעֲיָלָא.

וְאֵת לְהֵט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֵּכֶת, כָּל אֲנוֹן דְּשִׁרְיִין בְּקוֹזְפֵי דִינִין עַל עֲלָמָא, דְּמִתְהַפֵּכִין לְגוּוֹנִין סְגִיאִין בְּגִין לְאֲתַפְּרַעָא מְעֲלָמָא. לְזִמְנִין גּוֹבְרִין לְזִמְנִין נְשִׁין לְזִמְנִין אֲשָׁא מְלַהֲטָא וְלְזִמְנִין רוּחִין דְּלִית מָאָן דְּקָאִים בְּהוּ. וְכָל דָּא לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָף עֵץ חַיִּים דְּלֹא יוֹסִיפּוֹן לְאַבְאֲשָׁא כְּקִדְמִיתָא. לְהֵט הַחֲרִב, אֲנוֹן דְּמְלַהֲטָאָן אֲשָׁא וְקוֹסְטִירֵי עַל רְאֲשֵׁיהוֹן דְּרִשְׁעִיא וְחַיִּיבִיא. וּמִתְהַפֵּכִין גּוּוֹנִין לְכְּמָה זַיְינִין לְפּוּם אֲרַחֲיֵיהוּ דְּבְנֵי נְשָׂא. וְעַל דָּא לְהֵט כְּמָא דְּאֵת אָמַר (מְלָאכִי ג) וְלְהֵט אוֹתָם הַיּוֹם הַבֹּא וְגו' וְהָא אֲתַמְר. הַחֲרִב דָּא חֲרִב לְה' כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (יִשְׁעִיה לֵה) חֲרִב לְה' מְלָאָה דָם וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְהֵט הַחֲרִב (אֲפִילוּ) כָּל אֲנוֹן קְסֻטְרִין דְּלִתְתָא דְּמִתְהַפֵּכִין מְדִיוֹקְנָא לְדִיוֹקְנָא כְּלֵהוֹן מְמַנֵּן עַל עֲלָמָא לְאַבְאֲשָׁא וְלְאַסְטָאָה לֹון לְחַיִּיבֵי עֲלָמָא דְּעֵבְרִין עַל פְּקוּדֵי דְּמֵאֲרִיהוֹן.

תָּא חוּזֵי, פִּיּוֹן דְּחָב אָדָם אֲמִשִּׁף עֲלֵיהּ כְּמָה זַיְינִין בִּישִׁין וְכְּמָה גְרִדִּינֵי נְמוּסִין וְדַחִיל מְכֻלָּהוּ וְלֹא יְכִיל לְקִימָא עֲלֵיהּ. שְׁלֵמָה יָדַע חֲכֻמָּתָא עֲלָאָה וְשׁוּי לִיהּ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲטָרָא דְּמְלַכּוּתָא וְהוּוּ דְּחָלוּ מִנִּיהּ כָּל עֲלָמָא. פִּיּוֹן דְּחָב אֲמִשִּׁף עֲלֵיהּ כְּמָה זַיְינִין בִּישִׁין וְכְּמָה גְרִדִּינֵי נְמוּסִין וְדַחִיל מְכֻלָּהוּ וּכְדִין יְכִילוּ לְאַבְאֲשָׁא לִיהּ וְמָה דְּהוּוּ בִּידֵיהּ נְטִלוּ מִנִּיהּ.

וְעַל דָּא בְּמָה דְּאֲזִיל בְּר נֶשׁ וּבְהָהוּא אֲרַחָא דְּאֲתַדְּבַק בֵּיהּ, חֲכִי מְשִׁף עֲלֵיהּ חִילָא מְמַנָּא דְּאֲזִיל לְקַבְּלִיהּ. כִּךְ אָדָם הוּוּ מְשִׁף עֲלֵיהּ חִילָא אֲחֲרָא מְסָאָב. דְּסָאִיב לִיהּ וְלִכְל בְּנֵי עֲלָמָא.

תא חזי, כד חב אדם משיך עליה חילא מסאבא וסאיב ליה ולכל בני עלמא.
והאי הוא חזיא בישא דאיהו מסאב וסאיב עלמא. דתנינן כד אפיק נשמתין מבני
נשא, אשתאר מניה גופא מסאב וסאיב ביתא. וסאיב לכל אנון דמקרבין ביה.
הדא הוא דכתיב, (במדבר יט) הנוגע במת וגו'. ועל דא כיון דאיהו נטיל נשמתא
וסאיב גופא כדין אתייהיב רשו לכל אנון סטרי מסאבן לשריא עלוי. דהא ההוא
גופא אסתאב מסטרא דההוא חזיא בישא דשריא עלוי. ועל דא בכל אתר דההוא
חזיא בישא שארי מסאב ליה ואסתאב.

סדר הלימוד ליום כט תשרי [יום 29 בשנה]

ותא חזי, כל בני עלמא בשעתא דניימי על ערסייהו בליליא, וליליא פריש גדפהא על כל בני עלמא טעמי טעמא דמותא. ומגו דטעמי טעמא דמותא האי רוחא מסאבא שטיא על עלמא וסאיב (על) עלמא (ד"א ל"ג בגו קפטרא דליה) ושריא על ידוי דבר נש ואסתאב.

וכד אתער ואתהדר ליה נשמתייה, בכל מה דיקרב בידוי פלהו מסאבי, בגין דשריא עלייהו רוח מסאבא. ועל דא לא יסב בר נש מנוי לאלבשא ממאן דלא נטיל ידוי. דהא אמשיך עליה ההוא רוח מסאבא ואסתאב. ואית ליה רשו להאי רוח מסאבא לשריא בכל אתר דאשתכח רשימו מסטריה.

דף נד ע"א

ועל דא לא יטול ידוי בר נש ממאן דלא נטיל ידוי בגין דאמשיך עליה ההוא רוח מסאבא וקביל ליה האי דנטל מיא מניה ואית ליה רשו לשריא עלוי (דף נד ע"א) דבר נש. בגין כך בעי בר נש לאסתמרא בכל סטרוי מסטרא דהאי חזי בישא דלא ישלוט עלוי. וזמין קודשא בריך הוא לעלמא דאתי לאעברא ליה מעלמא. הדא הוא דכתיב, (זכריה יג) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ (וכדין) (ד"א וכתוב) (ישעיה כב) בלע המות לנצח וגו'.

והאדם ידע את חוה אשתו וגו'. רבי אבא פתח (ואמר) (קהלת ג) מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ. האי קרא כמה גוונין אית ביה. והכי הוא כל מלוי דאורייתא כמה גוונין בכל חד וחד וכלהו יאות והכי אנון. וכל אורייתא מתפרשא בשבעין אנפין. לקביל שבעין סטרין ושבעין ענפין. והכי הוא בכל מלה ומלה דאורייתא. וכל מאי דנפיק מכל מלה ומלה כמה גוונין אתפרשן מניה לכל סטרין.

תא חזי, כד בר נש אזיל בארץ קשוט, הוא אזיל לימינא, ואמשיך עליה רוחא קדישא עלאה מעילא. והאי רוח סליק ברעותא קדישא לאתאחדא לעילא ולא תדבקא בקדושה עלאה דלא אתעדי מניה. וכד בר נש אזיל באורח ביש וסטי ארחוי, הוא אמשיך עליה רוח מסאבא דלסטר שמאלא, וסאיב ליה ואסתאב ביה. כמה דאת אמר, (ויקרא יא) ולא תטמאו בהם ונטמתם בם. אתא לאסתאבא מסאבין ליה.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ אֲזִיל בְּאַרְחָא קְשׁוּט וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה וְאַתְדַּבֵּיק בֵּיהּ, בְּרָא דִּיּוֹלִיד וַיְפּוּק מִנִּיהּ לְעֲלָמָא, הוּא מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה
עֲלָאָה, וַיְהִי קְדִישׁ בְּקְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה. כְּמָה דְּכָתִיב, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם
קְדוּשִׁים וְגו'. וְכַד אִיהוּ אֲזִיל בְּסִטְרָא שְׂמַאלָא, וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסַאבָּא וְאַתְדַּבֵּיק
בֵּיהּ, בְּרָא דִּיּוֹק מִנִּיהּ לְעֲלָמָא הוּא אֲמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסַאבּוּ וַיְסַתֵּב בְּמְסַאבּוּ
דִּהוּא סְטָרָא.

וְעַל דָּא פְּתִיב מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה. כַּד אִיהוּ
בְּאַתְדַּבְּקוֹת יְמִינָא סְלֵקָא הִיא לְעֵילָא. וְכַד אִיהוּ בְּאַתְדַּבְּקוֹת שְׂמַאלָא הִיא סְטָרָא
שְׂמַאלָא דְּאִיהוּ רוּחַ מְסַאבּוּ נְחִית מְעֵילָא לְתַתָּא וְשׁוּי דִּיּוֹרִיָּה בְּבַר נֶשׁ וְלֹא אַעֲדִי
מִנִּיהּ. וּבְרָא (ומה) דְּאֲוֹלִיד בְּתַהוּא (רוח) מְסַאבּוּ אִיהוּ הוּי בְּרִיָּה מִתַּהוּא רוּחַ מְסַאבּוּ
אִיהוּ תַּהוּא בְּרָא.

אָדָם אֲתְדַבֵּיק בְּתַהוּא רוּחַ מְסַאבּוּ וְאַתְתִּיָּה אֲתְדַבֵּיקָא בֵּיהּ בְּקְדַמִּיתָא וְנִטְלַת
וְקַבִּילַת תַּהוּא זַוְהֵמָא מִנִּיהּ אֲוֹלִיד בְּרָ. הָאִי בְּרָא בְּרָא דְּרוּחַ מְסַאבּוּ אִיהוּ. וְעַל דָּא
תְּרִין בְּנִין הוּוּ. חַד מִתַּהוּא רוּחַ מְסַאבּוּ וְחַד כַּד תַּב אָדָם בְּתִיּוּבְתָא. וּבְגִינֵי כַּךְ הָאִי
מְסַטְרָא מְסַאבּוּ. (ודא ד"א והאי) מְסַטְרָא דְּכִיָּיא.

רַבִּי אֲלַעְזָר אָמַר בְּשַׁעְתָּא דְּאֲטִיל נְחֵשׁ תַּהוּא זַוְהֵמָא בַּהּ בְּחוּהָ קַבִּילַת לִיהּ. וְכַד
אֲשַׁתְּמַשׁ עִמָּה אָדָם אֲוֹלִידַת תְּרִין בְּנִין. חַד מִתַּהוּא סְטָרָא מְסַאבּוּ וְחַד מְסַטְרָא
דְּאָדָם. וְהוּי דְּמִי הֶבֶל בְּדִיּוֹקְנָא דְּלַעֲיִלָא וְקִין בְּדִיּוֹקְנָא דְּלַתְתָּא. וּבְגִין כַּךְ אֲתַפְרְשׁוּ
אֲרַחֲיִיהוּ דָּא מִן דָּא. וְדָאִי קִין בְּרָא דְּרוּחַ מְסַאבּוּ הוּוּ דְּאִיהוּ חוּיָא בִּישָׂא. (והבל
ברא דאדם) הוּוּ. וּבְגִין דְּקִין אֲתָא מְסַטְרָא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת קָטִיל לִיהּ לְאַחוּי. וְהוּא
בְּסְטָרָא דִּילִיָּהּ. וּמִנִּיהּ כָּל מְדוּרִין בִּישִׁין וּמְזִיקִין וְשִׁדִּין וְרוּחִין אֲתִיִּין לְעֲלָמָא.

דף נד ע"ב

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, קִין, קִינָא דְּמְדוּרִין בִּישִׁין דְּאֲתוּ מְסַטְרָא דְּמְסַאבּוּ לְעֲלָמָא.
וּלְבַתֵּר אֲיִיתִיָּאוּ קְרַבְנָא. דָּא אֲקָרִיב מְסַטְרָא דִּילִיָּהּ וְדָא אֲקָרִיב מְסַטְרָא דִּילִיָּהּ.
הָדָא הוּא דְּכָתִיב וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִין מִפְּרִי הָאָדָמָה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר
וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, מֵאִי מִקֵּץ יָמִים, דָּא הוּא קֵץ כָּל בְּשָׂר. וּמֵאֵן אִיהוּ דָּא מִלְאָךְ
הַמּוֹת. וְקִין מִתַּהוּא קֵץ יָמִים אֲיִיתִי קְרַבְנָא. דִּיִּיקָא דְּקָאֲמַר מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר
מִקֵּץ יָמִין. וּבְגִין כַּךְ כְּתוּב בְּדִנְיָאֵל (דניאל יב) וְאַתָּה לֵךְ לְקַץ וְתִנּוּחַ וְתַעֲמוּד
לְגוֹרְלֵךְ. אָמַר לִיָּהּ לְקַץ הַיָּמִים אוֹ לְקַץ הַיָּמִין. אָמַר לִיָּהּ לְקַץ הַיָּמִין. וְקִין מִקֵּץ
הַיָּמִים אֲיִיתִי, (דף נד ע"ב)

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

ויבא קין מפרי האדמה. כמא דאת אמר ומפרי העין. אמר רבי אלעזר מפרי האדמה כמא דאת אמר, (ישעיה ג) אוי לרשע רע פי גמול ידיו וגו'. (כי פרי מעלליהם יאכלו. פרי מעלליהם יאכלו דא מלאך המות יאכלו) (נ"א גמול ידיו דא מלאך המות. יעשה לו דאתמשך) עלייהו ויתדבק בהו לקטלא לון ולסאבא לון. ועל דא קין אקריב מסטרא דיליה.

והבל הביא גם הוא מבכורות לאסגאה סטרא עלאה דאתיא מסטר קדוששתא (ד"א מסטרא קדישא). ובגיני כך וישע יי אל הבל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעת. לא קביל (לון) (ד"א ליה) קודשא בריך הוא. ועל דא ויחר לקין מאד. ויפלו פניו דהא לא אתקבילו אנפוי, אנון אנפין דסטרוי וקביל ליה להבל. ובגיני כך פתוב ויהי בהיותם בשדה. בשדה דא אתתא. כמא דאת אמר (דברים כב) פי בשדה מצאה, וקין קני על נוקבא יתירה דאתילידת עם הבל דכתיב ותוסף ללדת והא אתמר:

הלא אם תיטיב שאת כמה דאתמר. אבל שאת כדאמר רבי אבא שאת תסתלק לעילא ולא תיחות לתתא. אמר רבי יוסי האי מלה השתא אתמר ויאות הוא. אבל הכי שמענא שאת יסלק מינד וישבוק לך אתדבקתא דא דרוח מסאבא.

ואי לא לפתח חטאת רובין. מאי לפתח דא דינא עלאה דאיהו פתחא דכלא כמא דאת אמר (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק. חטאת רובין ההוא סטרא דאתדבקת ביה ואתמשכת עלך יהא נטיר לך לאתפרעא מנד פתרגומא.

אמר רבי יצחק, תא חזי, בשעתא דקטיל קין להבל, לא הוה ידע היך (נפיק) (ד"א יפיק) נשמתייה מניה. והוה נשיך ליה בשנייה כחויא. והא אוקמוה חבריאי. ביה שעתא לייט ליה קודשא בריך הוא. והוה אזיל לכל סטרי עלמא, ולא הוה אתר דמקבל ליה. עד דאטפח על רישיה ותב קמי מאריה. וקבילת ליה ארעא במדורא לתתא.

רבי יוסי אמר ארעא קבילת ליה למיהך בה דכתיב וישם יי לקין אות. רבי יצחק אמר לאו הכי. אלא לתתא קבילת ליה ארעא במדורא חדא דתחותה דכתיב הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה. מעל פני האדמה גורש. אבל לתתא לא גורש. ובאן אתר קבילת ליה ארעא, בארקא. וכל אנון דדיירי תמן עליהון פתיב (ירמיה י) יאבדו מארעא ומתחות שמיא אלה. ותמן שוי מדוריה. והיינו דכתיב וישב בארץ נוד קדמת עדן.

תוספתא פיון דאמר קין גדול עוני מנשא, מחל ליה קודשא בריך הוא פלגו מעונשיה. בגין דגור עליה בקדמיתא ואמר ליה נע ונד תהיה בארץ והשתא אשתאר בנוד בלחודוי. הדא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

הוא דכתיב ויצא קין מלפני ה, וגו; כלומר דכד נפק מן קדם ה"הוה בגין למחוי נד בארעא ולא נע.

ועוד אמרו כד נפק קין מן קדם ה"אמר לו אדם ברי מה אתעביד על דינך. אמר לו קין אבא כבד אתבשרית דמחל לי קודשא בריך הוא בנוד בלחודוי. אמר לו היאך הוא. אמר לו בגין דתבית ואודית קמיה. אמר אדם וכי דין הוא רב ותקיף חילא דתשובה ואנא לא ידיעת. שרא לשבחה למריה ולאודאה ליה פתח ואמר, (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה; כלומר טוב לשבחה ולאבתא ולאודאה קמיה קודשא בריך הוא. (עד כאן תוספתא)

ואמר רבי יצחק מההיא שעתא דקטיל קין להבל, דאתפרש (ד"א אתפרש) אדם מאתתיה. תרין רוחין נוקבין הוו אתיין ומזדוגן עמיה, ואוליד רוחין ושדין דשאטן בעלמא. ולא תקשי לך האי. דהא בר נש כד איהו בחלמיה אתיין רוחין נוקבין וחיכין עמיה ומתחממן מניה ואולידין לבתר. ואלין אקרון נגעי בני אדם. ולא מתהפכן אלא לדיוקני בני נשא. ולית לון שערין ברישא. ועל דא כתיב בשלמה (שמואל ב ז) והוכחתיו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם. ואפילו כהאי גוונא רוחין דכורין אתיין לנשי עלמא ומתעברן מנייהו ואולידן רוחין. וכלהון נגעי בני אדם אקרון.

דף נה ע"א

בטר מאה ותלתין שנין אתלבש אדם (דף נה ע"א) בקינויא ואתחבר באתתיה ואוליד בר וקרא שמיה ש"ת. רזא דסופא דאתוון בקיטרי גליפן. רבי יהודה אמר רזא דרוחא דאתאביד דאתלבש בגופא (דארעא) אחרא בעלמא הדא הוא דכתיב פי שת לי אלהים זרע אחר תחת הבל.

ואמר רבי יהודה כתיב ויולד בדמותו (עי' בסי' ט) כצלמו משמע דבנין אחרנין לא הוו (בדמותו כצלמו ומלה דא הוא) בדיוקנא דיליה. ודא בדמותו כצלמו בתיקונא דגופא ובתיקונא דנפשא בארץ מישר. (נ"א ומלה דא הוא כמה דאתמר. ואמר רבי אבא משמיה דרבי ייסא) כמה דאמר רבי שמעון משמיה דרב ייבא סבא בנין אחרנין באתדבקותא דזוהמא דנחש וההוא דרכיב ביה דאיהו סמאל הוו. ובגיני כך לא הוה בדיוקנא דאדם. ואי תימא הא אמרת דהבל מסטרא אחרא הוה. הכי הוא. אבל תרווייהו לא הוו בדיוקנא דלתתא.

אמר (ד"א ליה) רבי יוסי והא כתיב והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין. ולא אמר ליה הכי הוא. אבל תרווייהו לא הוו בדיוקניה. דלא) כתיב ויולד את קין. ואפילו בהבל לא כתיב ויולד אלא ותוסף ללדת את אחיו את הבל. ודא הוא רזא דמלה. אבל בהאי מה כתיב, ויולד בדמותו כצלמו.

רבי שמעון אמר מאה ותלתין שנים אתפרש אדם מאתתיה. וכל אנון מאה ותלתין שנים הוה אוליד רוחין ושדין בעלמא. בגין תהוא חילא דזוהמא דהוה שאיב ביה. כיון דחסיל מניה תהוא זוהמא, תב וקני (דאעדי) לאנתתיה ואוליד בר. כדן כתיב וילד בדמותו כצלמו.

תא חזי, כל בר נש דאזיל לסטר שמאלא וסאיב ארחוי, כל רוחי מסאבי משיך על גרמיה ורוח מסאב אתדבק ביה ולא אעדי מניה. ואתדבקותא (דיליה) דתהוא רוחא מסאב הוי בהאי בר נש ולא באחרא. ובגיני כך אתדבקותא דלהון לאו איהו אלא באנון דמתדבקין בהו. זכאין אנון צדיקיא דאזלי בארח מישר ואנון זכאי קשוט ובניהון זכאין בעלמא ועלייהו כתיב, (משלי ב) כי ישרים ישכנו ארץ.

אמר רבי חייא מאי דכתיב ואחות תובל קין נעמה. מאי איריא הכא דקאמר קרא דשמה נעמה. אלא בגין דטעיין בני נשא אבתרה ואפילו רוחין ושדין. רבי יצחק אמר אנון בני האלהים עזא ועזאל טעו בתרה.

רבי שמעון אמר אמן של שדים הות. דמסטר דקין נפקת. והיא אתמנת על ליליא (עם לילית) באספרה דרביי. אמר ליה רבי אבא והא אמר מר דהיא אתמנת לחייכא בבני נשא. אמר ליה הכי הוא ודאי דהא איהי אתיית וחייכאת בהו בבני נשא, ולזמנין דאולידת רוחין בעלמא מנייהו ועד כאן איהי קיימת לחייכא בהו בבני נשא.

אמר ליה רבי אבא והא אנון מתין (קל א) כבני נשא, מאי טעמא איהי קיימת עד השתא. אמר ליה הכי הוא. אבל לילית ונעמה ואגרת בת מחלת דנפקת מסטרא דלהון כלהו קיימות עד דיבער קודשא בריך הוא, רוח מסאבא מעלמא דכתיב (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ.

אמר רבי שמעון ווי לון לבני נשא אנון דלא ידעין ולא משגיחין ולא מסתכלין וכלהו אטימין דלא ידעין כמה מלייא עלמא מברין משניין דלא אתחזון וממלין סתימין. דאלמלא (יהיב) אתייהב רשו לעינא למחזי, יתמהון בני נשא היך יכלין לאתקיימא בעלמא.

תא חזי, האי נעמה אמא דשדין הות. ומסטרה אתיין כל אנון שדין דמתחממן מבני נשא ונטלי רוח תיאובתא מנייהו וחייכת בהון דעבדי לון בעלי קריין. ובגין דבעל קרי אתי מסטרא דרוח מסאבא, בעי לאסחאה גרמיה לאתדכאה מניה. והא אוקמוה חבריא:

זה ספר תולדות אדם לדיוקני. אמר רבי יצחק אחמי קודשא בריך הוא לאדם דיוקני דכל אנון דרין דייתון לעלמא. וכל חכימי עלמא ומלכי עלמא דזמינן

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

לְקַיֵּמָא עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל. (כד) מְטָא לְמַחְמֵי דּוּד מְלָפָא דִּישְׂרָאֵל דְּאֲתִיִּלִּיד וּמִית. אָמַר לִיה (ד"א ל"ג אמר וכו') (קמ א, קסח א) מְשָׁנִין דִּילִי (אוסיה) אוּזִיף לִיה ע' שְׁנִין. וְגַרְעוּ מְאָדָם ע' שְׁנִין וְסָלִיק לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְדוּד.

דף נה ע"ב

וְעַל דָּא שִׁבַּח דּוּד וְאָמַר (תהלים צב) פִּי שִׁמְחַתְנִי (דף נה ע"ב) ה' בְּפַעֲלָךְ בְּמַעֲשֵׁי יְדִיךָ אֲרֻנּוּ. מָאן גָּרַם לִי חֲדוּה (בהאי) בְּעֲלָמָא, פַּעֲלָךְ דָּא הוּא אָדָם קְדַמָּא דְּאִיהוּ פַּעֲלוּ דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלֹא פַּעֲלוּ דְּבִשְׂרָ וְדָם. מַעֲשֵׂה יְדִיו דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְלֹא מִבְּנֵי נֶשְׂא. וְעַל דָּא גָּרְעֵי אַנּוּן שְׁבַעִין שְׁנִין מְאָדָם, מְאֵלְפָא שְׁנִין דְּהוּה לִיה לְאֲתִקְיֵמָא בְּהוּ. וְאֲחֲמֵי לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כָּל חֲפִימֵי דְרָא וְדָרָא. עַד דְּמְטָא לְדַרְיָה דְרַבִּי עֲקִיבָא. וְחֲמֵי אוּרִייתָא דִּידִיה וְחֲדֵי. חֲמֵי מִיתְתִּיה וְעֲצִיב. פִּתַּח וְאָמַר (תהלים קלט) וְלִי מָה יִקְרוּ רַעֲיָךְ אֵל מָה עֲצָמוּ רְאִשֵׁיהֶם:

זֶה סֵפֶר, סֵפֶר וְדָאִי. וְהָא (לעיל לו ב) אוּקִימָנָא דְכַד הוּה אָדָם בְּגַנְתָּא דְעַדָן נְחִית לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סִפְרָא עַל יְדָא דְרוּזִיאל מְלֹאכָא קְדִישָׁא מְמַנָּא עַל רוּזֵי עֲלָאִין קְדִישִׁין וּבִיה גְּלִיפִין גְּלוּפֵי עֲלָאִין וְחֲכֵמָה קְדִישָׁא. וְשְׁבַעִין וְתָרִין זִינֵי דְחֲכֵמָתָא הוּוּ מִתְפָּרְשֵׁן מְנִיה לְשִׁית מָאָה וְשְׁבַעִין גְּלִיפִין דְרוּזֵי עֲלָאִי.

בְּאֲמַצְעֵיתָא דְסִפְרָא גְּלִיפָא דְחֲכֵמָתָא לְמַנְדַּע אֵלְפָא וְחֲמֵשׁ מָאָה מִפְתָּחֵן דְלָא אֲתַמְסָרֵן לְעֲלָאִי קְדִישֵׁי. וְכִלְהוּ אֲסִתִּימוּ בִיה בְּסִפְרָא עַד דְּמְטָא (ד"א ליה לאדם, כיון דמטא) לְגַבֵּי דְאָדָם, (מניה) הוּוּ מִתְכַּנְשֵׁי מְלֹאכֵי עֲלָאִי לְמַנְדַּע וְלִמְשַׁמַּע. וְהוּוּ אֲמָרֵי (תהלים נז) רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדָךְ.

בָּה שְׁעֵתָא אֲתַרְמִיז לְגַבִּיה הִדְרַנִּיאל מְלֹאכָא קְדִישָׁא וְאָמַר לִיה, אָדָם, אָדָם, הוּי גְּנִיז יִקְרָא דְמֵאָרְךָ דְלָא אֲתִיִּהֵב רְשׁוּתָא לְעֲלָאִי לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְמֵרְךָ בַּר אַנְתָּ. וְהוּה עֲמִיה טְמִיר וְגְנִיז הוּוּ סִפְרָא עַד דְנִפְק אָדָם מִגַּנְתָּא דְעַדָן. דְהָא בְּקַדְמִיתָא הוּה מְעִיִן בִּיה וּמְשַׁתְּמֵשׁ כָּל יוּמָא בְּגִינְזָא דְמָרִיה וְאֲתַגְלִיִן לִיה רוּזִין עֲלָאִין מָה דְלָא יִדְעוּ שְׁמֵשֵׁי עֲלָאִין. כִּיּוֹן דְחֲטָא וְעֵבַר עַל פְּקוּדָא דְמֵאָרִיה פִּרַּח הוּוּ סִפְרָא מְנִיה. וְהוּה אָדָם טִפַּח עַל רִישׁוּי וּבְכֵי וְעָאֵל בְּמֵי גִיחוּן עַד קַדְלִיה וּמֵיָא עֵבַדִּין גּוּפִיה חֲלָדִין חֲלָדִין וְאֲשַׁתְּנֵי זִוִּיה.

בְּשְׁעֵתָא הַהִיא רְמֵז קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְרַפְּאֵל וְאֲתִיב לִיה הוּוּ סִפְרָא וּבִיה הוּה מְשַׁתְּדֵל אָדָם וְאַנַּח לִיה לְשִׁת בְּרִיה וְכֵן לְכָל אַנּוּן תּוּלְדוֹת עַד דְּמְטָא לְאַבְרָהָם וּבִיה הוּה יָדַע לְאַסְתַּכְּלָא בִּיקְרָא דְמֵאָרִיה וְהָא אֲתַמְר. וְכֵן לְחֲנוּךְ אֲתִיִּהֵב לִיה סִפְרָא וְאַסְתַּכְּל מְנִיה בִּיקְרָא עֲלָאָה:

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

סְתָרֵי תוֹרָה השלמה מההשמטות (סימן ט) ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת אוליפנא מהכא דאחרין לא הוּוּ בְּדִיקוּנָא דִּילִיָּה וְדָא בְּדִמּוּתוֹ כְּצִלְמוֹ אֲתַעְבִּיד בְּתִיקוּנָא דְגוּפִיָּה וּבְתִיקוּנָא דְנַפְשָׁא בְּאוּרַח מִיִּשְׂרָ כְּדָקָא יֵאוּת.

תא חזי נחש אטיל זוהמא בחוה והוא זוהמא הוה מפשפשא במענהא ולא יכיל לאצטיירא בגין דעד לא חטא אדם הוה אתוון באלפא ביתא מתתקני ביה ואתצייין ביה בהאי עלמא עד דמטת לאת כ”ף אתתקנו דכר ונוקבא בחביבו בגנתא ומלאכי עלאי קמיהו מיד אבאיש לסמ”אל ברקיעא ונחת ורכב על נחש תקיף ואחזי קמיה מיא אתערבו אתוון פדין אתחפר סמ”אל בהוא נחש ואתעבידו חד, ונטלו אתוון ועבידו מתמן והלאה אומנותא בישא באתוון צ”ד צי”ד והיינו צ”ץ וצדו להו בפתויא בישא ועבדו אומנותא יתיר באתוון ק”ר אומנות דשקרא בגין דאתהדרו לאפכא (להפכא) אתוון באומנותא בישא. קו”ף דלא יכיל לקנימא דלית לה רגלין קופא קמיה בני נשא לית ליה קיומא.

רי”ש רע, אלין אתהפכו באומנותא בישא על דנפלו אדם ואתתיה ובאלין אתוון ק”ר אולידו בגין ולא הוה בקיומא בדיל זוהמא דנחש דאשתאיב בחוה מההוא זוהמא ממש אתיליד קין ובגין דא אשתכח קטולא בגין דנחש אומנותא דיליה קטולא הוא ואתעפכו אתוון עד הכא.

בשעתא דתב אדם בתיובתא ואהדר כמלקדמין לשמשא בנוקביה מה פתיב ויולד בדמותו כצלמו דא הוה מתיקונא דרוחא וגופא כדקא יאות וכדין פתיב (קהלת ה') יש הבל אשר נעשה על הארץ ואהדרו אתוון בשירותא דשי”ץ ותי”ו דכתיב (בראשית ד') כי שתי לי אלהים זרע אחר תחת הבל שתי הוא בצלם ודמות דקדמאי לאו הכי ומהכא אתבני עלמא בגוונא אחרא דאלפא ביתא, קינן ומהללאל ירד, אתוסף לאתקנא סידורא דעלמא בשבע קטרין סגלגלן.

שבע ארצות אינון דא לעילא מן דא כמה דאינון שבעה רקיעין דא לעילא מן דא ואינון ארץ אדמה ארקא גיא נשיה ציה תבל. תבל לעילא מפלהו, דכתיב (תהלים ט') והוא ישפוט בצדק כד נפק אדם מגנתא דעדן ואתתרף מתמן אתרמי לההוא דאיקרי ארץ ואיהו אתר חשוך דלית תמן נהירו כלל ולא משמש פלום וכיון דאדם עאל תמן דחיל דחילו סגי ולהט החרב המתהפכת הוה מלהטא בכל סטרין גו ארץ.

כיון דנפק שבת והרהר תשובה אפיק קודשא בריך הוא ליה לההוא אתר דאקרי אדמה דכתיב (בראשית ג') לעבוד את האדמה, בהאי אית נהירו דנהיר ודיקנין דככביא ומזל, ותמן יומא וציורין דבני נשא עלאין גברין דנפקו מאדם במאה ותלתין שנין דקא הוה משמש ברוחי נוקבי ואינון עצביין תדיר, תליא בהו חדוה ואלין משטטי ונפקי לעלמא דא ומתהפכן לסטרא בישא ומתהדרן תמן וצלן צלותא ומתיישבן בדוכתייהו תמן, וזרעין זרעין בריחין, ואכלי. וחטין לית תמן ולא חד מז מיני תבוואה.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

בהאי אתר אתיליד קין והבל, פיון דחטא קין אחית ליה קודשא בריך הוא מההוא אתר דאקרי אדמה כתיב (בראשית ד) הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה מההוא אתר דאקרי אדמה והייתי נע ונד בארץ בגין דתמן אתדחא ואתתרף.

והיה כל מוצאי יהרגני בההוא להט החרב המתהפכת והוה דחיל והרהר תשובה וסליק ליה קודשא בריך הוא לארקא והוה תמן ואוליד בגין בארקא ובארקא אית גהירו דנהיר מגו שמשא, וזרעין זרעין ונטעין אילגין ולית תמן חטין ולא מאיגון שבע זיני תבואה. כל איגון דתמן איגון מתולדין דקין ואיגון בתרין רישין מנהון גברין עלאין ומנהון גברין זעירין ולית בהו דעתא שלים כשאר בני נשא דהכא, לזמנין איגון זכאין ואתהדרין לסטרא טבא ולזמנין אתהדרין לסטרא בישא ומולדין ומתין כשאר בני נשא.

אדם הוה באדמה (וארקא) עד דאוליד שת ומתמן סליק לעילא ד' דרגין וסליק להאי אתר דאקרי תבל ודא תבל איהו עלאה דכלהו דרגין. פיון דסליק סליק לאתר בית מקדשא דאקרי באיגון שמהן דהוה דיוריה בה ארץ אדמה דהכי אקרי דליג אדם תלת דוכתי גיא, נשיה, ציה, גיא איהו אתר ודוכתא סגי כהאי פותיא וארכא דגיהנם בגיא ונשיה וציה אתבדרו דבנו מגדלא ואולידו תמן על דארגיוזו למלכא עלאה בגין דא קריב לנורא דדליק.

ואית בני נשא יקירי בכל עותרא ועפרות זהב ואבנין יקירין מאן דעאל תמן והוה מתבל בחמידו דההוא עותרא יתבין ליה וסליק לזמנין לדוכתא דאקרי נשיה כגון דאתנשו תמן ונחית להאי גיא ולא ידע אתר דהוה מתמן. גיא דא הוא באמצעותא דעילא ותתא ודא איקרי גיא בן הנום. ורצועה חדא נפקא מתמן לעילא להאי תבל ואיקרי אוף הכי גיא בן הנום ותמן פתחא דגיהנם.

איגון בני נשא דתמן כולהו ידעי חרשין וחכמאן יקירין ותמן זרעי ונטעי אילגין ולית תמן חטין ולא חד משבעת המינים. בנשיה אית בני נשא כולהו קטיעין זעירין ולית להון חוטמין בר תרין נוקבין דנפיק בהו רוחא וכל מה דעבדי מיד משתכחי ועל דא איקרי נשיה וזרעי ונטעי אילגין ולית תמן חטין ולא משבעת המינים.

ציה איהו אתר כשמייה ביה יבשותא בכלא ותמן בני נשא שפירן בחיזו ומגו דאיהו ציה כד ידעי אתר דמקורא דמיין נבעין עאלין תמן ולזמנין דסלקין מגו אתר דמיא וסלקין להאי תבל ואיגון בני מהימנותא יתיר מבני נשא אחרנין ובינייהו דיורין טבין ועותרא סגי וזרעי מגו יבשותא דהתם ונטעי אילגין ולא מצליחין ותיאובתא דילהון לבני נשא דהכא. ומפלהו לית דאכלי נהמא כד (ס"א בר) אלין דהכא דבתבל הכא לעילא מכל אלין תבל וכתוב (תהלים ט) והוא ישפוט תבל בצדק.

כגוונא דכל אלין ארעאן אית בהאי תבל וכל אלין שמהן אית לה אוף הכי בגין דאיהי שביעאה אית הכא כגוונא דאיגון דוכתי תחומין ודוכתי הכא ואיקרי כל חד וחד כגוונא דההוא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

דוכתא דלתתא. וכל אלין בדיוורין דבני נשא משניין אלין מאלין (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך יי
כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קניגד ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רִזִּין עֲלָאִין אֲתַגְלִיִּין בְּהַנִּי תְּרִי קְרָאִי. זָכַר
וּנְקָבָה בְּרָאִים, לְמַנְדַּע יִקְרָא עֲלָאָה רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא דְמַגּוּ רִזָּא דְנָא אֲתַבְרִי אָדָם.
תָּא חֲזִי בְּרִזָּא דְאֲתַבְרִיאוּ שְׁמַיִם וְאָרְצָא אֲתַבְרִי אָדָם. בְּהוּ פְתִיב אֱלֹה תּוֹלְדוֹת
הַשְּׁמַיִם וְהָאָרְצָא (בַּהֲבֵרָאִים). בְּאָדָם פְתִיב זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. בְּהוּ פְתִיב בְּהַבְּרָאִים.
בְּאָדָם פְתִיב בְּיוֹם הַבְּרָאִים. זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאִים. מַהֲכָא (אוּלִיפְנָא) כָּל דְּיוֹקְנָא דְלֹא
אֲשַׁתְּכַח בֵּיה דְּכַר וּנְוִקְבָא לָאו אִיהוּ דְּיוֹקְנָא עֲלָאָה כְּדָקָא חֲזִי. וּבְרִזָּא דְּמַתְנִיתִין
אוֹקִימְנָא.

תָּא חֲזִי, בְּכָל אֲתַר דְּלֹא אֲשַׁתְּכַחוּ דְּכַר וּנְוִקְבָא כְּחֻדָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא
שְׁוִי מְדוּרִיָּה בְּהוּא אֲתַר. וּבְרַכָּאֵן לָא אֲשַׁתְּכַחוּ אֱלֹא בְּאֲתַר דְּאֲשַׁתְּכַח דְּכַר
וּנְוִקְבָא. דְּכַתִּיב וַיְבַרְךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאִים. וְלֹא פְתִיב וַיְבַרְךְ
אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָדָם. דְּאִפִּילוּ אָדָם לָא אֲקִרִי אֱלֹא דְּכַר וּנְוִקְבָא כְּחֻדָּא.

סדר הלימוד ליום ל תשרי [יום 30 בשנה]

רבי יהודה אמר מיומא דאתחרב בי מקדשא ברכאן לא אשתכחו בעלמא ואתאבידו בכל יומא. דכתיב, (ישעיה נז) הצדיק אבד. מאי אבד, אבד ברכאן דהוו שריין ביה כמה דכתיב, (משלי י) ברכות לראש צדיק. וכתיב, (ירמיה ז) אבדה האמונה. פגוונא דא כתיב ויברך אותם וכתיב ויברך אותם אלהים. משׁת אתייחסו כל דרי עלמא וכל אנון צדיקי קשוט דהוו בעלמא.

דף נו ע״א

אמר רבי יוסי אלין אתוון בתראין דהוו באורייתא (לאשתכחא) אשתכחו בתר דעבר אדם על אתוון דאורייתא פלהו (בסדר תשר״ק. ובגין כך קרא לההוא ברא דאיהו כדמותו (דף נו ע״א) בצלמו שׁת דאנון קיומא דאתוון). ובתיובתיה (ס״א ובתיאובתיה) לקמי מאריה אחיד באלין תרין. ומפדין אתהדרו אתוון למפרע בסדר תשר״ק.

ובגין דא קרא לההוא ברא דאתיליד ליה דאיהו בדמותו כצלמו שׁת דאנון סיומא דאתוון. ולא אתתקנו אתוון עד דקיימו ישראל על טורא דסיני. וכדין אתהדרו אתוון על תקונייהו פיומא דאתבראו שמים וארץ. ואתפסם עלמא וקיימא על קיימיה.

רבי אבא אמר יומא דעבר אדם על פקודא דמאריה, בעיין שמים וארץ (לאתגפא) לאתעקרא מאתרייהו. מאי טעמא בגין דאנון לא קיימו אלא על ברית דכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם וליילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ואדם עבר ברית שנאמר (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית. ואלמלא דגלי קמי קודשא בריך הוא דזמינן ישראל לקיימא על טורא דסיני לקיימא האי ברית, לא אתקיים עלמא (דין). רבי חזקיה אמר כל מאן דאודי על חטאיה, קודשא בריך הוא שביק ליה ומחיל על חוביה.

תא חזי, פד ברא קודשא בריך הוא עלמא, עבד האי ברית וקיימא עליה עלמא. מנלן דכתיב (בראשית) ברא שית, דא ברית דעלמא קיימא עליה. שית דמניה נגידין ונפקא ברכאן לעלמא ועליה אתברי עלמא. ואדם עבר על האי ברית ואעבר ליה מאתריה (ס״א מעמיה).

האי ברית אתרמיזת באת יו״ד את זעירא עקרא ויסודא דעלמא. פד אוליד בר, אודי על חטאו וקרא שמה שׁת. ולא אדפר ביה יו״ד למהוי שית, בגין

דְּעֵבֶר עָלֶיהָ. וּבִגִּין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (מהכא) מִיַּנְיָה אֲשֶׁתִּיל עֲלָמָא וְאַתֵּיחֲסוּ כֹּל דְּרֵי זְכָאָה דְּעֲלָמָא (משת).

וְתָא חֲזִי, כִּד קִיִּימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינֵי, עָאֵל בֵּין תְּרִין אַתּוּן אֲלִין רְזָא דְּבְרִית. וּמָאן אִיהוּ בִּי”ת. וְעָאֵל בֵּין תְּרִין אַתּוּן דְּאֲשֶׁתָּארוּ וַיְהִיב לִיה לְיִשְׂרָאֵל. וְכִד עָאֵל בִּי”ת רְזָא דְּבְרִית בֵּין תְּרִין אַתּוּן אֲלִין דְּאֲנֹן שִׁי”ן תִּי”ו (עאלו) וְאַתְּעֵבִידוּ שְׁבִ”ת. כִּמָּא דָּאֵת אָמַר, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֶת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֶת לְדוֹרוֹתֵם בְּרִית עוֹלָם. כִּמָּא דְּהוּהוּ שִׁירוּתָא דְּעֲלָמָא לְאַתֵּיחֲסוּ בְּהוּ כֹּל דְּרֵי עֲלָמָא מְאֲלִין תְּרִין אַתּוּן שִׁ”ת הוּוּ תְּלִיין עַד דְּאֲשֶׁתְּכַלֵּל עֲלָמָא כְּדָקָא יְאוּת וְעָאֵל בִּינְיָהוּ בְּרִית קוּדְשָׁא וְאַשְׁתְּכַלֵּל בְּשִׁלְמוֹ וְאַתְּעֵבִידוּ שְׁבִ”ת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֲלִין תְּרִין אַתּוּן אֲשֶׁתְּכַלֵּלוּ בָּאֵת בִּי”ת וְכִד (אתהדר אתון למפרע מן יומא דאתייליד שת אהדרו אתון בכל דרא ודרא עד דמטי ישראל לטורא דסיני ואתתקנו).

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְתַתָּא אַתְּהִדְרוּ. וּבְכָל דְּרָא וְדָרָא הוּוּהוּ גְּפִיף עֲלָמָא בְּאַתּוּן וְלֹא מְתִישְׁבִין בְּדוּכְתֵייהוּ. כִּד אַתֵּייהַבַת אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל אַתְּתַקֵּן כִּלְאָ (נ”א אתון כלהו אתתקנו) (כאן שייך מאמר בסתרי אותיות בזהר חדש דף י, ובדפוס ויניציאה דף יג ב’ ויחי אדם כו’ ע”ש) רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בְּיוֹמֵי אָנוּשׁ הוּוּ חֲפִימִין בְּנֵי נְשָׂא בְּחֻכְמָה דְּחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין וּבְחֻכְמָתָא לְמַעְצָר לְחִילֵי דְּשְׁמִיא. וְלֹא הוּוּהוּ בְּרַ נֶשׁ מִיוֹמָא דְּנִפְקָא אָדָם מִגְּנָתָא דְּעֵדָן וְאַפִּיק עֲמִיה חֻכְמָתָא דְּטְרַפֵּי אֵילָנָא דְּאֲשֶׁתְּדֵל בָּהּ. דְּהָא אָדָם וְאַתְתִּיהּ וְאַנּוּן דְּנִפְקוּ מִנְיָה עַד דָּאֵתָא אָנוּשׁ, שְׁבִיקוּ לָהּ.

כִּד אַתָּא אָנוּשׁ חֲמָא לֹון וְחֲמָא חֻכְמָתְהוֹן מְשַׁנְיִין (ס”א משטיין) עֲלָאִין. וְאַשְׁתְּדֵלוּ בְּהוֹן וְעֵבְדִין (בה) עֵבִידְתִין וְחַרְשִׁין וְקוֹסְמִין וְאוֹלִיפּוּ מְנַהוֹן עַד דְּאַתְּפִשְׁטַת הֵהִיא חֻכְמָתָא בְּדָרָא דְּמִבּוּל. וְכִלְהוּ הוּוּ עֵבְדֵי עֵבִידְתֵייהוּ לְאַבְאָשָׁא.

וְהוּוּ מִתְּתַקְפִי לְגַבֵּי נַח בְּאַנּוּן חֻכְמָתוֹ. וְאַמְרֵי דְּלֹא יְכִיל דִּינָא דְּעֲלָמָא לְאַשְׁרָאָה עֲלֵייהוּ, דְּהָא אָנוּן עֵבְדֵי חֻכְמָתָא לְדַחֵיָא לְכָל אָנוּן מְאַרֵי דְּדִינָא. וּמְאַנוּשׁ שְׁרִיאוּ כִלְהוּ לְאַשְׁתְּדֵלוּ בְּאַלִין חֻכְמָתוֹן הָדָא הוּא דְּכְתִיב אֲזִי הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר כֹּל אָנוּן זְכָאִין דְּהוּוּ בְּהוּ לְבַתֵּר בְּהוּוּ דְּרָא, כִּלְהוּ הוּוּ מְשִׁתְּדֵלֵי לְמַחְאָה בְּהוּ (נ”א בגין דלא אתענשו עליהו) כִּמוּ יֵרֵד מִתּוֹשְׁלַח וְחַנוּךְ. וְלֹא יְכִילוּ. עַד דְּאַתְּפִשְׁטוּ חֵיבִין מְרַדֵּי בְּמְאַרֵיהוֹן וְאַמְרֵי (איוב כא) מַה שְׁדֵי פִי נַעֲבֹדְנוּ.

דף נו ע”ב

וְכִי הָאֵי טְפִשׁוּתָא הוּוּ קָא אָמְרֵי. אֶלָּא בְּגִין דְּהוּוּ יְדַעֵי כֹּל אָנוּן חֻכְמָתוֹן וְכִלְהוּ מְמַנְן דְּעֲלָמָא דְּאַתְּפִקְדוֹן עֲלֵייהוּ וְהוּוּ מְרַחֲצֵן בְּהוּ. עַד דְּאַתִּיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא כְּדָקָא הוּוּ. דְּהָא (דף נו ע”ב) בְּקִדְמִיתָא הוּוּ מִים בְּמִים. וְלְבַתֵּר אַתִּיב לִיה

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

לְעֹלָמָא בְּדִקְדָּמִיתָא. וְלֹא אֶתְחַרֵּיב מִכְּלָא. דְּהָא בְּרַחֲמֵין אֲשַׁגַּח עֲלֵייהּ. דְּכַתִּיב, (תהלים כט) יי' לַמְּבֹול יִשָּׁב. וְלֹא כְּתִיב אֱלֹהִים.

בְּיוֹמוֹי דְּאֲנוּשׁ אֶפְלוּ יְנוּקֵי דְּהָהוּא (יומא) דְּרָא פְּלִהוּ הוּוּ מְשַׁגְּחָן בְּחַכְמָתָאן עֲלֵאִין וְהוּי מְסַתְּכְלָן בְּהוּ. אֲמַר רַבִּי יִיסָא אִי הָכִי טַפְּשִׁין הוּוּ דְּלֹא הוּוּ יְדַעִין דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵיתָאָה עֲלֵייהּ מִי טוּפְנָא וַיְמוּתוּן בְּהוּ.

אֲמַר רַבִּי יִצְחָק מְנַדַּע יְדַעִי. אֲבָל אֲחִידוּ טַפְּשׁוּתָא בְּלַבִּייהוּ. דְּאֲנוּן הוּוּ יְדַעִי הָהוּא מְלֹאכָא דְּמִמְנָא עַל אֲשָׁא וְהָהוּא דְּמִמְנָא עַל מִיָּא וְהוּוּ יְדַעִין לְמַעְצָר לֹון דְּלֹא יְכַלִּין לְמַעְבַּד דִּינָא עֲלֵייהּ. וְאֲנוּן לָא הוּוּ יְדַעִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט עַל אֲרַעָא וּמְנִיָּה יִיתִי דִּינָא עַל עֲלָמָא.

אֲלֹא הוּוּ חֲמָאן דְּעֲלָמָא אֶתְפַּקְד בִּידָא דְּאֲנוּן מִמְנָן וּבְהוּ כָּל מְלִי עֲלָמָא. וּבְגִינֵי כֶּךָ לָא הוּוּ מְסַתְּכְלָן בִּיָּה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלֹא מְשַׁגְּחִין בְּעֵבִידְתִּיהּ. עַד דְּאֲרַעָא אֶתְחַבְּלַת. וְרוּחַ קוּדְשָׁא אֲכַרִּיז בְּכָל יוּמָא וְאֲמַר (תהלים קד) יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם. וְאוּרִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹון כָּל הָהוּא זְמָנָא דְּאֲנוּן זְכָאִין יִרְדּוּ וּמִתּוֹשְׁלַח וְחַנוּךְ קִיִּימִין בְּעֲלָמָא. כִּיּוֹן דְּאֶסְתַּלְקוּ מִעֲלָמָא, וּכְדִין אֲנַחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא עֲלֵייהּ וְאֶתְאַבִּידוּ כְּמָא דָּאֵת אֲמַר, (בראשית ז) וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ (כאן שייך מאמר בו"ח דף ס"ז ובדפוס וניציאה מ"ב א' ע"ש):

וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים. רַבִּי יוֹסִי פָתַח (שיר השירים א) עַד שְׁהַמְלִךְ בְּמִסְבוֹ נְרַדִּי נִתַּן רִיחוֹ. הָאִי קָרָא אֶתְמַר. אֲבַלְתָּא חֲזוּי, כֶּךָ אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ אֶתְדַבֵּק בִּיָּה וְהוּא אֲשָׁרֵי דִּיּוּרִיָּה עֲלֵיהּ. וַיְדַע דְּלִבְתַּר יוּמִין יִסְרַח. אֲקָדִים וְלָקִיט רִיחִיהּ טַב מְנִיָּה וְסָלִיק לִיָּה מִעֲלָמָא.

הָדָא הוּא דְּכַתִּיב עַד שְׁהַמְלִךְ בְּמִסְבוֹ נְרַדִּי נִתַּן רִיחוֹ. עַד שְׁהַמְלִךְ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּמִסְבוֹ דָּא הָהוּא בַּר נֶשׁ דְּאֶתְדַבֵּק בִּיָּה וְאֲזִיל בְּאֲרַחוּי. נְרַדִּי נִתַּן רִיחוֹ, אֲנוּן עוֹבְדִין טְבִין דְּבִיָּה דְּבִגִּינְהוּן יִסְתַּלַּק מִעֲלָמָא עַד דְּלֹא מְטָא זְמִינִיָּה.

וְעַל דָּא הוּוּ שְׁלֵמָה מְלָפָא אֲמַר (קהלת ח) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים וְגו'. יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא דְּבִגִּין דְּעוֹבְדִיָּהוּן טְבִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָלִיק לֹון מִעֲלָמָא (בגין דלא יסרחו יחיו). וּמַגּוּ רַחֲמוּתָא בְּהוּ מְסַלַּק לְהוּן) עַד לָא מְטָא זְמִינִיָּהוּ. וְעֵבִיד בְּהוּן דִּינִין. וַיֵּשׁ רָשָׁעִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּרִיךְ לֹון יוּמִין וְאוּרִיךְ רוּגְזִיָּה בְּהוּ. וְכָל דָּא כְּמָה דְּאֶתְמַר. אֲלִין בְּגִין דְּלֹא יִסְרַחוּן. וְאֲלִין בְּגִין דְּלִהְדִּירוּ לְגַבִּיָּה. אוּ בְּגִין דִּיפּוּק מְנִיָּהוּ בְּגִין דְּמַעֲלִי.

תא חזי חנוך זכאה הוה. וקודשא בריך הוא חמא ליה דיסרח לבתר. ולקיש ליה עד לא יסרח. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ו) וללקוט שושנים. בגין דיהבי ריחא טב לקיש לון קודשא בריך הוא עד לא יסרחו. ואיננו פי לקח אותו אלהים. ואיננו, לארכא יומין כשאר בני נשא דהוו אורכי יומין. מאי טעמא בגין דלקח ליה קודשא בריך הוא עד לא מטי זמניה.

רבי אלעזר אמר חנוך נטיל ליה קודשא בריך הוא מארעא ואסקיה לשמי מרומים ואמסר בידיה כל גנזי עלאין (לעיל לו ב) ומ”ה מפתחן סתרי גליפין דבהו משתמשי מלאכי עלאי וכלהו אתמסרו בידיה. והא אוקימנא: וירא יי פי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו. רבי יהודה פתח (תהלים ה) פי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע. האי קרא אתמר ואוקמוה. אבלתא חזי, מאן דאתדבק ביצר הרע ואתמשיך אבתריה ויסתאב הוא ויסאבון ליה כמה דאתמר.

דף נו ע”א

פי רבה רעת האדם, כל בישין הוו עבדי, ולא אשתלים חובייהו עד דהוו אושדין דמין למגנא על ארעא. ומאן אנון דהוו מחבלין ארחייהו על ארעא. הדא הוא דכתיב רק רע כל היום. פתיב הכא רק רע (דף נו ע”א) וכתיב התם (לא יגורך רע, וכתיב) (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי.

אמר רבי יוסי וכי רע לאו איהו רשע. אמר ליה, לא. רשע אפלו ארים ידיה לגבי חבריה, אף על גב דלא עביד ליה מידי אקרי רשע. כמה דכתיב, (שמות ב) ויאמר לרשע למה תכה רעה. הכית לא פתיב אלא תכה.

אבל רע לא אקרי אלא מאן דמחבל ארחיה וסאיב גרמיה וסאיב ארעא ויהיב חילא ותוקפא לרוח מסאבא דאקרי רע דכתיב רק רע כל היום. ולא עאל (סט א) בפלטרין ולא חמי אפי שכינתא. בגין דבהאי אסתלק שכינתא מעלמא.

מנלן מיעקב. דכד אסתלק שכינתא מניה חשיב דבכנוהי הוה פיסול דבגינייהו אתתקף בעלמא רוחא מסאבא וגרע נהורא מן סיהרא ופגים לה. ואי תימא אמאי. בגין דדא סאיב מקדשא ואסתלקא שכינתא מעלוי דיעקב. כל שכן ההוא דמסאב ארחיה וסאיב גרמיה דהוא אתקיף ליה לרוחא מסאבא. ובגין כך כד אסתאב אקרי רע.

תא חזי, כד בר נש אסתאב לא יתפקד מעם קודשא בריך הוא לטב. ובכל זמנא אתפקיד מההוא דאתקרי רע לביש. הדא הוא דכתיב, (משלי יט) ושבע ילין בל יפקד רע, כד אזיל בארץ מישר, כדין בל יפקד רע. ועל דא פתיב רק רע כל

היום. וכתיב לא יגורף רע. ודא אקרי רע ולא אקרי רשע. וכתיב (תהלים כג) גם כי אלה בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי:

וינחם יי כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו. רבי יוסי פתח (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. הוי מושכי העון אלן בני נשא דחטאן קמי מאריהון בכל יומא, ואתדמן בעינייהו אנון חובין דאנון פחבלי השוא. וחשבין דההוא עובדא דעבדין וההוא חובא דעבדין דלאו איהו כלום ולא אשגח בהו קודשא בריך הוא. עד דעבדין לההוא חובא תקיף ורבי פעבות העגלה דאיהו תקיף דלא יכיל לאשתצאה.

ותא חזי פד עביד קודשא בריך הוא דינא בחייבי עלמא, אף על גב דאנון חטאן קמי קודשא בריך הוא וארגזין ליה כל יומא. לא בעי לאובדא להו מעלמא. וכד אשגח בעובדיהון אתנחם עלייהו על דאנון עובדי ידוי ואוריף לון בעלמא.

ובגין דאנון עובדי ידוי נטיל נחמה ואתנחם עלייהו וחייס עלייהו. וכד בעי למעבד בהו דינא פביכול עציב (ד"א ל"ג חדוון לא תיעול קדמוהי) דכיון דעובדי ידוי אנון, עציב עלייהו. כמא דאת אמר, (דניאל ו) ודחיון לא הנעל קדמוהי.

פתיב, (ס"א והא כתיב) (תהלים צו) הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו. אמר רבי יוסי תא חזי, ויתעצב אל לבו פתיב. אל לבו עציב ולא לאתר אחרא. לבו כמא דאת אמר, (שמואל א ב) פאשר בלבבי ובנפשי יעשה. רבי יצחק אמר וינחם יי כמא דאת אמר (שמות לב) וינחם יי על הרעה אשר דבר לעשות לעמו. רבי ייסא אמר לטב. רבי חזקיה אמר לביש. רבי ייסא אמר לטב, כמה דאתמר דקודשא בריך הוא נחים על דאנון עובדי ידוי וחייס עלייהו. ויתעצב בגין דאנון חטאן קמיה.

ורבי חזקיה אמר לביש דכד קודשא בריך הוא בעי לאובדא לחייבי עלמא נטיל נחומין עלייהו וקביל נחומין. פביכול כמאן דמקבל נחומין על מה דאביד. כיון דקבל נחומין ודאי דינא אתעבד ולא תליא מלתא בתשובה.

אימתי תליא בתשובה, עד לא קביל תנחומין עלייהו. הא קביל תנחומין עלייהו לא תליא מלתא בתשובה כלל ודינא אתעבד. וכדין אוסיף דינא על דינא, ואתקיף (לקמן ע ב) לההוא אתר דדינא, למעבד דינא ואוביד לון לחייביא מן עלמא. וכלא בקרא דכתיב וינחם יי. קבל תנחומין. ולבתר ויתעצב אל לבו. יהב תוקפא לדינא למעבד דינא.

דף נו ע”ב

רבי חייא אמר וינחם יי כי עשה את האדם בארץ. נטל תנחומין וחדות, כד עבד קודשא בריך הוא לאדם בארעא דאיהו כגוונא עלאה וכל מלאכי עלאי משבחן ליה לקודשא בריך הוא כד חמו ליה בדיוקנא עלאה ואמרו (דף נו ע”ב) (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו. לבתר כד חטא אדם אתעצב קודשא בריך הוא על דחטא. דיהב פתחון פה למלאכי השרת דאמרו קמיה בקדמיתא כד בעא למברי ליה, מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו.

אמר רבי יהודה ויתעצב אל לבו בגין דבעי למעבד בהו דינא שנאמר (דברי הימים ב ב) בצאת לפני החלוצין ואומרים הודו ליי כי לעולם חסדו. ואמר רבי יצחק אמאי לא פתיב הכא כי טוב. אלא בגין דאוביד עובדי ידוי קמיהו דישראל. כגוונא דא כד הוו ישראל עברין ימא. אתו מלאכי עלאי למימר שירה קמיה קודשא בריך הוא בההוא ליליא. אמר ליה קודשא בריך הוא ומה עובדי ידי טבעין בימא ואתון אמרין שירה. כדין (שמות יד) ולא קרב זה אל זה כל הלילה. אוף הכא בכל זמנין דאיבוד רשיעיא איהו מעלמא כדין עציבו אשתכח עליהו.

רבי אבא אמר בשעתא דחב קמי קודשא בריך הוא אדם ועבר על פקודוי, כדין אשתכח עציבו קמיה. אמר ליה קודשא בריך הוא אדם ווי דחלשת חילא עלאה. בהאי שעתא אתחשכת נהורא חד. מיד תריך ליה מגנתא דעדן.

אמר ליה אנא אעלית לך לגנתא דעדן לקרבא קרבנא. ואת פגימת מדבחה דלא אתקרב קרבנא. מכאן ולהלאה לעבוד את האדמה. וגזר עליה מיתה. וחס עליה קודשא בריך הוא וגניז ליה בשעתא דמית סמיד לגנתא.

מה עבד אדם עבד מערתא חדא ואתטמר בה הוא ואתתיה. מנא ידע. אלא חמא חד נהורא דקיק עייל בההוא אתר דנפיק מגנתא דעדן ותאב תיאובתיה לקבריה. ותמן הוא אתר סמוך לתרע דגנתא דעדן.

תא חזי, לא אסתלק בר נש מעלמא עד דחמי ליה לאדם הראשון. שאיל ליה על מה אזיל מעלמא והיך נפיק. הוא אמר ליה ווי דבגינך נפקנא מעלמא. והוא אתיב ליה ברי אנא עברית על פקודא חדא ואתענשית בגינה. חמי את כמה חובין וכמה פקודין דמארך עברת.

אמר רבי חייא עד כדו יומא קאים אדם הראשון וחזי באבהן תרין זמנין ביומא ואודי על חובי. ואחמי לון ההוא אתר דהוה ביה ביקרא עלאה. ואזיל וחמי כל אנון צדיקייא וחסדי דנפקו מניה וירתו לההוא יקרא עלאה דגנתא דעדן.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תשרי]

וַאֲבָהֶן כִּלְהוֹן אוֹדֵן וְאֹמְרִין (תהלים לו) מַה יִּקָּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנַפְיֶךָ יִחְסִיוּ.

רבי ייסא אמר פלהו בני עלמא חמאן ליה לאדם הראשון בשעתא דמסתלקי מן עלמא, לאחזאה סהדותא דבגין חובי דבר נש איהו אסתלק מעלמא ולא בגיניה דאדם. כמה דתנינן אין מיתה בלא חטא. בר אבון תלתא דאסתלקו בגין ההוא עיטא דנחש הקדמון. ואלין אבון, עמרם לוי ובנימין. ואית דאמרי און נמי ישי. דלא חבו ולא אשתכח עלייהו חובא דימותון ביה, בר דאדכר עלייהו ההוא עיטא דנחש כדאמרן.

תא חזי, כלהון דרין דהו ביומי דנח כלהו אפשיטו חובין על עלמא באתגליא לעיניהון דכלא. רבי שמעון הוה אזיל יומא חד בפילי דטבריה, חמא בני נשא דהוי מקטרי בקיטרא דקשתא בקולפא דקנסיר. אמר ומה חובא דא באתגליא לארגזא למריהון. יהיב עינוי בהו ואתרמי לוגו ימא ומיתו.

תא חזי, כל חובא דאתעביד באתגליא דחי לה לשכינתא מארעא וסליקת דיורה מעלמא. אלין הו אזלין ברישא זקיף ועבדי חובייהו באתגליא ודחו לה לשכינתא מעלמא. עד דקודשא בריך הוא דחא לון ואעביר לון מניה. ועל דא כתיב (משלי כה) הגו רשע לפני מלך וגו' הגו סגים מכסף וגו':

בעזרת השם יתברך

ספר אור הזוהר

בו יבואר גדול החיוב ללמוד וללמד הזוהר
הקדוש והתיקונים, וחכמת האמת

שחיבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א,
שבו גילה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו
הקדושים בהם העולם קיים, ועי"ז תמלא הארץ
דעה את ה' באמונה.

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים,
זוה"ק, תיקונים, רמב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי
שו"ת, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר,
ועוד. כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר
והתיקונים.

דבריהם הקדושים הוצבים להבות אש, מלהיבים
נפש האדם, מדריך ומורה דרך, להתמיד בלימוד
הזוהר, ולסיים מידי שבוע בשבוע כל פרשת הזוהר.

אוסף ענקי במקצוע זה עדיין לא ראה אור הדפוס עד היום
תקותי כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבות בני
ישראל, וזה יהי פרי עמלי להביא הברכה לכל בית
ישראל בכל מקום שהם.

**הספר נדפס לזכות את הרבים
ונחלק בחנם לכל דורש ומבקש**

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר
זה או כל הספר בכל לשון שהוא בכל מדינה ומדינה,
בדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם ולעורר לבות
אחינו בני ישראל לתשובה שלימה.

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס
בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין
רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
784-436-548-972-011

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הפרקים

- פרק א. מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים
- פרק ב. לימוד הזוהר בטהרה
- פרק ג. לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה
- פרק ד. הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה
- פרק ה. אור הזוהר טעם התורה
- פרק ו. אור הזוהר מוצנע בתלמוד ובפוסקים
- פרק ז. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה
- פרק ח. סגולת הזוהר
- פרק ט. מי ומתי ראוי ללמוד הזוהר
- פרק י. בחודש אלול ללמוד התקונים בשופי
- פרק יא. התנגדות להזוהר הקדוש
- פרק יב. העלם וגילוי הזוהר
- פרק יג. החיוב והשלילה ללימוד הזוהר
- פרק יד. גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
- פרק טו. מעלת אמירת אותיות הזוהר והתיקונים
- פרק טז. ליקוט נפלא אודות תורות הח"ן
- פרק יז. נפלאות רבי שמעון בר יוחאי
- פרק יח. לימוד הזוהר הקדוש במירון
- פרק יט. ליקוט מאמרי חז"ל אודות תורה לפני התגלות הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- פרק כ. דברי גדולי הראשונים המתארים את הקבלה
- פרק כא. סדר השתלשלות מסירת סתרי הקדמונים
- פרק כב. התגלות ספר הזוהר
- פרק כג. מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
- פרק כד. תולדות רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר
- פרק כה. הסתלקות וקבורת רשב"י
- פרק כו. הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י
- פרק כז. דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו
- פרק כח. חלקי הזוהר
- פרק כט. מפרשי הזוהר
- פרק ל. הבקעת אור הקבלה בצפת
- פרק לא. העליה למירון מימי המשנה עד ימינו
- פרק לב. שמחת ל"ג בעומר
- פרק לג. גודל מעלת התפלה במירון
- פרק לד. "חאלאקע" בל"ג בעומר במירון
- פרק לה. רושמי העליה במירון
- פרק לו. להיות במחיצתו בעולם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים לכל הספר אור הזוהר

פרק א	טו.
מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים	עיקר לימוד הקבלה - הזוהר והתיקונים
א. מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקב"ה	יז. הזוהר והתיקונים - נשמת התורה עוגן הצלה נגד כל רע
ב. אור ששת הימים גנוז בזוהר	יח. העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקב"ה; בלימוד הפשט נקרא עבד
ג. האור החיים הק' מעריך את הבעש"ט כבר-סמכא בתורת הסוד	יט. הזוהר מסוגל ליכך הנשמה
ד. לימוד הזוהר תיקון האדם בזה ובכא	כ. ע"י לימוד הזוהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם
ה. ע"י לימוד תורת הח"ן בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה	כא. אמירת זוהר בכל יום מסוגל לפרנסה
ו. עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות וריפוי חולים	כב. לימוד הזוהר מביא את האדם לידיעת ודביקת הבורא
ז. האר"י ז"ל זכה להשגותיו ע"י יגיעתו הגדולה בזוה"ק	כג. לשון הזוהר מעורר לעבודת השם
ח. ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שכשילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה	כד. עצם תיבות ודיבורי הזוהר מקשרין האדם לאין
ט. מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות"	כה. לא ימנע מקריאת הזוהר הגם שהדברים סתומים וחתומים
ט* מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל	כו. מי שהוא בעל עסק גדול יהי רוב לימודו בזוה"ק, כי הוא מאיר במקום החושך
י. כמה גדול השכר בלימוד תורת הסוד וההפסד בהעדר לימודה	כז. החוזה מעריך את ס' אור החיים ומאור עינים כספר הזוהר
יא. מי שלא נמשך אחר תורת הסוד, בהכרח שאינו מרגיש דבר הקדוש באמת	כח. לימוד או אמירת הזוהר בבוקר השכם מועיל לטהרת הנפש ותאוות לימוד התורה
יב. שלימות התורה רק ע"י תורת הח"ן	כט. ע"י טעימות יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
יג. בכל יום גילוי חדש ללימוד הזוהר	ל. עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדחה מפניה כהחושך מפני האור
יד. הנשמה מושבעת ללמוד רזי התורה	
טז. גדול מעלת לימוד הזוהר והתיקונים	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- ל.א. לימוד הזוהר, תיקונים וזוהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שריפת התלמוד
- ל.ב. אפילו בעת עצלות וכבודת יתגבר בלימוד הזוהר
- ל.ג. חוק ולא יעבור ללמוד הזוהר מסדר השבוע
- ל.ד. לימוד הזוהר"ק אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'
- ל.ה. אם אין מועטים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום
- ל.ו. לימוד אדם זוהר בחשק גדול
- ל.ז. מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימי
- פרק ב**
- לימוד הזוהר בטהרה**
- א. טבילת עזרא הכרח ללימוד תורת הח"ן; לימוד הקבלה ללא טהרה גורמת מינות ואפיקורסות
- ב. רמז לטבילת עזרה
- ג. למד זוהר, תיקוני זוהר ותהלים במים הקפואים
- פרק ג**
- לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה**
- א. עיקר בריאת האדם שילמוד חכמת הנסתר
- ב. דיבורי הזוהר"ק הם קישוטי נפש החיים לנשמת
- ג. כל אות ואות מהזוהר הוא תיקון לנשמה
- ד. צריך לטרוח בפרד"ם התורה עד היכן שיכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל עוד פעם
- ה. הרח"ו הי' צריך לעסוק תמיד בכל יכלתו בספר הזוהר, מפני שבאחד מגלגוליו לא האמין בזה
- ו. אליהו הנביא אמר לרשב"י שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו שתהי' מתוק לנפש ומרפא לעצם
- ז. "המאור שבה מחזירו למוטב" - הכוונה לתורת הסוד
- פרק ד**
- הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה**
- א. לימוד הזוהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה
- ב. ביטול הדינים הוא ע"י לימוד פנימיות התורה
- ג. הזוהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות
- ד. גאולת ישראל ע"י לימוד הזוהר
- ה. בזכות הזוהר תפרח ישועת ישראל
- ו. ע"י הזוהר יתבטלו כל הקליפות
- פרק ה**
- אור הזוהר טעם התורה**
- א. הלימוד בכתבי האריז"ל לא יהי' מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצוחצח
- ב. אפשר לאדם שיהי' בקי בש"ס ופוסקים, ובאותו הזמן עם הארץ גמור
- ג. מצוה לגלות סתרי תורה רוזין עליונים לבער קוצים מן הכרם
- פרק ו**
- אור הזוהר מונע בתלמוד ופוסקים**
- א. כל דברי התנאים והאמוראים יסודתם בהרי קודש מסוד התורה
- ב. גליא רוזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה כולה, ונענש	ז. הוא המפתח והוא הסוגר
ד. כשלומדים נגלה דתורה, אנו מדברים עם נשמות ופנימיות התורה	ז. יזכה לתקן נפש רוח ונשמה
ה. ע"י סוד התורה ידע להבחין בין איסור להיתר	יח. ע"י הזוהר וכתבי האר"ז ל נעשה האדם כבריה
א. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה	יט. ע"י לימוד בתיקונים הבין שנמתקן כל הדינים
א. אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה	כ. סגולה לבעל עסק
א. הזוהר מקור לכל ספרי היראים	כא. סגולתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים
ב. ראוי ללמוד הזוהר והתיקונים עם תינוקות בני תשע	פרק ט
ג. קריאת הזוהר, אעפ"י דלא ידע מאי קאמר, הוא תיקון לשכינה הק' ולנשמתו	א. אופני לימוד ספר הזוהר הק' האר"ז"ל לא קצב זמן להתחלת לימוד תורת הח"ן
ד. הלומד זוהר, אעפ"י שאינו מבין, הקב"ה מתקן דברי	ב. לימוד תורת הסוד בלי טהרה מביאה לאפיקורסות
ה. ללמוד זוהר ותיקונים או זוהר חדש קודם התפילה	ג. מילוי כריסו בש"ס ופוסקים קודם לימוד הקבלה
ו. זוהר הכנה לתפילה	ד. אין אדם יכול לבוא למשהו השגה בגדלות הבורא מכל לימודי התורה, כמו מחכמת הקבלה
ז. לימוד הזוהר מוביל לתשובה באמת	ה. לעולם יקדים אדם לימוד הנגלה להנסתר
ח. הזוהר קדוש ונורא, אך אין ערכו כהתיקונים	ו. סודות התורה הם אור הנפש
ט. על ידו יכולים לראות נועם ה'	פרק י
י. לשונו מזכך הנשמה	א. חודש אלול ראוי ללימוד התיקונים בשופי
יא. סגולה להנצל מחכמות חיצוניות	א. גודל מעלת אמירת תיקונים בחודש אלול, שמזכך הנר"נ
יב. סגולה לטהר הנשמה	ב. תיקון לבע"ת לאמר ה' דפין זוהר או תיקונים בכל יום, שמטהר הגוף והנשמה
יג. להנצל ממחשבות זרות בעת התפילה	ג. התיקונים - סגולתן למתקן הדינים הטעם שנתפשט לימוד התיקונים בימי התשובה יותר מן הזוהר
יד. הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזוהר הק'	ה. תיקוני הנפש והגוף
טו. משיג חכמה ויראת שמים	ו. סוד תיקוני הזוהר שגילה הרשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ז.	הבעש"ט מעורר על לימוד תיקוני זוהר	ז.	החייב והשלילה ללימוד הזוהר
ח.	התופס חלק מן האחדות כאילו תופס כולו	א.	מדוע לא נפוץ לימוד הזוהר כשאר מדרשי חז"ל
ט.	עורר ישנים מתרדמתכם	ב.	ר' יצחק דלטאש בפסקו המפורסם יצא להגן על הזוהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר
י.	גודל מעלת לימוד הזוהר	ג.	הרח"ו אודות החייב והשלילה ללימוד הזוהר
	פרק יא		פרק יד
	התנגדות להזוהר הקדוש		גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
א.	מי שאינו זוכה ללימוד תורת הח"ן, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זכה ונקיה	א.	ובני ישראל יוצאים ביד רמה - ברי"ש גלי - ר"ת רבי שמעון בן יוחאי
ב.	פנימיות התורה היא גילוי יקרא דקוב"ה	ב.	משיח בן יוסף יחי' ויתקיים ע"י לימוד רזין דאורייתא
ג.	בזוהר מוכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו	ג.	או"ר בגימטריא ר"ז
ד.	ספר הזוהר הוא כתיבת נח שנתנכסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא	ד.	או"ר בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז
	פרק יב		פרק טז
	העלם וגילוי הזוהר		מעלת אמירת אותיות הזוהר
א.	מדוע נתגלה הזוהר משנת ה'ר"ן ואילך?	ה.	רק ע"י התגלות סודות חכמת האמת יבוא משיח צדקנו
ב.	הזוהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עליהם		פרק טז
ג.	הסבר להעלמות הזוהר אחרי פטירת הרשב"י	א.	מעלת אמירת הזוהר והתיקונים בלי הבנה
	א/ לא ניתן לכתוב סתרי הזוהר אלא לר' אבא		פרק טז
	ב/ אורות הזוהר לא נתגלה רק לחבריאי במחשבת לבם		ליקוט נפלא אודות תורת הח"ן
	ג/ אחרי פטירת רשב"י אמרה החבריאי: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"	א.	שכר לימוד חכמת הקבלה וחייב הפלפול בה
	ד/ רשב"י הכיר בר' אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו מחכמי הדור ההוא	ב.	לימוד חכמת האמת פועל עשיית המצוות כתיקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפיל
		ג.	ספר הזוהר הוא מוגן לישראל כתיבת נח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

- ד. לימוד הזוהר מתקן עולמות העליונים; לימוד התיקונים מתקן עולם העשיה
- ה. לימוד הזוהר דרך בקיאות בלבד
- ו. ראוי לקבוע שיעורו בלימוד הזוהר והתיקונים באופן שישימם כל שנה
- ז. לימוד חמש דפין זוהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש
- ח. לימוד הזוהר"ק באשמורת הבוקר
- ט. טעם שדוקא לימוד הזוהר הוא תיקון להנפש
- י. לימוד בחינת פנימיות התורה מקשר בחינת פנימיות הנשמה לבחינת פנימיות אלקותו ית'
- יא. ידיעת מציאות ההשתלשלות היא מצוה רמה ונשאה ומקיים עי"ז מצות וידעת היום גו'
- יב. לימוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא"
- יג. כמו שהמלח נותן טעם בבשר כן לימוד פנימיות התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)
- יד. מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה) לא טעם טעם של יראת חטא
- טו. עי"י שיראת ה' היא אוצרו, עי"ז התורה נק' תורת
- טז. מעלת ענין "לריח שמניך" (לימוד פנימיות התורה) על "שמן תורק" (לימוד נגלה דתורה)
- יז. אורך הגלות מחמת העדר לימוד הסוד; הלימוד מובטח לו שהוא בן עולם הבא
- יח. בדרונו מי שאינו עוסק בזוהר ותיקונים וכתבי האר"י, כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ
- יט. עיקר התגלות חכמת הסוד באחרונה ליוכך הנפש לתשוקה ודביקות בקדושה
- כ. עי"י לימוד הסוד זוכים לעונה ומוחזין דקדושה
- כא. נסתר דתורה מגין נגד מינות, שנאת חינום ולשון הרע
- כב. לימוד הנגלה על דרך הסוד
- כג. האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י
- כד. בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה
- פרק יז**
- נפלאות רבי שמעון בר יוחאי**
- א. רשב"י היה מלומד בנסים
- ב. תחיית המתים בל"ג בעומר
- ג. בהילולת רשב"י
- ד. רשב"י פוקד עקרות
- ה. ה"ינוקא" שבזוהר הקדוש נולד מברכת רשב"י לאביו
- ו. הרבה עקרות נפקדו וחולים נתרפאו בזכות נדרים ונדבות שהתנדבו עבור ציון רשב"י במירון
- ז. "אדם ובהמה תושיע הוי"ה" בגימ' "רבי שמעון בן יוחאי"
- פרק יח**
- לימוד ספר הזוהר הקדוש במירון**
- א. לימוד ספר הזוהר במירון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה
- ב. קביעות זמנים ללמוד ספר הזוהר על ציון רשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. רבי שמעון ובנו רבי אלעזר התחבאו במערה י"ג שנה ולמדו שם תורה ביחד	פרק יט לימוד מאמרי חז"ל אודות לימוד ס"ת לפני התגלות הזוהר
ד. יציאתם מן המערה פעם ראשונה	א. ליקוט מאמרי חז"ל, ראשונים ואחרונים אודות לימוד סתרי-תורה עד להתגלות ספר הזוהר
ה. נגזר עליהם לחזור למערה	פרק כ דברי הראשונים המתארים את הקבלה
ו. איך יצאו לחפשי מן המערה	א. דברי גדולי הראשונים המתארים את חכמת הקבלה
פרק כה	ב. תרגום וביאור הזוהר מפירוש "הסולם"
הסתלקות וקבורת רשב"י	פרק כא סדר השתלשלות ומסירת סתרי התורה בספרי הקדמונים
א. הסתלקות וקבורת רשב"י וגילוי רזין לפני הסתלקותו	א. ספר יצירה
פרק כו	ב. כח ספר יצירה אפשר לברוא אדם, בהמה, חיה ועוף
הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י	ג. ספרי ה"היכלות"
א. חלישותו, הסתלקותו וקבורתו של רבי אלעזר בן רבי שמעון	ד. ספר הבהיר
פרק כז	פרק כב התגלות ספר הזוהר
דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו	א. קדמות ספר הזוהר הק'
א. הקב"ה קרא בשמות משה ורבי שמעון בן יוחאי	ב. סדר גילוי ספר הזוהר הק'
ב. למושה רבינו ולרשב"י נגלה מן השמים שדורשי נפשם מתו	פרק כג מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
ג. משה רבינו ורשב"י הסתכלו באספקלריא	א. רבי יהודה חייט מבאר מדוע בדורו נתגלה ספר הזוהר
ד. משה ורשב"י קבלו תורה מסיני	פרק כד תולדות רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר
ה. משה רבינו ורשב"י נקראו "סיני"	א. לידתו בגליל; תלמיד מובהק לרבי עקיבא
ו. משה רבינו ורשב"י ידעו סוד "צדיק וטוב לו" והיפוכו	ב. ישיבתו הק' בצידון וחיבור ספריו
ז. משה רבינו ורשב"י שקולים כנגד כל העולם כולו	
ח. רשב"י עלה למרום בענן כמו משה רבינו	
ט. משה רבינו ורשב"י מנעו פורעניות מן העולם	
י. משה רבינו ורשב"י ידעו ע' פנים לתורה	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. "דרך אמת"	א. למשה רבינו ולרשב"י נמסר הכח
י. "נצוצי אורות" להחיד"א	ב. לברך את ישראל
יא. "נצוצי זוהר"	ג. רשב"י היה ניצוץ משה רבינו
פרק ל	ד. קבורת משה רבינו ורשב"י לא ע"י ילוד אשה
הבקעת אור הקבלה בצפת	ה. פטירת משה רבינו ורשב"י נודעה על בת-קול
א. מלך המשיח יתגלה בגליל תחילה	פרק כח
ב. "כרם היה לידדי בקרן בן שמון"	חלקי הזוהר
ג. לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל כהאר"י הק'	א. זוהר על התורה
ד. השפעת ופעולות האר"י נמשכה כשנה ומחצה	1) ספרא דצניעותא
ה. ה"אור יקר" גלה גדולת הרמ"ק בקבלה	2) אדרא רבא
ו. אליהו הנביא היה "סנדק" האר"י	3) אדרא זוטא
ז. האריז"ל למד נגלות התורה עם השיטה מקובצת והרדב"ז	4) רעיא מהימנא
ח. האר"י ז"ל בא לעולם הזה רק בשביל תלמידו הרח"ו	5) מדרש הנעלם
ט. תורת הח"ן - הבריח המבריא עולם הזה עם עולם הבא	6) "אדרא דבי משכנא", "היכלות", "רזא דרוזין", "סבא דמשפטים", "תוספתא" ו"סתרי תורה"
י. משה אמת ותורתו אמת - אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק	ב. זוהר חדש
יא. הרח"ו נסמך להוראה מהאלשי"ך	ג. תיקוני הזוהר
יב. לא זה יד הרח"ו מיד האר"י מעת שהחל לגלות תורת הח"ן	ד. סיכום
יג. חכמי הקבלה בדורו אמרו על הרח"ו שאין כמוהו במעלה ובחכמה	פרק כ"ט
יד. הרח"ו ובנו ר"ש נקבעו לערוך תורת האר"י ולהוציאה לאור	מפרשי הזוהר
טו. ר"ש ויטאל כתב תורת האר"י ביעילות עליונה	א. רבי שמעון לביא - "כתם פז"
טז. דמיון וקירבה נשמית בין האב לבנו	ב. רבי משה קורדובירו - "אור יקר"
יז. ר"ש ויטאל היה גלגול התנא רבי מאיר	ג. רבי אברהם אזולאי - "אור החמה"
	ד. רבי שלום בוזאגלו - "מקדש מלך"
	ה. "עטרת צבי" לרבי צבי הירש מזידטשוב
	ו. "זוהר חי" לרבי יצחק אייזיק מקאמארנא
	ז. "דמשק אליעזר" לרבי אליעזר צבי מקאמארנא
	ח. "הסולם" (ט"ז כרכים) לרבי יהודה אשלג

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

פרק לא		
ה. לימוד הזוהר בהילולא דרשב"י	העליה למירון מימי המשנה עד ימינו	
ו. לימוד תורת הנסתר במירון	השתטחות התנאים על קבר רשב"י	
ז. תיבת "שמעון" היא חיות התנא	במירון	
ח. אתדבקות רוחא ברוחא	אליהו הנביא לומד תורה עם	
ט. לימוד אדם כשר תורת רשב"י גורם	התנאים במערת רשב"י	
נשיקין הדיין	רשב"י מברך לכל הבאים למירון	
סיום הזוהר	השתטחות והקפות בד' מינים -	
פרק לג		
גודל מעלת התפילה במירון		
א. התפילה על קברי צדיקים, אפילו	וביטול גזירות - במירון	
יחיד ובלי כוונה שלימה, מתקבלת	הדר בארץ-ישראל יעלה בל"ג	
כתפילת ציבור	לעומר למירון וישמח שם שמחה	
ב. זכות הרשב"י מסייעת להבא ליטהר	גדולה	
פרק לד		
"האלאקע" בל"ג בעומר במירון		
א. "האלאקע" בל"ג בעומר על קבר	ו. לא ילך על הציון לכד כי הש"ד	
רשב"י במירון	ששמו תנ"י יכול לכופו ולהחטיאו	
ב. טעם למה התינוקות מורים בקשת	ז. כל הפמליא של מעלה ונשמות	
בל"ג בעומר	הצדיקים הם במירון בל"ג לעומר	
פרק לה		
רושמי העליה למירון		
א. רבינו עובדיה מברטנורא	ח. קדושת יום ל"ג בעומר	
ב. ר' אברהם גלאנטי	ט. טעם שנוהגין להרבות בנרות בל"ג	
ג. האריז"ל עלה למירון ביום ל"ג	בעומר	
בעומר	פרק לב	
שמחת ל"ג לעומר		
א. הטעם לשמחה וחדוה בכל	א. העולמות בל"ג לעומר	
העולמות בל"ג לעומר	ב. טעם למה נקרא יום פטירתו בשם	
ב. טעם למה נקרא יום פטירתו בשם	"הילולא"	
"הילולא"	ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע	
ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע	החמישי הוא גמר ספיה"ע	
החמישי הוא גמר ספיה"ע	ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל	
ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל	ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י	
ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י	בל"ג בעומר	
בל"ג בעומר		

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר

הקדמה

ישמחו החסידים ויגילו הלומדים, בעזרת השי"ת ובזכות רבן שמעון בר יוחאי הרינו נותנים לפניכם היום ברכה הספה"ק "אור הזוהר", קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים, זוה"ק, תיקונים, ראשונים ואחרונים, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר, כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר והתיקונים, ובהשלמות שונות.

א. בהתחלת גשתינו למלאכת הקודש של אור הזוהר, יערב לפנינו לפתוח הפתיחה וההתחלה בשני מאמרי חז"ל אלו בנגלות.

ב. במסכת שבת (דף קל"ח ע"ב) איתא: ת"ר כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל, שנאמר הנה ימים באים נאום ד' והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ד', וכתוב ונעו מים ועד ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר ד' ולא ימצאו, דבר ד' זו הלכה, דבר ד' זו הקץ, דבר ד' זו נבואה וכו'.

ג. תניא ר' שמעון בן יוחי אומר ח"ו שתשתכח תורה מן ישראל שנאמר כי לא תשכח מפי זרעו, אלא מה אני מקיים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ישוטטו לבקש את דבר ד' ולא ימצאו, שלא ימצאו הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד.

ד. ובירושלמי (פרק י' דמסכת סנהדרין הלכה ב') איתא: ר' יעקב בר אביי בשם ר' אחא מייתי לה מן הדא, וחיכיתי לד' המסתיר פניו מבית יעקב וקויתי לו, אין לך שעה קשה בעולם מאותה שעה שאמר לו הקב"ה למשה ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, מאותה השעה וקויתי לו מה שאמר לו בסיני כי לא תשכח מפי זרעו.

ה. יש לדקדק בעת שרבותינו ביבנה דאגו על ימים הבאים שתשתכח תורה מישראל והביאו הפסוק של נביאים שהכוונה שלא ימצאו דבר ד', הוא על דבר הלכה, למה הזכירו ג"כ שדבר ד' הוא הקץ והנבואה במה שלא עסקו בו כעת? עוד קשה שרשב"י שלא רצה לפרש הפסוק כפשוטו על שכחת תורה ח"ו, ודרש הפסוק שלא ימצאו הלכה ברורה, הלא היה יכול לדרוש כדרשת רבותינו שדבר ד' הוא הקץ, ועוד שאפילו לדרשת רשב"י עוד נשאר לנו חסרון הדומה לשכחת תורה, במה שלא נמצא ההלכה ברורה, רק תהיה ספונה וגנוזה מעיני מבקשיה. וגם דברי הירושלמי צריך להבין שמביא ההמשך הפסוק של הסתרת פנים, שהוא השעה היותר קשה בעולם, ותקותן של ישראל בפסוק כי לא תשכח וגו'.

ו. הנה גאון עוזינו המהר"ל מפראג זצ"ל בספרו תפארת ישראל (פרק נ"ו) מסביר בתוך דבריו את המאמר חז"ל דמסכת שבת הנ"ל לפי דרכו ולשונו שיש לשאול למה לא הגיע אל התורה שהיא נצחית מהראוי אל הנצחית, משום כי הדבר שהוא נצחי עומד קיים בלי שום שינוי, וכעת אין הדור הזה יודעי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

תורה כמו שהיו הדורות הקודמים וכאלו נשתכחה מישראל, וזו היא מכה מופלאה, וכתב כי כאשר היה התורה עם ישראל, היה השי"ת עמהם, ולפיכך מיד אחר נתינת התורה אמר הכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" וכו', וזה מורה כי הקשור בתורה קשור בו יתברך והתורה היא עמו, ולכן ג"כ כאשר נתרחק השי"ת מן ישראל לגמרי כמו שיהיה בסוף הגלות שיקח הקב"ה עמו התורה ותשתכח תורה מישראל. וזה שאמרו רבותינו ביבנה, עתידה תורה שתשתכח מישראל, דהכוונה שבסוף הקץ והגלות הארוך והשי"ת נתרחק מישראל לכן דבר זה הוא שכחת התורה וכו', ואמר אז רשב"י ח"ו שתשתכח תורה מישראל, כי התורה היא כמו צורה לישראל ואי אפשר שתתבטל צורתן וכו' אלא שלא תמצא הלכה ברורה במקום אחד. וזה שאמרו רבותינו ביבנה עתידה תורה שתשתכח מישראל, דהכוונה שבסוף הקץ גלות על ישראל והם מפוזרים ומפורדים בכל העולם, כך לא תמצא התורה רק מפוזר ומופרד ולא תמצא הלכה ברורה במקום אחד כמו שהם ישראל וכו' יעו"ש.

ז. המורם מדבריו שאורייתא וישראל המה אחדים ודבוקים וכל מה שאירע לזה אירע לזה, והולכים כאחד בגלגוליהם ובסיבתם בדרך פיזורם וכינוסם, וזה יש לומר בפסוק "והיה כי תמצאן אותו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד" וכו', כי התורה שהיא צורת ישראל ניכר בה המצב של עם ישראל בכל זמן, הן בהיותם בשפלותם והן בדרך עלייתם.

ח. המהר"ם אלשיך בפירושו על הפסוק "ויכתוב משה את השירה הזאת ביום ההוא וילמדה את בני ישראל", כתב: שזערו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

של משה בשעת סילוקו מן העולם היה עיקרו על ישראל - שימצאוהו הרעות והצרות - וגילה לו ית"ש שיתקונו כי בגלות האחרון תרבה תורה בישראל כי לא תשכח, והיא תעמוד להם.

ט. ובזה י"ל שהן הנה הדברים אשר אמר רשב"י שהביא יעוד הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו, שאפילו בגלות האחרון, לא תהיה ח"ו שכחת תורה בעם ישראל, רק כפי פיזור ישראל בגלות כן יהיו דברי תורה מפוזרין, ולא ימצאו הלכה ברורה במקום אחד, ובזה מצא נוחם במה שהתורה וישראל הולכים לאחדים, כי ימצאו גם אז מזרע ישראל וחכמים לזכור ציווי משרע"ה לפני פטירתו להרבות תורה בישראל, ולקבץ דברי תורה וההלכות המפוזרין למקום אחד, ובזה יזכו ג"כ למצוא דבר ד' זה הקץ, שיקבץ נדחי ישראל לנקבציו.

י. לפי הנ"ל מובן פירוש משה בספר רעיא מהימנא על מאמר הכתוב שיבוא המשיח עני ורוכב על חמור, שהוא על סמך עסק התורה, כד"א "ישכר חמור גרם", ע"כ טרם יצוה ד' את יהושע לרעות את ישראל אחרי משה הפיס דעתו שיכתוב את השירה וילמדה את בני ישראל וכו', יעו"ש.

יא. מובא בלקוטי מוהר"ן: שבהפסוק בעצמו מרומז ונסתר סוד הזה שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא ר' שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה מישראל, כי סופי תיבות של פסוק זה, כ"י ל"א תשכ"ח מפי זרעו הם אותיות יוחאי. וזה שמרמז ומגלה הפסוק כי לא תשכח מפי זרעו, - מפי זרעו דייקא, היינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק שהוא התנא יוחאי, כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז בזה הפסוק בסופי תיבות הנ"ל שהוא ר' שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

התורה כי בחיבור הקדוש הספר הזוהר הקדוש בחיבורא דא יפקון מן גלותא. ודע שסוד ר' שמעון בעצמו הוא מרומז בפסוק אחר, כי דע כי התנא הקדוש ר' שמעון הוא בחינת ע"ר ו'קדיש מ'ן ש'מיא נ'חית ר"ת שמעון, עד כאן לשונו.

דורינו, דור האחרון לפני ביאת המשיח, נלקה בחשכות מכופלת מהמיימינים ומהמשמאילים:

(א) אלו שנמנעים מלימוד הזוהר וכתבי האר"י מחמת יראתם, או ח"ו עצלותם, או זרות הלימוד הק' הזה, שהוא לא כנגלות התורה.

יב. וז"ל המקובל האלקי ר' שלום ביזאגלי ואין מה להוסיף על דבריו: הן היום ראיתי את עוני עמי אשר במארויקוס עיר גדולה של חכמים וסופרים בפשטי התורה וסודותיה, וביום שנפטרו רבותי לעדן גן אלהים, המה ותלמידיהם, לא עמדו אחרים תחתיהם, כי עול הגלות וטרדות המסים רבו עליהם, וכמעט נשתכחה תורה זו מהם, כי מחסרון המלמדים חסרו תלמידיהם, אז אמרתי הנה באתי, במגלת ספר כתוב עלי, עת לעשות לה', מי יתן איפה ויכתבון מלי, בעט ברזל ועופרת, ולא תהיה תורת האמת זו ח"ו נעדרת, ולעד בצור יחצבון לשום להם שארית, תקוה טובה ואחרית, ואל ההרים אשא עיני, יבא עזרי מעם ה', כי במה אתרצה אל אד', הלא בראשי האנשים הקדושים, לזכות את הרבים אשר בדרך האמת רצים ואל ה' נגשים, יתקדשו עוד קדושה יתירה, באש דת סודות התורה, וילמדו הזוהר בשפה ברורה, מסוקל ומוגה כדת וכשורה, ומסומן באותיות הפירוש כשרגא דנהורא, למצוא מבוקשם מיד ולא לתר במהרה.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

יג. (ב) אלו "שלומדים" הזוהר וכתבי האריז"ל ואינם ראויים לכך מכל הבחינות, וזה אצליהם כשאר חכמות חיצוניות. הם מפרסמים ברבים לבוא ללמוד אצלם, ובזה יצליחו לרכוש הון גשמי. הם מראים תמונות תלים גבוהים של דולרים שיגיעו אליהם על ידי שילמדו אצלם. אוי לנו שהגענו לכך.

הס"מ היודע שעם הגאולה השלימה ע"י משיח צדקינו יגיע קיצו, ממילא הוא עושה כל מצדקי להשחית כל חלק טוב בישראל, שיהי' לו "אריכות ימים".

יד. אנו חיים בדור שאפילו הבני תורה אינם יודעים חובתם האמיתית בחייהם, בפרט בעניני המעור והלשון שהם הגורמים העיקרים לעיכוב ביאת בן דוד.

טז. לכן העמסנו עלינו הטורח והעול הכבד ללקט משני התלמודים, מדרשים, זוהר הק', תיקונים וכתבי האר"י, ראשונים ואחרונים, מוסר וחסידות מהבעל שם טוב ותלמידיו הק', כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר והתיקונים כהצלת הדור וקירוב הגאולה שלימה, על ידי זיכרון נפשות ונשמות לומדי הלימוד הק' הזה, שאפילו אם בתחלה לא מבינים כל כך הלימוד הזה, בכל זאת זה פועל גדולות ונצורות למעלה בשמי מרום.

טז. מטרתנו העיקרית היא, כאמור, להפיץ עצם לימוד הזוהר ברבים, אפילו אצל "עמך אידן", ללא שום מטרה גשמית, שיתקרא רב, רבי, או מקובל, אלא שיזדככו ויתלבנו נפשות ונשמות עמך בני ישראל ויתקרבו לאביהם שבשמים, וללא ספק זה יביא הגאולה שלימה.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

יז. וז"ל מהר"א אזולאי: ודע כי עיקר כוונת הרשב"י ע"ה בחבור הזוהר היה לזה להיות אור הלאומי [היינו השכינה] באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחודה בבעלה יחוד מועט ע"י חיבור הזוהר וכו', וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי ליתן סעד לשכינה. וכל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי העבודה זו המועטת בזמן הזה היא יותר חשובה מכל אילי נביות שהיו בזמן שהיה בית המקדש קיים וכו', עיי"ש בספר חסד לאברהם מהר"א אזולאי. הרי מבואר גם מדבריו שעתיד ספר הזוהר להתגלות בהתגלות חדשה מפורסמת בדור האחרון. והתגלות זו היינו התפשטות בין הכלל ישראל, אפילו בין אותן שהם בזמן הזה במדרגת בינונים.

יח. כבר האריכו אלו שלפנינו במהות ספר הזוהר הק', התיקונים ושאר ספרי דרשב"י, כמו כן אודות כתבי האר"י ז"ל. אנו לא נכנס לאריכות דברים בהקדמה זו, רק בקצירת אומר נעביר לפני הקורא תולדות הזוהר הק'. כמובן שזה לא יכול להיות דבר שלם, אבל זה לא עיקר מטרתינו.

יט. משה רעיא מהימנא לא גלה סוד ה' רק ליחידיים

משה רבינו ע"ה קבל תורה מפי הגבורה, הוא היה רבן של נביאים, רבן דחכמים, רבן דמלאכי השרת, דקוב"ה ושכינתיה מדבר על פומוי, וכתב על ידוי רזין אלין דלא אשתמעו כוונתייהו ממתן תורה ועד כען [זח"ג דף רל"ב], אבי החוזה אשר כל רז לא אניס ליה, וראה הכל באספקלריא המאירה במראה ולא בחידות, והוא היה רבן של ישראל שמסר להם פשטות גופי התורה, אבל סוד התורה לא גילה רק ליחידי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

סגולה מגדולי דורו, כמו אהרן ובניו וחור ובצלאל ויהושע ושבעים זקנים שבדור והנשיאים, שעם מסורת התורה מסר להם גם נשמת סוד התורה.

**שני התלמודים, מזהירים כזהר הרקיע,
וחתום תורה בלמודים**

**כ. ידוע אשר כל דברי התנאים ואמוראים ומאמריהם
והלכותיהם בבבלי ובירושלמי, יסדו יסודתם
בהררי קדש מסוד התורה**

א. חכמינו ז"ל הקדמונים קודם רבי שמעון בן יוחאי חברו תוספתות מדברי קבלה ורזי דרזין דאורייתא, אשר שם הסתירו דבריהם בלשון קצר וחד מאוד, כמ"ש בזה [באוהח"מ על זח"א ס"ב, בשם הרא"ג ז"ל]. ענין התוספות הללו המובאים בכל הזוהר, וכן מתניתין, הם מאנשים חכמים קדמוני ארץ, והיו מסתירים דברי סודותיהם וחידותם, ומסדר הזוהר כשראה דרוש אחד השייך אל עסק אותו דרוש שבאותם התוספות ומשניות, הכניסו בין הדבקים, להכריח אותו דרוש מצד אותה תוספתא או אותה משנה, עכ"ל.

ב. וכ"כ באוהח"מ (על פרשת ויצא קנ"ד: להרא"ג ז"ל) וז"ל, שמעתי ממורי נר"ו [הוא הרמ"ק זלה"ה] כי אלו המשניות והתוספתות [הכתובים בספר הזוהר] היו מימי קדם מחכמים מחוכמים והיו מדברים בלשון קצר, והרשב"י ע"ה באו לידו, ובכל דרוש שהיה דורש והיה רואה שבאותו מתניתין או

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

תוספתא היה בא הכרח לדבריו או ענין הנוגע בדרושו, היה מביאו בתוך דבריו עכ"ל.

ג. וכ"כ באוהח"מ (על זח"א קכ"א, בשם הרא"ג ז"ל) וז"ל, המשניות הללו והתוספתות המובאות בכמה מקומות בזהר, היו מחכמים מחוכמים קדמוני ארץ, והיו החכמים הבאים אחריהם בעלי המימרות מביאים אותם המשניות השייכות בענין מאמר שלהם או לסייע דבריהם, אי נמי מסדרי הזוהר העתיקים במקומות הראויים והשייכים אליהם עכ"ל.

כא. לכסות הקודש ולהעלים תעלומות

ידוע הוא ומפורסם הוא, שצריכים לכסות הקדש ולהעלים בתעלומות חכמת סודות התורה, כמ"ש [פסחים ק"ט.ט]. מאי למכסה עתיק יומין, זה המכסה דברים שכיסה עתיק יומין, ומאי נינהו, סתרי תורה, וכ"כ [בזוה"ק ח"ג ק"ה]: כבוד אלקים הסתר דבר, דלית רשו לבר נש לגלאה מילין סתימין דלא אתמסרו לאתגלייא, מילין דחפא לון עתיק יומין, כד"א לאכול לשבעה ולמכסה עתיק יומין כו' ולמכסה עתיק, למכסה עתיק ודאי.

כב. הרשב"י התנגד לגלות תורת הסוד

טוב טעם ודעת דרש בר יוחאי בזה שלא לגלה סודות, והוא בעצמו אמר [זח"א ע"ב:]: וז"ל: אמר רבי שמעון אלו הוינא שכיח בעלמא כד יהיב קוב"ה ספרא דחנוך בעלמא וספרא דאדם, אתקיפנא דלא ישתכחון ביני אנשא. בגין דלא חיישו כל חכימין לאסתכלא בהו, וטען במילין אחרנין לאפקא מרשות עלאה לרשו אחרא.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

גג. התבודדות האורים, רשב"י ובנו ר"א במערת צורים

וכך היה רשב"י נוהג שהיה מסתיר סודות התורה, עד המעשה שהיה שנכנסו רשב"י ובנו ר"א להמערה במדברא דלוד בפקיעין, להתחבאות שם מפני גזירת מלכות רומי.

כד. ספרי הזוהר חוברו על ידי הרשב"י והחברייא

ספרי הזוהר נתייסדו ונתחברו על ידי רשב"י והחברייא, שנתגלה עליהם משה רבינו הרעיא מהימנא, שהזמינוהו אליהם לישיבת ובית מדרשו דרשב"י, כי הרעיא מהימנא הוא היה עיקר כח המעמיד וחיות אור קדושתן של רשב"י וחבריו.

כה. אליהו והצדיקים מגן עדן ומלאכי מעלה גילו להם סודות התורה

א. גם נתגלה להם תמיד אליהו הנביא זכור לטוב, וכל נשמות הצדיקים שבגן עדן מיישיבה של מעלה ומיישיבה של מטה, וכל מלאכי מעלה העליונים והתחתונים ניתן להם רשות שיבואו להם ויגלו להם סודות התורה, כמו שאמר הרע"מ [בריש התיקונים] מה ששמע במתיבתא דרקיע גדולות ונפלאות של רשב"י ואליהו וכל החברייא איך מזהירים בתורתם כזהר הרקיע.

ב. ושמע נתינת הרשות שנתנו לרשב"י ולאליהו עם החברים ובשבח רשב"י וחבריו [כסא מלך שם], וז"ל: והמשכילים אינון רבי שמעון וחבריו, יזהירו, כד אתכנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתיבתין לנחתא בינייהו ולכל מלאכייא באתכסייא

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ובארח שכל, ועלת על כולא יהיב רשו לכל שמהן קדישין ולכל כינויין ולכל הוויין, לגלאה לון רזין טמירין, כל שם בדרגא דיליה, ורשותא יהיב לעשר ספירן לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה עד דייתי דרא דמלאכא משיחא עכ"ל, והשם עליהם בראשם, קוב"ה ושכינתיה באו ונתגלו תמיד לישיבת רשב"י וחבריו.

ג. וכן החברייא בעת שהלכו בדרך ולמדו סודות התורה, זכו תמיד לגילויים עליונים ממלאכי מעלה ומנשמותין קדישין שנתגלו להם ולמדו יחדיו סוד ה', ומזה ומזה היה יסוד ספרי הזוהר והתיקונים, והם הם לימודי ה' שנאמרו ויצאו מפי הרשב"י והחברייא.

כו) רשב"י והחברייא עלו בסילודין, וטיילו

בגן עדן העליון ובהיכלין

רבי שמעון בר יוחאי וחברייא בעודם בחיים בעוה"ז, עשו עליית נשמה ועלו בסילודים למרומים בגן עדן העליון, ושהו וטיילו שם בערך כשנים עשר יום בפרדסין ובהיכלין דלעילא מהיכל להיכל וממערה למערה יותר משבעה ימים, וראו שם מה שראו, ושמעו שם מה ששמעו מסודות התורה שנשמעו למעלה מרב מתבתא דרקיעא.

כז. על ידי מי ואימתי נסדר ספר הזוהר

בספר יוחסין השלם [דף מ"ה] כתב: וז"ל, ספר הזוהר המאיר לכל העולם הנקרא מדרש יהי אור שהוא מסודות התורה והקבלה, כנוהו על שמו [של רשב"י], אעפ"י שהוא לא עשאו, כיון שתלמידיו ובנו ותלמידי תלמידיו עשאוהו על מה

[כא]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

שקבלו ממנו, כמו שאמרנו שהמשנה וספרא וספרי ותוספותא כולהו אליבא דרבי עקיבא, אעפ"י שאלו הספרים נעשו על פיו יותר מס' שנה [הס' שנה מוסב על הספרים משנה ספרא וספרי, והם נעשו ע"פ ר"ע יותר מס' שנה אחרי מותו, הגהות יעב"ץ שם] [שי"ן שנה] אחרי מותו, ובעבור זה דברי הזוהר הם יותר אמיתיים, כי הם דברי האחרונים שראו המשנה ופסקי ההלכות ומאמרים מהאמוראים עכ"ל.

כח. ספר הזוהר חובר בימי הגאונים או יותר מאוחר

א. כתב באוהח"מ (פרשת וישלח קס"ח, בשם הרא"ג ז"ל) ספר הזוהר חובר בימי הגאונים, או חכמים אחרים, שחיברו כל המימרות יחדיו שכתב רבי אבא שהיה סופר רשב"י, והם חלקום לפרשיות, כל פסוק בפרשה שלו, והם הוסיפו משלהם, האי כמה דתנינן וכו', וכיוצא בהם יש רבים בזה, וכלהו מתרצי בהכי עכ"ל.

הרב ר' משה חגיז בספרו משנת חכמים (סי' שכ"ט-של"ד) כתב: ספר הזוהר לא היה מחובר כי אם אחר זמן ע"י שלישי, המסדר עשה התקשרות הדברים כאשר עלו ובאו לידו על נכון, כי האמת יורה דרכו, שהמסדר ומחבר ספר הזוהר הקדוש ודאי אדם גדול היה דבאו לידו הקונטריסים, ומן השמים זכו אותו להוציא לאור תעלומות חכמה הנעלמה, והוא סידר הקונטריסים על סדר הפרשיות, אך לא רשב"י ורבי אבא עשו סדר זה הנמצא בידינו.

כט. מדוע קראו לספר הזה בשם "זוהר"

ספר הזוהר, מי ומדוע קראוהו כן?

[כב]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מצאתי כתוב בהקדמה ב' על התיקונים (דף י"ז ע"א):
והמשכילים יזהירו זוהר הרקיע, מאי זוהר, אלא כד עבדו האי
חבורא, אסתכמו עליה לעילא וקראו ליה ספר הזוהר.

ל. ר' אבא כתב הזוהר לפי ציווי הרשב"י

הזוהר נכתב על ידי רבי אבא, כי כן צוה רשב"י בעת
הסתלקותו [בריש אד"ז זח"ג רפ"ז]: וסידר שרבי אבא יכתוב,
וכנראה אשר רבי אבא היה תמיד ספרא דרשב"י, וכן אמר רבי
אבא בעצמו [שם] אחר הסתלקותו דרשב"י, ואנא כתבנו
סברנא למכתב טפי ולא שמענא, וכה אמר רבי אבא לרבי
אלעזר [זח"ב קכ"ג]: ההוא דאנא כתבנא מבוצינא קדישא,
אמינא לגביה חברייא.

לא. הזוהר נכתב בלשון שלמדו רבי שמעון - תרגום

לשון הזוהר, לישנא של זהורי"ת כתבו רבי אבא בלשון
תרגום, באותו לשון שלמד בו רבו רשב"י, כמ"ש באוהח"מ
(לזח"א דף ט' ע"ב, בשם הרמ"ק), וז"ל: הרשב"י היה מדבר
תרגום, והיו מלאכים באים לשמוע כו'.

לב. מסדרי הזוהר הוסיפו מאמרים גם מאמוראים

מאמרי ושמות האמוראים הנמצאים בספרי הזוהר הקדוש,
זה הוא הוספה שהוסיפו אח"כ מסדרי הזוהר הקדוש. וכן היה
בכל ספרי חז"ל הקדמונים, שהמסדרים אחריהם הוסיפו עליהם
מדברי חז"ל אשר ראו ומצאו הדומה לענין. אשר בוודאי אלו
מסדרי ספרי הקודש אשר נחתמו אחר הסתלקות מחבריהם,
ג"כ היה להם מקדושת ופתיחת לב מעין הראשונים, ורוח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קדשם העליון, הורשה להם להוסיף מחז"ל האחרונים הדומים וסמוכים להם.

לג. הסד לאומים הטאת, ואין לצפות אלא למשיח צדקינו שהוא יגאלינו

א. צריכין אנו להאמין באמונה שלימה בביאת משיח צדקינו שהוא יבא ויגאלנו, וגם לחכות עליו עד שהוא יבוא ויגאלינו, כמ"ש הרמב"ם (פרק י"א מהלכות מלכים): "וכל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו" כו', עיי"ש. וכל שכן שלא לסמוך על חסדי לאומים והבטחתם.

ב. עיין ירושלמי פסחים (פ"ח ה"ו) מה שאמר על הבטחתם אשר פיהם דיבר שוא וימינם ימין שקר.

ג. איתא בב"ב (דף צ"א ע"ב) דמתרחיץ עליהון דיליה דלהון, וכן היה בחורבן הבית שהיה בטחונם במצרים ובאשור ובבל מה שהבטיחו להם, ואחר כך היה להבל וריק הבטחתם וכל צפייתם. ועל זה אמר הנביא ירמיה [איכה ד'-י"ז] עודינו תכלינה עיננו אל עזרתינו הבל בצפיתנו צפינו אל גוי לא יושיע. ובפירושא אתמר לן התנא הרשב"י (תיקונים תיקון ס"ט) בזמנא דייתי מלכא משיחא כו', בההוא זמנא ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר עכ"ל.

ד. והיום בעוה"ר מפני ההסתר פנים הגדול, וגודל הצרות שמתרבים ר"ל בכל יום ויום ביחוד על עם ישראל, הנה רבים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הם היוצאים מפשטות אמונת אלקי עולם ומאמונת התורה" ונביאי האמת, מה שנבאו על גאולת משיח צדקנו.

ה. מובא בזה"ק (ח"א דף קל"ט-ק"מ במדה"נ) ר"א בן ערך הוה יתיב והוה קא מצטער בנפשו טפי, עאל לקמיה רבי יהושע, א"ל חיזו נהירו דבוצינא דעלמא למה אנפוי חשוכין, א"ל חיזו ודחילו סגי עאל בי, דהא אנא חמי מה דאתערו חברנא מארי מתניתא דשראת עלייהו רוחין קדישין כו', מאן יזכה להאי ארכא, מאן יתקיים בקיום דתיה בין האי זמנא, ועל דא אצטעירנא בנפשי.

ו. וזה יבואר במה שכתב בהקדמת הזוהר (דף ד') שרבי חייא שמע קלא דאמר מאן דלא מצפא דא בכל יומא בההוא עלמא לית ליה חולקא הכא, וכ"כ בזהר (ח"א דף ק"מ, במדה"נ) חוסן ישועות, מהו ישועות, אלו המצפים ישועות בכל יום, וכנראה שעל זה הצטער ר"א בן ערך בטוב לבו על לחץ ודחקן של ישראל שיגרמו להם כך באריכת הגלות.

ז. ובזה מפרשים [בסליחות לערב ראש השנה בפזמון "שלוש עשרה מדות"]: אם סררו כפרה [שסרה מדרך החרישה והלכה בעקלתון, שהוא] מרוב עתים וימים ודו"ק.

ח. כן מובא בזהר (ח"ב דף ז' ע"ב) רבי שמעון זקף ידוי ובכה ואמר, ווי מאן דיזדמן בההוא זמנא, וזכאה חולקיה מאן דיזדמן וישתכח בההוא זמנא כו', בגין דההוא דיתקיים בההוא זמנא במהימנותא, יזכה לההוא נהירו דחדוה דמלכא, ועל ההוא זמנא כתיב וצרפתים כצרוף את הכסף ובחנתים כבחון את הזהב וגו', לבתר דאינון עקתין מתערי על ישראל, וכל עמין ומלכיהון יתייעטון כחדא עלייהו, ומתערו כמה גזירין בישין, כולהו סלקי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

בעיטא חדא עלייהו, וייתון עקתא על עקתא, בתרייתא משכחין קמייתא כו' עיי"ש. וכמה מפריצי יהודאין יתהפכו לאהדרא לגבייהו וייתון עמהון לאגחא קרבא על מלכא משיחא כו' עיי"ש.

ט. ולכן אחי ורעי, מי לה' ולתוה"ק ולנביאי האמת, יתחזק מאד מאד באמונת ביאת משיח, וכמה פעמים ביום יאמר כל אדם אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח ובאמונת השי"ת אשר הוא ראשון והוא אחרון ומבלעדי ה' אין לנו מלך גואל ומושיע. והשי"ת לבדו בוודאי יחוס וירחם על עם עני ואביון דור עני דור האחרון הזה, אשר כמעט כל סוף חבלי משיח עבר עלינו בימינו, שהוא יעשה סוף וקץ לכל צרותינו, ופדה יפדה את נפשותינו, ויגלה מהרה כבוד מלכותו עלינו, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.

י. אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים, בפרט במצוקת עם ישראל בארעא קדישא ובגולה בכל אתר ואתר, התעוררו, חושו לקדם הגאולה עד שלא תבואו הפורעניות הלילה וחס.

לד. הגם שהרשב"י ור"א בנו והחבריא קדישא הקפידו על העלמת תורת הח"ן, אך כל זה היה רק אז, אבל האר"י הק' והבאים אחריו צדדו להפצת לימוד זה כחוסן ומגן לישועת עם ישראל

א. ידעתי גם ידעתי מך ערכי כי אין אני ראוי לעמוד במקום גדולים לעורר על לימוד תורת הנסתר, ורבים יאמרו לנפשם אין כוונתו לשם שמים אלא לכבוד עצמו הוא דורש, לקנות לו שם.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ע"כ אציג לפניך משל נכבד שראיתי בספה"ק אור לישרים בשם הרב מו"ה יואל מוכיח זצ"ל:

ב. מנהג ישראל תורה הוא, שנוסעים מוכיחים מעיר לעיר להוכיח את ישראל. ורבים מהמון עם טועים ואין שומעין לדבריהם, מפני שהם לוקחים ממון בשביל הדרשה, ואומרים שתוכחתם אינו אלא קרדום לחפור בה ואין כוונתם לשם שמים. ונשא עליהם משל ונאמר: בעיר אחת קטנה, לא הי' להם בתי אבני גזית כי אם בתי עצי היער והגגות מכוסים בתבן, והי' גרים שם איש ואשתו בעלי' תחת הגג. בלילה אחת הלכה האשה לישן ועדיין בעלה הי' ניעור והי' לו נר דלוק.

ג. טרם יכבה הנר גם הוא הלך לישן והניח הנר דלוק, צעקה אליו אשתו: אולי ח"ו יפול ניצוץ א' מהנר וישרף כל הבית כולו, עודה מדברת עמו בא שומר העיר והכריז להזהיר העם להשגיח על האש והנרות שלא יגרום לשריפה ח"ו. אמרה האשה לבעלה שמע נא וראה מה שהשומר מכריז להשגיח על הנר שלא יגרום סכנה, השיב לה הבעל: שוטה שבעולם! וכי סבורה את שבלב שלם הכריז השומר כן? הלא אני יודע שאינו מכריז אלא בשביל שהקהל נותנים לו ממון שיכריז כן, ואילו היו נותנים לו ממון שיכריזו העיר ג"כ הי' מכריז. ע"כ אין אני שם לב לדבריו כלל, והלך לישן והניח הנר דלוק. כאשר פתרה כן הי'. הנר נפל על השולחן וכל הבית נדלק ונעשה שריפה גדולה, וכמעט כל העיר נשרפה ובקושי גדול הציל את נפשו ואשתו ולא נשאר להם כי גוייתם.

ד. ראו נא השוטה הזה, בשביל שהשומר לא הכריז בלב שלם, לא רצה לשמוע לדבריו והניח לשרוף ביתו באש. כן

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הדבר הזה: המוכיח מזהיר העם, שיעזבו מעשיהם הרעים, ואם לא כן יפלו לגיהנם אשר שם ישרפו גוויותיהם כמ"ש הנה יום בא בוער כתנור וגו'. השוטים מדמים בנפשם, בשביל שהמוכיח לא מתכוין לשם שמים, לא ניתן לב לדבריו עד שבאה עליהם השריפה. הלא אין לך שטות גדול מזה, עכת"ד ודפח"ח.

לה. עצה נאמנה להנאתך ולטובתך

א. אחי אחי, שמע נא לעצתי, כי עצתי אמונה להנאתך ולטובתך. הנני מביא לך עסק טוב כהאי רוכל שמוכר סמא דחייא (ע"ז דף י"ח), חיים ארוכים וטובים מדבש מתוקים בעולם הזה, וחיים טובים וארוכים ליום שכולו טוב, ליום שצדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, כמו שאומרים באקדמות מטיילי בי חננא לבהדי דשכינתא וכו' וכו' לעתיד לבא.

א*. אחי אהובי, דע שמובא בספרי אמת וקודש, שאם זוכין לכנוס לפני ולפנים ולהשיג אפילו מקצת מן המקצת בחכמה הקדושה הנפלאה הלזו, אז זוכין להיות בבחינת בנים למקום ב"ה, כמבואר באריכות בזוהר הקדוש ובתיקונים הרבה פעמים. ומי הוא זה שלא יתאוה, יתגעגע וישתוקק לזכות לכנוס לפלטרין של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ולהחשב לבן המלך.

ב. התנא האלקי ר' שמעון בן יוחאי האיר עיני ישראל מחכמתו ותורתו, ודבק לבם לאהבה וליראה כל ימיו, כדאיתא בזוה"ק (פ' אחרי דף ע"ט ע"א) ביומוי דרשב"י הוי בר נש אמר לחבריה פתח פיך ויאירו דבריך, בתר דשכיב הוו אמר אל תתן את פיך לחטוא את בשרך, ע"ש. והשאיר לנו ברכה ספרי הזה"ק המאיר את עיני האדם בחכמה ומוסר ובינה לכל איש

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ואיש לפי ערכו, ואיתא בזה"ק שבזכות לימוד זה עתידין ישראל להגאל גאולה שלמה, (רע"מ פ' נשא קכ"ד ע"ב): עתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון ד' בדד ינחנו וכו'.

ב*. וכל דברי הזוהר הקדוש כוהר הרקיע מאירים ומזהירים, ובמסתר פנים רומזים דברים דקים עמוקים, המדריכים ומיישרים אל ידיעות האמת והאמונה חכמה ומוסר ובינה, ומרפא לנפש, והמה לאלפים ולרבבות ויקר למוצאם.

ג. והנני להעתיק לך לשונו הזהב והקדוש בזוהר הקדוש פ' שלח (דף קס"ו ע"ב) מענין חמודא דאורייתא, וזה לשון קדשו: בכה ר' שמעון וגעא פתח ואמר אילת אהבים ויעל תחן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד, (משלי) אורייתא אורייתא נהורי דכל עלמין כמה ימים ונחלין ומקורין ומבועין מתפשטא מנך לכל סטרין, מנך כלא, עלך קיימי עילאין ותתאין, נהורו עילאה מנך נפקא. אורייתא אורייתא מה אימה לגבך אילת אהבים אנת, ויעלת חן עילא ותתא. רחמינן בילך מאן יזכו לינקא כדקא יאות. אורייתא אורייתא שעשועים דמארך מאן יכול לגלאה ולמימר סטרין וגניזין דילך. בכה ר"ש ואעיל רישיה בין ברכוי ונשיק לעפרא, עיי"ש עוד להלן מגודל נוראות קדושתו של ר' שמעון בן יוחאי.

ד. וראה בפ"י הסולם במאמר אילת אהבים אות קפ"ג-קפ"ד וזל"ק: פתח ואמר אילת וגו', פתח ואמר, אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד. תורה תורה, האור של כל העולמות, כמה ימים ונחלים ומקורות ומבועים מתפשטים ממך לכל הצדדים. ממך הכל, עליך

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

עומדים העליונים והתחתונים, אור העליון ממך יוצא. תורה תורה, מה אומר לך, אילת אהבים אתה ויעלת חן, למעלה ולמטה הם האוהבים שלך, מי יזכה לינק ממך כראוי. תורה תורה, השעשועים של אדונך, מי יכול לגלות ולומר הנסתרות והגנוזות שלך. בכה והכנים ראשו בין ברכיו, ונשק את העפר.

ה. אדהכי חמא כמה וכו': בתוך כך ראה ר' שמעון כמה צורות של החברים מסביב לו. אמרו לו, אל תירא בנו של יוחאי, אל תירא מאור הקדוש, כתוב ושמח בשמחת רבונך. כתב כל אלו הדברים ששמע באותו לילה, ושנה אותם והגה אותם ולא שכח דבר. ונר ההוא האיר לו כל אותו הלילה עד שבא הבוקר. כשבא הבוקר, נשא עיניו וראה אור אחד שהיה מאיר ברקיע, השפיל עיניו למטה. חזר כבתחילה וראה אור בכל הרקיע שהאיר, ועלה באותו האור צורת הבית דהיינו בית המקדש, כלומר שנעשה הזווג של מלכות בזעיר אנפין, בכמה ציורים, שמח ר"ש. וכרגע נגנו אור ההוא.

ו. ע"כ הנני בזה בבקשה כפולה ומכופלת: נפשך היפה ונשמתך הרוממה היא בקשתי ושאלתי. יערב נא לפניך עתירתי ותחינתי. נא ונא שמע לעצתי, איעצך ויהי אלקים עמך, לקבוע לך שיעור חדש בספר הקדוש הזה שהוא עתיקא דעתיקין מתוקין כדובשין, כי על ספר הקדוש והנורא הלזה העידו עליו קדושי עליון שרפי מעלה, ובתוכם השל"ה הקדוש והכלי יקר זי"ע, שספר הזה הוא המורה והמדריך להמתחילים לעלות אל הר ד' ולזכות על ידו לכנס לפני ולפנים אל הקודש פנימה באתר גנויא דמלכא, וזה השער לד' צדיקים יבואו בו, והוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ו*. הגם שראשו מגיע לשמי שמים העליונים בגבהי מרומים עד אין שיעור וערך נעלה ונשגב, בכל זאת התחלתו הוא כסולם מוצב ארצה, ויכולין ממש אפילו בבחינת ארץ, מדרגה שפלה להתחיל לעלות וללמוד בו כמו השתמשות של כל סולם שהשלב התחתון של הסולם הוא סמוך ממש לארץ ויכולין להתחיל לעלות עליו, ואח"כ עולין ממדרגה למדרגה עד הגבה למעלה מעלה עד שמי רום המעלות (וזה נרמז ליעקב אבינו ע"ה בחלום שאפילו בבחינת יעקב עקב י', עם כל זה יש בכח זרעו של יעקב לזכות למדרגות רמות וגבוהות ירום ונשא וכו'. כי ראשו של הסולם מגיע השמימה.

ז. הנני בטוח בעהשי"ת שתזכה להרויח רוחים רוחניים גדולים עצומים, ותבין ותרגיש דברי קדשו של המלך החסיד דוד ע"ה, טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף, הנחמדים מזהב ומפז רב, ומתוקים מדבש ונופת צופים, כי ע"י לימודי קודש הלזה תראה בעין פקיא כי הדברים המה אמת, גם פשוט כפשוטו, כי תזכה בעהשי"ת ע"י עמקות ומתיקות לימודי קודש הללו להרגיש ממש במלוא מובן המלה טעם מתוק הרבה יותר מבדבש, בקיום תורה ומצות ובעסק ולימוד תורה הקדושה, כי תזכה להיות בריה חדשה, עם השגה חדשה, גבוה רמה ונשאה.

ח. ובפרט ת"ח שזכה כבר לחדש חידושי תורה בתורה הנגלית, אם יזכה להצליח בלימודי קודש הללו בחכמת חן, אזי יזכה לחדש חידושים בחלק תורה הלזה הרבה מאד מאד, ומעייני חכמת התורה יתחילו להפתח לעיני שכלו ויזכה להיות כמעייין הנובע מקור מים חיים.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. תאמין לי באמונה שאי אפשר להעלות על הכתב הסבר ענינים האלה עד שתזכה לזה בעצמך, כי המה דברים נעלים ונשגבים אשר אין חכם כבעל נסיון. וזה שאמר דוד המלך ע"ה טעמו וראו כי טוב ד', כי צריכין לטעום טעם כעיקר באורייתא ורק אז תבין יראת ד', וד"ל. ותרגיש טעם חדש בלימוד גמרא ותוספות ותבין מה זה תפילין ציצית, שופר, לולב, וכל מצוה יש לה שורש למעלה, ורומזת לענינים נוראים נפלאים ועצומים בגבהי מרומים, הגבה למעלה מעלה. וכביכול הקב"ה בכבודו מקיים המצוות, כמו שמברכין אשר קדשנו במצותיו. ותשכיל להבין מה זה שכתוב נעשה אדם בצלמינו, מה זה צלם אלקים כביכול.

י. ע"י לימוד הקדוש הזה תזכה לחיות חיים חדשים בהשגה חדשה, וכל סדר החיים שלך ישתנה לפניך לטובה, להבין ולהשכיל ולשמוח בגודל ועצום הזכות להיות יהודי כשר שומר תורה ומצוות השי"ת, ותחיה בעולם חדש וברגש קודש לטעום טעם מתוק מדבש בלימוד תורה ובקיום המצוות, ורק אז תתחיל להשיג מה זה אהבת השי"ת ואהבת תורה ואהבת ישראל.

יא. וקראתי הספר בשם "אור הזוהר" שלקטתי הרבה מאמרים הנמצאים בספרים שונים המדברים בגודל מעלת לימוד הזוהר, וסידרתים בסדר נאה כל ענין וענין, ועשיתי מפתח למצוא כל מאמר בנקל ובמהרה.

יב. וזכות התנא האלקי רשב"י וזכות כל התנאים יעמוד לי ולזרעי שנזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ויקוים בנו אורח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד, ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם.

יג. אודה את ה' בכל לבב ובתוך רבים אהללנו אשר הגיעני עד הלום לברך על המוגמר שהחיינו לזמן הזה לסיים ספר "אור הזוהר", לעורר אודות לימוד תורת הסוד.

יד. זכות הרשב"י יגן בעדינו, שטרחנו לקבץ מאורותיו להפיצן בישראל, לחזק הלימוד בהן. צקון לחשינו, כשם שזכינו להוציא לאור ספר "אור הזוהר" ח"א, כן נזכה להוציא לאור החלק ב' מספר זה.

לו. למד הפרי עץ חיים מאה פעמים ואחד

עד כמה היה חביב לימוד תורת הסוד על תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו, מובא שהרה"ק מוהרי"א מזידיטשוב בעצמו אמר: שלמד ושנה הפרי עץ חיים מאה פעמים ואחד.

לו. מה נמלצו לחכי אמרותיו מדבש לפיו

א. רבי שמעון בן יוחאי ימליץ טוב בעד הלומדים מתורתו, כמ"ש בספר חסידים [סימן רכ"ד] כל האומר דבר שמועה מפייהם הם מתפללים עליו שם וממליצים טוב עליו.

ב. אחת שאלתי מאת ד' אותה אבקש שבתני בבית ד' כל ימי חיי לחזות בנועם ד' ולבקר בהיכלו. ונזכה ביחד עם זוגתי תחי' לגדל בניקל את יו"ח היקרים שיחי' בדרך ישראל סבא מתוך נחת בדרכי התורה והיראה ולמעשים טובים, ולרוות מהם רוב נחת ושמחה כל הימים, וביתנו יהיו מלא ברכת ה', ששון ושמחה ימצא בו תודה וקול זמרה.

[לג]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. וכפי אפרוש לשמים שיזכני ד' גם להלאה להיות ממזכי הרבים כמו שעזרני עד הנה והצילני מגלי גלים דעברו עלי, ובכן יה"ר שחיבורי זה ימצא חן בעיני אלקים ואדם, ויתגלגל זכות הרבים על ידי, ויזכני לישב באהלה של תורה להרביץ תורה ויראת שמים עד שיקיצו וירננו שזכני עפר וזככה לעלות לציון מושיעים עם גואל האמיתי במהרה דידן אמן.

יתן ה' שימצא ספר זה חן ושכל טוב בעיני ציבור היראים את דבר ה' שאליו הספר מופנה בעיקר, וששבבילו כל מאמץ כדאי ומשתלם, ויאירו דברי הספר את עיניהם של ישראל בכל מקום שהם לדבוק ולילך בדרכי הצדיקים המובאים בהספר לזכות וליאור באור פני מלך חיים, וזכותם של הצדיקים הנ"ל יגינו עלינו ועל כל בני ביתנו, להשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עם ישראל לטב ולחייץ ולשלם אמן כן יהי רצון.

יהי רצון שיערה ה' עלינו רוח טהרה וזככה לטהר לבבנו לעבוד ליוצרנו בכל כוחנו ובכל נפשנו ובכל מאודנו עד שישלח לנו משיחנו ויקבץ נדחנו במהרה בימינו אמן.

וזאת למודעי שספרים אלו מותר לכל אחד להדפיס כמה שרוצה באיזה לשון שרוצה, וכל המזכה את הרבים זכותו עומדת לעד וזוכה לבנים צדיקים.

וטרם אכלה לדבר הנני קובע ברכה לכבוד ידידי הרבני הנגיד המופלג, נדיב ישוע מוכתב בנימוסין מוהר"ר... נ"י שעזר להדפיס הספר הקדוש הזה.

ויהי נועם ה' עליהם להתברך בכל מיילי דמיטב, ובשיבה טובה, אתה ה' לעולם תשמרם, ברכם שמרם טהרם, שיזכו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

לראות מיוצאי חלציהם רב תענוג ונחת דקדושה, עד אשר נזכה בקרוב לשמוע קול מבשר ואומר בביאת גואל צדק בב"א.

כה דברי חד מזעירי דחברייא

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים

לפרק א'

מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים

- א. מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקב"ה
- ב. אור ששת הימים גנוז בזוהר
- ג. האור החיים הק' מעריך את הבעש"ט כבר-סמכא בתורת הסוד
- ד. לימוד הזוהר תיקון האדם בזה ובבא
- ה. ע"י לימוד תורת הח"ן בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה
- ו. עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות וריפוי חולים
- ז. האר"י ז"ל זכה להשגותיו ע"י גיעתו הגדולה בזוה"ק
- ח. ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שכשילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה
- ט. מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות"
- ט*. מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל
- י. כמה גדול השכר בלימוד תורת הסוד וההפסד בהעדר לימודה
- יא. מי שלא נמשך אחר תורת הסוד, בהכרח שאינו מרגיש דבר הקדוש באמת
- יב. שלימות התורה רק ע"י תורת הח"ן
- יג. בכל יום גילוי חדש ללימוד הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- יד. הנשמה מושבעת ללמוד רזי התורה
- טז. גודל מעלת לימוד הזוהר והתיקונים
- טז. עיקר לימוד הקבלה - הזוהר והתיקונים
- יז. הזוהר והתיקונים - נשמת התורה עוגן הצלה נגד כל רע
- יח. העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקב"ה; בלימוד הפשט נקרא עבד
- יט. הזוהר מסוגל לזכך הנשמה
- כ. ע"י לימוד הזוהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם
- כא. אמירת זוהר בכל יום מסוגל לפרנסה
- כב. לימוד הזוהר מביא את האדם לידיעת ודביקת הבורא
- כג. לשון הזוהר מעורר לעבודת השם
- כד. עצם תיבות ודיבורי הזוהר מקשרין האדם לאין
- כה. לא ימנע מקריאת הזוהר הגם שהדברים סתומים וחתומים
- כו. מי שהוא בעל עסק גדול יהי' רוב לימודו בזוה"ק, כי הוא מאיר במקום החושך
- כז. החוזה מעריך את ס' אור החיים ומאור עינים כספר הזוהר
- כח. לימוד או אמירת הזוהר בבוקר השכם מועיל לטהרת הנפש ותאוות לימוד התורה
- כט. ע"י טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
- ל. עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדחה מפניה כהחושך מפני האור

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- לא. לימוד הזוהר, תיקונים וזוהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שריפת התלמוד
- לב. אפילו בעת עצלות וכבדות יתגבר בלימוד הזוהר
- לג. חוק ולא יעבור ללמוד הזוהר מסדר השבוע
- לד. לימוד הזוהר"ק אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'
- לה. אם אין מעטרים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום
- לו. ילמוד אדם זוהר בחשק גדול
- לז. מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימיו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר פרק א'

בו יבואר גודל מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים
וסגולתו בזה ובבא

א) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה
לפנימיות הקב"ה

מי שלא למד חכמת הקבלה של סודות ורזין דאורייתא,
לא זכה לפנימיות הקב"ה ית' ויתעלה כו'.

(ס' ברית מנוחה דף ב':)

אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי תורה,
האיש הזה הוא בעיקר בדעת השלם בלי חסרון.

(ס' קנה הגדול דף מ"א ע"ג)

ב) אור ששת הימים גנוז בזוהר

...ע"ד ששמעתי פעם אחד שאלו להבעש"ט זללה"ה אחת
מהדברים, ואזי פתח ספר הזוהר שהי' מונח על השולחן
והסתכל בו ואמר להם כל המאורע, ואח"כ נמצא האמת אתו
שכיון בדבריו. ושאלו פיו הקדוש, וכי בשביל שפתח את ספר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הזוהר והסתכלות מעט בזוהר יתכן לדעת ולראות מרחוק, ואז השיב, הלא מצינו אור שברא בו הקב"ה את עולמו הי' מאיר מראש העולם ועד סופו וגם האדם יכול לראות מראש העולם ועד סופו עם אור הבהיר ומאיר לארץ ולדרים עלי', וכיון שראה הקב"ה שאין העולם כדאי להשתמש עם זה האור, גנזו לצדיקים, ואי' אפוא המקום המכיל את האור והיכן גנזו, גנז את האור בתורה, שתורה אוצרו הטוב של הקב"ה, וכשאדם לומד תורה לשמה מסתכל בה בעין שכלו, המאור הגנוז מאיר לו נתיב להשכיל ולראות מראש העולם, כאשר מאז קודם שנגנז האור.

(אור המאיר (זיטאמיר) פ' פקודי, דף כ"ח טור ג')

ג) האור החיים הק' מעריך את הבעש"ט כבר-סמכא בתורת

הסוד

בשנת תק"ב נדפסו בוויניציא חומשים עם פירוש "אור החיים" מאת הרה"ק מוהר"ח בן עטר ז"ל מירושלים, והגיעו החומשים ליד הבעש"ט ז"ל ושמח בהם מאד, כי בפירוש אור החיים מצא הבעש"ט התלהבות נעלית לעבודת ה', אז שלח הבעש"ט את גיסו הרה"ק רבי גרשון קיטווער ז"ל לירושלים, שיבוא אל ישיבות מוהר"ח בן עטר ז"ל, ומראש הגיד לו שלהרב בעל אור החיים יש שתי ישיבות, אחת ללימודי גפ"ת בנגלה, ואחת ללימודי אצילות תורות הקבלה, והזהיר הבעש"ט את גיסו הרה"ק כי ישתדל להיות בישיבות הנסתר, ולא יגיד כלל לבעל אוה"ח מי הוא, עד אשר ירגיש בו הרב עצמו.

כאשר בא הר"ג קיטווער ז"ל שמה, הלך לבעל אוה"ח לבקש ממנו שיניחהו לשמוע לקח מפיו הקדוש, ונתן לו רשות ליכנס לבית מדרשו ולמד שבוע אחד בישיבתו הנגלית, אח"כ

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

נכנס לבית הרב אוה"ח וביקש אותו כי ירשהו ללמוד אצלו בישיבה הנסתרה, וישאלהו הרב, מי גילה לך שיש לי ישיבה נסתרה, ויען לו שגיסו ורבו הרב ישראל בעל-שם הגיד לו, ויאמר לו הרב אוה"ח כי לא ידעהו, ואעפ"כ כאשר הביט עליו מראשו ועד רגלו, הכיר בו כי ראוי הוא ללמוד קבלה, ונתן לו רשות גם לזה. וכאשר למד שמה שלושה ימים צוה הרב אוה"ח לשומר הפתח לבל יתנהו עוד לבוא פנימה, והלך מוהר"ג לבית הרב לדעת סיבת הדבר, ויהי אך ראהו הרב, אמר לו, חמתי עליך, מדוע לא אמרת על גיסך בעל שם טוב, רק אמרת גיסך הוא הר"י בעל שם, את הר"י בעל שם לא אדעהו, אבל את מהר"י בעל שם טוב אכיר ע"פ ראיה דקה מעולמות העליונים, ולהישיבה לא הניחו עוד לבוא, כי אמר שאין לו צורך ברב אחר, אם יש לו רב כבעש"ט.

(דורש טוב (טשורטקוב) אחרון של פסח תש"א, ע' קצ"ד טור א')

ד) לימוד הזוהר תיקון האדם בזה ובבא

א. בהיכלא תנינא יש שם חיה קדושה יופיא"ל [גי' קבל"ה, הרמ"ז] שמי', ואיהי קיימא בכל רזי דחכמתא, וכל אינו מפתחאן דחכמתא קיימין בי' [והוא הי' רבו של משה רבינו ע"ה, כידוע]. האי חיותא קיימא למתבע אגרא מעם קוב"ה למיהב לכל אינון דרדפי בתר מאריהון דחכמה ואפילו מכל בר נש, ואולפי חכמתא למנדע למאריהון, וההוא אגרא דיהיב לבני נשא דרדפי בתר חכמה למנדע למאריהון, דכד נפק בר נש מהאי עלמא, האי חיותא נפקא על ד' שרפים מעפפין וטאסת קמי', ולא שביק כל אינון גרדיני נימוסין די בסטרא אחרא למקרב בהדי', [ואעפ"י שיהי' חייב, יצילהו שלא יצטערוהו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

כעת, ונקה לא ינקה ח"ו, שאין משוא פנים למעלה ויטהרוהו מסיגי מעשיו, אור החמה בשם הרמ"ק זלה"ה].

כמה אינון שליחן דשלם סחרני', ואלין שרפים כד נטלין ואתחזיין, אתכפיין אינון שרפים נחשים מההוא נחש דגרים מותא לכל עלמא, האי חיותא קדישא קיימא, כד נשמתא סלקא ומטאת לגבי', כדין שאיל לה ברזא דחכמתא דמארי', וכפום ההיא חכמתה דרדיף אבתרי' ואתדבק בה הכי יהבי לי' אגרא, ואי יכיל לאדבקא ולא אדבק, דחי לי' לבר ולא עיילא, וקיימא תחות ההוא היכלא בכסיפו. וכד נטלין גדפייהו אילין שרפים דתחותה, כדין כולהו בטשי בגדפייהו ואוקדון לה. ואתוקדת ולא אתוקדת, וקיימא ולא קיימא, והכי אתדנת בכל יומא נהירת ולא נהירת, ואע"ג דעובדין טבין אית לה, בגין דלית אגרא בההוא עלמא כאינון דמשתדלי בחכמתא לאסתכלא ביקרא דמאריהן, ולית שיעורא לאגרא דאינון דידיעי חכמתא לאסתכלא ביקרא דמאריהון. זכאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי, דכתיב אשרי אדם מצא חכמה [כי סתם חכמה הוא סודות התורה, אור החמה, בשם הרמ"ק זלה"ה] ואדם יפיק תבונה.

(זח"ב רמז, ב)

ב. זכאה אינון כל דמשתדלי באורייתא למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעין ומסתכלין ברזין עילאין, בגין דכד בר נש משתדל בהאי עלמא בהאי, מסתלקי מיני' כל דינין דעלמא, ולא עוד אלא דפתחין לי' תליסר תרעי רזי דאפרסמונא דכיא דחכמתא עילאה תליא בהו, ולא עוד אלא דקוב"ה חקיק לי' בההוא פופירא דכל דיוקנין גליפין תמן, וקוב"ה אשתעשע בי' בגן עדן וחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

חכמתא דאצטריך לי' לבר נש למנדע. חד למנדע לאסתכלא ברזא דמארי', וחד למנדע לי' לגופי' ולאשתמודעא מאן איהו [כמ"ש בזהר ח"א (דף ע"ח ע"א) שהקב"ה אמר לאברהם אבינו ע"ה, לך לך למנדע לך, ואתקנא גרמי', ופי' באור החמה שם (בשם הרא"ג ז"ל): כלומר, לידע שורש נשמתך מאיזו מקום נחצבת, ובוזה תתקן גרמך, שאם לא ידע זה אינו יכול ליתקן, עכ"ל], ואיך אתברי ומאן אתי, ולאן יהך, ותקונא דגופא האיך אתתן, והאיך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא. וחד למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתין, מאי היא האי נפש דבי' ומאן אתיאי, ועל מה אתינא בהאי גופא טפה סרוחה דהיום כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי ולמנדע עלמא דאיהו בי', ועל מה אתתקן, ולבתר ברזין עילאין דעלמא דלעילא לאשתמודעא למארי', וכל דא יסתכל מוגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אפילו אית בי' עובדין טבין סגיאין, מפקין בי' מכל תרעי דההוא עלמא. אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה ולא אסתכלת בחכמתא עד דלא תיעול הכא ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת כדאי למיעל הכא בלא ידיעה, צאי לך בעקבי הצאן, והוי ידעת גו אינון עקבי הצאן, אלין אינון דבני נשא דשין לן בעקב וידעין רזין עילאין דמאריהון, ובהו תנדע לאסתכלא ולמנדע כו'.

(זהר חדש שה"ש בד"ה שלמה אהיה כעומיה)

ג. בהקדמת התיקונים (י"ד ע"ב): הלכה איהי קבלה. הטעם למה הקבלה נק' הלכה, על כי היא לבדה הולכת עם האדם לבית עולמו. וזה רמוז במש"כ אל תקרא הליכות אלא הלכות, ולמה לא נכתב הלכות עולם לו, ללמדך דדוקא הקבלה הנקראת

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הלכות הם הולכים עם האדם לבית עולמו, ובכל מקום שהולך ביתו עמו לצוותא ולכבוד ולתפארת, כי המלאך הנברא מלימוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם נוסף על מתן שכרו, אבל לימוד הפשוט שכרו אתו ופעולתו לפניו.

(כסא מלך להקדמת התיקון"ז דף י"ד ע"ב)

ה) על ידי לימוד תורת הח"ן בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה

איתא מרבינו הבעש"ט זצוק"ל שהראה לרבי ר' בער ענין בקבלה, ואמר הרבי ר' בער הפשט וכיון האמת, ואמר לו הבעש"ט זצוק"ל, אם כי הפשט הוא אמת, אכן אין שום חיות בהדברים, וכשאמר לו הפשט בחיות קדושה נתמלא החדר מלאכים, שמצד שהי' בחיות פי ה' נעשה מכל דיבור מלאך.

(פרי צדיק פי' ויגש דף ק"ה טור ב')

ועיין ס' דברי ישראל (מודיין) כללי אורייתא (דף י"ב טור ד'), וזל"ק: מפורסם המעשה מן הבעש"ט הק' עם הרבי ר' בער, מהמאמר מספר עץ חיים, שהי' בו כמה שמות מלאכים, ומיד שאמר הבעש"ט זצוק"ל המאמר, נתמלא כל הבית אורה, וראו בחוש ממש. את המלאכים הנזכרים).

ו) עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות וריפוי חולים

על ידי עיון עמוק בסודות התורה יכולים לפקוד עקרות ולרפאות חולאת חזק.

(ספר המדות אות סוד, מבעל ליקוטי מהר"ן זלה"ה)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ז) האר"י ז"ל זכה להשגותיו על ידי יגיעתו הגדולה בזוה"ק

א. בענין השגתו אמר לי [האר"י ז"ל], כי בתחלת ימי השגתו הי' טורח לפעמים שבוע אחד על מאמר אחד מן הזוהר כדי להבין אותו ולא היו אומרים לו פירושו, דא"כ נמצא שלא היתה התורה ההיא שלו, וצריך שהוא יחדש בשכלו מעצמו בתורה מה שקבלה נפשו בחלקה בהר סיני כנודע, ולכן כאשר הי' טורח אז היו אומרים לו: בענין פלוני ובמאמר פלוני עיינת ועמדת על האמת אבל עדיין צריך קצת עומק יותר, ולפעמים היו אומרים לו: טעית בענין פלוני בכלול או במקצתו, והי' חוזר ומעיין עד שהי' עומד על האמת.

(הרח"ו בשער רוה"ק דף ד' ע"ב)

ב. אמר לי מורי ז"ל כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי, שטרח במאוד מאוד בחכמה הזאת, ואמרת לי גם הרמ"ק ז"ל וגם אני חיים טרחתי במאוד מאוד בחכמה הזאת. ואמר לי, שהאמת הוא שטרחנו מאוד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי כמה לילות הי' נשאר בלתי שינה על מאמר אחד של ספר הזוהר, ולפעמים ששה לילות של ימי החול שבשבוע הי' מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזוהר בלבד, ולא הי' ישן כל הלילות ההם רוב פעמים.

(שם דף י"א ע"ב)

ג. וכן אמר מורי ז"ל להר"א הלוי עצה טובה לענין השגה, שילמוד בזוהר דרך בקיאות בלב בלי שיעמיק בעיון מ' או נ' עלים בכל יום, ושיקרא בספר הזוהר פעמים רבים.

(שם)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ח) ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שכשילמד תורת הסוד
יפתחו לו שערי אורה

א. (אמר המגיד למרן הבית יוסף): אם תקבע עתים בחכמת
הקבלה, אפתח לך בה דתדביק רזין סתימין דלא ידע יתהון בר
נש.

(מגיד מישרים פ' בא)

ב. הזהירני מאד לכתוב הנאמר לי וללמוד וללמד פעמים
ושלש בשבוע בחכמת הקבלה, ושיפתחו לי בה פתחים גדולים.
עוד הזהירני פעמים אחרים ללמוד בחכמת הקבלה לפחות פעם
א' בשבוע ב' שעות או יותר, ויפתחו לי בה פתחים גדולים.
(שם פ' עקב)

ט) מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד
אלוף לא יראה מאורות"

א. הרמ"ז פ' קדושים (דף ע"ב) כתב: אפילו השיג ג'
מעלות, פשט רמז דרוש, ולא רצה לדעת חכמת הסוד, אז ימנע
אור התורה, דהיינו י' משם הוי"ה, ויהי' הוי"ה על הוי"ה. פי'
הדברים, שאנחנו מחוייבים לעשות בחי' פ'ד'ס', דהיינו פשט
רמז דרוש סוד, נגד ד' אותיות שם הוי"ה ב"ה, וא"כ אפילו השיג
כל הג', פשט, רמז, דרוש, נגד ג' אותיות הוי"ה, ולא השיג נגד
סוד, דהיינו י', הוא בסוד הוי"ה על הוי"ה.

על זה נראה פי' הפסוק בתהלים אל תהיו כסוס כפרד אין
הבין במתג וכו', כפר"ד דהיינו בג' אותיות פ'ר'ד' בלא סוד, אין
הבי"ן עם האותיות הוא ע"א גי' סו"ד עם הכולל, וא"כ אין הבין
בלא סוד, הוא כפר"ד, ממש נפרד. ועיין בתיקונים ח' (דפוס

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קושטאנטינא דקמ"ט ע"א), וז"ל: ד' נכנסו לפרדס חד הציץ כו',
הני תלת נכשלו הוא סוד פר"ד, הג' עלו בפ'ר'ד', ורבי עקיבא
עאל בשלום ונפק בשלום, ע"ש באורך, עכ"ל.

תפארת ישראל, מהרה"ק מסאטאנאב וצוק"ל, פ' קדושים)

ב. אל תהיו כסוס כפרד, ותדעו כי כל התורה שמותיו של
הקב"ה, ונדרשת פ'ר'ד'ס, ומי שאינו מאמין בסוד נשאר פ'ר'ד'.

(יוסף תהלות להחיד"א, תהלים לב, ט)

ט*) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל

ג. מי שיש בידו מקרא מאות ה' אחרונה שבשם נשלח לו
מלאך לשמרו, ואם יש בידו משנה ותלמוד עם המקרא נזקקין
לו ב' אותיות אחרונות ו"ה משם הוי"ה לשלוח לו ב' מלאכים
לשמרו, ואם יש בידו מקרא, משנה, תלמוד, אגדה, וסתרי תורה
וספר יצירה, ואינו שלם בחכמת הקבלה, נקרא חכם ונבון, ואינו
נקרא משכיל. וכל השם המיוחד רובו ככולו זקוק לשומרו, ומי
שהוא שלם בכל הדברים הנוהרים, כל אותיות הוי"ה זקוקים
לשמרו לעולם (מז"ל חסד לאברהם, עין הקורא נהר י"ג)

ועם הקדמה זו פירש רב אשכנזי כונת הכתוב ויהי דוד לכל
דרכיו משכיל וה' עמו, שמי שהוא שלם במקרא במשנה באגדה
וסתרי תורה וספר יצירה בעומק נקרא משכיל, וכל אותיות השם
המיוחד כביכול זקוקין לשמרו.

(מדבר קדמות להחיד"א, מערכת ת' אות י"ד)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

י) כמה גדול השכר בלימוד תורת הסוד וההפסד בהעדר לימודה

א) עצם לימוד הזוהר בונה עולמות.

ב) שעה אחת בלימוד הנסתר פועלת יותר מחודש ימים בנגלה דתורה.

ג) בהבנת מאמר אחד בזוהר מתקנים במרום בשעה אחת יותר מלימוד פשטות התורה בשנה תמימה.

א. וויי לעלמא דאינון אטימין לבא וסתימין עינין דלא מסתכלין ברזי דאורייתא.

(זהר ח"א דף כ"ח ע"א)

ב. אינון דעבדין לאורייתא יבשה ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהו י' ואשתארו יבשה, ווי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא.

(תקו"ז תיקון ל' דף ע"ג ע"ב)

ג. זה המאמר הביאו מוהרח"ו ז"ל בהקדמתו לספר עין חיים, להודיע כמה גדול החיוב המוטל על הלומדים החרדים לדבר ה' ללמוד קבלה, ועונשם כמה גדול אם אינם לומדים, כי יעשה בשעה אחת בלימוד הקבלה מה שלא יעשה בלימוד חודש ימים בפשטי התורה.

(כסא מלך לתיקו"ז שם)

ד. מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבע"פ ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרינן דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמוד כו', ווי לי', טב לי' דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבע"פ,

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

דאתחשיב ל' כאילו אחזור עלמא לתוהו ובוהו, וגרים עניותא בעלמא ואורך גלותא.

(תקו"ז תיקון מ"ג דף פ"ב ע"א)

ה. אם הי' עם הארץ יותר טוב לו, כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה, כי אין לטייל בפרדס קודם שימלא כריסו בבשר ויין, אבל מאן דאוליף תושב"כ ותושבע"פ, עונשו כל כך גדול אם לא ילמוד קבלה, ואדרבה פוגם בלימודו, וטב ל' דלא יוליף ל', כי אחזר עלמא לתוהו ובוהו, לשבירת הכלים שמגברי הקל' כשהנהר והגן יבשה, דמנע הטיפה רזי תורה מהם כו'. ומי שיכול לקנות לו רב שילמדהו קבלה או חבר או מתוך הספרים ומתירשל, גורם אורך גלותא כו', כי לימוד הזוהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכ"ש אם יזכה ללמוד ולהבין פי' מאמר אחד יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המפורשים מפי גבורות הקדוש עליון האריז"ל.

גם מאמר זה מורה באצבע כל דברי רב זלה"ה למדקדק בו, כי קים לן תורה מגינה ומצלה אפילו בעידנא דלא עסיק בה, ואיך אמר טב ל' דלא יוליף כלל, אלא ודאי לימודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם. וז"ש וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפילו יום לשנה, תורתו כולה עושה פירות למעלה, וכ"ש אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה אז מובטח לו שהוא בן עוה"ב מבני היכלא דמלכא ויהי' מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו ה' בינה והשכל.

(כסא מלך לתיקו"ז תיקון מ"ג אות ס')

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

**יא) מי שלא נמשך אחר תורת הסוד, בהכרח שאינו מרגיש
דבר הקדוש באמת**

מה שאנו רואים שיש בני אדם שאין דעתם נמשכת אחר ספרים קדושים ונוראים מאד כגון ספרי הזוהר וספרי האריז"ל וכיוצא, אעפ"י שיש בהם חידושים נוראים מאד מאד המאירים עינים ומתוקים כדבש, והם נמשכים דייקא אחר ענינים אחרים כגון חקירות, דע כי זהו מחמת מזוגם, כי מזוגם בטבעם הוא מזוג רע מן התולדה שנולדו במזוג רע שאינם יכולים לסבול את הדבר הקדוש באמת, ובאמת בודאי יש לו בחירה ויש לו כח לשבר את מזוגו הרע, אבל מאחר שנולד במזוג רע כזה, הוא צריך לסבול מרירות גדול לשבר את מזוגו וטבעו הרע. ואשר לאדם שנולד בקדושה.

(ספר שיחות הר"ן ז"ל סי' מ')

יב) שלימות התורה רק על ידי תורת הח"ן

בכל רזין סתימין כו' איהו בר נש שלים בעל תורה ודאי מארי דביתא (סבא דמשפטים דף צ"ט ע"ב). הא למדת שכל מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלים.

(מקדש מלך לזהר פ' משפטים שם)

יג) בכל יום גילוי חדש ללימוד הזוהר

שמעתי מאא"ז זללה"ה שספר הזוהר יש לו בכל יום פירוש אחר.

(דגל מחנה אפרים, פ' בא, ע' פ"ד טור ב')

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

יד) הנשמה מושבעת ללמוד רזי התורה

בשעתא דזמינין לנחתא [הנשמה] להאי עלמא, קרי קוב"ה לחד ממנא די מני קוב"ה ברשותי' כל נשמתין דמינין לנחתא להאי עלמא, ואמר לי, זיל אייתי לי רוח פלוני, בההיא שעתא אתיא ההיא נשמתא מתלבשא בדיוקנא דהאי עלמא וההוא ממנא אחזי לה קמי מלכא קדישא, וקוב"ה אמר לה ואומי לה דכד תיחות להאי עלמא דתשתדל באורייתא למנדע לי, ולמנדע רזין דמהימנותא [הם הקדמות הסודות לפרש בהם סתרי תורה, שהיא חלק התורה המרוצית למעלה יותר מן הכל, אור החמה שם, בשם הרמ"ק זלה"ה], דכל מאן דהוי בהאי עלמא ולא אשתדל למנדע לי, טב לי דלא יתברי. בג"כ אתחזי קמי מלכא קדישא למנדע בהאי עלמא, ולאשתדלא בי" בקוב"ה ברזא דמהימנותא, הה"ד אתה הראת לדעת, אתחזיאת על ידא דההוא ממנא קמי קוב"ה, לדעת, למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא ברזא דמהימנותא ברזא דאורייתא.

(זוהר ח"ב דף קס"א ע"ב)

טו) גודל מעלת לימוד הזוהר והתיקונים

א. סגולה להנצל מגאווה, להרבות בלימוד זוה"ק, בדוק ומנוסה.

(ס"י)

ב. לאהובי בני ידיד נפשי, נפשי קשורה בנפשו וכו', וכעת באתי במכתב ששכחתי לדבר עמך קודם נסיעתי שתתחיל לומר תיקוני הזוהר הקדוש וכו'.

(ספר בית אהרן דף קמ"ט, מכתבים קודש, מהרה"ק אדמו"ר ר' אהרן זצ"ל)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. אחר התפילה בכל יום וכו' יאמר מאמר מזוה"ק או מתיקונים.

(סדר היום ואזהרות שכתב הרה"ק הרב ר' אהרן מקארלין, ספר בית אהרן)

ד. אמר מהר"מ מקאברין זצוקלה"ה: אמירת זוה"ק בכל יום אף כי לא ידע מה הוא אומר עכ"ז אמירת זוה"ק מזכך הנשמה.

(אור לישרים)

ה. יזהר לעסוק בתורה סמוך לשכיבה איזה שיעור גירסא במשניות או בספר זהר הק' אשר קדושת התורה אשר למד בשכלו תנצור אותו.

(צפורן שמיר סימן ח')

ו. זכאן חולקיהן דישראל דקודשא בריך הוא אתרעי בהון ויהב להון אורייתא דקשוט אילנא דחיי דבי' אחיד בר נש חיין להאי עלמא וחיין לעלמא דאתי, דכל מאן דאשתדל באורייתא ואחיד בי' אית לי' חיין, וכל מאין דשביק מילין דאורייתא ואתפרש מאורייתא כאילו מתפרש מחיין, בגין דהוא חיין וכל מילי חיין, הה"ד כי חיים הם למוצאיהם, עד כאן לשון הזוהר הקדוש.

ומפרש הרמ"ז: כל מאן דשביק וכו', הוא חידוש אחר, והוא, שהרי אין הכל זוכים לכתרה של תורה וכו', ומה יעשו מי שלא נגזר עליהם להיות חכמים, לזה אמר שיש להם ב' תיקונים, אחד לגרום בעלמא, כי גדול כח התורה גם בפטפוט לחוד ואפילו בלגלוג ויש לו זכות וכו', וכנגד זה אמר, כי מי שאינו עושה כן אלא שביק מילי דאורייתא, מילי דייקא וכו', כאילו מתפרש מתמן, פירוש אע"פ שיעשה מעשים טובים וכו'

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

וכל מילי חייך, המלות לבד בקריאה וגירסא בעלמא, למה זה דומה לחולה ששותה משקה רפואה מועיל בסגולתו אף כי לא ידע בחכמת הרפואה.

(רמ"ז דף קמח: לפירוש הזוהר)

ז. וכל מאן דאשתדל וכו', אפי' בקריאה לבד ובגמגום הרי הוא כהוגה ומפרש את השם שיש כח בו לעשות ניסים אפילו בלא ידיעה, וכמ"ש בגמרא שיש כח בפסוקים להגן. וכל זה יהי' נשמר מכל רע מיצר הרע וממקרים רעים ובעולם הזה החומרים וגם בעולם הבא הרוחני כי גם שהוא לא ידע סוד הרוחניות הלא יתעורר להסך עליו.

(רמ"ז דף קעח:)

ח. וכתב הרב ז"ל, בחול אומרים הריעו לה' כל הארץ ר"ת הלכה ובשבת אומרים השתחוו לה' בהדרת קודש ר"ת קבלה, כי הקבלה תשתבח ביום השבת, כי קידוש היא בסוד אצילות דלית תמן קליפין כלל, ולימוד מאמרי הזוהר וקריאתו זו היא הילולו אף כי גירסא בעלמא.

(רמ"ז קע"ג ע"א)

ט. הטעם שכתבו ז"ל כי לימוד הזוהר"ק נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר, משום דבכל התו' יש פרד"ס, ובכל לימוד אינו ניכר הסוד כלל, ואדרבה הקורא ושונה דעתו על הפשט לבד באין מבין אם יש סוד בתורה כלל, משא"כ ס' הזוהר"ק דהסודות הם בגלוי והלומד יודע כי ידבר נפלאות ורזי תורה והוא לא ידע, ולזה מועיל מאד לתקן הנפש.

(נפש חיים מערכת הז' אות ד', משה"ג להחיד"א)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

טז) עיקר לימוד הקבלה - הזוהר והתיקונים

א. אינו דומה חיות ותענוג לימוד הנגלה כלימוד הזוהר והתיקונים. ואמר על עצמו שהוא אין לו חיות ותענוג אפילו בלימוד הגמרא כמו מן הזוהר ותיקונים.

(מדרש פנחס, מהרה"ק ר"פ מקוריץ, עב, אות ג')

ב. פעם אחת הזהיר לומר הרבה תהלים וללמוד זוהר הרבה.

(שם, יז, אות ב)

ג. עוד אמר, שביקש מרבו שינצל מן הגיאאות והפציר לו מאוד על זה, וא"ל שילמוד זה, וא"ל אני לומד זה, השיב לו רבו: שילמוד הרבה זהר.

(הנ"ל, לו, אות עג)

ד. בענין ללמוד קבלה וכתבי האר"י ז"ל, ידעתי כי אתה בעצמך לא תרצה למוד בלעדי איזהו גדול ממך ולא תמצא זה, רק תלמוד ספר שערי אורה וגינת אגוז [להר"י גיקטליא], ועיקר ספר הזוהר והתיקונים.

(יושר דברי אמת סימן לט)

ה. ובאיזה דרך ישכון האור לבוא להשגה זאת, לזה תיקנו לנו חז"ל שיקרא אדם ק"ש שחרית וערבית שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד על כוונה זו שימליך להקב"ה למעלה ומטה וד' רוחות העולם. וכשיאמר פסוק זה בבוקר בכוונה זו ובהשתוקקות גדול עד כלות הנפש אליו וכו'. אך מי שעדיין לא תיקן המידות כראוי ולא שבר תאוות הגשמיות לא יכול לקרוא פסוק זה ולומר אחד על כוונה זו וכו', ועצה היעוצה לזה שיכול לומר אחד שלא יבלבל אותו המחשבות זרות, הוא שילמוד

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

הרבה קודם התפילה משניות גמרא וזהר הקדוש על כוונה זו שעל ידי לימוד יכול לומר שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד כדת, ונכון.

(מאור ושמש בראשית, ד"ה ויאמר אלקים יהי רקיע, ב, א)

ז) הזוהר והתיקונים - נשמת התורה עוגן הצלה נגד כל רע

א. והמשכילים יבינו אינון מארי קבלה דאתמר בהון והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע, אילין אינון דקא משתדלין בזהר דא דאתקרי ספר הזוהר דאיהו כתיבת נח דמתכנשין בה שנים מעיר ושבע ממלכותא דבהון יתקיים כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו ודא אורה דספרא דא.

(זהר בהעלותך קנ"ג)

ב. עיין שם (זהר פ' בהעלותך) גודל החיוב לעסוק בספר הזוהר ובתיקונים, והם נשמת התורה, ובזה יזכה בנשמתא לנשמתא דברים עתיקים וכו'.

(הדרת מלך לזהר פ' בהעלות שם, דף רמ"ז ע"א)

ג. גילוי חכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא כדי שיהי לנו מגן עתה לאחוז בלבב שלם באבינו שבשמים, כי באותן הדורות הקודמים היו אנשי מעשה וחסידים, והמעשים טובים היו מצילין אותן מפני המקטריגים, עתה רחוקים אנו משרש העליון כמו השמרים בתוך החביות, מי יגן עלינו אם לא קריאתינו בחכמה הזאת הנפלאה והעמוקה. ובפרט על דרך שכתב הרב ז"ל שהנסתרות נעשו עתה כמו נגלות, כי בדור הזה מושל הזנות ומלשינות ולשה"ר ושנאה שבלב, ונתפשטו הקלי" באופן שמתבייש האדם לנהוג דברי חסידות, והשם יגן עלינו וימחול לעונינו, אכ"ר.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(מוהר"ר יעקב צמח, בסוף הקדמתו לע"ח)

ד. ומורי זלה"ה הי' אומר, מי שהוא חריף ובקי בעיון מאוד במהירות, טוב שיעיין שעה אחת או ב' בעיון ולא יותר וכו', אבל מי שאינו מהיר כ"כ והוא קשה העיון, יותר טוב לו שיעיין בפנימיות הדבר שהוא בפרי ממה שיעיין בקליפות, והוא שיעיין ויעסוק במדרשים ובאגדות ובפרט בזוהר ובספרי קבלה.

(פרי עץ חיים הנהגת הלימוד)

ה. מי שהוא בעל עסק גדול, יהי רוב לימודו בזוה"ק, עת קבוע בכל יום ללמוד ספרי מוסר, ובפרט בספר הזוהר במאמר קן צפור אומר אדמו"ר הזקן:

ולמוד בכל יום זוהר מעט, ובשבת כל היום זוהר.

(מאה שערים ע' 40)

* * *

יה) העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקב"ה;
בלימוד הפשט נקרא עבד

א. ישראל אקרון עבדים, דכתיב עבדי הם, ואקרון בנים, דכתיב בנים אתם לה' אלקיכם. בזמנא דידע ל"י בר נש לקוב"ה בארח כלל, כדין איקרי עבד, דעביד פקודא דמארי', ולית ל"י רשו לחפשא בגניזוי וברזין דבית'.

בזמן דידע ל"י בר נש בארח פרט, כדין אקרי בן רחימא דילי', כבן דחפיש בגניזוי בכל רזין דבית' [כבן הזה שמחפש באוצרות בכל סודות ביתו, ד"א]. ואע"ג דאקרי בן, לא יפוק גרמי' מכלל דעבד למפלא כלל פולחנין דאינון יקרא דאבוי. והכי אצטריך

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

לכל בר נש למיהוי לגבי אבוי בן לחפשא בגניזוי ולמנדע רזין דבית' ולאשתדלא אבתריהו כו'.

זכאה חולקי' דהאי בן דזכי לאשתדלא למנדע בגנוי דאבוי ובכל רזין דבית' כברא יחידאי דאשליטי' אבוי בכל גנווי, ודא איהו יקרא דשליט על כולא, מאן דישתדל באורייתא למנדע לי' לקוב"ה ובאינון גניזין דילי' אקרי בן לקוב"ה, כל חילי' שמיא לית מאן דימחי בידי' בכל שעתא דאצטריך למיעל לגבי אבוי. זכאה חולקי' בעלמין כולהו כו', דא איהו בר נש דקוב"ה אכריז עלוי בכל אינון חיילין ומשריין דכל עלמין ובכל אינון רקיעין: אזדרהו בפלניא מהימנא דבי מלכא דכל גנוי דמארי' בידי', זכאה איהו בהאי עלמא וזכאה איהו בעלמא דאתי, מההוא יומא ולהלאה אשתמודע האי בר נש ואתרשים בעלמין כולהו, בשעתא דאצטריך כל חיילין ומשריין, כולהו אזדהרין למיהוי גבי', וקוב"ה לא בעי אלא איהו בלחודוי, וקלא אתער יאות הוא ליחיד למיהוי לגבי' דיחיד ולא תעסקא יחיד ביחיד.

(זוהר ח"ג, ר"מ, דף קי"א-קי"ב)

ב. בניס מארי קבלה.

(תיקו"ז בהקדמה דף א' ע"א)

ג. מסטרא אורייתא דבריאה אתמר בישראל כי לי בני ישראל עבדים, ומסטרא דאצילות בניס אתם לה' אלקיכם.

(שם דף ה')

ד. מי שלא למד התורה עפ"י סוד אעפ"י שהשלים עבודתו בתכלית השלימות, הוא רק בבחי' עבד, בבחי' כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם, שנשמתם מעולם הבריאה ששם הכסא והחיות ואופנים שהם נקראים עבד ואמה, אבל מי שלומד ועובד

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

השי"ת בפנימיות החכמה בנסתרות התורה ועושה יחודים הוא בבחי' בן וכבן משמש לאביו ולאמו עבודה שלימה, כי נשמתו מעולם האצילות, ועליו נאמר הבן יקיר לי אפרים וגו'.

(הקדמת מהרנ"ש לפרע"ח)

יט) הזוהר מסוגל לזכך הנשמה

א. מקובל בידינו שגם מי שלא ידע כלום, לשון הזוהר מסוגל לזכך הנשמה.

(מהרצ"א בהגהותיו לספר סוד מרע, דפוס מונקטש אות ט')

ב. ע"כ בני ואחיי תרגילו עצמכם ללמוד בדברי הזוהר והתיקונים בשקידה, ומי שלא ראה אור הזוהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה, אפילו אמירה בעלמא מן השפתיים סגולה ותיקון הנפש מאד, ובפרט ספר התיקונים שהם תיקוני הנפש ממש מכל פגם וסיג וחולאת.

(הקדמת ספר עצי עדן מקאמארנא ז"ל)

ג. לימוד ספר הזוהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקב"ה. ונהי שבלימוד המשניות וכ"ד יש דעות שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלימוד תהלים וזוה"ק אפילו באין מבין כלל, חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה' וכו'.

(פלא יועץ אות ז', זוהר)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

כ) על ידי לימוד הזוהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם

בעת עיקבא דמושיחא התגברות הרע והעזות והמדות רעות בהנהגות ראשי ערב רב, נתגלה האור הגנוז מן השמים ספר הזוהר והתיקונים ואחריהם וכו', ובוזה הלימוד מבער הקוצים והרע שבנפש ויזכה לדבק עצמו לאור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שבעולם, ולזה נתגלה האור הזה.

ועיקר לימוד בפנימיות התורה יהי שתשיג הארה וחיות אלוקית בנפשך בעת לימודך ובכל היום, ולא שתהי' מקובל או חוקר וכו'. ולפעמים האדם הוא בקטנות השכל, לא יפטור את עצמו מכלום כי זה מינות וכו' ואז עקימת שפתיו הוה מעשה ומלכא שכיב על אבנים ואותיות כמו שהן.

(היכל הברכה דברים דף ר"ח ע"ב)

כא) אמירת זוהר בכל יום מסוגל לפרנסה

עוד אמר לאדם אחד שיאמר זהר בכל יום ויום ויהי' לו פרנסה.

(מדרש פנחס דף ל"ו ע"א אות מ"ג)

כב) לימוד הזוהר מביא את האדם לידיעת ודביקת הבורא

ודע שכל ספר הזוהר וחיוב לימודו וכו', הכל מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלוקי מצוי.

(נתיב מצותיך, שביל היחוד, שביל ב' אות ג')

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

כג) לשון הזוהר מעורר לעבודת השם

ידוע שלימוד הזוהר מסוגל מאד מאד. ודע, שעל ידי לימוד הזוהר נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה, והלשון של הזוהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך.

(שיחות הר"ן ק"ח)

כד) עצם תיבות ודיבורי הזוהר מקשרין האדם לאין סוף

ובענין לימוד זוהר הקדוש אמר בשם הקדוש ר' אהרן מזיטאמיר שזוה"ק צריך לאומרו בלא ביאור, כי התיבות והדיבור של זוה"ק עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך, רק מי שרוצה ללמוד עם ביאור יעיין מקודם בהביאור, והזוהר יאמר כסדר בלי ביאור.

(שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר ב')

כה) לא ימנע מקריאת הזוהר הגם שהדברים סתומים

וחתומים

וגם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה כו'.

(הרמ"ז בהגהותיו לס' הכוונות)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

כו) מי שהוא בעל עסק גדול יהי' רוב לימודו בזה"ק, כי הוא מאיר במקום החושך

הי' מתמיד בלימודו מאד ש"ס ופוסקים ותנ"ך ועין יעקב וספרי הזוהר ותיקונים וכו', וקצת הי' בלי שיעור, ובפרט בספרי תנ"ך ועין יעקב וכל כתבי האר"י וספרי הזוהר ותיקונים.
(שבחי הר"ן ז')

כז) הרה"ק החוזה מעריך את ס' אור החיים ומאור עינים כספר הזוהר

פעם אחת שאל הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע לתלמידו הרה"ק רבי מאיר מאפטא בעמח"ס אור לשמים זי"ע: האם אתה לומד בספר הקדוש מאור עינים, והשיב לו, אשר אינו לומד בו. אמר לו הרב הקדוש מלובלין: אני אומר לך, שלא מצאתי בשום ספר דברים נפלאים כמו שמצאתי בג' ספרים אלו, היינו ספר הזוהר, וספר אור החיים הקדוש, וספר מאור עינים.
(הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זי"ע, כרם ישראל (רוזין), דף כ"ו טור א')

כח) לימוד או אמירת הזוהר בבוקר השכם מועיל לטהרת הנפש ותאוות לימוד התורה

ובכלל זה גם כן תזהרו בניי מאוד ללמוד, או על כל פנים לומר בכל יום בבוקר השכם אליבא ריקנא שיעור זוהר הק', ודבר זה מועיל מאוד לטהרת הנפש וגורר תאוות הלימוד כנוכ' בס' עבודה"ק, אשריכם בניי היקרים אם תשמעו בקולי.
(רחמי האב סימן ג')

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

כט) ע"י טעיות יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה

פנימיות התורה הוא בחי' משקה המשכרת, כמו יין לאחר שנכנס במעיו יצא מהעלמו ומתגלה ואז משכר ומבלבל הדעת וההשגה מפני שהי' בו כוח שלמעלה מן השכל בהעלם ועתה יצא ונתגלה, כמו"כ ברזין דאורייתא שהוא מה שלא נתלבשה במצוה אלא הן סיפור גדולת אור אין סוף ב"ה למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכו' להשכיל ולהשיג סדר כל ההשתלשלות ולספר בשיעור קומת עצמות המאציל והנאצלים, כמו כל מאמרי האד"ר ואד"ז שהוא בחי' אהבה רבה שלמעלה מן הדעת וכו' ורזין דאורייתא שלמעלה מן ההשגה בהעלם גדול, וכשטועמים ומשיגים יתבלבל דעתו, כלומר שנולד לו מחמת ההתבוננות בהם אהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה וכו'.

(ס' מאמרי אדמו"ר הזקן, תקס"ג ח"ב ד"ה והשת"ל כדת)

ל) עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות היצוניות
ונדחה מפני' כהחושך מפני האור

א. פנימיות התורה הם חיים לפנימיות הגוף שהוא הנפש, וההיצוניות לחיצוניות הגוף. והעוסקים ברמז וסוד, אין יצר הרע יכול להתגרות בהם.

(אבן שלמה פרק ח' ס"ק כ"ז)

ב. כתוב בספר הקנה ושבתם וראיתם בין צדיק וגו' בין עובד אלקים לאשר לא עבדו, עובד אלקים היינו העוסק בתלמוד ובזהר, לא עבדו, העוסק בתלמוד לבד ואינו עוסק בזהר.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(מעין גנים פרק א')

ג. החכמה האמיתיות חכמת הקבלה האלקית היא עיקר הצלחת הנפש, ואין לאדם להפטר ממנה בשום אופן, והיא עיקר תורת ישראל, אשר הש"י הגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל וגו' וכו'. ואומר אני, הלואי שלא היו מקילין גדולי הדור בלימוד החכמה הק' והלואי היו מלמדים דרך לתלמידים לעסוק בחכמה הלזו, אזי בודאי לא הי' שום הרמת ראש לחכמה החיצונית והיו כל החכמות נדחים מפני' כמו שנדחה החושך מפני האור, אך שעוונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את דלתי החכמה בפני פרחי הכהונה ואמרו שלא ילמדו עד שיהי' בעלי מדריגה ורוה"ק, והנה עבור זה נשארנו ערומים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוה"ר חשכות החכמות חיצונית הכסיל בחושך הולך וכו' ויאמר אלקים יהי אור ויאיר לנו.

(מעין גנים פרק א')

לא) לימוד הזוהר, תיקונים וזוהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שריפת התלמוד

תקנות ראשונות לקבוע לימוד תמידי אשר לא יפסיק בבה"ת הקדוש הזה בספר הזוהר הקדוש ותיקונים, ללמוד כל איש מהם חלקו זא"ז מאחר תפילת הבוקר ועד עת תפילת מנחה ערב כל הימים תמיד חוץ משבת ויו"ט וכו', ועוד הוסיפו בלימוד התמידי של הזוהר הק' ללמוד כל היום כולו ועוד שש שעות בלילה חוץ מן הלילות ממוצאי יום כיפור וכו' וכו'.

ובשנת תצ"א הי' גזירות נוראות וכו' לבער ספרי התלמוד של בני ישראל וכו', והגאון ר"י באסאן שאל לרבינו רמח"ל

[סג]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

לבאר לו סוד הענין, ורבינו השיב לו בביאור סוד כל הענין, כי הוא ראה זאת מקודם והקדים רפואה למכה ותיקן בישיבה שלו שילמדו זהר ותיקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים וכו'.

(ירים משה, ענינים נפלאים מרבינו משה חיים לוצאטו)

לב) אפילו בעת עצלות וכבדות יתגבר בלימוד הזוהר

עיקר גדול להתגבר מאד בכח ללמוד דייקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמוד רק החומר מקררו בעצלות וכבדות וכו', אפילו שמוחו ולבו אטומים ולא יכול לכוין כלל מה שלומד, אעפ"כ יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הגמרא משניות מדרש וזוהר.

(מנחת ע'ני' אות כ"ה)

לג) חוק ולא יעבור ללמוד הזוהר מסדר השבוע

א. ביום שבת קודש יהי לכם שיעור קבוע ללמוד בזוהר הקדוש מסדר השבוע, וזה יהי לכם חוק ולא יעבור.

(הכנה דרבה)

לד) לימוד הזוהר"ק אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'

לימוד ספר הזוהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה, הוא חשוב לפני הקב"ה, כדכתיב (שה"ש א, ד) ודגלו עלי אהבה, פרשו רבותינו ז"ל (שהש"ר פ"ב פסוק הביאני): ודילוגו עלי אהבה. הא למה הדבר דומה? לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של

[סד]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

תיבות בלעגי שפה ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חיבה בתורה ורוצה ללמוד אך אין דעתו משגת או אין לו מי שילמדנו ולומד כמה שיודע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.

הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמוד אין טענה זו פוטרתו ליום הדין, כי יכול הוא ללמוד כמו שיודע. ונהי שבלמוד המשניות והכ"ד יש דעות שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלימוד תהלים וזוהר הקדוש אפילו באין מבין כלל חשוב ומקובל ומרוצה לפני ה'. ומי שיודע ספר ומבין דברי הזוהר הקדוש הפשוטים ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש ומוסרי השכל שמושכים לב האדם לאביו שבשמים.

הנה כי כן ראוי לכל אדם ליקח לו ספר הזוהר הקדוש ולא יעבור מלקרוא הפרשה מידי שבוע בשבוע, וזה גדר גדול לאדם כדי שלא ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה שהוא רעה גדולה כידוע, ויעשה זאת אפוא וינצל, שיקבל עליו סדר לימודים כגון ח"י פרקי משנה בכל יום וספר תהלים ופרשת הזוהר וכדומה, וכשלא יהי' לו פנאי יהי' לזה ופורע מיום ומחודש לחודש באופן שבהיותו פנוי תיכף יפנה לשלם חובתו, אך ישכיל על דבר מראשיתו שלא יצטרך ללמוד במהירות גדול באופן שלא יהי' שוה אותו הלימוד כלום ויהי' עמלו לריק חס ושלום. וכבר אמרו (טור או"ח סימן א') טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה. וכשלומד סודות הזוהר הקודש בלבבו יבין שיש צפוני סודות ורזי דרזין בכל הענינים, אך בשרו עליו יכאב על שאין לו ידיעה כלל וכלל.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ואזהרה שמענו למי שלומד ספר הזוהר הקדוש, שישמור נפשו מאד כשלומד אבא, אמא, ברא, ברתא, זעיר-אנפין, אריך-אנפין, מטרוניתא, וכן צורת אברים: רישא, עיינין, אודנין וכדומה, שלא יצייר שום צורה למעלה חס ושלום הלילה וחס, ועל זה נאמר (דברים כז, טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר - בסתרו של עולם, אלא יאמין באמונה שלימה שאינו שייך למעלה אלו הענינים כלל וכלל, רק הכל אורות עליונים וצפוני סודות שאין יד שכלנו מגעת. וכל אלו המילות שנוכרו בזוהר הקדוש, הכל הוא כינויים ודרך משל בעלמא שהמשכיל יבין איזה דבר ואנחנו לא נדע ואין לנו רשות לחשוב ולצייר בשום אופן, רק נקרא בשפתינו ונקדים תפילתנו שיהי נועם ה' עלינו יהא חשוב ומקובל ומרוצה שיח שפתותינו לרצון ולעשות נחת רוח ליוצרנו ודיינו.

(פלא יועץ אות ז', זוהר)

לה) אם אין מעטרים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום

...ממנו [מדברי התיקו"ז תיקון מ"ג דף פ"ב ע"א] יודע החיוב וגודל השכר למי שלומד הקבלה, כי לימוד הזוהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכ"ש אם יזכה ללימוד ולהבין פי' מאמר אחד יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המפורשים מפי גבורות הקדוש עליון האר"ז"ל כו'. אלא ודאי לימודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

וז"ש [בתיקו"ז שם] וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה
הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכולתו אפילו יום לשנה,
תורתו כולה עושה פירות למעלה, וכ"ש אם קובע עת לה' שעה
אחד בכל לילה אז מובטח לו שהוא בן עוה"ב מבני היכלא
דמלכא ויהי' מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא
דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו ה' בינה והשכל.

(כסא מלך לתיקו"ז תיקון מ"ג אות ס')

לו) ילמוד אדם זוהר בחשק גדול

וללמוד ספר הזוהר בחשק גדול.

(הנהגות מהר' נחום מטשרנוביל זצוק"ל)

לז) מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימיו

אשרינו מה טוב חלקינו שזכינו לאורו לילך ולהגות באמרי
נועם מזיו זוהר עליון אור הק', חכו ממתקים וכולו מחמדים,
מים שאין להם סוף וקץ להבין ולהשכיל במעשה בראשית
ובמעשה המרכבה, ואיך להיות מרכבה להתייחד ולהשיב נפש
אל מקור מחצבה ושרשה. וזאת נחלט ונשרש בנפשי אשר מי
שלא ראה אור ספר הזוהר לא ראה אור מימיו.

(עטרת צבי פ' בהעלותך)

